ספר

ליקוטי דינים

חלק שלישי

דיני פסח, ויום טוב, וחול המועד.

הנלקטים על ידי יד כהה מכתת כתיתי, בקצ'ר אמיץ לקוטי בתר לקוטי, כמלקט ברהיטנ'י מטי ולא מטי, אשר לקטתי ואספתי באמרי'ם מפי ספרים וסופרים, דינים הנצרכים, משלחנם של מלכים, פוסקים אחרונים, ובראשם מרן ז"ל גדול הסגנים, אנא זעירא דמן חברייא עפר רגלי החכמים.

הצב"י **אברהם אמינוף** ס"ט

יליד בוכאר"א תושב עיה"ק ירושלם תובב"א.

וכדי לזכות את רבת בני עמי יושבי בוכארא ואגפיה. למען ילמדו ויבינו מרבית המון העם נער וזקן איש ואשה. פשוט ובעל מלאכה. העתקתים ללשון פארס'י זה באותיות מרובעות ובנקודות. ע"י המעתיק המתרגם איש אשר עמו מליצה וניב שפתים בלשונינו לשון פארסי. דין גברא רחימא דנפשאי. כמוה"ר מו' **שמעון חכם** יצ"ו תושב ירושלם עיה"ק תובב"א.

נדפס

פעה"ק **ירושלם** תובב"א

שנה שש אנכי על **אמרתך** לפ"ק

בדפוס ה"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

הסכמת *)

הרב הגאון עט"ר מו"ר המאור הגדול, מעוז ומגדול, מאור הגולה, עטרת זהב גדולה, הנא ירושלמאה, ראשון לציון, יושב בסד"ר העליון, כקש"ת מו"ה **ישא ברכה** נרו יאיר כאור מזהיר, וחי לעולם א"ס :

זאת מאתי ראשון לציון הבא עהח"מ ראיתי מעלת צדיק ידידי החכם השלם מו' **אברהם אמינוף** נ"י כי חשקה נפשו וטרח ויגע יומם ולילה לזכות את הרבים שאינם מבינים בלשון הקודש מה שפסק מרן זלה"ה זיע"א בשולחנו הטהור כל דיני א"ח מתחילתן ועד סופן כדי ליזהר בהם בדיני נט"י בדיני תפלה וציצית ותפילין וברכת הנהנין. וכעת גמר הדינים הנז'. וחשקו להדפוסי הדר"ה שאר דיני א"ח ודיני יו"ד בעהי"ת חפץ ה' ביד יצלח :

ובכן כל מי שהוא זריז וירא את ה' ישתדל להביא לביתו הספר הזה. ומחזה שדי יחזה, להיות בקי בדינים ומה טוב חלקו ומה נעים גירלו שיזהר בכל דבר האסור אשריו ואשרי בניו אחריו שאינם מבינים רק בלשון פרסי ימצאו שולחן ערוך לפניהם. ה' צבאות יגן עליהם ! ובודאי ששום בר ישראל לא ישיג את גבולו עד משך **עשרה שנים** מהיום דלמטה ולא ילכד באיסור ארור ח"ו ושומע לי ישכון בטח ושכמ"ה כ"ד החו' בברכה ביום א"ך טוב לחו' זיו שנת **סת"ר** לפ"ק ברב עז ושלום :

הצעיר **יעקב שאול אלישר** הי"ו

בא סי' **ישא ברכה** נ"י

(מקום החותם קכס כלבי)

---

*) העתק מחלק ראשון.

מפתחות

מפתחות

ליקוטי דינים

הלכות פסח

דיני קרבנות וברכת אילנות סימן קל"א.

ליום א'.

מעלום הסת כי ג'י מוגדאר בוזורגי מרתבהי תענית מידאשתגי דר ביגאהי ערב ראש חודש. וכוסוס דר אין מאהי כאסת. יעני מאהי ניסן באשד. זירא כי מאהי ניסן סרדארי מאהא הסת. אסלי תענית דאשתן המין הסת כי. רוזי תענית לאזים הסת כי אדם כאב פאם עמל האיי אן כונד. וניז לאזים הסת כי צדקה כונד דר עניים. זירא אין כי תענית אותיותי אן יעני כלימה האיי אן תת עני הסת. יעני דר עניים צדקה תייד. ואלל כוסוס דר אין מאהי ניסן כרג'י עניים ביסייאר הסתן. אז וג'י גנדומי מצה ואוזאל האיי תאזה אז וג'י פסח מיגירן. בינא בר המין ג'הת דר אין מאהי ניסן דר עשירים לאזים הסת בי אז דיגר וכת זייאדתר צדקה כונן. וכתי כי צדקה לאייקנדה כרדן דר זכותי צדקה נזדיך מיבייאייד גאולהי משיח צדקינו. זירא כי דר מאהי ניסן פדר האמא אז מצרים גאולה יאפתין. אינשאלא מאיאן הם דר מאהי ניסן גאולה מייאבים דר זכותי צדקה במהרה בימינו אמן:

ב) דר רוזי ראש חודש ניסן סאלי דוויום אז מצרים בוראמדני ישראל משכן רא גאי בגאיי מאנדה תוגרי כרדה תוי דאדה כורסנדי כרדה בודן. המון רוזי תויי אן הנוכת המזבח נאם דארד. המון רוזי אוולי תויי אן נחשון בן עמינדב קרבן בורדן. רוזי דוויומי אז נתנאל בן צוער קרבן בורדן. וניז תא סיזדה אומי ניסן כלאנתרי

הר

הר שבטא ושבטא קרבן בורדן. בינא בר המין גהת דר מאהי ניסן קרבנות תקנה כרדין כי הר אדם רוז ברוזי אן כאנד. גויא קרבן בורדה באשד. מוזדי אן ביסיאר הסת. בינא בר אין. דר הר אדם לאזים הסת כי. המין לימודי קרבנות דר כוונה כאנד. אנגא י"ב שבטים בדרגאהי הקדוש ברוך הוא. תפילה מיכאנן. דר זכותי תפילהי אנהא גאולה נזדיך מיבייאיד : (בית הבחירה)

ג) דר רוז האיי מאהי ניסן נשמהי צדיקים דר גן עדן בודגי הא תפילה בראהי זינדגאן מיכאנן. וניז דר מאייאן הם לאזים הסת כי בראהי נשמהי צדיקים כי דר גן עדן דראמדה נמיתוואנן. אז בראהי כי יך כמתר אז תיקון שאן מאנדס. וניז אז בראהי נשמהי כי דר גילגול אפתאדגי הא מאייאן תפילה כאנים כי. כולי נשמות הארא דר רחמאנייתי אן קודשא בריך הוא ניגא כרדה דר מחיצה שאן גאי תייד דר גן עדן. גונא האשאן רא מחילה כונד. ארזאני שוון דר דידארי שכינה. וניז דר מאייאן הם תפילהי מיכאנדגי צדיקים מקבול שוד. זכותי נשמותי צדיקים דר מחיצה שאן מידראמדגי הא סיפר שוד דר מאייאן. באין סבב לאזים הסת כי. דר הר אדם בעדי קרבנות יהי רצון שתאיר היום כאנד כי. דר דאכילי אן המין תפילהי כי אז וגי צדיקים ונשמות מגולגלים מוזאכירה דר באלא כרדה בודים דר דאכילי אן דארד. בינא בר המין גהת אז דומאלי קרבנות יהי רצון רא כאנד. ניז בעד אז כאנדני אן דר מאפיקי אחוואלי אן צדקה כונד כי. זכותי צדקה דר נשמותי מגולגלים סיפר שודה תיקון שאן שוד : (שם)

ד) דר רוזי ראש חודש ניסן דר הר אדם לאזים הסת כי. דר דורוני באג דראמדה יעני דר מאייבנדי דו דרכתי שוכופה דאשתגי איסתאדה לשם יחוד קודשא בריך הוא וכו' כאנדה ברכה גוייד אין גונין. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ונאות ליהנות בני אדם : ובעד אז ברכה גופתן יהי רצון שתאיר היום ופתיחת אליהו כאנד. הר אדם גאר פולי המון וילאהת צדקה כונד כנגד גא כלימה האיי הוי"ה. אגר עשרה באשן קדישי על ישראל גויין. בעד אז ברכה שמחה

כונן. דר וגי ברכהי שוכופה גופתן סוסתי נכונן. זירא כי נשמות האיי כי דר דרכת הא גילגול אפתאדין דר כאנדני ברכהי שוכופה תיקוני אן נשמות הא מישוד. בינא בר המין גהת דר הר אדם לאזים הסת כי תוגיע נמודה ברכהי שוכופה גוייד דר ראש חודש ניסן. ואגר שכסי דר רוזי ראש חודש ניסן ברכה נגופת דר כולי מאהי ניסן כדאם רוזי כאהד ברכה גופתה מיתואנד : (שם)

דיני קודם פסח סי׳ קל״ב

א) דר הר אדם לאזים הסת כי. פיש אז פסח שריעת האיי פסח רא כאנד. מתלב אין כי דאניסתה כאר האיי פסח רא פאגיזה כונד. ואגר שריעת נכאנד נמידאנד. אנגא נאדאניסתה חם ושלום דר חמץ בפסח פיש פא מיכורד. וניז אגר תלמיד חכם הם באשד לאזים הסת כאנד שריעת האיי פסח רא. זירא כי פסח סאלי יך כרת מיביאייד. תא יך סאלה כאנדגי אן פראמוש מישוד. בינא בר המין גהת דר הר אדם לאזים הסת כי. כאהי תלמיד חכם וכאהי דיגר אדם באשד שריעת האיי פסח רא כאנן. אנגא כארי פסח רא פאגיזה מאפיקי שריעת מי כונן דר חמין בפסח פיש פא נמיכורן : (שם)

ב) דר כולי וילאהת הא מנהג דארן כי. פיש אז פסח גנדום כרידה דר עניים תכסים כרדה מיתיין אז וגי מצה של פסח. המין פולי גנדום רא אז עשירים גינדה מיגירן. אגר כדאם אדמי עשיר כי. תאזה דר וילאהת אמדם סי רוז יעני יך מא שישתה באשד. המון עשיר ואגיב הסת כי. קתארי עשירים המון וילאהת כולי גנדום תייד. וניז עני הם דר וילאהת תאזה אמדה באשד לאזים הסת אז גנדום דר עני תכסים תיין : (ש״ע סי׳ הכ״ט)

ג) דר כולי מאהי ניסן נפילת אפים נמיכונן. יעני וידוי דר תפילה נמי כאנן אילא יהי שם מיכאנן. וניז דר מנחהי שבת האיי אן הם צדקתך נמי כאנן יהי שם מיכאנן : (שם)

ד) דר מאהי ניסן תענית צבור יעני כולי גמאעת תענית דאשתן דורוסת ניסת. וליכן אדמי נכוזאת באשד תענית דאשתה

דר

דר ביגאהי פסח מיתוואנד. וגיז תעניתכי אז וגי כאבי גנדה דידה באשד רוזה מידארד. אגר רוזי מורדהי פדרו ומאדרי אן יעני יאר צייתי אן דר מאהי ניסן באשד. הם רוזה נמי דארד. ניז אז בראהי מורדה הספד יעני תעזיה נמי גירן. צידוק הדין הם נמי כאנן דר רוז גוראני מאהי ניסן. זירא כי מורדהא אז דיני גיהנם אזאד הסתן: (שם)

דיני שבת הגדול סי' קל"ג.

א) **שבתי** פיש אז פסח נאמי אן שבת הגדול הסת. אז בראיי כי דר המין שבת מועגיז שודה בוד דר פדר האמא. דר שהרי מצרים מועגיזי שודגי המין הסת כי. קודשא בריך הוא פרמוד דר ישראל הא כי. דר דה אומי מאהי ניסן הר כאנה דאר יך ברה גיריפתה דר פאהי כטי אן תא שבי פאנזה אומי ניסן בסתה מאנן. דר שבי פסח שחיטה כרדה ברה כבאב כרדה כורן. כי בויי כבאב דר דימאגי מיצרייאן רסד. אגר גושאנדה כורן היג בוי דר דימאגי אן הא נמי רסד. בינא בר המין גהת פרמוד כי כבאב כרדה כורן. מתלב דאנן כי בותי מיפרסידגי אן הארא כושתה כבאב כרדה איסתאדין. ניז דר גשם האשאן מי דידן כי דר פאהי כטי שאן בסטין ברהא רא. מצרייאן מיפורסידן כי אין ברה רא גי מיכוניז. ישראל הא מיגופתן כי כודאיי מאייאן פרמודם כי כושתה כבאב כרדה כוריד. המגונין מי שונידן אז ישראל הא. היג גבאב דאדה נמי תוואניסתן. המין כיל מועגיז דר פדר האמא דר מצרים שודה בוד. בינא בר המין גהת שבת הגדול נאמי אן מיגויין. המון שבת דה אומי מאהי ניסן בוד: (חמדת ימים)

ב) דר שבת הגדול דר הרב וילאהת לאזים הסת כי. דרש כונד דינים ומוסרים דר גמאעתי אן. נה כונד כי כולי דרשי אן רא חידושים ופילפולים כונד. אילא דינים ונסיחת דרש כונד. מתלב גמאעת שריעת האיי פסח רא תעלים גיריפתה דר פסח כאר שאן רא דאניסתה כונן. המין כי חכמים גופתין לא המדרש עיקר אלא המעשה: (שם)

דיני זמן בדיקת חמץ וברכתו סי' קל"ד

א) דר שבי גאר דאומי ניסן דר הר אדם לאזים הסת כי. דר וקתי סיתארה בוראמדן בדיקה כונד כולי כאנה האיי אן. וגיז אשכאנהי אן ותכאנהי אן. וגיז דר הר מוקאמי כי חמין מידראוורד. לאזימי בדיקה הסת. באייד בדיקהי חמין כרדני מישווד. לאזים הסת כי. דר גיראקי שמעי מומין קתי בדיקה כונד. דר דיגר ביל שמע ויא דיגר גיראק קתי בדיקה כרדה נמי תוואנד : (ש"ע סי' תל"א)

ב) שבסי תפילהי ערבית הנוז נכאנדה בוד כי. וכתי בדיקהי חמין רסיד יעני סיתארה בוראמד. אגר המון אדם מוקרר תפילהי ערבית רא דר בית הכנסת בהמראהי גמאעת מיכאנדגי באשד. ויא אין כי מוקרר תפלהי ערבית רא דר צאת הכוכבים מיכאנדגי באשד. לאזים הסת כי אוול ערבית רא כאנד. בעד בדיקה כונד. ואגר אדמי כי תפלהי ערבית אן רא יחיד מיכאנדגי באשד. ויא אדמי כי מוקרר תפילה ערבית רא דר צאת הכוכבים נמי כאנדגי באשד. אנגא המון ביל אדם אוול בדיקהי חמין אן רא כונד. בעד אז בדיקהי אן תפילהי ערבית כאנד עייבי נדארד : (חק יעקב)

ג) שבסי גיתו זלורי שוד דר שבי גאר דאומי ניסן. יעני דר רא מאנדה בוד רסידה דר וילאהת נתוואניסת כי בדיקת החמין כונד. אגר דר וילאהת רוזי גאר דאום אמד. באייד בדיקהי חמין אן רוזי גאר דאום כונד. ואגר רוזי גאר דאומי ניסן רסידה דר וילאהת נתוואניסת. דר חול המועד אמד. ויא בעד אז פסח דר וילאהת אמד. כדאם וקת באשד ביעור חמין אן רא כונד. נגוייד כי פסח גוזשת ביעור חמין דרכאר ניסת. זירא כי אגר ביעור חמין נכונד. חמין שעבר עליו הפסח חיסיב מישווד אסור בהנאה הסת. יעני המון חמץ דר פסח מאנדגי רא נה כורדה מי תוואנד. ונה פורוכתה פולי אן רא בהרה בורדה מי תוואנד. בינא בר המין סבב בעד אז פסח באשד הם. לאזימי ביעור חמין הסת. מבאדא המון חמין דר דיגר גיז האיי אן המרא שווד נא פהמידה מאנד. אגר ביעור חמין נאכרדגי באשד דר כורדני אן גונה גאר מי שווד. ואגר ביעור חמין כרדה באשד המון חמין

מִיסְלִי כָאבִּי זְמִין חִיסִיב מִי שַׁוַד. אַגַר נָאדָאנִיסְתַה גַּשְׁתִי פֶּסַח הַמוֹן חָמֵין הַמְרָא שׁוּדַגִּי אָן. וְיָא כוּדִי אָן רָא כוּרַד גוּנַה גָּאר נַמֵי שַׁוַד. אַגַר בִּיעוּר חָמֵין דַר חוֹל הַמוֹעֵד כּוּנַד. וְיָא גַּשְׁתִי פֶּסַח מֵיכוּנַד בְּרָכָהִי אָן רָא בְּלִי שֵׁם וּמַלְכוּת גּוֹיַיד. יַעְנִי בָּרוּךְ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חָמֵין נְגוֹיַד בַּס הַסְת: (שם)

ד) וַבְתֵי כִּי דַר חוֹל הַמוֹעֵד וְיָא גַּשְׁתִי פֶּסַח בְּדִיקָה כַּרְדַנִי מֵי שַׁוַד הַם דַר שַׁב וְגִירָאק קָתִי בְּדִיקָה כוּנַד: (ברכ"י)

ה) מִנְהַג כַּרְדִין כִּי דַר שַׁבִּי בִּיעוּר חָמֵין פֵּישׁ אַז בְּדִיקָהִי חָמֵין. דַה אִישְׁכַּנַה נָאן דַר יַךְ לַתַה בַּסְתַה דַר כּוּנְגִי כָאנַה מֵימָאנַן.
סַבַב אִין כִּי אָדַם בְּרָכָהִי בִּיעוּר חָמֵין מֵיגוֹיַיד. בָּאיַד יָגָאן גִּיזֵי אַז חָמֵין יָאבַד. וְאַגַר חָמֵין נְיָאבַד. גוֹיְיָא בְּרָכָהִי גוּפְתַגִּי אָן בֵּיפָאר מֵירַוַד חֲשַׁשׁ בְּרָכָה לְבַטָּלָה הַסְת. בִּינָא בַר הַמִין גַּהַת. דַה פַּרְגַה נָאן בַּסְתַה מֵימָאנַן כִּי. בַּלְכֵי חָמֵין נְיָאבַד בְּרָכָה לְבַטָּלָה חִיסֵיב נַשַׁוַד: (שם)

ו) דַר הַר אָדַם לָאזִים הַסְת בְּדִיקָהִי בִּיעוּר חָמֵין רָא כוּדִי אָן כּוּנַד. נַה כּוּנַד כִּי דַר פִּיסַרִי אָן. וְיָא דַר כִּיזְמַת גָּארִי אָן. וְיָא דַר חֲבֵירִי אָן גּוֹיַיד כִּי. בְּדִיקָהִי בִּיעוּר חָמֵין מַן רָא תוּ כּוּן. אַגַר הַמְגּוּנִין גּוֹיַיד דַר מִצְוָהִי בִּיעוּר חָמֵין גוֹיְיָא בֵּי פִּיסַנְדִי כַּרְדַה בָּאשַׁד. דַר הַמִין סְבַב לָאזִים הַסְת כִּי. כְּלָאנִי כָאנַה כוּדִי אָן בְּרָכָהִי בִּיעוּר חָמֵין רָא גוּפְתַה בְּדִיקָה כּוּנַד: (שם)

ז) פֵּישׁ אַז בְּדִיקָהִי חָמֵין. לָאזִים הַסְת כִּי דַסְתָאנַשׁ רָא שׁוֹיַיד לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ וכו' כָאנְדַה. בְּרָכָהִי עַל בִּיעוּר חָמֵין גּוֹיַד. בַּעְד אַז בְּרָכָה גוּפְתַנִי אָן בְּדִיקָה כּוּנַד כּוּלִי מוּקָאם הָאִיי כִּי חָמֵין מֵי פַּרְמָאסִידַגִּישׁ רָא בָּאיַד מָאיְיבַנְדִי בְּדִיקָה כַּרְדַנִי אָן. יַעְנִי אַז אַוַּלִי בְּרָכָה גוּפְתַנִי אָן. תָא אָכִירִי בְּדִיקָה תַמָאם שׁוּדַנִי אָן. הֵיגּ פַּסְק כַּרְדַה גַּב נְזַנַד. אַגַר בֵּי אֵיסִי קָתִי גַּב זַד. שַׁרִיעַתִי אָן הַמִין הַסְת כִּי. אַגַר גַּב זַדַנִי אָן בַּעְד אַז בְּרָכָה. פֵּישׁ אַז דַסְלָאבִּי בְּדִיקָה כַּרְדַנִי אָן בָּאשַׁד. בָּאז גַּשְׁתַה בְּרָכָה מֵיגוֹיַיד. זִירָא כִּי דַסְלָאבִּי בְּדִיקָה נַכַּרְדַס אוּן בְּרָכָה גוּפְתַגִּי אָן בֵּי כָאר שׁוּד. וְאַגַר בַּעְד אַז בְּרָכָה גוּפְתַנִי אָן דַסְלָאבִּי בְּדִיקָה כַּרְדַה בָּאשַׁד. בָּאז גַּשְׁתַה בְּרָכָה נַגוֹיַיד: (חק יעקב)

ח) **שַׁבְּסֵי** כִּי פְּרַאמוּשׁ כַּרְדַה בְּרָכָהִי עַל בִּיעוּר חָמֵץ נָא גוּפְתַּה בְּדִיקַת הֶחָמֵץ רָא כַרְד. אַגַּר דַר כָאטִירִי אָן פֵיש אַז בְּדִיקָה תַמָאם שוּדַן רְסִיד ـיַעְנִי דַר מִיָּאנִי בְּדִיקָה בוּד. דַר כָאטִירִי אָן אָמַד כִּי בְּרָכָה נַגּוּפְתַם דַפְּעַתַן בְּרָכָה מֵיגוּייַד. בַעְד אַז בְּרָכָה בָאקִי מָאנְדַגִי בְדִיקָהִי אָן רָא אִיתְמָאם מֵיכּוּנַד. וְאַגַּר בַּעְד אַז בְּדִיקָה בוּד שוּדַן. בְּרָכָה נָא גוּפְתַנִי אָן דַר כָאטִירִי אָן אָמַד. אָנְגָּא בְּרָכָהִי עַל בִּיעוּר חָמֵץ בְּלִי שֵׁם וּמַלְכוּת גוּייַד. ـיַעְנִי בָּרוּךְ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וכו׳: (ט״ז)

ט) **שַׁבְּסֵי** בְּרָכָהִי עַל בִּיעוּר חָמֵץ גּוּפְת. דַסְלָאבִי בְדִיקָה נָא כַרְדַה דַר דוּכָּאנִי אָן. וְיָא דִיגַּר גָּאי רַפְת. בַעְדִי ה׳ מִינוּט דַה מִינוּט גַּשְׁתַה אָמַד. בָאז אַז סַרִי נַוְ בְּרָכָה גוּייַד. גַּר גַּנְדֵי דַר רַפְתַנִי אָן הֵיגּ פַּסְק כַרְדַה גַּב נְזַדַם. בָאב גוּדִי אָן בְּרָכָה מֵיגוּייַד. זֵירָא אִין כִּי. רָא גַּשְׁתַה דַר דוּכָּאן רַפְתַנִי אָן מִיסְלִי גַּב זְדַגִי בָארִין פַּסְק הִיסֵיב מֵישַׁוַד: (פר״ח)

י) **בַּעְד** אַז בְדִיקָהִי אָן **כָּל חֲמִירָא דְאִכָּא בִרְשׁוּתִי דְּלָא חֲזִתֵיהּ וּדְלָא בִיעַרְתֵּיהּ לֶהֱוֵי בָּטִיל וְחָשִׁיב כְּעַפְרָא דְאַרְעָא** כָאנַד. אָדַם הָאיֵי הַסְתַן כִּי סֵיה כַּרַת מֵיכָאנַן כָּל חֲמִירָא רָא. וְאַגַּר שַׁבְּסֵי מַעְנֵייַשׁ רָא דַר לַבְזִי תַּרְגּוּם נַמֵי פַהְמַד. אוּן אָדַם דַר כַּדָאם לַבְזֵי מֵי פַהְמַד. דַר הַמוּן לַבְז כָאנַד יַעְנִי כַּסֵי פָּרְסִי מֵי פַהְמַד דַר לַבְזֵי פָּרְסִי כָּל חֲמִירָא רָא כָאנַד. תַפְּסִירִי אָן דַר לַבְזִי פָּרְסִי אִין גּוּנִין מֵיבָאשַׁד.

הַר חָמֵצִי כִּי אָנְגִּי הַסְת דַר רוּכְּסַרִי מַן אָנְגִי נַה בִידִידַם אוֹרָא. וְאָנְגִּי נַה דוּר כַּרְדַם אוֹרָא. בָאשַׁד גִּיזִי בָאטִיל וְחִיסָאב שַׁוַד מִיסְלִי כָאכִי זְמִין בָארִין:

יא) **דַר** רוּזִי אָן בַעְדִי סוּזָאנְדַנִי חָמֵץ כָּל חֲמִירָא כָאנַד אִין נוּסַח:

כָּל חֲמִירָא דְאִכָּא בִרְשׁוּתִי דַחֲזִתֵיהּ וּדְלָא חֲזִתֵיהּ

דְּבִיעַרְתֵּיהּ וּדְלָא בִּיעַרְתֵּיהּ לֶהֱוֵי בָּטִיל וְחָשִׁיב כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא:

דַר לַבְזִי פָּארְסִי תַּפְסִירִי אָן אִין גּוּנִין מִיבָאשַׁד

הַר חָמֵצִי אָנְגִי הַסְת דַר רוּכְסַרִי מַן כָּאהֵי הַמּוּן חָמֵצִי בִּידִידַם אוּרָא. וְכָאהֵי הַמּוּן חָמֵצִי כִּי נַדִידַם אוּרָא. כָּאהֵי דוּר כַּרְדַם אִירָא. וְכָאהֵי דוּר נַכַּרְדַם אוּרָא. גִּי כֵּיל חָמֵצִי בָּאשַׁד. דַר כַּדָאם מוּקָאמִי מַן בָּאשַׁד. גִּיזִי בָּאטִיל בָּאשַׁד וְחִיסָאב שַׁוַד מִיסְלִי בָּאבִּי זְמִין בָּארִין.

הַמִין תַפְסִירִי כָּל חֲמִירָא דַר לַבְזִי פָּארְסִי הַסְת. הַמְגּוּנִין כָּאנַד אַז חָאלַתִי וָאגִיבִי מֵי בוּרָאיַד. וְאַגַר אָדַמִי כִּי לָשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ וְיָא תַּרְגּוּם מַעְנִיַיש רָא נַמֵי פַהְמִידַגִי בָּאשַׁד הַמּוּן אָדַם:

יב) דַר לָשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ וְיָא לָשׁוֹן תַּרְגּוּם קָתִי. כָּל חֲמִירָא רָא כָּאנַד. אַז חָאלַתִי וָאגִיבִי נַמֵי בוּרָאיַד. אִילָא לַבְזִי מֵי פַהְמִידַגִי אָן קָתִי כְּאנַד. אַז חָאלַתִי וָאגִיבִי מֵי בוּרָאיַד. וְגִיז זְעִיף הָא הַם אַגַר בְּדִיקָהִי חָמֵין כּוּנַן. כָּל חֲמִירָא רָא דַר לַבְזִי פָּארְסִי כָּאנַן מִישַׁוַד: (כנה"ג)

ג) שַׁבְּסֵי בְּדִיקָהִי בִּיעוּר חָמֵצִי דִיגַר אָדַם. יַעְנִי אַזָאנִי חָבֵירַשׁ רָא מֵיכּוּנַד. כָּל חֲמִירָא רָא. אִין מְרִיקָה כָּאנַד. כָּל חֲמִירָא דְאִיכָּא בִּרְשׁוּת פְּלוֹנִי בֶּן פְּלוֹנִי. יַעְנִי נָאמִי אָן רָא גִּירַד. דְּלָא יָדַע בֵּיהּ לֶהֱוֵי בָּטִיל וְחָשִׁיב כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא. הַמְגּוּנִין כָּאנַד. וְגִיז זְעִיפַהִי כִּי שַׁוְהַרִי אָן דַר דִיגַר וִילָאהַת הַסְת. בָּאיַד בְּדִיקָהִי בִּיעוּר חָמֵין רָא כּוּדִי זְעִיפַה כּוּנַד. אַגַר כּוּדִי אָן כָּל חֲמִירָא כָּאנְדַנִי שַׁוַד. אִין נוּסַח כָּאנַד. כָּל חֲמִירָא דְאִיכָּא בִרְשׁוּת דְּבַעְלִי דְיָדַע בֵּיהּ וּדְלָא יָדַע בֵּיהּ לֶהֱוֵי בָּטִיל וְחָשִׁיב כְּעַפְרָא דְאַרְעָא: (בית הבחירה)

יד) שַׁבְּסֵי דַר שַׁבִּי בִּיעוּר חָמֵין אוּגֵן בוּד יַעְנִי חָם וְשָׁלוֹם מוּרְדַהִי

אן

אן הנוז קבורה נאשודגי רא אונן מיגוייןֿ. המין כיל אדם אז כולי מצות תורה פטור הסת. תא כי מורדהי אן קבורה שוד. בעד אז מורדהי אן קבורה שודן. דר כולי מצות תורה. ואגיב מישווד. חאזיר כי אונן הסת בדיקה כרדה נמי תוואנד. באייד דיגר אדם הא פיש אז כוד אמדה בדיקהי אן רא כונן: (ברכ"י)

טו) בעד אז בדיקה המון חמץ כי דר לטה בסתה מאנדה בוד. וניז דיגר חמץ האיי כי דר בדיקה כרדני אן יאפתה בוד. המגי אן חמין הא רא. יך גאיי איחתייאג מאנד כי. יגאן מושי גיריפתה נברד. אגר המון חמץ ברהם כורד. באז לאזים הסת כי אז כרי נוו כאנה הא רא בדיקה כונד. בינא בר המין סבב גאיי כוב מאנד ברהם נכורד: (מ"א)

טז) פיש אז שבי ביעור חמין דר הר אדם לאזים הסת כי. כאנה האיי אן. וקנדאק האיי אן. ודעליז ובארכאנהי אן. ותכאנה ואשכנה ודוכאן האיי אן. אבזאל האיי אן רא בוראוורדה. פאגיזה כרדה בדיקה כרדה מאנד. נגווייד בי אזון שבי ביעור בדיקה מיכונם יך סרה המון שב כאנה בר דארי מיכונם. אין כיל נכונד. באייד דר שבי ביעור חמץ פאגיזה ותייאר באשד. באז דובארה המון שבי גאר דאום בדיקה מיכונד כי. מבאדא יגאן פרגה חמין פראמוש. דר סוראכי דיבאל הא. ויא דר תאק הא מאנדה באשד. בינא בר המין גהת לאזים הסת כי גי מוגדאר דיקת כרדה סוראך האיי דיבאר. ותאק הארא בדיקה כונד. אגר דיקת כרדה בדיקה נכונד. חס ושלום חשש ברכה לבטלה הסת: (מורה באצבע)

יז) שבסי כי תווארהי רויי חבלי אן רא דיגר דיבארי אן גלתידה בוד. דר כודי אן מעלום בוד כי. דר תהי דיבארי אן פיש אז אפתאדני אן דיבאל חמץ דאשת תהי כאך מאנד. אגר בלנדי תיפהי כאכי אן. אז סיה קבזה כם באשד. לאזים הסת כי כאכי אן בר דאשתה. חמין אן רא דור כונד. זירא כי אגר בלנדי תיפהי כאכי אן אז סיה קבזה כם באשד. בויי אן חמץ תהי כאך בודגי. דר דימאגי סג הא מירסד. בעד סג הא אמדה

כאבי

כאבי אן תיפה רא. תיט כרדה חמין רא דר רויי כאך מי בוראנן דר פסח. אנגא אז בל יראה ובל ימצא מיגוזרד. ואגר בלנדי תיפהי כאבי אן אז סיה קבזה זיאד באשד. בויי אן חמין דר דימאגי סג הא כי נמי רסד. כאבי אן תיפה רא ילה כרדן דר כאר גיסת המגונין גוייד בס הסת. המין חמצי כי דר תהי כאך הסת. באטיל כרדם מיסלי כאבי זמין בארין חיסאב שווד : (ש"ע סי' תצ"ג)

יח) שבסי בעד אז פורים מיכאהד כי. דר דיגר וילאהת דר סבדא גרי רווד. זנו פרזנד נדארד כי דר פסח כאנהי אן רא בדיקת החמין כונן. המון אדם לאזים הסת כי שבי בוראמדני אן. בדיקה כרדה כל חמירא כאנדה. בעד דר סבדא גירי אן רווד. זירא כי בעד אז פורים. ואגיבי בדיקת החמין דר הר אדם מי גלתד. ואגר רפתני אן אז פורים פיש באשד. בדיקת חמין כרדני אן אדם. דרכאר ניסת. זירא כי פיש אז פורים ואגיבי בדיקת חמין דר אדם נמי גלתד. דר וכתי פסח דר כדאם מוקאמי באשד. דר המון גא כל חמירא מיכאנד. ואגר דר פסח כייאלי גשתה אמדן דאשתה באשד. אגר יעני אז ראש השנה דר סבדא גירי רווד הם. לאזים הסת כי בדיקת חמין כרדה רווד. זירא כי מבאדא אז ספר ביגאיי פסח. בי וכתי בייאייד. בדיקת חמין כרדה נתוואנד. בינא בר המין סבב בדיקת חמין אן רא פיש אז ספר כרדה רווד : (ש"ע סי' תל"ו)

יט) אדמי מיכאהד כי כאנהי אן רא מיסלי אמבאר בארין גלה אנדאזד. אגר אז פורים בעד באשד. לאזים הסת כי אוול כאנהי אן רא פאגיזה כרדה בדיקה כונד. בעד גלה אנדאזד. ואגר בדיקה נא כרדה גלה אנדאזד. ביגאיי פסח לאזים מישווד כי. גלה האיי אן רא כאלי כרדה כאנהי אן רא בדיקה כונד. ואגר גלה אנדאכתני אן פיש אז פורים באשד. כאנהי אן רא בדיקה נא כרדה גלה אנדאזד הם עייבי נדארד : (שם)

כ) דר רוזי גאר דאומי גיסן חמצי רא תא סיה יכי רוז כורדה מיתוואנד. יעני אז עמוד השחר תא אפתאב פרידן רוז הא י"ב סאעת באשד. סיה יכי אן גאר סאעת מישווד. תא גאר

סאעתי

סאעתי רוז כורדה מיתוואנד. ואגר רוז הא ט"ו סאעת באשד תא ה' סאעתי רוז חמצי כורדה מיתוואנד. אגר אדמי כי אז סיה יכי רוז גוזשתן בעד חמצי מיכורד. גויא דר פסח חמין כורדה באשד. באייד אדמי דר אין באבת בר חזר באשד. אז סיה יכי רוז גוזשתן בעד קתעי חמין נכורד. בעד אז חמצי כורדני אן דסת כשידן. אן הרגי חמצי כי זיאדי כרדס. וניז המון חמצי כי דר לטה בסתה אז וגי ביעור חמין מאנדה בוד. המגי אן רא סוזאנד. בעד אז סוזאנדני חמין באז כל חמירא כאנד נוסחי אן דר באלא דר סעיפי י"ד מוזאכירה שודה בוד: (ש"ע סי' תמ"ג)

כה) דר וכתי חמצי סוזאנדני אן גוייד כי הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה ומצות לא תעשה של שריפת החמץ ליחדא שמיה דקודשא בריך הוא ושכינתיה וכו' דר סידור הא נויסתגי הסת אז רויי אן לשם יחוד כאנד בעדי לשם יחוד כאנדני אן המין יהי רצון רא כאנד:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו כשם שאני מבער החמץ מביתי ומרשותי כך יי אלהינו ואלהי אבותינו תבער כל החצונים ואת רוח הטומאה תבער מן הארץ והרשעה כלה בעשן תכלה כשם שהעברת את מצרים ואת אלהיהם בימים ההם ובזמן הזה אמן: (בית הבחירה)

דיני חמצו של ישראל שהפקיד אצל גוי ושל גוי אצל ישראל ודיני מכירת החמץ סימן קל"ה.

ליום ב'.

ה) ישראל כי אמאנת מי מאנד חמצי אן רא דר נזדי ישראל חבירי אן. ויא דר נזדי גוים פיש אז פורים. גר נזדי

כי

כי אמאנת ניגא מי דאשתגי הא דר תאבאני אן ואגיב שודה באשן
הם כי המון ישראלי אמאנת מאנדגי ואגיב הסת כי. פיש אז
פסח המון חמצי רא פורושד. זירא כי מאלי כודי אן חיסיב הסת
ואמא גוים כי אגר חמצי אן רא דר נזדי ישראל מאנדם. דר
תאבאני אן חמצי גוים. ישראל ואגיב שודם. גר גנדי דר כאנהי
גודאיי מאנדה באשד הם. מאלי ישראל חיסיב מישוד. באיד המון
חמצי גוים רא בהמראהי חמצי אן פורושד : (ש"ע סי' ת"מ)

ב) **שבסי** כי גיז האיי חמין פרמאסידגי דארד. דר שוסתן פאגיזה
נמי שוד. מיסלי אילך ופוסתך בארין. המין כיל גיז הארא
דר גוים אשנאיי אן בכשיש תייד. גר גנדי המון גוים מידאנד כי
מתלבי בכשיש דאדני ישראל המין הסת כי. אז איסור חמץ כלאס
שוד. באבגודי אן הם דר גוים בכשיש דאדה מיתוואנד. וגיז
אגר גוים באז גשתי פסח דר סאחיבי אן גשתה אוורדה תייד מותר
הסת גירפתה מיתוואנד : (בית הבחירה)

ג) **ישראל** כי חמצי דר דורוני חבלי אן בודגי רא ביגאהי פסח
דר יך גוים פורוכתה בוד. המון גוים גשתי פסח
נמי כאהד כי. המון חמצי גירפתגיש רא. דר סאחיבי אן גשתה
פורושד. המון ישראל סאחיבי אן דר קאזי כאנה רפתה. דר גוים
גנגאל כרדה נמי תוואנד. וליכין דר דיגר ישראל הא אסור הסת
כי. המון חמצי רא אז גוים כרידה גירן. אגר כדאם ישראל כי המון
חמצי רא נאדאניסתה כרידה באשד. לאזים הסת כי דר סאחיבי
אן פולי אן רא גירפתה גשתה תייד : (כה"ט סי' תמ"ח)

ד) **שבסי** חמצי אן רא דר דוכאן דארי גוים פורוכתה ויא בכשיש
דאדה מיתוואנד. גר גנדי מידאנד כי המון גוים דוכאן
דאר. המון חמצי רא תא גשתי פסח ניגא דאשתה. באז דר ישראל
הא מיפורושד הם. באבגודי אן דר המין כיל דוכאן דאר פורוכתה
ויא בכשיש דאדה מיתוואנד : (ש"ע סי' תמ"ח)

ה) **אדמי** כי חמצי דארד דר סהרא ויא דר גאיי דור הסת. גר
גנדי דר נזדי אן מווגוד נבאשד הם. דר גוים פורוכתה
מיתוואנד. גון מיסלי סבדא גר האיי כי. מאל שאן דר נזדשאן

מווגוד

מווגוד נבאשד הם מיפורושן. ניז אין אדם הם חמצי אן דר גוגאיי באשד פורוכתה מיתוואנד. באין טריקה מיפורושד. כליתי המון כאנהי כי חמצי דר סחרא דארד דר דסתי גוים פורוכתם גופתה סופארד. אגר אמבארי אן. כלית נדאשתה באשד. יא דסתי אן רא גיריפתה תקיעת כף כונד. ויא פולי אן רא נכתה גירד מישווד : (כה"ט שם)

ו) שבשי כי חמצי ישראל חבירי אן דר נזדי אן אמאנת בוד. תא סאעתי ה' רוזי גאר דאומי ניסן ברדאש כונד בלכי ישראלי סאחיבי אן אמדה גירד. אגר סאחיבי אן תא סאעתי ה' נאמד. באייד המון ישראל אמאנת ניגא דאשתגי דר דאכילי חמצי אן מאנדה פורושד מתלב סאחיבי אן גונה גאר נשווד : (ש"ג פי' תמ"ג)

ז) אדמי כי דר רוזי גאר דאומי ניסן חמצי אן רא פורוכתגי דר גוים מישווד. לאזים הסת כי כולי גיז האיי מיפורוכתגי אן רא דר גוים נישאן דאדה בעד סבדא כונד. אז נרכי אן זייאדתר פורושד כי בלכי גוים המין גיז הא רא. גשתי פסח גשתה נמיפורושם גוייד. וניז אגר חמסאייה האיי אן חמצי שאן רא אוורדה דר דאכילי חמצי אן מאנן. באייד אן ישראל מי פורוכתגי דר גויים מיכרדגי נישאן דאדה דר דאכילי חמצי אן מאנן. אגר חמסאייהאיי אן חמצי שאן דר דאכילי חמצי אן נישאן נאדאדה מאנן. גוייא המון חמצי חמסאייהא נאפורוכתגי בארין היסיב מי שווד : (כה"ט סי' תמ"ח)

ח) דר וכתי כי חמצי רא בהמראהי יך כאנהי אן דר גויים מיפורושד. באייד פורושי אן פורוכתגי תעין באשד מיסלי מסקרה באזי בארין כייאל נכונד. חמצי אן מע כאנהי אן קתי גנד תילא כי מאיסתד דר המון נרך פורושד. אגר סבדא שוד מסלן דה הזאר תנגה. באייד גויים גיריפתגי ב' ת"ג ויא ג' תנגה זכלאת תייד. ואגר גויים תנגה נדאשתה באשד. פולי סייא תייד הם מישווד. מסלן אגר דה פול תייד ולייכין גוייד כי דה פולי סייא דר מן דאדי זכלאת הסת. באקי דה פול כם דה הזאר תנגה קרז דאר שודי. באז נאמי דה פולי אן דאדגי רא דה תילא נגוייד. אגר נאמי פולי אן דאדגי רא תילא גוייד. סבדאיי אן ביכאר הסת. גוייא חמצי אן רא נפורוכתה באשד. בעד אז

זבלאת גיריפתני אן כליתי המון באנהי חמצי מאנדגי רא דר דסתי גוים סופארד. הממנגין גויד כי בדאם וכתי מיכאהי דר המין באנה שישתן. אכתייאר דארי. אגר ואקיען דר רוז האיי פסח ויא דר רוז האיי הול המועד גוים כרידגי באנה רא ילה כרדה שינד הם. באייד מאניע נבונד. אגר מגע פונד. מעלום מי שוד כי פורוכתגי אן ביכאר בודה. אנגא אז בל יראה ובל ימצא מיגוזרד. יעני תורה פרמודה כי חמצי נאם דר רוכסדי ישראל דר פסח יאפת נשוד. אלחאל המין חמצי גוייא דר רוכסדי ישראל בודגי בארין היסיב הסת. המון חמצי רא גשתי פסח בהרה בורדה הם נמיתוואנד. בינא בר המין גהת אגר גויים כרידגי דר באנהי אן חמצי בודגי דראמדה שינד. סאחיבי הבלי באייד קתעי גב נזנד: (בית הבחירה)

ט) מנהגי ירושלם ת"ו המין הסת כי. דר באני שאן חמצי נאם דר פסח גיגא נמי דארן. ארד שאן רא קייאצי תא פסח מי רסידגי מיגירן. אגר דיגר חמצי דאשתה באשן. המון חמצי שאן רא דר דוכאן דארי ישראל מיתיין. דר דאכילי חמצי אן מאנדה מיפורושד. אגר דוכאן דאר הא חמצי שאן פורוכתגי שון. כליתי דוכאן שאן רא. דר הרב ראשון לציון מיסופארן בעד הרב המון חמצי דוכאן דאר הא רא יך גאייה דר יך גויים איעתיבאר מאפיקי שריעת קתי מיפורושן כתי בית דין כרדה מיתיין:

~~~~~~~~~~

דיני תערובת חמץ בין קודם פסח ובין בתוך הפסח סי' קל"ו.

א) תערובת חמץ. מעניש המין כי המראה שודהי חמץ. יעני אגר כמתר חמץ. דר גיזי דיגרי קתי שודה המראה שודה באשד. הר גי קדרי כי באשד. אגר יעני יך כאשכאש דאנה בארין הם חמץ דר גיזי דיגר המראה שודה באשד. אגר שכסי המון רא כורד. אז לאו כל מחמצת לא תאכלו מיגוזרד.
~~~~~~~~~~

ואגר המון תערובת חמץ רא שכסי נא פורוכתה דר פסח דר כאנה ניגא דארד. או אז לאו בל יראה ובל ימצא מיגוזרד. סבב גי הסת כי חכמינו ז"ל דר שריעתי חמין אין קדר חומרא גיריפתה אפילו משהו אסור גופתין. יעני מיסלי יך כאשכאש הם אסור כרדין. ואמא דר דיגר איסורים האיי תורה אין תור ניה. כזית מן הנבלה וכעדשה מן השרץ. דר הר כדאם אן הא בתוורי כוד שיעור דאדין. ואמא דר חמין אמדה אין קדר סכת גיריפתין. סבב המין כי אדמי כולי רוז האיי סאל אז חמין גודא ניסת. דאיים חמץ מיכורד ואמוכתה הסת. והמון אמוכתגי קטי פראמוש כרדה סהל מי גירד. בינא ברין דר שריעתי חמין היג פרך נדאדין. יעני אגר המון גיז כולי אן המין באשד מיסלי כמיר תורוש בארין. וכאהי כי יך כמתר חמין דר דיגר גיז קטי שודה המראה שודה באשד הם בי. אגר דר פסח דר כאנהש ודר רוכסדש נא פורוכתה מאנדה באשד אז לאו מי גוזרד כאהי גינסי כודש באשד כי ארדי מצה בארדי חמץ. יא ארדי חמין דר בירינגי פסח המרא שודה באשד היג פרכי נדארד : (ש"ע תס"ב)

ב) בינא ברין אן גיז האיי כי תערובת חמין נאם דארנד. גון מיסלי הר כיל קנדאלאת הא והלווא האיי חמץ נאך. המין טריק גיז הא רא דר כאניש ודר רוכסדש ניגא דאשתן אסור הסת. באיד כי דר גויים פורושד : (שם)

ג) שכבתי תוואניש דארד. באו לאזים הסת כי דר וקתש אז בראיי פסח יך כוס יין יא שכר גודאיי תייאר כרדה ברדאשתה מאנד. ואגר תוואניש נדאשתה באשד כי יך כוס יין ושכר גודא כרדה מאנד. או אז המון יין ושכרי כולי סאל מינושידגיש דר פסח הם גיריפתה נושד דורוסת הסת. לייכין באין טריקה. המון מיקדארי יין ושכר כי דר השת רוזי פסח מצריפי דרכארי דאשתגיש רא פיש אז פסח אז המון כומי כולי סאל מי נושידגיש גיריפתה דר יך למהי כשר בקוות קטי סאף כרדה דר יגאן זרפי פאכיזה אנדאכתה בראיי פסח ברדארד. זירא אין כי דר דיגר וקת האיי סאל דר וקתי כי אז כוס יין ושכר גיריפתני שודנש בלבי

דר

דַר דַסְתַש וְיָא דַר כָּאסַה וְשִׁישַׁה. כַּמְתַר נָאן רֵיזַה וְחָמֵצִי
גֻּסְפִּידַה בָּאשַׁד. וְדַר דוּרוּנִי כוּמִי יַיִן וְשֵׁכָר אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. הַמּוּן
טַעְמִי נָאן רֵיזַה וְחָמֵצִי דַר יַיִן וְשֵׁכָר מֵי זַנַד. וְהַמּוּן יַיִן וְשֵׁכָר
הַשַׁשִׁי חָמֵצִי דָארַד. בִּינָא בַר אִין לָאזִים הַסְת כִּי פֵּישׁ אַז פֶּסַח
סָאף כַּרְדַה בַּרְדָארַד וְאַגַר נָאן רֵיזַה הַם אַפְתָאדַה בָּאשַׁד כִּי. בַּעְד
אַז סָאף כַּרְדַן הֵיגּ חַשַׁשִׁי חָמֵץ נַמֵי מָאנַד. וְאַגַר רַפְתוּ פֵּישׁ אַז
פֶּסַח סָאף נַכַּרְד. דִיגַר דַר דוּרוּנִי כוּדִי פֶּסַח סָאף כַּרְדַה נַמֵי
תַוָואנַד. זֵירָא כִּי הַסְת פּוֹסְקִים גוּפְתִין כִּי חוֹזֵר וְנֵיעוֹר. יַעְנִי אַגַר
וְאקִיעַן הַמּוּן נָאן רֵיזַה אַפְתָאדַגִי בָּאשַׁד. טַעְמַשׁ הַרְכַּת כַּרְדַה
דַר הַמּוּן יַיִן וְשֵׁכָר מֵיזַנַד. הַר גַּנְד סָאף הַם כוּנַד כִּי דַר דוּרוּנִי
כוּדִי פֶּסַח דוּרוּסְת נֵיסְת. וְהַמּוּן יַיִן וְשֵׁכָר חָמֵץ חִיסָאב הַסְת. בִּינָא
בְּרִין שַׁכְּסֵי אַגַר תַוָואנִיש דָארַד אַז אַוְּלִי סָאל כוּמִי יַיִן וְשֵׁכָר רָא
מֵכְסוּס אַז בְּרָאיִ פֶּסַח גוּדָאיִ כוּנַד גִּי כוּב וְגִּי בֵּיהְתַר. וְאַגַר
תַוָואנִיש נַה דָארַד. הַמִּין טַרִיקַה אַז פֶּסַח פֵּישׁ סָאף כַּרְדַה מַצְרִיפִי
כוּד רָא דַר זַרְפִי אַלָאחִידַה בַּרְדָאשְׁתַה מָאנַד. זֵירָא כִּי שַׁרִיעַתִי
חָמֵץ מַשְׁהוּ מֵיבָאשַׁד. הַר גִּי מִיקְדָאר אֶחְתִיָּאגּ כַּרְדַה דִיקַת כּוּנַד
וְהַמַּחְמִיר תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה: (אחרונים)

ד) דַר בָּאבַתִי אָבִי נוֹשָׁאכִּיִ אַזָאנִי פֶּסַח. הַסְתַנְד חֲסִידִים וְאַנְשֵׁי
מַעֲשֶׂה. כִּי אָבִי מַצְרִיפִי דַר כָּארִיִ הַשְׁת רוּזִי פֶּסַח רָא.
פֵּישׁ אַז פֶּסַח אָוַורְדַה סָאף כַּרְדַה גַּנְד כוּם וְגַנְד כּוּזַה וְלַגַּנְד הָא
רָא פּוּר כַּרְדַה נִיגָּא מֵידָארַנְד אָבִי הַשְׁת רוּזַה מֵי כוּרַנְד. טַעְם
שָׁאן הַמִּין כִּי בַּלְכֵּי דַר אָן חַבְזִי אָב וְאָן גָּאהִי אָב יַגָּאן פַּרְגַּה
נָאנִי אַפְתָאדַה בָּאשַׁד הַם כִּי פֵּישׁ אַז פֶּסַח סָאף כַּרְדַה בַּרְדָארַד
עַיְבֵי נַדָארַד. זֵירָא כִּי חָמֵץ פֵּישׁ אַז פֶּסַח דַר שַׁשְׁת יַךְ בָּאטִיל
הַסְת וְהַם לַח בֶּלַח הַסְת. וְאַמָּא דַר כוּדִי דוּרוּנִי פֶּסַח דַר מִיָּאנַהִי
הַשְׁת רוּז אַגַר הַזָאר שַׁשְׁת יַךְ הַם בָּאשַׁד כִּי. דַר סָאף כַּרְדַן קַטִּי
הַם הֵיגּ עִילָאגּ נַדָארַד. גּוּן כִּי דַר דוּרוּנִי כוּדִי פֶּסַח בְּקַוְולִי חוֹזֵר
וְנֵיעוֹר מֵיגוּפְתַגִי הָא מַזַהִי חָמֵץ דַר הַמּוּן אָב מֵיזַנַד. וְחָמֵץ הַסְת.
דַר הַמִּין סַבַב מַחְמִירִים אָבִי הַשְׁת רוּזַה נִיגָּאה מֵידָארַנְד וְמֵי
נוֹשַׁנְד. וְהַר אָדַמֵי אַגַר תַוָואנִיש דָאשְׁתַה בָּאשַׁד וְעוּדַה בוּרָאיַד

כוס ביסייאר דאשתה באשד. המין טריקה כונד כודש רא דר קטארי חסידים גיריפתה אז מחמירים היסאב שווד. אכתייאר דארד. דר אין באבת כוד נמאיי וויהרא מישווד נמי גויים. דר באבתי פסח הר גי קטר פם בראיי חמין דיכת כונד המון קדר נגז וכאסיית דארד :

ה) **ולייבין** יך סוכני דיגר הסת. המין סוכן רא גופתני מא דר המין גא לאזים הסת. זירא אין כמינה אז יך אדמי נאמן שונידם כי דר מוזאפאת האיי בוכארא יך סאל יך אדמי פשוט המין טריקה תקלידי חסידות כרדה אבי ה' רוזה כורדסת. ודר בדאם רוזי אכירי יום טוב יך תלמיד חכם דר כאנהי או דראמדסת. תשנה בודסת יך כאסה טלבידסת כי נושד. דר כאסה אז המין אבי השת רוזה אוורדסת. ואין תלמיד חכם דר אב כי זין מאנדסת, מיבינד כי דר דורוני המין כאסהי אב פנג שש דאנה כינה דארד. ודר סאחיבי כאנה גופתסת כי אין אב נא סאף הסת. דר דורונש כינה הסת. ואן בעל הבית גופתסת כי חס ושלום אין אבי השת רוזה רא מן בדסתי כוד פיש אז פסח אוורדה דר כלתהי בקוותי כשר דו כרת סאף כרדה בודם. גיתור מישודסת כי אז כלתה כינה מי גוזשתסת גופתה רפתה כלתהי אבש רא אוורדה דר המון תלמיד חכם גישאן דאדסת. ואן תלמיד חכם דר או גוואב דאדה גופתסת כי בוראדר. חסידות כרדן כארי אסאן ניסת. טריקי אב המין הסת כי אגר אז סה רוז זייאד דר דורוני כוס איסתד. דר דורוני כודי כוס הם כינה פיידא מיכונד. אבי כי דר כוס סה רוזה שווד אדם באייד באז אז סרי נוו סאף כונד. ואין אב אוורדני תו רא כאה מכאה שש הפת רוז שודגיסת ודאי דר דורוני כודי כוס המין כינה הא פיידא שודסת. ובעד אן בעל הבית. אין סוכני תאזה רא כי אז תלמיד חכם שונידסת קאייל שודסת וגופתסת כי תמה סוכן האיי חכמים אמת הם אמת ודבריהם אמת. ולא עם הארץ חסיד גופתין הם אמת הסת. ודר אין סבב לאזים הסת דר המון אדם האיי כי אבי השת רוזה מיכורנד. דר המין באבת בר הזר באשנד. נה תנהא דר פסח

אפילו דר דיגר רוז האיי פולי סאל הם. אב כי דר כום סה רוזה שוד לאזים אז סרי נוו סאף כונגד בעד נושנד. ואלל כוסום דר רוז האיי תאוויסתאן. ודר כומי אבי כי דר דורוני עאש כאנהאיי גרם בודגי אגר יעני דו רוזה שווד הם כי כיגה פיידא מיכונד. באייד בר הזר שודה סאף כרדה נושנד: (המעתיק שמ"ח)

ו) **שבסי** קהווה רא ביריאן כרד. ופיש אז כופתנש ואסייא כרדנש. דר דאכילי המין קהווה גוו האיי ביריאן שודגי יאפת. אן גוו הא רא גינדה פרתאווד. והמון קהווה רא אם כרדה דר פסח כורד דורוסת הסת. זירא כי גוו רא פיש אז אם כרדן יאפתסת עייבי נדארד: (בית הבחירה)

ז) **אדמי** כי מצהי גנדומי גושה מי כורד. או עאשי צבאיי שבתי פסח רא דר אתש דאן. ויא דר פיג ויא דר תונור ופורון. בהמראהי עאשי צבאיי גנדומי בהארי מיכורדגי יך גאייה מאנדה מי תוואנד. גר גנדי בויי עאשי צבא בהמדיגר רסד הם כי עייבי נדארד. ריחא לאו מלתא היא: (שם)

ח) **שבסי** דר רוזי גארדהום מורק רא מיגושאנד. ודר המין מורק. יא דר שורבאיי אן יך דאנה גנדום יאפת. אגר דר כודי המון רוזי גארדהום באו מעלום שוד. אין דר שסת יך באטיל מישווד ומותר הסת. בשרטי כי המין מורק רא דר פסח המתור כונוך יכני כורד. ואגר רפתו המין מורק רא דר רוזי פסח באז אז סרי נוו גרם כונד אסור הסת כורדה נמי תוואנד. זירא כי אגר גרם שווד באז מזהי המון גנדום אז סרי נוו חרכת יאפתה דר אן מורק מזהי חמין מיתייד. והמין הם כי מורק רא כונוך יכני כורד מותר גופתים. בשרטי כי דר כודי המון רוזי גארדהום באו מעלום שודה באשד כי המין גנדום קטי מורק גושידסת. לייכין אגר דר רוזי גארדהום באו מעלום נשודה באשד. ואמא דר רוזי כודי פסח באו מעלום שודה באשד. ויי אסור הסת כורדן דורוסת ניסת. הר גנדי דר רוזי גארדהום גושידה באשד הם כי. גוייא דר רוזי כודי פסח המראה שודגי חיסאב הסת ואסור: (שם)

ט) **באדרי** כי דר ויי קטי כמירי אזאני מצה רא בורידה בודנד.

ואז אלודה גי המין כמיר גיזי אז כמיר דר תיגי המין בארד גספידה כושך שודה מאנדה בוד. והמין אלודגי רא פראמוש כרדה פאכיזה נכרדה מאנדין. ובעד המין כארד קטי דר פסח גושתי כונוך יא גרם רא בורידנד. המין גושת רא פאכיזה שוסתה דר פסח כורנד דורוסת הסת. זירא כי אין כמירי דר תיגי כארד בודגי מיידה הסת זוד כושך מי שוד. ואן מיסלי סנג וספאל חיסאב הסת ואז סרי נון תורוש שודה חמץ נמי שוד. המון כושך שודגיש קטי מי איסתד: בינא ברין אן גושת רא חמץ נמי כונד : (שם)

י) גנדום יא גנדום פוכידה גי כי אגר יאפת שוד דר באלאיי גושתי נמך כרדגי. המון פרגה גושתי כי המין גנדום דר באלאייש יאפת שודסת. בס המון פרגה אסור הסת. ואן דיגר פרגה הא מותר הסת. ואגר ספק דאשתה באשד כי בלבי דר דיגר פרגה הא הם המין גנדום רסידה באשד. או אז המון פרגה האיי דיגר הם אז גאיי ספק דאשתגיש גיזי גירפתה פוסת כנדה פרתאוד. ובאקייש מותר הסת. אין הם בשרטי כי המין גושת נמך גאך באשד והנוז אז נמך נבוראוורדה באשד. לייכין אמא אגר גושת רא אז נמך בוראוורדה באשד. ובעד המין גנדום יאפת שודה באשד. אן גושת מותר הסת. סבב אין כי מא מיגוויים המין גנדום נון חאזיר אפתאדסת. אין הם בשרטי כי גושת באשד. לייכין אגר מורק באשד ויי אסור מי גויים. זירא כי כוראכי מורק גנדום גוו הסת. ביסייאר הא גנדום אז גינגדאן גהידה דר מגזי פוסתו גושתי מורק פינהאן מישווד : (בית הבחירה)

יח) עאשי כי דר דורונש גנדום יא גוו יאפת שוד. אגר המין גנדום וגוו פוכידה כאוואך שודגי באשד. אן עאש אסור הסת. ואגר המין גנדום סכת באשד נה פוכידה באשד. אגר יעני המין עאש גרם הם באשד כי מותר הסת עייבי נדארד : (מ"א סי' תס"ז)

יב) שבסי יך לוקמה מצה רא בהמראיי יך פרגה גושתי מורק דר דהאנש כרד כי כורד. ודר וקתי כורדנש פהמיד כי יך דאנה גנדום הם קטי המין מצה וגושתי מורק דר דהאנש

בוּדַגִי בָארִין מֵי נַמָאיַד. וָאקִיעַן הַם הַמִין מַצָה וְגוֹשְׁת רָא אַז דְהָאנַשׁ כַּשִׁידַה בוּרָאוַורְדַה דִיד כִּי יַךְ דָאנַה גַנְדוּם אִיסְתָאדַסְת. אַכְּנוּן נַמֵי דְאנַד כִּי הַמִין גַנְדוּם דַר מַצָה בוּדַסְת יָא דַר מוּרְק. אַגַר הַמִין גַנְדוּם בוּתוּן בָאשַׁד וְשִׁינָאכְתַה שַׁוַד שַׁכְּלַשׁ כִּי קְטִי מַצָה דַר תוּנוּר פוּכְתַה גִי בָאשַׁד. וַיִי דַר מַצָה בוּדַסְת מֵיגוֹיִים וּמוּתָר. וְאַגַר שַׁכְּלַשׁ דַר תוּנוּר פוּכְתַגִי בָארִין נַבָאשַׁד. וַיִי אַז מוּרְק בוּדַסְת וְאָסוּר. לֵייכִין אַגַר הַמִין גַנְדוּם בוּלַךְ שׁוּדַגִי הַסְת וְשִׁינָאכְתַה נַמֵי שַׁוַד. דַר אִין הַרְדוּיֵישׁ מוּתָר. אַז שַׁרִיעַתִי סָפֵק סְפֵיקָא. מוּרְק רָא מוּתָר מֵיגוֹיִים. כִּי הַמִין גַנְדוּם דַר וַקְתֵי כוּנוּךְ שׁוּדַנִי הַמִין גוֹשְׁת אַפְתָאדַס. וְאַגַר רַפְתוּ פֵישׁ אַז כוּנוּךְ שׁוּדַן אַפְתָאדַה בָאשַׁד הַם כִּי. מְבָאדָא דַר דוּרוּנִי מוּרְק חָזֵם שׁוּדַגִי בָאשַׁד. מַצָה רָא הַם מוּתָר מֵי גוֹיִים כִּי. זֵירָא גוּן כִּי אִיסוּר מַשְׁהוּ. יַעְנֵי הַר גִי קַדַר חָמֵצִי כַּם הַם. חַרָאם בוּדַנַשׁ. אַז קָוְלִי חֲכָמִים הַסְת. וְנַה אַז מַתְנִי תוֹרָה. בִינָא בְּרִין מֵיגוֹיִים הַמִין גַנְדוּם דַר גוֹשְׁתִי מוּרְק בוּדַסְת: (שם)

יג) דַר כוּמִי אָבִי כוּנוּךְ יָא דַר כוּזַהִי אָב יָאפְת שׁוּד יַךְ דָאנַה גַנְדוּם טַרְקִידַה גִי יָא פוּכִּידַה גִי. וְאַז הַמִין אָב גִירִיפְתַה גִיזִי פוּכְתַה בוּדַנְד. הַמוּן גִיזִי פוּכְתַגִי שָׁאן אָסוּר הַסְת. זֵירָא הַר גַנְדֵי הַמִין גַנְדוּם דַר אָבִי כוּנוּךְ יָאפְת שׁוּדַה הַסְת. וְכוּנוּךְ הֵיג מַחַל חָמֵין רָא קַיְט נַמֵי כַּרְדַה בָאשַׁד הַם כִּי. חַשַׁשִׁי מַשְׁהוּ דָארַד. וְאָסוּר הַסְת. בְּשַׁרְטֵי כִּי מוּעַיַין וּמוּשַׁרַח דָאנַד כִּי הַמִין גַנְדוּם פֵישׁ אַז אָב רָא גִירִיפְתַנַשׁ דַר הַמִין כוּם בוּדַסְת. וְאַמָא אַגַר גוּמָאן דָאשְׁתַה כִּי הַמִין גַנְדוּם וַקְתִי אָב גִירִיפְתַנַשׁ דַר אִין כוּם נַבוּד. וְאַלְהָאל אִין תָאזַה אַפְתָאדַה בָאשַׁד. אָן גִיז הָאיִ קְטִי הַמִין אָב פוּכְתַגֵישׁ הַמַה מוּתָר הַסְת: (בית הבחירה)

יד) שַׁבְּסֵי דַר פֶּסַח מוּרְק רָא פָאךְ כַּרְדַנִי שׁוּד. וְפֵר הָאיִ מַיְדַהִי אָן רָא יְגָאן אָתַשׁ אַלַנְגַה כַּרְדַה דַר אָתַשׁ פַּרְד כַּרְד. וְבַעְד אַז גִינַג דָאנִי הַמִין מוּרְק גַנְדוּם יָאפְת. אָן מוּרְק מוּתָר הַסְת. וְמָא נַמֵי גוֹיִים כִּי אוֹ אִין מוּרְק רָא דַר אָלָאב גַרְם כַּרְד. וְאָן גַנְדוּם גַרְם שׁוּדַה מוּרְק רָא חָמֵץ כַּרְדַה בָאשַׁד. אִין טוֹר נַמֵי גוֹיִים. זֵירָא כִּי פַּרְד כַּרְדַן אוּן קַדַר כַּבָאב מֵי כַּרְדַנִי בָארִין נֵיסְת. יַךְ סַהְל

אלנגה מירסד דר המון פר האיי מיידה. ואין גנדום דר דורוני גינג דאן הסת. ופוסתי אזאני גינג דאן דר אן פנאה מישווד : (שם)

יד) **עאשי** כי דר דורונש גנדום יאפת שוד דר פסח. ניז המון דיג והמון כפליז וסרפושי דיג הם חראם הסת וחמין מישווד. ואגר המין כפליז רא דר עאשי דיגר זדה באשד. און עאש הם חמין הסת. בשרטי כי מועיין גנדום דר המון עאשי אוולין יאפת שודה באשד. ואמא אגר און קדר מועיין נבאשד. ואז סהל חשש קטי אן עאשי דיגי אוול רא חמין גופתה באשנד. דר אין אגר כפליז רא דר עאשי דיגר זדה באשד. אן עאשי דיגר רא חמין נבוננד ומותר הסת : (שם)

טו) **גאמה** וליבאם סוזני דסתר כאן. המין טריק גיז הא רא אגר בעד אז פורים. דר ניעכתה קטי אהאר דאדה באשנד. אן ליבאם הא רא דר פסח פושידן ופרמאסידן אסור הסת. זירא כי נישסתה שירהי גנדום הסת וחמין הסת. ברדאשתה דר גשתי פסח מאנד. ואמא אגר אז. פורים פיש יעני פיש אז סי רוז. המין רא אהאר דאדה באשד עייבי נדארד : (שם)

טז) **שבסי** אז ארד במיר כרדה קאגזי רא שירה כרדה דר דר. יא דר דיבאר ויא דר כיתאב גספאנדה בוד. אגר המון שירהי חמין מועיין דר נזר נמודה איסתאדגי באשד. לאזים הסת אן רא פיש אז פסח ביעור כרדה דור כרדה פרתאווד. ואגר המון שירה סאווידה נאזוך כרדגי באשד כי היג ממשותי אן מעלום ומועיין נבאשד. חאגתי ביעור כרדן ניסת עייבי נדארד : (שם)

יז) **הר** גנדי כי דיני שריעתי חמין בפסח במשהו באשד הם כי. גיסמי כודי חמין אסור הסת. ואמא בויי אזאגי חמין מותר הסת זלר נדארד. בינא ברין אגר גויים דר יך כאנה חמין פוכתה איסתאדה באשד. וישראל הם דר המין כאנה כאהי עאש וכאהי מצה ודיגר גיזי רא פזד דורוסת הסת. מא נמי גויים כי בויי המין דר אין מצה מיזנד ואין רא חמין מיכונד. בויי גופתגי גיזי ביכאר הסת. ריחא לאו מלתא היא : (שם)

יח) דיף באבתי גאי ביסייאר. תקווא דאר הא הסתנד כי דר פסח גאי נמי כורגד. גב שאן המין כי. בלפי המין גאי דר אבי חמין רסידה באשד. ויא דר פיראייהי חמין תרביית כרדה באשנד. ויא יגאן שמהי אז גאיי כוהנה כושך כרדה באין גאי קטי כרדה באשנד גופתה בהמין סבב דר פסח גאי נמי כורנד. לייכין אגר שכסי דאניסתה גאיי כוב רא אז קותי וסבתי אן שינאסד כי המין קותי בסתגי אז כודי פבריכאן הסת. ויי מותר היג חשש נה דארד. ואמא באייד פיש אז פסח דר לעלי יא דר טבק אנדאכתה המון גאי רא פאכיזה גינד : (שם)

יט) הר כסלי ובימארי כי דר סכנה כטר נאך באשד. ודר פסח טביבי זורי עאמיל פרמאייד באו כי פלאן דוואיי חמין באו תיין. מסלן ארקי גוו יא אבי גוו המין טריק חמין תייתאן גוייד כי נבאשד סכנה הסת גוייד. באייד דר סוכני טביב דראמדה חמין רא דר המין כסל תיין בשרטי טביבי עאמיל באשד. וכסלי כטר נאך באשד. אז וגי פקוח נפש מותר הסת. ובאקי דינים פקוח נפש רא דר באלא סימן ק"ח מוזאכירה כרדה בודים : (שם)

דיני הגעלה סימן קל"ז.

ליום ג'.

א) הגעלה רא מעניש המין כי רד כונאנדן. יעני המון גירכו גרמי כי אלודה שודה יא דר מגזו מייאני המון פיראייה גאי שודה גפידה מאנדה באשד. גי טריקהי כי דר אבי גרם ואבי גוש המין פיראייה דר כודש גפידה גיריפתה באשד. ניז אינגונין באז כי המין פיראייה רא דר אבי גוש דראוורדה גוטאנים המון גפידה גי רא באז קייט כרדה רד מיכונד. מעניי הגעלה המין. ודר תורתנו הקדושה דר נקלי קרבן חטאת דר פרשהי צו המין סוכן רא אישארת כרדה מוזאכירה כרדסת וגופתסת כי. וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר ואם בכלי נחשת בושלה ומורק

ושוטף

ושוטף במים. אז המין סוכני תורה פהמידה שוד כי. פיראייהי ספאל דר הגעלה כרדן קטי היג עילאגי נדאשתסת. אמא בם נפעי הגעלה דר פיראייה האיי מתכות. יעני מים אהן נוקורה תילא יא הר ביל תונוכה. ניז פיראייהי גוֹבין ואוסתוכאן דר המין טריקה פיראייה הא. הגעלה כרדן נפע כרדה אז המון גירכו גרמי בכוד גפידה גי פאכיזה מי שודסת: (ש"ע ס' תנ"א חיי אדם)

ב) **ואכנון** כי פיראייהי ספאל הגעלה נדאשתה באשד. דר פסח באייד המה אסבאבי ספאל תאזה נוו כרנד. ואמא אן פיראייה האיי ספאלי חמץ רא. גי מיקדאר דיקת כרדה פאכיזה שוסתה דר גשתי פסח ברדאשתה ניגאה דארנד. דר יך גאיי אחתיאג כונגד כי. אז נזר פינהאן באשד. כי בלכי אגר רויי ראסת מאנד. מבאדא המון אמוכתה גי קטי פראמוש כרדה גיריפתה פרמאסד. דר המין סבב אחתיאג כרדה גי מיקדאר פאכיזה גירכו גרמי אן רא שוסתה אז פישי נזר דור כרדה ברדארד: (חיי אדם)

ג) **ספאלי** סיר נאך ותבק ופאסה וכולי אסבאב האיי גיני. המהי המין ספאר נאם דארד זירא כי אז כאך תייאר מיכונד. ואין מיסלי מים ואהן ובולור ניסת כי שיכסתגי אן רא אז סרי נוו ריכתה באז גשתה פיראייה סאכתה מי שודה באשד. בינא בר אין גומלהי פיראייהי ספאל וגיני כאהי סיר נאך באשד וכאהי בי סיר באשד הגעלה נדארד. ולייכין תונור הם פיראייהי ספאל נאם דארד. אמא הגעלהי תונור המין כי. הר כסי תונור דארד באייד פיש אז פסח דר המון תונור אלאב כרדה גי מיקדאר סורך כונד כי מגזו מייאני ספאלי המון תונור סורך שוד והמון חמץ גפידה גי רא בותון סוזאנדה סאף כונאנד. ואגר דר המין תונור מצה פוכתני ניית דאשתה באשד. לאזים כי באז יך בארי דיגר דר אלאב סורך כונד: (חיי אדם)

ד) **פיראייה** האיי מתכות. יעני מים אהן נוקרה תילא קורגאשים תונוכה וניז פיראייהי גוב ואוסתוכאן. יא פיראייהי סנג כי יעני סנגי כוה רא תראשידה פייאלה טבק דיג סאכתה

גי

גי באשד. המהי אין גיז הא דר אבי גוש הגעלה דארד. וליכין דר כדאם פיראייהי כי אגר חשש כרדה תרסידה תרסידה דר אבי גוש מי גוטאנידה באשד כי מבאדא טרקידה כפד נוייד. דר אין פיראייה הגעלה כרדן נפע נדארד. זירא כי מאל שירין הסת. או אז תרסי נכפד גופתה אין קטר נגז גוט דאדה הגעלה נמי כונד. בינא ברין אין כיל פיראייה הגעלה נדארד. ומיסלי פיראייהי ספאל חיסאב הסת: (ש"ע תנ"א)

ה) תקריפי הגעלה המין כי יך דיגי כלאן כשר לפסח רא אב פור כרדה מיגושאנגד. ודר המון וכתי גושידה איסתאדנש. פיראייה הא רא דר המון מיגוטאננד. ואגר המון דיגי כלאני הגעלה כודש חמץ באשד. באייד לאזים אול כודי המון דיג רא הגעלה כוננד. טריקי הגעלהי אן אין קביל מיבאשד. אול גירכו גרמי דיג רא פאכיזה שוייד. והמון דיג רא אב פור כונד יעני המתור פור כונד כי לב ריז שווד בעד גושאנד. ויגאן סנג יא אהן רא דר אתש סורך כרדה עייני המון אב גושידן דר דורוני המין דיג פרתאווד. המין זרבי גושידני המין סנג יא אהן קטי. אבי גוש דר המה גאי אן דיג מי רסד והגעלה מי שווד. ובעד אן אב רא דר זמין ריזד. ואז סרי נוו תאזה אב פור כרדה גושאנד ואיבתידאיי הגעלה כונד: (בית הבחירה)

י) דר סרי הגעלה כרדן, באייד לאזים הסת כי יך אדמי תלמיד חכם שריעת רא מי דאניסתני. אז אול תא אביר איסתד. זירא כי דיני חמץ סכת הסת. המון העם אין קדר דר אין דינים באקי ניסתנד. וגנדין דינים דארד כי דר פיש מינויסים חאלי שווד: (שם)

ז) המון פיראייה האיי הגעלה מישודגי רא באייד אול פאכיזה שוסתה גירכו גרמי אן רא פאך כוננד. הר גנדי דר מים גר דאדה ספיד כרדה באשנד הם כי. באז אז פישי מים גר אוורדן בעד לאזים הסת כי שוסתה פאכיזה כוננד. ובעד אז שוסתן יך לטהי דסמאלי כשר. קטי דסמאל סוננד. כי היג אב ונם דר אן פיראייה נמאנד. זירא כי אגר אן פיראייה תר ואב נאך

באשד

באשד. ויי זרבי אבי נמי כודיש קטי אבי גושי דיג רא הם אז גושיש מי מאנאנד. ואן הגעלה נמי שווד. ואגר פיראייהי זנג זדגי באשד. ויא פיראייהי נקש כרדגי כי מיסלי גאי גוש הא ולעלי כנדה כארי כרדגי. המין מריק גיז הא רא באייד אוול כוב דיקת כרדה גירך האיי דר המון גוקורי הא בודגי רא בותון פאכיזה כונד ובעד הגעלה כונד : (חוקי חיים)

ח) וגין פיראייה האיי כי ימאק כרדגי הסת. ויא דסתה האיי כפגיר וכפליז שיכסתגי רא אגר מיך זדה פיוונד כרדגי באשד באייד תחתי המון ימאק רא אוול פאכיזה כונד. ואגר עילאגי פאכיזה כרדן נדאשתה באשד. המון גאיי ימאק רא דר אתש סורך כונד כי המון גירבש סוזד ובעד הגעלה כונד : (שם)

ט) גין דסתה האיי פיראייה הם באייד הגעלה כרדה שווד. נגוייד כי אין כפגיר וכפליז דסתיש דראז הסת. ואין דר דיגי חמין נדראמדה בוד ואין האגתי הגעלה ניסת. אמא לאזים כי הגעלה כונד. גיז הר פיראייה רא סרפושש רא הם לאזים כי הגעלה כונד. ואגר שכסי דר פסח סרי דיגי עאש רא דר סר פושי הגעלה נא כרדגי קטי דר גלטי פושאנד. המון עאש והמון דיג אסור מישווד : (ט"ז)

י) בר חזר באשד אדמי הגעלה מי כרדגי כי. המון אב רא בינד בותון גושידה באשד. בעד פיראייה רא אנדר זנד. גיז אתש רא אז תחתי אתש דאגי הגעלה הרגיז כנדה נכונד. והר דפעהי כי הר יך פיראייה רא אנדר זנד. דר אב זין מאנד בלכי אז גושיש מאנדה באשד. זירא כי הר גנד אבי גוש הם באשד. ודר תחתש אלאב סוכתה איסתאדה באשד הם כי. אז כונוכי אין פיראייה האיי גוט מי דאדגי רא. אב אז גושיש מי מאנד : (טור סי' ק"ה)

יא) אגר אמבור קטי דסת גיריפתה פיראייה רא דר אב אנדר זדני באשד. באייד המון תחתי גאיי מחכם דסת גיריפתגי אמבור רא הם באז הגעלה כונד כי גים כאלה נמאנד. וגיז בר הזר שווד כי בעד אז גוטאנדן זוד בראוורדה דר אבי

כונוך זגד. דר דורוגי המין אבי גוש פיראיה רא ביסייאר
נמאנד. זירא כי אגר ביסייאר דורוגי אבי גוש איסתד. באז
גשתה המין קיט כרדה רד כרדגיש רא בכוד גפידה פורו
מי ברד : (בית הבחירה)

יב) אגר פיראיה ביסייאר כלאן. באשד כי דר יך בארה גוט
דאדן מומכין נבאשד. יך טרפי אן רא אול גוטאנד.
ובאז בוראורדה אין טרפי אן רא גרדאנדה גוט תייד. ואגר
פיראיהי ביסייאר כלאן באשד ודר דיגי הגעלה נמי בורדה באשד.
ויי רא עילאג המין כי דר בלאייש. אז דיג אבי גוש רא ריזד.
יעני אז כודי דיג כי כלי ראשון נאם דארד. ונה כונד כי כפליז
קטי אב רא גיריפתה מי ריכתה באשד. ויך סנגי יא אהני רא
דר אלאב סורך כרדה דר וקתי אבי גוש רא באלאיי המין
ריכתנש דר דורוגי המין אב פרתאוד דר הר טרפי המין פיראיה
מייל כונאנד כי מטלב אב דר המה גאיי המין פיראיה רפתה
הגעלה כונאנד : (מור"ם בהגהה סי' תנ"א)

יג׳ אגר פיראיהאיי ביסייארי רא דר יך דיג אב הגעלה כרדנד
ואז ביסייארי פיראיה הא. אן אב גירכין שודה גסף
שודה תירה שוד. באייד אן אב רא ריכתה. אבי תאזה כרדה
גושאנדה אין דיגר מאנדגי פיראיה הא רא הגעלה כונד :
(מור"ם סי' תנ"ב)

יד) פיראיה האיי כי פרמאסישי אן דר באלאיי כודי אלאב
בוד ונה דר אב. באייד אן הא רא דר אלאב
סורך כונד. הגעלהי אבי גוש דר ויי נפע נדארד. גון מיסלי סיך
האיי כבאב. ותאבהי כבאב פזי ותנגאלך. ותאבה האיי כי דר
אין ולאיית הא דר ויי סמוסה מי פזן כי גאמי אן רא תפסין
מיגויינד סמוסה רא דר המין תאבה גינדה דר דורוגי תונור
מאנדה מי פזנד. המין טריק גיז הא באייד דר אתש סורך
כרדה שוד. הגעלהי אן הא המין מיבאשד. ניז הבאן רא באייד
דר אלאב סורך כונד באין טריקה. אז פושתי חבאן יעני אז
מיאנש יך קטים ריספאן רא מי בנדנד. ובעד דורוגי המין חבאן

רָא אָלְאבִי לַכְּנָּה פּוֹר מֵיכוּנַנְד בְּאֶד מֵי זַנַנְד כִּי הַמִּין אָלְאב תָאוַזה מֵי שַׁוַד חַבָאן סוֹרְךְ מֵישַׁוַד תָא כִּי הַמּוֹן יַךְ קֶטִים רֵיסְפָּאנִי דֵר הֶבָאן בַּסְתַה גִי פֶּרְד שׁוֹדַה סוֹזַה. נִיז דַסְתַהִי חַבָאן הֶם דֵר תַחְתִי אָתַש דָאן דֵר אָלְאב מָאנְדַה סוֹרְךְ מֵיכוּנַנְד : (שם)

טו) גּוֹבַה הָאִי מַצָּה מֵי פַּרְדַגִי כִּי שַׁבְסֵי אַז פָּאר סָאל דֵר אִין סָאל בַּרְדָאשְׁתַה נִיגָא דָאשְׁתַה בָאשַׁד. הַמּוֹן גוֹבַה הָא רָא בָאיַד אַוַּל. דֵר אוּסְתָאִי כָּרָאת בוֹרְדַה רַנְדַה פַּרְדַה תַרָאשָׁאנַנְד. בַּעְד הַגְעָלָה כּוּנַנְד וּמַצָּה שָׁאן רָא דֵר אָן גוֹבַה פּוּנַנְד. רַנְדַה נָא פַּרְדַה אַגַר הַגְעָלָה כּוּנַנְד. נַפֶּע נַדָארַד. זֵירָא כִּי כָּאה מְבָאה דֵר מַגְזִי כָּאוָאכִי כַּפּוּכִי הָאִי הַמּוֹן גוֹבַה כַּמִירִי פָּאר סָאל גַסְפִּידַה מָאנְדַגִי נָא מַעְלוּם הַסְת. בִּינָא בְּרִין רַנְדַה פַּרְדַן דֵר כָּאר הַסְת : (בית הבחירה שם)

טז) גִּין שׁוּלְחָן הָא וְקוּטִי הָאִי כִּי חַשַׁשִׁי חָמֵצִי דָארַד. בָאיַד הַגְעָלָה פַּרְדַה שַׁוַד. הַגְעָלָהִי אָן בְּאִין תַקְרִיר מֵי בָאשַׁד. אָב רָא גוֹשָׁאנְדַה אַז כּוּדִי הַמּוֹן דֵיג יָא הַמּוֹן גָאִי גוֹשׁ קֶטִי דֵר בָּאלָאִי הַמִּין שׁוּלְחָן יָא קוּטִי מֵי רֵיזַד וְאַגַר כַּפְלִיז יָא אָב גַרְדָאן קֶטִי הַמּוֹן אָבִי גוֹשׁ רָא אַז דֵיג גִירִיפְתַה דֵר בָאלָאִי אָן שׁוּלְחָן וְקוּטִי הָאִי חַשַׁשִׁי חָמֵצִי דָאשְׁתַגִי רֵיזַד. וַיִי נַפֶּע נַדָארַד הַגְעָלָה חִיסָאב נַמֵי שַׁוַד. בָאיַד דָוְקָא אַז כְּלִי רִאשׁוֹן יַעְנִי אַז כּוּדִי הַמּוֹן דֵיג יָא גָאִי גוֹשִׁי אָב גוֹשָׁאנְדַגִיש רָא רֵיזַד : (שם)

יז) שִׁישַׁה הָאִי אַזָאגִי יַיִן וְשֵׁכָר רָא אַוַּל לָאזִים כִּי בָאכִּיסְטַר קֶטִי פָּאכִּיזַה שׁוֹיַד. אַז פֶּסַח פֵּיש. וְבַעְד הַמּוֹן שִׁישַׁה הָא רָא סֶה שַׁבוּ סֶה רוֹזִי מוּכַּמַל אָבִי כּוּנוּךְ פּוּר כַּרְדַה מָאנַד בְּאִין תַקְרִיר. דֵר הַר כ״ד סָאעַת יַעְנִי דֵר הַר יַךְ שַׁבוּ יַךְ רוֹז אָבִי אָן רָא כָּארִי כַּרְדַה אָבִי תָאזַה אַנְדָאזַד. הַמִּין טַרִיק סֶה דַפְעַה כ״ד סָאעַתִי אָבִי אָן רָא תָאזַה פּוּר כַּרְדַה מָאנַד. הַגְעָלָהִי אָן הַמִּין מֵיבָאשַׁד : (שם)

יח) אָתַשׁ דָאן וְסַמָאוָאר הָאִי לָאִי כּוּלָאר. כִּי דֵר בָאלָאִי אָן הָא עָאשׁ וְשׁוֹרְבָא הָאִי חָמֵין רֵיכְתַגִי הַסְת. בָאיַד אַוַּל חָמֵצִי אָן רָא תַרָאשׁ תוּרוּשׁ כַּרְדַה גִירַד. וְבַעְד אַז רוּיִ אָן

גון מיסלי נספי יך לילה בארין לאיי יא גג אנדווידה. בעד אזאן עאשי פסח רא דר אן הא פזד : (מ"א)

יט) **אווראן** דר הר כם לאזים הסת כי בראיי פסח כארדי נוו כרד. ואגר תוואנישי כארדי נוו כרידן נדאשתה באשד. ויא דר יגאן גאיי ומנזילי טיפאק אמדסת כי דר אנגא כארדי נוו מווגוד ניסת. או המון כארדי חמץ רא אוול דר קיירק יא דר גרך כשידה כוב זנגי אן רא גיריפתה בעד הגעלה כונד דורוסת הסת. ואגר דר רויי המין גיזי גוקורי הא דאשתה באשד כי זנגש רא דר גרך כשידן ודר קיירק כשידן קטי הם בוראוורדה נתאוואנד. או אוול המין בארד רא דר אלאב סורך כונד. בעד הגעלה כונד. ניז אגר המין כארד רא דסתיש אז גוב יא אוסתוכאן באשד. באייד גאיי מיך כרדגיש וכנדה כארי כרדגי האיי אן רא הם המה זנג וגירכו גרמש רא גיריפתה אוול פאכיזה כונד בעד הגעלה כונד. לייכין מומכין באשד כארדי נוו כרד ביהתר :

(ש"ע סי' תנ"א)

כ) **אן** קצאב האיי כי בראיי יום טוב פסח גושת סלאכי מיכונגד. באייד המון הא הם. אוול כארד האשאן רא הגעלה כרדה כשר כונגד. בעד חיוואן רא פוסת כנדה סלאכי כונגד. ויא כארדי נוו גירנד אז המה ביהתר. זירא כי כרת הא המון הא הם. כארד שאן קטי גיזי חמץ מיבורנד ברין סבב לאזים כי כארד שאן רא כשר כונגד : (בית הבחירה)

כא) **דר** אין וקת הא יך גינס פיראייהי דיגרי נוו פיידא שודסת. ואן פיראייה כודש אז אהן. ואמא דר רוייש אז גיני קטי סיר אנדווידה גי. רנגש לאנגוברדי הם הסת ספיד הם הסת. ונאמי אן רא פאפורי מיגויינד. אגר שכסי אז המין פיראייה דאשתה באשד המון רא הם בקטארי גיני וספאל האיי חמץ שוסתה דר גשתי פסח בדארד. ודר פסח דר ויי פרמאסידן אסור הסת ויי הגעלה הם נדארד. בם מיסלי פיראייהי ספאל וגיני חיסאב הסת :

דיני חטים ובְּרֵירָתָן וטחינתן למצה סי׳ קל״ח

א) **מַצָּה** פֶּסַח בָאיַד אַז פַּנְג כֵיל גִ׳נְסִי דָאנַהִי גַלָּה כַּרְדַה שַׁוַד. וְאָן פַּנְג גִ׳נְס רָא דַר בָאלָא דַר סִימָן מ״ו סָעִיף ו׳ מוּזָאכִּירַה כַּרְדַה בוּדִים נָאם הָא שָׁאן חִטִּים. שְׂעוֹרִים. כּוּסְמִין. שִׁבּוֹלֶת שׁוּעָל. שִׁיפוֹן הַסְת. וְאַז הַמַהִי הַמִין אַפְזַל תַר מִצְוָה מִן הַמּוּבְחָר חִטִּים הַסְת יַעְנִי גַנְדוּם. וְאַגַר גַנְדוּם יָאפְת נַשַׁוַד. אַז אוּן גַהָאר כֵילִי דִיגַרַשׁ מַצָּה כּוּנַד דוּרוּסְת הַסְת אַז חָאלַתִי וָאגִ׳בִי מֵיבוּרָאיַד : (ט״ע תנ״ג)

ב) **גַנְדוּמִי** כִּי דַר אָב רְסִידַה בָאשַׁד. וְאָן רָא גַשְׁתַה כוּשְׁךְ כַּרְדַה בָאשַׁנְד. וַיְי חָמֵץ הַסְת. בָאיַד אָן רָא בְּקַטָארִי חָמֵץ הָא בִּיעוּר חָמֵץ כּוּנַנְד. וְיָא פֵּישׁ אַז פֶּסַח דַר גוֹיִים פוּרוּשַׁנְד : (בית הבחירה)

ג) **גַנְדוּמִי** מַצָּה רָא מִצְוָה מִן הַמּוּבְחָר הַמִין כִּי דַר תָאוּיסְתָן אַז וַקְתִי דַרָאוּו כַּרְדַן כַּס גַנְדוּמִי גוֹשַׁה גִ׳ירִיפְתַה דַר נִיַּתִי מַצָּה בַרְדָאשְׁתַה נִגָה דָארַד. וְאַגַר שַׁכְּסֵי אִין טַרִיקַה נַכַּרְד. אוֹ אַז בָאזָאר גַנְדוּמִי בַהָארִי כַרִידַה מַצָּה כּוּנַד הַם דוּרוּסְת הַסְת. וְלָאזִים הַמִין כִּי בָאיַד גַנְדוּם רָא דַר יַעְלִי כָּשֵׁר אַנְדָאכְתַה דִיקַּת כַּרְדַה אַז דָאבִילִי אָן הַמוּן אַבְלָאט וְגַנְדוּם הָאיִי שִׁיכַּסְתַגִי מוּשׁ כוּרְדַה גִ׳י הָא רָא גִ׳ינְדַה פַּרְתָאוַד. וְאַגַר דַר דָאבִילַשׁ גַוְן יָא גוּוָארִי דָאשְׁתַה בָאשַׁד הַם גִ׳ינְדַה פַּרְתָאוַד. הַר גַגְדֵי אַז גַוְן מַצָּה כַּרְדַן דוּרוּסְת בָאשַׁד הַם כִּי. גַוְן דַר דָאבִילִי גַנְדוּם יָאפְת שׁוּדַגִי רָא גִ׳ינְדַה פַּרְתָאוַד. זֵירָא כִּי אַגַר אָבִי נַם יָא שַׁמְנַם דַר גַוְן רְסַד וַיְי זוּד פּוּכִּידַה מֵירַסַד זוּד תוּרוּשׁ מֵישַׁוַד. וְאָדַמִי תַקְוָא דָאר אַגַר גַנְדוּם רָא דוּ כַּרַת סֶה כַּרַת גִ׳ינְדַה כוּב דִיקַּת כַּרְדַה פָאכִּיזַה כוּנַד אַז הַמַה בֵּיהְתַר : (שם)

ד) **בַּרָאיִי** אַזָאנִי גַנְדוּם אָם מֵיבַּרְדַגִי רָא הַם לָאזִים אַוַּל פָאכִּיזַה כַּרְדַה כָּשֵׁר כּוּנַנְד. וּבַעְד גַנְדוּמִי מַצָּה רָא דַר וַיְי אָם כּוּנַנְד. וְאִין כָּארִי אָסִיָּא רָא כָּשֵׁר כַּרְדַנַשׁ דַר כַּלְהִי כַּלָאנָאנִי גַמָאעַת פַּרְז וְדִין הַסְת כִּי בָאיַד דוּ סֶה נַפַר תַלְמִידֵי חֲכָמִים וְיִרְאֵי הַשֵּׁם רָא דַר סַרִי כַרָאיְן פִּירִסְתַנַנְד. הַמִין הָא דַר כַּרַשׁ

איסתאדה דיקת כרדה אן כראין רא כשר כוננד. ובעד גנדומי מצה רא אם כוננד. וכשר כרדני אסייא וכראין באין תקריר מיבאשד. אוול המון סנגי כראין רא פוראווורדה דר המין בולקהי. זאג נולי סנג תראש הא קטי אן סנג רא פושתו רוייש רא גינדה פאכיזה מיכוננד וניז אן סנגי דוויום תחת בודגי רא הם אינגונין מי תראשנד. ובעד כמתר היזום יא לטהי רא דר אלאב דר גיראנדה אלנגהי אן רא סר תא סרי המון סנג הא דר המה גאייש דוור גרדאנדה אלנגהי אן אתש קטי מיסוזאננד תא כי המה אלודגי חמין אז אן סנג הא סוכתה ברהם כורד. וניז המון דול כי דר ויי גנדום רא מי אנדאזנד. הר גנדי דר המון חמין נפרמאסידה באשנד והמון דול רא אז פסח פארסאל ניגאה דאשתה באשנד הם כי. באייד באז בדיקה כרדה אחתייאג דיקת כוננד. כי בלכי אז פארסאלה יגאן דאנה גנדום דר טרקיש האיי אן גאי שודה מאנדה באשד. ואז נם ורוטובת קטי פוכידה המין דול רא חמין כרדה באשד. וניז הר כלתה ולטהי דר גירדו פישי המין אסייא וכראין מצריפי דאשתה באשד. באייד המה רא תאזה ונו כוננד : (בית הבחירה)

ה) דיך סרי כראם כאנה באייד דאיים דו נפר אדמי כשר כודא תרס שבאנה רוז שומר בא כבר איסתנד. כי בלכי גוויים הא דר גלטי יא דר קסדן חמין קטי כוננד. ואדם האיי אנשי מעשה, מצוה דוסת. אגר יעני גנדין כיזמת גאר הם דאשתה באשנד כי. באז כודשאן גנדום רא בדסתי כוד קטי דר כראין בורדה אם מי כונאננד. דר דסתי כיזמת גאר ואדמי דיגר נמי מאננד. אשריהם ואשרי חלקם : (שם)

ו) אגר אן כראין כראצי אסף מיגרדאנדגי באשד. באייד גי מיקדאר בר חזר שוונד. יך גאדרי כלאני פאכיזה דר באלאיי המון תורבהי ארד מי פוראמדגי פרתאוונד כי כרת הא דר דווידני אסף הא נורי הא פאיי אסף קטי פרידה דר באלאיי ארד מי רווד. וניז דר באלאיי תחתי באלארי שיפתי המון כראין כאנה הם לאזים הסת כי יך גאדר רא פחם כרדה

מיך

מיך זדה מאננד. זירא כי דר גומבידני זרבי כראין אז שיפת
כאך וגובאר דר באלאי כראין מי אפתד. ובלכי דר דאבילי אן
יגאן חמצי הם באשד. ובקטארי גנדום אם שודה רויד : (שם)

ז) **גושה** האיי גנדומי כי דר זמינש פוכתה שודה כמאחקו כושך
שודה מאנדסת. וסאחיבי אן המון גנדום רא דראוו נא
כרדה המתור מאנדסת. אגר דר המון גנדום אב רסד יא באראן
בארד המון גנדום חמין הסת. זירא כי אן גנדום בותון פוכתה
שודה כושך שודגי הסת. דיגר דר אב נושידן ובאראן נושידן מעתלי
נדארד. גוייא כי המון גנדום דראוו כרדה שודגי ודר דורוני כוזה
איסתאדגי בארין חיסאב הסת : (ש"ע תס"ז)

ח) **זעיף** האיי כי ארדי מצה רא אילך מיכוננד. לאזים הסת כי
יך לטה רא דר דהאני שאן גזידה ניגא דארנד יא
לטה קטי דהאני כודשאן רא בנגרנד. זירא כי בלכי עכסה דיהנד
יא סולפה כוננד ואז דהאן שאן דר באלאי ארד תופכי שאן
פרד. וגיז המין ארד רא כי אילך כרדני מישוונד. אגר דר דוורו
פיש שאן גיזי כוראכי באשד. יא פיראייהאי כשר לפסח באשד.
לאזים כי אוול המון גיז הא רא אז און גא ברדארנד. ובעד אילך
כוננד. זירא כי אגר גרד וגובארי ארד דר באלאי המון כוראכי
הא והמון פיראייה הא שינד המהי אן רא חמין מיכונד. בינא
בר אין גאק וגמה כונד כי תא המון גאיי גרד וגובאר מי רסידגי
הר כדאם גיזי באשד. אוול ברדאשתה גאיי דיגר מאנד ובעד אילך
כונד : (ביה"ב משם הרשב"ץ)

ט) **כלתהי** ארדי מצה. אגר דר לאיי אפתאדה לאיי שודה אז
יך גאניבש תר שודה לאיי אלודה שוד. אן כלתה רא
דר זמין יא דר באלאיי יך שולחן פאכיזה מאנד. יך אדם אז
פושתי כלתה המון גאיי לאיי שודה תר שודה גי רא דר מושתש
סכת דסת גירפתה ניגא דאשתה איסתד. ויך אדמי דיגר אז אין
גאניבי כלתה סוראך כרדה ארדי כשר דר לאיי נא רסידגי הא
רא כשידה גודא גירד. ואגר אין טריק כרדנש מומכין נבאשד.
או המון ארד רא אז כלתה כאלי כרדה דאניסתה דר אילכי תכתה

ביזד. ואן ארדי כמיר שודה לאיי שודגי דורוני אילך מי מאנד. והמון דורוני אילך מאנדגי רא פרתאוד בס. ואון ארדי כי אז אילך גוזשתגיש כשר הסת. והמין הם בשרטי כי המין כלתהי ארדי לאיי שודגי הנוז תר באשד. וליכין אגר המין לאיי כושך שודה באשד והמון גאיי תר שודגי רא כמירש כושך שודה סבת שודה באשד. ויי רא המיש חמין הסת. אילך כרדן דר ויי נפע נדארד. זירא כי המון כמירי כושך שודגי דר דורוני אילך דר וקתי אילך כרדן מידה שודה אז אילך מי גוזרד. בינא ברין און ארד חמין ואסור הסת: (ש"ע סי' תס"ו)

י) גוואל יא כלתהי ארדי מצה רא שבסי דר באלאיי פושתי חייואן באר כרדה בורדני שוד. בר חזר באשד כי פושתי המון חייואן לוג בי טוקום נבאשד. זירא כי ארקי פושתי חייואן דר ארד גרמי דאדה חמין מי כונד. באיד דר חייואני טוקום נאך באר כונד: (ש"ע תנ"ג)

יא) כלתהי ארדי כי מוש גזידה סוראך כרדה באשד. אגר המין כלתה רא אז גאייש נא גומבאנדה המתור דר גאייש איסתאדה באשד. יך אדם המון גאיי סוראכי רא אז פושתי כלתה מחכם סבת כמתר ארדש קטי דסת גיריפתה איסתד. יא ריספאן קטי אז ארדי המון גאיי סוראכי קטי כלתה סבת בסתה ניגא דארד ויך אדמי דיגר אז און גאניבי כלתה ארד האיי כשרי דהני מוש נא רסידגי רא בשידה גירד אילך כונד דורוסת הסת. והמין הם בשרטי כי היג תריי נמי דר המין סוראכיי ארד מעלום נבאשד. לייכין אגר דר גאיי המין מוש סוראך כרדגי. גם נאך ותר באשד אן כלתהי ארד המיש חמין הסת. זירא כי בלפי המון מושי רשע השתנה הם כרדה באשד: (באה"ט תס"ו משם ח"י)

יב דר המון רוזי כי ארד רא אם כרדה אז כראין אוורדנד דר כודי המון רוז המון ארד רא כמיר כרדה מצה פוכתן דורוסת ניסת. זירא כי ארדי אז כראין אוורדגי המון רוז גרם הסת ואבי כמיר גרם מישוד וחמין מישוד. בינא ברין באייד אקלייך שבו יך רוז יעני כ"ד סאעת איסתאדה ארד כונוך שוד ובעד כמיר כונד: (חק יעקב)

יג) **בָאז** יַךְ כָּארִי דִיגֵרִי הַסת כִּי אָדַם הָאִיִי מַחְמִירִין דַר אֶרְדִי מַצָה מֵיכּוּנַנְד. אָרְדִי מַצָה רָא כִּי אַז כַּרָאיִן אֻוַרְדַנְד.
אַז הַמוּן אֶרְד יַךְ כַּף גִירִיפְתַה דַר אֶרְדִי חָמֵין קֶטִי מֵיכּוּנַנְד. וְמֵי גוּיַנְד כִּי אַגַר דַר הַמִין אָרְדִי מַצָה דַר גַלַטִי גְזֵי חָמֵצִי מַיְדַה יָא נָאן רֵיזַה הַר גִּי קַדֵרִי אַפְתָאדַגִי בָאשַד. דַר הַמִין יַךְ כַּף אֶרְדֵי כִּי מַן אַז אָן אֶרְדִי מַצָה גוּדָא כַּרְדַה גִירִיפְתַם. חִיסָאב שַוַד כִּי הַמוּן חָמֵין דַר הַמִין יַךְ כַּף אֶרְד בָאשַד. וְהַמוּן חָמֵין הַמִין יַךְ כַּף אֶרְד בָאשַד. וְבַעְד הַמִין יַךְ כַּף אֶרְד רָא קֶטִי אֶרְדִי חָמֵצִי כַּמִיר כַּרְדַה נָאן כַּרְדַה פֵּיש אַז פֶּסַח מֵיכוּרַנְד דִיגַר הֵיגָ חַשַש נֵמֵי מָאנַד :

דיני מים שלנו סי׳ קל״ט

ליום ד׳.

א) **מַצָה** רָא כַּמִיר כַּרְדַה נֵמֵי תָוָואנַנְד. אַמָא דַר אָבִי כִּי יַךְ שַב בָאיַד דַר כּוּזַה אִיסְתָאדַה דַם גִירִיפְתַה בָאשַד.
וְהַמִין אָבֵי כִּי אַז בְרָאיִי כַּמִירִי מַצָה מֵיגִירַנְד. בָאיַד דַר וַכְתִי אַפְתָאב דַר דוּנְיָא בוּדַן נַגִירַנְד. וְאַמָא אַז וַכְתִי אַפְתָאב פַּרִידַן כִּי נַמָאזִי שָאם בָאשַד. הַמוּן וַכְת אָב רָא אַז חַבְז יָא אַז רוּד כָּאנַה יָא אַז גָאה דַר כּוּזַה גִירִיפְתַה אֻוַרְדַה מֵי מָאנַן. וְבַעְד יַךְ שַב כִּי אַז בָאלָאיִש גוּזַשְת. אַז אָן אָב גִירִיפְתַה מַצָה רָא כַּמִיר מֵיכּוּנַנְד : (ש״ע תנ״ה)

ב) **דַר** וַקְתֵי כִּי אָבִי מַצָה רָא אַז חַבְז דַר כּוּזַה פּוּר כַּרְדַה גִירִיפְתַנִי שַוַד. דַר הַמוּן וַקְת דַר זְבָאן גָארִי כַּרְדַה אִין טְרִיק גוּיַד :

הֲרֵינִי שׁוֹאֵב מַיִם אֵלּוּ לְשֵׁם מִצְוָה כְּדֵי לָלוּשׁ בָּהֶן מַצַּת מִצְוָה : ויהי נועם וכו׳

וְאָן גַה דַר בָאלָאיִי הַמִין אָב הָאֶרָהִי קְדוּשָׁהִי מַסְכַּן מֵי גִירַד. וְאַגַר כוּדָא נָא כַּרְדַה דַר חַמְסָאיַיה הָאיִיש מוּרְדַה שַוַד. אִין אָב רָא רֵיכְתַן הַם הָאגַת נֵיסְת. נִיז אַגַר תְקוּפָה הַם אַפְתַד. דַר אִין אָב הֵיגָ נוּקְסָאן. וְאָפְתֵי נֵיסְת. וְאָדַמֵי מַחְמִיר יַךְ דָאנַה סוּזַן רָא

דר יד קטים ריספאן בסתה דר דורוני אן אב אויזאן כרדה פיש אז תקופה מאנד. ושומר מצוה לא ידע דבר רע: (מור"ם סי' תנ"ה)

ג) **אבי** מצה לאזים הסת כי דר פיראייה וכוזהי ספאל גיריפתה מאנן. ונה דר פיראייה וכוזהי מים ותונוכה. זירא כי אב דר דורוני ספאל סלקין וסירון מי איסתד. ואמא דר מים ותונוכה גרם מי שווד. וניז המין אבי מצה רא באייד דר גאיי מוקאמי סלקין מאנן. אגר הווא ביסייאר גרם באשד. דר דורוני תה כאנהי סלקין דראוורדה מאנן. ואגר הווא כונוך באשד. דר תה כאנה נמאנן. זירא כי דר הוואיי כונוך תה כאנה גרם הסת. ואגר הווא נה גרם ונה כונוך מייאן כיל באשד. דר בירון בוראוורדה דר תחתי אסמאן מאנן. לייכין בר חזר באשנד כי סחר פיש אז אפתאב בוראמדן כיסתה המין כוזהי אבי מצה רא אז זירי אסמאן גיריפתה דר כאנה דראָרד. הר גנדי אגר הווא אבר הם באשד. ולייכין ביהתר וכוב תר הסת כי אגר כסי דר הבליש איוואן דאשתה באשד. דר תחתי איוואן מאנד. זירא כי בלכי סחר פראמוש כרדה אב רא אז זירי אסמאן גיריפתה נדראָרד. ניז דר וקתי כי המין כוזה רא זירי הווא קטי גוזראנדה דר כאנה דראוורדני מי שווד. באייד באלאיי אן רא יך לטהי כשר קטי פושאנדה דראָרד. מטלב באז המין אב אז הווא קטי גרם נשווד: (שם)

ד) **ישראל** מנהג כרדין כי דר באבתי אבי מצה כוזהי נוו מיכרנד. המון מנהג ביסייאר כוב הסת. ואגר כסי כוזהי אבי מצה רא אז אין סאל אהתייאג כרדה ברדאשתה מאנדה באשד הם דורוסת הסת. וניז אבי מצה רא אגר גויים אוורדה מאנד אסור הסת. באייד ישראל אוורדה מאנד. ואן חסידים ואנשי מעשה הר גנדי כי גנדין כיזמת גארי ישראל דאשתה באשנד הם כי. באז כודי שאן בדסתי כוד כוזה רא גיריפתה רפתה אב פור כרדה ברדאשתה מיבייארנד זירא כי דר הר כארי מצוה אדם עזאב כשידה גיסמו בדנש רא ערק כונאנד המון קדר באסיית דארד. תקון זרע לבטלה מי שווד: (שם)

ה) **שבסי** כמירי מצה רא דר רוזי יך שבת כרדני נית דאשתה באשד. או אבי מצה רא רוזי ה׳ שבת נמאזי שאם אוורדה מאנד. וניז דר הר וקת הם אבי מצה דו רוזה סה רוזה שודה דר כוזה דר גאיי סלקין איסתאדה באשד דורוסת הסת. בשרטי פאכיזה אן אב רא סאף כונד. זירא כי בלכי דר דורוני כוזה כיגה פיידא כרדה באשד : (שם)

ו) **שבסי** אב דאשת בראיי כמירי מצה. ואמא אן אב כם מאנדה בוד ודר כמירי או כיפאיית נמי כרד. או דר המין אבי מצה. אז אבי יך שב מנזיל נא גיריפתגי הם. קטי כרדה מצה רא כמיר כונד דורוסת הסת. בשרטי כי אבי קטי מיכרדגיש אז אבי כודי מצה כם תר באשד. מסלן אגר אבי מצה מיקדארי סה כאסה אב באשד. או אז אבי תאזה דו גים כאסה אב קטי כונד בס. ונה ניספי בראבר : (שם)

דיני מי פירות אין מחמיצין סימן ק״מ.

א) **אבי** אזאני מיוה כמיר רא נמי רסאנד והרגיז תורוש נמי כונד. ואגר יעני שבסי אז אבי מיוה כמיר כונד אז סחר תא שב הם מאנד כי אן כמיר רסידה תורוש נמי שוד. בשרטי כי דר המון אבי מיוה היג אבי קטי נשודה באשד. ואגר דר אבי מיוה אבי דיגר קטי שוד. תא רפתה כמיר רא זוד תר תורוש מיכונד. מסלן אגר אב קטי כמיר דר סה סאעת מי רסידה באשד. אגר דר המון אב כמתר אבי מיוה קטי שווד אן כמיר דר דו סאעת מירסד. בינא ברין מצה רא אבי מיוהי אב נאך קטי כמיר כרדן דורוסת ניסת מגרא פקט אבי מיוה דר תנהאייש באשד : (ש״ע הס״ב)

ב) **אבי** מיוה גי כיל גיז רא מיגויינד. יין. אבי אנארי שירין. ואבי סיבי שירין. רווגני זייתון. אבי ליימון האיי שירין. ועסלי זנבור. ותוכמי מורק. ניז שיר. ורווגני דומבה. והר כיל רווגני גושתו מורק רא אגר אב כרדה כסי דר ארד קטי כמיר

כרדה

כרדה מצה פזד. דר פסח כורדני אן דורוסת הסת. בשרטי
היג אב נאם קטי כרדה נאנדאזד. ולייכין דר דו שבי אוולי פסח
דר אין טריק מצה אז חאלתי ואגיבי נמי בוראייד. זירא כי
דר תורה לחם עוני גופתסת. וניז דר הגדה הא לחמא עניא
מיגויינד. יעני נאני עני גיז ואמא מצהי דר אבי מיווה יא שיר
יא תוכם ורווגן פוכתה שודגי כוראכי עני ניסת. ויי מצה עשירה
נאם דארד. כוראכי אדם האיי באיי הא הסת. ובינא בר אין
דר דו שבי אוולי פסח. כי חיוב דר כורדני מצה הסת. באייד
נאני עני באשד יעני מצהי אב קטי כמיר כרדני באשד : (בית הבחירה)

ג) **אבי** מיוהי אב קטי כרדה שודגי רא. הר גנדי אגר דר
באלאיי אלאב מאנדה שכסי גושאנד ואבי אן גושידה
גפידה סאף שווד הם כי. נפע נדארד. ואגר דר המון אבי מיווה
כמיר כונד זוד תורוש מישווד ומי רסד. ואון הסת דר באלא
גופתים כי כמירי דר אבי מיווה כמיר שודגי הרגיז תורוש שודה
נמי רסד ויי בשרטי כי הרגיז אב נאם רא נדידה באשד.
ואגר יך באר אב רא דידה באשד ואבש כושך שודה פרידה
באשד הם כי. ויי גוייא אבש דר דורונש בודגי חיסאב הסת
וכמיר רא זוד מירסאנד : (שם)

דיני לישת מצה סימן קמ"א.

ה) **במירי** מצה רא כמירי כלאן כרדן דורוסת ניסת. לאזים
כי באייד יגאן טאסי כורדי רא אולגך ואנדאזה כרדה
כם כם כמיר כונד. ואן אולגך רא עשרון מיגויינד. יעני עשירית
האיפה דה יכי קפים. וקייאצי אן מיקדארי מ"ג תוכם ופנג יכי
יך תוכם מיבאשד. דר תוכם האיי מייאן ביל יעני נה כלאן
ונה כורד. באין תקריר. יך טאס רא אוורדה אב פור כונד כי
בותון פור שודה לב ריז שווד והמון אב רא דר יגאן דיג יא
זרפי דיגר כאלי כונד. ודר גאיי המון אבי כאלי כרדגיש מ"ג
דאנה תוכם רא שומורדה אנדאזד. ובעד המון אבי כי דר דיג

ויא זרפי דיגר אנדאכתגיש רא דר באלאיי המין תוכם הא גרדאנדה אנדאזד. ואז המון אב כאה מכאה בקייה זייאדי כרדה דר המין דורוני דיג מי מאנד. קייאצי דר יכי קפים המון מיבאשד. המון אבי בקייה דר דיג בודגי רא דר יגאן טאס אולגך כונד. מיקדארי המון ארד גיריפתה כמירי מצה רא כונד. מסלן אגר אז המין אבי בקייהי דיג יך טאס פור לב ריז שוד. או המון טאס רא ארד פור כונד. ונה סר תאש אמא המוואר. וניז ארד רא פכש כרדה דר המון טאס גאי נכונד. אמא המתור כאוואך. והמין קייאן רא אנדאזה כרדה דר תראזו בר כשידין. מיקדארי פנג סדו דו דרהם אמדסת יעני וזמי תק"ב תנגהי נווי בוכארא כי שנ"א נים מיסקאלי תילא מיבאשד. דר ברכשי אורוסי גהאר קדאק תקמין גיזי כמתר מיבאשד. ואגר רפתו דר גלטי שכסי נא פהמידה גלט כרדה אז אין שיעור זייאד תר. ארד גיריפתה כמיר כרדה באשד. אן כמיר רא חמין נכוננד. זוד תאכיר נא כרדה ביסייאר דרנג נא דאדה המון כמיר רא מצה פזנד דורוסת הסת ומותר: (בית הבחירה)

ב) **כמירי** מצה רא דר גאיי אפתאב נישסתה כמיר כרדן אסור הסת. ואגר יעני דר דורוני כאנה הם דר פישי דרי אפתאב מיאפתאדה גי נישסתה כמיר נכונד. ודר רוזי כי הווא אבר באשד. המה מוקאמי זירי אברי אסמאן בודגי גוייא גומלהי אן אפתאב באשד. בינא בר אין דר זירי הוואיי אבר נישסתה כמיר כרדן אסור הסת. וניז המון אדמי כי מצה רא סאכתה דר תונור בורדני מי שוד. בר חזר באשד אז גאיי אפתאב קטי גוזראנדה נברד. וניז אז זירי הוואיי אבר הם גוזראנדה נברד. ואגר ראהי תונור המין טריק אז גאיי אפתאב מי גוזשתני באשד. דיגר ראה קטי בורדן מומכין נבאשד. באלאיי המון מצה רא יך גיזי קטי פושאנדה גוזראנד עייבי נדארד. ואגר יעני המון כלתהי ארדי כמיר מי כרדגי ואבי מצה רא הם דר כאנה דר תוגריגי דרי אפתאב נמאנד: (ש"ע סי' תנ"ט)

ג) **נין** מצה רא דר מוקאמי ביסייאר דר תונור נזדיך נישסתה

כמיר כרדה נסאזנד. זירא כי גרמיי אתשי תונור קטי רסידה חמין מי שוד. ואמא דור תר נישינד כי גרמי אלאב דר כמיר נמי רסידגי באשד. אולאן מומכין באשד. כמיר רא דר כאנהי דיגר כמיר כונד. ונה דר דורוני תונור כאנה : (שם)

ד) בר חזר באשנד כי כמירי מצה רא בי כאר ובי משגולי המתור נמאנן. באיד כאר כרדה איסתנד כי המין כמיר דאים גומבידה גומבידה איסתד. ואגר בי כאר דר יך גא איסתד חמין מי שוד. ואגר רפתו בכמירי מצה בי כאר ובי משגולי מיקדארי י"ח מינוט איסתאד אן כמיר חמין הסת. ולייכין המין משגולי כי גופתים באיד כארי מצה רא גובה כרדה פרך זדן באשד. ואמא אגר מצה תייאר שודה באשד. ואן רא דר דסת ויא דר באלאיין אבלאגך מאנדה גומבאנדה איסתד. ויי בי כאר הסת משגולי היסאב ניסת : (שם)

ה) וניז במירי מצה רא דר כמיר כרדן אבתידא נכונד. תא כי אול אלאבי תונור סוכתה תונור סורך שוד. בעד אבתידאיי כמיר רא כונד זירא כי בלכי אן כמיר ואן מצה תייאר שודה איסתד ואן תונור הנוז סורך נשודסת גופתה מצה רא בי משגולי ניגה דארנד. וניז כמיר מיכרדגי הא הם באיד דר גאק וגמהי אדם האיי פרך וגובה מי כרדגי הא ניגא כרדה כמיר כונד. אדמי גובה ופרך מיכרדגי ביסייאר דאשתה באשנד אגר. אן וכת דו כס סה כס יכי כמיר כרדה תקסים כרדה תיין עייבי נדארד. ואגר אדמי גובה ופרך מי כרדגי שאן כס באשד. בס יך אדם כמיר כונד כיפאיית הסת. מטלב המין כי אגר גנד כס יכי. במיר כונד אן כמיר בי משגולי מי איסתד. בלכי חמין שוד בינא ברין אז אול גאק וגמהי אן רא דאניסתה כמיר כונד : (באה"ט סי' תנ"ט)

ו) במירי כמיר כרדה תייאר שודגי רא. באיד ביסייאר בדסתי יך כס דאדה גומבאנדה נאיסתד. אמא דפעתן דר גובה מיכרדגי הא תקסים כרדה דיהד. והמון תקסים מיכרדגי דאניסתה. תקסים כרדה לאייקי המון גנד אדמי גובה מיכרדגי באשד בהמון ניגא כרדה קיסם כרדה תייד כי מטלב יגאן

בולך דר דסתש זייאדי כרדה נמאנד. ואן מצה מיפוכתגי אגר דר פושתי מצה דסתש קטי כמתר אב מאלד כי מצה דר תונור מחכם גספד גופתה דורוסת הסת עייבי נדארד : (חיי אדם)

ז) **אדמי** כמיר מיכרדגי באייד המון לגנדי כמיר כרדגיש רא מאביני הר כמיר וכמיר דיקת כרדה איחתייאג פאכיזה שוייד. וניז אלודגי דסתאנש רא הם פאכיזה שוייד. זירא כי המון כמיר מיידה הא ואלודגי גספידה מאנדגי הא בלכי ביסייאר איסתאדה חמין שווד. ופיש אז כמיר כרדן דר זבאן גארי כרדה גוייד כי הר כמיר מיידהי כי דר פסו פיש דר וקתי כמיר כרדן אז המין כמיר ריזד. באטיל באשד וסביל באשד : (שם)

ח **וניז** הר זמאן דר המון גובה הא ופרך הא ולעלי הא כבר דאר שודה זין מאנד כי כמיר גספידה נמאנדה באשד. ואגר ואקיען גספידה באשד זוד פאכיזה כונד. כי אגר אז באלאיי המון גספידה גי י"ח מינוט גוזרד חמין מישווד. דר אין באבת הא. באייד גי מיקדאר בר חזר באשנד : (חיי אדם)

ט) **אגר** המון כמירי כרדגיש : ביסייאר מולאיים וסיר אב שודה באשד. או נכונד כי כמתר ארד גיריפתה דר אן כמיר קטי כרדה אן כמיר רא סכת כונם גוייד. ואמא יך כמירי דיגר כם אב וסכת תר כמיר כונד. בהמדיגר זדו כורד כונד באין תקריר. ניספי אן כמירי מולאיים רא גיריפתה דר ניספי כמירי סכת המראה כונד. וניספי כמירי סכת רא דר ניספי כמירי מולאיים קטי כונד. ואן גה דו כמיר יך כיל דר יך מיעייאר מישווד : (ש"ע תנ"ט)

י) **דר** אדמי כמיר מי כרדגי המון אדמי ארד רא באו אולגך כרדה דאדגי. ניז כודי המו אב רא נתייד. אמא אב רא כסי דיגר תייד. וכן להפך אדמי אב דאדגי. ארד רא או נדיהד. זירא דסת שאן יא דר אב יא דר ארד אלודה מי שווד. ואן טאם יא כוזה רא חמין מיכונד. ויא גמי אבי דסת דר כלתהי ארד רסידה ארדי כלתה רא כמירך כרדה חמין מי כונאנד : (חיי אדם)

יח) **מצה** כי גובה ופרך כרדה שוד. זוד גיריפתה דר תונור ברנד. אגר יעני דו מינוט הם בי כאר ניגא נדארנד.
וניז המון פזנדה בר חזר באשד כי מצה רא דר פישי תונור באז ניגא נדארד. אמדן בראבר גיריפתה דר תונור גספאנד. זירא אגר יך מינוט דר דמי אלאב ניגא דארד. אז גרמי זוד חמץ מי שוד. וניז מצה רא כאם נים פז אז תונור כשידה נבוראורד כי חמץ מי שוד. בותון פוכתה שוד בעד כנדה בוראורד. ניז באיד אלאבי תונור הם גי מיקדאר גרם דר מיעייאר רסידגי באשד. ואגר אלאבש כם מאנדגי כונוך שודגי באשד. מצה נים כאם מימאנד. ואז המון סהל גרמיי תונור קטי חמיץ מי שוד : (חיי אדם)

יט **אגר** אין וילאיית הא בארין המה גמאעת מצה הא שאן רא דר פורון יעני דר תונורי נאן ואי כאנהי ישראל בורדה מי פוכתה באשנד דר אין פרז ודיין הסת דר מולא ופלאן האיי גמאעת כי יך תלמיד חכם המה דיני מצה רא מידאניסתגי רא דר המין נאן ואי כאנה כבר דאר מאנן. ואגר דר כאנה הא שאן תונור הא דאשתה באשנד מיסלי מוזאפאת האיי בוכארא בארין דר כאנה מי פוכתה באשנד. באיד כודי בעל הבית דר סרי המין מצה מי כרדגי הא איסתאדה קטי שאן זור זדה יארי דיהד. והם אז אן הא בא כבר באשד אז סבבי חמין. זירא עקלי זעיף ובגה הא דר עקלי מרד נמי רסד. חמץ דינש סכת הסת כודש דר סרי מצה מי כרדגי הא לאזים כי איסתד. והר שכסי זחמת כשידה מחנת כרדה זור זדה דר מצה גיסמו בדנש רא ערק מיכונאנד תקון זרע לבטלה מי שוד. ואכנון גיתו אדמי זאד גאפיל ונאדאן הסת. ביסייאר הא תעניות וסיגופין מידארן כי תקון זרע לבטלה שוד גופתה. אין גי נאדאני הסת כי בתוורי כודש מן שכסי כלאן הסתם גופתה אז כמיר כרדן ואז מצה כרדן עאר כרדה בוראמדה דר כארש ודר דסת גה ודוכאנש רפתה מישינד. איז כארש אחמקי הסת. באיד הר גנדי מרדי באברוי הם באשד כי באייד דר מצה מיחנת כרדה בדסתי כוד זור זנד. הם תיקון או מי שוד. והם כורדו ריזה

הא רא בא כברי כרדה אז חשש חמץ כלאין מיכונד : (קמח סולת)

יח) **בר** חזר באשנד כי לגנדי כמיר מיכרדגי טרקיש וגאיי גוקורי נדאשתה באשד. מסלן מיסלי לגנד האיי כי דורונש נקש כנדה גול פרתאפתה גי. זירא כי כמירי דר אן דורוני גוקורי הא דראמדה גספידה מאנדגי דר שוסתן קטי פאכיזה נמי שוד. ואלל כוסוס אגר תגארהי ספאל באשד כו. ויי בי טרקיש ניסת. וניז המון גובה הא ולעלי הא רא הם בינגד כי באז טרקישי נדאשתה באשד. וניז כמיר מי כרדגי המון לגנדי כמירש רא דר באלאיי נמת וכורפה יא דר באלאיי דיגר גיז האיי גרמי מי דאדגי מאנדה כמיר נכונד. זירא כי כמיר גרם מי שוד. וליכין יא דר באלאיי בורייא ויא יגאן דסתרכאן מאנדה כמיר כונד כי אן לגנד גרם נשוד. וניז המון אדמי כמיר מי כרדגי הר דפעה זין מאנדה פהמד כי אגר דסתאנש אז זרבי לט זדני כמיר רא ביסייאר גרם שודה באשד. או דסתאנש רא כונוך כרדה בעד כמיר כונד. זירא כי אז גרמיי דסת הם כמיר גרם מישווד : (בית הבחירה)

יט) **אולאן** אדמי כי תוואניש דארד אז בראיי מצה פוכתן תונורי נוו שינאנד נור עלא נור. גי כוב וגי ביהתר. ואגר תוואניש נדארד או המון תונורי דאיים חמין מי פוכתגיש רא אלאבי ביסייארי אנדאכתה גי מיקדאר כמאחקו סורך כונד כי המון חמין האיי דר מגזו מייאני ספאלי תונור גפידה גאי שודגי סוכתה סאף שווד. ובאז דר איבתידאיי מצה פוכתן דו בארה אז סרי נוו אלאב אנדאכתה סורך כונד. בעד מצה פזד : (ש"ע סי' תצ"א)

יג) **פזנדה** בר חזר באשד כי באז מצה רא אז תונור בותון נא פוכתה נים כאם כנדה נה בוראורד. ואגר רפתו דר גלטי נים כאם בוראוורד. יך לבי המון מצה רא פארה כרדה בינד. אגר מיסלי ריספאן בארין המון גאיי פארה מישודגי רישה רישה שודה דראז שוד. ויי ביכאר הסת. דר חמין כורד. ודר תונור, גשתה דראוורדה נה פזד. ואגר המון גאיי פארה כרדגיש רישה נתייד. ויי מותר הסת אז סרי נוו אן רא דר תונור

דראוורדה בותון פזד דורוסת הסת : (שם)

יד) בר חזר באשד כי דר דורוני תונור מצה רא דר המדיגר באלאיי הם גספאנדה נפושאנד. זירא כי אן מצהי דר תחת בודגי רא לבש כאם מאנדה חמץ מישווד. וגיז מצהי כי דר תונור קט שודה דו קט שוד בהם גספיד ויי הם חמץ מישווד. אז סבבי כי דר תחתי המון גאיי קט שודגי אלאב רסידה נמי פזד. והמון מצה כי בותון פוכתה שווד. אז תונור בוראוורדה המון גאיי קט שודה גי רא פארה כרדה גירד דר חמץ כורד. ודיגרי אן מותר הסת : (שם)

טו) אגר דר דורוני כמיר יא דר מצהי פוכתה שודגי יך דאנה גנדום יאפת שווד. המון גנדום רא כמתר אז המון כמיר גאיי המון גנדום יאפת שודגי קטי יא אז המון מצה המון גנדום וכמתר מצה קטי כנדה פרתאווד. דיגר בקייהי אן כמיר ואן מצה מותר הסת : (שם)

טז) בעד אז מצה רא פוכתה שודן אן מצה הא רא דר דורוני יך סבת אנדאזד כי המה יך חלקה שווד. ובעד ברכהי חלה גופתה יך דאנה מצהי כורד רא חלה גודא כרדה סוזאנד. ואגר סבתי כלאן נדאשתה באשד יגאן דסטר כאן רא גירפתה מצה הא רא יך גאייה כרדה דר אן דסטר כאן. יא דר יך בורייאהי נוו המה מצה הא רא בהמדיגר נזדיך אוורדה גופת כונד. ובעד ברכהי חלה גופתה חלה גודא כונד. ושכסי מצה רא פוכתה שוד דר כאנה בורד. ודר כאטירש ספק מאנד. נמי דאנד כי חלה גודא כרדסת. יא נכרדסת. זירא דר נזדי תונור מצה אז גנד כס בוד. ואו נמי דאנד כי דר המין ברכהי חלה רא גופתה גודא כרדסת יא ניה. או המתור בי ברכה יך מצה גודא כונד חלה גופתה סוזאנד כיפאיית הסת : (בית הבחירה)

דיני אורז וקטניות ושאר פירות בפסח סימן קמ״ה

א) בירינג המין ניסת. זירא כי ויי מיסלי גנדום וגוו בארין תורוש

שודה כמירי אן נמי רסד. ובא וגודי המין, הסתן וילאיית האיי כי קטעא דר פסח בירינג' רא נמי כורנד. זירא כי אז קדים המתור מנהג כרדין דר כוד חומרא גיריפתין. ואגר המין אדמי בירינג' רא דר פסח נמי כורדגי דר נזדי חכם אמדה גוייד כי מן פושיימאן שודים אין בירינג' היג' חששי חמין נדאשתסת. ודר מן התרה כוניד כי בירינג' רא כורם. אן חכם דר או התרה נכונד. ואורא בירינג' כורדן נמאנד. ואן אדם האיי כי דר וילאיית הא שאן דר פסח בירינג' מי כורדן. ואכנון דר וילאייתי בירינג' נמי כורדגי הא אמדה באשנד. אגר אמדה אז חכם פורסנד. וגויינד כי מא דר וילאייתי מא בירינג' מי כורדים דר אינגא הם כורים שריעת גי הסת. אן חכם דר או היג' גוואב נגוייד. אסור הם נגוייד. מותר הם נגוייד אכתייאר דר כודת גוייד. מן אין גב רא בתו פתווא דאדה נמי תואנם גוייד. והמון אדמי בירינג' מיכורדגי הם. ביסייאר און קדר רויי ראסת דר נזרי אהלי אן וילאייתי בירינג' נמי כורדגי הא איסתאדה בירינג' רא כורדן נגירד. דר היגאב קטי פינהאני דר כאניש כורד: (שם)

ג) **גופתין** הרב פרי חדש. חאדיסהי בוד כי יך סאל דר וילאייתי בירינג' רא מיכורדגי הא. יך אדם בירינגי כוד רא סה כרת גינדה פאכיזה כרדסת. ובעד באז אז דורוני המין בירינג' יך דאנה גנדום יאפת שודסת. אז המון סאל דר אין גאניב מיגויינד כי מן דיגר הרגיז דר פסח בירינג' נה כורדם. ואז המין סבב ניז אלחאל הסתנד אדם האיי תקווא דאר חסידים ויראי ה' כי הר גנדי אהלי וילאיית שאן בירינג' מי כורדה באשנד הם כי. אן הא דר כוד חומרא גיריפתה קטעא בירינג' נמי כורנד. טעם שאן המין כי בלכי דר דורונש יגאן דאנה גנדום באשד. זירא כי יך כיל גנדום הסת רנגש מיסלי בירינג' בארין ספיד. ואמא צורתש מיסלי גנדום. יעני אישכמש גנדום בארין שיכאפתה ונה שכלי בירינג'. ואן רא דר וקתי בירינג' רא גינדן איירד כרדה נמי תואנד כי גינדה פרתאונד. דר המין סבב בירינג' רא נמי כורנד. ונה אז סבבי דיגר כי חס ושלום בירינג' רא

חמץ

חמיץ מי גופתה באשנד (קמח סולת)

ג) דר וילאיית האיי ארץ ישראל כי מועד פסח הפת רוז הסת. ודר סאלי כי פסח שבת אפתאדה באשד. רוזי שביעי של פסח רוזי ערב שבת הסת. והמון אדמי בירינג נמי כורדגי. אמדה דר המון רוזי שביעי של פסח בירינג רא גיריפתה עאשי צבא בראיי שבת פוכתה נמי תוואנד. הר גנדי כי או אין בירינג רא המון רוזי שביעי נמי כורד ופגא רוזי שבת מיכורד. והמון שבת דר או אסרו חג הסת. בא וגודי המין הם בירינג רא גיריפתה פוכתנש דורוסת ניסת. ליכין אגר זנו בגיש יא כסי דיגרי דר פסח בירינג מיכורדגי באשנד. און הא בירינג פזנד. ואו קטי המין הא דר המון שבת כורד דורוסת הסת: (שם)

ד) בירינג יא גוארי ויא ארזן רא כסי ארד כרדה כמיר כרדה אגר מצה פזד. אז האלתי ואגיבי מצה נמי בוראייד. ואמא ליכין כולי גינסי קטניות. כי יעני דר פארסי אב גה כארי מיגויינד. מיסלי נכות מאש לובלא עדס באקלה והמהי המין ביל גיז הא דר קוולי מרן דר פסח עאש פוכתה כורדנש דורוסת הסת. ואמא אהלי עאלם דר קוולי מור"ם רפתה חומרא גיריפתין המין גיז האיי אבגה כארי רא הרגיז דר פסח נמי כורנד. נא כורדן ביהתר הסת: (בית הבחירה)

ה) הר ביל מיוה האיי כושך רא הם. אדם באייד דר פסח גי מיקדאר דיקת כונד כי דר באלאיי המון מיוה גרד וגובארי ארד נה נישסתה באשד. גון מיסלי כי מוויזי סאייה. גי. יא מוויזי בסר. רא המון אושתורכי האיי כי אז וילאיית דר וילאיית גלה מי בייארנד. כרת הא דר המון גוואלי ארד אלודה קטי מוויז באדאם ופיסתה הם אנדאכתה מיבייארנד. ויא דר נזדיכי דוכאני בקאל יגאן ארד פורוש מי נישסתה באשד. גובארי ארדי או דר באלאיי המין מיוהא נישסתה מי מאנד. וניז דר יך ביל וילאיית האיי פרנג הא וילאייתי אורוס יך ביל מוויזי בסר הסת כי ויי רא דר וקתי דר סבת ודר קוטי גאי כרדן שאן דר קוות וקוותי המון מוויז סבון מי זדין. כי דר המדיגר נה גספד גופתה

דר

דר המין טריקה מיוה הא באייד אדם בר חזר שוד ג'י מיקדאר דיקת כרדה המין מויז ופיסתה מנז יא באדאם ג'ארמנז מיכרידג'יש רא אול פהמידה בינד כי דר ג'ואלי ארד נאמדה באשד. והיג' חששי ארד וחמין נדאשתה באשד. בעד בראיי כבוד יום טוב כרד ; (מחב"ר)

דיני ערב פסח שחל להיות בשבת סימן קמ"ג.

ליום ה'.

א) **יום טוב** פסח כי אגר דר שבי יך שבת אפתאד ואנג'ה ג'ארדהום ניסן שבת הסת. באייד בעור חמין רא דר שבי סיזדהום כי שבי ערב שבת באשד. דר און שב כונד. וניז סוזאנדני חמצי הם רוזי ערב שבת באייד סוזאנדה שוד. ואמא לאייקי כוראכי דו סעודהי שבת יעני סעודהי שבי שבת. וסעודהי שחרית שבת רא אז חמצי נאן אחתייאג' כרדה ג'אק ונ'מה כרדה ניג'א דארד. לייכן דר סעודהי שלישית נה נאן וחמצי כורדה מי תואנד. ונה מצה. אמא מצה עשירה. ג'ון כיסלי דר באלא סימן ק"מ מוזאכירה כרדה בודים דר המון טריקה מצה אגר סעודה שלישית רא כונד דורוסת הסת. ולייכן דר אין ויליאית הא כי רסם נכרדין דר מצה עשירה כורדן אכנון באייד סעודה שלישית רא דר גושת קטי יא דר תוכם ויא דגים כרתוף יא דיגר כיל מיוה הם כונד דורוסת הסת. לאזים באייד יג'אן ג'יז דר נייתי סעודה שלישית כורד כי סעודה שלישית אז או באטיל שודה נגוזרד ; (ש"ע סימן תמ"ד)

ב) **דר** באבתי סוזאנדני חמין הר גנדי כי כולי המון רוזי ערב שבת או חמין כורדה איסתאדסת. ותא הר ג'י וקתי המון רוז רא סוזאנדן דורוסת באשד הם כי. באייד המצי רא דר וקתי הר סאל דר רוזי ג'ארדהום מיסוזאנדני וקת כי פיש אז פישין באשד. דר המון וקת סוזאנדה כל חמירא כאנד. אז סבבי כי

בַלְכֵי יְגָאן אָדַם שְׁרִיעַת רָא נַמֵי דָאנִיסְתַגִי יָא זַעִיף יָא בַגַה אוֹרָא בִינַד כִי בַעְד אַז פֵישִׁין הָמֵין רָא סוֹזָאנְדַה אִיסְתָאדַסְת. וְדַר סָאלִי דִיגַר פֶּסַח דַר שַׁבִי יַךְ שַׁבָּת נַה אַפְתָאדַה גִי בָאשַׁד הַם. אָן הָא הַמִין הָמֵין שְׁאן רָא מָאנְדַה בַעְד אַז פֵישִׁין סוֹזָאנְדַה כָּל חֲמִירָא כְּאנַנְד. בִינָא בַר גִיהַתִי הַמִין גוּפְתִין כִי דַר הַמוֹן רוֹזִי עֶרֶב שַׁבָּת סֵיזְדַהוּם הַם אֵז דִיגַר סָאל פַּרְךְ טַפְרִיקַה נַכוּנַד. דַר הַמוֹן וַקְתִי סָאעַתִי ה' רוֹז סוֹזָאנַד. אַמָא רוֹזִי שַׁבָּת בַעְד אַז סְעוּדָהִי שַׁחֲרִית כָּל חֲמִירָא כְּאנְדַה בָאטִיל כוּנַד׃ (שם)

ג) דַר הַמִין שַׁבָּת רוֹזִי גָארְדַהוּם אַפְתָאדַה גִי בַר חַזַר בָאשַׁנְד כִי נַה אַז בְרָאיִי סְעוּדָהִי שַׁב וְנַה אַז בְרָאיִי סְעוּדָהִי שַׁחֲרִיתִי אָן הַרְגִיז הֵיג עֶאשִׁי אָרְד נָאךְ נַפַזַנְד. גוּן מִיסְלִי חֲרִיצַה. וְיֵירְמַה. יָא כּוּגוּלִי אַשְׁכְּנַזִים מֵי כַרְדַגִי. אִין טְרִיק עָאשׁ הָא רָא נַפַזַנְד. אַז סַבֵבִי כִי כַמִירַךְ שׁוּדַה דַר דֵיגוּ טַבַק הָא גַסְפִידַה מֵי מָאנַד. וְאָן דֵיגוּ טַבַק דַר אָסָאנִי שׁוּסְתַה פָאכִיזַה כַרְדַה נַמֵי שַׁוַד. וְאַגַר רַפְתוּ דַר גַלַטִי גִיזִי חָמֵצִי דַר דֵיגוּ טַבַק גַסְפִידַה מָאנְדַה בָאשַׁד. לָא עִילָאגַן דַר הַמִין רוֹז שׁוּסְתַה בַרְדָארַד דוּרוּסְת הַסְת. זֵירָא כִי זַלוּר הַסְת. אַז בְרָאיִי אִיסוּר חָמֵץ׃ (שם)

ד) בַעְד אַז כוּרְדַנִי סְעוּדָהִי שַׁחֲרִית. דַסְתַרְכָאן רָא דָאנִיסְתַה נָא רֵיזָאנְדַה בַרְדָארַד. בוּרְדַה דַר מִיָאנַהִי אַכְלָאט הָא פָאכִיזַה אַפְשָׁאנַד. וְאָן דֵיגוּ טַבַק הָא רָא הַם אַנְגוּשְׁתַשׁ קְטִי לִיסָאנְדַה פָאכִיזַה כוּנַד. וְדַר יַךְ גָאיִי אַז נַזַר פִּינְהָאן דַר קְטָארִי פִּירָאיַה הָאיִי חָמֵין. בַרְדָאשְׁתַה מָאנַד. וְאַגַר גוֹיִים מְיוּחָד בָאשַׁד רוּיִי כְּאנַה רָא בְהָאלַתִי גוֹיִם קְטִי רוּפְתַה גוּרוּב כוּנָאנַד. וְאַגַר גוֹיִים מְיוּחָד נַבָאשַׁד כוּדַשׁ רוּפְתַה פָאכִיזַה כוּנַד. לֵיכִין אַז אוּן רוּפְתַנִי רוֹזִי חוֹל יַךְ סַהְל תַגְיִיר כוּנַד. מַסַלַן דַר רוֹזִי חוֹל אַגַר גוּרוּב קְטִי מֵירוּפְת. אִין רוֹז יְגָאן גָאמַה יָא לַטַה קְטִי רוּבַד׃ (שם)

ה) וְאַגַר אַז סְעוּדָהִי אוֹ גִיזִי נָאן זְיָאדִי כַרְדַה מָאנַד. אָן נָאן רָא דַר יְגָאן גוֹיִים דִיהַד. וּבִשְׁרְטֵי כִי הַמִין גוֹיִים אָן נָאן רָא דַר הַמִין רוֹז דַר רְשׁוּת הָרַבִּים נַבוּרָארַד. בִינָא בַר אִין אַגַר גָאן בִיסְיָאר בָאשַׁד. הַמַהִי אָן רָא דַר יַךְ גוֹיִים נַדִיהַד. כִי אוֹ

דר רשות הרבים מיבוראַרד. לאייכי יך כוראך דר אין גויים דיהד. ניז לאייכי יך כוראך דיגר דר גויים דיגר דיהד. ואגר גויים מוגוד נבאשד. המון נאן הא רא בורדה דר רוד כאנהי אב מיידה כרדה פרתאוד. ואגר דר גאיי עירוב נא דאשתה גי באשד. כי או דר שבת נאן רא דר כונה בוראוורדה נמי תוואניסתה באשד. אנגאן לא עילאג המון נאן רא דר יך כנארה מאנדה באלאיי אן יגאן תגארה יא זרפי דיגרי רא פושאנדה מאנד. תא רוזי חול המועד רא. ודר רוזי חול המועד המון נאן רא אז גאייש נא ברדאשתה דר באלאיי אן אלאב זדה סוזאנד. זירא כי גיזי אסור בהנאה הסת אז גאייש ברדאשתן דורוסת ניסת: (בית הבחירה)

ו) ליכין שולחן וכורפה גה ודסתרכאן חמץ רא דר רוזי המון שבת ברדאשתה דר יגאן מוקאם גיריפתה מאנד דורוסת הסת. ואמא שולחן ודסתרכאן וכורפה גה אזאני יום טוב רא אז רוזי ערב שבת באייד אנדאכתה ארסתה כרדה מאנד. זירא כי דר רוזי שבת דסטרכאני שבי יום טוב רא אנדאכתה תייאר· כרדן אסור הסת. אז סבבי כי שבת מכין ליום טוב מישווד. עיזתי שבת בלנד הסת. שבת תייארי יום טוב רא נמי כונד. ואגר רפתו שבסי אז רוזי ערב שבת דסטרכאנש רא אנדאכתה תייאר כרדה נמאנדה באשד. או דר כודי שבי יום טוב גשתי ערבית אנדאכתה תייאר כונד. ונה דר רוזי שבת: (שם)

ז) בר חזר באשד כי אן שבת. שבת הגדול נאם דארד. באייד דר הר באבת אין שבת רא סבוך נדאנד. אז דיגר שבת הא ואז הר יום טוב הם זייאדה תר עיזת כונד. אגר דיגר שבת מורק וגושת ודגים ויין ושכר והר כיל מיווה הא מיכריד. דר אין שבת הם באייד בי כמו כאין כרד. נגוייד כי אין שבת ערב פסח הסת. והר ארזו הווס דאשתה באשם פגא דר יום טוב מיכונם. אין תור נגוייד. ואמא עיזתי המין שבת הגדול רא הם כבמאהקו בגא רסאנד: (בית הבחירה)

ח) דר המין שבתי גארדהום אפתאדה גי באייד חזן הא ושליח

צבור

צבור האי בית הכנסת. און קטר דיגר שבת הא בארין די תפלה דראז כשידה אהנג ונגמה גבוננד. סבב רוז בי וקת כי שוד. זמאני איסור חמין דאביל מישוד. ונמאעת בעזי דר סעודה כורדן שאן תאביר יאפתה דר איסור חמין פיש פא מיכורנד וגיז דר עליה האי ספר תורה הם עליהי מוסיף נבוננד. גיז אגר דר בית הכנסת חתן באשד יא מילה באשד. ביסייאר שירה באני ופזמונים באני כרדה רוז רא בי וקת נבוננד. דר וכתי סרי אפתאב בוראמדן תפלהי שחרית רא דראב כוננד כי אז דיגר שבת הא בר מהל תר אז בית הכנסת בוראמדה זוד כאנה רפתה בר מהל סעודה שאן רא כוננד : (שם)

ט) בעד אז סעודהי שחרית הר גנדי היג חמצי נמאנדה באשד הם כי. באז דר המין רוזי שבת כל חמירא כאנדה המין רא באטיל כונד. גון מיסלי הר סאלה כי דר רוזי חול גארדהום בודגי בארין : (שם)

י) גוזשתה דר באלא דר הלכות שבת דיני מוקצה מוזאכירה שודה בוד. יעני הר גיזי כי אדם דר שבת מצריפי נדארד ודר שבת באו המון גיז אסור כי הסת או המון רא ברדאשתה נמי תואנד. ואן מוקצה נאם דארד. ואכנון דר ערב פסח מצה כורדן במאייאן חראם הסת. בינא ברין דר המין רוזי שבתי גארדהום מצהי דר פסח מיכורדגי רא ברדאשתן אסור הסת. זירא כי אין רא דר המין רוז אגר מיכורדם גוייד. באו כורדנש דורוסת ניסת. ואין מוקצה שודה הסת. ברדאשתנש אסור מיבאשד. ניז הרגיז דר מצה דר אין רוז דסת נרסאנד. והם בלכי גיריפתה כורד. אז המין דו וג דר מצה דסת רסאנדן אסור הסת : (שם)

יא) אן סידור הא וכיתאב הא כי אדם דאים דר סרי שולחן גיריפתה מיכאנד. באייד פיש אז פסח דורוגי המין כיתאב הא רא ורק תא ורק בדיקה כרדה בינד כי מבאדא דר סרי שולחן וכתי נאן כורדנש נאן ריזה דר דורוגי אן אפתאדה מאנדה באשד : (שם)

יב) שבתי פראמוש כרד. ודר רוזי ערב שבת כי סיזדהום באשד.

המין

הָמֵין רָא דַר גּוֹיִים נָה פוּרוֹכְתָה מָאנַד. אוֹ דַר הַמִין רוֹזִי שַׁבָּתִי גָאַרְדַהוּם הַמִין וְהָמֵין רָא דַר גוֹיִים מַתָּנָה דִיהַד. יַעְנֵי מוּפְּת בַּבְּשִׁישׁ הַמוֹן כָּאנַהִי חָמֵצִי רָא כַּלִיתַשׁ קַטִי דַר הַמִין גוֹיִים בֵי פּוּל בַּבְשַׁד. בְּשַׁרְטֵי כִי הָמִין גוֹיִים בְּאוֹ אֶיעְתִיבָאר בָאשַׁד וְאוֹרָא תְעִין מֵי דָאנִיסְתַה בָאשַׁד כִי גִשְׁתִי פֶּסַח בָאז גַרְדָאנְדַה הַמִין כַּלִית וְהַמִין בָאנֵישׁ רָא בְאוֹ הַמִין גוֹיִים מֵידָאדַה בָאשַׁד. וְאַגַר אָן גוֹיִים דַר אוֹ אֶיעְתִיבָאר נַבָאשַׁד. וְאָן בַּעַל הַבַּיִת דַר דִילַשׁ סָפֵק דָאשְׁתַה בָאשַׁד כִי בַּלְכֵּי הַם אִין גוֹיִים גַשְׁתַה בְּמַן נַדִיהַד גוֹיֵיד. דַר הַמִין רוֹזִי שַׁבָּת אִיסְתָאדַה בַּיְיע כַּרְדַה דַר הַמִין גוֹיִים פוּרוּשַׁד לָא עֵילָאגַן דוּרוּסְת הַסְת. וְהַמִין כַּלִיתִי הַמִין חָמֵצִי רָא בְדַסְתִי גוֹיִים סוּפָארַד. וְאַגַר כָּאנַהַשׁ כַּלִית נַדָאשְׁתַה בָאשַׁד. הַמְתוֹר בֵי כַּלִיד פוּרוּשַׁד. וְדַר אוֹ גוֹיֵיד כִי מַן הַמִין רָא בֵי כַּתִי וַסִיקַה בְּפּוּל קְטִי דַר תוּ מֵיפוּרוּשַׁם. וְאָן גוֹיִים נַגְד פוּלֵי כִי דַר אוֹ בַּיְיעָאנַה מֵידִיהַד. אָן פּוּל רָא יִשְׂרָאֵל בְּדַסְת נַגִירַד. וְדַר גוֹיִים יְגָאן מוּקָאם יָא צַנְדוּק רָא נִישָׁאן תַיִיד כוּדִי גוֹיִים הַמוֹן פּוּל רָא דַר אָן מוּקָאם מָאנְדַה רַוַד. זִירָא כִי אִין אַצְלַשׁ בַּיְיעוּ שַׂרָא חִיסָאב נֵיסְת. גוּן כִי מַטְלַבִי אִין פוּרוֹכְתַנִי אוֹ מַכְסוּס בְּרָאִי אַז אִיסוּר חָמֵץ כַּלָאין שוּדַן הַסְת עַיְיבֵי נַדָארַד : (בית הבחירה)

דִינֵי תַעֲנִית בְּכוֹרוֹת בְּעֶרֶב פֶּסַח סִימָן קמ"ד.

א) אַדְמִי בְּכוֹר. יַעְנֵי נַכוּסְת זָאד. בָאיַיד דַר רוֹזִי גָאַרְדַהוּם תַעֲנִית דָארַד. כָּאהֵי כִי אוֹ דַר פַדַרַשׁ בְּכוֹר בָאשַׁד. כִי יַעְנֵי מָאדַרַשׁ דַר שׁוּיִי אַוַלַשׁ אַז אוֹ פֵישׁ תַר יַכִּי דִיגַר זָאיִידַגִי בָאשַׁד. וְכָאהֵי אוֹ בְּכוֹר דַר מָאדַרַשׁ בָאשַׁד כִי פַדַרַשׁ אַז זַנִי אַוַלַשׁ דִיגַר בְּכוֹר דָאשְׁת. וְאִין דַר מָאדַרַשׁ נַוְ זָאיִי בָאשַׁד. בָאיַיד הַמִין רוֹזִי גָאַרְדַהוּם תַעֲנִית דָארַד. לֵיכִין פַּרְז דַר בְּכוֹר הָאיִי פִּיסַרָאן וּמַרְדָאן הַסְת. וְנַה דוּכְתַרָאן וְזַעִיפָאן : (ש"ע ת"ע)

ב) אִין תַעֲנִית רָא בָאיַיד תָא וַקְתִי סִיתָארַה בוּרָאמַדַן רָא דָארַנְד וְגִיז בָאיַיד דַר כוּדִי רוֹזִי גָאַרְדַהוּם דָארַנְד. אַגַר פֶּסַח דַר

רוזי שבת באשד הם כי. דר כודי רוזי ערב שבת באייד תענית דארנד. ונה גון מיסלי תענית אסתר כי ויי רא פנג שבת מידארנד. אין מיסלי און ניסת. ליכין אגר פסח שבי יך שבת אפתאדה באשד. דר מאביני פוסקים גנד כיל דעות הסת. הסתנד גופתין כי קטעא תענית דאשתן בכאר ניה, זירא וקתי אן שבת הסת. שבת או תענית דאשתה נמי תוואנד. באין סבב פטור הסת. ובעזי פוסקים גופתין כי רוזי ה׳ שבת תענית דארד. והסתנד ניז פוסקים מיגויינד כי רוזי ערב שבת דארד. ואכנון דר אין זמאנה הא כי מרדום בי קוות שודה רוז ברוז כם חאל שודה איסתאדין. ביהתר המין כי. המון סאלי כי פסח אגר דר יך שבת אפתד. אן בכור תענית נדארד. ובגאיי תענית יגאן גיז צדקה כונד. ודר המון רוזי שבתי גארדהום נישסתה דר תורה ביסייאר תר משגולי כונד: (בית הבחירה)

ג) **אגר** בנהי כורד בכור באשד. באייד אז גאניבי המין בגה פדרש תענית דארד. ואגר כודי פדר הם בכור באשד. אן גה מאדרש אז גאניבי בגה תענית דארד. תא כי בגה כלאן שודה י״ג סאלה שווד בעד כודי בגה תענית רא מידארד. ואגר המין מאדר כודש. שיר דאר יא מעוברת באשד. תענית דאשתן אז בראיי בגיש חאגת ניסת. ואגר המין מאדר יגאן סאל אז גאניבי בגה תענית דאשתגי באשד. אין מיסלי נדר שודגי בארין חיסאב הסת. הר גנדי חאזיר שיר דאר יא חאמילה באשד הם כי נדר חיסאב הסת לאזים כי תענית דארד. ואגר המין מאדרי שיר דאר יא מעוברת צער מי כשם גיתו אין תענית רא דארם גוייד. או באייד אוול התרה כונד בעד כורד: (שם)

ד) **ונין** מרדי כי אז דו זנש דו פיסר גה בכור דארד. המין יך תענית דאשתני המין פדר דר הרדוייש נפע מיכונד. וכיפאיית הסת. מאדר הא חאגת ניסתנד תענית דארנד: (באה״ט סק״ד והח״י)

ה) **אגר** המין פדרי אז גאניבי בגה תענית מי דאשתה גי. מי דאניסתה באשד כי תענית דאשתן באו זלר מיכרדה גי באשד. מסלן מי דאנד כי אגר רוזי גארדהום או תענית דארד.

דר שבי פסח או לא חזם מי שוד. דר אישכם ודילי כאלי קטי. דו פייאלה יין אוולי פיש אז סעודה מיכורדגי רא דילש ברדאשתה נמי תואנד. או אז תענית דאשתן פטור הסת. תענית נדארד. יגאן גיז צדקה כונד בגאיי תענית כיפאיית הסת: (שם)

ו) אדם האיי בכור. אין תענית שאן רא דר סעודהי מצוה אגר כורנד דורוסת הסת. מסלן דר המין רוזי גארדהום יגאן סעודת מילה באשד יא שבעה ברכות חתן וכלה באשד. יא פדיון הבן. יא סיום מסכתא. דר המין טריקה סעודהי מצוה כורד דורוסת הסת. אדמי גאזוך מיזאג כי מצה רא דר אישתיהא כורדה נמי תואניסתה באשד. ואו אגר דר כוד אכתייאר כונד כי מן רוזי גארדהום תענית מידארם כי מטלב ביסייאר גושנה שודה מצה רא דר שב באישתיהא כורם גוייד. או תענית גירד דורוסת הסת. ואמא דיגר אדם גיירי בכור דר רוזי גארדהום תענית דאשתנש דורוסת ניסת. זירא כי רוזי גארדהום בעד אז פישין יום טוב מישוד: (שם)

דיני עשית המצות בע"פ סימן קמ"ה.

א) דר אין וילאיית הא ישראל מנהג דארן כי מצת מצוה רא יעני מצהי חיוב כי דר סדר שבי אוולי פסח מיכורדגי שאן רא דר רוזי גארדהום בעד אז פישין כמיר כרדה מי פזנד. מטלב כי מצה תאזה וכוב דר אישתיהא דר שבי פסח כורנד. והמין מנהג נגז וכוב הסת. אנשי מעשה ניז אבי מצה רא הם פישתר אז נמאזי שאם שבי גארדהום בדסתי כוד רפתה אוורדה תייאר כרדה מי מאנן. ואן אדם האיי כי זקן הסתן. יא תן סיחת ניסתן כי אבי מצה רא בדסתי כוד בייארן. אן הא דר אדמי דיגר פרמודה אבי מצה רא תא דרי חבלישאן רא מי בייארננד. ואז דרי חבלי אז דסתי או גירפתה מי דרארנד: (בית הבחירה)

ב) והמין אדמי אבי מצה מי אוורדגי. בר חזר באשד כי דר וקתי אב אוורדן תא רפתן ואמדנש רא דר ראה דר

היג כסי גב נה זנד. ואגר זלור שווד לשון הקודש גב זנד. וניז בר חזר באשד כי זעיפי גדה דר אן אבי מצה דסת נרסאנד. ואן אב רא דר שב דר רוי חבלי מאנד. ודר סחר פיש אז אפתאב בוראמדן. גיריפתה דורון דראַרד. ובעד אז פישין כמיר כרדה מצה פזד. והמון אדם כמיר מי כרדגי באייד גאכון האייש גיריפתגי באשד כי מטלב כמיר דר זירי נאכון נאי שודה נמאנד כי חמין מישווד. וניז מאביינגי הר כמיר וכמיר לאזים כי המון לגנדי כמיר כרדגי רא פאכיזה שוייד : (שם)

ג) סבבי אין כמירי מצה רא בעד אז פישין כרדנש המין כי אן וקת וכתי שחיטה כרדני קרבן פסח בוד דר זמאני בית המקדש קיים בודן. בינא ברין חסידים ואנשי מעשה אן כמיר רא כודשאן בדסתי כוד כמיר מיכונגד. בדסתי כסי דיגר נמי מאנן. ודר וקתי כמיר כרדן הלל רא בניגון מי כאנגד. זכר לקרבן פסח. כי דר וקתי שחיטהי קרבן פסח המין טריקה הלל רא מי כאנדנד. ניז אין כמיר רא בדסתי זעיף הם נמי מאנן כי כמיר כונד. המון לולב וערבה האיי כי אז יום טוב סוכות דר כאנה ניגאה דאשתגי שאן רא דר המין אלאבי תונורי מצה מי סוזאננד : (שם)

ד) גופתין דר ספר הרוקח. הר שכסי כי דר רוזגאראני פסח כודש רא בר חזר מידארד אגר יעני אז גיזי חשש חמין הם. יעני אפילו כי חמין תעין הם נבאשד הם. ואו דיקת כרדה גי מיקדאר כארש רא אחתייאג מיכונד כי אגר יעני היג גיזי חשש חמין הם דר פסח דר דהאנש נדראייד. און אדם גוייא תרי"ג מצות רא בגא אוורדה באשד. וסימן לדבר. פסח במילוי גימטרייא תרי"ג מי בוראייד. אין טריק. פ"ה סמ"ך ה"ת גימטרייא תרי"ג : (הרוקח)

ה) סבב גי הסת כי חכמים ז"ל דר באבתי חמין אין קדר ביסייאר חמור גיריפתין כי אגר יעני משהו חמין כי יך דאנה כאשכאש באֹרין הם אסור כרדין. ואמא דר דיגר איסורין הא גון מיסלי נבלה. טרפה. ובשר בחלב. גרבו. כון. דר אין הא אין קדר חומרא נגיריפתין ודר שסת יך באטיל מי שווד גופתין.

אמא

אַמָא חָמֵץ אֲפִילוּ דַר הַזָאר יַךְ הַם בָאטִיל נַמִי שַׁוַד גוּפְתִין. אִין סוּכַן סָה וַגּ דָאַרַד. יַכַּשׁ הַמִין כִי חָמֵץ מִיסְלִי דִינַר אִיסוּרִין נֵיסְת כִי דָאיִם כוּרְדַנִשׁ דַר אוֹ חַרָאם בָאשַׁד. אַמָא בַם הַמִין הַשְׁת רוּזִי פֶּסַח חַרָאם הַסְת. וְדַר דִיגַר רוּז הָאיִי סָאל דָאיִם אוֹ מֵיכוּרַד. וְאַגַר אִין רָא הַם דַר שַׁסְת יַךְ בָאטִיל מֵיגוּפְתַן. אוֹ סַבוּךְ מֵיגִירִיפְת. אִין גִיזִי חַלָאל הַסְת גוּפְתַה. דַר בִיסְת יַךְ. וְדַה יַךְ. הַם בְכוּד חַלָאל כַּרְדַה מֵי כוּרְד. דוּיוּם. חָמֵץ רָא תוֹרָה דַר בַל יֵרָאֶה וּבַל יִמָצֵא. הַם אָסוּר כַרְדַסְת. כִי אַגַר יַעְנִי דַר כָאנַה הַם הֵיג חָמֵץ בְנַזַר נַה נַמְאיַד וְנַה יָאפְת שַׁוַד גוּפְתַסְת. וְאַמָא דַר דִיגַר אִיסוּרִין נַגוּפְתַסְת. כִי מַסַלַן גוּשְׁתִי נְבֵלָה וּטְרֵפָה דַר כָאנַה נִיגָאה נַדָאר. בַם כוּרְדַנִי אָן רָא אָסוּר כַרְדַסְת. סֵהוּם. הַמִין כִי חָמֵץ דִינִי כָּרֵת דָארַד זֵירָא פָּסוּק נַוִיסְתַסְת כִּי כָל אוֹכֵל מַחְמֶצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶפֶשׁ הַהִיא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל. יַעְנִי אָדַמִי חָמֵץ מֵיכוּרְדַגִי רָא גָאנַשׁ כָּרֵת שׁוּדַה נֵיסְת מִי שַׁוַד. אַז גַמָאעַתִי יִשְׂרָאֵל וְהַר גָאהֵי בַעְד אַז מוּרְדַן אַגַר חַיָיב גִלְגוּל שׁוּדַה בָאשַׁד אוֹ דַר גִלְגוּלִי גוֹיִים מֵיבְיָאיַד. יָא דַר גִילְגוּלִי חַיְוָואנָאת מֵיבְיָאיַד וְנַה דַר גִלְגוּלִי יִשְׂרָאֵל. וְנִיז מְקוּבָלִים גוּפְתִין כִי הַר אָדַמִי כִי אַגַר חָס וְשָׁלוֹם דַר פֶּסַח חָמֵץ רָא כוּרַד. אוֹ בַר מִינַן דַר מַגֵפָה מֵימוּרַד יַעְנִי דַר מִיתָה מְשׁוּנָה. וְסִימָן לַדָבָר חָמֵ״ץ בְגֵמַטְרִיָיא מַגֵיפָה מֵיבוּרָאיַד. דַר אִין סַבַב בַר חַזַר בָאשַׁד אָדַם כִי גִי מִיקְדָאר דַר מַצָה פּוּכְתַן דִיקַת כּוּנַד דַר דִילַשׁ הַמְתוֹר אִינְגָאר כּוּנַד כִי. אַגַר אוֹ דַר יְגָאן רָאהֵי מֵי רַפְתַה אִיסְתָאדַה בָאשַׁד. וְדַר פֵישִׁי אוֹ יְגָאן דוּזְד יָא קַרְקַנִי שַׁמְשֵׁיר לוּגּ בוּרָאמַדַה דַר אוֹ גוּיַד כִי אַגַר פְלָאן תִילָא יָא הַמִין מָאלוּ חָאלַת רָא בְמַן נַדִיהִי. מַן תוּרָא דַר הַמִין שַׁמְשֵׁיר כּוּשְׁתַה קַטְל מֵיכּוּנַם. אָן אָדַם גִי עִילָאגּ כַרְדַה מֵי תַוָואנַד יָא גִי גָארַה מֵיסָאזַד. לָא עִילָאגּ כָאה מְכָאה כּוּשְׁתַה נַשַׁוַם גָאנַם רָא כַלָאִין כוּנַם גוּפְתַה הַמִין מַוְלַק פוּלִי גוּפְתַגִי הַמִין דוּזְדִי קַרְקַגִי רָא דָאדַה יָא מֶאלוּ חָאלַשׁ רָא דָאדַה. גָאנַשׁ רָא. אַז כּוּשְׁתַן כַלָאִין מֵיכּוּנַד. וְאָן גָאן גָאנִי גִיסְמִי. וְעַל אַחַת כַּמָה וְכַמָה. גָאנִי רוּהָנִי רָא בֶאיַד אָדַם דַר עוֹלָם הַנִצְחִי אַז כּוּשְׁתַן וְאַז בֻּרֵת כַלָאִין כּוּנַד. וְאַז גִלְגוּל אָמַדַן כוּד רָא

והאני דיהד. הר גנד פולי כי בראיי אז חשש חמין כלאין שודן מצריפי דאשתה באשד. סבתי וקמצנות נא כרדה גי מיקדאר וגי מיקדאר דר באבתי מצה ודיגר כוראכי הא דר פוכתן וסאכתן בר חזר שודה כארש רא אחתיאג כונד כי. מטלב דר נשמהי או פגם נאפתד : (הרב קמח סולת)

ו) דר סאעתי מצת מצוה רא דר רוזי גארדהום כמיר כרדן, דר זבאן גארי כרדה גוייד. כי הר כמיר מיידהי דר פסו פיש אגר אפתאדה ריזד ויא דר לגנד וגובה ופרך גספידה מאנד. גומלהי המון הא באטיל באשנד וגון כאכי אזאני זמין חיסאב באשנד. מטלב הנוז כי המין כמיר מיידה הא כי חמין נה שודסת, או המון הא רא באטיל כונד. ואגר רפתו גשתה רסידה חמין הם אגר שוד כי. ויי כאכי זמין חיסאב הסת ובאטיל הסת. ובעד כי מצה רא פוכתה שודן. כאנה רא רופתה נמת ובורייא הא רא אחתיאג בדיקה כרדה אפשאנד. הר גנד כי כמיר מיידה הא רא באטיל כרדה באשד הם כי. באז אז קוולי דרבנן ביעור כרדה פאכיזה כונד. ואגר כמירי אפתאדגי מועיין יאבד. דר אלאב סוזאנד. דר סרי המון מצה פז. ראסת איסתאדה דיקת כרדה כוב ונגז פזאנד כי. דר שב דר אשתיהא ודר הווסי נגז וארזו קטי המין מצה כורדה שוד. נכונד כי מצה הא רא סגת פזאנד יא סוכתגי יא כמירך וסכת באשד. ואו דר שב בזור בגוורן מי כורדה באשד : (שם)

דיני שלא לעשות מלאכה בערב פסח סימן קמ"ו.

ליום ו'.

ח) דר רוזי גארדהום אז פישין בעד כאר כרדן אסור הסת. ודר הר וילאיית אגר כדאם ישראל דר רוזי גארדהום בעד אז פישין כארי צנעת כונד. יעני כארי הונר מיסלי נגאר. אהן גר. זר גר. דרזי. כאבש דוזי. רנג ריזי. באפנדה גי. בזאזי. וניז מיסלי

המין טריקה כאר הא כי צנעתי או הסת. הר גנדי אגר בי פול ומופתה הם המין כאר הא רא פונד כי. באייד דיינים און אדם רא שמתא כוננד. יא מכת מרדות זננד אורא. יעני גוב וטייאק קטי זננד. יעני מלקות זדן באו כיפאיית נמי שוד. ואמא און דיגר כאר האיי כי צנעת ניסת מיסלי גיזו גארה. וליבאס. האייש רא דר יום טוב תייאר כרדה מאנדן. ופוכתו סאכתי כוראך. ואב אז חבז אוורדן וחבלי וכאנה רא רופתה פאכיזה כרדן. גומלה אין טריקה כאר הא דר כבודי יום טוב מותר הסת: (ש"ע סי' תס"ח ואשל אברהם שם)

ב) ליכין דר רוזי גארדהום פיש אז פישין כאר כרדן. אין דר מנהגי רסמי וילאיית תעלוק דארד. דר הר כדאם שהרי כי. אז קדים רסם כרדה באשנד כי פיש אז פישין הם כאר נמי כרדה באשנד. דר אן שהר כאר כרדן אסור הסת. ודר כדאם שהרי כי אז קדים מנהג שאן פיש אז פישין כאר מי כרדגי באשנד. אגר כאר כוננד עייבי נדארד: (שם)

ג) אגר יעני דר המון שהר האיי כי רסמי פיש אז פישין כאר כרדן מותר בודגי הא הם. באייד בשרטי המון כארי מי כרדגיש אז דינה ופריר רוז איבתידא כרדגי באשד. ואו המין כארי נים כאלהש רא בוד מי כרדה באשד. ואמא אגר כארי רא תאזה נו מי גיריפתה איבתידא מי כרדה באשד אסור הסת. הר גנדי כי המין כארי איבתידא כרדגיש רא אז פישין פיש תמאם כרדה מי תוואניסתה באשד הם כי. בא וגודי המין הם אסור הסת. בגייר אז סה כאר. יעני. דרזי. אגר ליבאסי רא פיש אז פישין בורידה. תא פישין רא דוכתה תמאם כרדה מיתוואניסתה באשד דורוסת הסת. דוויום סר תראשי הם פיש אז פישין מותר. סהום. גאמה שויי הם פיש אז פישין דורוסת הסת. אמא דיגר כארי צנעת רא פיש אז פישין איבתידא כרדנש דורוסת ניסת. באייד אז דינה איבתידא כרדגי באשד: (שם)

ד) ישראל מנהג כרדין כי בעד אז פישין מויי סר שאן רא דר סר תראשי גויים מי גירנד. אין מנהג דורוסת הסת. אמא סר תראשי ישראל בעד אז פישין סר תראשי כרדנש

דורוסת

דוּרוּסְת נֵיסְת. אֲפִילוּ מוֹיִי סַרִי גוֹיִים רָא הַם גִירִיפְתַנְשׁ דוּרוּסְת נֵיסְת. נִיז נָאכוּן דַסְתוּ פָא רָא בַעְד אַז פֵישִׁין גִירִיפְתַן דוּרוּסְת נֵיסְת. וְאַגַר שַׁכְסֵי נָאכוּן גִירִיפְתַנְשׁ רָא פֵישׁ אַז פֵישִׁין פַרָאמוֹשׁ כַּרְדָה בָאשַׁד. אוֹ גַשְׁתִי פֵישִׁין אַגַר דַר כָבוּדִי יוֹם טוֹב גִירַד עַיְבֵי נַדָארַד: (שם)

ה) **אָבֵל**. כִּי דַר סִי רוֹז מוֹיִי סַר מֵיגִירִיפְתַגִי. יַעֲנִי גַיְרִי פַדַרוּ מָאדַר. אַגַר רוֹזִי סִי רוֹזִי אוֹ דַר חוֹל הַמּוֹעֵד מֵי אַפְתָאדַה בָאשַׁד. אוֹ מוֹיִי סַרַשׁ רָא אַגַר דַר עֶרֶב פֶּסַח דַר כָבוֹדִי יוֹם טוֹב גִירַד דוּרוּסְת הַסְת. אַז פֵישִׁין פֵישׁ גִירַד. הַר גַנְדֵי סִי רוֹזִי מוּכַּמַל נַשׁוּדַה בָאשַׁד הַם כִּי דַר כָבוֹדִי יוֹם טוֹב גִירַד עַיְבֵי נַדָארַד. וְנַה דַר אַבֵילוּתִי פַדַר וְמָאדַר כִּי וַיִי תָא סֶה מָאה הַסְת. וְתָא חָבֵר הָאיִי אוֹ בְאוֹ סַהְבָאן זַדַן הַסְת: (בית הבחירה משם מהר"י מינץ)

ו) **אָסוּר** הַסְת כִּי אַגַר כַּסֵי יְגָאן הַיְוָואנִי זִינְדַה רָא. יָא גוֹשְׁתִי שְׁחִיטָה שוּדַגִי רָא גוֹיַד כִּי אִין אַז בְרָאיִי פֶּסַח. זֵירָא כִּי אִין בְרָאיִי קָרְבַּן פֶּסַח גוּפְתַגִי בָארִין מַעְלוּם מֵישַׁוַד. וְקָרְבַּן פֶּסַח רָא שְׁחִיטָה כַּרְדַן יָא גוֹשְׁתִי אַן רָא כוֹרְדַן אַז בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בֵירוּן אָסוּר הַסְת. בִינָא בְרִין אִינְתוֹר נַגוֹיַד. וְאַמָא גוֹיַד כִּי אִין הַיְוָאן יָא אִין גוֹשְׁת אַז בְרָאיִי יוֹם טוֹב. וְאַמָא גַיְרִי גוֹשְׁת אַגַר דִיגַר גִיז הָא רָא אִין בְרָאיִי פֶּסַח גוֹיַד עַיְבֵי נַדָארַד. מַסַלַן אִין גַנְדוּם אַז בְרָאיִי פֶּסַח גוֹיַד דוּרוּסְת הַסְת: (ש"ע סי׳ תס"ט)

ז) **הַסִּידִים** וְאַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה. דַר רוֹזִי גָארְדַהוּם קִיָאצִי שִׁיעוּרִי יַךְ כַּזַיִת רָא דַר תַרָאזוּ בַר כַּשִׁידַה מֵידִידַנְד. סַבַב אִין כִּי בָאיַד אָדַם דַר שַׁבִי פֶּסַח אַז מַצָּה. נִיז אַז מָרוֹר הַם אַז יַךְ שִׁיעוּרִי כַּזַיִת בָאיַד זִיָאד תַר כוֹרַד. וְנַה כַּם. קִיָאצִי כַּזַיִת רָא דַר בָאלָא דַר סִימָן ל׳ מוּזָאכִּירַה כַּרְדַה בוּדֵים. יַעֲנִי קַדְרִי גִיסְפִי יַךְ תוּכְם. כִּי נוֹה וַזְמִי תַנְגַהִי בוּכָארָא בָאשַׁד. וְנִיז פִּיָאלַהִי יַיִן רָא הַם אוּלְגַךְ כַּרְדַה מֵי דִידַנְד כִּי אַז שִׁיעוּרִי רְבִיעִית כַּם נַבָאשַׁד. שִׁיעוּרִי רְבִיעִית דַר בָאלָא סִימָן כ"ה מוּזָאכִּירַה כַּרְדַה בוּדֵים. תַקְמִין וַזְמִי בִיסְתוּ הַפְּת תַנְגַהִי בוּכָארָא. וְאַמָא הָרַב ר׳ אֶלְעָזָר בֶּן טוֹבוּ הַלֵּוִי תנצב"ה דַר כִיתָאבִי הַכּוּר שָׁאן כִּי סֵפֶר פְּקוּדַת אֶלְעָזָר נָאם דָארַד. גוֹנִין גוּפְתִין כִּי אָדַמִי מְדַקְדֵּק פִּיָאלַהשׁ רָא אַז ל"ח נִים

דרהם כמתר נגירד. בינא ברין דר ירושלים בעזי יראי השם
המין טריקה פיאלהי ל"ה נים וזמי תנגה מיבורדגי קטי מי נושנד:
(אורחות יושר ופקודת אלעזר)

דיני ערב פסח סימן קמ"ז.

א) דר רוזי ערב יום טוב מצוה הסת כי אדם בר מחל בוראמדה צרכי יום טוב יעני מצריפי סעודהי יום טוב רא כרד. תרדות כרדה דר עיזתי יום טוב כוראכי האיי נגז וכוב וסרה רא כרד. סכתי וקמצנות נכונד. גי טריקהי כי דר עיזתי שבת הא בראיי עונג שבת מיכריד. גון מיסלי דר באלא סימן ס"ג מוזאכירה כרדה בודים. ניז אינגוגין דר עיזתי יום טוב הם המון טריקה כונד: (כית הבחירה)

ב) שבשי אגר דר רוזי גארדהום כי ערב פסח באשד. מצה רא כורד. גוייא דר פישי ערוסי בכשידה כרדגיש דר כאנהי פדר ערוס כאב רפתה נזדיכי כרדה באשד. גי תקרירי כי תא שבעה ברכות נגויינד דר ערוס נזדיכי כרדנש אסור הסת. אינגוגין מצה הם שבעה ברכות דארד. יעני אול הפת ברכה מיגויינד בעד מצה רא מי כורנד. כדאם הא באשד. בורא פרי הגפן אזאני קידוש. דויום מקדש ישראל והזמנים. סהום שהחיינו. גהארום גאל ישראלי פיאלהי דויום (בורא פרי האדמה כרפס). פנגום על נטילת ידים. ששום המוציא לחם מן הארץ. הפתום על אכילת מצה. ואמא אגר בגהי כורד גיריה כונד כי במן מצה דיהיתאן גויד. אגר המון בגה הנוז כורד באשד כי היג אז חיכאיית האיי יציאת מצרים דר עקלש נמי דראמדה באשד. דר המין בגה אגר דר רוזי גארדהום מצה רא דיהן כורד דורוסת הסת (כית הבחירה)

ג) דר רוזי גארדהום באייד אדם גי מיקדאר איסו כייאלש רא דר כוד מאנדה איכתד כי דר כארו כאגאלי דיגרי סר גרדאן שודה עבודהי כאליקש אז איסש נבוראייד. יעני באבתי

סוּזָאנְדַנִי חָמֵץ. לָאזִים הַסְת כִּי גָאלָאךְ בָאשַׁד. אַז הַנוּזֵי כִּי וַקְתוּ
סָאעַתִּי חָמֵץ רָא סוּזָאנְדַן נָא שׁוּדַן פֵּישְׁתַר. אוֹ גִירִיפְתַה חָמֵץ רָא
בַר וַכְת תַר סוּזָאנַד. הָאלָא רוּז בַר מַחַל הַסְת גוּפְתַה כוּד רָא
דַר דִיגַר כָּאר סַר גַרְדָאן נַכּוּנַד. זֵירָא כִּי אָדַמִי זָאד אוּן קַדַר
וַקְתוּ סָאעַתִּי רוּז רָא בְדִקְדוּק נַמֵי דָאנַד. וְאַגַר יַךְ מִינוּט יָא דוּ
מִינוּט אַז וַכְתִי אָן גוּזַרַד. אוֹ אַז גוּפְתַהִי תּוֹרָה גוּזַשְׁתַה דַר אִיסוּר
חָמֵץ פֵּישׁ פָּא מֵיכוּרַד וְאַז עֲשֵׂה אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר
מִבָּתֵּיכֶם מֵיגוּזַרַד. וְדַר אִין סוּכַן רֶמֶז גוּפְתִין כִּי. אֵין בֵּין חָמֵץ
לְמַצָּה אֶלָּא מַשֶּׁהוּ. יַעְנֵי מָאבַיְנִי כַּלִימַהִי חָמֵץ דַר כַּלִימַהִי מַצָּה
הֵיג̃ פַרְךְ נַדָארַד בַס יַךְ כַּם. יַעְנֵי סַהְל גִ̃יז. אַגַר ה׳ אַזָאנִי כַּלִימַהִי
מַצָּה רָא נֵישִׁי קַלַם קַטִי יַךְ נוּקְטַ סִיָאיִי כַּרְדַה גַסְפָּאנַד ח׳ מֵישַׁוַד.
אוֹתִיּוֹת כַּלִימַהִי מַצָּה דַר כַּלִימַהִי חָמֵץ בְרָאבַר. שׁוּדַה. מ׳ צ׳ ח׳
מֵישַׁוַד. מִיסְלִי כַלִימַהִי חָמֵץ בָארִין כִּי ח׳ מ׳ ץ׳ הַסְת דַר סַהְל
כָּאר קְטִי מַצָּה חָמֵץ שׁוּדַה מֵיאִיסְתַד. הַמִין אִישָׁארַת דַר סוּזָאנְדַנִי
חָמֵץ תַעַלּוּק דָארַד. אַגַר יַעְנֵי יַךְ מִינוּט וַקְתִי אָן גוּזַרַד. בֵּי כָּאר
הַסְת. בִינָא בְרִין כָּארִי נַגְז וְכוּב הַמִין כִּי סֶה יַכִּי רוּז כִּי גוּזַשְׁת
אִיבְתִידָאיִי סוּזָאנְדַנִי חָמֵץ כּוּנַד׃ (שם)

ד) וְדַר וַקְתִי סוּזָאנְדַנִי חָמֵץ דִילַשׁ רָא שִׁיכַּסְתַה כַּרְדַה וַסְוַסַהִי
תְּשׁוּבָה כּוּנַד. וְדַר זוּבָאן גָ̃ארִי כַּרְדַה גוּיַיד כִּי. כּוּדָאיָא
כּוּדָא וַנְדָא גִ̃י תַקְרִירֵי מַן אִים רוּז אָמַדַה הַמִין חָמֵץ רָא סוּזָאנְדַה
דוּר מֵיכּוּנַם. אִינְגוּ̃נִין דוּר כּוּנִי יֵצֶר הָרַע רָא אַז מִיָאנִי מַן וְאַז
דִילִי מַן. וְבָאז גַרְדָאנִי מְרָא דַר תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְדַרְגָאהִי תוּ. וְבַעְד
הַמוּן לְשֵׁם יִחוּד וגו׳ וִיהִי רָצוֹן כִּי דַר בָאלָא דַר אָכִירִי סִימָן
קל״ד מוּזָאכִּירַה שׁוּדַגִי רָא כָאנַד׃ (שם)

ה) מוּיִי סַר וְנָאכוּן הָאיִ כוּד רָא פֵּישׁ אַז פֵּישִׁין דַר כָבוּדִי
יוֹם טוֹב לָאזִים כִּי גִירַד. סַבַב גִ̃י הַסְת כִּי דַר עֶרֶב
יוֹם טוֹבִי פֶּסַח אִין קַדַר חוּמְרָא גִירִיפְתַה כָּאר כַּרְדַן רָא אָסוּר
כַּרְדִין. וְנַה דַר דִיגַר יוֹם טוֹב הָא. טַעְמַשׁ הַמִין כִּי דַר וַכְתִי בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם בוּדַן יִשְׂרָאֵל הָא הַר סַרִי כַּסֵי יַךְ תָא בַרַה בַעְד
אַז פֵּישִׁין בוּרְדַה קָרְבַּן פֶּסַח כַּרְדַה פֵּישִׁי מִזְבֵּחַ שְׁחִיטָה מֵיכַּרְדַנְד.

ודר

ודר שריעת המין הסת כי הר יחידי כי אגר דר הר כדאם
רוז קרבן בייארד. המון רוז דר או יום טוב הסת. וכאר כרדנש
אסור הסת. ודר המון וקתי מקדש בעד אז פישין דר אן הא
יום טוב בוד. ואכנון דר אין זמאנה כי בעונותינו הרבים מקדש
ניסת וקרבן פסח הם ניסת. הר גנדי אן מעם ברהם כורדה
באשד הם כי. איסור מלאכה ברהם נכורדסת: (שם)

ו) **בעד** אז פישין לאזים כי אדם דר כבודי יום טוב טבילה
כונד. טריקהי אנשי מעשה המין הסת כי דר טבילה
כרדן, אול יך גוט זדני מי שוד מיגוייד כי הריני טובל
לאעברא הזוהמא מעלי. יעני דר המין גוט זדן גירפיני עונות אז
מן שוסתה שודה ברהם כורד. ודר גוט זדני דוויום מיגוייד כי
מן אין גוט רא זדה טבילה מיכונם כי המון ליבאם האיי דר
נשמהי מן אז רוזי חול בודגי כשידה שוד. והארהי קדושהי יום
טוב דר מן מסכן גירד. ודר גוט זדני סהום מיגוייד כי הריני
טובל לקדושת הרגל. יעני מן אין גוט זדה טבילה מי כונם אז
בראיי כבודי קדושהי יום טוב: (הרב של"ה)

ז) **דר** הר אדם לאזים הסת כי דר המין ערב יום טוב דר
אהלי כאניש ודר כזמת גאר האייש תעין כרדה בר חזר
פרמאייד כי גי מיקדאר דיקת כרדה כאהו וכרפס ותאראתונדך
הא רא כירם האייש רא גינדה פאכיזה כונד. סבזה בי כירם
ניסת, הר גנדי דר דיגר רוז האיי סאל הם דר הר אדם לאזים
הסת כי סבזה נאם רא אז כירם בדיקה כונד. בא וגודי המין
כוסוסן דר אין יום טוב פסח זייאדה תר וביסייאר תר אהלי
כאנהש רא בר הזר פרמודה תעין כונד כי דו כרת סה כרת
כירם הא רא בדיקה כרדה גיננד. זירא כי שטן מקטרג בשעת
הסכנה. יעני שטן וכת יאפתה בדרגאהי הקדוש ברוך הוא גייבת
מיכונד ומי גוייד כי. כודאייא תו מיגויי כי ישראל מצות האיי
מן רא בגא מיבייארנד. בין כי אין הא אז נגד לאו לא תעשה
גוזשתה מאכלות אסורות שקצים ורמשים האיי תו דר תורה אסור
כרדני הא רא כורדה איסתאדין גופתה המין טריקה שיכווה וגייבת

מי כונד. באין סבב לאזים הסת כי ג׳י מיקדאר אדם תרדות כרדה אז המין טריקה גונאה הא פרהיז כונד כי פיש פא כורדה דר שטן ויצר הרע זבאן דראזי נדיהד. נגוייד אדם כי מן דר פסח כודם רא אחתיאג׳ כרדה אז איסור חמין פרהיז מיכונם ובס. באייד ניז אז הר כיל גונאה האיי דיגר הם בר חזר באשד כי. אז רוז האיי דיגר זייאדה תר דר פסח פגם דר נשמה מי שוד רחמנא ליצלן; (בית הבחירה)

ח) דר רוזי גארדהום אז סאעתי דהום רוז און גאניב אדם ג׳יזי ביסייאר כורדה אישכמש רא ביסייאר סיר נכונד. מטלב המין כי דר שב מצהי חיוב רא דר אישתיהא כורד. בלכי אישכמי סיר באשד ומצה רא דר אישתיהא כורדה נתואנד. בינא ברין אגר בעד אז סאעתי דהום גושנה מאנדה באשד יגאן ג׳יזי כוראכי סבוך כורד מיסלי יגאן מיוה יא יגאן סבזה המין טריק ג׳יז הא רא כורד עייבי נדארד; (ש״ע סי׳ תע״א)

ט) דר עיזתי יום טוב באייד אדם ליבאס האיי כוב ונגז וקימת בהא פושד. ג׳י תקרירי כי דר מרד הא פרז הסת כי ליבאסי נגז וכוב פושידן. ניז אינגונין דר זעיף הא הם פרז הסת כי הר ליבאסי נגז וכובי דאשתה באשנד באייד פושידה כוד רא ראסת כונן. תילאה ואר דאשתה באשנד פושידה כוד רא זינת דיהן. סבב כי אצלי ישראל אז גלות מצרים נגאת יאפתה בוראמדן שאן דר זכותי נשים צדקניות בוד. בינא ברין לאזים הסת כי זעיף הא הם אז מרד הא זייאדה תר ליבאס האיי כוב פושידה שאדמאני כוננד; (בית הבחירה).

י) דר רוזי גארדהום. דר כלאן האיי גמאעת לאזים הסת כי הר כדאם שאן דר שהרי כוד. דר כאנה האיי חבס וזינדאן רפתה כבר גירנד כי בלכי אגר יגאן ישראל בנדי גונה גאר דר חבס וזינדאן בנד באשד. אורא איסתאדגי כרדה כלאין כרדה בוראנד. הר גנדי כי המון בנדי גונה כאר ובעל עבירות הם באשד כי או רא דר כבודי יום טוב כלאין כרדה בוראנד. זירא כי ניז מאייאן הם הר גנדי גונה כאר בודים. הקדוש ברוך הוא

דַר רַחֲמִים כוּד קְטִי דַר הַמִין מָאהִי נִיסָן מָאיְיָאן רָא נַגָאת דָאדַה אַז בַנְדִי שַהְרִי מִצְרַיִם דַר כַלָאצִי בוּרָאוַורְד. בָא וגוּדֵי כִי מָאיְיָאן לָאיְיִקֵי כַלָאין שוּדַן נַבוּדֵים. הַמִין טַרִיקַה תָא תַוָואנַנְד. בַנְדִיי יִשְרָאֵל רָא אַז זִינְדָאן בוּרָארַנְד. וְאַגַר רַפְתוּ אָן בַנְדִי רָא הֵיג כַלָאין כַרְדַנַש מוּמְכִּין נַבָאשַד וְכָארִי מוּשְכִיל בָאשַד. אַקַלֵי דַר אוֹ דַר הַמוֹן כָאנַהִי זִינְדָאנַש מַצָה וְיַיִן בוּרְדַה דִיהַן אוּרָא אַז אִיסוּר הָמֵין כַלָאין כוּנַנְד כִי דַר אִיסוּר חָמֵין חָמוּר פֵיש פָא נַבוּרַד : (שם)

יח) דַר עַשִירִים הָאיִ וִילָאיַת. פַרְז וְדַיִין הַסְת כִי דַר רוּזִי גָארְדהוּם דַר הַר טַרַפִי מַחֲנֶה יִשְרָאֵל כָאב פָאין כַרְדַה בִינַנְד כִי כַדָאם אָדַמִי עָנִי וְפוּשִידַה וְכַם בִיזָאעַתֵי בָאשַד. פוּלֵי נַדָאשְתַה בָאשַד כִי יַיִן וּמַצָה וַחֲרוֹסֶת וְהַר גִיזֵי לָאזִים דַרְכָארִי וּמַצְרִיפֵיש רָא כְרַד. וְבַלְכֵי אוֹ אַז שַרְם וְחַיָיא חָאלַש רָא דַר כַסֵי מַעְלוּם נַכַרְדַה בָאשַד. דַר הַמִין טַרִיקַה בֵיגָארַה הָא בָאיַד הַמִין עֲשִירִים כָאהֵי פוּל וְכָאהֵי יַיִן מַצָה וְהַר כֵיל גִיזִי מַצְרִיפִי יוֹם טוֹב. אוּרָא דַר פִינְהָאנִי פִירְסָאנַן. כִי אוֹ הַם דַר אִין יוֹם טוֹב נָאזֵיח שוּדַה נַה שִינַד. אַז הַמַה מִצְוָה הָא אִין אַפְזַל הַסְת : (שם)

יט) דַר כָבוּדִי אִין יוֹם טוֹב פֶסַח לָאזִים הַסְת כִי הַר אָדַם שֻלְחָן וְדַסְתַרְכָאן וְכוּרְפַה גָה בָאלִישְת הָאיִ נַגְז וְכוּב וְפָאכִיזַה דַר כָאנַה אַנְדָאכְתַה אָרָאסְתַה כוּנַד. הַר כַם מוּוָאפִיקֵי חָאלַש וּמוּוָאפִיקֵי דַוְלַת וְתַוָואנִישַש. גָאיִי נִישַסְתִי כוּד רָא דַר סַרִי שוּלְחָן גִי מִיקְדָאר תַרְבִיַית דָאדַה מִיסְלִי מֶלֶךְ בָארִין תַכְיַיה כַרְדַה נִישִינַד. זֵירָא כִי דַר הַמִין שַב אַז בַנְדַגִי כוּדָא וַנְד מָא רָא דַר אָזָאדִי בוּרָאוַורְדַם. וְנִיז הַר כַם מוּוָאפִיקִי דָאשְתַגִיש וְתַוָואנִישִי כוּד כָאסַה וְפִיָאלַה שִישַה תַבַק כָארְד קָאשוּק גִירָאק שַמְעְדָאן. אַגַר קֻוָותַש רְסִידַה בָאשַד. אַז נוּקוּרַה וְתִילָאה דָאשְתַה בָאשַד דַר סַרִי דַסְתַרְכָאן בוּרָאוַורְדַה שוּלְחָן רָא זִינַת דִיהַד. וְאָן כַסֵי כִי קֻוָותַש דַר פֵירָאיַיהִי מִיס יָא גִינִי וְבוּלוּר מֵירַסִידַה בָאשַד. אוֹ הַמִין הָא קְטִי שוּלְחָנַש רָא זִינַת דִיהַד. הַר גַנְדֵי כִי דַר דִיגַר רוּז הָאיִ סָאל בִיסְיָאר אוּן קַדַר דַר פֵירָאיַיה הָאיִ קִימַת בָהָא פַרְמָאסִידַן דוּרוּסְת נֵיסְת אַז

סבבי כראבי בית המקדש. ליכין דר אין שבי פסח דורוסת הסת ומצוה הסת. אז בראיי יאד כירדי זכרון כי פדראני מא ומאדראני מא דר וקתי אז מצרים. גאולה יאפתה בוראמדן שאן. הר כדאם. אז חמסאייהי מצרייאן שאן פיראייה האיי נוקורה ותילאה וליבאם האיי כוב עאריית גופתה גיריפתה אז מצרים קטי שאן בוראוורדה אוורדה בודן. אין דר מוזדי חקי גנדין סאל דר מיצרייאן דר גיל ודר כישת כיזמת כרדה גי שאן שודה בוד. בינא ברין המין רא דר יאד אוורדה המין טריק אסבאב האיי כוד רא דר שולחן בוראַרד בדרגאהי הקדוש ברוך הוא שוכראנה כונד : (שם)

יג) באייד דסתרכאן ושולחן רא רוזי גארדהום אנדאכתה תייאר כרדה מאנן. ואגר יעני אדמי תלמיד חכם כי תורתו אומנותו הם באשד. ודר בית המדרש נישסתה תורה באנדה איסתאדה באשד הם. באייד כיזד אמדה דר שבי פסח זוד תר שב רא בי וכת נא כרדה קידוש גופתה הגדה כאנדן רא בר מחל תר דראב כונד. כי מטלב בגהאיי כורד בידאר באשנד כי מה נשתנה הלילה הזה גופתה סוואל כונד. כאב רפתה אז אין מצוהי והגדת לבנך פדר הא רא מחרום נכונד : (ש"ע סי' תע"ב)

דיני עירובי חצרות ועירובי תבשילין סימן קמ"ח.

א) גוזשתה דר דיני שבת סימן ק"כ דין ושריעת האיי עירובי חצרות רא יכא יך נוישתה מוזאכירה כרדה בודים כי דר אין זמאנה הא מנהג המין הסת כי סאלי יך כרת דר רוזי ערב פסח מצה קטי עירובי חצרות מיכונד. דו בארה באז דר אין גא נויסתן מא חאגת ניסת. באנגדה הא המון סימן ק"כ רא בינגד האלי שאן מי שוד. ואז רויי המון עמל כרדה דר ערב פסח באייד עירובי חצרות רא כונד. אז יאד שאן פראמוש נכונד : (המעתיק שמ"ח)

ב) עירובי תבשילין. פסוק דר תורה באבתי יום טוב פרמודה גונין גופתה הסת. כל מלאכה לא יעשה בהם

אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם. מַעְנֵייִ אִין פָּסוּק
הַמִּין כִּי דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב הֵיגָ פָּארֵי רָא כַּרְדַנְשׁ דוֹרוּסְת נֵיה.
אַמָא בַּם פָּארִי גִ̃יזִי כוֹרָאבִּי מַצְרִיפִּיי כוּדִי יוֹם טוֹב בוּדַגִי. וְנַה
כָּאר הָאִיי מַצְרִיפִּי כוֹרָאבִּי רוֹז הָאִיי דִיגַר. דַר אִין סַבַב דַר רוֹזִי
יוֹם טוֹב אָדַמִי אָמַדָה גִ̃יזִי רָא אִיבְתִידָא כַּרְדַה פוּכְתַה אַז בְּרָאִיי
רוֹזִי דִיגַרִי תַיָיאר כַּרְדַה מָאנְדַנְשׁ דוֹרוּסְת נֵיסְת. לֵיכִין אַגַר אַז
בְּרָאִיי כוּדִי יוֹם טוֹב פוּכְתַה בָּאשַׁד וְאַז זִייָאדִי מָאנְדַגִיי הַמּוֹן
כוֹרָאבִּי דַר רוֹזִי דִיגַר כוּרַד דוֹרוּסְת הַסְת. וְאַכְנוּן אַגַר יוֹם טוֹב
דַר כַּדָאם סָאל דַר רוֹזִי עֶרֶב שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. חָאלִי שַׁבָּת
גִ̃י מִישַׁוַד. אַז בְּרָאִיי שַׁבָּת גִ̃י עִילָאגָ כּוּנַד פוּכְתוּ סָאכְתִי כוֹרָאבַּשׁ
רָא תַיָיאר כַּרְדַה מִי תַוָאנִיסְתַה בָּאשַׁד. אַגַר דַר הַמִּין רוֹזִי עֶרֶב
שַׁבָּת כִּי יוֹם טוֹב בָּאשַׁד. אָמַדָה תַיָיארִי שַׁבָּת רָא פוּכְתַה מָאנַם
גוֹיַיד. נַמִי תַוָאנַד. זִירָא כִּי פָּסוּק הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם גוּפְתַסְת
יַעְנִי בַּם בְּרָאִיי הַמּוֹן רוֹזִי יוֹם טוֹב כוּד פוּכְתַה מִיתַוָאנַד. וְנַה
בְּרָאִיי רוֹזִי דִיגַר. וְאַגַר דַר שַׁבָּת גוּשְׁנַה שִׁינַד. אִין הַם נַמִי שַׁוַד.
כִּי בָּאיַיד סֶה סְעוּדָה כוּרַד. וְאַגַר אַז זִייָאדִי מָאנְדַנִי הָאִיי רוֹזִי
יוֹם טוֹב דַר שַׁבָּת כוּרַד גוֹיִים. בַּלְכִי גִ̃יזִי זִייָאדִי הַם נַמָאנְדַה
בָּאשַׁד. וְיָא הַוָאִיי גַרַם בָּאשַׁד גִ̃יז דוּ רוֹזַה שׁוּדַה גַנְדִידַה שׁוּדַה
בָּאשַׁד. וְהַם אַז בְּרָאִיי גִ̃רָאכִּי שַׁבָּת רָא גִירָאנְדַנְשׁ. בִּינָא בַּר אִין
סַבַב חֲכָמִים עֲלֵיהֶם הַשָּׁלוֹם. אָמַדָה עִילָאגִ̃י הַמִּין רָא אַז תּוֹרָה
דְלִיר יָאפְתַה אַז פְּסוּקִי זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. וְאַז פְּסוּקִי
אֵת אֲשֶׁר תֹּאפוּ אֵפוּ יַךְ תַּקָּנָהִי דַר יִשְׂרָאֵל כַּרְדַה מָאנְדַנְד עֵירוּבֵי
תַבְשִׁילִין רָא. בְּאִין תַּקְרִיר. אַז רוֹזִי חוֹל יַעְנִי פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב
דָאכִּיל שׁוּדַן. אָדַם יַךְ כוֹרָאבִּיי פַּזַד דַר נָאמִי יוֹם טוֹב וְהַם דַר
נָאמִי שַׁבָּת יַעְנִי נָאמִי שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב רָא בְּהַמְדִיגַר קָטִי כַּרְדַה
אַלַרְשׁ כּוּנַד. וְדַר הַמּוֹן וַקְת פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב דָאכִּיל שׁוּדַן תַנַאי
וְשַׁרְט כַּרְדַה גוֹיַיד כִּי. בְּדֵין עֵירוּבָא יְהֵא שָׁרֵי לָן וכו'. יַעְנִי מַן
שַׁרְט כַּרְדַה מִי מָאנַם כִּי דַר וָאסִידַהִי הַמִּין גִ̃יזִי כִּי מַן חָאזִיר
תַיָיאר כַּרְדַה מָאנְדַם אַז בְּרָאִיי יוֹם טוֹב וְשַׁבָּת. כִּי אִיבְתִידָאִיי
פוּכְתוּ סָאכְת אַז רוֹזִי מִיָאנַה הַפְתַה כַּרְדַם. דַר וַצִילַהִי הַמִּין בְּמַן

ג'אהיז באשד כי דר רוזי יום טוב המה כארי מצריפיי שבת רא כרדה תוואנם. ואן גה איבתידאיי דסלאבי ג'יז פוכתני או דר בראיי שבת אז רוזי חול מישוד. ואו אמדה דר רוזי יום טוב אגר בראיי שבת ג'יז פזד הם עייבי נדארד. זירא כי או כארי נים כאלה מאנדגי רא בוד מיכונד. ונה דר יום טוב תאזה איבתידאיי אן כאר רא מיכונד. והם יך תקסימי המין ג'יזי פוכתה עירוב כרדה בנאמי שבת ויום טוב מאנדגיש. חקי יום טוב הם הסת. גוייא המין תקסים אז יום טוב דר שבת זייאדי מי מאנדה באשד. ודר ואסידהי המין זייאדי באז דר באלאייש ג'יז פוכתה בראיי שבת מיתוואנד. המין תיקון רא אז תורה דליר יאפתה תקנה כרדה מאנדנד. מעניי עירוב המין הסת. תפסירי עירוב אלרש שודה מיבאשד: (תלמוד ביצה ט"ו)

ג) **המין** עירובי תבשילין באייד הם אז נאן והם אז עאש כרדה שווד. זירא כי אגר אז עאש תנהא כונד. או ג'יזי כמיר רא פוכתה בראיי שבת תייאר כרדנש דורוסת ניסת. ואגר אז נאן תנהא כונד או עאש רא פוכתנש דורוסת נמי שווד. ודר גמרא הם גופתין כי אין אופין אלא על האפוי. ואין מבשלין אלא על המבושל. בינא בר המין לאזים הסת כי יך תא מצה גירד ג'יז יך בולך גושת. יא מאהי יא יך תוכם. דוויי המין רא בדסת גירפתה פיש אז יום טוב דאכיל שודן ברכת ערוב רא גופתה בדין עירובא רא כאנד. המון נוסקהי כי דר סידור האיי מועדים נויסתגי הסת. ואגר רפתו שכסי דר גלטי יא דר גאיי זלור. בי נאן דר כודי גושת ותוכם תנהא עירוב כרדה באשד הם. זלר נדארד. ג'יז פוכתה בראיי שבת מיתוואנד. גון כי זלור הסת: (ש"ע תקכ"ז)

ד) **אין** עירוב רא תיקון כרדין. נה בתנהא נפעי אין עירוב דר עאש פוכתן ונאן פוכתן מי רסידה באשד ובס. אמא דר המה ג'יזי מצריפי כי דר שבת חאג'ת הסת נפעש מי רסד. מסלן בראיי רוזי יום טוב ג'יראקי שבי שבת רא גיראנדן יא גוספנד ומורקי רא אז בראיי שבת שחיטה כרדן. דר גומלהי המין טריק כאר הא נפעי עירוב מי רסד (שם)

ה) **קִייָאצִי** שִׁיעוּרִי אִין עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין הַמִין כִּי. הַמוֹן נָאן יָא מַצָה אַז וַזְמִי יַךְ תוּכְם כַּם נַבָאשַׁד. וְהַמוֹן גוֹשְׁת יָא מָאהִי אַז יַךְ כַּזַיִת כַּם נַבָאשַׁד. וְהַר אָדַם רָא לָאזִים הַסְת כִּי אִין עֵירוּב רָא דַר כָאנַהַשׁ כּוּנַד. דַר אוּן עֵירוּבֵי כִּי דַר בֵּית הַכְּנֶסֶת אַז בְרָאיִי גַמָאעַת מֵי כַּרְדַנִי אֵיחְתִימָאדִי כַּרְדַה נַמָאנַד. אוּן כִּי דַר בֵּית הַכְּנֶסֶת עֵירוּב מֵיכּוּנַנְד. וַיְי אֶחְתִיָאגַן אַז בְרָאיִי כִּי בַלְכֵי דַר מִיָאנַהִי גַמָאעַת יְגָאן אָדַם נַה דָאנִיסְתַה פַרָאמוּשׁ כַּרְדַה עֵירוּב נַכַּרְדַה בָאשַׁד. גוּפְתַה. וְאַמָא שַׁכְסֵי דַר יָאדַשׁ בָאשַׁד כִּי אִין שַׁבָּת דָארַד וְלָאזִימִי עֵירוּב הַסְת. וְאַמָא קַסְדַן סַהְל גִירִיפְתַה דַר דִילַשׁ מֵי גוּיַיד כִּי. בְמַן גִי חָאגַת כִּי דַר כָאנַה עֵירוּב כּוּנַם. דַר הַמוֹן עֵירוּבֵי דַר בֵּית הַכְּנֶסֶת מֵי כַּרְדַנִי קְטִי אַז חָאלַתִי וְאַגִיבִי מֵי בוּרָאיַם בַּס הַסְת גוּיַיד. אִין דוּרוּסְת נֵיסְת. וְאוֹ פוּשֵׁעַ נָאם דָארַד. וְנִיז זַעִיף הָאיִי בֵּיבַה בֵּי שַׁוְהַר הַם. אַגַר בִּרְכַּת עֵירוּב רָא דָאנַנְד. בְּדֵין עֵירוּבָא כָאנְדַה תַוָאנַנְד. דַר הַמוֹן הָא הַם לָאזִים הַסְת כִּי הַר כַּדָאם דַר כָאנֵישָׁאן הַמִין עֵירוּב רָא כּוּנַנְד:

ו) **וְאַגַר** דַר וִילָאיַתִי כִּי דַר בֵּית הַכְּנֶסֶת עֵירוּב נַכַּרְדַה בָאשַׁנְד. שַׁכְסֵי כִּי דַר כָאנַה עֵירוּב נַכַּרְדַה בָאשַׁד. דַר אוֹ אָסוּר הַסְת כִּי אַגַר דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב אַז בְרָאיִי שַׁבָּת גִיזִי רָא פַּזַד. נַה אַז בְרָאיִי כוּדַשׁ פוּכְתַה מֵיתַוָאנַד. וְנַה אַז בְרָאיִי דִיגַר הָא. וְנִיז דִיגַר הָא הַם אָסוּר הַסְת. כִּי אַגַר בְרָאיִי אוֹ פַּזַנְד. אוֹ הֵיג עִילָאגִי נַדָארַד. מַגַרָא אִין כִּי הַמוֹן אָרְד יָא גוֹשְׁת וְרַוְגַן וְבִירִינְגַשׁ רָא דַר יַךְ אָדַמִי דִיגַרֵי קְנִיָיה כּוּנָאנַד דַר מְשִׁיכָה קְטִי. יַעְנִי הַמִין גִיז הָא רָא דַר אוֹ פוּרוּכְתַגִי בָארִין כּוּנַד. וְהַמוֹן אָדַמִי דִיגַר הַמִין גִיז הָא רָא כַּשִׁידַה דַר רוּכְסַדִי כוּדַשׁ גִירַד. אַז תַנִי כוּדַשׁ שַׁוַד. וְאָן גִיז הָא רָא פוּכְתַה דַר אוֹ דִיהַנְד דוּרוּסְת הַסְת. וְאַגַר יַעְנִי דַר כָאנַהִי כוּדִי הַמִין אָדַם הַם אַגַר אָמַדַה פַּזַנְד עַיְיבֵי נַדָארַד. זִירָא כִּי אִין גוֹשְׁת וְבִירִינְגַ אַז אוֹ חִיסָאב נֵיסְת. וְאַז אוּן אָדַמִי מֵיפוּרוּכְתַגִי חִיסָאב הַסְת:

ז) **הַמִין** נָאן וְגוֹשְׁתִי עֵירוּב בָאיַיד תָא שַׁבִּי שַׁבָּת רָא מוּסְתַקִים קָאיִים בְּרְהַם נָא כוּרְדַה אִיסְתָאדַה בָאשַׁד. וְאַגַר פֵּישׁ

אז שבת יעני דר רוזי יום טוב המין עירוב ברהם כורדה באשד. מסלן יא דוזד הא בורדה באשנד. ויא סג ופישיך כורדה באשד. יא סוכתה באשד. או ג'יז פוכתה נמי תואנד :

ח) **והמון** הם כי דר באלא גופתים. אגר פראמוש כרדה עירוב נכרדה באשד. גושתו בירינג'ש רא דר דיגראן פורושאנד. אין בשרטי כי סעודהי שחרית רוזי יום טוב רא כורדה שודן בעד דר יאדש אמדה באשד כי או עירוב רא פראמוש כרדסת. ואמא אגר הנוז בראיי סעודהי יום טוב נה פוכתה באשד. ודר יאדי או עירוב נא כרדנש אמדה באשד. או אין טריקה דר דיגראן קנייה כונאנדן חאג'ת ניסת. ואמא המון סעודהי בראיי יום טוב מי פוכתנש רא דר המון דיג ביסיאר תר פזד כורדניש רא דר יום טוב כורד. ובאקי זייאדי המון רא דר שבת כורד. דורוסת הסת. ניז אגר כאהיש דאשתה באשד כי דר שבת ג'נד ביל עאש מיכורם גוייד. דר ג'נד דיג בראיי יום טוב פזד. אז הר כדאמי אן כמתר כורד. ובאקיי אן רא דר שבת מאנד הם דורוסת הסת : (שם)

ט) **דר** חוצה לארץ כי יום טוב דו רוזה הסת. אגר שכסי פיש אז יום טוב פראמוש כרדה עירוב נכרדה באשד. ודר רוזי המין פנג' שבתי יום טוב דר יאדי או אמד כי או עירוב נכרדסת. דר כודי המין רוזי פנג' שבתי יום טוב או איסתאדה עירוב כרדה מיתוואנד על תנאי. יעני בשרט. אין טריקה. יך נאן ויך פרג'ה גושת יא תוכם דר דסת גירפתה דר זבאן גארי כרדה גוייד כי. מאייאן כי דר חוצה לארץ הסתים. יום טוב רא דו רוזה מיכונים אז סבבי ספק כי נמי דאנים יום טוב המין רוזי פנג' שבת הסת יא פגא רוזי ערב שבת הסת. ואכנון אגר יום טוב המין רוז יעני פנג' שבת באשד. אין עירוב הם חאג'ת ניסת. זירא כי פגא חול הסת. הר עאשי בראיי שבת פזם עייב ניסת. ואגר אימרוז חול באשד ופגא יום טוב באשד. המין עירובי מן עירוב הסת כי. דר ואסידהי המין מן הר ג'יזי מצריפי דרכארי שבת רא. פגא פוכתה תוואנם. המין טריקה גופתה ברכהי עירוב

גּוּפְתַה בְּדֵין עֵירוּבָא יְהֵא שָׁרֵי לָן וכו' מֵיכָאנַד. וְכָאטִיר נַעַם בַּעַד פְּגָא בְּרָאיִ שַׁבָּת גִ׳יזַשׁ רָא פַּזַד דוּרוּסְת הַסְת. וְלֵיכִין אַגַר יוֹם טוֹב רֹאשׁ הַשָּׁנָה דַר רוֹזִי פַּנְג׳ שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. אִין טַרִיקַה עֵירוּבֵי בְּשַׁרְט רָא דַר יוֹם טוֹבֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה כַּרְדַן דוּרוּסְת נִיסְת. זֵירָא כִּי דוּ רוֹזִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִיסְלִי יַךְ רוֹזִי דַרָאז בָּארִין חִיסָאב הַסְת. קְדוּשָׁהִי הַר דוּ רוֹזִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה יַךְ הַסְת׃ (ש"ע תקכ"ז)

י) **אַדַמִי** אַהְלִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי דַר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוֹ יוֹם טוֹב רָא יַךְ רוֹזַה מֵיכַּרְד. וְאוֹ בּוּרָאמַדַה חוּצָה לָאָרֶץ רַפְתַה בּוּד עַל דַעַת לַחֲזוֹר. יַעְנֵי כָאנַה וְזַנוּ פַרְזַנְדִי אוֹ דַר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בּוּד. וְאוֹרָא שַׁרִיעַת הַמִּין הַסְת כִּי בָּאיַד יוֹם טוֹב מִיסְלִי וִילָאיַתְשׁ בָּארִין יַךְ רוֹזַה כוּנַד. וְאַגַר יוֹם טוֹב דַר חוּצָה לָאָרֶץ פַּנְג׳ שַׁבָּת וְעֶרֶב שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. הַמִּין אָדַמִי אַהְלִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דַר רוֹזִי עֶרֶב יוֹם טוֹב אִיסְתָאדַה בְּרָאיִ אָן בַּעַל הַבַּיִת דוּ רוֹזַה יוֹם טוֹב מֵיכַּרְדַגִי בְּרָכָה גוּפְתַה עֵירוּב כוּנַד דוּרוּסְת נִיסְת. זֵירָא כִּי כוּדֵי אוֹ חַיָּיב בְּעֵירוּב נִיסְת. יוֹם טוֹבִי אוֹ יַךְ פַּנְג׳ שַׁבָּת הַסְת. אוֹ כִּי כוּדַשׁ וָאגִיב דַר עֵירוּב נַבָּאשַׁד. דִיגַר הָא רָא הַם אַז חָאלַתִי וָאגִיבִי בּוּרָאוַרְדַה נַמֵי תַוָואנַד׃ (בית הבחירה)

יא) **כַּלְאנִי** נַמָאעַת רָא לָאזִים הַסְת כִּי אַז בְּרָאיִ גַמָאעַת יַךְ עֵירוּבֵי תַּבְשִׁילִין כוּנַד כִּי בַּלְכֵי אָדַמֵי אַז יָאדַשׁ בּוּרָאמַדַה דַר כָאנֵישׁ עֵירוּב נַכַּרְדַה בָּאשַׁד. דַר הַמִּין קְטִי אוֹ אַז בְּרָאיִ שַׁבָּת גִ׳יזַשׁ רָא פַּזַד. וְהַמִּין אָדַמֵי כִּי עֵירוּב כַּרְדַנִי מֵישַׁוַד בָּאיַד אַוַּל הַמִּין עֵירוּב רָא בְּדַסְתִי כַּסִי דִיגַר דָאדַה בְּרָאיִ דִיגַר הָא זְכִיָּיה כוּנָאנַד. אִין טַרִיקַה. יַךְ אָדַמִי דִיגַר אָן עֵירוּב רָא אַז זַמִין יַךְ קַבְּזַה בָּאלָא דַר דַסְתַשׁ בַּרְדָאשְׁתַה דַר הַמּוֹן חָכָם דִיהַד וְגוֹיַד כִּי. זָכָה בְּעֵירוּב זֶה לְאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים פֹּה עִמָּנוּ בָּעִיר הַזֹּאת וְשֶׁיָּבוֹאוּ לָדוּר בָּעִיר הַזֹּאת. שֶׁיִּסְמְכוּ לְבַשֵּׁל וְלֶאֱפוֹת עַל יָדוֹ מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבָּת. וְהַמּוֹן חָכָם אַז דַסְתִי אוֹ גִירִיפְתַה בְּרַכַּת עֵירוּב גוֹיַד. בְּדֵין עֵירוּבָא יְהֵא שָׁרֵי לָן וכו' וּלְכָל בְּנֵי הָעִיר הַזֹּאת גוֹיַד׃ (שם)

יב) **אַגַר** הַמִּין טַרִיקַה יוֹם טוֹב רוֹזִי עֶרֶב שַׁבָּת בָּאשַׁד. בָּאיַד

דר וְקִתִּי מִנְחָה עֶרֶב יוֹם טוֹב שֶׁמֶשׁ דר גַּמָאעַת גִּין זַדָה שׁוּנַוָאנַד כִּי עֵירוּב תַּבְשִׁילִין גוּיַיד. מַטְלַב הַר כַּדָאם פַּהְמִידָה זוּד דַר כָּאנָה הָא שָׁאן רַפְתָה עֵירוּב כּוּנַנְד. וְאַז אִישָׁאן פַּרָאמוּשׁ נַמָאנַד. זֵירָא כִּי לְכַתְחִלָּה פַּרְז הַסְת. כִּי הַר כַּס כּוּדַשׁ דַר כָּאנֵישׁ עֵירוּב מָאנַד. וְדַר עֵירוּבִי אַזָאנִי כַּלָאנִי גַּמָאעַת אִיחְתִימָאדִי כַּרְדַן דוּרוּסְת נֵיסְת: (שם)

יג) הַמִּין עֵירוּבֵי תַּבְשִׁילִין רָא בַּעְדִי כִּי הַמָּה כָּאר הָאיִי יוֹם טוֹב וְשַׁבָּת כַּרְדָה תַמָאם שׁוּד. נִיז גִּירָאקִי אַזָאנִי שַׁבָּת הַס דַר גִּירָאנְדָה שׁוּד אוֹ אַגַר בָּאהַד הַמִּין נָאן וְגוּשְׁתִּי עֵירוּב רָא דַר סְעוּדָהִי שַׁבִּי שַׁבָּת כּוּרַד דוּרוּסְת. וְאַמָּא מִנְהָג כַּרְדִין כִּי דַר סְעוּדָהִי שְׁלִישִׁית רוּזִי שַׁבָּת מֵיכוּרַנְד. הַמּוֹצִיא רָא דַר הַמּוֹן נָאנִי עֵירוּב מֵיגוּיַינְד. מַטְלַב כִּי יַךְ מִצְוָה דַר הַמִּין כִּי כָּרְדָה שׁוּדָה בּוּד. בָּאז יַךְ מִצְוָהִי דִיגַר הַס. דַר הַמִּין נָאן כַּרְדָה שַׁוַד: (שם)

דיני הדלקת נרות לכבוד יום טוב סימן קמ"ט

ליום ז'.

א) דִּין וְשַׁרִיעַת הָאיִי גִּירָאק הַמָּה דַר בָּאלָא גוּזַשְׁתָה דַר חֵלֶק שַׁבָּת סִימָן ס"ו מוּזַאכִּירָה שׁוּדָה בּוּד. וְגִי תַּקְרִירֵי דַר שַׁבָּת בָּאבַתִּי גִּירָאק וְרַוְוַגְן וְפִּילְטָה דִיקַּת כַּרְדָה סַרָה וְפָאכִּיזָה מֵי כּוּנַד. נִיז אִינְגוֹנִין דַר עֵיזַתִּי יוֹם טוֹב הַס גִּירָאק הָאיִי נַגְז וְכוּב כּוּנַד. אִין הַס אַז סַרִי גִּי קַד בַּר מַחַל גִּירָאנְדָה אָרַסְתָה תַּיָאר כַּרְדָה מָאנַד. נַגוּיַיד כִּי אִין מִיסְלִי שַׁבָּת נֵיסְת. הַר מַחַל בַּעְד אַז רוּז תָּאִרִיךְ שׁוּדַן הַס גִּירָאנַס מֵי שַׁוַד. אִין תּוֹר נַגוּיַיד. גִּירָאק סְלָאמַתִּי כָּאנָה הַסְת. דַר יוֹם טוֹב הַס אָדַם. שׁוּלְחָן וְדַסְתַּרְכָאן וְגִירָאק בַּר מַחַל כַּרְדָה דַר שַׁב הַמָּה רָא אָרַסְתָה יָאבַד. בִּיסְיָאר כּוּב וְנַגְז הַסְת. כּוּדָא וַנְד דַר הַמּוֹן כָּאנָה שְׁלוֹמִי מֵי דִיהַד: (בית הבחירה)

ב) יִשְׂרָאֵל מִנְהָג כַּרְדִין כִּי דַר שַׁבִּי יוֹם טוֹב פֶּסַח גִּירָאקִי בִּיסְיָארֵי דַר כָּאנָה מֵי גִּירָאנֵנְד. אִין מִנְהָג נַגְז הַסְת. אִישָׁארַת

דר תורה הם הסת כי פסוק גופתסת ויאר את הלילה, ואמא לפחות אפילו עני שבעניים הם אז דו ג'יראק כם תר נכונד. באהי דר שבת וכאהי דר יום טוב באשד, זירא דר אין וג' טעם דאדין. כי חכמים דר גמרא גופתגי דארגד כי. אדמי זאד אגר קדמי כלאן כלאן מאנדה ראה רויד. אז הר פנג' סד גנד נורי גשמש. יך גנדי אן כם מישווד. והר שכסי דר שבי שבת יא יום טוב אמדה גשמש קטי דר כאסהי קידוש ודר ג'יראק האיי כאנה ניגאה כונד. המין טלאפי המין מישווד. והמון נורי גשמי כם שודגיש באז גשתה רוושן מי שווד גופתין. ואכנון נ"ר כי ג'יראק באשד דר שומאריש דו סדו פנגא מי בוראייד. ואו כי אלחאל אמדה דו ג'יראק מיגיראנד דו כרת נ"ר דו סדו פנגאיי. פנג' סד מי שווד. המון כי אז נורי גשמש ת"ק יך אן כם שודה בוד המין קטי סר פור שודה באז גשמש רוושן מישווד: (שם)

ג) דר סאעתי קידוש גופתן. ביסייאר נגז וכוב הסת כי דר שבי שבת יא יום טוב אדם דר ג'יראק הא נזר כרדה זין מאנד. דר או רפואה מישווד. וניז אדמי זאד מרד רמ"ח אנדאם דארד. ואמא זעיף אז מרד ג'האר אנדאם זייאד תר דארד. יעני רנ"ב אנדאם דארד. דו ג'יראק כי נ"ר באשד דר גימטרייא ת"ק הסת. אינגונין אנדאמי מרד וזעיפיש רמ"ח רנ"ב הם ת"ק מישווד. גון מוקאבילי פייווסתה ג'יי זן ומרד: (שם)

ד) שכסי זעיפיש אעמא באשד. יעני נא בינא יא גונג ג'יראק רא שווהרש גיראנדה ברכה גוייד. גיז אגר זנש זאיידגי באשד הפתהי אוול שווהרש ברכה גוייד וג'יראק רא ג'יראנד: (שם)

ה) ניז דר שבי יום טוב הם זעיף וקתי ג'יראק גיראנדן תפלה כאנדה בקשת רחמים כרדה שווהר ופרזנדאנש רא דועא כונד. אן סאעת סאעתי ריזאיי הסת. דועאיי או מקבול מי שווד. והמון נוסקהי כי דר באלא סימן ס"ו נויסתה שודגי רא כאנד: (שם)

ו) דר ג'יראקי יום טוב ברכה גוייד להדליק נר של יום טוב. ואגר יום טוב דר שבת אפתאדה באשד. להדליק נר של שבת ויום טוב גוייד: (שם)

בעד

ז) בַּעְד אַז עַרְבִית כִּי אַז בֵּית הַכְּנֶסֶת דַר כָאנַה אָמַד. דַר שָׁאדִי וְכוּרַמִי קְטִי סֵדֶר הַקְעָרָה רָא דַר שׁוּלְחָן תַיָיאר כּוּנַד. וְאַגַר פֵּישׁ אַז עַרְבִית בַּר מַחַל שׁוּלְחָן תַיָיאר כַּרְדַגִי בָאשַׁד אַז הַמַה בֵּיהְתַר. לֵיכִין דַר שׁוּלְחָן גַיְיר אַז הַמוֹן סֶה דָאנַה מַצָהִי חִיוּב דַר קְעָרָה מֵימָאנְדַגִי דִיגַר מַצָהִי זְיָיאדִי מֵי כוּרְדַה בָאשַׁנְד. חָאזִיר אָוַרְדַן מָאנְדַן חָאגַת נֵיסְת. הָאלָא חָאזִיר הַמוֹן סֶה מַצָה רָא מָאנַד בַּס. וְאַגַר סֶה מַצָה דַר אַהְלֵי מַגָלִים כַּמִי מֵי כַּרְדַה בָאשַׁד. בַּעְד אַז הַמוֹצִיא מַצֶהִי דִיגַר דַר שׁוּלְחָן בְּיָיארַנְד. זֵירָא כִּי דַר וַקְתִי מַה נִשְׁתַּנָּה כָאנְדַן בָאיַד מַצָה רָא אַז שׁוּלְחָן בַּרְדָארַד. יָא בָאלָאיַישׁ רָא פּוּשָׁאנַד: (בית הבחירה)

דיני הסדר סימן ק"נ.

ח) דַר שַׁבִי פֶּסַח כִּי מָרוֹר יַעְנֵי תַלְכַה מֵי כוּרַנְד. מִצְוָה מִן הַמּוּבְחָר דַר חֲזֶרֶת יַעְנִי דַר כָאהוּ הַסְת. תָא תַוָואנַד אָדַם אַגַר כָאהוּ קִימַת הַם בָאשַׁד כִּי. כָּאהוּ כְּרַד. וְאַגַר כָּאהוּ מַוְגוּד נַשַׁוַד. בַּעְד דִיגַר כֵיל תַלְכַה הָא רָא אַגַר גִירַד הַם דוּרוּסְת הַסְת. וְנַמְעֵי הַמִין תַלְכַה הָא פַּנְג גֵינְם מֵי בָאשַׁד. אַוַל. חֲזֶרֶת יַעְנֵי כָּאהוּ. דוּיוּם עוֹלְשִׁין. וַיְי הַם מִיסְלִי כָּאהוּ בָארִין שַׁכְלַשׁ הַסְת. וְדַר עַרַבִי הַנְדִיבַיָיא מֵיגוֹיַינְד. סֶהוּם. תַמְכָא. וַיְי יַךְ גוֹבִי רֵישַׁה בָארִין הַסְת. כִּי אַשְׁכַּנַזִים מֵיכוּרַנְד. נָאמִי אָן רָא חִירֵין מֵיגוֹיַינְד. גַהָארוּם. הַרְחַבִינָא. וַיְי יַךְ כֵיל פּוּסְתֵי הַסְת כִּי דַר דַוְרִי דַרַכְת הָאיִי כוּרְמָא פֵּיגִידַה מֵיבוּרָאיַד. פַּנְגוּם. מָרוֹר וַיְי יַךְ גְיָיאה הַסְת כִּי דַר הַר דַשְׁת זַמִין הָא מֵיבוּרָאיַד. נָאמִי אָן רָא דֵיהְקָאן הָא תַלְכַה מֵיגוֹיַינְד. רַנְגִי אָן אוּן קַדַר מִיסְלִי דִיגַר סַבְזַה הָא בָארִין פִּיסְתַקִי נֵיסְת. אַמָא סַבְזִי בֵּלַנְד רַנְגַשׁ תִירַה. וְאַגַר בַּרְגִי אָן רָא כַּס פָאַרַה כּוּנַד. אַז דוּרוּנַשׁ מִיסְלִי שִׁיר בָארִין אָבִי סְפֵּיד מֵיבוּרָאיַד. בִּיסְיָיאר תַלְךְ הַסְת. דַר וִילָאיַתִי אַגַר כָאהוּ פַּיְדָא נַשַׁוַד. אַז תַנִי הַמִין ה' גֵינְם תַלְכַה בַּדָאמַשׁ מוּיַיסַר שַׁוַד דוּרוּסְת הַסְת. אַז רוּזִי גָארְדַהוּם בָאיַד אַז כִּירִם הַמִין הָא רָא בְּדִיקָה כַּרְדַה תַיָיאר כַּרְדַה מָאנַנְד: (ט"ע תע"ג)

ב) **ישראל** מנהג כרדין כי דר שבי פסח גושתי אוסתוכאן סינה יעני זרוע מיגירנד אוסתוכאני אן רא נא שיכסתה נמך זדה כבאב מיכונד. המין כבאב רא באיד אז רוזי גארדהום כבאב כרדה מאנד. ואגר רפתו כסי פראמוש כרדה אז רוזי גארדהום כבאב נכרדה באשד. דר שבי יום טוב הם כבאב כונד עייבי נדארד. זירא כי הסתנד וילאיית האיי כי המין כבאב רא מנהג כרדין כי דר שבי פסח מי כורנד. והסתנד כי דר שבי פסח נמי כורנד. בינא ברין אגר רוזי גארדהום פראמוש כרדה כבאב נכרדה באשד אגר או דר שבי כודי יום טוב הם כבאב כונד עייבי נדארד. זירא כי גר גנדי דר שבי פסח המין כבאב רא נכורד הט כי דר רוזי יום טוב כורד מי שוד : (שם)

ג) **ניז** תוכם הם באייד רוזי גארדהום גושאנדה פוכתה תייאר כרדה מאנד. טעמש גי הסת כי דר שבי פסח תוכם מי כורנד. דר אין דו טעם דאדין. יכש המין כי. ביצה רא דר לפזי תרגום ביעא מיגויינד. יעני דבעא רחמנא עלן ויפרקינן. כודא ונד כאהיש כרד במאייאן. ואז גלות מצרים נגאת דאד. טעמי דוויום המין כי זכר לאבילות. יעני דר כדאם שב כי אוולי פסח אפתאד. המון סאל תשעה באב הם דר המון שב מי אפתד. מטלב כראבי בית המקדש אז יאדי אדם נה בוראייד. וסימן על מצות ומרורים יאכלוהו : (בית הבחירה)

ד) **חרוסת.** באייד אז מיווה הא כרדה שווד. גון מיסלי אנאר. כי ישראל דר אנאר מסל זדה שודין. פסוק גופתסת. כפלח הרמון וכו'. באדאב. אז סבבי כי הקדוש ברוך הוא שקידה ותווגיה כרדה פרגאמי גלותי מצרים רא פיש אוורד בר וקת מאייאן רא אז מצרים בראוורד. סיב. אז סבבי יאד כירד כי תחת התפוח עוררתיך. יעני דר וקתי פרעה גזרה כרדה בוד כי הר זעיף פיסר זאייד אן פיסר רא דר דרייא פרתאון. זעיף האיי מעוברת ישראל הא דר דשת הא וגול הא רפתה מיזאיידנד. אז תרסי מצרייאן. והקדוש ברוך הוא דר רחמתש המין בגה הא רא דר דשת הא פרווא כרדה כלאן מיכרד. גארמגז. כי ישראל דר

גארמנז מסל זדה שודין פסוק גופתסת אל גנת אגוז ירדתי. אנג׳יל התאנה חנטה פגיה. וכן על זה הדרך המין טריקה מיווה הא כאהי תר וכאהי כושך מוונוד שווד המין הא רא כופתה יך גאייה כונד מיסלי לאיי בארין גסף כונד ניז במתר דאלג׳ין וזנגביל רא הם כופתה דר המין קטי כונד. זכרון דר המון כאה האיי כי פדראן מא דר מצרים דר לאיי קטי מיכרדנד. ובעד דר המין חרוסת כמתר יין סורך. זכרון דר כון. יא סירכאה רא אנדאכתה קטי כרדה לאיי בארין כונד דר שולחן אוורדה אז רוזי ערב יום טוב תייאר כרדה מאנד : (ש"ע בהגהה סי׳ תע"ג)

ה) **לאזים** הסת אדם כי דר המין שבי יום טוב פסח. גי מיקדאר וגי מיקדאר בר חזר שודה. בא כברי כארי כוד שווד. דר היג׳ באבת דר כסי ודר אהלי כאניש חס ושלום בחס מחלוקת גנגאל וכאהיש נה כונד. זירא כי אין שב דר עולמות מעלה אורות העליונים המה רוושן אז נורי שכינה מיבאשנד. באין סבב דר המין שב שטן ויצר הרע רשך ועדאוותי או דר ישראל ביסייאר הסת. כארי כרדה בהאנה כאבי כרדה. יגאן בהאנהי רא פיש בוראוורדה. אדם רא פיריב מידיהד. דר כשם וכעס מיבייארד כי המין שאדמאני ושמחה של מצוה רא דר תלכי ובלבול אנדאכתה אדם רא אז גנדין מצות באטיל כונאנדני הסת. באייד אדם הושייאר באשד דר פיריבי שטן ויצר הרע פיש פא נכורד. פנגהי שטן רא תאפתה כעס וגנגאל רא אז כוד דור כונד. ואגר אהלי כאניש יא כיזמת גאר האיי או יגאן כארי נא קוליי כרדה באשנד. או מעביר על מדותיו שודה גהל וקהר נא גיריפתה דר המון אהלי כאניש סוכן מולאיים גב זנד דר אהבה ואחוה דר סרי שולחן נישינד : (בית הבחירה)

ו) **שבסי** זלור שוד. גוורן דר שבי אוולי פסח ארבע כוסות נושידה נתוואניסת. מסלן כסל שוד תב ורנה. יא יגאן חאדיסהי דיגרי דר או רוי דאד. או פגא דר רוזי יום טוב ארבע כוסות נושידן וסדר שב בארין כרדה תשלומין כרדן חאגת ניסת וקתי אן גוזשת סאף כלאין. ניז כסי אז צפר אמדני בוד. ואו דר

דורוּנִי פְּרָאכוֹת שַׁבִי ט"ו אוּם מָאנְד. וְדַר רוֹזִי ט"ו אוּם בּוּרָאמַד. יָא דַר חוּצָה לָאָרֶץ רוֹזִי ט"ז הוּם בּוּרָאמַד. אוֹ הַם חָאגָת נֵיסְת כִּי דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב. תַשְׁלוּמִין כַּרְדַה אַרְבַּע כּוֹסוֹת נוֹשַׁד. זֵירָא כִּי אַרְבַּע כּוֹסוֹת נוֹשִׁידַן דַר שַׁבִי אַוַולִי פֶּסַח פַּרְזִי אָן הַסְת. וְדַר חוּצָה לָאָרֶץ פַּרְזַש שַׁבִי ט"ו אוּם ט"ז אוּם הַסְת. וַקְתִי אָן כִּי גוּזַשְׁת סָאף כַּלָאן. אִין מִיסְלִי קִידוּשׁ שַׁבִי שַׁבָּת נֵיסְת כִּי. דַר וַיְי אַגַר קִידוּשׁ נַגוּפְתַה בָאשַׁד דַר רוֹז אָמַדַה אוֹ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָנוּ רָא בָאנְדַה קִידוּשׁ מֵי גוּיַיד. וַיְי כּוּלִי רוֹז וַקְתִי קִידוּשׁ גוּפְתַן הַסְת. אַמָא אִין אַרְבַּע כּוֹסוֹת פַּרְזִי אָן דַר שַׁבִי פֶּסַח הַסְת וְנַה דַר רוֹז: (שם)

ז) **אַדְמֵי** תַווָאנְגַר הַסְת. וְתַוָואנִיש דָארַד בָאיַיד דַר שַׁבִי פֶּסַח. יָארוּ דוֹסְתַש יָא כֵישוּ תַבָארַש רָא כַּבַר כַּרְדַה דַר כָּאנַהַש מֵיהְמָאן כּוּנַד. יַכַּה וְתַנְהָא נַשִׁינַד. וְאַגַר אַז עֲנִיִּים כַּבַר כַּרְדַה דַר כָּאנֵיש בְּיָיארַד מֵיהְמָאן כּוּנַד. אִין אַז הַמַה בֵיהְתַר. כִּי כָּל דִכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוּל רָא דַר רָאסְתִי מֵיגוּיַיד. וְאַגַר כּוּדִי אוֹ כַּם בִּיזָאעַת בָאשַׁד יָא כָאנַהַש כּוּרְד וְתַנְג בָאשַׁד כִּי אַגַר מֵיהְמָאן בְּיָיארַד כּוּדַשׁ וְאַהְלִי כָאנֵיש דַר עַזָאב מֵי מָאנְדַה בָאשַׁנְד חָאגַת נֵיסְת: (שם)

ח) **הַמִין** שַׁבִי יוֹם טוֹב פֶּסַח לֵיל שִׁמּוּרִים נָאם דָארַד. יַעְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אַז שֵׁשֶׁת יְמֵי בְרֵאשִׁית אַז וַקְתִי עוֹלָם אָפְרִידַנַש הַמִין שַׁב רָא בַר גוּזִידַה מָאנְדַה בוּד. כִּי דַר הַמִין שַׁב דַר מִצְרְיָאן נְקָמָה כַּרְדַה יִשְׂרָאֵל רָא אַז גָלוּת נַגָאת דָאדַה אַז מִצְרַיִם בּוּרָאוַורְדַה בוּד. אִין שַׁבִי כָאץ הַסְת. בָאיַיד אָדַם קְדוּשָׁהִי וְכָאץ בוּדַנִי אִין שַׁב רָא הֵיגְ אַז פִּיכְּרוּ כִּיָיאל נַבוּרָארַד. דַר תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה פַּנְגָא כַּרַת נַוִיסְתַה אָמַדַסְת תַעְיִין כַּרְדַסְת כִּי יְצִיאַת מִצְרַיִם רָא אַז כָּאטִיר נַבוּרָארֵיד. וְאַכְנוּן מִצְוָה בְּשַׁעְתָּה. בָאיַיד דַר הַמִין שַׁב גַיִיר אַז חִיכָּאיַית הָאיִ יְצִיאַת מִצְרַיִם. דִיגַר סוּכַן הָאיִ יָאוַוה וְהַרְזַה וְבָאטִיל רָא סוּכַן נַגוּיַינְד. יַעְנֵי סוּכַן הָאיִ דָאדוּ גִירִיפְת יָא סוּכַן הָאיִ פַּיְידָא וְהָאצִיל שָׁאן יָא סוּכַן הָאיִ וִילָאיַית הָא. וְפָאדְשָׁאה הָא. וְקוֹשׁוּן הָא. אִין טַרִיק גַב הָא רָא הֵיגְ דַר כָּאטִיר

נבייארנד. כם דר מצוה האיי המין שב ודר חיכאייתי יציאת מצרים
משגול באשנד : (שם)

דיני היסיבה סימן קנ"א.

א) דר המין שבי יום טוב פסח פרז ודיין הסת כי הר כם דר
סרי שולחן נישסתה תכייה כרדה כורד ונושד. גון טריקתי
בנדיי כי אז בנדו זינדאן כלאץ שודה שאדי ושאדמאני מיכונד
כי מן אזאד שודם גופתה. המגונין באייד הר פרזנדי ישראל
תכייה כרדה דרך חירות נישינד. זכר ויסב אלהים את העם. גי
מיקדאר באלישת וכורפה גה האיי נגז וכוב אנדאכתה תרביית
ואזאדה גי כונד. דר אין באבת מרד וזן. עני ועשיר המה בראבר
הסתן כי באייד גומלהי אישאן תכייה כרדה נישיננד : (ש"ע סי' תע"ב)

ב) אין תכייה רא באייד דר טרפי דסתי גף תכייה כונד. ונה
דר דסתי ראסת. ונה דר פושתי או. ונה דר פישי דיל
וסינהי או. אמא דווקא דר דסתי גף. זירא כי המין טריקה תקון
כרדין. אז סבבי כי חכמי רפואה דר חכמת הטבע גופתגי הסתנד
כי. אדמי זאד רא סיך רודהש דר גאניבי ראסתי או הסת. ונאיי
או דר גאניבי גפי או הסת. ואגר אדם דר וקתי ניז כורדן דר
טרפי ראסט תכייה כרדה גי באשד. סיך רודה דר תחת מאנדה
דהאני נאיי אדם ילה מישווד. אגר יגאן גיז אז כוראכי דר דורוני
נאי דראייד. אדם רא כפה כרדה סכנה מי כונד. בינא בר אין
גופתין כי דר טרפי גף תכייה כונד : (טור בשם רש"י)

ג) ניז אדמי דסת גף הם דר אין באבת מיסלי דיגר הא בארין.
דר טרפי גפי דיגר הא תכייה כונד. כי יעני דר ראסטי
כודש. אוולאן ביהתר הסת כי הר כם דר כודש יך באלישת
גירפתה תכייה כונד. ואגר באלישת יאפת נשווד. יא גאייש מוקאמי
תנג באשד. או דר באלאיי ראני חאבירש הם תכייה כרדה כורד
דורוסת הסת. ואמא באלאיי ראן וזאנויי כודש תכייה נכונד כי אין
גון מיסלי אדמי גם נאך ואבל בארין מי נמאייד : (בית הבחירה)

באייד

ד) **באייד** גומלהי כוראך ונושאך המין שב כורדה ומי נושידגיש רא דר תכייה קטי כורדה נושד. גיירי באהו כי אוול באהו רא בי מצה על אכילת מרור גופתה כורדני מי שווד. בס דר המון תכייה נכונד. זירא כי ויי תלכי מי באשד. על שמררו את חיי אבותינו וכו' הסת. ואמא באקי דיגר כולי גיז הא רא תכייה כרדה כורד. ורר כדאם גיזי כי לאזימי תכייה כרדה כורדן באשד. אגר או תכייה נא כרדה כורד. אז חאלתי ואגיבי נמי בוראייד. באייד אז סרי נוו המון גיז רא גירפתה תכייה כרדה כורד. וגיז אז תני ארבע כוסות הם. אגר פייאלהי קידוש אוול ודוים רא תכייה נא כרדה כורדה באשד. או באייד אז סרי נוו פייאלה רא פור כרדה בי ברכה תכייה כרדה נושד. ואגר רפתו דר גלטי פייאלהי סהום וגהארום רא בי תכייה נושידה באשד עייבי נדארד : (שם)

ה) **המין** תכייה כי מי כונד. באייד בס דר וקתי כורדן ונושידן תכייה כונד. ונה דר וקתי ברכה גופתן ודר הגדה באנדן. זירא אין סוכן פשוט הסת כי אדם דר וקתי ברכה גופתן וכאנדן באייד דר דרך ארץ ודר אדאב נישינד. אצלי אין תכייה כרדני מאייאן זכר לעני כבוד הסת כי. דר וקתי אז מצרים בוראמדן ישראל המין טריקה דר עני כבוד תכייה כרדה מינישסתנד. גיז דר עתיד לבוא הם הקדוש ברוך הוא צדיקים רא המין טריק דר גן עדן תכייה כונאנדה זייאפת מיכונד : (בית הבחירה)

דיני סדר הקערה סימן קנ"ב.

א) **דרף** שבי ט"ו ניסן ואגר דר חוצה לארץ באשד הם ט"ו והם ט"ז הום פרז ודיין הסת וחייב הסת הר פרזנדי ישראל באהי זעיף ובאהי מרד. כי גהאר פייאלה יין נושד. יעני אז גהאר פייאלה כם ניה. ואגר זייאד מי נושידה באשד אכתייאר דארד כי דר מייאנהי סעודה נושד. והמין ארבע כוסות כנגד ארבע גאולות הסת כי פסוק גופתסת והוצאתי. והצלתי. וגאלתי. ולקחתי. והמין

ארבע כוסות רא נושידנ'ש פרז דר שבי פסח הסת. ונה דר רוזי פסח. בינא בר אין אגר כסי רא יג'אן חאדיסה רוי דאד כי דר שבי פסח סדר הם נכרד וארבע כוסות רא נה נושיד. דר אין דיגר תשלומין הם נדארד היג' עילאג' הם נדארד. וקתש כי גוזשת כלאין. ואין כמינה שונידם כי דר כדאם ויליאית האיי קסב ג'ה האיי בוכארא יך סאל יך אדם דר פסח דר ג'ול ביאבאן דר ראה מאנדה בודסת. ואז ארבע כוסות באטיל שודה בודסת והמון מולאיי המון קסב ג'ה. אז רויי עקלש דר המין אדם פתווא דאדסת כי. תו דר ט"ו אייר פסח שני כרדה ארבע כוסות נושידה סדר רא באיד כוני. ואין אדם המין טריקה כרדה בודסת. אין כאר כילאפי שרע הסת. עתיד הסת המון מולאיי נים כאלהי נימגה מולא כי דר יום הדין גרימה בינד דין תייד. והמון אדמי פסח שני כרדה ג'י הם המה ברכה גופתגי האייש ברכה לבטלה הסת. און הסת כי דר תורתנו הקדושה פסח שני גופתה שודסת. ויי מכסוס בראיי קרבן פסח בוד כי. דר וקתי בית המקדש קיים בודן אגר שכסי טמא מי בוד יא דר ראהי דור מי בוד ודר י"ד ניסן כי קרבן פסח נכרדה בוד. או דר אייר מיכרד. בס. פסח שני בראיי קרבן בוד. ונה בראיי דיגר ג'יז האיי פסח. ואין הסת כי מאייאן דר רוזי גארדהום אייר וידוי נמי כאנים. אין יך זכרון הסת כי פסח שני אז מא פראמוש נשוד. אינשאלא דר זמאני משיח בית המקדש אבאד שוד. המון טריק אדמי טמא יא ראהי דור בוד בודגי פסח שני מיכונד: (שמ"ח המעתיק),

ג) **דרף** לעלי יא דר יג'אן פתנוסי פאכיזה. סה דאנה מצהי סרה ניסאני כרדגי אוורדה דר באלאיי שולחן מאנד. אין סה מצה רא נישאן כרדה מי מאנן. סבבש המין כי. סה המין מצה אא דר סה מצוה תעלוק דארד. יעני הר יך כדאמי אן דר יך מצוה. אין טריק. מצהי אול. אז בראיי מצהי חיוב כי דר שבי ט"ו אום המוציא ועל אכילת מצה גופתה מיכורד. אין מצות עשה אז תורה הסת כי פסוק גופתסת בערב תאכלו מצות. מצהי דוויום יאד פירדי קרבן פסח הסת. בינא ברין ויי רא דו בולך מי כונגד.

ניספי

ניספי אן רא דר אפיקומן מיכורנד. זכר לקרבן פסח הנאכל על השבע. ומצהי סהום זכר דר הלל הזקן כי מצה ומרור רא בהמדיגר פיגאנדה תפייה כרדה מי כורדנד: (בית הבחירה)

ג) **סבב** גי הסת דר דיגר שבת הא ויום טוב הא דו נאן גיריפתה המוציא מי גויינד. ואמא דר שבי פסח סה מצה, טעמש המין כי. מטלב אז המין סה מצה. יכי אן רא פארה כונד. ניספי כונד. זירא דר תורה נויסתסת לחם עוני. טריקהי עני דר נאני בולך שודגי הסת. זירא כי עני דר בדר גדאיי כי מיכונד. דר או נאני. בותון מוייסר נמי שוד. בינא ברין דר אין שב סה מצה גיריפתה המוציא מיגויים כי. דו מצהי אן בותון הסת כי מיסלי דיגר שבתות וימים טובים. גיז יך מצהי אן בולך. אז בראיי לחם עוני: (שם)

ד) **סדר** הקערה כי דר לעלי דר בלאיי שולחן אראסתה מיכוננד באייד אין טריקה שוד. אול סה דאנה מצה רא אז המה בלא מאנד. ואז גאניבי ראסתי כודי אדם. זרוע באייד מאנדה שוד. ואז גאניבי גף תוכם רא מאנד. ובאז אז אין פאיאן תר. דר פאייאני זרוע חרוסת רא הם אז טרפי ראסת מאנד. ודר פאייאני תוכם כרפס רא מאנד. סימן זה"י בכ"ש. יעני נוטריקון. זרוע חרוסת ימין. ביצה כרפס שמאל. ליכין באהו באייד דר מייאנה מאנדה שוד. דר אין מנהג הא באייד אדם הרגיז בי פיסגדי כרדה סהל נגירד. נגוייד כי אין גי בודסת. אין גיז האיי מיכורדגי רא אדם דר פישש הר גי טריק מאנדה כורדן גירד. גי מישודסת פלאן גיז דר בלא מאנדה פלאן גיז דר פאייאן אין כאר הא גי דרכאר. מן אין כאר הא רא נמי כונם. הר גי טריק כורם איכתייאר דארם. אין טריק גב הא רא הרגיז נגוייד כי עון פלילי מישוד. אין סדר הא ותיקונים האיי שבי פסח. המה סודות עליונים הסת. כולי כאר האיי אימשב המין מצה וארבע כוסות ובאקי מנהג האיי שבי פסח גומלהי אן אישארת ורמזי עולם מעלה הסת. אין סיר הא וראז האיי עולם מעלה רא אז דהאן בוראוורדה דר המון העם זאהיר כרדן במא אסור

הַסְת. דַר זְבָאן גָארִי כַּרְדַה דַר אִין כִּיתָאב נַוִיסְתַן מָא חַרָאם עוֹן הַסְת. אָדַמִי תַלְמִיד חָכָם קַבָּלָה רָא מֵידָאנִיסְתַנִי אַז רוֹיי כָּאנְדַהַש מֵיפַהְמַד וּבַס: (ביה"ב שמ"ח המעתיק)

ה) **וְעַל** דֶרֶךְ הָרֶמֶז. טַעְמַש גִ׳י הַסְת כִּי מָא דַר שַׁבִי פֶּסַח. פֶּסַח מַצָּה וּמָרוֹר רָא דַר קְעָרָה יַךְ גָא מֵימָאנֵים. אַז גִ׳יהַתֵי כִּי אִין סֶה גִ׳יז גוֹן מוּקָאבִילִי סֶה כֵּיל אָדַם הָא מֵיבָאשַׁד. דַר עוֹלָם אָדַמִי צַדִיק הַם הַסְת. אָדַמִי מְיָאן כֵּיל הַם הַסְת. וְרָשָׁע הַם הַסְת. יַעְנֵי צַדִיקִים. בֵּינוֹנִים. רְשָׁעִים. פֶּסַח גוֹן מוּקָאבִילִי צַדִיקִים. זֵירָא כִּי פֶּסַח דַר מִלּוּי תרי"ג מֵיבוּרָאיַיד. אִין תַקְרִיר פ"ה סמ"ך ח"ת. יַעְנֵי גִ׳י טַרִיק אָדַמִי צַדִיק רָא הַמַה פִיכְרוּ כִּייאלַשׁ אַז בְרָאיִי תַרְיַ"ג מִצְוֹת בְּגָא אָוַורְדַן הַסְת. בִינָא בְּרִין פֶּסַח דַר מוּקָאבִילִי צַדִיקִים. מַצָּה בְּמוּקָאבִילִי בֵינוֹנִים. אִין טַרִיק. מ"ב צד"י ה"א. בְּגִימַטְרִיָּא ז"ה הו"א בבינוני"ם. מָרוֹר. בְּגֵימַטַרְיָיא מָוֶ"ת. מֵיבוּרָאיַד. אִין גוֹן מוּקָאבִילִי רְשָׁעִים. כִּי רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מֵתִים. וְדַר הַמִין סַבַב מְאַיָּאן פֶּסַח מַצָּה וּמָרוֹר רָא יַךְ חַלְקָה כַּרְדַה יַךְ גָאיַה מֵימָאנֵים כִּי צַדִיקִים וּבֵינוֹנִים וּרְשָׁעִים דַר אִין שַׁב הַמַה יַךְ שׁוּדַה צַדִיק שׁוּדַה מִצְוֹת תוֹרָה רָא בְּגָא מֵיאָוַורֵים: (בית הבחירה)

ו) **אַוַולָאן** מִצְוָה מִן הַמּוּבְחָר הַמִין כִּי אַגַר מוּמְכִּין בָּאשַׁד בְּרָאיִי בּוֹרֵא פְרִי הָאֲדָמָה כַּרְפַּס יָאפְתַה כְּרַד. וְאַגַר דַר שַׁהְרֵי כִּי כַּרְפַּס יָאפְת נַמֵי שׁוּדַה בָּאשַׁד. אָנְגַה דִיגַר כֵּיל סַבְזַה הַם גִירִיפְתַה דַר סִירְכָּאה יָא דַר אָבִי נַמַךְ זַדַה בְּרָכָה גוֹיַיד דוּרוּסְת הַסְת. גוֹן מִיסְלִי נִישׁ פִּיָּאז. יָא כַּשְׁנִיז יָא תַרָאתוּנְדַךְ הַמִין טַרִיק גִ׳יז הָא הַם דוּרוּסְת הַסְת. לֵיכִּין אֵז גִ׳י סַבַב כִּי כַּרְפַּס אַז אִין הָא אַפְזַל בּוּדַסְת. סַבַב הַמִין כִּי כַּרְפַּס אוֹתִיוֹת ס' פר"ך הַסְת. יַעְנֵי שַׁסְת בֵּיגַר פַּדַרָאנִי מָא רָא פַּרְעֹה דַר מִצְרַיִם כִּיזְמַתִי סַכְת פַּרְמוּדַה בּוּד: (שם)

ז) **הַמִין** לַעְלַיי קְעָרָה רָא כִּי אָרָאסְתַה כַּרְדֵה שׁוּד. בַּעְד דַר בָּאלָאיִי אָן יַךְ רוּיְמָאלִי סְפִיד. יָא יְגָאן דַסְתַרְכָאן גַהִי אַבְרִישׁוּמִי פָּאכִּיזַה וְכוּב קְטִי פוּשָׁאנַד. הַר בַּעַל הַבַּיִת מְוָואפִיקִי

חאליש

חאלש. וניז כודי מרד הם פושאך האיי כובש רא פושידה דר סרי שולחן דר אדאב ותרתיב נישינד. ואגר ליבאם האיי ספיד דאשתה באשד פושד אז המה ביה תר הפך לבן טהור הוא : (שם)

ח) ניז אוולאן לאזים הסת כי אז אוול תא אכירי סדר רא גאמהי רוי פושי רא אז תנש נכשד. ואגר וזביני מי כרדה באשד. יא סרישתה כרדה נמי תוואניסתה באשד. ויא מיתרסד כי אז יין ואז כוראכי האיי דיגר אלודה נשווד גוייד. או אקלי דר וקתי פיאלהי אוול רא קידוש גופתנש המון גאמהי רוי פושי קטי איסתד. ובעד אז קידוש כשד עייבי נדארד : (שם)

ט) דר שולחן אגר כס ביסייאר באשד. יך סדר קערה כיפאיית נמי כרדה באשד. דר דו גאי סה גאיי שולחן הם הר כס דר פיש סה תא מצה מרור זרוע ביצה וכו' מאנדה קערה כונד דורוסת הסת : (שם)

דיני הסדר סימן קנ"ג.

ליום ט'.

קדש. ורחץ. כרפס. יחץ. מגיד. רחצה. מוציא. מצה. מרור. כורך. שולחן עורך. צפון. ברך. הלל. נרצה :

א) פיאלהי כי אז ביסתו הפת חמי תנגה זייאד תר מיבורדגי רא יין פור כרדה אב קטי מזיגה כונאנדה דר דסת גיריפתה דר אוואזי בלנד וכוש. דר שאדי ושאדמאני קידוש גוייד. ודר המין גומלהי מצות האיי שבי פסח. ניז זעיף הא הם ואגיב הסתנד. הר נגדי כי אין מצוה הא מצות עשה שהזמן גרמא באשד. יעני וקתו סאעת דאשתני כי. דר אין טריק דיגר מצות האיי תורה זן הא פטור הסתנד. בא וגודי המין הם אימשב זעיף הא דר אין מצות הא חייב וואגיב הסתנד. זירא כי אז גלות מצרים כלאין שודני פדראני מא המה אז באלאיי זכותי נשים

צדקגיות בוד. והמין הא סבב שודה בודנד. והמין זעיף הא הם דר אן מועגיז הא דאכי, בודנד. ודר אין רמז נופתין ואמרה האשה אמ"ן. נוטריקון ארבע כוסות. מגילה. נר חנוכה. דר סה אין זעיף הם ואגיב הסת. הר גנדי כי. שהזמן גרמא באשד הם, אז סבבי כי אן הא הם דר המון מועגיז הא דאכיל בודנד: (בית הבחירה)

ב) בגהי כי קדרי פנג סאלה שש סאלה בודגי רא חם באייד פדרו מאדרש יך פייאלה גהי כורד רא יין פור כרדה דיהנד כי או הם דר מצוה ראגיל שודה אמוכתה שוד. מועגיז האיי השם יתברך במא כרדגי שוהרת שוד. ואגר בגה בי קוות באשד תא גהאר פייאלה רא בידאר נישסתה נמי תוואניסתה באשד יא יין נושידן רא אמוכתה נבאשד. דר או זור כרדה אורא בידאר נישינאנדה בזורי דר או יין רא נושאנדן דורוסת ניסת. זירא כי האלא או אז מצות פטור הסת. ליכין בגהי בר מצוה שודגי בקוות תן דורוסת רא כאב רפתן נמאננד. תא ארבע כוסות רא נושד בעד כאב רווד: (שם)

ג) אגר יעני אדמי עני כם ביזאעת כי אווקאתש אז צדקה מי גוזשתה באשד הם כי. דר אין ארבע כוסות ואגיב הסת. ואגר אז קופהי כולל צדקה דר או מוואפיקי דרכארי ומצריפיש גיז ופול נדאדה באשנד הם כי. או ליבאסי בדנש רא פורוכתה יין כרידה באייד ארבע כוסות נושד. יא קרז גירד. יא כודש רא כירא מאנדה כיזמת גאר כונד. והמין יין ארבע כוסות רא כרידה דר שבי פסח באייד נושד: (שם)

ד) שבפי דר שבי פסח דר ראה יא דר דריא ופראכות מאנד. ויא דר יך וילאייתי טיפאק אפתאד כי יין פיידא נמי שוד. ואמא מצה דארד. או קידוש רא דר מצה מי גוייד. באין תקריר. סה דאנה מצה רא מי גירד. יך דאנה המון מצהי מייאנה בודגי רא דו בולך כרדה ניספי אן רא דר אפיקומן מי ברדארד. וניספי אן רא דר מאביני דו מצה מאנדה נטילת ידים כרדה. מצה רא המוציא גוייד פארה כונד. ובעד אשר בחר בנו מכל עם וכו' מקדש ישראל והזמנים. וברכת שהחיינו גוייד. ובעד על אכילת

מצה רא ברכה גופתה מצה רא כורד, ואז בעדי אין כרפס רא הם ברכה גופתה כורד. ובעד הגדה רא תא גאל ישראל רא כאנד. וברכהי על אכילת מרור גופתה מרור כורד. ובעד כורך הם כרדה סעודהש רא דר ניכי כונד : (ש"ע סי' תפ"ג)

ה) ארמי כי דר יין נושידן אמוכתה נבאשד. ואגר נושד דרדי סר מי שודה באשד. יא כי יין דר מיזאגי או נמי פארידה באשד. בהר צורת לאזים הסת כי או כוד רא בגוור גירפתה בזור ביך נוועי המין ארבע כוסות רא נושד. וטעמש גי הסת כי דר אין ארבע כוסות אין קדר סכת גירפתין כי בזורי בגוורן באייד המין רא נושד גופתה חוכום כרדין. טעמש המין כי אז סבבי גונאהי אדם הראשון כרדגי מיבאשד. זירא הסתנד גופתין כי המון דרכתי עץ הדעת דרכתי גנדום בוד. והסתנד בעזי גופתין כי טאך אנגור בוד. ודר המין שב מאייאן תיקון עון אדם הראשון רא מי כונים. אבנון כי אין כאר אז בראיי תיקון באשד. באייד הר גיתו כרדה חוכמן ונוורן מצהי גנדום. ויין אזאני אנגור רא כוריים הר גנדי אגר נושידה נתוואנים הם כי בזורי ביך נווע באייד נושים כי המון תיקון שוד. אדרבא באייד דר אין יג כפה נא שודה טאקת אוורדה במא עזאב הם באשד כי לאזים באר כשידה ברדאשתה דר כוד קבול כינים : (קמח סולת)

ו) ארבע כוסות אזאני שבי פסח חובה הסת ייני ואגיב וזפרז הסת בי באייד הר כם המין רא נושד. נא נושידן מומכין נדארד, ואגר נה נושד. אז חאלתי ואגיבי נמי בוראייד. ואז קוולי רבנן או ואגיבי מלקות מי שוד : (שם)

ז) דר יין מזיגה כרדה אב אנדאכתני שוד. באייד אבי תאזה באשד מכסום אז בראיי מזיגה כרדני יין בייארד. ונה אבי פס מאנדה. ונה אז און אבי סר כומי יא שישהי כי אז בראיי נושאכי אוורדה שודגי. הר גנדי אז דהאנש כסי נכורד ודר תאם אנדאכתה מי נושידה באשנד הם כי. אז און אב מזיגה נכוננד. ואמא דר יד שישה גודאיי אבי תאזה אוורדה מכסום בראיי מזיגה כרדן מאנד : (בית הבחירה)

יאג־

ח) **אַגַר** פִּיָיאלַהִי יַיִן בִּיסְיָיאר כַּלָאן בָּאשַׁד. וְאוֹ הַמַתִּי אָן רָא נוֹשִׁידַה נַמִי תַוָואנִיסְתַה בָּאשַׁד. אוֹ אַז נִיסְף בִּיסְיָיאר תַרִיִ אָן אַגַר רְבִיעִית בְּיָיאַיד אָן רָא נוֹשַׁד הַם דוּרוּסְת הַסְת. וְאַמָא לֵיכִין זְיָיאדִי דַר פִּיָיאלַה מָאנְדַגִי רָא דַר אָן פִּיָיאלַהִי דוּיוּם סֶהוּם מֵי נוֹשִׁידַגִיש בָּאז קְתִי נַכּוּנַד. דַר יַךְ זַרְפִי דִיגַרֵי אַנְדָאכְתַה מָאנַד. וְדַר הַר מָאבַיְינִי פִּיָיאלַהִי אַוַל וְדוּיוּם. וְאַז דוּיוּם דַר סֶהוּם וְגַהָארוּם בָּאיַד פִּיָיאלַה רָא פוּשְׁתוּ רוּיֵיש שׁוּשְׁתַה טְבִילָה דִיהַד: (שם)

ט) **בָּאיַד** אַז הַמִין פִּיָיאלַה מִיקְדָארִי יַךְ רְבִיעִית יַיִן רָא יַךְ בָּארַה פַּסְק נָא כַּרְדַהִ דַם נָא גִירִיפְתַה נוֹשַׁד. וְאַגַר רַפְתוּ פִּיָיאלַה נוֹקוּר בָּאשַׁד נַפַּסִי אָדַם דוּרוּן מֵי רַפְתַה בָּאשַׁד כִּי יַךְ רְבִיעִית רָא דַם גִירִיפְתַה דוּ כַּרַת מֵי נוֹשַׁם גוֹיַיד. אוֹ בַר חַזַר בָּאשַׁד כִּי דַר וַקְתִי דַם גִירִיפְתַנַש בִּיסְיָיאר פַּסְק נַכּוּנַד. יַעְנֵי גוּן מִיסְלִי מִיקְדָארִי פוּרְסַתִי אַז יַךְ רְבִיעִית אָב נוֹשִׁידַן בָּארִין כַּמְתַר פַּסְק כּוּנַד. וְנַה אַז אִין זְיָיאד. וְאַגַר אַז אִין שִׁיעוּר זְיָיאד תַר פַּסְק כַּרְדַה דַם גִירַד. הַסְתַנַד פוֹסְקִים כִּי אוֹרָא לָאזִים כַּרְדִין אַז סַרִי נַו בָּאיַד פִּיָיאלַה רָא פּוּר כַּרְדַה נוֹשַׁד: (שם)

י) **שַׁבְסֵי** כִּי בְּרָכָהִי שֶׁהֶחֱיָינוּ רָא דַר שַׁבִי פֶּסַח פַרָאמוֹשׁ כַּרְד כִּי דַר קִידוּשׁ שֶׁהֶחֱיָינוּ נַגוּפְת. אוֹ כִּי דַר רוּזִי יוֹם טוֹב קִידוּשׁ גוּפְתַגִי שַׁוַד דַר הַמוּן קִידוּשִׁי רוּז שֶׁהֶחֱיָינוּ רָא גוֹיַד. וְאַגַר יַיִן אוֹ כַּם בָּאשַׁד וְאוֹ דַר רוּז קִידוּשׁ רָא דַר שֵׁבָר וְדִיגַר שַׁרְבַתִינַה מֵי גוּפְתַה בָּאשַׁד. אוֹ בַּרְדָאשְׁת כַּרְדַה שֶׁהֶחֱיָינוּ רָא דַר שַׁבִי דוּיוּם גוֹיַיד: (שם)

יא) **אַגַר** פֶּסַח דַר שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. קִידוּשׁ רָא בָּאיַד אַוַל וַיְכוּלּוּ הַשָּׁמַיִם וכו׳ גוֹיַיד וְבַעְד בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים. שֶׁהֶחֱיָינוּ: וְאַגַר פֶּסַח שַׁבִי יַךְ שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. אִין טַרִיק בָּאיַד גוֹיַד. אַוַל בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן. וְבַעְד מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים. בַּעְד בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ. וְבַעְד הַמַּבְדִּיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ. וְבַעְד שֶׁהֶחֱיָינוּ. סִימָן יקנה״ז מֵיבָאשַׁד. יַעְנֵי נוֹטָרִיקוֹן יַיִן. קִידוּשׁ. נֵר. הַבְדָּלָה. זְמַן. לֵיכִין עֲצֵי בְשָׂמִים דַר הַבְדָּלָהִי אִימְשַׁב גוּפְתַן חָאגַת נֵיסְת. אַגַר גוּל הָאִי כוּשׁ בּוּי דָאשְׁתַה בָּאשַׁד

דר

דַד מְיאַנֵהִי סְעוּדָה בְּרָכָה גוּפְתַה בּוֹי כַּשַׁד : (שם)

יג אַגַר פֶּסַח טִיפָאק דַר שַׁבִּי יַךְ שַׁבָּת אַפְּתָאדַה בָּאשַׁד. וְאוֹ קִידוּשׁ רָא גוּפְת וְשֶׁהֶחֱיָינוּ רָא הַס גוּפְת וְפְּיָיאלַה רָא נוֹשִׁיד. יַעְנִי אִימְשַׁב שַׁבִּי יַךְ שַׁבָּת בּוּדַן אַז יָאדַשׁ רַפְת פַּרָאמוּשׁ כַּרְד נַה מְאוֹרֵי הָאֵשׁ גוּפְת. וְנַה הַמַּבְדִיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ רָא. וְבַעְד פֵּישׁ אַז פְּיָיאלַהִי דוּיוּם רָא נוֹשִׁידַן דַר יָאדַשׁ אָמַד. אוֹ תָא בְּרָכָהִי גָּאַל יִשְׂרָאֵל רָא הַגָּדָה רָא כָאנַד. וְדַר בַּעְדִי גָּאַל יִשְׂרָאֵל הַבְדָּלָה רָא גוּפְתַה הַמִּין פְּיָיאלַהִי דוּיוּם רָא נוֹשַׁד. וְאַגַר בַּעְד אַז פְּיָיאלַהִי דוּיוּם רָא נוֹשִׁידַן דַר יָאדַשׁ אָמַדַה בָּאשַׁד. אוֹ דַר מְיָיאנַהִי סְעוּדָה יַךְ פְּיָיאלַה יַיִן גִירִיפְתַה בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן גוּפְתַה בְּרָכָהִי הַבְדָּלָה הַמַּבְדִיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ רָא מֵי גוּיַיד. בְּשַׁרְטֵי כִי דַר וַקְתִי דַר פְּיָיאלַהִי אַוַּל בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן גוּפְתַנַשׁ. דַר כְּיָיאל וְכַוָּונָהִי אוֹ דַר מְיָיאנַהִי סְעוּדָה יַיִן כוּרְדַן נַבָאשַׁד. וְאַגַר אַז אַוַּל דַר כְּיָיאלַשׁ בָּאשַׁד כִי מַן דַר מְיָיאנַהִי סְעוּדָה יַיִן כָאהַם מֵי כוּרַם. אוֹ פְּרִי הַגֶּפֶן נַגוּיַיד. בַּס בְּרָכָהִי הַמַּבְדִיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ גוּיַיד כִּיפָאיַית. וְנַגוּיַיד כִי מַן בַּעְד אַז סְעוּדָה בַּעְד אַז בִּרְכַּת הַמָּזוֹן הַבְדָּלָה רָא מֵי גוּיַים. זִירָא כִי אִין מִיסְלֵי דַר אַרְבַּע כּוֹסוֹת מֵי אַפְזוּדַנִי בָארִין מֵי שַׁוַד וְדוּרוּסְת נֵיסְת : (שם)

יו) שַׁבִּי דַר שַׁבִּי בּוּרָאמַדִי יוֹם טוֹב אַגַר פַּרָאמוּשׁ כַּרְד וְהַבְדָּלָה נַכַרְד עַיְבִּי נַדָארַד תַשְׁלוּמִין כַּרְדַה פַּגָא הַבְדָּלָה כַּרְדַן חָאגַת נֵיסְת. וְאַמָא דַר דִיגַר שַׁבָּת הָאיִ סָאל אַגַרֵי כַּסֵי פַּרָאמוּשׁ כַּרְדַה הַבְדָּלָה נַכַּרְדַה בָּאשַׁד. הַר מַחַל דַר יָאדַשׁ בְּיָיאיַיד תָא רוֹזִי סֶה שַׁבָּת רָא תַשְׁלוּמִין כַּרְדַה הַבְדָּלָה כַּרְדַה מֵי תַוָאנַד : (שם)

יד) דַר שַׁבִּי פֶּסַח קִידוּשׁ רָא בָּאיַיד הַמּוֹן אָדַמִי כַלָאנִי מַגְּלִים קִידוּשׁ גוּפְתַה דִיגַר הָא רָא אַז הָאלַתִי וָאגִבִּי בּוּרָארַד. וְהַמּוֹן אַהְלִי מַגְּלִים לָאזִים הַסְת כִי דַר הַמִּין בְּרָכָהִי קִידוּשׁ מֵיגוּפְתַגִי אַז אַוַּל תָא אָכִיר רָא דַר בְּרָכָהִי אוֹ אֵיסוֹ כְּיָיאל דָאדַה כַוָּונָה בַּנְדַנְד. וְנִיז דַר הַמַּה בְּרָכָה הָאיִ הַמִּין שַׁב הַמּוֹן יַךְ אָדַם הַר גִּיז רָא כָאהֵי הַמּוֹצִיא יָא אֲכִילַת מַצָּה וּמָרוֹר רָא בְּרָכָה גוּיַיד. בָּאיַיד דִיגַר הָא דַר אוֹ כַוָּונָה בַּסְתַה בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ וְאָמֵן רָא נְגוּאב דִיהַנְד.

אז חאלתי ואגיבי בוראיינד. ליכין ברכת המזון רא פרזש המין כי בעד כי ברוך שאכלנו משלו רא גוואב דאדנד. באייד הר כדאם שאן כלימה דר כלימה קטי המזון נברך מי גופתגי כאננד. ואגר עם הארץ באשד כי נברך רא נמי דאניסתה באשד. ויא זעיף האיי נמי דאניסתגי דר המין נברך מי גופתגי כוונה בסתה ברוך הוא וברוך שמו אמן רא גוואב דיהן דר המין אז חאלתי ואגיבי מי בוראיינד. זירא כי אינהא כודשאן נברך רא נמי דאננד : (שם)

טו) דר קידושי פייאלהי אול כי בורא פרי הגפן מי גוייד. באייד דר כוונהש באשד כי דר המין בורא פרי הגפן גופתנש קטי. אן פייאלהי דוויום בעד אז הגדה מי נושדגיש רא הם אז ברכה פטור כונד. וניז דר ברכהי שהחיינו גופתנש הם כוונה בנדד כי המה מצות האיי המין שב בגא מי אוורדגיש. המהי אן הא דר המין שהחיינו קטי פטור שוונד : (שם)

טז) כלאני כאנה רא לאזים הסת כי דר אהלי כאנה ודר כורדו ריזה הא בר חזר פרמודה תעיין כונד כי דר ברכת האיי או מיגופתגי המה כוונה בנדנד. וברוך הוא ברוך שמו אמן רא גוואב דיהנד. והרגיז דברים בטלים גב נה זננד. המה דר שאדמאני וכוש וקתי חיכאיית האיי יציאת מצרים רא כרדה הגדה והלל כאננד : (בית הבחירה)

יז) טעמש גי הסת כי דר אין שבי פסח דר המין מיקדאר ניסים ונפלאות כרדגי האיי הי"ת מאייאן ברכהי שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה נמי גוייים. וליכין דר חנוכה ופורים מיגוייים. טעמש המין כי מאייאן דר אימשב הגדה כי מי כאנים דר הגדה המה ניסים ונפלאות מוזאכירה הסת. ודר אכירי הגדה מי כאנים כי. למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הניסים האלו וכו'. המין דר גאיי המזון. ואמא דר חנוכה ופורים הגדה כאנדן כי נדארד. בינא ברין דר אן הא ברכה רא שעשה ניסים מי גוייים : (קמח סולת)

יח) דר וקתי קידוש גופתן באייד באלאיי מצה הא פושאנדגי באשד ופייאלהי קידוש רא אז דסתי יך אדמי דיגר דו דסתש

קטי גיריפתה דר דסתי ראסת ברדאשתה ניגא דארד. ואין רא כאנד :

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה. בדחילו ורחימו ודחילו ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל. הנה אנחנו מוכנים ומזומנים לקיים מצות ארבע כוסות ולתקן את שרשה במקום עליון. על דעת מכוונים באמת : ויהי נועם ה' וכו'

דיני ורחץ סימן קנ"ד.

א) **ובעד** אז קידוש רא תביה כרדה נושידן. דסתאגש רא דר אב נטילה כונד. ואמא ברכהי על נטילת ידים נגוייד. זירא כי אין נטילה מטלב אז בראיי המון כרפס יא דיגר סבזה כי דר נמך אב יא דר סירכאה אנדר זדה מי כורנד. אז המין סבב לאזימי דסת רא נטילה כרדן הסת. יעני הר גיזי רא כי אדם דר משקה אנדר זדה כורדני שוד. באייד אול נטילה כונד. ואין שריעת רא דר באלא חלק ראשון סימן כ"ט מוזאכירה כרדה בודים :

ב) **דר** אין נטילה הם באייד סהל נגירד. מיסלי נטילהי המוציא בארין תא בנדי דסתש רא שוייד. אז אין נטילה תא נטילת ידים רא היג פרכי נדארד. בס יך ברכה נמי גופתנש :

דיני כרפס סימן קנ"ה.

א) **בעד** אז נטילה יך כמתר כרפס יא אז דיגר ביל סבזה הא כי ברכהי אן בורא פרי האדמה באשד. אז כזית כם גירד. יעני אז ניספי תוכם כמתר. דר סירכאה יא דר אבי נמך אנדר זדה בורא פרי האדמה גופתה כורד. ליכין ברכה אחרונהי בורא נפשות נגוייד :

ב) **טעמש** ני כי כרפס רא אז כזית כמתר מי כורנד. סבב אין כי דר

תלמוד מאביינו חכמי התוספות אז בראיי ברכה אחרונהי המין בחס הסת יך תא שאן גופתין כי ברכה אחרונה נגוייד כי אין בעד אז קידוש הם מיסלי מייאנהי סעודה כורדגי חיסאב הסת. וייך תא שאן גופתין כי ברכה אחרונה גוייד. זירא כי הנוז או המוציא רא נה גופתסת. דר אין סבב פוסקים אחרונים אין בחס רא אמדה סולח כרדין כי ביהתר. אז כזית כם תר כורד. דר אין בקוולי הרדו בחס כרדגי הא הם ברכה אחרונה חאגת ניסת. והם אין כי או באייד דר המין בורא פרי האדמה גופתנש קטי כוונה בסתה מרור רא הם אז בורא פרי האדמה פטור כונד. ואכנון אגר או דר המין כרפס ברכה אחרונה גוייד הפסק מי שוד. ובעד דר מרור הם לאזימי בורא פרי האדמה גופתן מי שוד. בינא ברין אז סבבי המין דו טעם פחות מכזית כורד גופתין: (קמח סולת)

ג) **אגר** פסח דר שבי שבת אפתאדה באשד. באייד המון אבי נמך רא אז רוזי ערב שבת תייאר כרדה מאנן. ואגר פראמוש כרדה תייאר נכרד. או כמתר סירכאה יאפתה דר סירכאה אנדר זנד. ואגר סירכאה הם מווגוד נשווד. לא עילאג או המין נמך אב רא דר שבי שבת כונד. ליכין על ידי שינוי. יעני אז רוזי מייאנה הפתה אין רא תגייר כונאנד. כמתר אוול נמך רא דר כאסה אנדאזד. ובעד דר באלאייש אב אנדאזד. ונה בהפך: (בית הבחירה)

ד) **ואגר** כסי דר שבי פסח דר גאיי ומוקאמי באשד כי היג כרפס ודיגר סבזה מווגוד נבאשד. גון מיסלי כי דר דורוני פראכות. יא דר גול ביאבאן מאנדה באשד. או הר כדאם גיז האיי בורא פרי האדמה מי גופתגי רא גיריפתה כורד דורוסת הסת. ואגר יעני סבזי ושלגם הם: (כה"ט סי' תע"ה)

דיני יחץ סי' קנ"ו.

א) **אז** תני סה מצה יך מצהי מייאנה בודגי רא גיריפתה דו תקסים כונד. ניספי אן רא דר אפיקומן ברדארד. וניספי

אן

אן רא באז גשתה דר גאייש דר מייאנהי המון דו מצה מאנד. ליכין המקובלים ואנשי מעשה המין מצה רא כי דו תקסים כרדני מישוונד. יך תקסימי אן רא צורתי ו' מי כונד. ויך תקסימי אן רא צורתי ד' כרדה מי שיכננד. והמון צורתי ו' רא דר אפיקומן מי ברדארנד. וצורתי ד' רא דר מייאנהי דו מצה מי מאנן: (בית הבחירה וספר הכוונות)

ג) **המין** תקסים כרדני מצה באייד פיש אז הא לחמא ענייא כאנדן תקסים כרדה שוד. זירא כי דר הא לחמא כאנדן. או אינך נאני עני מי גוייד. וטריקי נאני עני בותון ניסת. ואמא בולך הסת. בינא ברין פיש אז הא לחמא כאנדן פארה כרדה ניסף כרדה מי מאנן: (שם)

ג) **המון** תכסימי כי דר אפיקומן מי ברדאשתה גי רא. ישראל מנהג כרדין כי דר יך רויימאלי פאכיזה פיגאנדה דר כיתפי פיסרש יא דר כיתפי יפי אז אהלי מגלים מי בנדד. יעני אז כיתפי ראסת דר כיתפי גף. והמין פיסר אז גאייש כיסתה סה גאהאר קדם ראה רפתה מי כאנד. משארותם צרורות בשמלותם על שכמם. ובני ישראל עשו כדבר משה. ובעד אז או מי פורסנד כי תו אז כוגא אמדהי. ואו דר גואב מי גוייד כי אז שהרי מצרים. ודר כוגא מירוי. דר ירושלים בארעא דישראל. ובעד אהלי מגלים גומלהי אישאן. מיגויינד כי. לשנה הבאה כולנו לירושלים בארעא דישראל בני חורין. המין טריק גופתה בעד הגדה רא איבתידא כרדה הא לחמא מי כאננד: (שם)

ג) **דר** וקתי המין מצה רא דו תקסים כרדה שיכסתן באייד אדם וסווסהי תשובה כונד. ודר דילש גוזראנדה המתור גוייד כי כודאייא כודא ונדא. גי תקרידי כי מן המין מצה רא מי שיכנם. אינגונין יצר הרע שיכסתה שווד אז מייאני מן. ומן רא דר חאלתי גאוה וכשם וקהר נה בייארד. ודר ראהי יצר הטוב ארזאני שוום. ודר תשובהי סאלים. אמן כן יהי רצון: (שם)

דיני מגיד סימן קנ"ז.

ליום י'.

א) **מגיד** המין כי יעני כאנדני הגדה, מעניי הגדה אגאה כרדן אז סבבי כי דר תורתנו הקדושה מצות עשה במאיאן פרמודה נוויסתסת כי והגדת לבנך ביום ההוא לאמר וכו'. יעני פדר רא לאזים כרדסת כי באייד דר פיסרי כוד חיכאיית האיי יציאת מצרים ומועגיז האיי השם יתברך דר פדראני מא כרדני רא. כוסוסן דר שבי פסח דר סאעתי מצה ומרור דר באלאיי דסטרכאן בודן אגאה כרדה חיכאיית כונד. הר גנדי כי דר תורה דר יך פסוקי דיגר למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך גופתסת. בא וגודי המין מצוה בשעתה חביבה וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח: (בית הבחירה)

ב) **ואבנון** אין מצוהי והגדת לבנך כי מצות עשה באשד. גי מעני מאיאן דר אין מיסלי דיגר מצות הא בארין ברכה נמי גויים. יעני אשר קדשנו במצותיו וצונו על קריאת הגדה. יא להגיד את סיפור יציאת מצרים נמי גויים. מיסלי על נטילת לולב. יא לישב בסוכה. על מקרא מגילה. טעמש אין כי דר אין גוזשתה דר קידוש המין רא ברכה גופתים. זירא דר קידוש גופתים זמן חירותינו באהבה מקרא קודש זכר ליציאת מצרים. המין ברכה הם המון ברכה מיבאשד. והמין כיפאיית מישווד. דיגר חאגתי ברכה גופתן ניסת: (שם)

ג) **דר** וקתי הא לחמא רא איבתידא כרדה כאנדן, באייד רויי מצה רא ילה כרדה מצה רא דר דסת גירפתה הא לחמא ענייא כאנד. ובעד כי הא לחמא רא כאנדה שודן, באלאיי מצה רא פושאנדה אז באלאיי שולחן און גאניב תר בורדה מאנד. מטלב כי אן בנה הא אין כאר רא דידה תעגוב מאנדה פורסן כי אין שב גיתגייר הסת כי אין כאר הא רא מי כוניתאן: (בית הבחירה)

ד) **ודר** הר שהר ווילאיית לאזים הסת כי הר כדאם וכדאם פרזנדאני ישראל המין הגדה רא דר לפזי כוד תפסיר

פרדה תפסירי אן רא הם כאננד. מטלב זעיף הא ובגהא הם חיכאיית האיי יציאת מצרים רא פהמנד. ודר כאנדני הגדה באייד אישתראב נא פרדה יפה יפה פוכתה פוכתה כאננד. וניז בעל הבית רא לאזים הסת כי כורדו ריזה האיי אהלי כאניש ניז זעיף הא רא בר הזר פרמאייד כי המה דר סובנאני הגדה גוש אנדאזנד. ודר זוהר הקדוש גוגין גופתין כי. הר שכסי אמדה סיפור יציאת מצרים רא דר שאדי ושאדמאני וכורמי חיכאיית מיכונד יאד כירדי מועגיז האיי השם יתברך רא דר זבאן גארי פרדה דר אהלי כאנהש מי פהמאנד. המון הר סוכן וסוכן כי אז דהאני או מי בוראייד. יך מלאך תעריף גי באו דר עולם מעלה אז המון סוכן פיידא מי שוד. ואו בדרגאהי כאליקש נחת רוח מיכונד. והקדוש ברוך הוא פרדא דר עתיד לבוא מוזדי או רא סאלים ומוכמל מידיהד. דר אין סבב באייד אדם דר שבי פסח גי מיקדאר גיירת פרדה כודש רא דליל ובא קוות כונאנדה מיסלי גבאר בארין גישינד. נה כונד כי כודש רא הלאך ומאנדה הא בארין כאב אלוד פרדה פינכי רפתה. ויא גושנה מסת הא בארין טילבה שודה הגדה רא דר אישתראבי מי כאנדה באשד. ניז אן נבוסת זאד האיי כי דר ערב פסח תענית דאשתה באשנד. אז תענית בוראמדני הסתים הלאך הסתים גופתה הגדה רא דר אישתראב וטילבה גי נבאננד. במתר קהווה יא גאיי יא שורבא נושנד. כוד רא דליל והושייאר ובא קוות גיריפתה הגדה רא גון תרתיב באננד. ואגר כאב זור כונד. כארי כונד כי כאב שאן רא דור כונד. מסלן דסתו רוי שאן רא אבי כונוך קטי שויינד כאבשאן מי פרד. וכוסוסן דר שבי אוולי פסח כי אצלי מצוהי יציאת מצרים רא חיכאיית כרדנש פרז דר שבי אוול הסת. ואמא שבי דוום אז דרבנן בראיי מנהג אבותינו בידינו מיבאשד. באין סבב באייד גי מיקדאר אדם כודש רא הושייאר ודליל ניגא דאשתה תא אבירי גהאר פייאלה נושידה תמאם שודן רא בידאר גישינד. תעריף האיי או הם דר עולם הזה והם דר עולם הבא:

(פלא יועץ אות ה׳)

ה) פייש אז איבתידא כרדני הגדה גוייד. לשם יחוד קודשא

בריך הוא וכו' ביחודא שלים בשם כל ישראל. הנה אנחנו מוכנים ומזומנים לקיים מצות עשה של סיפור יציאת מצרים ולהודות לאל יתברך שמו. על כל הטובות אשר גמלנו ויגמלנו בביאת משיח צדקנו אמן כן יהי רצון. ויהי נועם וכו' (שם)

י) **בעד** אז הא לחמא רא כאנדן פיש אז מה נשתנה פיאלהי דוויום רא פור כרדה דר פיש מאנד. אמא דר קוולי הרמב"ם פיש אז הא לחמא פור כונד. כי מטלב בגה המין רא דידה אז פדר סוואל כונד כי. נוו חאזיר קידוש גופתה יך פיאלה יין נושידים. ובאז הנוז עאש וטעאם נא כורדה, באז יין רא גרא מי נושיד גוייד. ובעד דר או גוואב דאדה גויינד כי אימשב תא אוול חיכאייתי יציאת מצרים רא גופתה חיכאיית נכונים. עאש נמי כורים. ובעד בגה מי גוייד כי גי חיכאיית וגי חאדיסה שודה בודסת. והמין קטי סוכן ילה מי שווד. ואן פדר דר פיסר חיכאיית האיי יציאת מצרים רא מי גוייד. מצות עשה והגדת לבנך רא בגא מיביארד : (שם)

ז) **ואגר** פיסר און קדר עקלי רסא נדאשתה באשד. סר פיי אין גב הא נמי רפתה באשד. כודי פדר דר פיסרש גב רא ילה כרדה לוקמה תייד. ודר או גוייד כי פיסר, תו גרא היג נמי פורסי כי אין שב גי שב מי באשד. וגרא אין כאר הא רא כרדה איסתאדיתאן. ובעד אן פיסר הושייאר שודה סר פיי מירווד ומי פורסד. ואן פדר דר או גוואב מי דיהד. ואגר שכסי פיסר נדאשתה באשד יא הנוז פיסרש כורד באשד. לאזים הסת כי זעיפיש אז שווהרש גב פורסד וגוייד כי אין שב גי תגייר הסת אז דיגר שב הא. וגר זני מי פורסידגי הם נה דאשתה באשד. באייד המין מרד כודש אז כודש פורסד. וכודש דר כודש גוואב דיהד. ואגר יעני דר מגלים המה מרד האיי תלמידי חכמים הם נישסתגי אגר באשנד כי. לאזים באז המדיגר אז יך דיגר שאן פורסנד וגויינד מה נשתנה הלילה הזה אין שב אז דיגר שב הא גי פרק דארד : (ש"ע תע"ג)

ח) **דר** סאעתי עבדים היינו לפרעה במצרים רא כאנדן. באז המון

לעלי מצה רא דר פיש אוורדה ילה כרדה מאנד. תא כי רסידן דר היא שעמדה לאבותינו. אנגאן באלאיי מצה רא פושאנד ופיאלה רא דר דסת גירפתה היא שעמדה כאנד. תא והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם כי גופת. בעד פיאלה רא אז דסת דר באלאיי שולחן מאנד. ובאלי מצה רא ילה כרדה מאנד. תא דר לפיכך אנחנו חייבים רסידן רא:

ט) דר ישראל מנהג הסת כי יך פיאלהי דיגר יין תייאר מיכונד חלק סטרא אחרא. וקתי רסידן דר כאנדני דם ואש ותימרות עשן, יגאן כאסה יא טבקי כונה יא תשתך רא פיש מיבייארנד וניז כמתר אב הם מיבייארנד. דר הר יך חורף דם ואש. ותימרות עשן. גופתן יך גכלה אז יין ויך גכלה אז אב דר המין תשתך מי ריזנד. אין סה גכלה. ובאז דר דם צפרדע כאנדן דר דה כלימה עשר מכות. דה גכלה מיריזנד. ודר כלימהי דצ"ך. עד"ש. באח"ב. סה גכלה מיריזנד. אין געם ט"ז גכלה יין ואב ריכתה דר בירון בוראוורדה דר אכלאט כאנה ודר גאיי כנאר מיריזנד. אין ט"ז גכלה גון מוקאבילי שמשירי מלאך המות כי אן ט"ז תיג דארד. ודר זמאני המין כאר כרדן באייד באלאיי פיאלה האיי יין רא פושאננד: (בית הבחירה)

י) דר וקתי כי דר כאנדני פסח שהיו אבותינו רסד. דר המין גושתי אוסתוכאני זרוע ניגאה כרדה זין מאנדה כאנד. ואמא זרוע רא דר גאייש מאנד בדסת נה גירד. ודר סרי מצה זו שאנו אוכלין כי רסיד. מצה רא דר דסת גירפתה דר אהלי מגלים נישאן דאדה גוייד כי מצה זו שאנו אוכלין ואינגונין דר מרור זה שאנו אוכלין רסד. מרור רא דר דסת גירפתה כאנד: (שם)

יא) ודר וקתי כי דר לפיכך אנחנו חייבים רסד המה אהלי מגלים פיאלה הא שאן רא דר דסת גירפתה. אז סרי לפיכך תא אכירי ברכהי גאל ישראל רא נינא דארנד. וברכה רא כי גופתה תמאם שוד. דר טרפי נף תכייה כרדה נושנד. ודר אין פיאלה חאגתי בורא פרי הגפן גופתן ניסת. ניז ברכה על הגפן הם נגויינד: (שם)

דיני רחצה סימן קנ"ח.

א) שריעת האיי נטילת ידים רא המה דר באלא גושתה דר חלק ראשון סימן כ"ח מוזאכירה כרדה בודים. ודר שבי פסח הר גנדי כי גושתה דר כרפס נטילה כרדה בוד. באז לאזים הסת כי פיש אז המוציא גופתני מצה באיד נטילה כרדה ברכה על נטילת ידים גוייד. באיד דר נטילת ידים ג׳ מיקדאר בר חזר באשד. וחכמים עליהם השלום פרמודה הסתן. כל המזלזל בנטילת ידים נעקר מן העולם וחייב נדוי ובא לידי עניות. יעני הר שכסי נטילת ידים רא בי פיסנדי מיכונד כאר מידאנד. או אז עולם בדהם מיכורד ואגיבי נדוי מישווד ודר האלתי עניות מי בייאייד. וסימן לדבר על נטילת ידים. ראשי תיבות ענ"י מיבוראייד. וסופי תיבות למ"ת מיבוראייד: (ש"ע סי׳ קנ"ח)

ב) דר נטילת ידים אזאני המוציא באייד כי דסת רא תא המון סרי בנדי בוגוני באזו רא שוייד. ובעד דסתאני כוד רא דר דסת פאכון וקרין סכת סכת פאך כרדה כושך כונד. גופתין חכמים עליהם השלום כל האוכל בלי ניגוב ידים כאלו אוכל לחם טמא. שנאמר ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים. לחמ"ם טמ"א גימטריא בל"א ניגו"ב ידי"ם. ניז לחמ"ם אותיות ל"ח מי"ם: (בית הבחירה)

ג) דסתאני כוד רא גון תרתיב וגון לאייקנדה נטילה כונד. וכוונה בנדד כי, דר המין נטילת ידים שבי פסח קטי. המון נטילה האיי כי כולי סאל דר בי איסי קטי נטילה כרדה באשד. יעני גון תרתיב וגון לאייקנדה נטילה נכרדה באשד. המין תיקון אזאני המון נטילה הא שווד. וניז דר כוד קבול כונד כי מין בעדה הם דר נטילת ידים בר חזר שודה נטילה רא גון תרתיב ולאייקנדה נטילה מי כונם גוייד: (שם)

דיני מוציא מצה סימן קנ"ט.

א) הר סה מצה רא יעני דו מצהי בותון ויך תא פארה כרדגיש

רא

רא. המון טריקי איסתאדגיש רא אליש נא כרדה אז לעלי ברדאשתה
דר דסת גירד. ופיש אז ברכהי המוציא אין נוסקה רא כאנד :

לשם יחוד קב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל. הנה אנחנו באים לקיים מצות עשה לאכול מצה בלילה הזה. כמו שנאמר בערב תאכלו מצות. ולתקן את שורשה במקום עליון. לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו ויהי נועם וכו' (בית הבחירה)

ב) **ובעד** ברכת המוציא רא גויד. פסק נא כרדה אז דומבאלי אן ברכת על אכילת מצה גופתה תביה כרדה אז יך כזית זיאד תר מצה כורד. באיד אז מצהי רוי בודגי ואז מצהי נימה שודגי כי דר מיאנה הסת. אז הרדויי המין יך גאיה פארה כונד דר נמך זדה כורד. ואנשי מעשה ומדקדקים. אז מצהי רויי בודגי יך כזית. ואז מצהי פארה הם יך כזית יעני דו כזית יך גאיה פארה כרדה מיכורנד. סבב כי מכסד אז ספק בוראינד כי מצוהי אן אז מצהי בותון דר אימשב כורדנש פרז באשד. יא אז מצהי פארה. בינא ברין אז חאלתי ואגיבי הרדוייט בראיים גופתה אז הרדוייש דו כזית מיכורנד : (שם)

ג) **בהר** חאל באיד אדם בר חזר באשד אז אוולי המוציא גופתן תא ברכהי אכילת מצה גופתה יך כזית מצה כורדה שודן רא היג פסק כרדה גב נזנד. אגר יעני מצה רא דר דהאנש כאידה כורדה איסתאדה באשד הם כי. תא בותון המון יך כזית מצה פורו בורדה כורדה נשווד. הרגיז פסק כרדה גב נזנד. ואגר כסי נא דאניסתה מאביני ברכהי המוציא תא כורדן רא גב זדה באשד. לאזים אז סר ברכה גויד : (שם)

ד) **ואון** מצהי סהום רא אלהאל פארה נא כרדה דר כורך ניגא דארד. ודר המין ברכהי המוציא גופתנש כוונה בנגד כי המין מצהי כורך רא הם פטור כ״ד. זירא כי דר כורך ברכה גופתן חאגת ניסת. ניז דר המין ברכה גופתנש כוונה בנגד

כי אז בראיי תקון כרדן צון אדם הראשון רא. בקוולי המון חכם כי גופתה הסת המון מיוהי עין הדעת אדם הראשון כורדגי גנדום בוד. וניז כוונה בנדד כי דר דורוני כוליי המין יך סאל הר מאכלות אסורות יעני כוראכי האיי חראם כורדה באשד. תיקוני המון הא הם שווד : (שם)

ה) מצה רא כסי אז שכסי גזל כרדה יא דוזידה באשד. דר און מצה רא כורדנש אז האלתי ואגיבי נמי בוראייד. נה דר שבי אוולי פסח ונה דר שבי דוים. וניז שכסי מצה רא בי כוונהי מצוה כורדה באשד. הם. מסלן אורא תב בורדה בוד. יא מסתי בי איכתייאר שודה בוד. ויא גיזי רא בדסת גיריפת כורד ודר כייאלש אין גיזי דיגר באשד. ובעד דאניסת כי אין מצה בודסת. המין טריקה כורדניש ביכאר הסת. אין לשם מצוה ניסת. באייד אז סרי נוו מצה רא דר נאמי מצוה כורד (שם)

ו) אדמי מצהי גנדומי גושה מי כורדגי. אגר עאשש רא דר דיגו טבקי אזאני מצהי בהארי מיכורדגי פזר דורוסת הסת. עייבי נדארד : (שם)

ז) הר כס רא פרז ואגיב דיין הסת כי אז המין מצהי המוציא ומצהי פארה שודגי דר שבי דו כזית כורד. ונה אז אין כמתר. אגר אהלי מגלים כם בסייאר באשד. ואן סה מצהי בודגי דר הר סרי כסי דו כזית כיפאיית כרדה נמי רסידה באשד. באז סה מצהי דיגר בייארנד כי מטלב אז דו כזית כם נכורד. ושיעורי כזית רא דר באלא נוישתה בודים יעני גון וזמי נים תוכם מורק. ניז באייד בר חזר באשד כי המין דו כזית רא יך בארה כורד. נכונד כי ניספי אן רא האזיר כורד. וניספי אן רא בעד אז גאריכי סאעת מי כורדה באשד. ואגר רפתו כסי פסק כרד ניספי אן רא האזיר כורד וניספי אן רא בעד תר סאני תר כורד אז האלתי ואגיבי מיבוראייד. בשרטי אז אין כורדנש תא און כורדנש רא דר מייאנה מיקדארי כדי אכילת פרס רא תאכיר נכרדה באשד. אכילת פרס המין כי מיקדארי פורסתי נים תא נאן רא כורדן. אגר אז אין זייאד תר תאכיר כרדה באשד. לאזים אז סרי נוו דו כזית

מצה גיריפתה יך בארה פסק נא כרדה כורד. וניז דר מרור הם המגונין באייד יך כזית מרור רא יך בארה פסק נא כרדה כורד : (ש״ט)

ח) דיף חוצה לארין באייד דר הרדו שבי פסח ברכה על אכילת מצה גויינד. ודר ארין ישראל יך שב. ליכין דיגר דר רוזי אוולי פסח יא דיגר רוז האיי פסח ברכה על אכילת מצה גופתן חאגת ניסת. טעמש גי הסת כי מאייאן דר סוכות הר הפת שבו הפת רוז ברכה לישב בסוכה מיגויים. ואמא דר מצה בס דר שב האיי אוול דיגר ניה. טעמש המין כי דר תורה גגד פסוק הר כיל נויסתה אמדסת. יך פסוק נויסתסת כי. שבעת ימים תאכל מצות. ויך פסוקי דיגר נויסתסת כי ששת ימים תאכל מצות. אין דו פסוק בהמדיגר מוכאליף. ליכין בא הכתוב השלישי והכריע ביניהם. פסוק סהום נוישתה אמדסת כי. בערב תאכלו מצות. ואכנון חכמינו זכרונם לברכה המין סה פסוק רא מעני כרדין וגופתין כי כל דבר שהיה בכלל וכו' כולסי סוכן המין כי מצה כורדן רא פרזש דר שבי אוול האיי פסח. ואמא אגר דר דיגר רוז האיי פסח כסי מצה נכורד ודר אבו עאש ומיווה קטי הם אווקאת כונד. אכתייאר דארד. בס חמין נכורד מישוד. בי מצה הם זינדוגאני כרדה מי תוואנד. ואמא סוכה רא פרזש דר סוכה נישסתה גיז כורדן ודר סוכה כאב רפתן הסת. דר הפת רוזי סוכה גיז נא כורדן מומכין ניסת ניז כסי דר דונייא סה שבו סה רוז אגר כאב נרווד. זינדה איסתאדה נמי תוואנד. עילאג נדארד כי אגר נכורד. יא כאב נה רווד. בינא ברין דר סוכה המהי הפת רוז לישב בסוכה מיגויים. ודר פסח אכילת מצה רא בס שב האיי אוול מיגויים ונה דר רוזאנה : (קמח סולת)

דיני מרור סימן ק״ס.

א) גוזשתה דר באלא סימן ק״נ נוישתים כי מצוה מן המובחר אזאני מרור. אוול כאהו מיבאשד. ואגר כאהו מוייסר נה שווד בעד דיגר כיל תלכה מי כורנד. ובעד כי מצה רא

כורדה שודן. המין כאהו רא גיריפתה הר כדאם אז אהלי מגלים מיקדארי יך כזית זייאד תר ונה אז אין כם. דר חרוסת אנדר זדה ברכה על אכילת מרור גופתה בי תכייה מיכורד. דר אין תכייה כרדן חאגת גיסת: (ש"ע תע"ה)

ג) המין שריעתי מרור רא כורדנש הם מיסלי מצה בארין מי באשד כי באייד פסק נא כרדה המין יך כזית רא יך גאייה כורד. ודר המין ברכה גופתנש כונה בסתה חרוסת רא הם אז ברכה פטור כונד. ואגר אדמי זקן באשד כי מרור רא כאיידה נמי תוואניסתה באשד. או קטי כארד מיידה כרדה כורד דורוסת הסת. וגיז מצה הם אדם האיי פיר תר כרדה כורגד דורוסת הסת: (בית הבחירה)

דיני כורך סימן קס"א.

א) פסוק דר תורתנו הקדושה נוישתה אמדסת כי. על מצות ומרורים יאכלוהו. ודר מעניי המין פסוק מאביינו הלל הזקן וחכמים בחם אפתאדה הסת. דר קוולי חכמים המין כי מצה רא באייד אדם בתנהאייש בתוורי כודש כורד ומרור רא הם בתוורי כודש כורד. ואונסת כי תורתנו על מצות ומרורים גופתסת. כי יעני יך גאייה כורד. ויי רר זמאני בית המקדש כי קרבן פסח מי אוורדן דר המון קרבן פסח קטי יך גאייה מיכורדנד. ואלחאל כי קרבן פסח גיסת מצה רא כורדנש אז תורה ואגיב הסת. כי פסוק בערב תאכלו מצות גופתסת. ואמא מרור בזמן הזה אז דרבנן הסת. זירא כי מרור רא פסוק בם יך כרת דר נזדי כורדני קרבן פסח נוישתסת ודיגר גיה. בינא ברין הר כדאמי אן רא בתוורי כוד כורד כי. אין מרור אזאני דרבנן אמדה טעמי מצהי דאורייתא רא באטיל נכונד. וליכין הלל הזקן עליו השלום גופתין כי. מצות המדיגר שאן רא באטיל נמי כונגד. פסוק כי על מצות ומרורים יאכלוהו גופתסת. יעני באייד מצה ומרור יך גאייה דר דהן כאיידה כורדה שווד. אין קוולי הלל הזקן. ואכנון פוסקים אמדה דר אין

צולה כרדין כי דר קוולי הרדויי אישאן הם באייד. מאייאן כאר
כונים. זירא בלפי הלכה גון קוולי הילל הזקן באשד. בינא ברין אוול
מצה רא גודאיי ומרור רא גודאיי מיכורים. דר קוולי חכמים, ובאז
בעד מצה ומרור רא יך גאייה פיגאנדה מיכורים דר קוולי הילל
הזקן ; (בית הבחירה)

ב) **בינא** בר אין המין מצה ומרור רא יך גאייה פיגאנדה דר
חרוסת אנדר זדה מיגוייים זכר למקדש כהילל הזקן וכו׳
יעני גי טריקהי כי דר זמאני בית המקדש המין מצה ומרור יך
גאייה כורדה מי שוד. אינגונין אלחאל הם מאייאן המין טריק
כרדה מיכורים. וליכן דר אין ברכה גופתן האנת ניסת. זירא כי
גוזשתה יך באר דר מצה הם ברכה גופתה בודים. וניז דר מרור
הם ברכה גופתה שודה בוד. וניז דר אין לאזימי תכייה כרדה
כורדן הסת. אז סבבי כי מצה דארד. ומצה לאזים דר תכייה
כרדה כורדן מיבאשד ; (שם)

ג) **ודרך** המין כורך באייד אז המון מצהי סהום כי דר תחת
איסתאדגי הר כס יך מיקדארי כזית גירד. ניז מרור
הם יך כזית גירד. גמע דו כזית רא יך גאייה דר חרוסת זנד
ויך גאייה דר דהאן כרדה בבת אחת כורד. ודר כורדני אין הם
באייד פסק נכונד. יעני המין דו כזית רא יך בארה דר דהאן
אנדאזד. ודר מייאנה פסק כרדה גב הם נזנד. ואגר שכסי דר
שבי פסח דר המין סדר גלט כרד. יעני בגאיי כי אוול מרור
רא על אכילת מרור גופתה כורד. או אוול כורך רא גיריפתה
זכר למקדש גופתה כורדה באשד. אין עייבי נדארד. ובעד אז
כורך מרור רא גיריפתה כורד. ליכן ברכה על אכילת מרור
נגוייד. זירא כי גוזשתה דר כורך מרור רא כורדסת. והברכות
אינן מעכבות ; (שם)

ד) **ובעד** אז כורך ישראל מנהג כרדין כי תוכם רא מי כורנד.
טעמי דר שבי פסח תוכם כורדן רא דר באלא גוזשתה
דר סימן ק״נ מוזאכירה כרדה בודים. ניז באייד המין תוכם הם
תכייה כרדה כורד. ודר שהר האיי כי מנהגי כבאב רא כורדן

דָאשְׁתַה בְּאשַׁנְד. בָּאיַיד כַּבָאב הַם תַכְּיַיה כַּרְדַה כוּרַנְד. וְהַסְתַנְד מִנְהָג כַּרְדִין כִּי דַר תוּכְם רָא כוֹרְדַנְשׁ אַוַּל מֵי גוּיַינְד זֵכֶר לְקָרְבַּן חֲגִיגָה : (שם)

שולחן עורך סימן קס"ב.

ליום י"א.

א) וְסָאנִי הַר כַּם מוּוָאפִיקִי קוּדְרַת וְתַוָאנִישִׁי כוּד גִ'י כֵּיל טְעָאם כִּי דַר כָּבוֹד יוֹם טוֹב פוּכְתַה תַיָאר כַּרְדַה בָּאשַׁד. אָוַרְדַה כוּרַד. הַסְתַנְד אַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה כִּי אִין סְעוּדָהִי אַזָאנִי יוֹם טוֹב רָא אַז סְעוּדָהִי שַׁבָּת יַךְ כֵּיל טַעָאם זִיָאד תַר דַר כָּבוֹד יוֹם טוֹב מֵיפַזַנְד. לֵיכִין הַר גַ'נְדֵי כִּי דַר עִיזַתִי יוֹם טוֹב גַ'נְד כֵּיל עָאשׁ וְטַעָאם דָאשְׁתַה בָּאשַׁד הַם כִּי אוּן קַדַר בִּיסְיָאר אַז חַד בֵּירוּן אִישְׁכַּמִי כוּד רָא סֵיר נַכּוּנַד. כַּמְתַר גָ'אי מָאנַד. כִּי מַטְלַב גַשְׁתַה מַצָּהִי אַזָאנִי אֲפִיקוֹמֶן רָא הַם דַר תִיאֲבוּן כוֹרְדַה תַוָאנַד. וְהַם בָּאיַיד בָּאז דַר פֵּישׁ דוּ פִּיָאלַהִי דִיגַר יַיִן אַז תַנִי גַ'הָאר פִּיָאלַה נוּשִׁידַנִי הַסְת. בִּינָא בְּרִין הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ. אַז אַוַּל פִיכְר זַדַה כָּארֵי כּוּנַד כִּי בָּאז חָס וְשָׁלוֹם אַז כוֹרְדַנִי אֲפִיקוֹמֶן דַר אִישְׁתִיהָא. וְנוּשִׁידַנִי דוּ פִּיָאלַהִי אָכִירִין כוּד רָא בָּאטִיל נַכּוּנָאנַד : (בית הבחירה)

ב) דַר סַרִי שׁוּלְחָן בָּאיַיד בְּהַמְרָאהִי זַנוּ פַרְזַנְד וְאַהְלֵי מַגְלִים דַר שִׂמְחָה וְשָׁאדִי וְכוּרַמִי שִׁינַד. גוּזַשְׁתַה מוּזָאכִּירַה שׁוּדַה בוּד כִּי דַר הַר יוֹם טוֹב דַר אָדַמִי תַוָאנְגִישׁ דָאשְׁתַה גֵ'י יָאגִ'יב הַסְת כִּי אַז עֲנִיִּים אַקְלֵי יַגָאן עָנִי רָא כַּבַר כַּרְדַה דַר כָּאנַה בִּיָארַד. זֵירָא כִּי דַר זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ בִּיסְיָאר דַר אִין חוּמְרָא גִ'ירִיפְתִין. כִּי מַטְלַב שָׂטָן גַיְבַת נַכּוּנַד. וְאַגַר עָנִי דַר הַמִּין שׁוּלְחָן קְטִי אַהְלֵי מַגְלִים נִישַׁסְתַגִי בָּאשַׁד. בָּאיַיד דַר אוֹ הַם אַז הַמּוֹן טַעָאם הָאיִי כוּדִי בַּעַל הַבַּיִת מֵי כוֹרְדַגִי דִיהַן. וְאוֹרָא כוּשׁ וַקְת כוּנַנְד. וְאָנְגַה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַמּוֹן סָאל דַר הַמּוֹן כָּאנַה שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה כוּב וּבִיסְיָאר מִידִיהַד : (שם)

ג) וְדַר הַמִּין שַׁבִּי פֶּסַח כִּי אָדַם הַר טַעְאַם וְנָאזוּ גִּיעְמַת כִּי מֵי כּוּרְד. בְּאַיְד כַּוְּנְהִי אוֹ מַכְסוּין אַז בְּרָאִיִ כָּבוֹדִי יוֹם טוֹב בָּאשַׁד וְנַה אַז בְּרָאִיִ חוּזוּרִי גַּסַד וְגָאלִיבִי נַפְס. וְהַמַּה גִּיז מֵי כּוּרְדַגִּיִ אוֹ דָוְוקָא בַּס לְשֵׁם שָׁמַיִם בָּאשַׁד. וְדַר אִין סוּכַן רַמְז וְאִישָׁאַרַת כַּרְדַּה הַסְתַּנְד כִּי. מַאֲכָ"ל דַר גֵימַטְרִיָּא הוי"ה אדנ"י מֵיבּוּרָאַיְד. וְהַס גֵימַטְרִיָּא האלהי"ם מֵי שַׁוַד. נִיז מַאֲכָ"ל אוֹתִיּוֹת מַלְאָ"ךְ בָּאַיְד אָדַמִי דַר בָּאבַתִי כּוֹרָאךְ כּוּדֵשׁ רָא מִיסְלִי מַלְאָךְ בָּארִין בֵּי גּוּנָאה סָאזַד: (שם)

ד) דַר סַרִי שׁוּלְחָן הַר אָדַם לָאזִים הַסְת כִּי מוּוָאפִיקִי עִילְמַשׁ יְגָאן דִּבְרֵי תוֹרָה גּוּפְתַה דַר זַנוּ וְפַרְזַנְד וְאַהְלִי מַגָלִים הִיכָּאַיַת כּוּנַד. וְאַגַּר שִׁירָה וְפִזְמוֹנִים רָא מֵי דָאנִיסְתַה בָּאשַׁד. שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת הַם כָּאנַד. זֵירָא כִּי דַר סַרִי שׁוּלְחָן שְׁכִינָה חָאזִיר הַסְת בָּאַיְד בַּר חַזַר בָּאשַׁנְד כִּי הַרְגִּיז סוּבוּךְ סַרִי נַכּוּנַנְד. דְּבָרִים בְּטֵלִים וְדִבְרֵי חוֹל הַם גַּב נַזַנַנְד. וְאָנְגַּה חִיסָאב מֵי שַׁוַד. כִּי גוּיָא אַז שׁוּלְחָנוֹ שֶׁל מָקוֹם בַּהְרַה בּוּרְדַה בָּאשַׁנְד. וְכוּדָא וַנְד דַר הַמּוֹן סָאל דָאִים דַר מַדַדִי אֵישָׁאן מֵי בָּאשַׁד. הֵיג גּוּנָאה דַר אָן הָא סַר בַּר נַמֵי זַנַד. וְהַבָּא לִיטָּהֵר מְסַיְּיעִין אוֹתוֹ: (שם)

דִּינֵי צָפוּן סִימָן קס"ג.

ה) הַמּוֹן אָדַם הָאיֵ כִּי דַר הַפְת רוּזִי פֶּסַח מַצְהִי גַּנְדוּם בְּהָארִי מֵי כּוּרַנְד. לָאזִים הַסְת כָּארִי כַּרְדַה אַגַּר מוּיַסַר שַׁוַד אַז בְּרָאִיִ סֶדֶרִי שַׁב הָאיִ אַוַּל. סֶה דָאנַה מַצְהִי גַּנְדוּם גּוֹשַׁה יַעְנֵי שְׁמוּרָה יָאפְתַה גִּירַנְד. וְאַגַּר סֶה דָאנַה מַצְהִי גּוֹשַׁה מַוְגוּד נַשַׁוַד אַקַלֵי יַךְ דָאנַה יָאפְתַה בִּיָאַרַנְד. וְהַמּוֹן רָא דַר מִיָאנַה מָאגְדַה דַר יַהַן בּוּלַךְ פּוּנַנְד כִּי נִיסְפִי אָן רָא דַר אֲפִיקוֹמֶן מֵי כּוּרַנְד. זֵירָא כִּי אֲפִיקוֹמֶן זֵכֶר לְקָרְבַּן פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשּׂבַע מֵיבָאשַׁד. וְדַר תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה פָּסוּק דַר נַזְדִי פַּרְמָאיִישִׁי קָרְבַּן פֶּסַח נִוִישְׁתַה וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. יַעְנֵי דַר הַמִּין אִישָׁאַרַת כַּרְדַסְת כִּי מַצָּה שְׁמוּרָה אַז וַקְתַשׁ. גַּנְדוּם גִּירִיפְתַה בְּרָאִיִ מַצָּה נִיגַּה דָארִיד. וְאַכְנוּן דַר הַמּוֹן

העם כי אין קדר כאר מומכין ומוייסר גיסת. מצהי בהארי מי כורנד. לפחות באייד המין אפיקומן רא. אז מצהי גושה כורנד. ואגר מומכין נבאשד. יא כי גושה ביסייאר קימת באשד. אנגה לא עילאג אפיקומן רא אז המון מצהי בהארי מי כורדגיש הם כורד עייבי נדארד : (ש"ע סימן תע"ז)

ב) **המין** נים תא מצהי כי פיש אז הא לחמא כאנדן דר יך גאי פינהאן כרדה מאנדה בוד. המון רא אכנון בעד. אז המה כוראך וטעאם כורדה שודן אוורדה תכסים כרדה דר המהי אהלי מגלים דיהד אגר מומכין באשד הר סרי כסי דו כזית כורד כי יך כזית וגי קרבן פסח יך כזית וגי מצה. ואגר נה מיקדארי יך כזית יך כזית דיהד. ואן רא תכייה כרדה זכר לקרבן פסח הנאכל על השובע גופתה כורנד. ליכין אין רא באייד בעד אז המה גיז הא רא כורדה שודן באלאיי אישכם סירי כורד ובעד אז אין דיגר כוראכי כורדן דורוסת ניסת. בס בגייר אז אן דו פיאלה יין כי אז תני גהאר פיאלה מי נושידגיש דיגר גיזי נכורד. מטלב המין כי. מזהי המין מצה דר דהאנש מאנדה ברכת המזון גוייד. ונה מזהי גיזי דיגר: (שם)

ג) **טעמש** גי הסת כי אין אפיקומן רא דר אכיר בעדי אישכם סירי מיכורנד. טעמש המין כי דר זמאני בית המקדש קיים בודן קרבן פסח רא דר באלאיי אישכם סירי מי כורדן, אז סבבי כי חיבוב מצוה. יעני אגר אדם דר וקתי גושנה בודנש כורד ויי אז בראיי מצוה בודנש מעלום ניסת. זירא כי מא מיגוייים או אז סבבי גושנה בודנש כורדסת. ואמא בעד אז אישכם סיר בודנש כי מי כורד. אנגה מעלום מי שוד כי או דר אין מעתל נבודסת. גוזשתה אישכמש סיר הסת. ואין רא כי אכנון אמדה מיכורד. מחז אז בראיי מצוה. כי הקדוש ברוך הוא אורא חוכום כרדסת כי דר המין שב באייד המין רא כורי אז המין סבב מיכורד. ונה אז בראיי גושנגי. ואין אפיקומן הם זכר לקרבן פסח הסת. בינא בר אין באלאיי אישכם סירי מיכורנד : (ס' זכר צדיק)

ד) **אפיקומן** באייד. פיש אז ניספי שב כורדה שוד. גון מאנדי

קרבן פסח כי אינו נאכל אלא עד חצות הסת וניז הלל ודו
פייאלהי יין בעד אז סעודה מי נושידגי רא הם באייד ביסייאר
תאכיר נכונד ופיש אז ניספי שב נושידה שווד : (שם תפ"ז)

ה) **שבסי** דר שבי פסח פראמוש כרד אפיקומן רא נא כורדה
או דסתש רא נטילהי מים אחרונים כרד כי מטלב
נברך גוייד. ובעד דר יאדש אמד כי אפיקומן רא נכורדסת. זלר
נדארד אפיקומן רא גיריפתה ברכה המוציא נא גופתה כורד דורוסת
הסת. אמא אגר ברכת המזון רא גופתה שוד והנוז פייאלהי סהום
רא נא נושידה דר יאדש אמד כי או אפיקומן נה כורדה בודסת.
אגר המין אדם דר מייאנהי סעודהש כמתר מצה שמורה יעני
מצהי גושה כורדה באשד. המון רא אפיקומן חיסאב כונד. ודיגר
אפיקומן כורדנש חאגת ניסת. ואמא אגר דאשתגי מצהי גושהי או
המין בוד והמין רא בראיי אפיקומן ברדאשתה פינהאן כרדה בוד.
ואכנון אז יאדש בוראמדסת ונכורדסת. או באייד אז סרי נוו נטילה
כרדה המוציא גופתה המין אפיקומן רא כורד. ואז סרי נוו ברכת
המזון גופתה בעד פייאלהי סהום רא נושד. ליכין אגר בעד אז
פייאלהי סהום רא נושידן דר יאדש אמדה באשד. דיגר אפיקומן
רא כורדה נמי תוואנד. המון מצהי בהארי דר מייאני סעודה
כורדגיש רא שמורה אז וקתי כמיר כרדן חיסאב כונד ובס : (ש"ע שם)

ו) **אגר** נא פהמידה שכסי המין מצהי אפיקומן רא דר מייאנהי
סעודה כורדה באשד. ובעד אז ויי טעאם יא גיזי דיגרי
כורדה באשד. ויא אגר המין מצהי אפיקומן פינהאן כרדגי שאן
גום שודה ברהם כורדה באשד. בגאיי אן יך מצהי שמורהי דיגר
אוורדה בנאם ונייתי אן אפיקומן זכר לקרבן פסח הנאכל על השבע
גופתה כורד דורוסת הסת. מטלב טעמי מצה דר דהאנש מאנדה
בעד נברך גוייד : (שם)

ז) **הסתנד** מנהג כרדין כי יך בולך אז מצהי אפיקומן ברדאשתה
דר כיסה הא שאן ניגא מידארנד. ויא דר כאנה דר
יגאן סנדוק גה איחתייאג ניגא מידארנד. כי אן כאסיית וסגולהי
דארד כי הר כסי אגר המין מצה קטיש באשד דר ראה דר

דורוני

דורוג'י דרייאה ופראכות באשד. אן דרייאה גורמיש נמי כונד ופראכות גרק נמי שווד. ואגר דר כאנה באשד דר אן כאנה דוז נמי בייאיד. ניז קליפות ושטנים ומקטרגים רא הם ברהם מי זנד. אין מנהג הם נגז הסת. אלבתה אין פרמאייש אז יגאן שכסי עאלים ועזיז בודג'י הסת : (בית הבחירה)

דיני ברך סימן קס"ד.

א) פייאלה האיי סהום אז תני גהאר פייאלה רא טבילה דאדה יין פור כונד. נגוייד אדם כי אין פייאלהי מן אז דו סר אז יך רביעית יין ביסייאר תר מיברד. מן אין רא און קדר גרא פור כרדה לב ריז מיכרדים. בס מיקדארי יך רביעית אנדאזם אז ניספי פייאלה זייאד תר שווד הם כיפאיית הסת. אין תור נגוייד. זירא כי פייאלה רא פור כרדן פרז ודיין הסת. על דרך הרמז והסוד. אין גנד גב הא דארד. רויי ראסתיש על דרך חרמ"ז המין כי. כוס מל"א ברכת ה' יעני כו"ס רא אגר מל"א סאזיד יעני במילוי. אין תקריר כ"ף ו"ו סמ"ך. בגימטרייא. ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. מיבוראייד. יעני שם הוי"ה ברוך הוא גהאר כיל מילוי דארד. בינא ברין באייד דר פור כרדני פייאלה דר המין גהאר שמות מלוי הוי"ה כוונה בנדד. והר גנדי פייאלה כלאן הם באשד כי באייד פור כונד : (בית הבחירה)

ב) אגר מומכין באשד אדם תרדות כרדה דר שלחן סה נפר אדם קטי נישינד כי מטלב אן הא זימון שודה נברך גוואב דיהן. ודר אין רמז גופתין כי דר סרי שלחן שכינה חאזיר הסת. שכינ"ה בא המראיי סה אדם גימטרייא שלח"ן מישווד : (שם).

ג) שריעת האיי מים אחרונים רא גוזשתה דר באלא דר סימן מ' מוזאכירה כרדה בודים. ואלל כוסוס דר שבי פסח באייד אדם ג'י מיקדאר בר חזר באשד כי מים אחרונים רא פראמוש נכונד. ונה גוייד כי מן טעאם רא קטי קאשוק כורדם. גושת רא קטי סיך גה כורדם. הרגיז דסתאנם אלודה נשודסת. מן אז ג'י סבב

אין דסת האיי פאכיזה רא באז מי שוסתים. אין תור נגוייד.
זירא כי אין מים אחרונים כרדן בס בתנהא אז בראיי אלודגי
דסת גיסת. אמא אין חלק אזאני סטרא אחרא הסת כי מאייאן אין
כמתר אבי מורדאר רא דר סטרא אחרא תקסים מידיהם. ואגר
יעני דר וקתי בית המקדש הם אז קרבן האיי השם יתברך חלק
דר סטרא אחרא דאדה מישוד. המון דודי קרבן כי אז באלאיי
מזבח מיסלי סותון בארין שודה מיבוראמד. דאיים בג שודה מייל
דאדה המין סותוני דוד דר טרפי צפון מירפת. יעני דר גאניבי
סטרא אחרא. גון כי פסוק גופתסת ואת דצפוני ארחיק מעליכם
המין סטרא אחרא גאניבי צפון הסת. ולעולם נה שודסת כי המין
דודי אתשי מזבח יא דר מערב דרום ומזרח מייל כרדה באשד.
אמא בס דר צפון מייל מיכרד. ואגר יעני דר וקתי שמאל האיי
זור בודן הם. ודר אין סבב אנשי מעשה דר וקתי מים אחרונים
כרדן שאן אין פסוק רא מי כאנן. זה חלק אדם רשע מאלהים ונחלת
אמרו מאל: (קשל"ה)

ז) **דינים** האיי ברכת המזון וכוס של ברכה רא גוזשתה המה
רא יכא יך דר חלק ראשון אז סימן ל"ט תא סימן
מ"ד רא נוישתה מוזאכירה כרדה בודים. וכוסכן דר שבי פסח
באייד אדם ברכת המזון רא אז רויי סידור פוכתה בלנד
בלנד יכה כאנד. איסו עקלש רא דר כוד מאנד כי באז יעלה
ויבא רא פראמוש נכונד. ואגר שבת באשד אול רצה והחליצנו
רא כאנד בעד יעלה ויבא. ליכין דר יעלה ויבא דיגר את יום
השבת הזה גופתן האגת ניסת. בס את יום חג המצות וכו' זירא
כי גוזשתה שבת רא דר רצה והחליצנו מוזאכירה כרד. ואגר שכסי
פראמוש כרד כי דר שבת אול רצה והחליצנו רא נא כאנדה
או יעלה ויבא רא דראב כרדה כאנד. או באייד פסק כרדה
יעלה רא מאנד. ואול גשתה רצה והחליצנו כאנד. בעד יעלה ויבא.
אז גיהתי תדיר ושאינו תדיר. תדיר קודם. אין הם בשרטי כי הנוז
ברכהי בונה ברחמיו ירושלים גופתה איתמאם נכרדה באשד. ואגר
ברכה רא איתמאם כרדה באשד. ויא הם רצה והחליצנו והם יעלה

ויבא

וְיָבוֹא רָא פַּרְאמוֹש כַּרְדַה בָּאשַׁד. אִין שַׁרִיעַת דֵר הַמּוֹן חֵלֶק רִאשׁוֹן סִימָן מ"ג נַוִישְׁתַה שׁוּדַה בּוּד. הַמּוֹן רָא דִירַה אַז רוֹוִי הַמּוֹן בַּאר כּוּנַד : (בית הבחירה)

ה) בַּעְד דַר אָכִירִי בִּרְכַּת הַמָּזוֹן כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וכו' כָּאנְדַה בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן גּוּפְתַה פִּיָאלַהִי סֶהוּם רָא תַכְּיַה כַּרְדַה נוֹשַׁד. לֵיכִין אַלְהָאל בְּרָכָה אַחֲרוֹנָהִי עַל הַגֶּפֶן רָא נַגוּיַיד. תָא כִּי בַּעְד אַז הַלֵּל פִּיָאלַהִי גַהָארוּם רָא הַם נוֹשִׁידַה תַמָאם כּוּנַד. בַּעְד עַל הַגֶּפֶן רָא גוּיַיד : (ש"ע סי' תע"ט)

דִינֵי הַלֵּל נִרְצָה סִימָן קס"ה.

א) בַּעְד אַז פִּיָאלַהִי סֶהוּם רָא נוֹשִׁידַה שׁוּדַן. פִּיָאלַה הָאִי גַהָארוּם רָא טְבִילָה דָאדַה יַיִן פּוּר כּוּנַנְד. אַז סַרִי שְׁפוֹךְ חֲמָתְךָ דָרָאב כַּרְדַה הַלֵּל רָא דַר נִיגּוּן קְטִי. בַּלַנְד בַּלַנְד כָּאנַנְד. וְאַלֵּל כּוֹסוֹס הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב וכו' וְנִשְׁמַת כָּל חַי רָא. נִיז יִשְׂרָאֵל מִנְהָג דָארַנְד כִּי דַר זְמָאנִי שְׁפוֹךְ חֲמָתְךָ כָּאנְדַן. דַר הָאִי כָּאנַה רָא יַלַּה כַּרְדַה מֵי מָאנַן. אַז סַבַּבֵי כִּי מַעְלוּם שַׁוַד אִימְשַׁב לֵיל שִׁמּוּרִים מֵי בָאשַׁד. וְדַר זְכוּתִי הַמִּין אֶעְתִּיקָאד וֶאֱמוּנָה כִּי מָאיָאן בְּדַרְגָאהִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דָארֵים. אִינְשָׁאלָא דַר זוּדִי מֶלֶךְ מָשִׁיחַ רָא דַר אַיָאמִי אֵימָא מֵי בִּיָארַד : (בית הבחירה)

ב) בַּר חַזַר בָּאשַׁד כִּי הַלֵּל רָא פֵּישׁ אַז נִיסְפִּי שַׁב בָאיַיד אִינְתִיהָאם כַּרְדַה פּוּרָארַד. דַר אָכִירִי יִשְׁתַּבַּח כִּי בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ וכו' גּוּפְת בְּרָכָהִי יִשְׁתַּבַּח נָא גוּפְתַה יְהַלְלוּךָ כָּאנְדַה. וּלְשִׁמְךָ נָעִים לְזַמֵּר וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה ה' מֶלֶךְ מְהוּלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת. אָמֵן גוּפְתַה. פִּיָאלַהִי גַהָארוּם רָא תֵכְּיַה כַּרְדַה נוֹשַׁד. בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן גּוּפְתַן חָאגַת נֵיסְת. וְבַעְד כִּי נוֹשִׁידַה שַׁוַד בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה עַל הַגֶּפֶן גוּיַיד. כַּוָּונָה בִּנְגַד כִּי הַמִּין בְּרָכָהִי עַל הַגֶּפֶן הַר גַהָאר פִּיָאלַה נוֹשִׁידַגִישׁ רָא פָּטוּר מֵי כּוּנַד : (שם)

ג) אַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה מִנְהָג דָארַנְד כִּי דַר שַׁבִי פֶּסַח בַּעְד אַז סֶדֶר וְגַהָאר פִּיָאלַה רָא נוֹשִׁידַן. נִישַׁסְתַה שִׁיר הַשִּׁירִים מֵי

כאננד

כָּאנַנְד אַז סַבַּבִי כִּי סוּכַּן הָאִיִ שִׁיר הַשִּׁירִים בִּיסְיָיאר תַּרֵיש נַקְלִי חִיכָּאיַית הָאִיִ יְצִיאַת מִצְרַיִם וּמַתַּן תּוֹרָה הַסְת. וְנִיז פִּזְמוֹן חַד גַּדְיָיא. אֶחָד מִי יוֹדֵעַ. אִין פִּזְמוֹנִים הָא קַדְמוֹן אַז אַיְיאמִי סָאבִיק אַז וַקְתִּי גְאוֹנִים מָאנְדַה הַסְת. עַל דֶרֶךְ הָרֶמַ"ז וְעַל דֶרֶךְ הַסּוֹד גַּנְדִין פֵּירוּשִׁים הָא דָארַד. דַר דָארָא הָאִיִ פֵּיש תַר יַךְ אָדָם סְבוּךְ סַרִי כַּרְדַה אַז הַמִּין פִּזְמוֹנִים מַסְקָרָה גִירִיפְתָה בוּד. וְאוֹרָא דַר כָּאבַּש נִידוּי כַּרְדַנְד. וְדַר סֶפֶר עִיקָרֵי הד"ט וְהָרַב חֶמְדַת יָמִים בִּיסְיָיאר דַר אִין כָּאבַּת בַּר חַזַר פַּרְמוּדִין כִּי הַמִּין פִּזְמוֹנִים כָּאנַנְד. וְדַר הַר מַמְלַכַּת דַר אִין פִּזְמוֹנִים בְּלַפְזֵי כוּד תַּפְסִיר כַּרְדַנִי הַם דָארַנְד. תַּפְסִירַש קַטִי מֵי כָּאנַנְד; וְדַר דַרְגָאהִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַמַּה כָּאנְדַנִי הָאִיִ אוֹ וְהַמַּה טָאעַתִי אוֹ מַקְבּוּל מִי שַׁוַד בִּינָא בְּרִין נָאמִי אִין רָא הַלֵּל נִרְצָה מֵי גוּיינַד. יַעְנִי יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנָיו ה' צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ צוּרֵנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְגוֹאֲלֵנוּ בָּעוֹלָם הַבָּא: (שם)

דִינֵי הַתְּפִלּוֹת שֶׁל יו"ט פֶּסַח סִימָן קס"ו.

א) דַרְ שָׁלֹשׁ תְּפִלּוֹת יוֹם טוֹב פֶּסַח. יַעְנִי דַר עַרְבִית שַׁחֲרִית וּמִנְחָה אַתָּה בְחַרְתָּנוּ כָּאנְדַה אֶת יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה וכו' זְמַן חֵרוּתֵינוּ מֵיגוֹיַיד. וְאַגַר שַׁבָּת בָּאשַׁד אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה הַם מֵיגוֹיַיד. וְאַגַר שַׁבִי יַךְ שַׁבָּת בָּאשַׁד. וַתּוֹדִיעֵנוּ מֵיכָאנַד. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְהַשִּׂיאֵנוּ וכו' מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים מֵיגוֹיַיד. וְאַגַר גַלַט כַּרְד וּבְגָאיִ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים. אוֹ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת גוּפְת. דַפְעַתַן הַנוּז רְצֵה רָא דַרְאַב נָא כַּרְדַן פֵּיש תּוֹךְ כְּדֵי דִבּוּר דַר יָאדַש אָמַד מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים גוּפְת. דוּרוּסְת הַסְת אַז הָאלַתִי וְאַגִיבִי מֵי בוּרָאיַיד. אַמָּא אַגַר בַּעְדִי רְצֵה רָא כָּאנְדַן דַר יָאדַשׁ אָמַדָה בָּאשַׁד. אוֹ בָּאיַיד אַז סַרִי אַתָּה בְחַרְתָּנוּ גַשְׁתָה כָּאנַד: (ש"ע תפ"ז)

ב) דַרְ שַׁבִי פֶּסַח אַגַר שַׁבָּת בָּאשַׁד בְּרָכָה מֵעֵין שֶׁבַע נַמִי כָּאנַנְד. אַז גִיהַתִי כִּי אִין שַׁב לֵיל שִׁמּוּרִים הַסְת. וְאַצְלִי כִּי בְּרָכָה מֵעֵין שֶׁבַע רָא תִּקּוּן כַּרְדִין מַכְּסוּין אַז בְּרָאיִ מַזִּיקִין. וְדַר שַׁבִי פֶּסַח מַזִּיקִין נֵיסְת: (שם)

ג) **אַגַר** כַּסֵי דַר גַלַטִי בְּגָאיִ תְפִלָּהִי אַתָּה בְחַרְתָּנוּ. אַתָּה חוֹנֵן
כָאנְדַה רַפְת, וַבַעְד דַר יָאדַש אָמַד. אוֹ הַמוֹן בְּרָכָהִי
דַר דְהָאנַש בּוּדַגִי רָא אִיתְמָאם כּוּנַד. בַּעְד גַשְׁתַה אַז סַרִי אַתָּה
בְחַרְתָּנוּ כָאנַד: (שם)

ד) **אַגַר** דַר שַׁבִי פֶסַח דַר גַלַטִי בְגָאיִ אַתָּה בְחַרְתָּנוּ אַתָּה קִדַשְׁתָּ
כָאנַד. אוֹ בָאיַיד פַסְק כַּרְדַה אַתָּה בְחַרְתָּנוּ כָאנַד.
וְאַגַר יַעְנֵי דַר מִיָיאנַהִי בְּרָכָה בָאשַׁד הַם כִּי דַר יָאדַש אָמַדַן
זְמָאן, פַסְק כַּרְדַה אַתָּה בְחַרְתָּנוּ כָאנַד: (מחב"ר)

ה) **שַׁכְּסֵי** דַר אַתָּה בְחַרְתָּנוּ הַרְגִיז אֶת יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה נַה
גּוּפְת וְאַמָּא אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קוֹדֶשׁ הַזֶּה גוּפְת. זַרַר
נַדָארַד. זֵירָא כִּי דַר אָכִיר מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים כִּי מֵי גוּיַיד.
הַמוֹן אֶיְעְתִיבָאר הַסְת. וְאַגַר שַׁכְּסֵי פַרָאמוּשׁ כַּרְד. אַתָּה בְחַרְתָּנוּ
רָא נַה כָאנְד. וְאַמָּא אַז סַרִי יַעֲלֶה וְיָבוֹא כָאנְדַה אֶת יוֹם חַג הַמַּצּוֹת
הַזֶּה גוּפְתַה כָאנְד דוּרוּסְת הַסְת. דַר אִין אַז סַר גַשְׁתַן חָאגַת
נֵיסְת: (בית הבחירה)

ו) **שַׁכְּסֵי** תְפִלָּהִי יוֹם טוֹב רָא קַטְעִי פַרָאמוּשׁ כַּרְד. וּבְגָאיַיש
אַתָּה חוֹנֵן רָא כָאנְדַה רַפְת. אַגַר הַנוּזֵי כִּי עוֹשֶׂה
שָׁלוֹם נַגוּפְתַה בָאשַׁד וְהַנוּז פָאיַיש רָא אַז גָאיַיש בַּר נַה כַנְדַה
בָאשַׁד. יוֹם טוֹב דַר יָאדַש בִיָיאיַיד. אַז סַרִי אַתָּה בְחַרְתָּנוּ גַרְדַד
כָאנַד. וְאַגַר עוֹשֶׂה שָׁלוֹם גוּפְתַה פָאיַיש רָא בַּר כַּנְדַה בָאשַׁד.
אוֹ בָאיַיד גַשְׁתַה אַז סַרִי אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח כָאנְדַה תְפִלָּהִי יוֹם טוֹב רָא
כָאנַד: (שם)

ז) **אַגַר** יוֹם טוֹב דַר שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָאשַׁד וְאוֹ הַרְגִיז שַׁבָּת
רָא מוּזָאכִּירַה נָא כַּרְדַה, יָא אַגַר יַעְנֵי אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה רָא גוּפְתַה בָאשַׁד הַם. וַבַס מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים גוּפְתַה בָאשַׁד
עַיְיבֵי נַדָארַד. אַז חָאלַתִי וְאָגִיבִי בוּרָאמַד. דַר אִין אַז סַר גַשְׁתַן
חָאגַת נֵיסְת. וְאַמָּא דַר קוּלִי הָרָב פְּרִי חָדָשׁ דַר הַמִין הַם בָאיַיד
אַז סַר גַרְדַד. נִיז נַכוּנַד אָדַם כִּי דַר אַתָּה בְחַרְתָּנוּ דַר שַׁבִי שַׁבָּת
אַפְתָאדַגִי אֶת יוֹם חַג הַמַּצּוֹת רָא תַנְהָא גוּפְתַה. וְדַר יַעֲלֶה וְיָבוֹא
הַם בַּס אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת רָא תַנְהָא מֵי גוּפְתַה בָאשַׁד וְנַה אֶת יוֹם

חג המצות. אמא לאזים כי באייד הם דר אתה בחרתנו והם דר יעלה ויבוא הרדווייש רא יך גאייה גוייד. את יום השבת הזה, ואת יום חג המצות הזה רא. הם דר אתה בחרתנו. והם דר יעלה ויבוא גווייד: (שם)

ח) **אגר** פסח שבי יך שבת באשד. ואו ותודיענו רא פראמוש כרדה נה כאנדה באשד. עייבי נדארד זירא כי או דר פיש דר קידוש סדר יקנה״ז כאנדה הבדלה המבדיל בין קודש לקודש מי גווייד: (שם)

ט) **שבםי** דר תפלהי יום טוב אתה בחרתנו ניז יעלה ויבוא רא כאנד. ליכין דר יאדש ובאטירש ניסת כי. אז דומאלי יעלה ויבוא. והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך כאנדה באשד. יא אין כי מיסלי ראש חדש בארין דר המון אמוכתה גיש קטי ואתה ברחמיך הרבים תחפוץ בנו גופתה רפתה באשד. או באייד אז סרי נוו גשתה כאנד. זירא כי או סאלי י״ב מאה דר אין אמוכתה הסת כי דאיים כי אל מלך חנון ורחום אתה ואתה ברחמיך הרבים מיגופת. ואלחאל הם מא מיגוויים כי ודאי והשיאנו נכאנדסת. ואתה ברחמיך כאנדסת. בינא ברין באייד אז סר גרדד: (בית הבחירה)

י) **בעד** אז עמידהי ערבית דר שבי פסח באייד ברכה לגמור את ההלל גופתה הלל כאנד. ניז דר חוצה לארין דר הרדו שב הם יך זייל באייד הלל רא ברכה לגמור גופתה כאנד: (שם)

דיני תפלת שחרית של פסח סימן קס״ז.

א) **באייד** אדם גי מיקדאר בר חזר זריז וזהיר באשד אז בראיי תפלהי אזאני שחרית כי באז דר כאב מאנדה אז תפלהי אזאני צבור ואז עשרה הראשונים באטיל נשווד. כארי פרדה סחר בר מהל כיסתה בית הכנסת רווד. פיש אז תפלה רא דראב כרדן מחשבה איסו כייאל ופיכריש רא פאכיזה כונד. לשם יחוד אזאני פיש אז תפלה מי כאנדני כי דר סידור הא נוישתגי הסת המון רא כאנדה

ודר קטארי גמאעת זמירות רא דראב כרדה כאנד :

ב) סדר תפלהי אזאני יום טוב הם מיסלי סדר תפלהי שבת מיבאשד. יעני מזמור השמים מספרים רננו צדיקים וכו' מזמור שיר ליום השבת נשמת כל חי. ודר יוצר הכל יודוך. אל אדון. ואגר שבת נה אפתאדה באשד. לאל אשר שבת מכל המעשים רא נכאנד. ובעד אז חזרה וברכת כוהנים. לגמור את ההלל. ברכה גופתה הלל רא מי כאנד. ודר חוצה לארץ הרדו רוזי אולי פסח יך זייל באייד כאנדה. הלל רא הם לגמור את ההלל כאננד : (ש"ע תפ"ח)

ג) דר המה רוז האיי פסח לאזים כי באייד דו תא ספר תורה בוראנד. ודר רוזי אולי פסח דר ספר תורהי אול פנג נפר אדם עלייה מיכאננד דר פרשת בא אל פרעה אז סרי ויקרא משה אל כל ישראל וכו' משכו וכו' תא מארין מצרים על צבאותם רא. סימן פרשיות האיי דר השת רוזי פסח מיכאנדגי אין תקריר מיבאשד. משך. תור"א. קדש. בכספא. פס"ל. במדבר"א. של"ח. בוכר"א. יעני רוזי אול משכו. רוזי דויום תורא כי שור או כשב באשד. סהום קדש לי. גהארום אם כסף תלוה. פנגום פסל לך. ששום דר פרשת בהעלותך כי במדבר סיני. נקלי פסח שני באשד. הפתום רוזי שביעי של פסח ויהי בשלח פרעה. השתום כל הבכור. ואגר רוזי אולי פסח שבת באשד. אז סרי והיה היום הזה לכם דראב כרדה הפת נפר עלייה מיכאננד. הפטרה מי כאנדגי כאהי שבת וכאהי דר חול דר ספר תורה דויום דר פרשת פנחס אז סרי ובחודש הראשון. תא כל מלאכת עבודה לא תעשו רא כאנדה קדיש מי גוייד. והפטרה רא בעת ההיא אמר יי' אל יהושע מיכאנד : (שם)

ד) ודר רוזי אולי פסח דר תפלהי מוסף מוריד הטל גוייד ונה משיב הרוח. וניז אין גאניבה אז שבי חול המועד ברכנו כאנד ונה ברך עלינו. ואן שריעת האיי מוריד הטל רא גוזשתה דר חלק ראשון סימן י"ב מוזאכירה כרדה בודים. ניז שריעתי ברכנו רא הם דר סימן ט"ז מוזאכירה כרדה בודים :

סדר תפלת ליל שני של פסח וספירת העומר סימן קס"ח.

ליום י"ב.

א) דר שבי דויום פסח דר ארץ ישראל תפלהי אזאני חול רא מי באננד. אתה חוננתנו. ברכנו. יעלה ויבוא. את יום חג המצות הזה את יום מקרא קודש. מיגויינד. ונה את יום טוב מקרא קודש. ואמא דר חוצה לארץ אין שבי דויום פסח הם דר המה באבתש מיסלי שבי אול בארין מיבאשד. יעני ערבית אתה בחרתנו והלל גמור : (ש"ע תפ"ט)

ב) אז שבי ט"ז ניסן יעני אז שבי דויום פסח איבתידא כרדה עומר מי שומארנד. זמאני שומורדני אן. אז וקתי כי סה דאנה סיתארהי מייאן כיל דר אסמאן נמודאר שוד. אצלי עיקר מצוה זריזין מקדימין למצות באייד בעד אז סיתארה בוראמדן ברכה גופתה שומורד. ואגר כסי דר אולי שב נה שומאריד או כולי שב הם אגר ברכה גופתה תא דמי רוז רא שומארד דורוסת הסת : (שם)

ג) עומר רא באייד הר ישראל מרדינה שומארד. והר כס לאזים הסת כי דר דהאני כודש גארי כרדה באייד שומורד. דר אין אז דהאני שליה צבור יא אז דהאני כסי דיגר שונידן נפע נמי כונד. באייד הר כס פישי כוד שומורד. זירא כי דר תורה נוישתה אמדסת וספרתם לכם. וניז שומארידני עומר באייד אדם ראסת איסתאדה שומארד. זירא פסוק גופתסת שבעה שבועות תספור לך מהחל חרמש בקמה. אל תקרי בקמה. אלא בקומה. יעני דר קאמת ראסת איסתאדגי. ואגר כסי כסל יא דרדי פאי באשד יא דר מרכב סווארה באשד. נישסתגי שומארד הם עייבי ניסת. זירא כי באו זלור הסת : (שם)

ד) טריקי שומארידני עומר לאזים הסת כי אול רוז גופתה שומארד בעד הפתה רא הם שומארד. יעני אימרוז פלאן רוז כי פלאן הפתה מי באשד. זירא כי דר תורה נוישתה אמדסת תספרו חמישים יום. והם נוישתם שבעה שבועות שבע

שבתות. בינא ברין באייד הם רוז רא גוייד והם הפתה רא: (שם)

ה) **ואן** המון העם בעזי הסתנד כי לשון הקודש רא נמי פהמנד. עם הארין הסתנד כי אז רויי סידור כאנדה שומארידה הם נמי דאננד. אן הא רא לאזים הסת כי דר לפזי כודשאן מי פהמידגי באייד שומארנד. אגר ברכה גופתן רא הם נדאננד. בי ברכה המתור אימרוז פלאן רוז ופלאן הפתה גופתה שומארנד דורוסת הסת. ברכות אינן מעכבות. וניז כסי כי לשון הקודש רא אז רויי סידור כאנדה מי תוואנד. ואמא תפסירי אן רא נמי פהמד ונמי דאנד כי גי גופתסת. אין שומורדנש בי כאר הסת. באייד בלפזי כי פהמידגי כודש שומארד: (שם באה"ט)

ו) **ואין** כמינה דר זמאני דר בוכארא בודנם מידידם גנדין אדם האיי כם עילם נים כאלה מולא הא רא כי דר וקתי עומר שומארידן שאן תפסיר כרדה דר לפזי פארסי מי גופתנד כי. אנגי שוד דה רוז יך הפתה וסה רוז. אין ביל גופתן שאן גלט הסת. אז חאלתי ואגיבי נמי בוראיינד. זירא כי דר פארסי עיבארתי לונטי אנגי שוד. גופתן רא מעניש המין הסת כי גוזשתה רוזי פלאני שוד. ודר כיאלי אן הא רסידסת כי רוזי גוזשתה רא מי שומארידה באשנד. יעני איבתידאיי עומר רא דר כיאל שאן אז ט"ו ניסן כיאל כרדין. ואמא אין ניסת. עומר רא אז ט"ז הום באייד שומארים. היום יום פלוני לעומר גופתני מא רא מענייש המין הסת כי. אימרוז רוזי פלוני דאכיל שוד. יעני רוזי פלאנום רוז מי שווד. ונה אנגי שוד. כי אן רא כם רוזי גוזשתה מי פהמד. ליכן באייד דר פארסי שומארידני שווד אין טריק גוייד. אימרוז רוזי יאזדהום בעומר יך הפתה וגהאר רוז רוז גוייד. ואנגי שוד נגוייד: (שמ"ח המעתיק)

ז) **טעמש** גי הסת. כי הקדוש ברוך הוא במאייאן פרמוד כי עומר רא שומארים. וגש המין כי יום טוב שבועות רוזי מתן תורה הסת. והקדוש ברוך הוא דר מאייאן פרמודה הסת כי סאלי סה כרת דר זמאני בית המקדש קיים בודן באייד דר ירושלים רפתה גומלהי מרדינהי ישראל קרבן אוורדה בית המקדש רא זייארת כוננד. וטריקי רסמי ארץ ישראל המין הסת וקתי

זמאני דראוו כרדני גוו וגנדום אז פסח תא שבועות הסת. בינא ברין דר מאייאן פרמוד. רוז והפתה שומארים כי באז הר כם אז ישראל דר דראוו כרדני דכל ודאנה סר גרדאן שודה זייארתי דר שבועות רפתני בית המקדש רא פראמוש נכונד. ובינא ברין אין מצוה רא דר בייאבאן פרמודה שודן כי בעד. אז דר ארץ ישראל דראמדה כישתו כאר ודראוו כרדן המין טריקה שומארנד. זירא דר בייאבאן כישתו כאר נבוד בינא ברין פסוק כי תבואו אל הארץ גופתסת ודר כיתאבי שלמי צבור באז גנד טעם האיי דיגר וגי ספירת העומר מוזאכירה שודה הסת: (בית הבחירה)

ס) דרך כיתאבי תולעת יעקב גונין גופתין כי הר שכסי אז ישראל אגר סהל גיריפתה המין עומר רא נה שומארד. און אדם דר מגמועי פאכאן ניסת. או חלק וקיסם דר תורה הקדושה הם נדארד. דר אין סבב באייד אדם גי מיקדאר בר חזר באשד כי אגר יעני יגאן שב אז או שומארידן כטא נכורד: (שם)

ט) שבי רא יגאן אונס שוד יא פראמוש כרד כי דר שב ברכת העומר רא גופתה נשומאריד ופגא דר רוזאנה דר יאדש אמד כי אימשב עומר נה שומארידסת. או דר המון רוז איסתאדה בי ברכה שומארד. אימרוז פאנום רוז בעומר גוייד. ובעד באז דר אין שב ברכה גופתה על הסדר מוקררי בארין שומורדה רפתן גירד. ואמא אגר דר רוזאנה הם דר יאדש נאמד. ובעד אז רוז גושתה שב שודן דר יאדש אמד. או דיגר ברכה גופתה נמי תוואנד. באייד המתור בי ברכה הר שב שומורדה רפתן גירד. זירא כי דר תורתנו הקדושה שבע שבתות תמימות גופתסת. מעניי תמימות המין הסת כי יגאן שב אז שומור גלט נשוד. אז יך. תא גהילו נוה רוז רא קטאריש קטי שומורדה שוד. ואכנון כי יך רוזי או אז שומור מאנדה באשד. אגר ברכה גוייד ברכה לבטלה מי שוד: (ש"ע תפ"ט ובאה"ט)

י) שבי כאהד כי אז חברי כוד פורסד אין שב גנד דר עומר הסת כי מן ברכה גופתה שומארם. ואן חבר אגר הנוז כודש נשומארידה באשד. דר או דר גוואב נה גוייד כי אימשב פלאן שב הסת. אמא גוייד כי דינה שב פלאן שב בוד. זירא כי המין

אדם הנוז כודש כי נה שומארידה באשד. אגר דר או אין רוזי מי אמדגי רא גוייד. גוייא כודש הם שומורדה חיסאב מי שוד. וגשתה דיגר אגר ברכה גופתה שומורדה שוד. ברכה לבטלה מי שוד. בינא ברין דינה שב רא גוייד מסלן נוה בוד. ובעד אין חברש דה רוז גופתה מי שומארד: (שם)

יח) **אגר** שב תאריך שודה סיתארה בוראמדה באשד. ואו הנוז ערבית נה כאנדה באשד. אגר פיש אז ערבית כאנדנש הם עומר רא כאהד כי שומורד. דורוסת הסת עייבי נדארד. אין מצוה בתוורי כוד הסת דר ערבית דכלי נדארד: (בית עובר)

יט) **אגר** דר רוזי הוואיי אבר גלט כרדה פיריב כורדה בר מחל ברכה גופתה עומר רא שומארידה באשנד. באייד באז אז סרי נוו דר שב בי ברכה שומארנד: (ש"ע שם)

יג) **דר** כיתאבי דבק מאת. גונין מוזאכירה הסת כי יך כארי סגולהי וכאסיית הסת. דר שבי אוולי אזאני עומר כסי כמתר נמך רא דר דסתש גירפתה אין סה מזמורים תהלים רא כאנד. שיר המעלות לדוד שמחתי וכו'. ומזמור שיר המעלות לדוד יי לא גבה לבי וכו' ומזמור שיר המעלות הנה מה טוב ומה נעים וכו' ובעד פרשת העומר רא אז סרי וידבר תא לעני ולגר תעזוב אותם אני יי אלהיכם רא כאנד. ובעד אין נוסקה רא כאנד:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. בזכות ספירת העומר אשר צויתנו בתורתך ובזכות שמותיך הקדושים והטהורים. היוצאים מהמזמורים הללו אשר אמרתי לפניך היוצאים מראשי התיבות ומסופי התיבות. ובזכות אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב. שיהיה זה המלח לי לשמי אני פב"פ (יא אגר דר נאמי כסי דיגרי כאהד אין טריק גוייד לשם פב"פ ולכל מי שישא המלח הזה עליו יהיה לו) הנושא מלח זה ויהיה לי למגן וצנה מדבר וממגפה וממעין הרע ומכל דבר רע אמן כן יהי רצון:

ובעד המין נמך רא דר דסת גיריפתה ברכהי עומר רא גופתה שומארד. ואינגונין כונד דר הר שב. ובשרטי כי נמך רא דר זמין נמאנד. ודר וקתי ברכה גופתן דר דסתש באשד. ובעד המין נמך דר או מיסלי יך דועא וטומאל בארין שודה מימאנד הר בארי כי המין נמך המראהי או באשד. דר או עין הרע פארי גרי נמי כונד : (בית הבחירה)

יד) **שבפי** אגר דר שבי ערב שבת יעני שבי גומעה. פראמוש כרדה עומר רא נה שומורדה באשד ודר רוזי ערב שבת הם היג דר יאדי או נאמדה באשד כי שומורד. ואמא דר שבי שבת קבלת שבת רא כרדה בר מחל ערבית רא קטי נמאעת באנדה באשד. ובעד דר יאדי או אמדה באשד כי או דינה שב ברכת העומר רא נגופתסת. דר המון זמאן דפעתן אזאני המון שבי גומעה פראמוש כרדגיש רא שומורד דורוסת הסת. הר גנדי ערביתי שבת רא כאנדה שבת רא דראוורדה באשד הם כי. רוז כי הנוז תאריך נשודסת. דורוסת הסת. אין עומר דר ערבית דכל נדארד. ובעד אין גאניבה דר דיגר שב הא הם כסדר ברכה גופתה שומורדה רפתן גירד. אין יך רוז אז שומור מאנדגי בארין חיסאב ניסת : (שם)

טו) **בעד** אז שומארידה שודני עומר באייד גוייד הרחמן הוא יחזיר עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו ונקיים מצוה כתיקונה. סבב אין כי בזמן הזה מאייאן עומר רא מישומארים זכר למקדש. בינא בר אין לאזים הסת כי טלביש כרדה גויים כי הקדוש ברוך הוא מקדש רא אבאד כונד ומצוה רא נון תרתיבש בגא בייארים בהמראהי קצירת העומר וקרבן קטי. גיז סבבי דר אין מצות העומר ברכה שהחיינו נמי גופתן מא הם וגש המין הסת. זירא ברכהי שהחיינו באייד דר גיזי שאדי ושמחה דאשתגי ודר גיזי הנאה ומונפיעת דאשתגי גופתה שוד ואלחאל בזמן הזה אין אדרבה במאייאן עגמת נפש הסת כי מקדש כראב ואון קצירת העומר וקרבן העומר במא ניסת. היג שמחה ושאדי דר אין נדארים בינא ברין שהחיינו נמי גויים. יהי רצון שיבנה

בית המקדש במהרה בימינו ונקיים מצוה כתיקונה : (שם)

דיני תפלות יום שני של פסח וחול המועד סימן קס"ט

א) דיר חוצה לארץ דר רוזי דויום אזאני פסח הם תפלה רא מיסלי רוזי אול באריין באייד כאנן. המון טריקה לגמור את ההלל כאנן. ניז דו ספר תורה בוראנד. דר ספר תורהי אול פנג נפר אדם עלייה דר פרשהי שור או כשב כאננד קדיש גויינד. וההפטרה מי כאנדגי דר ספר תורהי דויום מיסלי דינה באריין ובחודש הראשון רא כאנדה קדיש הם מי גוייד. ובעד הפטרה רא דר מלכים אז סרי וישלח המלך תא ואחריו לא קם כמוהו רא מיכאנד (ש"ע סימן ס"ז)

ב) ולייבין דר ארץ ישראל רוזי דויום ופסח דר אנהא חול המועד מיבאשד. דו ספר תורה מי בוראנד. דר ספר תורהי אול שור או כשב רא סה נפר כאנדה קדיש נמי גויינד. ודר ספר תורהי דויום יך נפר אז סרי והקרבתם אשה עולה כאנדה קדיש מי גוייד : (שם)

ג) ודר באקי רוז האיי חול המועד הם כאהי דר ארץ ישראל וכאהי דר חוצה לארץ המין טריקה גהאר נפר עלייה מיכאננד דר דו ספר תורה. רוזי אול פרשהי קדש לי. דויום אם כסף תלוה. סהום פסל לך. גהארום במדבר סיני. דר טריקי המון סימן מש"ך תור"א וכו׳ כי דר באלא סימן קס"ז מוזאבירה שודגי. והמון סדר דאיים ויראן נמי שוד. אמא בס דר כדאם סאלי כי פסח דר רוזי פנג שבת אפתד. אנגה כי רוזי סהום אזאני פסח דר שבת הסת. ואן שבתי חול המועד פרשהי פסל לך רא אז סרי ראה אתה אומר אלי הפת נפר מיכאננד. בינא ברין דר המון סאל קדש לי רא רוזי גהארום מיכאננד. אם כסף פנגום מישוד. במדבר סיני ששום מישוד : (שם)

ג) תפלה האיי שחרית מנחה וערבית חול המועד מסלי תפלהי חול באריין מיבאשד בס אמא דר ברכהי רצה. יעלה

ויבוא

ויבוא באנגדה את יום חג המצות הזה את יום מקרא קודש הזה גוייד. ונה את יום טוב מקרא קודש. ואגר כסי פראמוש כרד יעלה ויבוא רא דר חול המועד דר עמידה נה כאנד. או באייד אז סר גשתה כאנד. ושריעת האיי יעלה ויבוא גוזשתה דר חלק ראשון סימן י"ח מוזאפירה שודה בוד. וניז דר ברכת המזון הם באייד יעלה ויבוא באנגדה המין טריקה את יום חג המצות את יום מקרא קודש גוייד. ואגר דר ברכת המזון שכסי פראמוש כרד יעלה ויבוא רא נכאנד. זרר נדארד. או האנתי אז סר גשתן ניסת. אז סבבי כי דר חול המועד או ואגיבי נאן יא מצה כורדן ניסת. אגר נכורד הם אכתייאר דארד. בינא ברין אז סר נה גרדד. ואין דינים הא רא גוזשתה דר חלק ראשון סימן מ"ג מוזאפירה פרדה בודים: (ש"ע סי' ת"צ וסי' קפ"ח)

ד) גומלהי רוז האיי חול המועד פסח וניז דו רוזי אכירי יום טוב פסח הלל גמור נמי כאנגד. אמא בם מיסלי הלל אזאני ראש חודש בארין מי כאנגד: (שם)

ה) דיף רוזי דויום אזאני פסח אגר גלט פרדה דר גלטי בגאיי שור או כשב יגאן פרשהי דיגר רוז האיי פסח רא כאנדן. עייבי נה דארד אז האלתי ואגיבי בוראמדן. אז סר גשתה שור או כשב באנדן שאן האנת ניסת. ואגר יעני דר וקתי המין פרשהי דיגר רא כאנדן הם דר יאדשאן בייאייד. נכוננד כי אין רא נים כאלה מאנדה אז סר שור או כשב מי כאנדה באשנד. זירא כי באז פנא אגר שור או כשב כאנד מומכין הסת. ואמא אין סדר האיי מש"ך תור"א וכו' המה מנהג הסת עייבי נדארד: (בית הבחירה)

ו) ואינגוגין דר דיגר רוז האיי חול המועד הם. מסלן בגאיי קדש לי אם כסף תלוה כאנדה באשד יא פסל לך. יא במדבר. הר כדאמי המין רא אליש כרדה פרשהי אין רוז מיכאנדני רא דר אין רוזש כאנדה באשנד. הפי נדארד דורוסת הסת. אז האלתי ואגיבי מי בוראיינד. ואגר ייני פרשהי דינה ופריר רוז באנדני שאן רא הם באז גשתה דר אין רוז אגר כאנדה באשנד הם זרר נדארד. ואמא אגר הנוז כוהן ברכה נה גופתה באשד.

ואין פרשה רא פיגאנדה און פרשהי רוזי כודש רא יאפתה כאנן. מי שוד. ליכין אגר כוהן ברכה גופתה איבתידא כרדה באשד. חאגתי פרשהי רוזי כודש רא יאפתה כאנדן גיסת: (שם)

ז) דר רוז האיי חול המועד מוסף אתה בחרתנו מפני חטאינו מיכאננד. את יום מקרא קודש מיגויינד. ואמא דר כתר יתנו לך. כבודו מלא עולם. ממקומו הוא יפן. שמע ישראל אין הא רא נמי כאננד. ואמא רוזי ראש חודש בארין אז בעדי קדוש גופתן לעומתם משבחים מיגויינד: (שם)

ח) שבת חול המועד פסח תפלהי ערבית ושחרית ומנחה רא גון מיסלי תפלה האיי שבת האיי מוקררי בארין מיכאנד. ואמא דר ברכה רצה יעלה ויבוא כאנדה את יום השבת הזה את יום חג המצות הזה את יום מקרא קודש הזה מיגויינד. ודר ערבית ברכה מעין שבע הם מיגויד. ואמא תפילהי מוסף רא מוסף אזאני חול המועד מי כאנד. ליכין שבת רא הם מוזאכירה מי כונד אין תקריר. ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה ומועדים לשמחה וכו' את יום השבת הזה את יום חג המצות הזה ואת יום מקרא קודש הזה וכו'. את מוספי יום השבת הזה את יום חג המצות הזה ואת יום מקרא קודש הזה וכו' מקדש השבת וישראל והזמנים: (ש"ע ת"צ)

ט) שבת חול המועד דו ספר תורה מיבוראר́נד. ודר ספר תורהי אוול הפת נפר עלייה מיכאננד דר פרשהי ראה אתה אומר אלי. ומפטיר מיכאנד דר ספר תורהי דוויום אז והקרבתם אשה בעד קדיש גופתה הפטרהי היתה עלי דר יחזקאל מיכאנד. ודר ברכהי אכירי הפטרה מקדש השבת מיגוייד. מיסלי דיגר שבת הא בארין. ונה מקדש השבת וישראל והזמנים: (שם)

דיני שביעי של פסח סימן ק"ע.

א) ערבית שבי הפתום פסח רא. מיכאננד. מיסלי ערביתי שבי אוולי פסח בארין. את יום טוב מקרא קודש הזה

מי גויינד. ליכן בעד אז עמידה הלל נמי כאננד. ואגר שבת באשד ברכה מעין שבע הם מיגוייד קידוש הם מיסלי שבי אול בארין מיגויינד. אמא ברכהי שהחיינו נמי גויינד: (ש"ע ת"צ)

3) אין שבי שביעי של פסח רא קדושהי אן זיאדה בלנד הסת. שבי מברוך ובא כאסיית הסת. כי דר המין שב כודא ונד דר פדראני אימא מועגיז הא כרדה דריאהי קולזום רא דואזדה פארה כרדה ישראל רא דר כושכי אז מיאנהי דרייא גוזראנדה פרעה ולשכרש רא דר דריאה גרק כרדה בוד. וישראל נגאת יאפתה שירה הא ושוכראנה הא בדרגאהי הקדוש ברוך הוא גופתה בודנד. בינא ברין לאזים הסת דר הר פרזנדי ישראל כי דר המין שב דר סרי שולחן בקדושה ובטהרה גון מיסלי מלאך בארין נישינד דר שאדי וכוש וכתי שירה וזמרה כאנד. ובר חזר באשד כי דר סרי שולחן הרגיז סוכן האיי הרזה ודברים בטלים גב נזנד. ודר זנו פרזנדי כוד היג כעס נגירד. וכוב תר וביהתר הסת כי אגר דר סרי שולחן נקל האיי קריעת ים סוף רא דר זנו פרזנדי כוד חיכאיית כונד כי אן הא פהמן ודאננד כי מאייאן המין טריקה כודאיי מיהרובאן דארים דר אימא דאיימאן מועגיז הא וניכויי הא מיכונד. ודר אין סבב תרסי כודא ודוסתיי השם יתברך דר דילי זנו פרזנדאני או גאי מיגירד. פנד נציחת יאד גירפתה תעלים מי גירנד. ודר דילי כוד מי גויינד כי המין טריקה כודא ונדי מיהרובאן רא. אז גי סבב מאייאן גונאה כרדה עאסי שודה דר כשם ביארים וניז אלחאל דר אין זמאנה הם מאייאן אז סבבי גונאה הא מא דר אין גלות הסתים. בס פרעה דר תנהא במא בדי כרדגי ניסת. אמא דר הר דרא ודרא המין טריק דושמן הא מיכאהנד במא בדי הא כונד. והקדוש ברוך הוא מאייאן רא אז דסתי אישאן כלאץ מי כונד. ואכנון מאייאן גי תור נגזי האיי כאליקי אימא רא בדי מותאפאת כונים. בייא אימרוז טאעת ועיבאדתי כאליק רא בגא מי אורים מצות האיי תורא רא המה מוסתקים מיכונים. גופתה המין טריק ומוותהי תשובה ותרסי כודא ודוסתייש דר דילי אן הא גאי מיגירד. והמין חיכאיית האיי ניסים ונפלאות האיי הקדוש

ברוך הוא אין נפע הא דארד : (חמדת ימים)

ג) **חסידים** ואנשי מעשה מנהג דארנד כי דר המין שבי שביעי של פסח גנד סאעת בידאר נישסתה דר תורה משגולי מיכונגד נקל האיי מי אמדני מלך משיח רא באנדה בא המדיגר שאן מעני מיכונגד. גונאן כי סדר אן דר ספר קריאי מועד נוישתה הסת. ודר וקתי סחר יעני סותון צובח, כיסתה עשרה שירות כי דר תורה נביאים וכתובים מוזאבירה שודה הסת, המון דה שירות רא אז רויי סידורי קריאי מועד דר ניגון וטעמים קטי מי כאננד. ואלל כוסוס פרשהי בשלח רא תא כי אני יי רופאך רא דר שאדי וכורמי דר ניגון ונגמה מי כאננד. זירא כי דר המין שבי שביעי של פסח דר המין וקתי סחרי בוד כי כבייכול הקדוש ברוך הוא אז אין טרף דר ישראל הא מועגיז מיכרד. ואז אין טרף דר פרעה נקמה מיכרד. גון כי פסוק גופתה ויהי באשמורת הבוקר וישקף יי וכו' : (שם)

ד) **ודר** עאלימאן זאהיד ומעלום הסת כי כאנדני שירה אזאני אז ישיר רא דר שאדי ושאדמאני גי מיקדאר כאסיית הא דארד. רז"ל עליהם השלום פרמודה הסתנד כי כל האומר בכל יום שירת הים בשמחה רבה. כאלו הוא יצא ממצרים ומתכפרין עונותיו . ועל כן נאמר ויסע משה את ישראל וכו' שהסיען מעוונותיהן שכל מי שנעשה לו נס ואומר שירה מוחלין לו כל עונותיו. יעני הר שכסי הר רוזה המין שירהי אז ישיר רא דר שאדמאני מיכאנד. גונאה האיי או כיפארת מי שוונד. וניז דר זוהר הקדוש גונין גופתהנד ויאמרו לאמר וכו' דא הוא לדרי דרין בגין דלא יתנשי מינייהו לעלמין וכל מאן דזכי להאי שירתא בהאי עלמא זכי לה לעלמא דאתי וזכי לשבחא בה ביומוי דמשיחא בחדוותא דקודשא בריך הוא דכתיב לאמר. לאמר בההוא זמנא וכו'. יעני הר שכסי אמדה המין שירה אז ישיר רא דר שאדמאני מי כאנד. ארזאני מישווד דר עתיד לבוא דר פישי מלך משיח דר שאדיי קודשא בריך הוא שירה כאנדה כוש וכתי מיכונד. ואכנון אלל כוסוס דר המין שביעי של פסח מצוה בשעתה. תעריף האיי אן

האני

האני כי דר המין סחר כיסתה המין שירות רא דר ניגון ודר
שאדמאני מי כאננד. ודר המין זכות אינשאלא כאסיית מי בכשד
השם יתברך גאולה רא קין משיח רא נזדיך מי אורד: (ש״ס)

ה) ונין דר רוזי שביעי של פסח הם דר תפלהי שחרית באיד
המין שירהי אז ישיר רא דר ניגון ודר שאדמאני יפה
יפה פוכתה איסו כוונה רא בר גא מאנדה כאננד. מוגיז
האי הקדוש ברוך הוא כרדגי רא דר יאד בייארנד, ואין ביסייאר
באסייאת הא דארד. מעורר את הרחמים מי שווד: (ש״ס)

ו) תפלהי שחרית אזאני שביעי של פסח מיסלי תפלת שחרית
רוזי אולי פסח בארין את יום טוב מקרא קודש
מיגויינד. ואמא הלל רא מיסלי הלל אזאני ראש חודש בארין מי
כאננד. דו ספר תורה מיבוראנד אז סרי ויהי בשלח פנג נפר אדם
עלייה מיכאננד. ואגר רוזי שבת אפתאדה באשד הפת נפר עליה
מי כאננד. תא כי אני יי רופאך כאנדה קדיש מי גויינד. ודר
ספר תורהי דוים מפטיר אז והקרבתם. תא כל מלאכת עבודה
לא תעשו רא כאנדה קדיש מיגויינד. והפטרה וידבר דוד מי
כאננד. ובעד מוסף רא מיסלי מוסף רוזי אולי פסח בארין מי
כאננד. ואינגונין מנחה רא הם מיסלי מנחהי רוזי אול בארין מי
כאננד. ודר ארץ ישראל שבי השתום אסרו חג הסת ערביתי חול
אתה חוננתנו מי כאננד הבדלה כרדה חמין מי כורנד: (ט״ע ת״צ)

דיני שמיני של פסח בחוצה לארץ סימן קע״א.

ליום י״ג.

א) דר חוצה לארץ רוזי השתום פסח יום טוב הסת. ערביתי יום
טוב רא מי כאננד. קידוש יום טוב רא מיגויינד. אמא
שהחיינו נמי גויינד. וגיז שחרית הם אזאני יום טוב רא מיכאננד.
ודו ספר תורה מי בוראנד. דר ספר תורהי אולי פנג נפר עלייה
מיכאננד אז סרי כל הבכור תא אבירי פרשהי ראה רא. ואגר דר

שַׁבָּת אַפְּתָאדַה בְּאַשַׁד הַפְּת נַפַּר עֲלְיָה מֵי כְאַנַנְד אַז סַרִי עַשֵׂר תְּעַשֵׂר. וְדַר סֶפֶר תּוֹרָהִי דוּיוֹם מַפְטִיר דַר וְהִקְרַבְתֶּם כְאַנְדַה קַדִּישׁ מֵיגּוּיֵיד. הַפְּטָרָהִי עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹד מֵיכְאַנַנְד: (ש"ע שם)

ב) טַעְמַשׁ גְּיֵ הַסְת כִּי אִין הַפְּטָרָהִי עוֹד הַיּוֹם רָא דַר אִין רוּז מֵיכְאַנַנְד. וְאִין הֵיגּ שַׁיְיכוּת דַר פֶּסַח נַדָארַד. טַעְמַשׁ הַמִּין כִּי אִין הַפְּטָרָה נַקְל הָאִיִ מֶלֶךְ מְשִׁיחַ הַסְת. וְמָאִיָאן אַז רוּיִ גוּפְתַּהִי חז"ל קַבָּלָה דָארֵים דַר אָמַדַנִי מֶלֶךְ מָשִׁיחַ אִינְשָׁאלָא אִיבְתִידָאִיִ גְּאוּלָה דַר מָאהִי נִיסָן כְּאַהַד שׁוּד. זֵירָא חֲכָמִים עֲלֵיהֶם הַשָּׁלוֹם גוּפְתַהַנְד בְּנִיסָן נִגְאֲלוּ וּבְנִיסָן עֲתִידִין לִיגָּאֵל. בִּינָא בְּרִין הַמִּין הַפְּטָרָה רָא מֵי כְאַנַנְד. וְדַר בַּעְזֵי מַמְלַכַּת הָא הַמִּין הַפְּטָרָה רָא תַּרְגּוּם קְטִי כְאַנְדַה תַּפְסִיר כַּרְדַה מַעְנֵי הַם מֵי כוּנַנְד. הַר וִילָאיַת גּוּן רַסְם וְמִנְהָגִי אָן: (בית הבחירה)

ג) דַר הַמִּין רוּזִי שְׁמִינִי שֶׁל פֶּסַח דַר חוּצָה לָאָרֶץ מוּסָף וּמִנְחָה אֲזָאנִי יוֹם טוֹב מֵי כְאַנַנְד. וְדַר שַׁב אִמְרוּ חַג מֵי בָאשַׁד. עַרְבִיתִי חוֹל אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ קְטִי כְאַנְדַה הַבְדָּלָה עַל הַכּוֹס מֵיגּוּיֵינַד. וּבַעְד חָמֵץ רָא מֵי כוּרַנְד. לֵיכִן אַגַר שַׁבִי יַךְ שַׁבָּת בָאשַׁד דַר הַבְדָּלָה בְּשָׂמִים וּמְאוֹרֵי הָאֵשׁ הַם מֵיגּוּיֵינַד. וְאַגַר דִיגַר שַׁב בֶאשַׁד בְשָׂמִים וּמְאוֹרֵי הָאֵשׁ חָאגַת נֵיסְת: (ש"ע ת"צ)

ד) דַר אִין וִילָאיַת הָא אַז אַיָאמִי סָאבִיק מִנְהָג וְרַסְם שׁוּדַה הַסְת אַז גּוֹיִים הָאִיִ כְלָאן שַׁוַנְדַהִי שַׁהְר הַר כַּדָאם דַר יַךְ לַעֲלִי נָאן וְכוּלְגַּהִי חָמֵץ דַר רוּזִי הַשְׁתוּמִי פֶּסַח בַּעְד אַז מִנְחָה דַר כָאנַהִי הָרָב שַׁהְר פֵּישׁ כַּשִׁי סַוְגָאתִי בָארִין מֵי פִירְסָאנַן. וְנִיז הַר יִשְׂרָאֵל כִּי אַז גּוֹיִים אָשְׁנָא וְדוּסְת וְגוֹרַה דָאשְׁתַה בָאשַׁד. הַמִּין טַרִיקָה חָמֵצִי פֵּישׁ כַּשׁ מֵי פִירְסָאנַד. בָאיַד לָאזִים הַסְת כִּי אָדָם הַמּוֹן חָמֵצִי רָא דַר הַמּוֹן רוּזִי יוֹם טוֹב דַסְת בְדַסְת אַז דַסְתִי אָן גּוֹיִים נַה גִּירַד. אַמָּא יַךְ מוּקָאם רָא דַר אָן גּוֹיִים נִישָׁאן דִיהַד כִּי כוּדִי גּוֹיִים דַר הַמּוֹן גָּא מָאנַד. וְאָן יִשְׂרָאֵל הַם דַר דִילַשׁ כַּוָּנָה בִּנְדַד כִּי הַמִּין מוּקָאם כָאנַהשׁ דַר אָן גּוֹיִים קִנְיָיה נַה שַׁוַד. וְאָן חָמֵץ אַזָאנִי יִשְׂרָאֵל נַה שַׁוַד. זֵירָא דַר שַׁרִיעַת חָצֵרוֹ שֶׁל אָדָם קוֹנֶה הַסְת. בִּינָא בְּרִין הַמִּין חַבְלִיִ מַן קִנְיָיה נַכּוּנַד גוּפְתַה דַר דִילַשׁ גּוּזָרָאנַד. וּבַעְד דַר שַׁב

אגר

אגר אן חמיץ רא כורד יא הנאה ברד דורוסת הסת. זירא כי חמץ של גוי שעבר עליו הפסח מותר בהנאה הסת. ואגר המין טריקה דר דילש כוונה נבסתה באשד. אנגה חמין של ישראל מי שוד. וחמין של ישראל שעבר עליו הפסח אסור בהנאה הסת. ואז אן המין היג מונפיעת בורדן דורוסת ניסת : (בית הבחירה)

ה) ישראל רסם כרדין כי דר שבי בוראמדי פסח כמתר סבזהי גושהי גנדום יא גוו רא גיריפתה דר סר האיי המדיגר מאנדה יך דיגר שאן רא ברכה מי כוננד. טעמש המין כי אין גנדום מזון הסת. וחכמינו ז"ל גופתהנד כי. בפסח נידון על התבואה יעני דכל דאנהי המין סאל רא הקדוש ברוך הוא חוכמי גזרהי אן רא דר פסח חוכם מי כונד כי אים סאל חאצילי דכל ודאנה נגז שוד יא פראוואן שוד. בינא ברין מנהג כרדין המין טריקה סבזה רא גיריפתה אירים ניך כרדה המדיגר רא ברכה מי כוננד כי אין סאל סאלי ניכויי באשד כודא ונד ריזק ורוזי ופרנסה טובה בידיהד. ואין מנהג נגז הסת. וכוסוסן מרדומי מערבי הא כי דר כאנה הא שאן דסתר כאן ארסתה כרדה כוראכי שיר ושיריני כורדה סבזה רא דר סר מאנדה דר כאנהי המדיגר רפתה ברכה מיכוננד : (בית הבחירה)

ו) דר רוזי אסרו חג באייד אדם יגאן גיז חמצי כורד. ובעד אגר דר המין רוז מצה הם כורד אכתייאר דארד. מא נמי גויים כי אין הם מיסלי סוכה בארין הסת. גי טריקהי דר סוכה אגר רוזי נוהום דר חוצה לארץ ורוזי השתום דר ארץ ישראל שינד, אז בל תוסיף מי גוזרד. אין הם המין טריקה באשד. גיה אין דר ויי מאננד ניסת. זירא כי או מצה רא שלא בזמנו דר וקתי חמין כורדנש כורדה איסתאדסת. או אז בל תוסיף נמי גוזרד. ואמא אגר דאניסתה המין כאר רא כונד. כי מן אז גופתהי תורה יך רוז זייאד תר מצה מיכורם גוייד דורוסת ניסת אז בל תוסיף מי גוזרד : (שם)

ז) ישראל מנהג דארנד כי המין רוזי בוראמדני פסח רא אסרו חג מי גויינד. ואכילה ושתיה כרדה סעודה האיי

כוב מי כורנד. ניז דר המין גנד רוז בעד אז פסח באייד תחנונים אנא ונפילת אפים תא ראש חודש אייר רא נכאננד : (שם)

דיני ימי העומר מן פסח עד עצרת סימן קע"ב.

א) דר רוזגאראני עומר ישראל מנהג כרדה הסתנד כי מויי סר נמי גירנד. אז סבבי כי ביסתו גהאר הזאר שאגירדאני רבי עקיבא דר המין רוזגאראן מורדה בודנד. ודר המין גיריפתני מויי סר דו כיל מנהג הסת. בעזי הא תא רוזי ל"ג לעומר רא מויי סר נמי גירנד. ודר ל"ג לעומר מיגירנד. טעמשאן המין כי דר המין רוזי ל"ג לעומר מורדני שאגירדאני ר' עקיבא פסק שודה בוד. ובעזי הא דר קולי הרב האר"י רפתה אז פסח תא כודי שבועות רא מויי סר נמי גירנד. יעני מ"ט רוז כי הפת הפתה באשד. טעמי אין הא. הם אז בראיי שאגירדאני רבי עקיבא והם אין כי גון מיסלי זעיפי נדה שבעה נקיים שומורדה בעד טבילה כרדה טהור מי שוד. אינגונין ימי העומר הם ימי הדין הסת, כי ישראל מיסלי זעיפי נדה בארין באייד הפת הפתה שומארידה ובעד דר שבי מתן תורה טהור שונד. ניז דר וקתי ישראל אז מצרים בוראמדן שאן הם גירפיני מצרים וגירפיני עבודה זרה דאשתנד הפת הפתה נקיים איסתאדה שומארידה בעד דר שבועות חלאל שודה תורה רא קבול כרדה בודנד. ובאז גייר אז אין על דרך הסוד גנד טעם האיי דיגר הם דארד : (בית עובד)

ב) ודר רוזי גארדהום אייר כי פסח שני באשד ניז דר רוזי ל"ג לעומר מנהג דארנד כי תחנונים ונפילת אפים נמי כוננד. אמא גיזי שמחה וכוש וכתי כרדה סעודה מי כוננד. ניז דר הר מגלים גיראאק גיראנדה נדרים ונדבות מידיהן. אז סבבי זכר הלולא אזאני רבי מאיר בעל הנס ורבי שמעון בן יוחאי כי דר פסח שני ודר ל"ג לעומר דר שהרי טבריא צפת ומירון גונין הסת : (שם)

ג) באז מנהג כרדין כי דר המין רוזגאראני עומר זן רא נשואין

וְחוּפָּה כַּרְדַה מוֹיי הַם נַמִי פוֹנַנְד. אַמָא שִׁידוּכִין כַּרְדַן עַיְיבֵי נַדָארַד. בְּשַׂרְטֵי כִּי דָארְיַה נַמָאכְתַה בַּזְם נֵה פוֹנַנְד. וְאָן הָאיֵי כִּי מִנְהָג שָׁאן דַר ל"ג לָעוֹמֶר מוֹיי סַר גִירִיפְתַן הַסְת. אָן הָא אַגַר דַר ל"ג לָעוֹמֶר נִשׂוּאִין חוּפָּה פוֹנַנְד דוּרוּסְת הַסְת. וְלֵיכִן אָן הָאיֵי כִּי מ"ט רוֹז מוֹיי סַר נַמִי גִירַנְד. דַר אָן הָא תָא כוּדִי עֶרֶב יוֹם טוֹב שָׁבוּעוֹת רָא זַן גִירִיפְתַן נִישׂוּאִין כַּרְדַן דוּרוּסְת נֵיסְת : (שם)

ד) **דַר** אַיְיאמִי עוֹמֶר אָדַמִי מוֹהֵל וְסַנְדָק וַאֲבִי הַבֵּן רָא מוֹיי סַר גִירִיפְתַן גָאהִיז הַסְת. בְּשַׂרְטֵי דַר הַמוֹן כוּדִי רוֹזִי מִילָה מוֹיי סַר גִירַנְד. וְנֵה יַךְ רוֹז פֵּיש תַר. וְאָן הָאיֵי דַר קוֹוְלִי הָאֲרִ"י רַפְתַה תָא שָׁבוּעוֹת רָא מוֹיי סַר נַמִי גִירִיפְתַנִי חָא. אַגַר יַעְנֵי דַר מִילָה הַם מוֹיי סַר שָׁאן רָא נַמִי גִירַנְד. כָּאהֵי מוֹהֵל וְסַנְדָק וְכָאהֵי אֲבִי הַבֵּן : (שם)

ה) **אָדַמִי** אֲבֵל כִּי סִי רוֹזִי אוֹ בוּד שׂוּדַה בָּאשַׁד בַּעְד אַז ל"ג לָעוֹמֶר. אוֹ מוֹיי סַרִי כוּד רָא נַגִירַד. תָא בֵּיגָאהִי אַזָאנִי שָׁבוּעוֹת רָא : (שם)

ו) **אַגַר** שָׁבוּעוֹת דַר רוֹזִי יַךְ שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. מוֹיי סַר רָא דַר רוֹזִי עֶרֶב שַׁבָּת מֵיגִירַנְד. יַעְנֵי רוֹזִי מ"ח אוּם. זִירָא כִּי זַרוּר הַסְת אַז סַבַבֵּי רוֹזִי מ"ט שַׁבָּת הַסְת : (שם)

ז) **וְדַר** רוֹזְגָארָאנִי מָאבֵּיְנִי פֶּסַח תָא שָׁבוּעוֹת רָא יִשְׂרָאֵל מִנְהָג דָארַנְד כִּי מִשְׁנָה הָאיֵי פִּרְקֵי אָבוֹת רָא מֵיכָאנַנְד. וְדַר אִין נֵגְד טַעַם הַסְת. מַעְנִי אַוַּל הַמִּין כִּי אִין רוֹז הָאיֵי אַיְיאמִי בַּהָאר הַסְת וְדַר הַמִּין וַקְתִי בַּהָאר מַרְדוּמִי עָאלַם עָאדַת דָארַנְד אַז רוּיֵי עִילְמִי חוּכְּמָא וְטַבָּאבַת כוּן כַּם מֵי פוֹנַנְד יָא אִיכְרָאג מֵיפוּנַנְד כִּי דַר גַּסַד וְבַדַנִי אָדַם נַפְע דָארַד. זִירָא כִּי אָן וַקְת נֵה הַוָּוא גַרְם הַסְת וְנֵה כוּנוּךְ. אִין אַז בְּרָאיֵי גַּסַד. לֵיכִן נִיז אַז בְּרָאיֵי גָאן הַם בְּאַיַד הַמִּין מַרִיקַה כַּרְדַה. גוּן מִיסְלֵי כִּי עָאפִּיַיתִי בַּדַן רָא בְּאַסְתַה תַן דוּרוּסְתִי רָא פֵּישַׁה מֵיפוּנַד. בְּאַיַד עָאפִּיַיתִי גָאן רָא הַם בְּאַסְתַה הַמִּין מַרִיקַה דַר גָאנֵש דָארוּ וְדַוָּוא כוּנַד. דָארוּ וְדַוָּואיֵי גָאן נֵי מֵי בָּאשַׁד. אִין סוּכַן הָאיֵי פַּנְד וְנַצִיחַת הָאיֵי חֲכָמִים. סוּכַן הָאיֵי דִין בַּשׂ כִּי אָדַמִי רָא דַר תַּרְסִי כוּדָא וְדַר דוּסְתִי מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים

טובים

טוֹבִים מֵי אָווַרַד. וְאִין פִּרְקֵי אָבוֹת בָּאַשַׁד ׃ (חמדת ימים)

ח) **וְבָאז** טַעְמִי דִיגַר אַז בְּרָאִיי כָּאנְדַנִי פִּרְקֵי אָבוֹת מָאבַיְינִי פֶּסַח דַר עֲצֶרֶת הַמִּין כִּי. דַר הַמִּין גַּנְד רוֹז הָאִיי יוֹם טוֹבִי פֶּסַח אָדַמִי דַר אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה מַשְׁגוּל בוּד נָאזוּ נֵיְעְמַת הָאִיי כּוּב כּוֹרְדַה בוּד. סְעוּדָה הָאִיי בִּיסְיָארִי כּוֹרְדַה בוּד. וְהַחֲכָמִים עֲלֵיהֶם הַשָּׁלוֹם גּוּפְתַה הַסְתַנְד אִין יֵצֶר הָרַע מִתְרַבֵּי בְּמֵעוֹי דְּבַר נַשׁ אֶלָּא מִגּוֹ מֵיכְלָא וּמִשְׁתְּיָיא. וְבֵי שַׁךְ וְבֵי שׁוּבְהַה כָּאה מְכָאה. אַז הַמִּין אִישְׁכַּם סֵירִי הָא. יְגָאן גִּירְכִינִי וְעוֹן דַר אָדַמִי סַר בַר זַדַה הַסְת. וְיֵצֶר הָרַע דַר דוּרוּנִי אָדַם גָּאי גִּירִיפְתַה הַסְת. וְאַכְנוּן דִפְעַתן אַז יוֹם טוֹב כִּי בוּרָאמַד. בָּאיַד לַגָּאמִי יֵצֶר הָרַע רָא כַּשִׁידַה פַּנְגָהִי יֵצֶר הָרַע רָא תָאבַד. כִּי דַר אוֹ בֵיךְ גִּירִיפְתַה אוֹרָא מוּלְזַם נַכּוּנַד. בִּינָא בְּרִין הַמִּין פִּרְקֵי אָבוֹת רָא מֵיכָאנַנְד כִּי סוּכַן הָאִיי מוּסָרִים וְדִיל כַּשׁ כָּאנְדַה יֵצֶר הָרַע רָא דוּר כּוּנַנְד ׃ (הקדמת הרשב"ץ ס' מגן אבות)

ט) **וְאַגַר** גוֹיַיד כַּסֵי כִּי נִיז דַר מוֹעֲדִים סוּכּוֹת הַם הַמִּין טַרִיקַה אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה בוּד. וּסְעוּדָה הָאִיי סוּכּוֹת אַז פֶּסַח הַם זִיָאדַה תַר בוּד. גִּי מַעְנֵי פִּרְקֵי אָבוֹת רָא בַעְד אַז סוּכּוֹת הַם כָּאנַד נַגוּפְתִין. דַר אִין גְּוָואב הַסְת כִּי יוֹם טוֹב סוּכּוֹת דַר פֶּסַח מָאנַנְד נֵיסְת. זֵירָא כִּי מָאהִי תִשְׁרִי אַוַּל אַז תָא אָכִיר רָא יָמִים נוֹרָאִים וְיְמֵי תְשׁוּבָה הַסְת. רוֹז הָאִיי אַוַּלִי מָאהִי תִשְׁרִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה תְּקִיעַת שׁוֹפָר יוֹם הַדִּין בוּד כִּי אָדַם רָא דִילַשׁ שִׁיכַּסְתַה בוּד. וְבַעְד אַז וַיְי עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְשׁוּבָה רוֹזִי כִּפּוּר וְתַעֲנִית. וְדַר אָכִירִי תִשְׁרִי רוֹזִי הוֹשַׁעְנָא רַבָּא כִּי וַיְי הַם מִיסְלִי כִּפּוּר קָטָן הַסְת. וְדַר אִין יוֹם טוֹב סוּכּוֹת הַר גַּנְדִי אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה סְעוּדָה הָאִיי לַזִיז וְטַעְאם הָאִיי כּוּב כּוֹרְדַה בָּאשַׁד הַם כִּי. דָארוּיִי אָן דַר פִּישַׁשׁ אִין יָמִים נוֹרָאִים בוּד. אַמָּא דַר פֶּסַח אִין טַרִיק נַבוּד. בִּינָא בַר אִין בַעְד אַז פֶּסַח פִּרְקֵי אָבוֹת רָא מֵי כָאנַנְד. וְנַה בַעְד אַז סוּכּוֹת ׃ (שם)

דִינֵי עֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן סִימָן קע״ג.

א) **מֵאהִי** סִיוַן מֵאהִי כָאֵין מֵי בָאשַׁד. יִשְׂרָאֵל דֵר נִיסָן אַז מִצְרַיִם נַגָאת יָאפְּתַה בוּרָאמַדַה. וְדֵר רוֹזִי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ סִיוָן דַר זֵירִי כּוֹהִי סִינַי אָמַדַה בוּדַנְד. וְפַרְמוּדַה שׁוּדַה בוּדַנְד כִּי דַר הַמִין שַׁשׁ רוֹז אַז רֹאשׁ חוֹדֶשׁ סִיוַן תָא מַתַּן תּוֹרָה רָא תַיָיארִי כַּרְדַה כוּד רָא כָאֵין וְפָאכִּיזַה נִיגָא דָארַנְד. וְדַר רוֹזִי שָׁבוּעוֹת גוֹרִי תַגַלַּיִי כִּבְיָיכוֹ״ל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רָא דִידַה תּוֹרָה רָא קַבּוּל כוּנַנְד. בִּינָא בְּרִין הַסְתַנְד אַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה כִּי דַר הַמִין רוֹזִי עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ סִיוַן תַּעֲנִית דָאשְׁתַה הַכָּנָה וְתַיָיארִי גָאן שָׁאן רָא מֵיכוּנַנְד וְאַז כִּירְדָאר הָאיִי נָא לָאיִיק כַּרְדַגִי שָׁאן בַּר גַּשְׁתַה תְּשׁוּבָה מֵי כּוּנַנְד׃ (בית הבחירה)

ב) **וְאֵין** תַּעֲנִית אַזָאנִי בֵּיגָאהִי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ סִיוַן גַנְדִין כָאסִיַית הָא דָארַד. אַוַּל כִּי הַמִין תִּיקּוּן הַמּוּן פְּגָם הָאיִי כִּי דַר תּוֹרָה וּמִצְוֹת אַנְדָאכְתַגִי אוֹ מֵי שַׁוַד. וְדוּיוּם כָאסִיַיתַשׁ הַמִין כִּי כוּדָא וַנְד דַר אוֹ פַּרְזַנְד הָאיִי תּוֹרָה כָאן וְכוּדָא תַּרְס מֵידִיהַד. נִיז תּוֹרָה אַז פַּרְזַנְדָאנִי אוֹ וְאַז זוּרְיָיאתִי אוֹ פַּסְק נַמֵי שַׁוַד׃ (שם)

ג) **בֵּיהְתַר** וְכוּב תַר הַסְת כִּי הַמִין תַּעֲנִית רָא פֵּישׁ אַז מוֹלָד דָארַד יַעְנִי אַגַר מוֹלָד אַז פֵּישִׁין פֵּישְׁתַר דַר רוֹזִי כ״ט אַייר אַפְּתָאדָה בֶאשַׁד. אוֹ יַךְ רוֹז פֵּישׁ תַר יַעֲנִי רוֹזִי כ״ח אַייר תַּעֲנִית דָּאֵרַד וְאַגַר מוֹלָד בַּעְד אַז פֵּישִׁין בָאשַׁד אַז סְחַר תָא וַקְתִי מוֹלֶד רָא תַּעֲנִית דָארַד כִּיפָאיַית הַסְת׃ (הרב חיד״א במורה באצבע)

ד) **נִיז** כוּב וְנַגְז הַסְת כִּי דַר כָּבוּדִי הַמִין רֹאשׁ הוֹדֶשׁ אָדַם טְבִילָה כַּרְדַה כוּדַשׁ רָא טָהוֹר כוּנַד. גִי מִיקְדָאר דַר הַמִין שַׁשׁ רוֹז דַר קְדוּשָׁהִי וְטַהֲרָהִי רְוִישׁ כּוּנַד. הַמּוּן קַדַר דַר נִשְׁמָהִי אוֹ הַאָרָה וְקָאבִּילִיַית אַז דַרְגָאהִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּבְשִׁידַה מֵי אָיַד. וְאוֹ דַר חָאלַתִי עָוֹן נַמֵי בִּיָיאיַד׃ (בית הבחירה)

ה) **נִיז** יַךְ סְגוּלָהִי וְכָאסִיַיתִי דִיגַרֵי הַם דַר הַמִין רוֹז עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ סִיוַן הַסְת. כִּי אַגַר הַמִין אָדַמִי תַּעֲנִית דָאשְׁתַגִי כּוּנַד. דַר כָאנְדַנִי תּוֹרָה זֵינִי אוֹ פַּרָאן מֵי שַׁוַד וְהַרְגִיז כָאנְדַגִישׁ אַז יָאדַשׁ נַמֵי בּוּרָאיַד. אִין גַנְד פְּסוּקִים הַסְת כִּי דַר בָאלָאיִי תוּכְמִי מוּרְק נַוִיסְתַה

מֵי כּוּרַד. יָא כַּמִיתַר אָרְד רָא גִירִיפְתָה עַסַל קֶטִי כַמִיר פַּרְדַה
כּוּלְגַה מֵי פַּזַד. וְהַמִין פְּסוּקִים רָא בָאלָאיִי הַמוּן כּוּלְגַה נַוִישְׁתַה מֵיכוּרַד.
יַעְנִי אַווּלִי כוּרָאךְ תַּעֲנִית רָא דַר הַמִין מֵי כּוּשָׁאיַד. בְּאִין תַּקְרִיר
מֵיבָאשַׁד: אָכֵן רוּחַ הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם: לְאָדָם מַעַרְכֵי
לֵב וּמֵיְיָ מַעֲנֵה לָשׁוֹן: אַל תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח
מִמֶּנִּי: יְיָ בַּצַּר פְּקָדוּךָ צָקוּן לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ: לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי
אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: אֲדֹנָי יֱהֹוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים
לָדַעַת לָעוּת אֶת יָעֵף דָּבָר יָעִיר בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמוֹעַ
כַּלִּמּוּדִים: אֲדֹנָי יֱהֹוִה פָּתַח לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר לֹא
נְסוּגוֹתִי: רוּחַ יְיָ דִּבֶּר בִּי וּמִלָּתוֹ עַל לְשׁוֹנִי: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ
אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. שֶׁתִּפְתַּח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ
וְתָאִיר עֵינַי וְלִבִּי בְּשֵׁם **פתחיאל רפאל תופיאל** שֶׁיִּפְתְּחוּ
אֶת לִבִּי שֶׁלֹּא אֶשְׁכַּח דָּבָר כָּל יָמַי מִכָּל מַה שֶּׁלָּמַדְתִּי וּמַה שֶּׁצִּוּוּנִי
לִלְמוֹד וְיִהְיֶה מַעֲמָדִי תָּמִיד שֶׁאֶלְמַד כָּל יָמַי וְלֹא אֶשְׁכַּח דְּבַר תּוֹרָה לְעוֹלָם
אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד: (בית הבחירה)

דיני ראש חדש סיון סימן קע"ד.

א) **ראש** חוֹדֶשׁ סִיוַן כִּי דָאכִיל שַׁוַד. לָאזִים הַסְת הַר פַּרְזַנְדִי
יִשְׂרָאֵל נֵיכִּי הָאיִי הַשֵּׁם בְּמָאיָאן כַּרְדַגִי רָא דַר יָאד בִּיָארַד.
וְהַמוּן מַעֲמַד הַר סִינַי כִּי דַר הַמִין רוֹז הָא בוּד אַז רֹאשׁ חוֹדֶשׁ תָא
רוֹזִי שָׁבוּעוֹת רָא. אָנְגִי בַר גּוּזִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׂרָאֵל רָא אַז
דִיגַר קָוְומָאנִי זְמִין. וְתוֹרָה וּמִצְוֹת רָא דַר יִשְׂרָאֵל עַטָא פַּרְמוּד. תַּעְרִיף
הָאיִי קָוְומִי יִשְׂרָאֵל. כִּי הַמִין טַרִיקָה כּוּדָאיִי מֵיהְרוּבָאן דַר אָן הָא
אָשְׁגָארָא שׁוּדַה דַר בָאלָאיִי כּוֹהִי סִינַי נוּרִי תַגַּלִּיִי כּוּד רָא נַמוּדָאר
כַּרְדַה קָוְולָא קָוְול מִיסְלִי אָדַמִי דַר יָארַשׁ סוּכַן מֵיגוּפְתַגִי בָארִין
סוּכַן גוּפְת. וְאָן קָוְומִי יִשְׂרָאֵל כִּי דַר שַׁהְרִי מִצְרַיִם דַר מ"ט שַׁעֲרֵי
טוּמְאָה יַעְנִי דַר גִּיהִילוּ נוּה דַרְוָואזָהָאיִי מוּרְדָארִי וְטוּמְאָה וְגִירְכִּינִי
זוּהֲמַת מִצְרַיִם גּוּטִידַה בּוּדַן. אָן הָא רָא בְּרָאוְורְדַה דַר טַהֲרָה
גַּרְדָאנְדַה זֵירִי כּוֹהִי סִינַי אָווַרְד מִיסְלִי גוּקְרַה כִּי אַז גַשׁ דַר

בוטה אנדאכתה בי גש מיפונגד. אינגונין ישראל רא אז גש ואז מורדארי וגירפיני פאפיזה כרדה דר טהרה דראוורד. באין סבב לאוים הסת דר הר פרזנדי ישראל כי דר אין רוז הא כודש רא קדוש וטהור כרדה דר תורה ומצות משגול שווד : (בית הבחירה)

ב) והכמים האיי סאביק פרמודה הסתנד כי המין שש רוז אז ראש חודש סיון תא רוזי מתן תורה רא דר אדם נישאני הסת. דר באבתי תורה ומצות. ג׳י טריקהי כי דר המין רוז הא רויש כונד. דר המון סאל הם המין טריק כודא ונד דר או מדד שודה אורא דר תורה ומצות סעיי מיכונד. יעני אגר אדם דר המין שש רוז דאים משגול דר תורה ומצות באשד. ניז המין סאל הם או דאים דר משגולי תורה ומצות מישווד. ואגר דר הפך כונד הם ושלום דר הפך מישווד. באין סבב לאזים הסת כי אדמי כודא תרס באייד אמדה דר אין רוז הא תורה רא סבק כונד. מצות ומעשים טובים רא ביסייאר כונד. הר כס מוואפיקי עילמש ומוואפיקי קוותש. אז כיסלת האיי בדש בר גרדה. אז לשון הרע וליצנות ונבלות פה בר חזר שודה כוד רא ניגה דארד. כוד רא קדוש וטהור סאזד : (שם)

ג) באז יך באסיית וסגולהי דיגרי הסת דר מיאנהי המין שש רוז כי אז ראש חודש סיון תא שבועות רא. שכסי אגר פיסר בגהי דאשתה באשד. והמין בגיש רא נוו דאביל דר כאגי מולא פיישי כליפה מידאדה באשד. דר מיאנהי המין שש רוז אורא דר כאגי מולא דראדד ביסייאר גנז הסת כאסיית דארד. כי אן בגה מולא וטאליב עילם מישווד. ויירא שמים מישווד. ודר אוולי אן בגה רא דר כאנהי מולא בורדן אין טריק כוננד. דר רויי יך תכתה אבג״ד רא אז אל״ף תא תי״ו רא נויסד. ובאז אז ת׳ תא א׳ רא יעני תשר״ק נויסד. וניז פסוקי תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב רא נויסד. ופסוק ויקרא אל משה וידבר יי אליו מאהל מועד לאמר. ואן כליפה א״ב רא יך תא יך תא כלימה הא רא דר בגה יאד דיהד. יעני אוול כליפה אלף גוייד בעד בגה אל״ף גוייד. בי״ת גוייד ניז בגה הם בי״ת גוייד המין טריקה גומלהי

המין

המין כלימה האיי דר רויי אן תכתה נויסתגי רא דר בגה תעלים דיהד. ובעד יך כמתר עסל רא דר באלאיי רויי המין תכתה ריזד. ואן בגה אז רויי המין תכתה זובאנש קטי המין עסל רא ליסידה כורד. ובעד בייארנד יך כולגהי כי עסל קטי כמיר כרדגי באשד. ודר באלאיי אן. אין פסוקי ישעיה רא נויסנד. אדני יהוה נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר יעיר בבקר בבקר יעיר לי אזן לשמוע כלמודים: והמין פסוק רא הם הר יך כלימה רא כליפה יך באר גוייד ואן בגה הם אז דהני כליפה גירפתה גוייד. ובעד תוכמי גושאנדגי מורק רא פוסת כננד. ודר באלאיי אן תוכם אין פסוקי יחזקאל רא נויסד. ויאמר אלי בן אדם בטנך תאכל ומעיך תמלא את המגלה הזאת אשר אני נותן אליך ואוכלה ותהי בפי כדבש למתוק: והמין פסוק רא הם כלימה דר כלימה הר כלימה רא אוול כליפה גוייד ואז דהאני כליפה גירפתה בעד בגה הם גוייד. והמין כולגה והמין תוכם רא דר אן בגה דיהנד כי כורד. ואנגה דילי אן בגה דר תורה ילה מישווד זוד פראן מיכונד. ניז מיבאנדגיש רא פראמוש נמי כונד: (בית הבחירה)

דיני ערב שבועות סימן קע"ה.

ליום י"ד.

א) דר רוזי ערב שבועות הרגיז כס רג נזנד וכון כם נכונד. זירא כי סכנה דארד. סבב אין כי יך שמאל הסת נאמי אן טבוח מי באשד. ואן שמאל סאלי יך כרת דר שבועות מווגוד מי שווד. ודר וקתי מעמד הר סיני המין שמאל בוראמדה בוד. ואגר ישראל תורה רא קבול נמי כרדנד. המין שמאל כולי ישראל רא קטל מיכרד. והר סאל וסאל המין שמאל מווגוד מי שווד כי אגר כוני אדם רא בינד זרר מירסאנד. ובינא ברין חכמים פרמודין כי דר אין רוז אדם רג נזנד חגאמת הם נכונד. ואז בראיי המין ערב שבועות שודה חכמים דר גמיעי ערב יום טוב הא גזרה כרדה

מנע ברדין כי נה דר ערב סוכות ונה ערב ימים נוראים וערב פסח דד היג בדאמי אן כון כם נה כונד. כי מבאדא דר גלטי דר ערב שבועות המין טריקה כונד: (בית הבחירה)

ב) **ואגיב** ופרז הסת דר הר פרזנדי ישראל כי דר המין רוזי ערב יום טוב שבועות מויי סר ונאכון האיי דכתו פאייש גיריפתה דר כבודי יום טוב רפתה טבילה בונד. דר הר יום טוב טבילה כרדן פרז הסת. ואלל כוסוס דר אין יום טובי שבועות כי פדראני אימא דר מעמד הר סיני גומלהי ישראל זנו מרד דר פרמאיישי השם יתברך טבילה כרדה כוד רא קדוש וטהור ופאכיזה כרדה בודנד. אז סבבי קבול כרדני תורה רא מפי הגבורה דר רוזי שבועות: (שם)

ג) **ואין** סדר אזאני טבילה כרדני ערב יום טוב רא נושתה דר באלא דר סימן קמ"ז סעיף ו' מוזאבירה כרדה בודים. באיד המין טריקה כונד. וכוד רא בקדושה ובטהרה ניגא דארד. ודר פיכר וכיאלש המתור רסאנד כי גוייא פנא דר רוזי שבועות תורה רא דר כוהי סיני אז דהאני כביכו"ל הקדוש ברוך הוא שונידה תעלים מיגירפתה באשד. וגי מיקדאר שאדי וכוש וקתי בונד. כי דר ואסידהי המין רוזי בבאסית כי מתן תורה באשד. או דר תורה ומצות ארזאני שודסת. גון מיסלי כי רב יוסף עליו השלום דר תלמוד גופתני שאן גארין. גוגין גופתהנד כי רב יוסף עליו השלום דר שבועות ביסייאר שמחה ושאדמאני כרדה גוסאלה שחיטה כרדה סעודה מיכרדנד ומי גופתנד כי אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא. יעני אגר המין רוזי מתן תורה דר עולם נמי בוד. גנדין אדם הא דר כוגה הא הסתנד כי נאמשאן נאמי מן בארין יוסף הסת. ואמא עם הארץ הסתנד. אגר המין רוזי מתן תורה נמי בוד. ניז מן הם עם הארץ שודה מיסלי יכי אז יוסף האיי כוגה בודני בארין מישודם. גופתה ביסייאר שאדמאני ושוכראנה מי כרדנד: (שם ובאה"ט)

דיני ליל יום טוב של שבועות סימן קע"ו.

א) **דרך** שבי גיהילו נוהום עומר כי עומר רא שומורדני מישוד. בר חזר באשד כי באז שבעה שבועות תמימות נה גויד. בם היום תשעה וארבעים יום לעומר שהם שבעה שבועות גויד כיפאיית. ונה תמימות. זירא דר שבי שבועות תמימות מי שוד. ורוזי ערב שבועות הנוז רוזי מ"ט הסת תמימות גופתן דורוסת ניסת; (שמ"ח המעתיק)

ב) **דרך** שבי יום טוב שבועות. ערבית אזאני יום טוב מיכאננד. דר איבתידא מזמורי יקום אלהים מיכאננד. ולאזים הסת כי ערבית רא דר שאדמאני דר סהם ודר תרסי כודא כאננד. איסו כייאל וכוונה שאן רא אז קדושהי אין רוזי כאין בר נכננד. בי דימאני ופרישאני רא אז כוד דור כוננד. תפלהי ערבית רא כאנדה בכוש וקתי דר כאנה אמדה קידוש אזאני יום טוב רא גויד. ניז ברכה שהחיינו הם מיגויד. ליכין באייד דר קידוש גופתן גיזי תאכיר כונד כי תא סיתארה הא בוראיינד. מכסד. הפת הפתה תמאם ומוכמל שוד: (ש"ע תצ"ד ובאה"ט)

ג) **ובעד** דר כוש וקתי דר סרי שולחן נישסתה סעודה כונד. ודר אין יום טוב הם פרז הסת אגר מויסר שוד אז עניים הם דר סרי שולחן ביארד. וכתי עניים הם כוש כונד. גיזי דברי תורה הם באלאיי שולחן כונד. ליכין און קדר הם אז מיעייאר זיאד אישכמי כוד רא דר אין שב ביסייאר סיר נכונד. זירא כי באייד דר אין שב בידאר נישסתה לימוד תורה שבכתב ותורה שבעל פה רא כוננד. וכוראכיי ביסייאר אדמי רא דר כאב מיבייארד: (בית הבחירה)

ד) **לימוד** דר שבי אזאני יום טוב שבועות פרז הסת. באייד דר המין שב בידאר נישסתה דר תורה משגולי כוננד. ואלחאל דר אין זמאנה סדר כאנדני המין שב רא דר כיתאבי קריאי מועד תרתיב דאדה תייאר כרדה מאנדה הסתנד. פסוק האיי אול ואכיר האיי פרשה ואול ואכיר האיי כ"ד ספרים.

ומגילת

ומגילת רות רא יכה יכה דר גינון באייד כאננד. ובעד דר תורה שבעל פה אדרא רבא משגולי כוננד. תא סובח רא הרגיז כאב ופינך נרוונד: (שם)

ה) דר זוהר הקדוש ודר דיגר כיתאב הא הב לימוד המין שבי אזאני שבועות, ולימוד שבי הושענא רבא רא ביסייאר תעריף הא כרדין. כי נגדין כאסיית הא דארד גופתין. כאסייתי אוול המין כי הר שכסי דר המין שב דר עישקי דילי תמאם דר דוסתיי הקדוש ברוך הוא ותורה הקדושה בקדושה ובטהרה נישסתה תורה כאנד. או ארזאני מישווד דר פרזנד האיי תורה כאן ונוירה ועוירה האיי תורה כאן כי אז נצלי או תורה פסק נמי שווד. דוויום המין כי הר שכסי בידאר נישסתה תא רוז רא המין שב תורה כאנד. כאטיר גמע באשד. המון סאל תא אין שבועות איינדה רא. סיחת וסלאמת מיגוזראנד. והיג אפתי ונוקסאני דר או נמי רסד. אז רויי דלילי סוכני זוהר כי גופתין. יהא נטיר לעילא ותתא ויפוק שתא בשלם. כאסייתי סהום המין כי גונאן דר ספר התיקונים מוזאכירה הסת כי לימוד המין שב נפע מיכונד אז בראיי גלותי שכינה וישראל כי קין הגאולה רא כודא ונד נזדיך מי אורד. והרב האר"י ז"ל פרמודין כי הר שכסי דר המין דו שבי שבועות והושענא רבא אז סרי שב תא רוז רא בידאר נישסתה דר תורה משגולי כונד. הרגיז דברים בטלים סוכן נגוייד. אין תיקון עון פגם גשם מיבאשד. זירא כי הר אדמי דר גשמש קטי דר עולם הזה גונאה כונד. מסלן דר זעיף האיי ביגאנה ניגאהי בד כרדה וסוסה כרדה באשד. יא דר גשמש קטי דר באנה ומאל וזנו פרזנדי כסי חסוד בורדה עין הרע אנדאכתה באשד און אדם חס ושלום דר גשם האיי עולם מעלה דר נורי אילאהי פגם אנדאכתה דרוואזה האיי פייז ושפע רא בר בסתה מנע כרדה הסת. ודר המין בידאר נישסתני המין שב כי גשמאני כוד רא דר עזאב מאנדה אז חוורי כאב גוזשתה עסק תורה מיכונד. או תיקון המון פגם האיי עינין עילאין רא מי כונד. ובאז יך כאסייתי דיגרי הס דארד כי. בעד אז מורדני אדמי. דר דורוני קבורה יך מלאך

אבזר בי רהב. דר גשמאני אדמי רשע זרבו זכמי זדה גשמאני אורא שיכסתה מיידה מיפונד. ודר כאסייתי בידאר גישסתה תורה כאנדני המין שב. אדם אז המון עזאב וצער קבורה כלאין מי שווד: (שם)

ו) ביגא בר אין. באייד אדם המין סוכן האיי מוזאכירה שודה רא דר פיישי נזרי כוד אוורדה גי מיקדאר וגי מיקדאר דר אין שב בר הזר שווד אתשי דוסתיי הקדוש ברוך הוא ותורה הקדושה דר דיריש אלנגה זנד. ודר וכתי לימוד דר אין שב הרגיז סבוך סרי נכונד. וסוכן האיי יאווה והרזה גב נזנד. דר סהם ודר תרס גישינד. ודר אוואזי כוש וניגון האיי כוב תורה כאנד. כוונה ואיסו כייאל רא בר גא מאנד. גיז דר כאנדני תורה טילבה נאשודה יפה יפה באנד. ואגר מיבינד כי שב כותאה הסת והמון כאנדני סדר קריאי מועד רא אגר יפה יפה באנד. תא רוז רא, תמאם כרדה פוראוורדה נמי תוואנד. בא וגודי המין הם טילבה שודה פלימה הא רא פרתאפתה נה גוזרד. חר גנדי פוראוורדה נשווד הם כי. אז אין טילבה גי. נים כאלה נה, פוראוורדה מאנדנש כם כאנדן ביה תר הסת, טוב מעט בכוונה מהרבות שלא בכוונה. אגר אדרא רבא נים פאלה גא פוראוורדה מאנד הם באז פגא יא רוזי דיגר באנדה פוראורד עייבי נדארד. בם אמא כאנדני המין שב רא פאכיזה ונגז דר גיגון ודר טעמים באנד: (שם)

ז) ואן האיי סעודה שאן רא כורדה שודה אז בראיי לימוד המין שב דר בית הכנסת רפתה באשנד. והנוז גמאעת ויחידים גמע נה שודה באשנד. כי איבתידאיי כאנדן דראב כונגד. בר חזר באשנד כי אן הא דר בית הכנסת תא מרדום גמע שודן. בהמדיגר סוכן האיי יאווה והרזה דברים בטלים גב נזנן. באמוש גישסתה פיקרו כייאל רא אז קדושהי אין שב בר נכננד. תא גמע שודני מרדום רא יגאן כיתאב בדסת גיריפתה משגול שודה גישינד. ואגר המין טריקה דר בית הכנסת אמדה בהמדיגר דברי חול גב מיזדה באשנד. ביה תר הסת כי דר כאנה הא שאן רפתה כאב רוונד. ודר אין אמדן שאן קטי גונאהי ביסייארי דר מרדום ודר כוד שאן סבב גשוונד: (שם)

ובאז

ח) **וְבָאז** הַמוֹן הָעָם יַךְ כִּיסְלֹתִי דִיגְרֵי דָארַנְד כִּי אִין אַז הַמַה גוּנָאה הָא עַלָאוַוה תַר הַסְת. מַסְלַן יַךְ אָדַמִי כַּם עִילְם אַגַר סֶפֶר קְרִיאֵי מוֹעֵד רָא דַר דַסְתַשׁ גִירִיפְתַה הַוַוסִי כָּאנְדַן כוּנַד. וְאוֹ דַר כָּאנְדַן אַגַר יְגָאן כַּלִימַה רָא גַּלַט כַּרְדַה כָּאנַד. אוֹ רָא דַר אָוואזִי בַּלַנְד גַלַט זַדַה מַסְקַרָה כַּרְדַה אִיזָא דָאדַה כַנְדַה מֵי כּוּנַנְד. וְהַמוֹן אָדַמִי מֵי כָּאנְדַגִי רָא תָא רַפְתַה סַרָא סֵימַה כַּרְדַה טֵילְבַה מֵיכּוּנַנְד. וְאוֹ אַז כִּיגָאלַת רָא וַהְם מֵי כַשַׁד. הַר גַּנְד גַּלַט כַּרְדַנִי נְבָאשַׁד הַם. כִּי אַז סַבַבִי גַלַט זַדְנִי אִין הָא תָא רַפְתַה גַלַט מִיכּוּנַד. דַר אִין בָּאבַת הַמוֹן גַּלַט זַדַגִי הָא גַּנְדִין עָוֹן מֵיכּוּנַנְד. אַוַולַשׁ הַמִין כִּי מִתְכַּבֵּד בִּקְלוֹן חֲבֵירוֹ מֵי שַׁוַונְד. יַעְנֵי דַר כוּד תַכַּבּוּר כַּרְדַה מֵי נַמָאיָאנַן כִּי מָא אַז אוֹ כּוּלָא תַר הַסְתִים כִּי אוֹרָא מַסְקַרָה כַּרְדִים. דוּיוּם כִּי אוֹרָא דַר מָאבַיְינִי בִּיסְיָארָאן ׳אִיזָא וְכִיגָאלַת מֵידִיהַנְד וְהַמַלְבִּין פְּנֵי חֲבֵירוֹ בָּרַבִּים אֵין לוֹ חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא. סֶהוּם הַמִין כִּי בַּלְבֵּי אַז אִין כָּאר יַךְ מִכְשׁוֹל בַּר פָּא שַׁוַוד. וְהַמִין אָדַמִי גַּלַט כַּרְדַגִי אִיזָא רָא טָאקַת נַדָאשְׁתַה בָּאשַׁד. וְדַר אָדַמִי גַּלַט זַדַה גִּי תוּנְד שׁוּדַה כַּשְׁם גִירַד. בַּעַד דַר רוּיִ הַמְדִיגַר דַרָאמַדַה סוּכַּן הָאיִ נָא לָאיִק בְּהַמְדִיגַר גּוּיַינְד. וְאַז אִין מְיָאנַה מַחְלוֹקֶת וְגַנְג גַנְגָאל רוּי דִיהַד. דַר אִין סַבַב הָחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ. אַוַולָאן הַמִין מֵיכָּאנְדַגִי אַז אַוַול גָאק נַמַהִי כוּד רָא פַּהְמַד. אַגַר דוּרוּסְת כָּאנְדַן רָא מֵידָאנִיסְתַה בָּאשַׁד כָּאנַד. וְאַגַר בִּינַד אוּן קַטַר דַר כָּאנְדַן עָאמִיל וְרָאגִיל נַבָאשַׁד. אַז אַוַול אִין הַוַוס הָא רָא נַכּוּנַד. אַז דְהָאנִי כָּאנַנְדַה הָא שׁוּנִידַה גּוּשׁ כוּנַד. אִין אַז הַמוֹן כָּאנְדַנַשׁ בֵּיה תַר הַסְת. וְאַגַר דַר דִילִי אוֹ אָתַשִׁי חֵשֶׁק תוֹרָה כָּאנְדַן אַלַנְגַה זַדַה בָּאשַׁד. כִּי נָא כָּאנְדַה כּוּדַשׁ רָא נִיגָא דָאשְׁתַה נַמֵי תַוָואנִיסְתַה בָּאשַׁד, וְהַר גָאה אַגַר גַּלַט כּוּנַד. אָן אַהְלִי יְשִׁיבָה דַר סַרִי אוֹ שֵׁיר בָּארִין כֵּיסְתַה דָאד גּוּפְתַה גַלַט נַה זַנַנְד. דַר אַוָואזִי פַּסְת וּמוּלָאיִים קְטִי גַּלַטִי אוֹרָא גּוּיַינְד. טַרִיקֵי כּוּנַנְד כִּי אוֹ אִיזָא נַכַּשַׁד. זֵירָא כִּי נְשָׁמָהִי אָדָם תַקָאזָא מֵיכּוּנַד כִּי תוֹרָה כָּאנַם גּוּפְתַה. הַר גַּנְדֵי אוֹ נַמֵי דָאנִיסְתַה בָּאשַׁד גַלַט מֵי כַּרְדַה בָּאשַׁד הַם כִּי דַר הַמִין כָּאנְדַנַשׁ כִּי אוֹ שָׁאדִי מֵיכּוּנַד דַר סוּכַּן הָאיִ תוֹרָה נְשָׁמָהִי אוֹ בַּהְרַה מֵיבַרַד. כָּאנְדַנִי

המין אדם הם בדרגאהי הקדוש ברוך הוא כוש מיבייאייד זייאדה תר אז אן האיי כי דר שם שמים נמי כאננד. ואמא דר כוד נמאיי מי כאננד. ודר זוהר הקדוש פרשת קדושים גונין גופתין ומאן דתיאובתיה למלעי באורייתא. ולא אשכח מאן דיוליף ליה. והוא ברחימותא דאורייתא לעי בה. ומגמגם בה ואפילו דלא ידע. כל מלה ומלה סלקא וקודשא בריך הוא חדי בההיא מלה וקביל לה ונטע לה טוחרניה דההוא נחלא עכ"ל. אין סוכן הא המה דר דילי אדם תעלוק דארד. ורבותינו ז"ל פרמודה הסתנד. אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את לבו לשמים׃ (בית ה')

~~~~~~~~~~~~

דיני שחרית יום שבועות סימן קע"ז.

א) ובעד אז לימודי אזאני שבי שבועות סחר וכתי רוז רוושן שודן דר מקוה רפתה טבילה כונד. ואין טבילה דר זוהר הקדוש פרשת אמור מוזאכירה הסת. על דרך הסוד גנדין גב הא דארד. ודר המין טבילה כרדן דר כוד קדושה והארה זייאדי מי אפזאייד׃ (בית ה')

ב) ובעד אז טבילה ליבאס האיי פאכיזהי כוד רא פושידה דר בית הכנסת רפתה תפלהי שחרית יום טוב כאנד. בר חזר באשד כי דר וקתי תפלה וויוצר באז אורא כאב נאליבי כרדה פינבי נרווד. חס ושלום יצא שכרו בהפסדו נה שוד. כארי כרדה כוד רא דליר ניגה דארד. אגר כאב דר או גאליב שוד הר זמאן אז גאייש כיסתה ראסת איסתד. יא דסתי רוייש רא אבי כונוך קטי שוייד. הושייאר באשד כי דר פנדו פיריבי יצר הרע פיש פא נה כורד. זירא כי יצר הרע דר המתור באבת הא וכת יאפתה אדמי רא מי גלתאנד. ודר כאב מי אנדאזד. באייד אדם גי מיקדאר כוד רא דר אין וכת אחתייאג דליר והושייאר ניגה דארד. ואלל כוסוס דר זמאני קריאת שמע והזרה וקריאת ספר תורה. זין מאנדה אז כוד בא כבר באשד כי באז יגאן פינך נרווד׃ (שם)
~~~~~~~~~~~~

ג) שחרית עמידהי יום טוב כאנדה את יום השבועות הזה וכו׳ זמן מתן תורתנו מיגוייד. ובעד ברכה לגמור את ההלל מיגוייד. דו ספר תורה מיבוראנד. דר ספר תורהי אול פנג נפר עלייה מיכאננד. דר פרשת יתרו אז בחודש השלישי תא אבירי פרשה רא ובעד קדיש מי גויינד. מפטיר דר ספר תורהי דויום מיכאנד דר פרשת פינחס וביום הבכורים. ובעד קדיש גופתה הפטרה יחזקאל ויהי בשלשים שנה וכו׳ תא ברוך כבוד ה׳ ממקומו רא מיכאננד דר אין זמאנה רוזי אולי שבועות הרגיז דר שבת נמי אפתד : (ש"ע תצ"ד)

ד) ישראל מנהג פרדין דר רוזי יום טוב שבועות. ספר תורה רא ראסת וארסתה מיכוננד. דר ספר תורה ורמונים האייש גול האיי כוש בוי האיי נגז כוב מי כזאננד. ודר וקתי פתיחת היכל יך נוסח כתובה כי דר סידור הא נוישתגי הסת המון רא דר ניגון קטי מי כאננד. ניז באייד אדם דר אין רוז גי מיקדאר בר חזר באשד. דר וקתי טעמים כאנדני חזן דר עשרת דברות גוש אנדאכתה איסו כייאל דיהד. גוייא דר תחתי כוהי סיני איסתאדה תורה רא בחאלתי משה רבינו קבול מי כרדגי בארין כוד רא נישאן דיהד : (בית ה׳)

ה) תפלהי מוסף רא מפני חטאינו כאנד. ודר הר ישראל פרז הסת כי דר יום טוב שבועות. תרי"ג מצות תורה רא דר דהאן גארי פרדה שומרד סדר הרמב"ם דר בעזי קריאי מועד הא נויסתגי הסת המון רא כאנד. בינא ברין המין תרי"ג מצות רא. רבינו שלמה בן גבירול ז"ל ורבי יצחק בן ראובן זצ"ל פיוט פרדה תייאר פרדין. ואז זמאני סאביק המין פיוט אמון יום זה. בצל שדי. מאביינ ספרדים האיי פרס ובבל ועריי מערב ואיטלייא פחם שודה מאנדה הסת כי דר רוזי שבועות בעד אז מוסף ניגון פרדה מיכאננד. המין הם תרי"ג מצות מי באשד : (שם)

ו) ובעד דר כאנה שמח וטוב לב רפתה סעודהי יום טוב רא מיואפיקי אחוואל כונד. וישראל מנהג דארנד דר רוזי יום טוב שבועות כוראכי האיי שיר מיכורנד. ושיר וקנד ועסל מי

נושנד. אז סבבי פסוק דר נקלי מתן תורה גופתה דבש וחלב תחת לשונך. ואהלי אישארת דר אין מנהג אז תורה רמז יאפתין. ראשי תיבות מנחה חדשה ליי בשבועותיכם. מישוד מהל"ב. והר גנדי שיר כורד הם כי באז לאזים הסת דר כבודי יום טוב סעודה אז גושת. יא מורק ודגים הם כורד. יך שיר בתנהא מיכורם. גופתה נשינד. זירא אין שמחה אלא בבשר ויין. באייד דר שולחן דר שאדי וכוש וכתי נישינד: (שם)

ז) דר כיתאבי פלא יועץ אות ספר גונין גופתין כי הר שכסי דר נאמי כודש ספר תורה נויסאנדה דר המין רוזי יום טוב שבועות טוי כונאנדה דר בית הכנסת דיהד. גוייא כי או בדרגאהי הקדוש ברוך הוא מנחה חדשה קרבן אוורדה באשד. ומרן ז"ל דר שולחן ערוך יורה דעה סימן ע"ר גונין פסק כרדה הסתנד כי. אוולאן מצות עשה הסת כי הר שכסי ישראל דר נאמי כוד יך ספר תורה נויסאנד. ודר אין זמאנה הא כי דפוס דר עולם מווגוד שודה הסת. וחכמים האיי הר ישיבה כי מיסלי אייאמי קדים וכתי חכמי הגמרא בארין נישסתה אז רויי ספר תורה. תורה רא מוטאליעה נמי כונד. ואטא אז רויי חומשים האיי דפוס שודגי מיכאננד. בינא ברין אגר אדמי קוותי ספר תורה כרדן נדאשתה באשד יא סופר כוב מווגוד נבאשד. ויא אגר דאנד כי אין ספר תורהי אורא אקלי דו מאה יך כרת הם דר בתי כנסיות נוובת דר בוראוורדן נמי דיהן. ביה תר המין כי כיתאב האיי דפוס כרידה דר ישיבה הא דאדה קודש כונד כי המה כאנדה ארזאני שוונד. מסלן תורהי חומשים כרידה דר בגאהי בית המדרש דיהד כי כאננד. יא תהלים יא משניות. חק לישראל זוהר שולחן ערוך והר כיל כתבי הקודש כי מסריף שווד. המין הא רא כרידה קודש כונד. המין הם מיסלי ספר תורה מיבאשד. ורבותינו ז"ל גופתהנד הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד. זה הקונה ספרים ומשאילן לאחרים: (פלא יועץ)

ח) ודר רוזי אזאני יום טוב שבועות בעד אז סעודה אגר באהד כמתר כאב רפתה פראגת כונד. ובעד אז כאב כיסתה

דר תורה כאנדן משגולי כונד. איסו כייאלש רא דר דברים בטלים וסוכן האיי הרזה נדיהד. אין רוזי עזיז ובוזורג וכאין רא דר היג ופוג נגוזראנד. מוואפיקי עילמש אז הר כיתאב מי דאניסתגיש רא כאנד. וכוב נגז וביהתר הסת כי דר המין רוז תהילים כאנד. זירא כי אימרוז רוזי הלולא אזאני דוד המלך ע"ה מיבאשד. ודר ירושלים עיה"ק תוב"ב מנהג הסת כי המה גמאעת דר רוזי שבועות זנו מרד דר קבורהי דוד המלך ע"ה רפתה תהלים מיכאננד. והמין תהלים רא יכה יכה אישתראב נא כרדה כאנד. ביסייאר כאסיית דארד : (בית השם)

ט) **מנחה** אזאני יום טוב רא אתה בחרתנו כאנד. ובעד אז תפלת מנחה, מגלת רות מיכאננד. סבבי מגלת רות רא דר רוזי שבועות כאנדן דר ספר בית ה' נגדין טעם הא גופתין. ליכין טעמי רוי ראסתי אסאנש המין כי. דוד המלך ע"ה דר רוזי שבועות מנוחה יאפתה הסתן. והקדוש ברוך הוא ממלא שנותיהם של הצדיקים מיבאשד. אלבתה ודאי ניז רוזי תוולוד שודני דוד המלך הם המין רוז הסת. ודר מגלת רות נצבי דוד המלך דה פושתי שאן מוזאכירה הסת, כי אז נתאגי פרין פיסרי יאודה נוהי יעקב אבינו שאן בוראמדה הסתנד. בינא ברין רות רא מיכאננד : (שם)

י) **דר** חוצה לארץ דר שבי דויום שבועות ערבית רא מיסלי שבי אול מיכאננד. דר קידוש הם שהחיינו מי גויינד. וניז תפלת שחרית הם. מיסלי רוזי אול כאנדה דו ספר תורה מי בוראנד. דר ספר תורהי אול דר פרשת ראה אנכי אז סרי כל הבכור תא אכירי פרשה רא פנג נפר עלייה מי כאננד. ואגר שבת אפתאדה באשד. אז סרי עשר תעשר דראב כרדה הפת נפר עלייה מי כאננד. ודר ספר תורהי דויום מיסלי דינה כאנדגי מפטיר וביום הבכורים מיכאננד. קדיש גופתה הפטרה תפלה לחבקוק הנביא רא אז פסוקי ויי בהיכל קדשו איבתידא כרדה תא למנצח בנגינותי מיכאננד. וניז מוסף ומנחה הם מיסלי רוזי אול בארין מי כאננד. היג פרק נדארד : (ש"ע סי' תצ"ד)

יח) **וְאַמָּא** דֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֵׁבִי דוֹיוֹם חוֹל הַסְת. עַרְבִיתִי חוֹל אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ כְּאַגְדָה הַבְדָלָה עַל הַכּוֹס מֵיגוֹיֵינְד. וְתָא רוֹזִי י״ג סִיוַן רָא נְפִילַת אַפַּיִם וְתַחֲנוּנִים נַמֵי כְּאַנַנְד. אַמָּא אַז רוֹזִי י״ד סִיוַן נְפִילַת אַפַּיִם בָּאיַיד כּוּנַנְד׃ (שם)

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב

דִינֵי אֵיזֶה מְלָאכוֹת אֲסוּרִים בְּיוֹם טוֹב סִימָן קע״ח.

לְיוֹם ט״ו

א) **גּוּמְלַהִי** כָּארִי כִּי כַּרְדַנִי אָן דַר שַׁבָּת אָסוּר בּוּדַגִי. נִיז דַר יוֹם טוֹב הַם הַמּוֹן כָּאר הָא רָא כַּרְדַנְשׁ אָסוּר מֵיבָאשַׁד. בְּגַיְיר אַז כָּארִי אוֹכֶל נֶפֶשׁ יַעְנֵי כָּאר הָאיִי כוּרָאכִּי גּוּנָאן כִּי גּוּזַשְׁתַּה דַר בָּאלָא דַר סִימָן קמ״ח מַעְלוּם כַּרְדַה בּוּדֵים. נִיז הוֹצָאָה. כִּי גִיזֵי רָא אַז רְשׁוּת דַר רְשׁוּתִי דִיגַרֵי בְּרָאוּרְדַנְשׁ. וְהַבְעָרָה כִּי אָתַשׁ דַר גִּירָאנְדַן יָא גִירָאק גִּירָאנְדַן. בַּס הַמִּין סֶה כָּאר אַז כָּאר הָאיִי דַר שַׁבָּת אָסוּר בּוּדַגִי. דֵר יוֹם טוֹב מוּתָּר הַסְת. וְדִיגַרִי אָן אָסוּר הַסְת. הֵיגּ פַרְכֵי אַז יוֹם טוֹב דַר שַׁבָּת דִיגַר נֵיסְת. אוֹכֶל נֶפֶשׁ הַמִּין הַסְת כִּי טַעָאם וְעָאשׁ פּוּכְתַן. שְׁחִיטָה כַּרְדַן. גּוֹשְׁת רָא נַמַךְ כַּרְדַן. הַמִּין טַרִיקָה כָּאר הָא. וְאַמָּא מַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ יַעְנֵי כָּאר הָאיִי מַצְרִיף דַר הַמִּין טַעָאם וְעָאשׁ בּוּדַגִי רָא. אַגַר מוּמְכִּין בָּאשַׁד דַר פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב תַיָאר כַּרְדַה מָאנְדַנְשׁ. בָּאיַיד פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב תַיָאר כַּרְדַה מָאנַד. גּוּן מִיסְלִי נַמַךְ וְמוּרְגּ רָא כּוּפְתַה מָאנְדַנְשׁ. יָא כּוּנְדַה וְאֵיזוּם רָא שִׁיכַּסְתַה תַיָאר כַּרְדַה מָאנְדַן. אִין טַרִיק כָּאר הָא כִּי מוּמְכִּין דַר פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב כַּרְדַן הַסְת. בָּאיַיד פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב תַיָאר כַּרְדַה מָאנַד. וְאַמָּא כָּאר הָאיִי כִּי מַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הַסְת וְאַז יוֹם טוֹב פֵּישׁ תַר כַּרְדַה מָאנְדַנְשׁ מוּמְכִּין נֵיסְת. גּוּן מִיסְלִי פִּיָאז וְסַבְזִי רָא פּוֹסְת כַּנְדַה מֵיְדַה כַּרְדַה מָאנְדַן כִּי

אַגֵר פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב כּוּגַד. וַיְי גַנְדִידַה שׁוּדַה נָאבוּד מֵישַׁוַּד. אִין כָּאר הָא רָא הַם דַר כּוּדִי רוֹזִי יוֹם טוֹב כּוּגַד דוּרוּסְתְ הַסְּת. עַיְיבֵי נַדָארַד׃ (ש"ע תצ"ה)

ב) גַּנְדוּם רָא דַרַאוּן כַּרְדַן יָא דַר אָסְיָיא אָס כַּרְדַן. יָא אַנְגוּר רָא אַז טָאק בּוּרִידַה פַּכְשׁ כַּרְדַה יֵין כַּרְדַן. יָא מָאהִי רָא וְאָהוּ רָא צַיְיד כַּרְדַה גִרִיפְתַן. כִּי אִין הָא הַם דַר כָּארִי אוֹכֵל נֶפֶשׁ בּוּד בְּאַיַד דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב כַּרְדַנַשׁ מוּתָּר מֵי שׁוּד. לֵיכִין אִין כָּאר הָא רָא חֲכָמִים אָסוּר כַּרְדִין, אַז סַבַבֵי כִּי אִין טַרִיק כָּאר הָא רָא טַרִיקִי אָדַמִי הַמִין הַסְּת כִּי כַּם כַּם נַמֵי כּוּגַד. וְאַמָּא יַךְ בָּארַה בִּיסְיָאר מֵיכּוּנַד דַר רוֹז הָאִי דִיגַר תַיָיאר כַּרְדַה מֵינִיאַנַד. בִּינָא בַּרִין אָסוּר כַּרְדִין׃ (שם)

ג) הַר כָּארֵי כִּי דַר יוֹם טוֹב דַר כּוּדִי אָדַם כַּרְדַנִי אָן אָסוּר הַסְּת, נִיז אִינְגוּנִין הַמוּן כָּאר רָא דַר גוֹיִים פַּרְמוּדַה כַּרְדַנַשׁ הַם אָסוּר הַסְּת. אַגֵר דַר גוֹיִים פַּרְמוּדַה כּוּנַד. גוֹיָיא כּוּדִי אוֹ כַּרְדַה בָּאשַׁד׃ (שם)

~~~~~~~~~~~~

דִינֵי יו"ט ב' שֶׁל גָלֻיוֹת וּבֶן א"י הַנִמְצָא בְּחו"ל וּבֶן חו"ל הַנִמְצָא בְּא"י סִימָן קְע"ט.

א) דַר חוּצָה לָאָרֶץ יוֹם טוֹב רָא בָּאיַד דוּ רוֹזַה כּוּנֵד. אַז בַּרָאיִ סָפֵק. טַעְמַשׁ הַמִין כִּי דַר זָמָאנִי בֵּית הַמִקְדָשׁ קָיָם בּוּדַן, מְקַדְשִׁין אֶת הַחוֹדֶשׁ עַל פִּי הָרְאִיָה בּוּדַן. יַעְנֵי דַר פֵּישִׁי סַנְהֶדְרִין אָמַדַה עֵדִים גוּוָאהִי דָאדַה אִיסְפָּאד מֵיכַּרְדַן מָאהְתָאב רָא דִידֵים גוּפְתַה. וְבַעְד אָן בֵּית דִין מְקוּדָשׁ גוּפְתַה רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מֵיכַּרְדַן. וְאַז הַמוּן רֹאשׁ חוֹדֶשׁ חִיסָאב כַּרְדַה מוֹעֲדִים רָא פֶּסַח סוּכּוֹת ט"ו אוּם. מֵיכַּרְדַנְד. וְאָן בֵּית דִין דַר הַר טַרַף וִילָאיַת הָאִי דוּר שָׁלִיחַ מֵיפִירִסְתָאנְדַנְד כִּי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ רוֹזִי פְּלָאן שׁוּד. כִּי מַטְלַב פֶּסַח רָא דָאנִיסְתַה דַר ט"ו אוּם כּוּנַנְד וְדַר אִיסוּר חָמֵץ פֵּישׁ פָּא נַבוּרַנְד. וְהַמִין שָׁלִיחַ הָא כִּי אַז רֹאשׁ חוֹדֶשׁ בּוּרָאמַדַה בְּרָאיִ כַּבַר דָאדַן
~~~~~~~~~~~~

דר חוצה לארץ מירפתנד. דר דורוני המין ט"ו רוזי אז ראש חודש תא יום טוב רא דר כדאם מוקאם ובדאם שהר כי מי רסידנד. אן הא המון יום טוב יך רוזה מיכרדנד. ואמא אן וילאיית האיי כי דור הסת בוד יעני כי דר דורוני ט"ו רוז אן שליח הא דר המון שהר הא רסידה נמי תוואניסתנד. אן מרדומי אהלי המון שהר האיי דור בודגי. אז ספק שאן רא יום טוב רא דו רוזה מי כרדנד כי מבאדא יום טוב אימרוז באשד. ומאייאן חמין נכורים גופתה. בינא ברין דר חוצה לארץ תא הנוז הם יום טוב רא דו רוזה מיכוננד. והר גנדי כי אלחאל בעונותינו הרבים דר מאייאן מקדש וסנהדרין ועיבור החודש ניסת. אמא אז רויי חיסאב ותקוים האיי לוח חיסאב כרדה מאייאן סאל בסאל יום טוב הא רא מיכונים. בא וגודי המין הם דר חוצה לארץ מנהג אבותינו בידינו. המון רסמו קאעידה רא ברהם נא זדה מאנדן. האלא הנוז הם באייד אהלי חוצה לארץ דו רוזה כוננד. ואהלי ארץ ישראל יך רוזה. המין חוכם רא כרדה חכמים דר חוצה לארץ פירסאנדנד. סבב בלכי יגאן פאדשאהי בוראמדה כודא נא כרדה גזרה כונד כי חם ושלום ישראל תורה נכאננד גופתה. ובעד חיסאבי עיבור החודש אז אין הא פראמוש שודה מאנד. ויום טוב רא יך רוזה כרדה דר פסח חמין רא כורנד. בינא בר אין באייד דר חוצה לארץ דו רוזה כוננד: (תלמוד ביצה דף ד' ע"ב)

ג) והמין יום טוב שני של גליות רא כי דר חוצה לארץ מיכוננד. באייד אז יום טוב ראשון דר היג באבת פרק נכוננד. הר כארי כי דר רוזי אול אסור הסת. ניז דר רוזי דויום הם אסור מיבאשד. בגייר אז באבתי מורדה כי דר יום טוב ראשון דר חאלתי ישראל תכריכין דוכתן קבורה כנדן אסור הסת ואמא דר חאלתי גויים מי כוננד. ליכין דר רוזי דויום כי יום טוב שני של גליות נאם דארד. המין תכריכין וקבורה דר חאלתי ישראל כרדנש דורוסת הסת. גייר אז יום טוב ראש השנה כי דו רוזי אן יך רוז בארין חיסאב הסת. ודר ארץ ישראל הם ראש השנה רא דו רוזה מיכוננד. ודר דיגר באבת באייד דר יום טוב שני

הרגיז סהל וסוסת נה גירד. דר כולי באבתי כאר הא. ודר נמאז וקידוש דר המה ענין מיסלי רוזי אוול מיבאשד. והר שכסי סהל גיריפתה המין יום טוב שני רא חלול כונד. באייד אורא נידוי כרדה מלקות זננד: (ש"ע תצ"ו)

ג) אדמי אהלי ארץ ישראל אגר דר חוצה לארץ רפתה באשד. ודר דעת או המין באשד כי באז גשתה דר ארץ ישראל מירוום גוייד. או יום טוב רא יך רוזה מיסלי ארץ ישראל מיכונד. אמא ליכין דר המין רוזי דוויום כאר כרדן באו אסור הסת. גון מיסלי אהלי חוצה לארץ בארין באייד כאר נכונד. וליכין אגר דר ראה באשד והנוז דר אבאדי דאכיל נשודה באשד. הר גנדי אז חדי ארץ ישראל בוראמדה דר חדי חוצה לארץ דאכיל שודה באשד. הם. הנוז כי דר אבאדי מייאנהי ישראל באנה נאמדה באשד, או אגר דר רוזי דוויום כאר כונד. דורוסת הסת. הר גנדי כי המין אדמי דר ראה בודגי רא נייתש ודעתש דובארה ארץ ישראל רפתן נה באשד ודר חוצה לארץ מינישינם גופתה באשד הם כי. הנוז דר אבאדי כי נדראמדסת, או הנוז דר חוצה לארץ מוקימי שודה גאי נה נגיריפתסת. בינא ברין אגר או דר רוזי דוויום כאר כונד דורוסת הסת. גון כי דר אבאדי נדראמדסת: (ש"ע תצ"ו)

ד) והמין פרזנדי ארץ ישראל דר חוצה לארץ דר מיהמאני רפתגי כי באז דר דילו נייתש הסת כי גשתה דר ארץ ישראל רווד. ואו כי יום טוב רא יך רוזה מיכונד. באייד או דר רוזי דוויום הם. המון ליבאס האיי דר רוזי יום טוב פושידגיש רא דר בדנש פושד תגייר נכונד. הר גנדי כי אן רוז דר או הול באשד הם הרגיז סהל נגירד: (בית הבחירה)

ה) אדמי אהלי חוצה לארץ אגר דר ארץ ישראל בייאייד. דר נייתש גשתה רפתן באשד. באייד או מיסלי חוצה לארץ בארין יום טוב רא דו רוזה כונד. ואגר דילו נייתש באשד כי דר ארץ ישראל מי נישינם חוצה לארץ נמי רוום גופתה באשד. או מיסלי אהלי ארץ ישראל בארין יך רוז יום טוב מיכונד. ואגר אז אוול דר דילו נייתי או דר ארץ ישראל נישסתן באשד. והנוזי כי יך

מועד אז סרי און נא ג'וזשתה באשד יעני פיש אז יום טוב אורא נ'יתש ג'שת ודר דייש עהד גרד כי מן ג'שתה חוצה לארץ מירוום ג'ופת. אגר המין אדם. דפעתן דר רוז האיי אמדג'יש דר המה מרדום אוואזה כרדה מן ארץ ישראל מישינם ג'ופתה באשד. יא יגאן כאנה רא יך סאלה אינגארה ג'יריפתה באשד. אנגה מעלום הסת כי דילו נ'יתו או דר שישתן בודסת. ואו יום טוב רא יך רוז כונד. ואגר המין כיל דר מרדום אוואזה הם נה כרדה באשד וכאנה הם המין מריק אינגארה נה ג'יריפתה באשד. יעני דו דילה באשד. און קדר שישתנת מועין נה באשד. או לאזים כי באייד דו רוזה כונד : (שם)

ו) אדמי זנש קטי אז חוצה לארץ דר ארץ ישראל אמדה כאנה דאר שוד. ובעד זנש רא דר ארץ ישראל מאנדה בוראמדה דר חוצה לארץ רפתה יך זני דיגר ג'יריפת. ליכן דילו נ'יתש באז דר ארץ ישראל אמדן הסת. בא וג'ודי המין או מיסלי אהלי חוצה לארץ בארין באייד דו רוזה כונד. זירא כי זנש דר פישש הסת. והר גאהי דר ארץ ישראל נזדי זני אוולש בייאייד אנגה יך רוזה מיכונד : (שם)

ז) בגהי מוגרתי בי זן. כי אז חוצה לארץ דר ארץ ישראל אמדה באשד כי מסלן תורה מיכאנם ג'ופתה. אגר או דר רוכסדי פדרש באשד. מסלן כראג'אתי אורא סאל בסאל פדרש אז חוצה לארץ מי פירסאנדה באשד. או הם מיסלי פדרש בארין יום טוב רא דו רוזה מיכונד. ואגר כביר באשד ופולי כוד דאשתה באשד ודר פדרש היג' מעתלי ומוחתאג' נדאשתה באשד. ומן דר ארץ ישראל מיג'ישינם ג'ופתה אמדה באשד. או מיסלי אהלי ארץ ישראל יך רוזה מיכונד. ואגר המין בחור דר חוצה לארץ יך דוכתרי רא שידוכין כרדה לבז כרדה באשד כי מן תורא דר חוצה לארץ אמדה נישואין וחופה מיכונם ג'ופתה באשד. או הר ג'נדי דר ארץ ישראל הם באשד ודר פולי פדרש מוחתאג' ומעתל נבאשד הם כי באייד מיסלי חוצה לארץ בארין דו רוזה כונד. זירא כי או דר המין דוכתר קנין גמור ושלם כרדג'י הסת. או כאגה דארי חוצה לארץ בארין חיסאב הסת : (שם)

ח) **אהלי** ארץ ישראל כי זנש קטי בוראמדה אז ארץ ישראל דר חוצה לארץ רפת. הר גנדי אגר דילו נייתש באז גשתה דר ארץ ישראל אמדן באשד הם כי. או מיסלי דילו נייתש דר נמי אמדן בודגי בארין היסאב הסת. יום טוב רא דו רוזה מי כונד : (שם)

ט) **פרזנדי** ארץ ישראל כי כוגידה דר חוצה לארץ רפת. והיג גיזו גארהי או דר ארץ ישראל נמאנד הר גנדי כי דילו נייתש דר גשתה אמדן באשד הם כי. או באיד דו רוזה כונד. ואגר זנש רא דר ארץ ישראל מאנדה באשד הם כי. דר דילו נייתש תעלוק דארד : (שם)

י) **אהלי** ארץ ישראל כי דר חוצה לארץ דר מיהמאני רפתגי הא אגר מנין עשרה באשנד. דר רוזי דויום מיסלי ארץ ישראל בארין תפלהי חול מנין כרדה רויי ראסת מיבאנד. ואגר מנין נבאשד תפלהי חול רא דר פינהאני כאננד. וליבאס האיי יום טוב רא מיפושנד. ואגר המין רוזי דויום אזאני יום טוב רוזי ערב שבת אפתאדה באשד. דר אין הא עירובי תבשילין כרדה מאנדן הם האגת ניסת. זירא כי רוזי ערב שבת דר אין הא חול הסת : (שם)

יא) **שבתי** אז חוצה לארץ דר ארץ ישראל אמד כי דר ארץ ישראל מינישינם גופתה. והרגיז דר דילו נייתש גשתה רפתן נבוד. ואמא דר ביאלש המתור רסאניד כי יך באר סר סרכי חוצה לארץ רפתה זנו בגהאיים רא הם דר ארץ ישראל מיבייארם גופת. או באיד מיסלי חוצה לארץ בארין דו רוזה כונד. אז סבבי כי הנוז זנו פרזנדי או כי דר חוצה לארץ הסת. אחתימאל דארד כי או גשתה באז מסליהתש דר חוצה לארץ גישסתן שווד : (שלמי חגיגה)

יב) **אהלי** חוצה לארץ זייארת גי הא כי דר ארץ ישראל בראיי זייארת אמדה באשנד. אגר מנין עשרה באשנד. באיד דר רוזי דויום תפלהי יום טוב באנדה ספר תורה בוראוורדה פרשהי יום טוב רא כאננד. ואגר המין זייארת גי הא נוה נפר באשנד. ויך נפר אז אהלי ארץ ישראל קטי שאן המראה כרדה

מנין

מנין כרדה באשנד. אז בראיי קדיש וקדושה. אן הא באייד ספר תורה נה בוראנד. תא כי דה נפר כודי זייארת גֿי נבאשד. ספר תורה גוראוורדן שאן דורוסת ניסת : (שלמי חגיגה)

יג **אן** זייארת גֿי האיי דר ארץ ישראל מנין עשרה כרדה רוזי דויום שבועות. יא רוזי השתום פסח. יא נוהום סוכות תפלהי מוסף יום טוב מיכאננד. אגר המין זייארת גֿי הא אז כודי שאן כהן נדאשתה באשנד. אז כהן האיי ארץ ישראל דר חזרהי מוסף אן הא. דר דוכן בוראמדה ברכת כהנים גופתנש דורוסת ניסת. זירא כי אין כהן ירושלמי דר אן רוז ואגֿיבי מוסף כאנדן ניסת. ואמא דר שחרית באשד עייבי נדארד. זירא הר גֿנדי דר אין כהן חול באשד הם כי דר שחרית חול ואגֿיב הסת כי כהנים רווד. וניז אינגֿונין הם אגר אהלי ארץ ישראל דר חוצה לארץ מיהמאן רפתה באשד יום טוב רא יך רוזה כרדה באשד ואו כהן באשד. דר רוזי דויום דר מוסף תפלהי אהלי חוצה לארץ או ברכת כהנים נגוראייד : (שם)

יד **אהלי** ארץ ישראל כי דר יום טוב סוכות דר חוצה לארץ באשד ומרדומי חוצה לארץ דר רוזי שמיני עצרת דר סוכה נישסתה סעודה מיכוננד. באייד או הם דר קטארי בעל הבית דר דורוני סוכה נישסתה סעודה כונד. מטלב כי דר נזרי מרדומי חוצה לארץ כהריית נרסד. וליכין כודי המין פרזנדי ארץ ישראל בפישי כוד דר דהאנש אייסתה גֿארי כרדה גוייד כי. מן דר המין סוכה נישסתה סעודה כרדנם. אז בראיי מצוהי סוכה ניסת. אמא יך בארי כונד כי מסלן דר כאנה דראמדה כאב רווד יא יגֿאן גֿיזי רא בי סוכה כורד דר פינהאני כי מרדום נפהמנד. זלזול דר סוכה נשווד : (שם)

דיני הכנה ביום טוב סימן ק״פ.

א) **שריעת** האיי צייד כרדן ושיכאר כרדן רא גוזשתה דר סימן צ״ז מוזאכירה כרדה בודים. דר יום טוב הם שריעתש

מיסלי המון שבת מיבאשד. בינא ברין דר וגי מאהי. כי צייאד הא יך חבז גהי דארנד כי מאהי רא אז דרייא צייד כרדה דר דורוני המין חבז נהי אב זינדה מימאנן כי דר גירפתן תייאר באשד. ונאמי המין חבז גה רא דר לפזי חכמים ביבר מיגויינד ודר רוזי יום טוב המין מאהי רא אז דורוני המין חבזך גיריפתן דורוסת ניסת. זירא כי אין חבזך וסיע הסת. ומאהייאן דר הר טרפי אן מי גוריזנד. ואין הם צייד כרדן נאם דארד. ודר יום טוב אסור הסת: (ש"ע תצ"ז)

ג) **שריעת** האיי מוקצה רא הם גוזשתה דר הלכות שבת סימן צ"ד סעיף ח' מוזאכירה כרדה בודים. כי היג חייואני זינדה רא ברדאשתן דר שבת דורוסת ניסת. ליכין דר יום טוב אז סבבי אוכל נפש חייואני חלאל כי שחיטה כרדן דר ויי דורוסת הסת. ברדאשתנש הם גאהיז הסת. ואמא אן חייואן ואן גנוואר האיי כי דר שחיטה כרדן ודר כורדן לאייק נא בודגי רא דר יום טוב ברדאשתן אסור הסת. בינא ברין שכסי דר באנהש סג יא פישך יא גנוורי חראם כי גושתי אן רא כורדן אסור בודגי דאשתה באשד. דר פישי אן הא אב ודאן נדיהד. זירא כי מבאדא המין הא רא ברדארד. אמא המין אב ודאן רא דור תר מאנד. ובודי או אנגא גאיסתד. ואן הייואן וגנוור אמדה כורד. ליכין דר מורק ומורגאבי בוז ברה כפתר אהויי כאנה גי דר אינהא ניז דיהד דורוסת הסת: (שם)

דיני שחיטה ביום טוב סימן קכ"א.

א) **דר** יום טוב שחיטה כרדן מותר הסת. בשרטי כי המין שוחט כארדש רא פיש אז יום טוב דר קרייאק כשידה תיז כרדה בי פגימה כרדה תייאר כרדה מאנד. זירא כי דר רוזי יום טוב כארד רא קרייאק כשידה תיז כרדן אסור הסת. ואמא בעד אז שחיטה כרדה שודן כארדש רא בדיקה כונד דורוסת הסת. דר אין השישי מבאדא תיז כונד גופתן נדאריים: (ש"ע תצ"ח)

ב) **גושתי** טריפה כי לאייק בכורדן ניסת. דר יום טוב ברדאשתן

אן רא אסור הסת. בינא ברין ביהתר וכוב תר הסת דר הר שוחט כי חייואני רא שחיטה כרדה באשד. אול המון חייואן רא פוסת כנדה שוד. ובעד שושי אן רא בדיקה כונד. זירא כי אגר פוסת נא כנדה בדיקה כונד. בלכי טריפה בוראיד. וחייואני טריפה רא ברדאשתן אסור הסת. ואו פוסת כנדה נמי תואנד. באו זרר מי שוד : (שם תצ"ז)

ג) חייואן ומורקי דר יום טוב שחיטה מי שודגי רא אולאן ביהתר הסת כי זירי גולו. יעני גאיי כארד שחיטה מיכרדגי רא. פשם ופרי אן רא כנדה לוג כרדה אז ערב יום טוב תייאר כרדה מאנד. ואגר רפתו תייאר נכרדה באשד. שוחט דר רוזי יום טוב נה כנד. אמא דסתש יא זובאנש קטי אין טרף און טרף באלא זדה גאיי כארד רא כאלי כונד : (שם)

ד) המין שחיטה כי דר יום טוב מיכונד. באייד פיש אז סעודה כרדה כוראך כורדנש שחיטה כונד. מכסד אז בראיי סעודהי יום טובי המון רוז שחיטה כרדה שוד. ליכין אגר בעד אז סעודה כרדה כוראך רא כורדה שודן בעד שחיטה מי כרדה באשד. דורוסת ניסת. זירא כי מעלום מי שוד. או אז בראיי סעודהי יום טובי המין רוז שחיטה נמי כרדסת, הר גנדי אז המין גושת יך כזית אימרוז מיכורדה באשד ובאקי זייאדי אן רא דר פגא מי מאנדה באשד הם דורוסת ניסת. אמא פיש אז כוראך אגר שחיטה כרדה יך כזית כורדה זייאדי אן דר פגא מאנד הם דורוסת הסת עייבי נדארד : (בית הבחירה)

ה) מיתואנד אדם כי חייואן רא יא כארד רא גיריפתה תא כאנהי שוחט רא ברד. הר גנדי כי אין כאר מומכין בוד כי אז דינה פיש אז יום טוב בורדה מי מאנד הם מי שוד בא וגודי המין דר רוזי יום טוב אז בראיי עיזתי תענוג יום טוב גיריפתה ברד עייבי נדארד. ואגר יעני ברהי כורד יא בוזגאלה כי דר כיתפש ברדאשתה מי בורדה באשד הם דורוסת הסת : (ש"ע תצ"ז)

ו) אגר המין חייואן דר יום טוב שחיטה שודגי טריפה בוראייד ויי רא אז גאייש ברדאשתן אסור הסת. אגר דאנד כי

המין

המין טרפה אז אימרוז תא פגא דר גאייש אגר המתור איסתד גנדינה שודה בוי מיגיריפתה באשד. ודר או זלר מי שודה באשד. או יגאן גויים רא אוורדה דר גויים נרך נא כרדה המתור פורושד דורוסת הסת. ליכן דר תראזו מאנדה בר כשידן דורוסת ניסת. ואגר המין גויב נא שינאס באשד ויא תא פגא רא דר המין גוי איעתיבאר נמי כרדה באשד. אז המין גוים יגאן גיז גרבי הם גירד תא פגא רא. דורוסת הסת: (שם)

ז) **והמין** כלה ופאנה האיי שחיטה שודגי רא דר רוזי יום טוב דר אלאב פרד כרדה פאך כונד הם דורוסת הסת. בשרטי דר אלאב ודר אבי גרם פארד קטי פאך כונד. ואמא אגר אהך קטי מיסלי דוואקת מי כרדני הא בארין פאך כונד דורוסת ניסת. כי ויי דוואקת מי שווד וחייב מי שווד: (שם)

ח) **גושת** רא אז קצאב דר רוזי יום טוב נרך בהא כרדה כרידן דורוסת ניסת. באיד בי נרך ובי ברכש המתור גירד. ניז דר או נה גוייד כי במן יך תנגה יא דו תנגה רא גושת דיה. אמא גוייד תגמין גאריך גושת דיה. יא פנג קדאק גוייד או בי תראזו בי ברכש המתור אנדאם אנדאם גושת רא בורידה תקמין כרדה דיהד. ניז יך פארי דיגר הם הסת אגר המתור כונד ביהתר הסת. דו חייוואן יך זייל יך בהא מי ארזידה גירא ביארד. יכי אן רא שחיטה דר אימרוז כונד. ויכי אן רא פגא רוזי חול שחיטה כרדה בר כשידה פורושד. אז רויי ברכשי המין אז אן הא חק גירד. ליכן אמא כרידאד דר דהן גארי כרדה נה גוייד כי אין חייואני דוויום רא פגא שחיטה כרדה ברכשי. הרגי כי אן רא פורושי. מן אז רויי המון. פולי אין רא בתו מידיהם. אינתור נה גוייד. זירא כי אין בייעו שרא מישווד ודורוסת ניסת: (ש"ע סימן ת"ק)

ט) **דיך** רוזי יום טוב גושת רא ניקור כרדה דכייא כרדן דורוסת הסת הר גנדי המין גושת אז דינה רוזי חול שחיטה שודגי באשד הם. ליכן ביהתר הסת כי סהל אז רוזי חול דכייא מי כרדגיש דר אין תפריקה כרדה גיזי תגייר כונד: (שם)

דיני עצים אסורים ודיני האש ביו"ט סימן קפ"ב

א) **גוזשתה** דר באלא סימן קע"ח מוזאכירה שודה בוד כי כונדה ואיזום דר פוכתני עאש מצריפי רא באייד פיש אז יום טוב שיכסתה תייאר כרדה מאנד. ניז אינגונין אגר יגאן דרכתי כושך שודגי רא שמאל זדה אז שאכה האיי אן ריזאנד. המין שאכה הא רא דר יום טוב ג'יריפתה סוזאנדן דורוסת ניסת והמון שאכה הא רא ברדאשתנש הם אסור הסת. גרא כי ויי נולד הסת. אז דינה תייאר שודה מאנדגי ניסת. וניז אינגונין פיראייהי גובי כי דר יום טוב תאזה שיכסתה שודה באשד. מיסלי יגאן סנדלי יא שולחן יא קאשוק אין הא רא הם דר יום טוב סוזאנדן דורוסת ניסת. אמא אגר אז דינה רוזי חול שיכסתה שודגי באשד עייבי נדארד. וניז פיראייהי בותון נא שיכסתה גי רא הם מיסלי קאשוק האיי בותון. יא קותי האיי נבאת אין טריק נא שיכסתה רא סוזאנדה עאש פזד דורוסת הסת: (ש"ע תק"א)

ב) **פוסת** האיי באדאם וגארמגזי כי פיש אז יום טוב שיכסתה שודה מאנדגי רא גיריפתה סוזאנדה עאש פוכתן דורוסת הסת. ואמא פוסתי באדאם וגארמגזי דר רוזי כודי יום טוב שיכסתה שודה פוסת שודגי רא גיריפתה סוזאנדן דורוסת ניסת. זירא כי ויי נולד הסת אז דינה מיווה בוד. ואימרוז האזיר איזום שודה הסת: (שם)

ג) **דר** יום טוב אתשי תאזה בוראוורדה מוגוד כרדן אסור הסת. מסאן גוגירד רא זדה דר גיראנדן. יא סנגי גכמאק זדה אתש בוראוורדן. ויא יך בולור רא דר תיגהי שועלהי אפתאב ניגה דאשתה אז ויי אתש בוראוורדן. יא יך שישהי בולור רא אב פור כרדה דר תיגהי גרמי אפתאב מאנדה דר פישי אן פבאלי כתאן יא פכתה רא מאנדה אז אן שועלה דר גיראנדן אסור הסת. באייד אז דינה רוזי חול כמתר אתש רא דר כאביסטר גור כרדה פינהאן כרדה מאנד. ואז המון אלאב גוגירד רא דר גיראנד. יא אז גיראכי אז דינה דר גיראנדני גוגירד רא גיראנדה אלאב

זנד ויא אגר המסאייה׳י ג׳וײם דאשתה באשד. אז אן ג׳וײם אלאב טלביד׳ה ג׳ירד׳ : (ש״ע סי׳ תק״ה)

ד) דרך רוזי יום טוב באלאײ לכ׳נה האײ אתש רא מיתוואנד אדם כי כאכי יא כאפיסטרי אז דינה תײאר כרדה מאנדגי קטי באלאײש רא פושאנד יא יג׳אן פיראײה הם קטי פושאנד דורוסת הסת עײבי נה דארד. בשרטי דר המין פושאנדני או קטי אלאב כאמוש נשוד. זירא כי דר יום טוב אלאב רא כאמוש כרדן אסור הסת. והמין. הם אלאב רא ג׳ור כרדה מיפושאנד כי כאמוש נא שודה איסתד מיג׳וײד. בשרטי אז בראײ כודי המין רוזי אוולי יום טוב ג׳ור מי כרדה באשד. אמא אגר אז בראײ רוזי דוײם ג׳ור כרדה מי מאנדה באשד. אסור הסת. זירא כי אין יום טוב מכין לחבירו : (שם)

ה) פונדה והיזום כי דר זירי אתש דאן סוכתה איסתאדה באשד אז המין כונדה והיזום דר וקתי סוכתה איסתאדנש אגר אדם כשידה אז אין גאניבי אתש דאן ג׳ריפתה דר אין גאניבי אתש דאן מאנד דורוסת הסת. הר גנדי כי המין כונדהי גים סוז דר ברדאשתני או גיזי כאמוש מי שודה באשד. הם כי עײבי נדארד. זירא כי או דר כוונהי אתש רא כאמוש כרדן ניבת. אמא או דר כוונהי אלאב רא פיש כרדן הסת : (שם)

דיני שלא להכין מיום טוב לחבירו סימן קפ״ג.

ליום ט״ז.

א) ג׳ווישתה דר באלא דר סימן קמ״ח מוזאכירה שודה בוד כי דר רוזי יום טוב פוכתי סאכת כרדן דורוסת הסת. בם בשרטי אז בראײ כורדני כודי המין רוז באשד. ונה אז בראײ רוזי דיגר. ביגא ברין אסור הסת אגר דר רוזי יום טובי אוול עאשבי דוײם מיכורדניש רא פוכתה תײאר כונד. וליכן אמא יא פיש אז יום טוב דראמדן פוכתה מאנד. ויא דר כודי המין שבי דוײם

בעד אז תאריך שודן פזד. ואינגונין אז בראיי פגא נאן פוכתה מאנדן יא שחיטה כרדן. יא דיגו טבק האיי דרכארי פגא רא שוסתה מאנדן. ניז הר כארי רוזי דוויום רא אז רוזי אויל תייאר כרדה מאנדן דורוסת ניסת. אגר יעני דר דו רוזי ראש השנה הס אז אין רוז דר אין רוזי דוויום תייאר נכונד. ואגר רוזי דוויום שבת באשד. דר ואסידהי עירובי תבשילין קטי דורוסת הסת: (ש"ע תק"ג)

ב) ליכין מיתוואנד אדם עאשי רוזי אוולי יום טוב רא ביסייאר תר. פזד. וזייאדי אן רא דר רוזי דוויום כורד. אגר יעני ד' כיל ה' כיל עאש פזד ואז הר כדאמי המין יך כזית דר רוזי אויל כורד ובאקייהי אן דר רוזי דוויום מאנד דורוסת הסת. בשרטי כי המין הם פיש אז סעודהי רוזי אוולי יום טוב רא כורדנש פזד. ודר סעודהי רוזי אויל אז המון כורד. ליכין אמא אגר סעודהי רוזי אוולש רא כורדה שודה באשד. ובעד אין כאר רא כונד כי יך דיג עאש רא פוכתה יך כזית יא זייאד תר אז אן כורדה בקייהי אן רא דר שבי דוויום מי מאנדה באשד. אין דורוסת ניסת. זירא כי אין הערמה מי שוד. יעני חילהי שרעי מי שוד ואסור הסת: (שם)

ג) ואגר רפתו כסי נא דאניסתה דר רוזי אוולי יום טוב בעד אז סעודהש רא כורדה שודן. עאשי רוזי דוויום רא פוכת. אן עאש חראם נמי שוד. כורדנש דר רוזי דוויום דורוסת הסת. זירא כי או שריעת רא נדאניסתסת. ודר אין באבת דר או זהר ונוקסאן כונאנדה אורא אז הוזורי סעודהי יום טוב באטיל נכוננד: (שם)

ד) ג'יז אינגונין מיתוואנד אדם דר רוזי אוולי יום טוב יך סמאווארי כלאן רא אב פור כרדה גושאנד. הר גנדי כי או דר המין רוזי אול אז המין סמאוור יך גאיינך אבי גוש דר כאר דארד. ובאקיי אן גושידה דר שבי דוויום מי איסתאדה באשד הם עייבי נדארד. אמא אגר גוזשתה המין סמאוואר רא אבש גרם שודה דמי גוש שודה באשד. ואו אמדה באז דר באלאיי המין אבי כונוך דיגר אנדאכתה זייאד כונד אז בראיי כי זייאדי אן רא דר שבי דוויום מימאנם גופתה. ויי דורוסת ניסת: (שם)

דיני ההולך בהמה ביום טוב סימן קפ"ד

א) **מאדה** גאו יא מישי גוספנד ומישי בוז כי בראיי שחיטה כרדן איסתאדה באשד. והמין חייואן דר פיסתאנש שיר הם דארד. שירי אן כוראכי חיסאב הסת ונה נושאכי. אגר כסי דר יום טוב שירי המין חייואן רא דר באלאיי יגאן כוראכי יא אישכנה האיי נאן גושידה גירד דורוסת הסת. זירא כי כוראכי רא דר באלאיי כוראכי מיגושד. אמא אגר המין חייואן בראיי שחיטה כרדן איסתאדגי נבאשד. ודר בראיי שירי אן רא גושידה יא שיר פורושי כרדן איסתאדגי באשד. ויא בראיי בגיש רא פרווא כרדה כלאן כרדן איסתאדה באשד. שירי אן נושאכי נאם דארד ונה כוראכי. ודר רוזי יום טוב אן שיר רא גושידה דר המון רוז כורדן דורוסת ניסת. זירא כי נולד ומוקצה מישוד. ואמא אימרוז גושידה באייד דר רוזי דוויום נושד. ואין דין ושריעתי שיר רא באלא דר סימן ק"ג מוזאכירה כרדה בודים: (ש"ע סימן תק"ה)

ב) **ואין** הם כי שירי דר רוזי אוולי יום טוב גושידה שודגי יא תוכמי מאכייאן דר רוזי אוול זאיידה שודגי רא דר רוזי דוויום כורדן דורוסת גופתים. אין דר פסח ושבועות וסוכות. אמא דו רוזי ראש השנה מיסלי יך רוזי דראז באריך חיסאב הסת. שירי רוזי אוול גושידגי רא. יא תוכמי מאכייאן רוזי אוול זאיידגי רא דר רוזי דוויומי ראש השנה הם בר דאשתן וכורדן דורוסת ניסת: (ש"ע תק"ה)

ג) **אגר** שבת ויום טוב שפת פיי המדיגר אפתאדה באשד. יעני יום טוב. רוזי גומעה ושבת באשד. יא רוזי שבת ויך שבת באשד. שיר. יא תוכם. אין רוז רא דר אין רוזי דוויום כורדן דורוסת ניסת. אמא אגר יום טוב פנג שבת וגומעה אפתאדה באשד. שיר ותוכמי רוזי פנג שבת רא. דר רוזי שבת כורד דורוסת הסת. ניז אגר יום טוב יך שבת ודו שבת באשד הם. שיר ותוכמי רוזי שבת רא דר רוזי דו שבת כורד דורוסת הסת. ליכין אגר יום טוב ראש השנה פנג שבת וגומעה אפתאדה באשד. נה שירי

גוביעה וגה שיר יתובמי פנג שבת רא דר שבת אן כורדה נמיתוואנד. גיז גדיפתה ברהאשתן הם אסור הסת. אז סבבי כי דו רוזי ראש השנה יך רוז היסאב הסת. ודר אין זמאנה הא. ראש השנה הרגיז רוזי אוולש יך שבת נמי אפתד: (שם)

ד) דיגר רוז האיי ימים טובים באייד דר גויים פרמודה חייוואן רא בחאלתי גויים קטי שיר גושאנד. הר גנדי כי דר גויים באר פרמודן אסור באשד הם. דר אין באבת גאהיז כרדין. אז סבבי כי חייוואן דר עזאב נמאנד: (שם ועי' ש"ה)

ה) דיגר רוזי יום טוב פניר כאוואנדן. יא גורגאט כאוואנדן. יא רווגני מסכה יעני רווגני זרד כרדן אז שיר דורוסת ניסת. ליכין אגר דר גאיי זלר ונוקסאן ביסייאר מישודגי באשד. מסלן אגר המין שיר רא המין רוז גורגאט נה כאוואנד. יא מסכה ופניר נבונד. אן שיר בורידה וייראן מי שודה באשד. יגאן גויים רא פרמודה דר האלתי גויים קטי המין גורגאט ומסכה יא פניר כונאנד עייבי נדארד: (שם באה"ט וס' ש"ז)

~~~~~~~~~~~~

דיני דברים פרטים האסורים ביום טוב סימן קפ"ה.

א) דיגר רוזי יום טוב אוואל סאכתן דורוסת ניסת. בינא ברין שבמי אגר יגאן גוב יא ניי רא גיריפתה תראשידה יא שיכסתה סיך כבאב סאזד. חייב מישווד. יא ספאלי רא שיכסתה סרפושי דיג כונד. יא קאגזי ולטהי רא דראנדה סר דמי דיגי עאש סאזד. ויא יך קאגז דראנד כי אלנגה מיכונם פר האיי מורק רא פרד מיכונם גוייד. דראנדני אן דורוסת ניסת. וניז כישת רא דר אלאב סורך כרדה דר באלאייש כבאב כרדן הם דורוסת ניסת. אז סבבי כי אן כישת דר אתש פוכתה סכת מישווד. גוייא כי או כישת פזי כרדה באשד. אמא אגר גארמגזי רא כסי דר לטה גיריפתה דר זמין ודר דיבאר זדה המין גארמגז רא שיכנד. דורוסת הסת. חשש נמי כונים כי מבאדא אן לטה דרידה שווד גופתה. דר אין באבת אגר לטה דרד הם דורוסת הסת. זירא כי
~~~~~~~~~~~~

או דר כוונהי גארמגז שיכסתן הסת. ונה דר לטה דראנגדן : (ש"ע תק"ה)

ב) **שבסי** דר רוזי יום טוב גושת יא מורק יא פוכאני ואישעכמה רא דורונש קיימה פור כרדה ריספאן קטי דוכתה דר דיגי עאש אנדאזד דורוסת הסת. בשרטי כי המין ריספאן אז דינה רוזי חול דר סוזן גוזראנדה תייאר כרדה מאנדה גי באשד. בר חזר באשד כי אן רישתהי ריספאן רא דר רוזי יום טוב נבורד. ואגר ריספאן דראז באשד כי זייאדי כונד. המון זייאדי רא נה בורד אמא דר אלאב סוזאנד. ניז אינגוגין אגר סיך כבאב גובין דאשתה באשד. ואן סיך כבאב דראזי כונד. המון דראזיי זייאדי רא נה בורד : (שם תק"ט)

ג) **פיראייהי** נוו רא דר מקוה ודר חבז טבילה דאדן דר רוז יום טוב אסור הסת. ניז דר אבי גוש פיראייה רא הנעלה כרדן דורוסת ניסת. זירא כי אן פיראייה תיקון מי שווד : (שם)

ד) **דיף** גגדי כי דר יום טוב גיז רא אז רשות דר רשות בוראוורדן יא אז שהר דר בירוני דרוואזה בוראוורדן מותר באשד הם כי. נה כונד אדם כי דר רוזי יום טוב מיסלי רוזי חול בארין באר האי גראן כלאן וזבין רא דר פושתש יא דר כיתפש ברדאשתה מי בוראוורדה באשד. אמא אז רוזי חול גיזי תגייר כונד : (ש"ע תק"י)

ה) **אדם** רא גיז פוכתן דר רוזי יום טוב בס בראיי ישראל דורוסת הסת ונה אז בראיי גויים. בינא ברין שבסי גויים האיי אשנא האייש רא עיד גופתה דר כאנה אוורדה זייאפת כרדני שווד. דר רוזי כודי יום טוב כבר כרדה נבייארד. אמא דר רוז האיי חול המועד בייארד. זירא אגר דר יום טוב בייארד. מבאדא אז בראיי אן גויים שודה ביסייאר תר אז מיכורדגי כודש פזד ויא בראיי אן גויים יך גאי יא קהווה גושאנדה דיהד. ליכן אגר כיזמת גארי גויים כי דאיים אז עאש ונאי בעל הבית מיכורדה באשד. עייבי נה דארד. זירא כי או דאיים מיפוכתגייש רא מי פזד : (שם תק"ב)

דיני ביצה שנולדה ביום טוב סימן קפ"ז.

א) **גוזשתה** דר סימן קפ"ד מוזאבירה שוד כי תוכמי מורקי רוזי יום טוב חאציל שודגי רא כורדן יא ברדאשתן אסור הסת. ניז אגר המין יך דאנה תוכמי דר יום טוב האציל שודגי. דר דורוני הזאר דאנה תוכמי דיגר המראה שודה קטי שודה באשד. המהי המין תוכם הא רא דר המון רוזי יום טוב כורדנש אסור הסת. זירא כי אין דבר שיש לו מתירין הסת. יעני הר גנדי דר אימרוז אסור באשד הם. באז אין דר פגא פרדא מותר הסת. וקטעי אסור נמי שוד. ניז אינגונין אגר תוכמי ספק באשד כי נמי דאניסתה באשד. דר המין רוז חאציל שודסת. יא פיש אז יום טוב חאציל שודה באשד. אין הם דר המון רוזי יום טוב כורדנש אסור הסת: (ש"ע תקי"ג)

ב) **תוכמי** דר יום טוב האציל שודגי רא כסי נא דאניסתה דר גלטי דר דיגי עאש אנדאכתה פוכתה באשד. אגר המין עאש וגושת ושורבאיי אן שסת גנדאן המין תוכם באשד. אין דר שסת יך באטיל הסת ומותר. גייר אז כודי המון תוכם כי כודי המון תוכם רא דר המון רוז כורדן אסור הסת. ואן עאש מותר הסת. ליכין אמא אגר המון תוכם רא דר עאש אנדאכתה קאשוק קטי לט זדה מיידה כרדה דר עאש קטי כרדה באשד. דר טריקי כי תוכם רא גודא כרדה גיריפתה נמי תואניסתה באשד. הר גנדי שסת יך הם באשד כי. המון עאש רא דר המון רוז כורדן דורוסת ניסת: (שם)

ג) **מאפייאן** אגר תוכם רא דר רויי כאנה יא דר גאיי רויי ראסת זאיידה באשד. ואדם מיתרסידה באשד כי זירי פאיי מאנדה נה שיכנד גופתה. יא כסי נא דאניסתה אן רא נברדארד גוייד. יגאן כאסה יא טאס רא דר באלאיי אן פושאנדה מאנד דורוסת הסת. בשרטי דר כודי תוכם דסת נרסאנד: (שם)

ד) **כסי** מורק רא שחיטה כרד. ואז דורוני אן תוכמי בותון בוראמד. ויי רא דר המון רוזי יום טוב כורדן דורוסת הסת זירא כי ויי גושתי מורק. חיסאב הסת: (שם)

דיני שלא לכבות ביום טוב סימן קפ"ז.

א) **דר** יום טוב אתש רא כאמוש כרדן אסור הסת. אגר יעני שכסי רא דר כאנהש כודא נא כרדה אלנגה אפתאדה סוכתה איסתאדה באשד. אגר סכנת נפשות נבאשד. המון אתש רא כאמוש כרדן דורוסת ניסת. ואגר סכנת נפשות באשד כי חס ושלום אגר כאמוש נכרדה מאנד. בלכי דר גאני יגאן בגה יא יגאן אדמי פיר נוקסאן מי כרדגי בארין באשד ויי רא כאמוש כונד דורוסת הסת. ואן כונדה ואיזום ואנגישת האיי כור דוד נים סוז. אגר דוד כרדה כאנה רא תאריך כונד הם. יא עאש רא בויי דוד מיגיראנדה באשד הם כי. אן הא רא כשידה כאמוש כרדן אסור הסת: (ש"ע תקי"ד)

ב) **גיין** גיראק יא גוגירדי דר גירפתגי רא כאמוש כרדן דר יום טוב אסור הסת. וגיז גיראקי סוכתה איסתאדגי רא אגר מייל דאדה נישיב כרדה מאנד כי מכסד רווגני אן עאקיב תר רווד אז פילטה דור תר שוד. ואן גיראק זוד תר כאמוש שוד גוייד הם דורוסת ניסת. גוייא המין גיראק רא כודי או כאמוש כרדה באשד. וגיז פילתהי גיראקי סוכתה איסתאדגי רא אז דורוני גיראק דאן גירפתן אסור הסת. זירא כי דר המין ברדאשתה פילתה רא אז רווגן גודא כרדנש או כאמוש מי כונד: (שם)

ג) **אמא** כסי אגר דר גיראק דאני סוכתה איסתאדגי יגאן תא דו תא באז פילתה אוורדה אפזודה זייאד כונד כי מקצד רושנאיי אן זייאד שוד גוייד דורוסת הסת עייבי נדארד. ליכן אגר המין פילטה רא דר כוונהי זייאד מי כרדה באשד כי מטלב המין פילתה ביסייאר שודה רווגני אן זוד סוכתה תמאם שודה כאמוש שוד גוייד אין אסור הסת. גוייא או דסתי כאמוש כרדה באשד: (שם)

ד) **שמעי** מומין יא שמעי גרבו רא קטי כארד יא קטי קייגי בורידה דו תא כרדן אסור הסת. באייד פיש אז יום טוב בורידה תייאר כרדה מאנד. ואגר פיש אז יום טוב נכרדה באשד דר אלאב קטי גיראנדה דו תא כונד. בר חזר באשד כי

יבי

יכי אן באמוש נשוד. וניז שמע האי גרבו הם המין טריק שמע ריז הא דו תא בהמדיגר פיוונד מיריזנד. באיד המון רא פיש אז יום טוב גודא כרדה מאנד. ודר יום טוב כארד וקייני קטי בורידן אסור הסת. אמא באיד דר אלאב גיראנד והרדויי אן באמוש נשודה סוזד : (שם)

ה) מותר הסת כי אגר גיראקי רא דר גאיי שמאל בורדה מאנד. כי מכסד שמאל קטי באמוש שוד. אמא אגר שמאלי זור באשד ואו דאניסתה בדסתש גיריפתה דר שמאל בוראוורדה כאמוש כונאנד אסור הסת : (שם)

ו) דר רוזי יום טוב בעד אז מנחה שמע. שמע דאן גיראק דאן פאנוס יא למפה המין הא רא תייאר כרדה פאכיזה כרדן מאנדן אז בראיי שבי דוויום אסור הסת. ליכין אגר הנוז אז תאריך שודן פיש יעני דר אפתאב בודן דר גיראנד דורוסת הסת. זירא כי ויי כארי כודי המון רוזי אוול מיבאשד. ואלל כוסום כי דר רוזי דוויום יום טוב אז בראיי שבי חול תייאר נכונד. כי אסור הסת : (שם)

ז) גיראקי יא פאנוסי רא אז ערב יום טוב דר דרכת אויזאן כרדה נמאנד. זירא כי דר דרכת דסת כאפתן דר יום טוב אסור הסת. ואו מבאדא דר גיראק דסת מיכאבם גופתה דר דרכת דסת רסאנד :

ח) דר יום טוב פילתה תאפתן אסור הסת. באיד פיש אז יום טוב תאפתה תייאר כרדה מאנד. וניז פילתהי דראז רא בורידה דו בולך כרדן הם אסור הסת. ואגר מי כאסתה באשד. כי יך פילתהי דראז רא דו בולך כרדה דר דו גיראק דאן דר מיגיראנדה באשד. או דו גיראק דאן רא אוורדה דו סרי פילתה רא דר דו גיראק דאן מאנד. ואז מייאנה גוגירד קטי דר גיראנד. ואן פילתה סוכתה גודא שודה דו תא מי שווד ודר דו מוקאם בורדה רושנאיי כונד דורוסת הסת : (שם)

ט) אנגישתי פיכי גיראק רא קטי קייני יא מיקראן קטי גיריפתן דור כרדן דר יום טוב אסור הסת. אמא יגאן גוב

רזה יא גוגירד קטי המתור אפשאנד. עייבי נדארד. ודר יום טוב ברכהי גיראק רא להדליק נר של שבת ויום טוב גוייד. ובאקי שריעת האיי גיראק וטלביש כאנדני זעיף הא רא גוזשתה המה רא דר באלא דר סימן ס"ו וסימן ס"ז מוזאכירה כרדה בודים : (שם)

~~~~~~~~~~~~

דיני דברים הבאים ליו"ט מחוץ לתחום סימן קפ"ח.

א) **אגר** גויים גיזי רא דר ישראל פיש כשי וסוגאתי אוורדה באשד דר רוזי יום טוב. מסלן מיוה. יא דגים. יא כפתר ומורגאבי. אגר המין מיוה רא וקתש באשד כי דר המין רוז הא המין מיוה דר דרכת הא יא דר זמין האיי צחרא דר יארוף ופלכש פיווסתה באשד. יא המין מאהי וכפתר רא מידאנים כי אז דינה צייד כרדה מאנדגי ניסת. דר אין מא חשש מיכונים כי המין גויים המין מיוה רא המין רוז אז דרכתש ואז פלכש כנדה אוורדסת. ניז המין מאהי וכפתר רא הם המין רוז צייד כרדסת מי גויים. ואסור הסת. אגר יעני או בראיי ראובן אוורדה באשד הם. שמעון הם המין רא כורדנש דר המין רוז אסור הסת. ואגר יעני נא דאניסתה דר גלטי אז המין גיז הא גיריפתה דר דהן כרדה כאידה באשד הם כי, באייד אז דהנש כשידה פרתאווד פורו נברד. ניז המין רא דסת רסאנדה דר יום טוב בדראשתן הם אסיר הסת. ליכין כודי המין גויים אן גיז רא דר כאנה מאנד. ודר שבי בוראמדני יום טוב הם קייאצי מיעייארי המין גויים אז צחראייש המין גיז רא גיריפתה אוורדנש גי מיקדאר חייל ותאכיר מי שוד. פורסתי המין מיקדאר תאכיר ובדראש כרדה בעד ישראל כורד דורוסת הסת. ונה אז אין שיעור פיש תר. ואגר קייאצי מוקאמי אוורדגי המין גויים נא מעלום באשד. באייד שיעורי אוורדני אז דו הזאר קדם רא בדראש כונד. בעד כורד : (ש"ע תקט"ו)

ב) **ואמא** אגר המין גיזי גויים אוורדגי רא אז גינסש דר אין וקת דר סרי דרכת יא דר זמין ופלך נבאשד. מסלן דר וקתי זמיסתאן יא דר מאהי תשרי גולונג אוורדה באשד יא דר פסח
~~~~~~~~~~~~

סיב כרבוזה אגאר אין טריק ג׳יז הא אוורדה באשד כי דר המין וקת היג׳ אז אין מיווה דר סרי דרכת יאפת נמי שווד. ויא המין מאהי וכפתר מחוסר צידה ניסת. אמא מידאנים כי פיש אז יום טוב צייד כרדגי הסת. אגר המין רא אז חוין לתחום יעני אז דו הזאר קדם ראה דור תר אוורדה באשד. אגר אז בראיי ראובן אוורדה באשד. המין ראובן ואהלי כאנהש כורדן דורוסת גימת. ליכן דסת כאפתה בר דאשתה מי תוואנד. ואמא שמעון הם ברדאשתה מיתוואנד. והם כורדה מיתוואנד. ואגר המין ג׳יז הא רא גויים אז גאיי נזדיך יעני אז דורוני דו הזאר קדם ראה אוורדה באשד. הם דר ראובן והם דר שמעון כורדנש מותר הסת. זירא כי אז ג׳ינסי אן דר אין וקת דר סרי דרכת יאפת נמי שווד ׃ (ש״ס)

ג) דר רוזי יום טוב אז בקאלי גויים ג׳יזי ג׳ינסם דר סרי דרכת בודגי יא ג׳ינסש מחוסר צידה יעני מאהי כפתר אין טריק ג׳יז הא כרידן אסור הסת. אמא אגר שינאכתה שווד כי המין ג׳יז פיש אז יום טוב· אז דרכת כנדה שודה הסת. ופיש אז יום טוב צייד שודה הסת. אז אין גירד עייבי נדארד. וג׳יז תוכם הם אז בקאלי גויים נגירד. זירא מבאדא תוכמי המין רוז חאציל שודגי באשד. ואמא אגר ג׳יזי באשד כי דר ויי היג׳ חששי מחובר נדאשתה באשים. יעני דר סרי דרכת ודר פלכש דר אין וקת יאפת נמי שודני באשד. והיג׳ חששי מחוסר צידה ונולד נדאשתה באשים. אז בקאלי גויים גיריפתן דורוסת הסת. ג׳ון מיסלי בירינג׳ נכות מאש קנד גאי אין טריק ג׳יז הא כי חאזיר דר זמין ודרכת יאפת ניסת גירד עייבי נדארד ׃ (ש״ע תקי״ז)

ד) שריעתי אז בקאלי ישראל ג׳יז גיריפתן רא המה דר באלא דר סימן ק״ג ק״ד מוזאכירה כרדה בודים. יום טוב הם דר אין באבת מיסלי שריעתי שבת בארין הסת והיג׳ פרק נדארד ׃ (ש״ש)

ה) ג׳ון כי תורה במאייאן יך באר מותר כרדסת אז בראיי מצריפי אוכל נפש ג׳יז רא אז רשות דר רשות גיריפתה בוראוורדן ניז אינג׳וניין. אגר הר ג׳נד אז בראיי אוכל נפש נבאשד הם כי דר

רוזי יום טוב בוראוורדנש רא מותר כרדין. גון מיסלי בגהי כורד רא יא לולב רא יא ספר תורה ושופר טלית הר כיל גיז האיי מצריפי מיסלי סאעת עיינך הר כיל כיתאב. וגיז האיי כוראכי ופושאכי. אמא נה גיז האיי בי מצריף מיסלי סנג וספאל יא גיז האיי וזבין. ליכין אגר שכסי רא גיז האייש דר זירי בארא‍ני סיל באשד. מסכן יא מיוה יא גנדום ארד והר מאלי סוודא גרי. ואו מיתרסידה באשד דר באראן נאבוד נשוד. או גיזי רא גריפתה באלאיי אן הא רא פושאנד דורוסת הסת עייבי נדארד: (ש"ע תקי"ח ותקכ"א)

דיני דברים האסורים לטלטל ביום טוב סימן קפ"ט

א׳ גומלהי שריעת האיי ט"ל מלאכות גוזשתה דר הלכות שבת מופאצירה שודה בוד. בס פרך מאביייני שבת תא יום טוב המין כי כארי אוכל נפש. והוצאה, והבערה, יעני פוכתו סאכתי גיזי כוראכי. וגיזי רא אז רשות דר רשות בראוורדן. ואתש דר גיראנדן, בגייר אז אין סה. דיגר הר כארי דר שבת אסור באשד. דר יום טוב הם אסור הסת. בינא ברין דיני אדמי כור אעמא יא גולאק עצא גריפתה דר יום טוב בוראמדש הם. מיסלי דיני שבת מי באשד. יעני המין אדמי כור וגולאק אגר בי עצא רה רפתה מי תוואניסתה באשד. או עצא גריפתה בוראמדנש דורוסת ניסת. ואגר הרגיז בי עצא רה רפתה נמי תוואניסתה באשד. עצא גריפתה בוראייד עייבי נדארד: (ש"ע תקכ"ב)

ב׳) דר הייואן אגר יך כיל מנסי בד כי כנה נאם דארד. דר המין הייואן נספידה עזאב מי דאדה באשד. המין כנה הא רא אז הייואן דר רוזי יום טוב גנדה פרתאפתן דורוסת הסת. הר גנדי כי דר המין כנדה גריפתן אז בדני הייואן כון בראמדה גראהת מי שודה באשד הם כי דורוסת הסת. זירא כי כוונהי או דר כון בראוורדן ניסת. והם אז גיהתי צער בעלי חיים. ואמא דר יום טוב המין פיראייהי כי כשאב נאם דארד. המין קטי הייואן רא כשאב כרדן דורוסת ניסת. זירא כי אז מויי אן הייואן כנדה מיריזאנד: (ש"ע תקכ"ג)

ג) דר חַיְוָואן מֵי זָאיִידַגִי דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב דָאַיְיה גִי כַּרְדַה אָן רָא זָאיְיאנְדַן דוּרוּסְת נֵיסְת. אַמָּא הַמְּתוֹר יַךְ מַדַד דִיהַד עַיְיבִי נַה דָארַד. מַסְלָן בַגֵיש רָא דַסְת גִירַד כִּי דַר זַמִין נַה אַפְתַד. יָא דַר דִימָאגִי אָן דַם דַרָארַד. וְיָא פִּיסְתָאנִי מָאדַרַש רָא דַר דְהָאנִי אָן בַּנַּה כּוּנַד. אִין טַרִיקַה כָּאר הָא זַלַּר נַדָארַד: (שם)

ד) וְנִיז גַנְדִין כָּאר הָאיִי דִיגַר הַם מִיסְלִי שַׁבָּת בָארִין דַר יוֹם טוֹב כַּרְדַנַש אָסוּר הַסְת. מַסַלָן דַר בָאלָאיִי דַרַכְת בוּרָאמַדַן. יָא בָאלָאיִי חַיְוָואן סַוָואר שׁוּדַן. יָא דַר רוּיִי אָב. אָב בְאזִי כַּרְדַה קוּלְאג כַּשִׁידַן. דַסְת בְדַסְת קַרְסַךְ זַדַן. יָא דַסְת דַר רָאן זַדַן. וַרְקִין רַפְתַן. נִיז בֵית דִין נִשַׁסְתַה דִין וְשַׁרִיעַת פּוּרְסִידַה קָאזִי גִי כַּרַדַן. יָא זַן רָא אִירוּסִין כַּרְדַן. חוּפָּה וְנִישׂוּאִין כַּרַדַן. יַבָּם גִירִיפְתַן. חֲלִיצָה כַּרְדַן. זַן רָא גֵט דָאדַן הַר גַנְדִי גֵט רָא אַז רוֹזִי חוֹל נִוִיסְתַה מָאנְדַה בָאשַׁד הַם דוּרוּסְת נֵיסְת. וְנִיז חַבְלִי יָא זַמִין יָגָאן גִיזִי רָא הֶקְדֵשׁ כַּרְדַה דַר גִיזְבַּר סוּפּוּרְדַן. יָא חֵרֶם כַּרְדַן כָאהִי שַׁכְּסִי רָא וְכָאהִי מָאלַשׁ רָא. נִיז תְּרוּמָה וּמַעֲשֵׂר גוּדָא כַּרְדַן. וְנִיז בַנַּהִי בְּכוֹר רָא אַז כֹּהֵן כְּרִידַן. גוּמְלַהִי הַמִּין כָּאר הָא דַר יוֹם טוֹב הַם מִיסְלִי שַׁבָּת בָארִין אָסוּר הַסְת: (ש"ע תקכ"ד)

דיני מת ביום טוב סימן ק"צ.

ליום י"ז.

א) דַר רוֹזִי יוֹם טוֹבִי אַוַּל אַגַר כַּסֵי מוּרְדַה בָאשַׁד. בְאַיַּד אָן מוּרְדַה רָא דַר הַמוּן רוּז קְבוּרָה כּוּנַד וְדַר פְגָא נַמָאנַד. הַר גַנְדִי כִּי אַגַר דַר פְגָא נִיגַה דָארַנַד מוּרְדַה גַנְדַה שׁוּדַה בוּי נַמֵי גִירִיפְתַה בָאשַׁד הַם כִּי דַר פְגָא נִיגַה נַדָארַנַד. וְדַר כוּדִי הַמוּן רוֹזִי אַוַּל אוּרָא קְבוּרָה כּוּנַד. לֵיכִין דוּכְתַנִי כַּפַן. וְאָרוּן סָאכְתַה תַיְיאר כַּרְדַן. וּקְבוּרָה כַנְדַה עִימָארַת כַּרְדַנַש אִין כָּאר הָא רָא בָאיַד דַד הָאלַתִי גוּיִים כּוּנַד. וְאַמָּא אָב גַרְם כַּרְדַה שׁוּסְתַן. כַּפַן פּוּשָׁאנְדַן. בַּרְדָאשְׁתַה בוּרְדַה דַר קְבוּרָה מָאנְדַן. אִין כָּאר הָא

רָא יִשְׂרָאֵל כּוּנַד דוּרוּסְת הַסְת. וְאַמָא דַר רוֹזִי דוֹיוּם יַעְנִי יוֹם טוֹב שֵׁנִי שֶׁל גָּלֻיּוֹת אַגַר מוּרְדַה בָּאשַׁד. הַמַה כָּאר הָאַייש רָא יִשְׂרָאֵל כּוּנַד דוּרוּסְת הַסְת. וְאַגַר יַעְנִי כֵּפֵן דוּכְתַן אָרוֹן סָאכְתַן. קְבוּרָה כַּנְדַה עִימָארַת כַּרְדַן. הַמַה כָּאר הָאַייש כּוּדִי יִשְׂרָאֵל כּוּנַד דוּרוּסְת הַסְת: (ש"ע תקכ"ו)

ב) בַּגָּהִי כָאם זָאיִדַה שׁוּדַה מוּרְדַגִּי. יָא בַּגָּהִי הַפְּתַךְ שׁוּדַגִּי כִּי מוּי וְנָאכוּנַשׁ תַיָאר נָא שׁוּדַגִּי בָּאשַׁד כִּי וַיְי זִינְדַה נַמִי מָאנְדַגִּי הַסְת. וַיְי רָא דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב קְבוּרָה כַּרְדַן דוּרוּסְת נֵיסְת. אַגַר יַעְנִי דַר רוֹזִי דוֹיוּם הַם. וְאַמָא בָּאיַד אֶן רָא תָא רוֹזִי חוֹל הַמּוֹעֵד רָא נִיגָא דָארַנְד וְדַר חוֹל הַמּוֹעֵד קְבוּרָה כּוּנַנְד. וְנִיז אַגַר פִּיסַר בָּאשַׁד עָרְלָהִי אוֹרָא כִּי מִנְהָג דַר מִילָה כַּרְדַן דָארַנְד. דַר רוֹזִי יוֹם טוֹב מִילָה כַּרְדַנַשׁ דוּרוּסְת נֵיסְת. וְאַגַר הַמִין בַּגָּה רָא מוּי וְנָאכוּן הָאַייש תַיָאר שׁוּדַגִּי בָּאשַׁד. וַיְי בֶּן קַיְימָא הַסְת מִיסְלִי אָדַמִי כַּלָאן מִיבָאשַׁד. וַיְי רָא רוֹזִי יוֹם טוֹב קְבוּרָה כּוּנַנְד: (שם)

ג) בַּגָּהִי רָא מָאדַרַשׁ זָאיִדַה בָּאשַׁד. וְאוּרָא אַז וַגִּי יָגָאן סַבַב מִילָה נָא כַּרְדַה מָאנְדַה בָּאשַׁנְד. וְאֶן בַּגָּה אַז סִי רוֹזַה גוּזַשְׁתַה. דַר רוֹזִי יוֹם טוֹבִי אַוַּל אַגַר מוּרְדַה בָּאשַׁד. אוּרָא דַר פֵּגָא נִיגַה דָאשְׁתַה דַר רוֹזִי דוֹיוּם מִילָה כַּרְדַה קְבוּרָה כּוּנַנְד. דִיגַר דִין וְשַׁרִיעַת הָאִי מוּרְדַה דַר יוֹם טוֹב רָא דַר חֵלֶק יוֹרֶה דֵעָה נַוִיסְתַה מֵישַׁוַד: (בית הבחירה)

~~~~~~~~~~~~~

דִינֵי שִׂמְחַת יוֹם טוֹב סִימָן קצ"א.

א) דַר תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה יַךְ פָּסוּק נַוִישְׁתַה אָמַדַסְת. עֲצֶרֶת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ. וְיַךְ פָּסוּקִי דִיגַר נַוִישְׁתַה אָמַדַסְת עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם. אִם כֵּן. אֵין דוּ פָּסוּק בְּהַמְדִיגַר מוּכָאלִיף מֵישַׁוַד. דַרִין גִּיהַת חֲכָמֵינוּ ז"ל אָמַדַה הַמִין פְּסוּקִים רָא צוּלְח כַּרְדַה מַעְנֵי כַּרְדִין כִּי. יוֹם טוֹב חֶצְיוֹ לָכֶם. וְחֶצְיוֹ לְהַשֵּׁם. יַעְנִי אָדַמִי נִיסְפִי רוֹזִי יוֹם טוֹב רָא דַר תּוֹרָה וַעֲבוֹדָה וּתְפִלָּה שַׁחֲרִית מוּסָף מִנְחָה עַרְבִית דַר אֵין טַרִיקָה גּוּזַרָאנַד. וְנִיסְפִי אֶן רוֹז רָא דַר שִׂמְחָה וְהֶדְוָוהִי כּוּרְדַן נוּשִׁידַה
~~~~~~~~~~~~~

תענוג כרדן שירות ותשבחות כאנדה גושת ויין כורדה ונושידה שאדי ושאדכאמי כרדן גוזראנד : (ש"ע תקכ"ט)

ב) **בינא** ברין באייד אדם דר כראגאתי יום טוב הרגיז סבתי וקמצנות נכונד. יום טוב רא גי מיקדאר עיזת כרדה מסלן גושת ומורקי יא מאהי תאזה ופרביה האיי נגז וכוב דר כבוד יום טוב כרידה כורד. ניז יין ושכר האיי סרה דר עיזתי יום טוב גירד. דר הר סעודהש יין נושד. וגושת כורד. ניז ליבאם האיי דר יום טוב מי פושידגיש הם באייד אז ליבאם האיי שבת נוו תר וכוב תר וזייאדה תר ותאזה תר באשד. ודר הר סעודהש מיסלי שבת בארין דר דו נאן המוציא גוייד. ואין המה שריעת הא רא גוזשתה דר באלא סימן ס"ג וסימן קמ"ז מוזאכירה כרדה בודים : (שם)

ג) **ואגיב** הסת הר בעל הבית כי דר רוז האיי יום טוב הא גי מיקדאר דר שאדי וכורסנדי באשד. הם כודש כוש וקתי כונד. והם אהלי כאנהש רא וקת הא שאן רא כוש כונד. מסלן אז הר כיל מיווה ודאן דון האיי נגז כרידה בגהא וכודך הא רא כוש וקת כונד. ודר זעיפיש ודוכתר גה האייש ליבאם האיי כוב ותכשיטין יעני תילא ואר כרידה פושאנד. הר כס מוואפיקי קוותש ואחוואלש לאייק זנו פרזנדש רא כוש וקת כונד. וגיז ואגיב הסת כי מיהמאן יא גריבי ומוסאפירי באשד דר כאנהש כבר כרדה בייארד מיהמאן דארי כונד. ודר יתים הא וביווה הא. והר כיל עניים הם דסת בסרי כונד כאהי פול קתי וכאהי אז כוראך ופושאך דר אן הא הם דאדה מוואפיקי דוולתש וקתי אן הא רא כוש כונד : (שם)

ד) **בר** הזר באשד אדם ונה כונד כי אכנון אין רוזי יום טוב כורדן ונושידן מצוה בודסת גופתה אז מיעייאר זייאד שאדמאני מיכונם גופתה. ביסייאר מסת שודה סבוך סרי מיכרדה באשד הזיל ומוטאייפה כרדה מסקרה גי כרדה יום טוב רא בהאלתי חלול כרדן מי אמדה באשד. ועלאמתי מסתי קתי סוכן האיי נא לאייק גב זדה יא דר מרדום גנג מי כרדה באשד. כעס

מי

מי גיריפתה באשד. ויא כוד רא אז תפלהי מנחה וערבית באטיל מי כרדה באשד. באייד דר אין באבת הא זין מאנדה הושייאר באשד כי דר פנדו פיריבי שטן פיש פא נכורד. אמא שמחה של מצוה שאדי ושאדמאני כונד : (שם)

ה) **בית דין** וכלאן האיי גמאעת ואגיב הסתנד כי דר רוז האיי יום טוב דר הר טרפי שהר אדם מאנדה באבו פאין כונאננד כי. מרדום דר באגו בוסתאן הא רפתה יא דר לב האיי גוי הא והבז האיי אב שאר. דה תא דה תא. פנג תא פנג תא. נישסתה כורנדגי כרדה יין ושכר נושידה מסתי כרדה חס ושלום דר האלתי עון ועבירה נה בייאיינד. וניז דר גמאעת בר הזר פרמאיינד. כי דר הר סוחבת מרד הא בהמראהי זעיף האיי ביגאנה נישסתה כורנדה גי נכוננד כי אין יין ושכר ביסייאר נושידן וגושת ביסייאר כורדן עילאג נה דארד כי אדם רא בהאלתי עון ועבירה נבייארד. בינא ברין דר הר גאיי תורתנו הקדושה כי ואכלת ושבעת גופתסת. דפעתן אז פסי דונבאלי אן נוישתה אמדסת השמר לך. השמרו לכם. יעני ישראל באייד המה קדושים באשנד : (שם)

ו) **ואגיב** הסת אדם כי דר הר מועד דר עיזתי אוסתאדש רפתה רויי אורא סלאם דאדה קבול כונד. ודסתי אורא בוסה כונד. ניז עיני הקהל רא הם לאזים הסת כי דר כאנהי הרב שהר שאן רפתה רויי אורא סלאם דאדה דסתי או רא בוסה כוננד. גוייא נורי שכינה רא קבול כרדה באשנד : (שם)

ז) **דר** כיתאבי פלא יועץ גופתין כי. ביתר וכוב תר הסת כי דר רוז האיי יום טוב כאנה גרדי רא כמתר כוננד. זירא כי דר המין גשתך וכאנה גרדין כיסלת האיי בד פייוסתה הסתנד. והששי גונאה וכ"א הם דארד. אוול המין כי אז אין קנאה ושנאה הם בר פא מי שווד. זירא כי אגר דר כאנהי יך חבר רווד. ודר כאנהי יכי דיגר חבריש נא רפתה מאנד. או דר דילש הזאר גב מיגוזרד. ואז אין מייאן כינה ועדאוות פיידא מי שווד. ניז אגר דר כאנהי באי הא רווד. ודר

כאנהי

כָאנַהִי עָנִי נַרוַוד. אָן עָנִי הַם דַר דִילַש בַּד מֵירַסַד. וְדַר אוֹ עַגְמַת נֶפֶש מֵי שַׁוַד. וְדַר דִילַש מֵי גּוּיַיד כִּי אַגַר מַן הַם בָאִי מֵי שׁוּדַם פּוּל מֵי דָאשְׁתַם נִכְבָּד מֵי שׁוּדַם פְּלָאנִי דַר כָאנַהִי מַן הַם מֵי אָמַד. דוּיוּם בַּלְכֵי כָאנַה וְלִיבָאס הָאִיִ הַמְדִיגַר רָא דִידַה עַיִן הָרַע כּוּנַנְד. יָא אַז לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ גּוּזַרַנְד. סֶהוּם דַר רוּזִי יוֹם טוֹב אַז חוּזוּרִי כָאנַה הָא שָׁאן מָאנְדַה זַנוּ בַּגַהָא הָא רָא אִינְתִיזָאר מֵי מָאנַנְד. וְבַעְד וַכְתִי כוּרָאךְ רָא גּוּזָרָאנְדַה רוּז רָא בֵּי וַכְת כַּרְדַה הַלָאךְ וְמָאנְדַה שׁוּדַה דַר כָאנַה מֵי בִּיָאיַיד. אוּן קַדַר חוּזוּר וְנַזָאכַּתִי יוֹם טוֹב הַם נַמֵי מָאנַד. תַעֲנוּגֵי יוֹם טוֹב אִין נִיסְת כִּי כּוּדַש רָא הַלָאךְ וְמָאנְדַה כּוּנַנְד דוּר דַוּוֹרִי שַׁהְרוּ וִילָאיַת גַּרְדַד. אַז אִין כֵּיל יוֹם טוֹב זַ״ר נַזַר רוּזִי תִשְׁעָה בְּאָב בֵּיהְתַר הַסְת כִּי אָדַם אוּן קַדַר כּוּגַה נַמֵי גַרְדַד דַר כָאנַה מֵי שִׁינַד. וְבָאז עֲבֵירָה גוֹרֶרֶת עֲבֵירָה כִּי דַר הַמִין כָאנַה גַּרְדִי קְטִי אַז לִימוּד תּוֹרָה בָּאטִיל מֵי שַׁוַנְד. אַז סַבְּק מֵי כָאנְדַגִי שָׁאן מֵי מָאנַן. וְגַנְדִין סוּכַן הָא דְבָרִים בְּטֵלִים הַם סוּכַן מֵי גּוּיַינְד. בִּינָא בְּרִין אָדַמִי דָאנָא וְסָאחִיב אִדְרָאךְ. בֵּיהְתַר הַסְת כִּי אִין מִנְהָג רָא אַז כּוּדַש תַרְךְ כּוּנַד. כָאנַה גַּרְדִי רָא כַּמְתַר כּוּנַד. בַּס יַךְ גָא דוּ גָא כָאנַהִי כֵּישׁוּ תָבָארִי נַזְדִיךְ רְוַד כִּיפָאיַת. וְאַגַר בִּיסְיָאר זַלוּר בָּאשַׁד כִּי בֵּי אִין עִילָאג נַדָאשְׁתַה בָּאשַׁד. דַר רוּז הָאִיִ חוֹל הַמוֹעֵד הַמִין כָאנַה גַּרְדִי רָא כּוּנַד. וְנַה דַר רוּזִי יוֹם טוֹב. וְנִיז אָדַמִי כּוּדָא תַרְס וְאַז עַיִן הָרַע מֵי תַרְסִידַגִי בַּר חַזַר בָּאשַׁד. זַנוּ בַּגַהָאיַש רָא דַר עַיִן הָרַע בְּגַשְׁמִי מַרְדוּם נַזְדִיךְ נַכּוּנָאנַד. זַנוּ בַּגַהָא רָא רָאסְת וְאָרַסְתַה כַּרְדַה דַר הַר טַרַף גּוּלַיִיט כַּרְדַן רַפְתַן נַמָאנַד. גַי מִיקְדָאר בֵּיהְתַר וְכוּב תַר הַסְת כִּי תוּגְרִי אַז בֵּית הַכְּנֶסֶת בּוּרָאמַדַה דַר כָאנַה אָמַדַה קִידוּשׁ גּוּפְתַה בְּהַמְרָאהִי זַנוּ פַּרְזַנְדַש וְאַהְלִי כָאנֵיש סְעוּדָהִי יוֹם טוֹב רָא, דַר שָׁאדִי וְשָׁאדְכָּאמִי דַר אָסָאיְשִׁי כּוּנַד. וְדַר תּוֹרָה מַשְׁגוּל כּוּנַד. וְאַגַר כָאהַד. כַּמְתַר פְּרָאגַת כַּרְדַה כָאב הַם רַוַד. זִירָא הַמִין כָאב הַם תַעֲנוּג אַזָאנִי יוֹם טוֹב מֵיבָאשַׁד. וְאַצְלִי מִצְוָהִי תּוֹרָה הַם הַמִין הַסְת כִּי בָאיַיד זַנוּ פַּרְזַנְדַש קְטִי שִׂמְחָה כּוּנַד. גּוּן כִּי פָּסוּק גּוּפְתַסְת. וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וכו׳ כִּי יְבָרֶכְךָ ה׳ אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ (פלא יועץ)

הלכות חול המועד

דיני איזה מלאכות מותרים בחול המועד סי' קצ"ב

א) דה רוז האיי חול המועד. הר גנדי כי דר תורתנו הקדושה דר אין שבתון גופתה גה נוישתה באשד הם כי. מקרא קודש גופתסת. יעני אישארת כרדה במא מעלום כרדסת כי. נה יך סרה מיסלי רוז האיי כודי יום טוב בארין כאר כרדן אסור באשד. ונה מיסלי דיגר רוז האיי חול בארין המה כאר רא כרדנש מותר באשד. בינא ברין חכמינו ז"ל אז רויי דיד ונזר שאן במאיאן איסתאדה כאר האיי זרורי היג דיגר עילאג נא דאשתגי רא כרדנש רא מותר כרדן. ובעזי כאר האיי דיגרי נא זרורי רא כרדנש רא אסיר כרדנד. כי מטלב דיגר רוז האיי חול בארין נשווד קדושהי אן כאר והלול נשווד. והר שכסי אז סוכן ותקנה האיי חכמים גוזשתה חול המועד רא אגר כאר כונד באייד בית דין אורא מכת מרדות זננד: (הרמב"ם)

ב) מלאכת דבר האבד רא כרדנש דר רוזי חול המועד מותר כרדנד. מעני דבר האבד המין כי גיזי גום שודה סאף מי שודגי כי אגר המין כאר רא דר המין רוזי חול המועד נא כרדה דר גשתי מועד מאנד. גום שודה סאף מי שוד דיגר המין כאר והמין גיז בדסתי או נמי דראייד ובאו זלר ונוקסאני כולי מי שווד. אין רא נאמש דבר האבד מיבאשד: (ש"ע תקל"ז)

ג) דה חול המועד דר אדמי כסל. הר כיל דארו ודווא כרדן דורוסת הסת. אגר יעני כסלי סהל הם באשד. יעני נה גון מיסלי שבת ויום. טוב כי גוזשתה דר באלא דר סימן ק"ח אסור גופתגי. המה המון דוואיי האיי דר שבת אסור בודגי דר חול המועד כרדנש מותר הסת: (שם תקל"ד)

ד) דה חול המועד נאמה שויי כלאן כרדן אסור הסת. אמא שמגי האיי בגהי כורד. ויא רויימאל גה האיי דסתי. ודסת פאכון וסגאק. אין טריק גיז האיי מידה כי בגירי אן דיגר נדארד.

ואגר המין רא נה שויד עילאג נדאשתה באשד. אין הארא שוסתנש גאהיז הסת. ניז אינגונין כסי בודו שוד. המגי יך תא כורתה ואיזאר דר תנש דאשתה באשד, דיגר כורתהי ואיזארי נדאשתה באשד כי אין רא בדל כונד. או הם המין כורתה ואיזאר רא אז תנש כשידה שוסתה פושד דורוסת הסת: (שם תקל״ד)

ה) **שריעת** האיי דיהקאני כרדן ותישתו זראעת כרדני חול המועד המה דר שולחן ערוך ופוסקים מוזאכירה הסת. ואז סבבי כי דר מוזאפאת האיי בובארא און קדר ביסייאר דיהקאני נדארנד. דר אינגא מוזאכירה כרדני מא האגת ניסת. אגר כסי גאר באג גה דאשתה באשד ודר המין גאר באג גה ירקות כארידה באשד. מסלן גון מיסלי כאהו כשניז תורב תראתונדך באדרינג המין טריק גיז הא כי אז בראיי כורדני מועד באו דרכאר באשד. אגר דר המין אב נדיהד און קדר כלאן שודה בראזנדה וננז נמי שוד. או אגר דר המין רוזי חול המועד אז גאה אב כשידה דר המין ירקות נושאנד. דורוסת הסת. יא משך וכוזה קטי הם אז חבז אב אורדה תייד דורוסת הסת. אמא אגר המין ירקות רא דר מועד נמי כורדה באשד. ואב נושאנד כי מכסד המין סבזה כלאן שודה ננז שוד גוייד אסור הסת: (שם תקל״ו)

ה) **אז** וילאיית דר וילאייתי דיגר. מאל רא באר בסתה דר כירא כש דאדה פירסאנדן דורוסת ניסת ליכין אגר דבר האבד באשד. יעני המין מאל רא אגר המין רוז נה פירסאנד. דיגר כירא כש וכארואני נשתי יום טוב יאפת נמי שודה באשד. ויא אין כי מאלש אז באזאר מאנדה באו נוקסאן מיכרדה באשד. יעני אז תני כרידש הם כם מישודגי באשד. אין רא פירסאנד עייבי נדארד: (שם)

ו) **אסור** הסת כי אגר כסי דאניסתה כארי פיש אז מועד כרדה מי תואניסתגיש רא דר חול המועד מאנדה כאר כונד מסלן המון כאר רא פיש אז מועד דאניסתה נכרד. ודר דילש גופת כי המין כאר רא דר רוז האיי חול חמועד כי בי כאר הסתם. אנגה מיכונם גופת המין טריק כרדן דורוסת ניסת. ואגר

בית דין המין טריקה כרדני אדם רא בינגד. באייד אורא קנס כונגד כי דובארה אין כאר רא נכונד. אמא אגר כארי כי פיש אז מועד נה באשד. ואו תאזה המין כאר רא דר חול המועד כרדה באשד. או רא דר פול קנס נכוננד. אמא המון כארי כרדגיש רא הפקר כוננד׃ (שם)

ז) הרף כיל סוודא גרי כרדן דר חול המועד אסור הסת. כאהי דר כריד כרדן וכאהי דר פורוש כרדן. בינא ברין אן דוכאן דאר האיי כי גיזי כוראכי פורושנד. מסלן קסאב יא בקאל כי אז בראיי מסריפי מועד גיז פורושנד דורוסת הסת. ואמא בזאז הא כי דר דוכאן נישסתה יא דר באזאר הא גשתה גית ולטה וליבאס מיפורושנד אסור הסת. בגייר אז גיזי כוראכי ונושאכי׃ (שם)

ח) וניז שכסי אגר דר מאלי יא דר גלהי פולי פישכי דאדה באשד. כי פלאן מאל רא פישכי במן פורוש גופתה. אגר המין מאל רא גשתי מועד הם אז המון פורוכתגי רפתה טלב כונד מומכין דר גיריפתן באשד. ודר או היג נוקסאני נמי שודה באשד. או דר חול המועד אגר רפתה טלב כרדה גירד אסור הסת. ואגר דאנד כי המין רוזי חול המועד אגר רפתה טלב כרדה נגירד דיגר דר גשתי מועד נמי תוואנד. ובא או נוקסאן מי שודה באשד. דורוסת הסת, זירא כי אין דבר האבד נאם דארד׃ (ש"ע סי' תקט"ל)

ט) ניז שכסי דר חבריש פול קרז דאדה באשד. מי תוואנד כי דר חול המועד רפתה אז או חקש רא טלב כונד. וניז אגר דר גוים הא ודר אדם האיי נא קוליי נסייה דאשתה באשד. ומי תרסידה באשד כי אגר דר גשתי מועד מאנד. אן אדם גוריכתה נרווד. יא שיכסתה עני נשווד ופולי או נסוזד. דר חול המועד טלב כרדה חקי כוד רא גירד דורוסת הסת׃ (שם)

י) שכסי אגר מאלי מי פורוכתגי דאשתה באשד. ואו מועיין מי דאניסתה באשד כי אגר דר המין רוזי חול המועד המין מאלש נא פורוכתה דר גשתי מועד ניגה דארד. דר או גייר אז פיידהי מי כורדגיש ניז אז תני מאלייתש הם זרר ונוקסאן מי כרדה באשד. אין דבר האבד הסת. פורוכתנש דורוסת הסת.

ואמא

ואמא אגר אז פיידאהש זרר מי כרדה באשד. דר חול המועד פורוכתנש דורוסת ניסת: (שם)

יא) דרף חול המועד סוכות כי וקתי אנגור ויין כרדן הסת. ואו מי כאהד כי אז בראיי יין ושכר אזאני כולי סאל מי נושידגיש אנגור יא יין תייאר כרד. ואגר המין רוז נא כרידה דר גשתי יום טוב מאנד. אין מריק אנגור ויין בדסתש נמי דראמדה באשד. אין הם דבר האבד הסת ומותר. וניז ארק כשידן יין סאף כרדן כי אגר דר גשתי מועד מאנד נאבוד שודה סירכאה מי שודה באשד אין הם דבר האבד הסת ומותר הסת. ואמא אגר המין כאר הא פיש אז מועד הם מי שודני בוד. ואו דאניסתה המין כאר רא דר חול המועד מאנד כי רוזי ביכארי הסת גופתה. אין כיל כרדנש אסור הסת. ואמא אנגור ויין אז נושאכי יך סאליש זייאד מסלן בראיי דו סאלה סה סאלה נושאכיש אגר גירד דורוסת ניסת. מגרא אין כי אין טריק ג׳יז דיגר גשתי מועד יאפת נמי שודה באשד. ואגר חאזיר נגירד או אז פיידא מי מאנדה באשד. דורוסת הסת עייבי נדארד: (שם)

דיני בנין בחול המועד סימן קצ״ג.

א) דרף חול המועד עימארת כרדן אסור הסת. כאהי עימארתי כלאן וכאהי עימארתי כורד כי מיסלי יך גנגאל לאיי רא גירפתה יגאן סוראכי רא מחכם כרדן. ואמא אגר דיבארש יא תבארהי כאניש רכנה שודה אפתאדה באשד. ואו אז דוזד הא מי תרסידה באשד כי אז המין רכנה דראמדה ג׳יז האיי אורא נה ברנד. אן רכנה רא דר חול המועד עימארת כרדה דורוסת כונד מותר הסת. וניז אינגונין אגר דיבאר מייל דאדה אפתאדני שודה באשד. ואו מי תרסידה באשד כי מבאדא דר באלאיי יגאן אדם אפתאדה סכנה נשווד גוייד. המין דיבאר רא גלתאנדה אז סרי נוו עימארת כונד דורוסת הסת: (ש״ע תק״ט)

ב) הרף כארי כי דר חול המועד כרדנש דר כודי אדם אסור

באשר

באשד גיז אינגונגין המון כאר רא דר גויים הם פרמודה כרדנש אסור הסת. ואגר גויים פיש אז יום טוב יך כארי יא יך עימארתי רא אז ישראל קראר כרדה גיריפתה באשד. דר המון בעל הבית אסור הסת כי אגר המין גויים רא דר חול המועד כארש רא כרדן מאנד. הר גנדי חוין לתחום. יעני המין גויים המין גאיי כאר מי כרדגיש אז דו הזאר קדם ראה דור תר באשד הם כי אורא כאר כונאנדן אסור הסת. ואמא אגר גיז האיי מטלטלין יעני בר דאשתה מי שודגי גון מיסלי ליבאס דר דרזיי גויים. יא כיתאב רא דר סועאפי גויים דאדה באשד וקראר כרדה באשד באו אז מועד פישתר. ואן גויים המין גיז רא דר כאנהי כודש בורדה דר חול המועד תייאר מי כרדה באשד. דורוסת הסת עייבי נדארד: (שם)

ג) כאר האיי צרכי רבים רא דר חול המועד כרדן מותר הסת. גון מיסלי שיכסתו ריכתי מקוה רא דורוסת כרדן יא כונה הא וראה האיי עאם רא תייאר כרדן. יא דר באלא האיי קבורה הא נישאני מיכונגד. כי כהנים בר חזר שודה טמא נה שוגד. אין טריק כאר הא רא דר חול המועד כרדן מותר הסת עייבי נדארד: (ש"ע תקמ"ד)

ד) אן סוודא גר האיי כי דפתר וגוט וחיסאב דארנד. והמה חיסאב הא שאן דר דפתר נוישתגי הסת. והמין דפתר שאן רא דר רוז האיי חול המועד סנגידה כמותי האיי אן וגלט האיי אן רא נוישתה ארסתה כרדה מי מאנן המין הם דורוסת גיסת. ואלל כוסוס אן שיריך הא וכונהין וגומאשתה הא כי דאניסתה גוט וחיסאב האיי פיש אז מועד כרדה מי שודגי שאן רא. דר חול המועד מי מאנן כי רוז האיי חול המועד בי כאר הסתים אז דוכאן ואז חוגרה פאריג הסתים. בא המדיגר נישסתה חיסאב הא מא רא מי סנגים גופתה דר רוזי חול המועד נישסתה רוזי מועד רא אז רוזי חול בתר תר כרדה דר חיסאב וגוט מי גוזראננד. אין ודאי אסור הסת. ואן הא מבזה את המועדות נאם דארנד: (קמח סולת)

ה) סוֹפֵר הָא דַר חוֹל הַמוֹעֵד כַּת נַוִישְׁתַן שָׁאן אָסוּר הַסְת. וְאַגַר יַעֲנֵי יַךְ כַּלִימַה רָא הַם הַגָּהָה כַּרְדַה דַר כִּיתָאב נַוִישְׁתַן אָסוּר הַסְת. אַמָא אַגַר דַר בֵּית הַכְּנֶסֶת בַּס יַךְ סֶפֶר תּוֹרָה דָאשְׁתַה בָּאשַׁנְד וְאָן סֶפֶר תּוֹרָה הַם גַלַט נָאךְ וּפָסוּל בָּאשַׁד. גַלַטִי אָן רָא הַגָּהָה כַּרְדַה נַוִישְׁתַן דוּרוּסְת הַסְת. זֵירָא כִּי דִיגַר סֶפֶר תּוֹרָה נַדָארַנְד כִּי דַר הַמִין רוֹז הָאיִ חוֹל הַמוֹעֵד בּוּרָאחוֹנְדַה בָּאנַנְד: (ש"ע תקמ"ה)

ו) בַּת הָאיִ סִיחַת סְלָאמַתִי נַוִישְׁתַה דַר הַמְדִיגַר יָא דַר שַׁהְרִי דִיגַר דַר חֲבֵרַשׁ פִירִסְתָאנְדַן דוּרוּסְת הַסְת. זֵירָא כִּי אִין הַם תַּעֲנוּג וְשָׁאדִי מוֹעֵד הַסְת. אַמָא בְשַׁרְטֵי אַז אוּן כַּת הָאיִ רוֹז הָאיִ חוֹל מֵי נַוִישְׁתַגֵישׁ. דַר אִין גוּזִי תַגְיִיר כַּרְדַה נַוִיסַד. וְדַר כַּת תִּזְכּוּ לְשָׁנִים רַבּוֹת יָא מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה גוּפְתַה מוּוָאפִירַה כַּרְדַה נַוִיסַד. נִיז שַׁכְסֵי דַר חוֹל הַמוֹעֵד דַר חֲבֵרַשׁ סְלָאם דָאדַה אוּרָא פוּרְסִידַנִי שַׁוַד הַם בָּאיַד מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה גוֹיַד: (שם תקנ"ו וקמח סולה)

ז) דַר חוֹל הַמוֹעֵד זַן גִירִיפְתַה נִישׂוּאִין וְחוּפָּה כַּרְדַן דוּרוּסְת נֵיסְת. נַה דוּכְתַר רָא וְנַה בֵּיבַה רָא. לֵיכִן שִׁידוּכִין כַּרְדַן מוּתָּר הַסְת. בְּשַׁרְטֵי בֵי סְעוּדָה הַמְּתוּר שִׁידוּכִין כּוּנַנְד. נִיז זַנֵי דָאדַרַשׁ רָא אַגַר יַבָּם גִירִיפְתַנִי בָּאשַׁד הַם דַר חוֹל הַמוֹעֵד נַגִירַד. אַמָא אַגַר אָדָם זַנַשׁ רָא גֵט דָאדַה בָּאשַׁד. וְאָן רָא בָּאז גַשְׁתַה מֵיגִירַם גוֹיַד דַר חוֹל הַמוֹעֵד נִישׂוּאִין כּוּנַד חוּפָּה כּוּנַד דוּרוּסְת הַסְת. וְנִיז סְעוּדַת בְּרִית מִילָה וּסְעוּדָהִי פִּדְיוֹן הַבֵּן רָא אַגַר דַר חוֹל הַמוֹעֵד כּוּנַנְד דוּרוּסְת הַסְת: (ש"ע תרמ"ו)

דיני מי שמת לו מת בחול המועד ודיני אבילות

סימן קצ"ד.

א) דַר חוֹל הַמוֹעֵד תַּעֲנִית דָאשְׁתַן יָא תַּעֲזִיָּה כַּרְדַן אָסוּר הַסְת נִיז דַר מוּרְדַה גִירֵיבָאן פָּארַה כַּרְדַה דַרָאנְדַן הַם דוּרוּסְת נֵיסְת. וְלֵיכִן סְעוּדָהִי הַבְרָאָה כִּי מִנְהַג הַסְת אֲבֵלִים רָא נָאן וְתוּכְם מֵי כוֹרָאנַנְד. אִין דוּרוּסְת הַסְת. אַמָא בִּרְכַּת אֲבֵלִים יַעֲנֵי דַר בִּרְכַּת

המזון

המזון נחם את אבלי ציון רא נמי כאננד : (קמח סולת)

ב) כסי רא דר חול המועד מורדה שוד. אז כיש האי גיריבאן פארה כרדן לאזים בודגיש. דר או בחול המועד אבילות נמי אפתד. גיריבאן הם נמי דראנד. ואמא בעד אז יום טוב גיריבאן דראנדה הפת רוזי אבילות רא אז בוראמדני מועד מי שומרד. וליכן אהלי הוצה לארץ כי יום טוב רא דו רוזה מיכוננד. אן הא באיד אבילות רא אז רוזי אכירי יום טוב שומרנד. יעני יך רוזי אכירי מועד. ניז שש רוזי דיגר בעד אז מועד געם הפת רוז מי שומרד. זירא כי יום טוב שני כי אז סוכני חכמים הסת ואז מתני תורה ניסת. בינא ברין המון יך רוזי מועד אכיר אז תגי חיסאב הסת. ואמא סי רוזש רא אז רוזי קבורה כרדן מי שומארד : (ש"ע תקמ"ה)

ג) והמין הם כי גופתים דר חול המועד אבילות נמי אפתד. אין דר כאר האי רווי ראסתי משהור בודגי הא. ליכן דר כאר האי פינהאני אבילות דר חול המועד הם הסת. גון מיסלי תשמיש המטה, וכוד רא דר אבי גרם שוסתן, ותלמוד תורה. אין כאר הא דר המון אבלי אסור הסת : (שם)

ד) הרך גנדי כי דר חול המועד אבילות נמי אפתאדה באשד. ליכין אנינות מי אפתד. אנינות המין כי תא מאדאמי מורדה רא קבורה נכרדה באשנד. און אדם אונן נאם דארד. ותא כי הנוז מורדה רא קבורה נכרדה באשנד. דר או גושת כורדן ויין נושידן אסור הסת. אין דר רוזי חול המועד. ואמא דר רוזי כודי יום טוב מורדה שודה באשד. ואן מורדה רא דר המון רוז קבורה נמי כרדה באשנד. דר או דיני אנינות ניסת. גושת ויין כורד מי תואנד : (שם)

ה) אגר פיש אז יום טוב מורדהי שוד. ואו אבילות כרד. אגר יעני יך סאעת פיש אז יום טוב אבילות כרדה באשד באו בס הסת. יום טוב כי דראמד אבילות אז או ברדאשתה מי שוד. ואמא באבתי סי רוז, רוז האי כודי מועד אז תגי סי רוז חיסאב מי שוד. באין תקריר, המון יך סאעתי פיש אז מועד רא הפת רוז

חיסאב

הִיסְאב מֵיפּוּנַד. וְכָל שֶׁכֵּן כִּי אַגַּר אַז יַךְ סָאעַת זְיָיאד תַר אֲבֵילוּת כַּרְדַה בְּאשַׁד. וְבַעְד דַר בָּאלָאיִ הַמִין הַפְּת. אַז רוֹזִי אַוֻולִי יוֹם טוֹב בִּיסְתוּ סֶה רוֹזִי דִיגַּר מֵי שׁוּמוּרַד גָּעֶם סִי רוֹז מֵי שַׁוַד : (שם)

ו) אַגַּר פֵּישׁ אַז יוֹם טוֹב הַפְּת רוֹזִי בּוּתוּן אֲבֵילוּת כַּרְדַה בָּאשַׁד. וְמוֹעֵד כִּי בְּאוֹ וָאה כוֹרְד. סִי רוֹז הַם אַז אוֹ בַּרְדָאשְׁתַה מֵישַׁוַד. וְאַגַּר יַעְנֵי רוֹזִי הַפְּת דַר רוֹזִי עֶרֶב יוֹם טוֹב בָּאשַׁד הַם. דַר אוֹ סִי רוֹז נַמִי רְסַד בַּרְדָאשְׁתַה מֵי שַׁוַד. וְדַר הַמוּן רוֹזִי עֶרֶב יוֹם טוֹב דַפְּעַתַן מוּיִ סַר גִּירִיפְתַה גָּאמַה שׁוּיִ הַם כַּרְדַה חָמָאם רַפְתַה הַם מֵיתַוָאנַד : (שם)

ז) אַגַּר רוֹזִי עֶרֶב יוֹם טוֹב רוֹזִי פַּנְגֻּום יָא רוֹזִי שַׁשׁוּמִי אֲבֵילוּתִי אוֹ בָּאשַׁד. וְאוֹ לִיבָאס יָא כּוּרְתַה וְאֵיזָארִי תָאזַהִי דִיגַּר נַה דָאשְׁתַה בְּאשַׁד כִּי דַר כְּבוּדִי יוֹם טוֹב פּוּשַׁד. אוֹ דַר הַמוּן רוֹזִי עֶרֶב יוֹם טוֹב בַּעְד אַז פֵּישִׁין הַמוּן לִיבָאס וְכוּרְתַה וְאֵיזָארַשׁ רָא שׁוּיַיד דוּרוּסְת הַסְת. בְּשַׁרְטֵי כִּי שַׁבִי יוֹם טוֹב בַּעְד אַז תָארִיךְ שׁוּדַן פּוּשַׁד : (שם)

ח) נִיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים הַם מִיסְלִי דִיגַּר יוֹם טוֹב הָא בָּארִין הַסְת דַר בָּאבַתִי אֲבֵילוּת. בְּאִין סַבַב אַגַּר שַׁכְסֵי פֵּישׁ אַז רֹאשׁ הַשָּׁנָה יַךְ סָאעַת אֲבֵילוּת כַּרְדַה בָּאשַׁד. אַז אוֹ הַפְּת רוֹזִי אֲבֵילוּת בַּרְדָאשְׁתַה מֵישַׁוַד. סִי רוֹזִי אוֹ דַר כִּיפּוּר בַּרְדָאשְׁתַה מֵי שַׁוַד. וְדַר רוֹזִי עֶרֶב כִּפּוּר מוּיִ סַר גִּירִיפְתַה חַמָאם הַם מֵי רַוַד. נִיז אִינְגּוּנִין דַר רוֹזִי סֶהוּם תִשְׁרִי אַגַּר בְּאוֹ מוּרְדַה שׁוּדַה בָּאשַׁד וְדַר הַמוּן רוֹז קְבוּרָה כַּרְדַה בָּאשַׁד. אוֹ הַם דַר רוֹזִי עֶרֶב כִּפּוּר מוּיִ סַר גִּירִיפְתַה חַמָאם רַפְתַה מֵיתַוָאנַד. זִירָא כִּי רוֹזִי עֶרֶב כִּפּוּר רוֹזִי הַפְתוּמִי אוֹ הַסְת : (שם)

ט) יַךְ סָאעַת פֵּישׁ אַז כִּפּוּר אַגַּר אֲבֵילוּת כַּרְדַה בָּאשַׁד. הַפְּת רוֹזִי אוֹ דַר הַמִין יַךְ סָאעַת קְטִי תַמָאם הַסְת אַז פֵּישִׁי כִּפּוּר בַּרְדָאשְׁתַה מֵי שַׁוַד. וְדַר עֶרֶב סוּכּוֹת סִי רוֹזִי אוֹ הַם בַּרְדָאשְׁתַה מֵי שַׁוַד. דַר עֶרֶב סוּכּוֹת מוּיִ סַר גִּירִיפְתַה חַמָאם רַפְתַה מֵי תַוָאנַד : (שם)

י) בַּסֵי יַךְ סָאעַת פֵּישׁ אַז סוּכּוֹת אֲבֵלוּת כַּרְד. הַפְּת אַז אוֹ בַּר

דאשתה מי שוד . וליכין סי רוז רא אין תקריר חיסאב מיכונד. המון יך סאעתי פיש אז סוכות הפת רוז חיסאב. הפת רוזי סוכות קטי מישוד גהארדה רוז. ושמיני עצרת מועד בתורי כוד הסת אין הם הפת רוז חיסאב מישוד. אין געם ביסתו יך רוז. ניז יך רוזי אכירי יום טוב כי דר חוצה לארץ שמחה תורה הסת אין קטי ביסתו דו רוז מי שוד. והשת רוזי דיגר אז בעדי יום טוב מי שומורד. געמע סי רוז כרדה בעד מויי סר גיריפתה חמאם רפתה מי תואנד : (שם)

יח) **אגר** יך סאעת פיש אז פסח אבלות כרדה באשד. המון יך סאעת הפת רוז חיסאב מי שוד. והפת אז או ברדאשתה מי שוד. ואמא סי רוז רא אין תקריר מי שומארד. הפת רוז פיש אז פסח רא חיסאב מי כונד. והשת רוזי כודי פסח קטי אין מי שוד. ט"ו רוז. ובעד אז פסח. ט"ו רוזי דיגר מי שומורד געם סי רוז מי שוד. בעד מויי סר גיריפתה חמאם רפתה מי תואנד : (שם)

יט) **שבסי** יך סאעת פיש אז יום טובי שבועות אבלות. כרד. הפת אז או ברדאשתה מי שוד. ליכין סי רוז רא אין תקריר חיסאב מיכונד. המון יך סאעתי פיש אז יום טוב הפת רוז חיסאב הסת. וכודי רוזי אולי יום טובי שבועות הם הפת רוז חיסאב מי שוד. זירא כי דר וקתי בית המקדש קיים בודן אגר כסי דר רוזי אולי שבועות קרבן אוורדה נמי תוואניסת. תא הפת רוז רא או תשלומין כרדה קורבאנש רא מי אורד. באין סבב המין יך רוזי אולי יום טובי שבועות רא הפת רוז חיסאב מיכונים. אין געמע גהארדה רוז. ואז רוזי. דוומי שבועות באז ט"ז רוזי דיגר באלאיי המין מי שומורד. אין געם סי רוז מי שוד ובעד מויי סר גיריפתה חמאם מי רווד : (שם)

יג) **דרך** באלא דר סעיף יו"ד גופתה בודים כי דר באבתי סי רוז. יום טובי סוכות ושמיני עצרת רא גהארדה רוז חיסאב מיכונגד. אין גב דר שרטי כי פיש אז יום טוב או יגאן סאעת יא זיאד תר אבילות כרדה באשד. וליכין, אמא אגר דר רוזי חול המועד של סוכות באו מורדה שודה באשד. ודר או כי

אבלות נמי אפתד. אמא בעד אז יום טוב כי או אבלות מי כונד דר אין באבת מאנדן מא באבתי סי רוז. יום טובי סוכות ושמיני עצרת רא גארדה רוז חיסאב נמי כונים זירא כי דר חול המועד הנוז באו אבלות נה אפתאדסת. ליכין באייד סי רוז רא אז רוזי מורדה רא קבורה כרדן סי רוזי בותון שומארד. גונאן כי דר באלא דר אכירי סעיף ב' מוזאכירה שודה גי: (קמח סולת)

יד) **שכסי** דר רוזי שבת ויא דר רוזי יום טוב כבר שונוויד כי יך כישי לאזים בגיריבאן דראנדן בודגיש. דר יגאן וילאיית מורדסת. וכודי רוזי שבת יא יום טוב מורדני אורא סי רוז שודסת. יעני דר שבי יך שבת יא דר שבי מוצאי יום טוב. שבי ל"א דאכיל מי שוד. באו נה גיריבאן והפת מי רסד. ונה סי רוז. זירא הר גנדי כי או רוזי תו אום שונידה באשד הם כי. אבלות כי דר או אז בראיי שבת יא יום טוב נמי אפתד. גוייא כי או דר רוזי סי נשונידה באשד. ודר רוזי ל"א שונידה באשד. ליכין דר המון רוזי שבת יא יום טובי שונידגיש. יך סהל דר דברים שבצנעא נוהג הסת כי מסלן תשמיש המטה יא תלמוד תורה אין כאר הא רא נכונד: (ש"ע שם)

טו) **אגר** דר רוזי שבת יא יום טוב כברי שוניד. והמין רוזי שבת יא יום טוב מורדה רא ל"א רוז שודה באשד. דר אין אגר יעני דברים שבצנעא הם נוהג ניסת. ודר שבי יך שבת יא מוצאי יום טוב יך סאעת אבלות כונד בם כיפאיית הסת: (שם)

טז) **שכסי** כבר שונוויד. דר רוזי שבת כי יך כישש מורדסת. והנוז סי רוז נשודסת. או שבי יך שבת גיריבאן פארה כרדה אבלות מי כונד. ליכין המין רוזי שבת רא הם אז תני הפת רוז מי שומורד. ורוזי הפתומי או רוזי ערב שבת מי שוד: (שם)

יז) **דר** שכסי מורדה שודה באשד. דר רוזי יך שבת. כי רוזי הפתי או רוזי שבת מי שוד. דר המון שבת תא שחרית אפתאב בוראמדן רא דברים שבצנעה דר או נוהג הסת. ואמא בעד אז שחרית או אז אבלות בוראמדה חיסאב הסת. ואגר דר מנחהי המון שבת או דר עליהי ספר תורה בוראייד דורוסת הסת: (שם באה"ט)

יח) **שבסי** בעד אז דה רוזי יום טובי סוכות כבר שונויד כי. יאך כישי או רוזי ערב סוכות מורדה בודסת. ואן אדם האיי דר פישי המון מורדגי בודגי הא. המון רוזי מורדה מורדגי רא הפת רוז חיסאב כרדה וסוכה ושמיני עצרת רא גארדה רוז חיסאב כרדה ואין דה רוז קטי דר המין רוז און הא מסלן אז אבלות בוראמדה הסתן. או דר דילש נגוייד כי במן הם אבילות נמי רסד. אמא דר או הפת רוז. וסי רוז בותון אז רוזי שונידנש מי רסד. ואון הסת כי מועד הפת וסי רוז הא רא ברדאשתה מי כונד. ויי דר אן האיי כי פיש אז יום טוב אגר יאך סאעת אבלות כרדה באשנד. ואין אדם כיי אבלות כרדה בוד כי אז או הם ברדאשתה שווד. בינא ברין דר או הפת וסי רוז בותון מי רסד :

דיני לכבד את המועדות ושלא לבזותן סימן קצ"ה.

ליום י"ח.

א) **גופתין** חכמים עליהם השלום דר מסכת אבות חמבזה את המועדות אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא. יעני הר שכסי כי חול המועד רא סהל מי גירד. ורסמו רסום וכאר האיי חול רא דר חול המועד מיכונד הר גנדי המון אדם תורה כאן הם באשד. גיז דר דסתש עמל האיי ניך הם דאשתה באשד כי. או חלק דר עולם הבא נדארד. ואכנון באייד אדם הושייאר שודה דר המין סוכני חכמים זין מאנד כי אז סבבי יאך סהל גונאה. או אז עולם הבא מחרום מי שודסת. ג'יתו אכנון ביסייארן אז בראדראני אימא קוומי ישראל אין סוכן רא סוסת גיריפתה דר רוז האיי חול המועד משא ומתן מיכונד. והיג' דר דיל שאן נמי גויינד כי אז יגאן חכם רפתה פורסים כי כדאם כיל כאר דר חול המועד מותר הסת, וכדאם כאר אסור הסת. ואז עקלי כודשאן דר כודשאן פתווא דאדה הר כיל כאר רא מיסלי רוז

הָאִיי חוֹל בְּארִין דַר חוֹל הַמּוֹעֵד מֵיכּוּנַנְד . הַרְגִיז דַר יָאדִי שָׁאן נַבֵּי בְּיָיאַיַד כִּי אִימְרוֹז מוֹעֵד הַסְּת בָאַיַד אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה שֶׁל מִצְוָה כּוּנֵים. קְדוּשָׁהִי אִימְרוֹז רָא פַּרָאמוּשׁ נַכּוּנֵים. י״ר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כּוּדַשׁ דַר אָן הָא מְחִילָה כּוּנַד. כִּי נַבְאַשַׁד אִין מוּשְׁכִּיל וְרוּזִי סַבַּת הַסְּת. בִּינָא בְּרִין אֲדַמֵי תַּרְסִי כּוּדָא דַר דִילַשׁ דָאשְׁתַה בָּאשַׁד וְאַז עָון תַּרְסַד. אוֹ אִין דִין וְשַׁרִיעַת הָא רָא דַר פּוֹסְקִים כָּאנְדַה פַּהְמַד. יָא דַר פֵּישִׁי יְגָאן חָכָם רַפְתַה פּוּרְסַד כִּי גִ׳י כֵיל כָּאר רָא דַר חוֹל הַמּוֹעֵד כַּרְדַן מוּתָּר הַסְּת. וְכַּדָאם כָּאר רָא כַּרְדַן אָסוּר הַסְּת. וּבַעַד כָּארִי כּוּד רָא דָאנִיסְתַה כּוּנַד כִּי בְחָאלַתִי עָוֹן נַבִּיָיאַיַד: (פלא יועץ)

ב) לָאזִים הַסְּת אָדַם כִּי דַר רוֹז הָאִיי חוֹל הַמּוֹעֵד סְעוּדָה וַאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה כּוּנַד. יַעְנִי אַז דִיגַר רוֹז הָאִיי חוֹל דַר אִין תַּפְרִיקַה כּוּנָאנַד. וְנִיז גוּפְתִין חֲכָמִים ע״ה. לֹא נִיתְּנוּ שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל. אֶלָּא לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה. וּבָאז מַעְנֵי כַּרְדַה הַסְתַנְד דַר פְּסוּקִי כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפּוֹט. דַר אָן הָאִיי כִּי כּוּלִי רוֹז הָאִיי חוֹל אַז בְּרָאִי נַפַקַה וְרִיזְקוֹ רוּזִי שָׁאן הַרְגִיז בֵּיכָּארִי נַדָארַנְד כִּי נִישַׁסְתַה תּוֹרָה כָּאנַנְד. וְאַגַר הַמּוֹן הָא אָמַדָה דַר הַמִּין רוֹז הָאִיי חוֹל הַמּוֹעֵד הַם נִישַׁסְתַה עֵסֶק תּוֹרָה נַכּוּנַנְד. פַּרְדָא דַר יוֹם הַדִּין גִ׳י גְוָואב מֵי דִיהַנְד. אַגַר גְוָואב גוּיַינְד כִּי מָא אַז בְּרָאִי פַּרְנָסָה וּמָעָאשִׁי רוֹזְגָאר בֵּי כָּארִי נַדָאשְׁתֵים כִּי נִישַׁסְתַה עֵסֶק תּוֹרָה כּוּנֵים. כּוּדָא וַנְד דַר אָן הָא מֵיגוּיַד כִּי דַר רוֹז הָאִיי חוֹל הַמּוֹעֵד כִּי בֵּיכָּאר בּוּדֵית גִ׳י מַעְנֵי תּוֹרָה נַכָאנְדֵיד. וְדַר אִין כָּאהִי נַכָאהִי הֵיג גְוָואב נַדָארַנְד כִּי גוּיַנְד. וְאַמָּא אַגַר דַר רוֹז הָאִיי חוֹל הַמּוֹעֵד עֵסֶק תּוֹרָה כַּרְדַה בָּאשַׁנְד. דַר אוּן, טַעֲנָה שָׁאן פִּתְחוֹן פֶּה זְבָאן דַרָאזִי דָרָאנְד כִּי גוּיַנְד . וַקְתִי בֵּיכָּאר בּוּדִים דַר חוֹל הַמּוֹעֵד נִישַׁסְתַה תּוֹרָה כָּאנְדֵים. הַמִּין הַסְּת פָּסוּק גוּפְתַסְת כִּי אֶקַּח מוֹעֵד. יַעְנִי אַגַר מַן מוֹעֵד רָא דַר כּוּד גִירַם נִישַׁסְתַה תּוֹרָה כָּאנַם. אָנְגַה אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפּוֹט. כִּי זְבָאן דַרָאזִי וּגְוָואבִי גַב זַדַן דָארַם. טַעֲנָהִי שָׁאיִיסְתַה טַעֲנָה כַּרְדַה מֵי תְוָואנַם: (שם)

ג) בִּינָא בַר אִין אָדַם גִ׳י מִיקְדָאר בַּר חַזְרֵי כּוּד בָּאשַׁד כִּי אִין רוֹז הָאִיי חוֹל הַמּוֹעֵד רָא דַר הֵיג וְפוּג נַגוּזָרַאנַד. זֵירָא כִּי

ספר

ליקוטי דינים

חלק ראשון מש"ע יורה דעה

הנלקטים על ידי יד כהה מכתת כתותי, בקוצר אמיץ לקוטי בתר לקוטי, כמלקט ברהיטנ"י מטי ולא מטי, אשר לקטתי ואספתי באמרי"ם, מפי ספרים וסופרים, דינים הנצרכים, משלחנם של מלכים פוסקים אחרונים, ובראשם מרן ז"ל גדול הסגנים, אנא זעירא דמן חברייא עפר רגלי החכמים

הצב"י **אברהם אמינוף** ס"ט

יליד **בוכארא** תושב עיה"ק ירושלם תובב"א

ובדי לזכות את רבת בני עמי יושבי בוכארא ואגפיה, למען ילמדו ויבינו מרבית המון העם נער וזקן איש ואשה, פשוט ובעל מלאכה, העתקתים ללשון **פארס"י** צח באותיות מרובעות ובנקודות, ע"י המעתיק המתרגם איש אשר עמו מליצה וניב שפתים בלשוננו לשון פארס"י, דין גברא רחימא דנפשאי, כמוה"ר מו' **שמעון חכם** יצ"ו תושב ירושלם עיה"ק תובב"א

נדפס

פעיה"ק **ירושלם** תובב"א

שנת ובעת **קבצי אתכם** לפ"ק

בדפוס ה"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

הסכמת הרב הגאון עט״ר ראשון לציון נר״ו.
והקדמת המוציא לאור. כבר נדפסו בחלק
ראשון אורח חיים ומשם תדרשנו.

מפתחות

יעני כליד האיי אין כיתאב

מפתחות

יעני כליד האיי אין כיתאב:

חלק יורה דעה

דיני מתנות זרוע לחיים והקיבה לכהן סימן א.

א) דר תורתנו הקדושה

פסוק מצות עשה פרמודסת. וזה יהיה משפט הכהנים מאת העם מאת זבחי הזבח אם שור אם שה ונתן לכהן הזרוע והלחיים והקבה: יעני הר שבטי ישראל. אגר גאר פאיי כודש רא. יעני גאווי גוספנדי ובוזי רא זבח כרדה שחיטה כונד. באיד סה אנדאמי אן רא דר כוהן דיהד. יעני באזו זבך. ומיעדה כי דר שהר האיי בוכארא נאמי אן רא שירדאן מיגויינד. והמין הם בם דווקא אזאני גאוו וגוספנד ובוז. ונה אזאני אהו וגוזן ומורק (ש"ע יורה דעה סימן ס"א):

ב) המין באזו גופתני כדאם הסת. אין דסתי ראסתי חייואן רא באזוייש מיבאשד. כי חדי יך סרי באלאיי אן מירסד פייווסתה דר אוסתוכאני פחמי שאנה. וחדי סרי פאייאני אן פייווסתה מירסד דר המון פאגהי קטי כלה פורוש מישודגי. והמין כודי באזו הם דו בוגון הסת בהם פייווסתה. יעני אוסתוכאני איליך אזאני כיתף בהמראיי און אוסתוכאני דראזי דר פאגהי קטי כלה פורוש מישודגי רסידה איסתאדגי המין אנדאם זרוע נאם דארד. גושתי אן קטי באיד דר כהן דאדה שווד (שם):

ג) זבך המין כי כאלינגי פאייאני גאר פא רא בהמראיי זבאן כי דר מייאנהי אן הסת. פוסת ופשמש קטי תא חדי פישי חלקהי כלאני כרכראנך יעני תא קריבי מוקאמי גאיי שחיטה מיברדגי רא בורידה באיד דר כהן דיהד (שם):

ד) **מיעדה** המין כי חמון כיתה גהי פאייאני סיך רודה בודגי כי כוראבי תוגרי אול אז דורוני סידרודה גודא שודה דר דורוני המון מידראיד המון קיבה נאם דארד. באיד המין כלתה גה רא בהמראיי רוונגי דורון וביארונש בודגי קטי דר כהן דיהד : (שם) :

ה) **ודר** אין זמאנה הא המין מצוהי. זרוע לחיים וקיבה דר חוצה לארץ גארי ניסת. אמא בם דר ארץ ישראל נוהג הסת. סבב אלחאל מאייאן הלכה רא בקולי רבי אלעאי מיכונים. כי שאן דר מסכת חולין דר דף קל"ו המונגן פרמודין כי בם דר ארץ ישראל גארי באשד: (שם)

ו) **המין** מתנות רא באיד דר כהן תלמיד חכם דיהד. ואגר תלמיד חכם מווגוד נבאשד. אנגה דר כהן עם הארץ דיהד. והמין מתנות רא כהן הר טריקהי כורד אכתייאר דארד. יעני כאהי גושאנדה כורד. ובאהי כבאב כרדה כורד. ודר גאיי כי כהן מווגוד נבאשד ישראל המין מתנות רא נרך כרדה כודש מיכורד. ובעד פולי המון רא כדאם וקתי כי כהן מווגוד שוד דר כהן מידיהד (שם) :

ז) **כהן** יא לוי אגר חייוואני כודשאן רא שחיטה כונגד. און הא אז דאדני אין מתנות פטור הסתנד : (שם)

דיני החלב סימן ב׳

א) **גרבוי** גאוו וגוספנד ובוז רא כורדנש חראם הסת ודיני כרת דארד. אמא גרבויי אהו וגוזן מותר הסת וכורדנש חלאל הסת :

(ש"ע יור"ד סימן ס"ד)

ב) **כדאם** גרבו הא חראם הסת. המון גרבויי כי דר באלאיי אישכמה פושאנדה גי. וגרבויי באלאיי הזאר כאנה בודגי. וגרבויי באלאיי כולהך בודגי. וגרבו ופרדהי באלאיי פושת מגזי בודגי: וגרבויי תחתי מיאני הייוואן בודגי. וגרבויי אזאני מיעדה. וגרבויי רודה ופופאני ועציב רא יך גז אז סרי באלא יך גז אז טרפי פאייאני און הם חראם הסת. ואן גרבויי באלאיי גורדה הא בודגי. וגיז ספידי האיי דורוני כודי גורדה בודגי. ואן פרדהי איספורגי כי יעני דר טרפי גספי איספורג בודגי. וגיז רג האיי דורוני איספורג בודגי כי סה רג דארד. נוגי סרי

רג׳ רא בשאלה כונד. המין סה רג׳ הא אזאיספורג׳ בשידה מישוד. ואגר המין רג׳ כנדה שוד. אז דומאלי אן גאך כרדה באייד יאפתה גירד. ואן פרדה וספידי האיי אזאני גיגר. גמיעי המין מזכוראן חראם הסת כורדן דורוסת ניסת: (שם)

ג) **גיד** הנשה כי דר מגזי ראני היואן הסת ויי רא כורדנש חראם הסת.
והמין גיד הנשה הר גנדי כי כודש יך תא באשד הם כי אז אן מיידה מיידה נודה האיי ביסיארי גודא שודה דר הר טרפי גושתי ראן רה כרדגי הסת. בינא בר אין דכייא כרדני אן משקת ודושואר הסת. דר המין סבב גושתי ראני גאו גוספנד ובוז ואהו רא נמי כורנד. אמא דר וילאיתי ארץ ישראל גושתי ראני אזאני גאו רא אדם האיי עאמיל פאכיזה דכייא כרדה המה רג׳ האיי גיד הנשה רא גיריפתה מיתואננד. זירא כי רג׳ האיי גאו גסף הסת. בינא ברין ראני גאו רא מיכורנד: (סי׳ ס״ה)

דיני איסור אכילת דם ושאר דברים האסורים משום דם סימן ג׳:

א) **דר** תורתינו הקדושה ג׳נד דפעה בר חזר פרמודה נוישתה אמדסת
כי כוני אזאני גאר פא הא וכוני אהו וגוזן. וכוני מורק הא וגנור הא רא כורדנש חראם. שכסי אגר כוני מעדני גאן מיבוראמדגי אזאני המין הא רא כורד חייב כרת מישוד. ואגר כוני אזאני דיגר אנדאב הא רא כורד. אז לא תעשה מיגוזרד. בינא בר אין גנדין רג׳ האיי כון דר מגזי גושת הסת כי ויי דר נמך כרדן קטי הם כונש נמי רוד. ולאזים הסת כי אול המון רג הא רא יאפתה פאכיזה דכייא כרדה גירד. ובעד גושת רא נמך כונד. גון מיסלי רג׳ האיי אזאני כיתף. ואזאני דסת. ואזאני כאלינג הא. ואזאני זבאן. ורג׳ האיי גרדן. ורג׳ האיי דיל. ורג׳ האיי כג גה. ורג האיי סורכי דורוני רוגני עציב ורוגני רודה הא בודגי. ופרדהי אזאני מיינהי סר. ופרדהי באראי מאיהי היואן בודני. גמיעי המין הא רא באייד אול גיריפתה דור כונד. ובעד אן גושת רא נמך כונד: (יור״ד סי׳ ס״ה)

כוני

ב) **כוני** אזאני גורא כי אז שיכמי חיוואני שחיטה שודה יאפת מישודגי הם. מיסלי כוני מאדרש באריין חראם הסת. ואמא כוני מאהי וכוני מלך חלאל הסת כורדנש אסור ניסת. וכוני אדמי זאד כוני כודש בכודש אסור ניסת. מסלן אגר כסי נאן יא אוסתוכאן רא באיידני שוד. ואז דנדאנש כון בוראמדה דר המין נאן יא אוסתוכאן אלודה שוד. המון כון רא פאך כונד יא תראשידה גירד ובעד המון נאן ואוסתוכאן רא כורד דורוסת הסת. אין הם אז בראיי מראית העין. נבאשד בי אין הם חלאל הסת. ואון כוני מייאני דנדאנש בודגי רא מכידה כורד לכתחילה חלאל הסת: (שם סי׳ ס״ו)

ג) **כון** כי אגר דר ספידיי תוכם יאפת שוד. המון גבלהי כון רא גודא כרדה גיריפתה פרתאוד. ובאקי תוכם חלאל הסת. ואגר דר זרדיי תוכם כון יאפת שוד. אן תוכם אסור הסת כורדן דורוסת ניסת. אין דר קולי מרן. ואמא דיגר בישתרי פוסקים גופתין כי כאהי כון דר ספידי יאפת שוד. וכאהי דר זרדי יאפת שוד אסור הסת. און תוכם רא נכורנד: (שם)

ד) **תוכמי** ביסייארי רא כסי שיכסתה אז פוסתי אן בראוורדה דר טבק אנדאכתה בהמדיגר קטי כרדה באשד. ודר באלאיי יך זרדיי יך תא אז המון תוכם הא כון יאפת שודה באשד. הרגנדי כי המון זרדיי כון דאשתגי רא או שינאכתה גיריפתה מי פרתאפתה באשד הם כי. גמיעי המון תוכם הא חראם הסת. זירא כי קטי שודגי הסת וספידיי באלאיי זרדי בודגי נאזוך הסת. זוד בהמדיגר נפידה מיגירד. אמא אגר המין תוכם האיי שיכסתגי דר טבק גודא. מועיין איסתאדה באשד. וזרדי הא דר המדיגרש קטי נשודה באשד. ודר יכי אז אישאן כון יאפת שודה באשד. תרתיבי אין המין כי. גמיעי זרדי האיי בי כון רא איסתה איסתה אז טבק גודא כרדה גירד. והמון תוכמי כון דאשתגי בהמראיי ספידי הא דר טבק באקי מאנד. ובעד טבק קטי בוראוורדה ריזד: (שם)

ה) **תוכמי** בותון רא כי כם גושאנדני מישווד. ויא כי דר באלאיי סר דם וסרפושי דיגי עאשי חמין מאנדה מיפזאנד דר ויי דיקת כרדה גומאן נכונד כי מבאדא יגאן תאיי המין כון דאשתה

באשד. גופתה. אמא דר טריקי ביסייאריי עאלם ניגאה מיכונים. זירא על הרוב המה תוכם הא כון נמי בוואיד. גיתו שודה אז צד תא יך תא כון מי בוראיד. דר אין קדר הא קטי במא דיין ניסת כי המה תוכם רא שיכסתה דידה בעד פזים. אמא מאייאן תוכם רא נא שיכסתה מי פזים. ואגר בעד אז פוכתן דידים כי יגאן תא אז המין דוכם הא כון דאשתה באשד. המון תוכם רא מי פרתאויים. ונמי כורים. ליכין חסידים ותקווא דאר הא אגר תוכמי ביסייארי רא גושאנדני שונד. יך ביל הילהי שרעי דיגר מיכונד. דר דיגי אבי גוש אול יך במתר באכיסטר רא מי אנדאזנד כי המון אב תירה ובד מזה שוד. בעד תוכם הא רא מי אנדאזנד. סבב המין כי אגר יגאן תא תוכמי כון דאשתגי דר מאביינגי אן הא באשד. כודי המון תוכם חראם ובאקי דיגר תוכם הא חלאל. גון כי און תוכם הא מזה וטעמי המון באכיסטר רא מיגפד. ונה מזהי כוני און תוכמי כון דאשתגי רא: (ס' בן איש חי)

ו) **כסי** תוכמי רא כבאב פרדה נים דורמול קולט זדה כורדני שוד הם גאיז הסת. דר אין דיקת נכונד כי מבאדא כון דאשתה באשד גופתה. זירא כי דר ביסייארי עאלם ניגא מיכונים. ביסייאר תרי תוכם הא בי כון הסת. ואמא אגר כסי תוכם רא שיכסתה דר דיג ודר תאבה יזאזי מי כרדה באשד. יא דר אש מי אנדאכתה באשד. ויי רא תוגרי שיכסתה דר דיג ותאבה נה אנדאזד. אול שיכסתה דר דורוני טבק גה בינד. כי כון נדאשתה באשד. בעד דר דיג אנדאזד: (ש"ע סימן ט"ז ובהגהה)

ז) **תוכמי** שיכסתה אז פוסת בוראוורדה שודגי רא אז גויים כרידה כורדן דורוסת ניסת. סבב אין כי מבאדא תוכמי נבלה וטרפה רא דר דורוני אן קטי כרדה המראה כרדה באשד: (בן איש חי)

דיני מליחת הבשר משום דם סימן ד'

א) **אז** סבבי כורדני כון חראם בודן, לאזים הסת כי באייד אול

הר כדאם גושת נאם רא נמך כוננד. ובעד פזנד. זירא כי המין נמך גושת רא כוני אן רא כשידה גיריפתה רד מיכונד. ואסור הסת כי אגר כסי גושת רא נמך נא כרדה כורד. גון כי אגר בי נמך גושת רא דר אבי גרם אנדאזד. יא דר באלאיי אלאב כבאב כונד. אז זרבי גרמי רא המון כון הא גושידה בירון מיבוראייד. ובעד באז גשתה דר גושת מיגפד. בינא ברין תא נמך נכוננד דיגר עילאגי נדארד: (ש״ע יורה דעה סימן ס״ט)

ב) ליבין גושת רא באייד אול דר אב אנדאכתה שויינד ובעד נמך זננד. אוולאן לאזים הסת כי מיקדארי נים סאעת גושת רא דר אב תר כרדה מאנן. סבב כי כון האיי שך שודגיי אן כוב מולאיים שוד. ואגר רפתו כסי רא פורצתי נים סאעת בר דאש פרדן נבאשד. ואו המון גושת רא דיקת כרדה סה כרת פאכיזה דר אב שוסתה בעד דפעתן נמך כונד הם דורוסת הסת בשרטי כי כוב דידה זין מאנדה בינד כי כוני שך שודגי נדאשתה באשד. ואגר כוני שך שודגי דאשתה באשד. דר אב קמי כוב דסת דסת כרדה מולאיים כונד. והמין אב הם באייד סה דפעה אבי תאזה כונד. ונה כונד כי דר יך אב סה באר גוטאנדם בם הסת מי גופתה באשד: (שם)

ג) גושת רא כי פיש אז נמך כרדן שוסתה שווד יך סהל ברדאשת כונד כי אבי באלאיי גושת בודגי גכידה רווד בעד נמך כונד. זירא כי אגר גושת ביסייאר סיר אב באשד נמך הא רא אב מי ברד ודר גושת נפע נמי כונד. ליכין און קדר ביסייאר הם צבר נכונד. כי מסלן גושת רא המה אבש רפתה בותון כושך מישודה באשד. אין הם נפע נדארד. אמא נה אבי ביסייאר דאשתה באשד. ונה בי אב באשד. המין טריקה רא נמך כונד: (שם)

ד) גושת רא באייד דר באלאיי יך פיראייהי סוראך סוראך דאשתגי נמך כונד. מטלב אין כי המון כון וזרדאבי אן גמע שודה יך גא נה איסתד. גכידה בירון רווד. מסלן יא דר באלאיי צבת. נמך כונד יא דר באלאיי היזום וכאה וגוב

ריזה. ויא יגאן תכתהי פהם רא נישיב כרדה מאנד כי זרדאב שארידה רווד. וליכן אגר דר דורוני טבק לגן תגארה יא תכתהי נישיב נא כרדה גי נמך כרדה באשד בי כאר הסת נפע נדארד : (שם)

ה) גנד פרגה גושת האיי ביסייאר רא אגר נמך כרדה דר המון סבת באלאיי המדיגר מאנד הם דורוסת הסת. מא נמי גויים כי בלכי המון זרדאבי גושתי באלא בודגי רא גושתי פאייאן בודגי מי מכידה באשד. זירא כי קאעידהי גושת המין הסת כי דר סאעתי זרדאב רא קייד כרדה איסתאדנש. און וקת הרגיז בכוד נמי גפד. הר גנדי כי זרדאב הא געם שודה דר גוקורי האיי באלאיי גושת חווז גה שודה איסתאדה באשד הם כי זררי נדארד מותר הסת : (ש"ע שם)

ו) פרגה האיי אנדאמי גושתי כלאן ואוסתוכאני כלאן רא באייד אוול פיש אז תר כרדן בורידה שיכסתה פרגהי כורד כונד בעד שוסתה נמך כונד. ואגר רפתו כסי א' פושתי גושתי בותון יא יך סינהי גאווי בותון רא בולך נא כרדה המתור שוסתה נמך כרדה באשד הם דורוסת הסת בשרטי המה גאיי אן רא אז דורון ואז בירון דיקת כרדה נמך זדה באשד : ואן שבצי כי אגר גושת רא דר אב תר כרדה שוסתה באשד. ופיש אז נמך כרדנש כארד קטי המין גושת רא בורידה פרגה כרדה באשד. באייד אז סרי נוו יך בארי דיגר המון גושת רא דר אב שוייד כי מקצד דר המון מוקאמי כארד קטי בורידה שודגי הם אב הוואנדה שווד כי נמך כורד : (שם)

ז) ואמא אגר כסי גושת רא נמך כרדה שודה בוד. וגון קייאן נמך הם כורדה בוד. ודר וקתי אז נמך בוראוורדנש פיש אז שוסתן כארד קטי בורידה פרגה כונד. בעד שוסתה אז נמך בוראורד. אין זרר נדארד. מא נמי גויים כי אז סרי נוו אין רא שוסתה נמך כון כי המון מוקאמי כארד בורידגי הם נמך כורד. זירא כי המון נמך כרדגיש המה כון וזרדאב רא אז מגזו מייאני גושת יך באר כשידה גיריפת חאגתי דיגר נמך כרדן ניסת. ואמא לכתחילה פיש אז נמך בוראוורדן כארד קטי בורידן כוב ניסת כי

בארד בכוד מיפד. ואגר רפתו בורידה באשד באיד בארד רא דורוסת פאך כונד: (שם)

ח **נמכי** אזאני גושת רא נמך מיכרדגי. באיד נה און קדר ארד בארין מידהי אם כרדגי באשד. ונה מיסלי דאנהי נכות בארין דורושת באשד. אמא מיאן כיל באשד. יעני אגר ביסייאר מידהי סודה באשד און קדר נגז כון וזרדאב רא רד נמי כונד. ואגר ביסייאר לונדה ודורושת באשד. ויי אז באלאיי גושת אפתאדה מי רווד נספידה נמי מבד. בינא ברין נמכי מיאן כיל קטי נמך זנד. וניז נמך רא און קדר ביסייאר הם נפאשנד כי מיסלי אנדאווה מיכרדגי בארין בותון גושת רא מי פושאנדה באשד. אמא גאקש קטי. נה ביסייאר ונה כם: (שם)

דיני שיעור שהיית הבשר במלח סימן ה'

א) **קייאצי** איסתאדני גושת דר נמך אוולאן לאזים הסת כי יך סאעת דר נמך איסתד. ואגר רפתו זלור באשד. מסלן ערב שבת רוז כותאה. ויא אין כי דר כאנה מיהמאן דארד ודר מיהמאן בי וקת מי שודה באשד. ויא דר ראה צפר רפתני באשד ויא דר כסל. דר אין טריק וקת הא אגר המון גושת ביסת דקיקה יעני סה יכי סאעת הם נמך כורד כיפאיית הסת. המין הם נגז דיקת כרדה המה גאיי גושת רא נמך זנד. ואגר זלור נדאשתה באשד. אנגה אז קייאצי יך סאעת נמך כורדני גושת פישתר אז נמך נבורארד. ודר אין שהר הא מנהג כרדין כי אגר כסי זלור ואישתראב דאשתה באשד. גושת רא דר מרד מידיהנד כי מרד נמך כונד. בעד אז. נים סאעת אז נמך מי בוראר נד. ואגר זעיף נמך כרדה באשד א' סאעת צבר כרדה בעד אז נמך מיבוראר נד. טעמש רא נדאניסתם אז גי סבב באשד. בלכי מגר אז סבבי כי דעת נשים קלות בודן באשד כי זעיף נגז מיסלי מרד בארין דיקת כרדה כוב נמך נמי זדה באשד:

(יורה דעה סי' ס"ט ושמ"ת המעתיק)

ב) **שבצי** גושת רא אול דר אב נה שוסתה תוגרי אז באזאר

אוורדה המתור נמך כרדה באשד. הר גנדי כי הנוז ביסייאר תא קייאצי נמך כורדן רא פורצת נא שודן פיש דר יאדש אמדה באשד הם כי. אן גושת רא כורדנש אסור הסת. נגויד כי אין פנג שש דקיקה דר נמך איסתאדנש זלר נדארד. ומן אין רא נמך האייש רא אפשאנדה שוסתה אז סרי נו נמך מיכונם. אין כאר נפע נדארד. ליכין אגר הפסד מרובה באשד. יעני ערב שבת באשד כי דיגר גושת בדסת נמי דראייד. אז עונג שבת מימאנד. אין טריקה זלר הא באשד. מי תוואנד כי אן נמך הא רא אפשנדה אז סרי נו גושת רא שוסתה נמך כונד : (מחב"ר סי' נ"ה)

ג) **גושת** רא אז נמך בוראוורדנש אין תקריר מיבאשד. אוול נמך האייש רא באייד אפשאנד. יא אין כי גושת רא בדסתש גיריפתה דר באלאייש אב דוואנד. ובעד דר יך פיראייה אבי ביסייאר אנדאזד. ואן גושת רא דר המון אב אנדאכתה דסת דסת כרדה יך באר פאכיזה שוייד. ובעד גושת רא אז אב גירד ואון אב רא ריזד. וכמתר אבי דיגר קטי המון פיראייה רא שוייד. ובעד באז דר פיראייה אבי תאזה אנדאכתה גושת רא בארי דוים שוייד. ובאז און אב רא המין טריק ריכתה אבי תאזה אנדאכתה בארי סהום שוייד. בעד חלאל. והר בארי כי אבי תאזה כרדני שווד. גושת רא באייד יא בדסתש ניגא דארד כי אבש שארידה רווד. יא דר דורוני יך פיראייהי סוראך מאנד. מיסלי סבת בארין גיז כי אבש שארידה רווד. ואגר דר כודי המון סבתי נמך כרדגיש מי מאנדה באשד. באייד אוול המון נמך הא רא שוייד : (ש"ע סי' ס"ט)

ד) **שבצי** גושת רא נמך כרד. ודר נאדאני ובי איסי קטי אז נמך נא בוראוורדה המתור נא שוסתה נמך האייש קטי דר דיג אנדאכתה גושאניד. אגר המון גושת קייאצי ששים יעני שסת גנדאני המון נמכי נמך זדניש מי אמדה באשד. אן גושת חלאל וגאהיז הסת. ואגר אז שסת גנדאני נמך המון גושת כם באשד. און גושת רא כורדן אסור הסת : (שם)

ה) **כסי** אגר גושת רא נא דאניסתה בי איסי קטי נמך נא כרדה דר דיג בראיי פוכתן אנדאכתה באשד. יא כי נמך

ברדסת ואמא קיאצי ביסת דקיקה הם אקלי דר נמך נא איסתאדה זוד גריפתה דר דיג אנדאכתה באשד. והר גנדי כי אב בותון נגושידסת ואמא דסת סוז שודה באשד. אין הם שריעתש המין כי באיד המון אבו עאשי דר דיג בודגי מיקדארי שסת גנדאגי המון גושת אגר מי אמדה באשד. אנגה אן גושת חאל. ואגר אז שסת יך כם באשד. אן גושת ואן עאש אסור הסת. וליכן אגר המון אבי דיג בותון גושידגי באשד. ובעד וקתי גושידן או המון גושת רא אנדאכתה באשד. דר אין אגר זלור באשד כי מסלן שבי שבת הסת ודיגר גושת בדסת נמי דראיד. יא אז בראיי עיזתי מיהמאן. ויא זרי ביסיארי אז אין באבת מי שודגי באשד. הר גנדי כי שסת גנדאן נבאשד הם. דר אין טריקה וקתי זלור מותר הסת.: (בן איש חי)

ו) גושתי כי כוהנה שודה סה שבו סה רוז בי נמך איסתאדה באשד. ויי רא כון האייש שך שודה מי מאנד. ודר אב קטי כאהי דר אבי גרם תר כרדן יא נמך ברדן הם דר ויי נפע נמי כונד. אין כיל גושת רא גושאנדה כורדן חראם הסת. אמא באיד דר אלאב כבאב כרדה כורד. ובעד אז כבאב כרדן הם אגר המין גושת רא גושאנדה מיכורם גוייד דורוסת ניסת. הר גנדי כי אוול נמך כרדה בעד מי גושאנדה באשד הם כי נפע נדארד. ליכן אגר רפתו בדיעבד כסי המין טריקה בעד אז כבאב כרדן נמך כרדה המין גושת רא גושאניד. אגר שעת הדחק באשד יעני שבי שבת ויום טוב באשד. כי דיגר גושת בדסת נמי דראמדה באשד. ויא יגאן זלרי כולי אז בראיי אן מישודגי באשד. דר אין אגר בעד אז כבאב כרדן לכתחילה גושאנדה כורנד הם דורוסת הסת. זירא כי זלור הסת: (שם)

ז) אמא רוונגי דומבה. יא קייזה האיי מורקי כי כוהנה שודה סה שבו סה רוז בי נמך איסתאדה באשד. ויי רא הם גון מיסלי גושת בארין דר אב גושאנדה כורדן אסור הסת. ואין רוגן הא רא כבאב כרדה כורדן הם מומכין ניסת. זירא כי אגר כבאב מיכונם גוייד. רוגן המה דר אלאב אב שודה מירווד. וניז

אגר

אגר דר רווגני דיגרי ביסייארי קטי כרדה נא מעלום כרדה אן רא באטיל טיכונם גוייד. אין הם דורוסת ניסת. זירא כי אין מבטלין איסור לכתחילה. יעני דכתי אמדה כסי גיזי חראם רא דר חלאל קטי כרדה, חלאל מי סאזם גופתנש דורוסת ניסת. אמא עילאגי אין באייד אין טריקה כרדה שוד. אול המין רווגן הא רא נמך כרדה יך סאעת דר נמך מי מאנד. בעד א׳ דיגי כלאן רא אב ביסייאר מי אנדאזד כי מיקדארי שסת גנדאני המין רווגן אב שוד. ובעד רווגן הא רא אז נמך בוראווֻרדה דר המין אב כוב מי גושאנד כי תא רווגן אב שודה דר רוויי דיגי המון שורבא באלא בוראייד. ובעד כונוך כונד. המון רווגן האיי סרידה דר רויי אב בוראמדגי רא גיריפתה כורד דורוסת הסת. דר אין מבטל איסור לכתחילה הם ניסת. אין שריעת גון מיסלי יך פיראייה רא הגעלה כרדגי בארין חיסאב הסת. ליכין המון אבי רווגן רא גושאנדגיש רא ריזד ונה כורד ונה הנאה ברד: (שם)

ח) **גושת** רא מיקדארי דוואזדה סאעת נמך כרדה מאנדן אסור הסת. באייד פיש אז דוואזדה סאעת אז נמך בוראוורד.

ואגר רפתו גיתו זלורי שוד. ונא דאניסתה אגר יעני יך שבו יך רוז הם דר נמך איסתאדה באשד. עייבי נדארד. גושת רא נאבוד כרדה נפרתאווד. ואגר שכסי דר רוזי ערב שבת גושתי רא נמך כרדה באשד. ודר רוזי שבת דר יאדש אמד כי גושתש רא אז נמך נבוראוורדסתי נכונד כי דר רוזי שבת אז נמך בוראורד. ויא גוים רא פרמודה בחאלתי גויים אז נמך מיבוראוורדה באשד. אין תור נכונד. אמא צבר כונד. תא שבי מוצאי שבת רא ובעד אז הבדלה כודש אז נמך בוראורד דורוסת הסת. אין הם מיסלי בדיעבד בארין זלור היסאב מיכונים; (שם)

דיני מליחת הראש והרגלים והריאה והכבד והטחול סימן ו׳

א) **כלה** רא נמך כרדנש אין תקריר מיבאשד. אול כלה רא שיכסתה דו בולך כרדה מיינה רא אז דורונש בוראורד.

ואן

ואן מיינה רא פרדהי רוייש רא דראנדה שוסתה נמך כונד. ובעד כלה רא המון אוסתוכאני כאסה כאנהי סר רא דר ברש ודר דראזיש שיכנד. אול שויד. ובעד אול אז דורוני אן נמך זנד. וסאני רוי גרדאנדה אז בירונש יעני אז באלאיי פשמי אן נמך זנד. המין נמך אז פשם הם מיגוזרד המה כון הא וזרדאב הא רא נפידה מיגירד רד מיכונד. ובעד כי גון קייאין נמך כורד. אז נמך בוראוורדה פשמש קטי דר דיגי אבי גוש הם אנדאכתה פשמש רא פאך כונד דורוסת הסת. וכאהי כי דר אלאב פרד כרדה פאך כונד : (ש"ע יור"ד בהגהה סימן ס"ח)

ב) גיז כלהי אזאני מורק רא הם כסי מיכורם גוייד באייד המין מריקהי מזכור שיכסתה שוסתה נמך כונד. ליכן ביסייאר תרי אהלי עאלם כלהי מורק רא פיסנד נא כרדה מי פרתאונד. ונמי כורנד. זירא כי גיזי סהל וארזאן הסת : (שם)

ג) פאגה רא לאזים כי אול נישי נאכון האייש רא מיקדארי יך ברי לילה טבר יא סאטול קטי זדה פראנד. ובעד מייאני סומש רא כארד קטי גאך כונד. ובעד אב קטי פאכיזה שוייד ונמך זנד. גיז אז בירונש יעני אז באלאיי פשמש הם נמך זנד כי מטלב המה גאייש נמך כורד. ובעד המון פאגה רא דר יך מוקאם תכייה כרדה ראסת מאנד. יעני המון סומש פאייאן איסתד כי המה כון וזרדאב דר פאייאן גפידה רווד. ובעד כי קייאין נמך כורדה שוד. אנגה כאהי דר אבי גוש זדה פאך כונד. וכאהי דר אלאב פרד כונד : (שם)

ד) שוש רא לאזים באייד אול המון כרכראנך ונאגה האיי מגזי גושתש בודני רא כארד קטי גאך גאך כונד. ובעד שוסתה נמך כונד : (שם)

ה) גיגר רא המה אעזאייש פור אז כון הסת. ויי רא נמך כרדה גושאנדה כורדן אסור הסת. אמא לאזים המין כי אול גאך כונד יא פרגה כרדה שוייד וכמתר נמך זדה דפעתן דר באלאיי אלאב מאנדה ויי רא כבאב כונד. תא כי המה כון וזרדאבי אן רא אתש כשידה גירד. ובעד שוסתה דר דיג אנדאכתה גושאנד.

דורוסת הסת וגייר אז אין דיגר עילאג׳י דר די׳ אנדאכתה גושאנדן נדארד : (שם)

ו) **לכתחילה** ג׳יגר רא בהמראיי דיגר גושת יך גאייה שוסתה נמך נכונד. ניז בהמראיי גושת יך גאייה דר סיך גוזראנדה כבאב הם נכונד. ניז דר תונור הם דר פישי גושת נזדיך נספאנדה כבאב הם נכונד. זירא כי כון וזרדאבי ג׳יגר בסייאר הסת, דר גושת נפידה גושת רא מי מכאנד. בינא ברין גודאיי כבאב כונד. ואגר רפתו בדיעבד נא דאניסתה כסי בהמראיי גושת יך גאייה כבאב כרדה באשד. וזלור באשד עייבי נדארד מותר הסת : (שם)

ז) **איספורג׳** רא הר גנדי כי שבלש מיסלי כון בארין מי נמאיידה באשד הם כי ויי המיש מיסלי ג׳יגר פור כון ניסת. אמא המהי ויי גושת חיסאב הסת. בינא ברין נמך כרדן וגושאנדני אן המה מיסלי גושת מיבאשד. ואז אין תא גושת רא היג׳ תפריקהי נדארד : (שם)

ח) **דילי** חייואן ניז דילי מורק רא באייד אול גאך ברדה כונש רא ריזאננד. ובעד שוסתה מיסלי גושת בארין נמך כונד. וניז אינגונין גורדה הא ומאייה האיי חייואן רא הם מיסלי גושת בארין גאך גאך כרדה שוסתה נמך כונד : (שם)

דיני מליחת התרנגולים והביצים הנמצאים בהם
סימן ז׳.

א) **מורק** רא אגר מומכין באשד אוולאן כושך פאך כונד. יעני פר האיי דורושתי אן רא דסת קטי כנד. ואן פר האיי פשמך כי דר דסת קטי גינדן מומכין ניסת. ויי הא רא דר אלנגהי אלאב קטי פרד כונד. באין תקריר. יך פרנה קאגז רא. יא היזומי יפשאני נאזוך רא. יא יגאן פכאלי רא. אלנגם כונד. ואן מורק רא דר דסת גיריפתה דר באלאיי המון אלנגה דוור דהר סון דוואנד. תא כי המון פשמך הא פרד שוד. ליכין דר אלאבי כונדה ואנגישת נכונד. זירא כי כונדה

ואנגישת רא אלנגהש ביסייאר זור הסת גרמי ברדה כון רא דר רג הא
סכת מי כונד. וניז פיש אז פרד כרדן באייד אול כון האיי המון גאיי
מוזייי שחיטה רא שוסתה אב קטי פאכיזה כונד. זירא כי און כון דר
בירון הסת וסהל אלנגהי קטי סכת שודה מימאנד: (כן איש חי)

ב) **וליכין** דר גאניב האיי בוכארא ואיראן זמין. אז קדים מנהג
כרדין כי מורק רא אול אן פר האיי דסת קטי כנדה
מישודגי האייש רא דסת קטי מי כננד. ובעד נאך כרדה דורוני מורק
רא בוראוורדה פאכיזה מיכוננד. דו סה אב שוסתה. בעד המון פר
האיי מאנדגיש קטי נמך מיכוננד תא כי גון קייאן נמך כורדה שווד.
בעד אז נמך בוראוורדה דר אבי גרמי דסת סוז גוטאנדה פר הא רא
מולאיים כרדה גינדה מיגירנד. אין הם דר שריעת דורוסת הסת. זירא
הר גנדי כי אז באלאיי פרש נמך כרדה באשנד הם. אין פר הא מיסלי
פשמי כלה ופאגה בארין הסת נמך רא מעבב נמי שווד. בינא ברין
דורוסת הסת. בשרטי כי מורק רא. הם אז פאייאן והם אז באלאיי אונגאך
כלאן כרדה אחתייאג נמך זנד. כי המה גאיי דורון ובירוני אן נמך
כורד. נכונד כי מיסלי בעזי נאדאן הא בארין. יך סוראכי כורד כרדה
נמך מיזדה באשד. אמא סוראכי כלאן כונד כי כמאחקו נמך דר המה
גאייש רסד: (שם ושמ"ח המעתיק)

ג) **גיגרי** אזאני מורק הם שריעתש מיסלי שריעתי גיגרי חייואן
מיבאשד באייד גודא נמך כרדה כבאב כרדה שווד.
ניז שוש ודילי מורק. וכלה ופאגהי מורק המגי רא שריעתש מיסלי
אזאניי חייואן מיבאשד תפריקה נדארד. דר גאניב האיי בוכארא
כלה ופאגהי מורק רא מי פרתאון פיסנד נמי כונד ונמי כורנד.
אמא דר ארץ ישראל מיכורנד. והרגיז נמי פרתאון: (שם)

ד) **דביייא** כרדני מורק המין כי פיש אז נמך כרדן גרדני מורק
רא אז פיש רוייש כארד קטי גאך כונד. יך רגי כון
דר אנגא הסת המון רג רא כנדה פרתאבד. ובעד נאכון האיי
דסת וקנתי אן כי גיש דאר הסת. נישי המון רא כארד קטי בורידה
גירד כי מקצד נמך כורד. כון דר מגזש נמאנד. וניז המון נאכוני
באלאיי כוני מורק כי יעני גאיי פרי דומי אן רא הם נישש רא

בארד

פארד קטי בורידה פרתאווד: (שמ"ח המעתיק)

ה) **תוכמי** כי בעד אז שחיטה דר דורוני מורק יאפת מישווד. אגר הנוז זרדי באשד. וספידיי אן הנוז תייאר נשודה באשד. ויי הם באייד מיסלי גושת בארין נמך כרדה שווד. ניז לאזים המין כי ויי רא אז דורוני מורק בוראוורדה גודאיי בתוורי כוד נמך כונד. ואגר רפתו בדיעבד כסי נא פהמידה קטי גושת יך גאייה נמך כרדה באשד. זלר נדארד. אין קדר הא קטי אן תוכם אסור נמי שווד. וגושת רא' הם אסור נמי כונד. ניז באייד גמיעי המון תוכם מיידה הא רא כימגהש קטי אז דורוני מורק כשידה גודאיי נמך כונד: (שם)

ו) **אמא** תוכמי כי ספידי נאך אגר דר דורוני מורק יאפת שווד. בר חזר באשד כי ויי רא קטי גושתש יך גאייה נמך נה כונד. אמא גודא בתוורי כוד נמך כונד. ואגר קטי גושת יך גאייה נמך כרדה באשד. המון תוכם הם אסור מישווד. ניז אן גושת הם אסור מישווד. באייד אז גושת המון גאניבי המין תוכם רסידגי רא תראשידה בורידה פרתאווד. וניז תוכם הם המון גאניבש תראשידה בורידה פרתאווד. פוסת דאשתה באשד פוסתי אורא גיריפתה בעד גושאנדה פזד. ואן תוכמי פוסת נאכי כי דר דורוני מורק יאפתה שודגי רא בהמראיי שיר וגורגאם נמי כורנד. גון כי אין הם מיסלי גושת בארין חיסאב מישווד. בשר בחלב מישווד: (שם)

דיני מליחת בשר בצליה סימן ה'

א) **שבצי** אגר באהד כי גושתי רא כבאב מיכונם גוייד. אוול אן גושת רא שוייד בעד נמך כרדה דפעתן באלאיי אלאב מאנדה כבאב כונד דורוסת הסת. דר אין חאלתי גושת רא יך סאעת דר נמך מאנדן ניסת. אגר יעני בעד אז גושת רא דר סיך כבאב גוזראנדנש הם נמך תאשידה באלאיי אלאב מאנד דורוסת הסת. בשרתי כי תאביר נא כרדה דפעתן באלאיי אלאב מאנד. ואגר

תאביר

תאביר כונד. אן נמך המה כון רא גפידה בכוד מיגירד. מיסלי גושתי אז נמך נא בוראוורדה פוכתני בארין חיסאב מישווד: (ש"ע יו"ד סימן ע"ו)

ב) **שבצי** אגר גושתי רא דר המין טריקהי מזכור נמך תאשידה אגר כבאב כונד. באהי דר סיך. וכאהי דר אלאב ודר תונור.

או דר וקתי כבאב כרדנש נכונד כי יך נאני רא דר זירי אן כבאב דאשתה רווגן האיי מי גבידגי אן רא דר נאן מיגירם גוייד: זירא כי ויי הנוז המה כונש סוכתה רפתה תמאם שודגי ניסת. ויי המה כון וזרדאב הסת. אמא אגר בותון כמאחקו המון גושת ביריאן שודה כבאב באשד עייבי נדארד. ואמא אגר גושתי גון קיאין נמך כרדגי. ואז נמך בוראוורדגי רא כבאב כרדה באשד. ודר זירי אן נאן רא דאשתה רווגנש רא דר נאן גירד. אין דורוסת הסת. זירא כי המה כון וזרדאבי אן דר המון יך סאעת נמך כורדן בשידה שוד. והם אין כי יך באר אין רא שוסתה אז נמך בוראוורד: (בן איש חי)

ג) **גושתי** רא כסי נמך כרדה באשד אז בראיי גושאנדן. ואן גושת יך סאעת נמך כורדה באשד. ובעד אגר אז המין גושת כבאב כרדני שווד. דר דילש נגוייד כי אין הם נא שוסתה אז נמך נא בוראוורדה כבאב כונם דורוסת באשד. אמא באייד אוול סה אב שוסתה אז נמך בוראורד. בעד כבאב כונד. זירא כי אין יך סאעת דר נמך כאב רפתגי הסת. תא סה אב נשוייד עילאג נדארד. נבאשד המון נמך הא כון זרדאב רא גשתה דר גושת קייד מיכונד. ואגר רפתו כסי פראמוש כרדה אז נמך נא בוראוורדה כבאב כרדה באשד. באייד בעד אז כבאב כרדנש המון כבאב רא סה אב שוייד בעד חלאל הסת: (שם)

ד) **שבצי** גושת רא נמך תאשידה דפעתן באלאיי אלאב מאנדה כבאב כרד. ובעד אכתייאר כרד כי המין כבאב רא דר דיג גושאנד. אגר המין כבאב בותון פוכתה ביריאן שודגי נבאשד. דר דיג גושאנדן דורוסת ניסת. ואגר בותון פוכתה ביריאן שודגי באשד. באייד אוול המין כבאב רא סה אב שוייד ובעד דר דיג אנדאזד: (שם)

דיני כל היוצא מן הטמא טמא, סימן ט'.

א) **הר** גיזי כי אז גיזי חראם ופליד בוראייד. ויי הם חראם מיבאשד. מסלן שירי אזאני כר ושותור ואסף יא שירי סג וכוג. יא גאוו וגוספנדי כי דר זינדגי טרפה שודגי. מסלן גורג יא שיר יך אנדאמי המין גאוו וגוספנד רא נכגיר בררה כנדה בורדסת ואן חייוואן טרפה שודה זינדה גשתה באשד. המין גיז הא רא שירש מיסלי גושתש בארין חראם הסת. זרדאבי שירי אן הם חראם הסת: (יו"ר סי' פ"א).

ב) **שבצי** כסי שודה באשד כסלי כטר נאך. וטביב דר או פרמודה באשד כי שירי קימיזי אסף כורד. יא שירי דיגר חייואני טמא רא. אגר ואקיען המין כסלי או כוואטירי מורדן דאשתה באשד. או כורד דורוסת הסת. ואגר כסלש סהל באשד והיג כטרי נדאשתה באשד ודר דיגר דווא הא קטי מומכיני סיחת שודן דאשתה באשד. או הרגיז המין גיזי טמא רא נכורד. והמין הם כי אגר כטר נאך באשד כורד גופתים. בשרטי כי המון טביב טביבי כאמיל ועאמיל ואוסתאד באשד. ונה מיסלי הר גיתו אדם יא זעיף הא דר או המין גיזי טמא רא כור גויינד דר סובני המין אדם האיי נא עאמיל דראמדה מי כורדה באשד. תא אז דהאני טביבי כאמיל נשונוד נכורד: (בן איש חי)

ג) **אגר** כרי דר גאיי השתנה יעני מיזך כרד. ואז המין מיזכי כר דר טבקי גיזי נושאכי יך גבלה דו גבלה פריד והמראה שוד. באייד המון נושאכי דר טבק בודגי. שסת גנדאני המין מיזכי פרידגי באשד בי תא אן דר שסת יך קטי באטיל שוד. ואן נושאכי חלאל שווד בכורדן. ואגר מיזך אז שסת יך ביסייאר המראה שודה באשד. אסור הסת. ואגר המין מיזך דר גיזי כוראכיי סכת וכושך פרידה באשד פאכיזה שוייד יא תראשידה המון גאיי מיזך פרידגי רא פרתאווד. דיגר באקיי אן חלאל הסת: (שם)

ד) **והמין** הסת כי פרז כרדים שסת יך בייאייד גופתים. אין דווקא דר מיזכי אזאני כר. ליכין מיזכי אזאני דיגר חייואן הא אגר דר נושאכי פרידה באשד. ואן מיזך אז שסת יכי המון נושאכי

הם ביסיאר באשד זלר נדארד. אמא באייד באז דר באלאיי המון טבקי נושאכי כמתר נושאכי דיגר אנדאכתה אפזאייד כי תא המון נושאכי שסת גנדאני המון מיזך שוד. ובעד כורד חלאל הסת. דר אין אין מבטלין איסור לכתחלה נמי גויים. זירא כי אין חומרא הא בם דר מיזכי כר הסת. ומיזכי דיגר חייואן הא מיסלי אזאני כר גיסת. וגיז מיזכי המין כיל חייואן הא הם אגר דר גיזי סכת יא דר גיזי כושך פרידה באשד. גאיי המון מיזך רא שוייד יא תראשידה גירד. ובאקיי אן רא כורד חלאל הסת׳ (שם)

ה) גושתי אדמי זאד רא כורדן אז קולי רבנן אסור הסת. בעזי זעיף האיי בי עקל הסתנד כי דר רוזי ברית מילה ערלהי בורידגי בגה רא גירפתה פורו בורדה מיכורנד כי מאייאן הם פיסר זאיים גופתה. אין כארשאן גלט ודיוואנגי מיבאשד. ואסור הסת. באייד אן זעיף הא רא פהמאנדה מנע כונד כי אין כאר הא רא נכונד: (שם)

ו) מומייא גופתגי יך דוואיי הסת. ויי רא אז גושתי אדמי זאד פרוורדה מיכונד. ויי רא אז בראיי דווא כורדנש מותר הסת. ואגר יעני דר כסלי בי כטר הם. זירא כי ויי דר דורוני גנד גיזי דיגר גנדין וקת איסתאדה פרוורדה שודגי כי הסת. ויי במיסלי יך כאכי חיסאב הסת: (שם)

ז) מיזכי אדמי זאד רא כסי אז בראיי דווא כורר דורוסת הסת. אז גיהתי כי ויי מיסלי אב בארין חיסאב הסת. ואז גושתי בדני אדמי זאד בכוד נמי מכד. ולייכן בי מצריפי דוואיי ביוודה כורדני אן אסור הסת. אז סבבי כי דר תורה גופתסת בל תשקצו את נפשותיכם. אמא דר וגי דווא שריעתי בל תשקצו נדארד. ואינגונין אגר בגהי כורדי נאדאן דר דורוני דיגי שורבא יא גאי יא דיגר נושאכי אגר מיזך כרדה באשד. ואן מיזך קטי שודה המראה שודה באשד כי היג שינאכתה נמי שודה באשד. און נושאכי רא כורדן דורוסת וחלאל הסת. אין סוכני שריעת. ובאז סוכני טריקת הסת. וסוכני טביעת הסת. הר כס דר טביעתי כוד ניגא כונד: (שם)

ח) שירי זעיף אגר דר דורוני פייאלה וקאשוק גושידה באשד. כורדנש חלאל הסת. ואמא אגר אז סינהש דר דורוני

דהאני אדם גושד. ויא אין בי אדם אז כודי סינהש מבידה כורד אסור הסת. אז קוולי חכמים. ונוייא בי גיזי שקין רא כורדה באשד: (שם)

ט) בגהי שיר מכא אגר סיחת ויתן דורוסת באשד. באו שירי מאדרש חלאל הסת תא אכירי גהאר סאלה שודנש רא.

ואגר בגה תן דורוסת נבאשד ובי קוות באשד. תא אכירי פנג סאלה שודנש רא הם באו שירי מאדרש חלאל הסת. ואין סכן הא בשרטי כי הנוז אי סינה גודא נשודה באשד. וליכין אגר דר המין מאבייני גהאר סאל יא פנג סא׳ יך באר אורא אז סינה גודא כרדה באשנד. כי סה שבו סה רוז סינה רא נכורדה באשד. ובעד אז סרי נוו אגר באו מאדרש סינה מידיהם גוייד דורוסת ניסת. זירא יך באר כי פסק כרדה אז סינה גודא שוד. דיגר און שיר באו חראם הסת: (יו״ר״ד סי׳ פ״א)

י) והמין הם כי סה שבו סה רוז גודא שודה באשד גופתים. אין דר בגהי סיחת ותן דורוסת. אמא אגר בגהי כסל שודה גנד רוז אז שירי מאדרש נכורדה באשד. ובעד אגר סיחת שודה מאיילי סינה כורדן מישודה באשד. דר או באז סינה דיהד דורוסת הסת. וניז זעיפי כי בגיש רא אז סינה גודא כרד ה׳ רוז דה רוז סינה נדאד. ובעד אין בגה בי קוות כסל שודה באשד. דר אין הם באז גשתה סינה דיהד דורוסת הסת. ואגר כסלי סכנה נאך שודה באשד אגר יעני גנדין רוז אז סינה גודא שודגי ונה כורדגי באשד הם בי דר אין סינה דיהד דורוסת הכת. סבב כי סכנה נאך הסת: (שם)

יא) ליכין פיש אז דו סאלה שודני בגה אגר מאדר אורא אז סינה גודא כרדה באשד. הר גנדי בי אן בגה בקוות ותן דורוסת באשד הם. באז אגר כאהד מאדרש גשתה באו סינה דיהד דורוסת הסת. אגר יעני גודא שודה יך מאה דו מאה פסק כרדה באשד הם כי דורוסת הסת. סבב כי אין דר מייאנהי ביסתו גהאר מאה הסת. ובגה ביסתו גהאר מאה דר שירי מאדר חק דארד: (שם)

יב) בעזי מרדומי נאדאן הסתנד כי בגה רא אז דו סאלה שודנש פיש תר אז סינה גודא מיכונד. גבי מיגופתגי שאן המין כי בגה

הר

הר גיקדר אז שירי מאדרש כמתר כורד. און בגה דאנא מישוד. מיינהש דר תורה כאנדן ילה מי שוד. אין סוכני שאן גלט ודיוואנגי הסת. אדרבה דר אן בגה זאמין מי שונד כי או בי קוות מי מאנד אז תורה ועבודה באטיל מי שוד. אסור הסת כי זעיף אגר בגה רא אז דו סאלה שודן פיש תר אז סינה גודא כונד. ליכין אגר מאדר חאמילה שודה באשד כי שירי זני חאמילה דר בגה זלר דארד. יא אין כי באז זוד חאמילה שוום גופתה אז סינה גודא כרדה דר יגאן זעיפי שיר דארי דיגר תייד. דר אין טריקה זלורי הא אגר בגה רא אז סינה גודא כונד דורוסת הסת. המין הם בשרטי בגה בקוות באשד. ודר שיר וקיימאקי גאוו גוספנד וקנד וגאן טאקת אוורדה מי תואניסתה באשד : (בן איש חי)

יג) זעיפי גויים דר בגהי ישראל אגר סינה דיהד דר שריעת דורוסת הסת. ובא וגודי המין הם אגר אינגהי ישראלית מוייסר מי שודה באשד. בגה רא נמאנן כי זעיפי גויים סינה דיהד. זירא אין שירי זני אומות העולם. דילי בגה רא בר בסתה סנגין מיכונד. ודר אן בגה טבע ומיזאגי בד פיידא מישוד. ובי רחם מישוד. הר גנדי כי המין זעיפי גויים דר כאנהי ישראל נישסתה אז כוראכי האיי ישראלי מי כורדה באשד הם כי. אדמי אז כוד בר חזר בודגי אין כאר רא נכונד. ובגהי כוד רא דר שיר דארי גוים נתייד. ליכין אגר היג מומכין נדאשתה באשד כי דר אן בגה מסלן סכנה מי שודה באשד. יא זעיפי שיר דארי ישראלית מווגוד נבאשד. לא עילאג דר אינגהי גוים דיהנד כי שיר דיהד דורוסת הסת עייבי נדארד : (שם)

יד גיז זעיפי שיר דארי ישראל הם דר זמאני שיר דאר בודנש אגר מומכין באשד. מגזי כלה גיגר ודיל אין טריקה גיז הא רא נכורד זירא כי דר עקלו פהמי בגה כהריית דארד. וגיז דר כודי בגהי שיר מכאה הם גיז האיי חראם רא נמאנן כי או כורד. הר גנדי כי בגה הלא אז אין מצות הא פטור באשד הם כי. כטרא אחרא באו מסכן מיגירד : (שם)

דיני סימני הדגים סימן י'

א) **מאהי** רא נישאני האייש דר תורה מוזאכירה הסת. כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אותם תאכלו.

יעני הר כדאמי כי פר ופולך דאשתה באשד, כורדניש גאייז הסת, ואגר פר ופולך נדאשתה באשד, כורדן חראם הסת. סנפיר המין כי המון פר האיי כי מאהי דארד. דר פישי גוליהש. ודר באלאיי אברהש. ודר פישי סינהש. כי בחאלתי המון פר הא קטי דר אב סייל רפתה אב הא רא בורידה ראה מירווד. המון סנפיר מיבאשד. קשקשת המין כי אן פולך נה האיי דר באלאיי פוסתש בודגי אגר המין פר ופולך נה נדאשתה באשד. און כיל מאהי רא כורדן חראם: (יור"ד סי' כ"ג)

ב) **והמין** פולך נה רא טריקש המין הסת כי דסת קטי יא כארד קטי כנדה פאך כרדה מישווד. ואגר מאהיי כי פולך נהש בותון דר פוסת נספידגי באשד. כי הרגיז כנדה נודא כרדה נמי שודה באשד. ויי פולך נה חיסאב ניסת. ואון מאהי חראם הסת. ואגר מאהיי יאפת שווד כי בס פרי אן יך תא יא פולך נהי אן הם בס. אגר יעני יך דאנה פולך נה דאשתה באשד הם כי ויי מותר הסת: (שם)

ג) **יך** כיל מאהי הסת כי פולך נה האייש בסיאר מיידה והרגיז עייאן נמי שווד. ליכן אגר אן מאהי רא דר לטה כשי פיגאנד. ויא דר דורוני אב מאנד. בעד פולך נהי אן עייאן מישודה באשד. אין כיל מאהי הם חלאל הסת, כורדן דורוסת, גיז כסי מאהי רא נאך כרד ואז דורוני אן יך מאהי כורדי כי פרו פולך יאפת. המון מאהי כורדי בי פרו פולך חראם הסת. וכודי און מאהי כאני נאך כרדגיש חלאל ומותר מיבאשד: (שם)

ד) **דר** כורדני אן מאהי האיי כורדי כי דר דורוני תונוכה פרוורדה כרדה גי כי נאמי אן רא סרדינכה מיגויינד. באייד אדמי מיכורדגי כוב אוול דיקת כרדה בינד כי, באז דר דאכילי אן מאהי בי פרו פולך נדאשתה באשד. ואגר דר דאכילי אן יך תא מאהי בי פרו פולך יאפת שווד. נמיעי מאהי דורוני המון תונוכה בודגי חראם

הסת, גון כי ויי מעת לעת איסתאדה מזהי אן דר המדיגר גפידגי הסת ; (כאה"ט שם)

דיני תולעים ושרצים הנמצאים במים ובפירות,

סימן י"א.

א) דר תורתנו הקדושה דר סה פסוק בפרשת שמיני בר חזר פרמודסת אז בראי כי שרצים ושקצים רא ישראל נה כורנד. נפסי כוד רא מורדאר ופליד נכוננד. והמין שרצים דר סה אנואע מיבאשד. יך כילי אן המין כי המון כירם וכיגה האיי כי דר דורוני אב יאפת מי שוד. אגר כסי יך דאנה כירם וכיגהי אז אב בוראמדגי רא כורד. או ואגיב הסת כי גהאר מלקות כורד. ויך כילי דיגריש אן כירם ורים האיי כי דר כושבי יעני דורוני מיוה הא וסבזה הא. ודר דורוני ארד וברינג ודר באלאיי זמין הא בודגי. אין טריקה שרין רא אגר כסי כורד. או הם ואגיבי פנג מלקות מישוד. ניז יך כילי דיגר הסת כי נאמי אן רא שרין העוף מיגויינד. יעני גון מיסלי מורק הא בארין דר הווא פרוואז מיכרדגי. מסלן מגס. פשה, זנבור. אין טריק גיז הא רא אגר שכצי כורד. ואגיבי שש מלקות מישווד : (יור"ד סי' פ"ד)

ב) אצלי דין ושריעתי תורה פרמודגי דר באבתי שרץ המים. אגר דר דורוני אבי רוואן ויא אבי דרייא ואבי גשמה, וגאה האיי כי אז זירש גשמה דארד. הר כירם וכיגה דר דורוני אן הא יאפת שווד אסור הסת. ואגר כירם וכיגהי כי דר דורוני כומי אב פיידא שווד. יא דר דורוני דיגר פיראייה. יא דר דורוני חווז האיי וסרדאבה האיי כי כאהי אבי באראן. וכאהי אבי רוד דר דורוני אן גמע שודה כונה שודה מאנדה כיגה פיידא כרדה באשד. ויא גון מיסלי גאה האיי ירושלים ומגארה הא וגוקורי האיי כי אבי באראן דר אן גמע שודה מימאנד. דר אין טריקה אב הא אגר כירם וכיגה באשד. והנוז המון כיגה אז אב גודא שודה דר כושבי נבוראמדה באשד. און כיגה רא כורדן חלאל הסת. דר טריקי כי

אדם דהנש רא דר המון אב מאנדה מיסלי חייואן בארין כיגה האייש קטי נושד. זירא כי תא הנוזי המון כיגה אז אב גודא שודה דר פושתי כום נבוראמדסת. יא אז דורוני המון גאה ומגארה אז אב גודא שודה דר זמין ובירוני גאה ראה נרפתסת. אין רא דהנש קטי כורד דורוסת הסת. ואמא אגר כאהי דר דפתש. וכאהי דר פיראייה גיריפתה נושד דורוסת ניסת ואסור הסת. אין אצלי שריעתי תורה. ליכין חכמים עליהם השלום המין הם אסור כרדין. אז גיהתי מיאוס. כי אפלאין טביעת בודן כוב ניסת. והם אין כי אז סבבי בל תשקצו. בינא בר אין דר כדאם אבי כי אדם גומאן דר כיגה דאשתה באשד. המון אב רא לטהי יא כלתהי קטי צאף כונד. בעד נושד: (שם)

ג) דר שהר האיי כי אבי מי נושידגי שאן אבי חווז באשד יא מיסלי גאה האיי ירושלים בארין באשד. באייד אדמי אז כוד בא כבר נאני באזארי גויים פוכתגי רא נכורד. זירא כי אן גויים דר תחקיק אב רא צאף נמי כונד. ואמא דר ארד חשש נמי כונים כי מבאדא אין גויים ארד רא הם אילך נה כרדה נה ביכתה באשד. זירא כי המה ארד האיי עאלם כירם נאך ניסת. גיתו שודה לפעמים יאף מי שוד. ומאייאן עאקיבי ביסייארי עאלם ניגא מיכונים. ודר אין קדר הא דר גאיי כי נאני ישראלי מווגוד נבאשד. נאני נאן ואיי גויים רא כי חכמים רא עילאגן מותר כרדגי רא אסור כרדה נמי תואנים. וניז דר באבתי אבי גושאנדגי סמאוואר גי גויים. יא קהווה גי גויים. בעזי תקווא דאר הא דר שהר האיי אבש כיגה נאך בודגי אבי גושאנדגי גויים רא נמי כורנד. ובעזי הא מותר גופתה מי כורנד. טעמשאן המין כי אבי כי נושד. כיגה האייש דר תחתי אב מורדה מי מאנד. ודר באלאיי אב נמי בוראייד. והם בישתרי סמאוואר גי הא אב רא אז כוזהי כלאן דר סמאוואר מי אנדאזנד. ויי אגר כיגה הם דאשתה באשד כי דר פושתי כוזה נבוראמדסת. שרץ השורץ על הארץ נשודסת: (שם)

ד) שבצי כי אב רא צאף כרדה דר כום אנדאכתה באשד. רוזי אול ורוזי דויום ניגא נא כרדה נושידן גירד עייבי

נדארד

נדארד. אמא דר רוזי סהום אב רא דר כאסה גיריפתה בינד בעד נושד. זירא כי אב דר כום סה רוזה שווד ודאי כיגה פיידא מי כונד. בינא בר אין אדמי תקווא דאר ואז כוד בא כבר. הר סה רוז יך כרת אבי כוני כום רא ריכתה אן כום רא שויד. בעד אבי תאזה צאף כרדה אנדאזד. ואלל כוסוס דר רוז האיי תאוויסתאן ודר כום האיי אבי כי דר דורוני אשכאנה האיי גרם נזדיכי אתש איסתאדגי. הר דפעה אב גיריפתני שווד אוול דר טאס גיריפתה בדיקה כרדה בינד: (שם)

ה) **סירכאה** נאם בי כירם ניסת. דר לתה קטי צאף כרדן הם עילאג נדארד. זירא כי כירם האיי אן ביסייאר מיידה הסת. אז לתה האיי קווי וסכת הם מיגוזרד. אגר כסי דר אין סוכן באבר נכונד. או סירכאה רא אוול צאף כונד. ובעד דר שישהי בוזור אנדאכתה דר נזדי רושנאיי תיגהי אפתאב בורדה מאנדה תמאשא כונד כי גי קדר כירם האיי מיידה דר דורוני אן באזי כרדה גשתין. יא דורבין דאשתה באשד. דורבין קטי בינד. הר יך תא אז מורגה הם כלאן נישאן מידיהד. ואכנון עילאגי סירכאה רא אז כירם פאכיזה כרדן המין כי. אוול סירכאה רא כוב גושאנד כי כירם האיי אן מורדה דר תחת רווד ובעד אן רא דר לתה קטי צאף כרדה כורד. ואגר כסי סירכאהי ביסייאר רא גושאנדה צאף כרדה דר שישה אנדאכתה מאנדה באשד. דר איאמי זמיסתאן תא יך הפתה רא דיקת נא כרדה אז המון שישה גיריפתה כורדן גירד. ואגר אז יך הפתה זייאד דר שישה איסתאדה באשד. באייד באז אז סרי נוו צאף כונד. זירא כי סירכאה דר דורוני שישה באז כירם פיידא מיכונד. ודר רוז האיי תאוויסתאן. נימי הפתה גוזרד. באייד באז צאף כונד. זירא דר הוואיי גרם סירכאה זוד סה רוזה שווד כירם פיידא מיכונד: (שם)

ו) **דר** באבתי גושת רא שושתן יא אז נמך בוראוורדן הם. וגיז דר שושתני בירינג ומאש. והר גיזי עאש מיפוכתגי רא כי שושתה דר דיג אנדאכתני מי שוונד. דר המין הא הם. באייד אבי צאף כרדגי קטי שויינד. זירא כי אגר נא צאף באשד. כיגה וכירם

דר

דר אב בודגי. דר המון גושת וביריג׳ גספידה מימאנד. ואן פירם וכיג׳ה בריה נאם דארד. יעני מבלוקי בתוורי כוד. ובריה אפילו באלף לא בטיל. דר אין דין ושריעתי שסת יך הם נפענדארד. ואן עאש רא חראם מיכונד: (ש"ע)

דיני תולעים הנמצאים בפירות ובירקות ובקמח סי׳ י"ב

א) **פירם** האיי כי דר מיווה הא ודר סבזה וסקלאט האיי מיכורדגי יאפת מישוונד. יעני המין פירם אז וקתי כי המין מיווה וסבזה דר זמין פיוסתה בודן והנוז דראוו נא שודן פיידא שודגי רא כורדן אסור הסת. הר גנדי כי הנוז אז מיווה וסבזה גודא שודה דר באלאיי זמין רה נרפתה באשד הם כי שרץ השורץ על הארץ נאם דארד ואסור הסת: יור"ד סי׳ פ"ד

ב) **רוביא** ובאקלה האיי כי תר ופבות ותאזה דר דורוני גילאפש הסת. אן הא רא בישתרי טריקי אישאן דר פירם פרדן הסת. הרגיז בי פירם ניסת. הר גנדי כי פירמי אן דר תחתי פוסת דר גאיי תנג איסתאדה באשד. היג וסיעי נדאשתה באשד כי אן פירם רא מאייאן גודא שודה רה רפתם מי גופתה באשים. בא וגודי המין הם אסור הסת. ונה אין כי כודי פירם רא מועין דר גשממא דידה בעד אסור מיכרדה באשים. אמא אגר יעני דר באלאיי המין רוביא ובאקלה. יך נישאני סוראבי סיא שודגי הם בינים כי. באיד המין כאריי סיאה רא באפתה גוקור פרדה בדיקה פרדה פירמש רא יאפתה גירים. והמון סיאהי רא תראשידה פרתאויים. זירא כי המון סיאהי הם פירם היסאב הסת: סבב כי אבתידאיי פירם פיידא שודן אוול המון סיאהי מיבאשד: (ש"ע)

ג) **באהו** ועלפי עא"ש. ותראתונדך. וגיש פיאז. זוורה. גנדנא. אין גיז הא בי פירם הרגיז ניסת. בירמי אין הא מיסלי רנגי כודי פרגש בארין הסת כי בזור מי נמאייד. דר ביך האיי ברג גספידה מי איסתד דר אב שושתן קטי הם נמי רווד. באיד דר. אן גיז הא גי מיקדאר אדם כר חזר שודה דיקת כרדה. המה גאייש רא גשם קטי דידה בדיקה כונד. בעד כורד יא דר גאש אנדאזד. ליכין יך כיל ברגי לבלבו הסת. וברגי דרכתי אוש כי טאבי אנגור באשד. אין הא פור פירמי מיידה הסת

ובדיקה כרדני אן מושכיל ומשקת הסת. בעזי הא נה פהמידה אז המין גאש מיכוננד. אמא אדמי אז כוד בא כבר אין גיז הא רא נכורד ביהתר הסת: (שם)

ד) **מיווה** הא מיסלי. סיב. זרדאלו. שפתאלו. אנגיל. כורמא. תות. ביהי. מורות. אין גיז הא הם טריקש דר פירם כרדן הסת. בינא בר אין המין גיז הא רא הרגיז בדיקה נא כרדה נכורד. אול פארה כרדה מגזי אן רא כוב דיקת כרדה בינד. בעד ברכה גופתה כורד. ואגר פירם נאך באשד. המון פירם רא בהמראהי המון אכלאטי תחתי פירם בודגי גירד פאכיזה כונד בעד כורד. קעולם אין מיווה הא רא פארה נא כרדה בותון דר דהן נדראר. הר גנדי כי אז פושתי מיווה היג סוראכי יא כאלי סייאהי נדאשתה באשד הם כי. פארה כרדה בדיקה כונד בעד כורד: (שם)

ה) **ארדי** כי פירם כרדה באשד. אגר אן פירם הא ביסייאר מיידה באשד כי דר אילך כרדן הם עילאג נדאשתה באשד כי אגר יעני אז אילכי תכתה הם מיגוזשתה באשד. און ארד רא כורדן חראם הסת. באייד און כיל ארד רא דר גויים פורושד. והמין הם אגר ביסייאר באשד יך לוכתי דר עלאפי גויים נפורושד. זירא כי אן עלאף באז גשתה דר ישראל הא מיפורושד. אמא בולך כרדה כם כם פורושד. יא דר כאנה דארי גויים פורושד. כי אן גיזי כם רא ודאי או כמיר כרדה מיכורד. וגומאני כי מבאדא או באז גשתה דר ישראל פורושד נדארים. וליכן אגר ארד פירם האייש כלאן באשד ואז אילך נמי גוזשתה באשד. אין ארד רא אילך כרדה כורדן דורוסת ומותר הסת: (שם)

ו) **אז** מויז. ואז אנגיל האי פירם כרדגי. ואז ארד האי פירם נאך. ערק כשידה כורדן מותר הסת. זירא כי ערק אצלי אבי אן מיווה ניסת. אמא ערקש הסת: (שם)

ז) **אילכי** ארד ביכתגי רא תעאמולש המין הסת כי. כמתר אז ארד וגרד וגובארי ארד דר סוראכי הא ודר גאיי דוכתגי האיי אן אילך גאי שודה גספידה מי מאנד. ואגר אן אילך רא דר גאיי רוטובת מאנן. המון גרד וגובאר כמיר שודה פירם מיכונד. ואלל כוסוס דר רוז האיי תאוויסתאן. בינא בר אין הר בארי כי ארד רא

אילך

אילך כרדה שוד. לאזים כי אן אילך רא סכת סכת דר זמין זדה אפשאנד תא אין כי דר ויי היג גרד וגובארי דר סוראכי האייש נמאנד. ובעד אן אילך רא דר גאיי שמאל גה יא דר גאיי אפתאב אוויזאן כרדה מאנד. והר בארי כי ארד ביכתני שוד. אוול דר אן אילך זין מאנדה כוב בדיקה כונד כי כירם נה דאשתה באשד. בעד ארד רא אנדאכתה ביזד: (שם)

ח) דר רוז האיי תאוויסתאן. הסת מגס האיי כי דר באלאיי גושת הא כאהי כאם וכאהי פוכתה נישסתה תוכם מי זאייד. ותוכמי מגס מיסלי דאנהי כאשכאש ודאנהי חרדל בארין מיידה ספיד מיבאשד. ואן תוכמי מגס רא כורדן חראם הסת. באייד המון גושת רא אוול כוב פאכיזה שוייד ובעד כורד. כי אגר יעני יך דאנה הם אז תוכמי מגס דר אן גושת באקי נמאנד: אוולא, לאזים המין כי הרגיז באלאיי גושת רא ילה נמאנד. יגאן גיז קטי פושאנדה מאנד כי מגס דר באלאיי אן נישסתה נתוואנד. דר אין באבת באייד זעיף הא גי מיקדאר בר חזר שוונד: (שם)

דיני בשר בחלב סימן י"ג.

א) שריעת האיי בשר בחלב. גוזשתה דר באלא חלק ראשון סימן ל"ח מוקתצר נוישתה שודה בוד. יעני דר תורתינו הקדושה. סה דפעה נוישתה אמדסת לא תבשל גדי בחלב אמו. אין דר סה באבת תעלוק דארד. יעני יכש אין כי גושת ושיר רא יך גאייה כורדן אסור. דוויום גושת ושיר רא יך גאייה גושאנדן הם אסור, סהום גושת ושירי יך גאייה גושידה שודגי רא מונפיעת בורדנש הם אסור. ואון הסת כי דר תורה גדי נוישתסת. נה אין כי בם דוקא בוזגאלה רא גופתה באשד. אמא ניז דר גומלהי גושת האיי חיוואנאת ומורק האיי חלאל בודגי הא הם המין שריעת גארי הסת. בינא ברין כאהי גושתי גאוו ובוז וגוספנד. וכאהי גושתי מורק הא ואהו וגוזן. נה יך גאייה כורדנש דורוסת הסת. ונה יך

גאיה גושאנירנש דורוסת הסת. ונה מונפיעת בורדן אז אן יך גאיה פוכתה שודגי : (ש"ע יו"ד סי' פ"ז)

ב) גושת ושיר יך גאיה גושאנדן אסור כי גופתים. נה אין כי בותון גושד פזר בעד אסור מישודה באשד. אמא ניז הנוז אגר נגושידה באשד הם כי יך פרנה גושת דר דורוני דיג יא תגארהי שיר אפתד. ויא יך כמתר שיר יא פניר ונורגאט דר דורוני דיגי גושת אפתד הם. הר גנדי זוד דסתש קטי כשידה גודא כרדה באשד הם כי אן עאש אסור הסת. בא וגודי הנוזי' נגושידה באשד הם. הם דר כורדן אסור. והם הנאה מונפיעת בורדן אסור הסת. והר גנדי כי אז רויי דיני תורה תא המון גושת והמון שיר קיאצי יך כזית נבאשד. אדם ואגיבי מלקות כורדן נמי שודה באשד הם כי. אגר כסי אפילו נים קיאצי כזית גושת ושיר רא יך גאיה גושאנד. יא מונפיעת ברד. או גונה גאר מיבאשד. לאזים כי תקון ועילאגי גונאהש רא כונד תא עון או מכפירת שוד : (שם)

ג) גושת ושירי יך גאיה שודה אסור בהנאה שודגי רא. טריקי שריעתש המין כי באיד יך זמיני רא כנדה ויי רא דר תהתי כאך גור כונד. ויא אין כי דר דורוני דרייא ריזנד. ויא דר דורוני תשנבי חבלי ריזנד. יעני מטלב המין כי גום שודה נאבוד שודה רווד. והיג מונפיעתי אז ויי נברנד. ליכין דר גויים דאדנש אסור הסת. הר גנדי כי המון גויים נא שינאס באשד. ניז אינגונין דר סג דאדן הם אסור הסת. הר גנדי כי המון סג אזאני חבלי כודש נבאשד. וסגי כוגה הא באשד הם כי דר סג נאם נדיהד. בינא ברין דר כוגה ובירון ריכתני אן הם דורוסת ניסת; זירא כי סג הא אן רא מיכורנד; וגוייא כי או אז ויי הנאה בורדה באשד : (שם)

ד) נין באייד אדם בר חזר באשד כי גושת רא דר נאן נרסאנד. זירא כי אגר דר נאן רסידה באשד. און נאן רא קטי שיר כורדן דורוסת ניסת. וגיז אגר שיר יא פניר הם דר נאן רסידה באשד. און נאן רא קטי גושת כורדן דורוסת ניסת : (שם סימן צ"א) באקי דיני בשר בחלב דר חלק ראשון סימן ל"ח מוזאכירה הסת :

דיני בחל (הנקרא בלשון פרסי פיסטאן) סימן י"ד

א) **פיסטאן** אזאני חיואן. כאהי חיואני כלאני זאידגי. וכאהי פיסטאני חיואני הנוז נא זאידגי רא. אז קולי סופרים כי יעני חכמים ז"ל באשנד. דר דיג גושאנדגי אן אסור מיבאשד. כאהי כי בתוורי כוד גושאנדה באשד. וכאהי בהמראהי גושת גושאנד אסור הסת. זירא כי אין פיסטאן רא כודש הם גושת הסת. והם דר דורונש שיר דארד. ואז דיני תורה המין הסת כי איסור בשר בחלב דר שירי כי אז חיואני זינדה גושידה גיריפתגי. ונה אז חיואני שחיטה כרדה שודגי כי אז דורוני אן שיר יאפת שודה באשד. ואמא חכמים ז"ל המין רא הם דר דיג גושאנדנש רא אסור כרדין. וגופתין כי אין רא עילאגש המין כי. אן פיסתאן רא גאך גאך כרדה פכש כרדה שיר האייש רא אז דורונש בראורד. ובעד אן רא דר אתש כבאב כרדה כורד. יא אין כי דר ברש ודר דראזיש גאך גאך כרדה פכש כרדה דר דיואר מאלד תא כי היג תרי ונמי שיר דר אן פיסטאן נמאנד. ובעד אן פיסטאן רא דר תוורי כוד בי גושת דר תאבה בירייאן כונד. דר רווגני כונגית וזייתון כבאב רווגן כונד דורוסת הסת כורדנש מותר מיבאשד: (יו"ד סי' צ')

ב) **שבצי** פיסטאן רא נון טריקהש גאך גאך כרדה כבאב כרד. ובעד אז כבאב כרדן דיד כי דר דורוני סורכי האיי אן שיר איסתאדסת. אין זלר נדארד מותר הסת. אמא אז סבבי מראית העין יעני נזרי מרדום פכש כרדה שיר האייש רא דור כונד ובעד כורד. ניז אינגונין אגר בעד אז כבאב כרדן מועיין שיר הם דר באלאיי המון פיסטאן אגר יאבד. פיש אז כורדנש המון כבאב רא אב קטי שויד בעד כורד. אין הם אז סבבי מראית העין. נבאשד בי אין הם מותר הסת: (שם)

ג) **פיסטאני** כאם רא קטי כארדי אזאני גושת בורידן מותר הסת. הר גנדי כי המון פיסטאן פור שיר הם באשד כי כונוך בכונוך זלר נדארד. ליכין פיסטאן רא קטי גושת יך גא נמך כרדן דורוסת ניסת. באייד גודאיי בתוורי כוד נמך כונד: (שם)

ד) **שירדאן** רא כי רווגן האיי דורון ובירונש רא גיריפתה פאפיזה כרדה שוסתנד. ויי במסלי גושת הסת. קטי גושת יך גאייה נמך כונד דורוסת הסת. אין רא גושאנדן הם דורוסת הסת. המהי שריעתי אין במיסלי גושת מיבאשד. והרגיז אין שריעתי פיסטאן נדארד: (שם)

ה) שבצי כי פיסטאן רא כורדה באשד. דר או לאזים הסת כי מיסלי גושת רא כורדגי בארין שש סאעת צבר כונד. ובעד ג׳יז האיי ג׳ינסי שיר רא כורד. ניז אינגונין פיסטאן רא הם אגר בעד אז שיר כורדני שוד. המה שריעתי פיסטאן בעד אז כבאב שודן. מיסלי שריעתי גושת מיבאשד: (שם)

דיני ששים בבשר בחלב ונותן טעם סי׳ ט״ו

א) אגר גון קייאצי יך כזית גושת דר דורוני דיגי אזאני שיר אפתאדה באשד. אגר המון שיר קייאצי שסת גנדאני המון גושת מי אמדה באשד. אן גושת רא גירפתה פרתאוד. ואון שיר מותר הסת. זירא כי דר שסת יך באטיל שוד. ואגר אן שיר אז שסת גנדאן כם באשד. אסור הסת. וניז דר הפך אגר כמתר שיר דר דיגי גושת יא דר באלאיי יך פרגה גושת ריכתה באשד. אין הם באייד המון גושת שסת גנדאני שיר באשד כי תא אן שיר דר שסת יך באטיל שווד וחלאל שוד. ואגר גושת אז שסת גנדאני שיר כם באשד. אסור הסת: (שם יו״ד סי׳ צ״ב)

ב) דר דיגי עאש פוכתגי. שיר רא פוכתן אסור הסת, באייד דיגי עאשי גודא באשד. ודיגי שירי גודא באשד. ואגר רפתו כסי נא דאניסתה דר דיגי עאשי שיר רא פוכת, ויא דר דיגי שירי גושת רא פוכת. אגר המין דיג מיקדארי ביסתו גהאר סאעת ביכאר כאלי נאיסתאדגי באשד. ויי אסור הסת. גון כי טעמי גפידה גי האיי אן דיג בוראמדה דר אין כוראכי קטי שודה מזה מידיהד. דר אין הם לאזים הסת כי באייד ג׳יזי דר המון דיג אנדאכתה שודגי. מיקדארי שסת גנדאני כודי המון דיג בייאייד בעד חלאל הסת. וליכין אגר המון דיג מיקדארי ביסתו גהאר סאעת כאלי בי כאר איסתאדגי באשד. וכסי נא דאניסתה דר ויי אלישי יא גושתי. יא שירי רא פוכתה באשד. אין רא נותן טעם לפגם מיגויינד ומותר הסת. יעני טעמי אז אן דיג מיבוראמדגי. אגר בוראמדה דר אן ג׳יז מזה דאדה באשד הם כי. מזהי ויי בד טעם הסת ואן ג׳יז רא בד מזה מיכונד. בינא בר אין מותר הסת: (שם צ״ג)

והמין

ג) **והמין** הם כי דיג ביסתו גהאר סאעת בי כאר איסתאדגי באשד גופתים. בשרטי כי המין דיג שוסתגי פאכיזה באשד. ליכין אגר המין נא שוסתה גירכין ופיסך אלוד ורווגן אלוד באשד כי מועין אלודגי אן מי נמודה באשד. דר אין הם שסת יך מיכאהים כי. באייד המון גיזי מי פוכתגיש שסת גנדאני אן רווגן האיי אלודגי בייאייד. בעד חלאל. ובעד אז פוכתנש דר און דיג. נה גושת רא פוכתה מיתואנד. ונה שיר רא. תא אין כי אול הגעלה כונד. בעד גיז פזד: (שם)

ד) **סרפושי** אזאני דיג הם שריעתש גון מיסלי כודי דיג בארין מיבאשד. והסתנד פוסקים כי דר סרפוש אז כודי דיג הם זיאדה תר חומרא גיריפתין כי אגר יעני אז ביסתו גהאר סאעת זיאד הם כאלי ובי כאר איסתאדה גי באשד. אן רא מיסלי דורוני ביסתו גהאר סאעת כאר פרמודגי בארין חיסאב כרדה אסור מיגויינד. אז סבבי כי סרפוש גומבז וקובה גי הסת. דר וקתי דיגו טבק רא שוסתן און דורוני נישיבי גאיי תנגי אן סרפוש רא דורוסת נגז פאכיזה כרדה נמי שוד. ואן גירכיני הא רא מזהש דר דיג קייד מיכונד. ליכין אגר דר גאיי כי הפסד מרובה יעני זרי ביסייאר מישודה באשד. יא שעת הדחק באשד. אין חומרא רא גיריפתן בכאר ניסת. בס שריעתי סרפוש רא הם גון מיסלי כודי דיג בארין חיסאב כונד כיפאיית הסת: (שם ובאה"ט)

ה) **שבסי** כפליז. יא כפגיר. יא קאשוקי גושתי רא נא דאניסתה דר דיגי שיר גוטאנדה באשד. ויא אזאני שיר רא דר דיגי גושתי גוטאנידה באשד. אגר המין כפליז וקאשוק וכפגיר דר דורוני יך שבו יך רוז כאר פרמודגי באשד. יעני ביסתו גהאר סאעת בי כאר נאיסתאדה באשד. דר אין הם דיני שסת יך דארד. אגר המון גיזי דורוני דיג בודגי אז שסת גנדאני המין כפליז וקאשוק זיאד באשד מותר. ואגר אז שסת גנדאן כם באשד אסור הסת. ליכין אגר כסי אז גיזי דורוני דיג בודגי המין כפליז יא קאשוק רא פור כרדה בירון אז דיג בורואורדה באז גשתה דר דיג אנדאכתה באשד. דר אין באייד המון גיזי דורוני דיג בודגי שסת גנדאני כודי כפליז והמון גיזי פור כרדה בורואורדגיש בייאייד בעד מותר הסת. זירא אין כי. אן גיזי דורוני כפליז יא קאשוק בודגי כי

בירון

בירון בוראורדה שודגי. שסת גנדאני כודי כפליז יא קאשוק נבוד. ואן יך באר נבלה ואסור שוד. אכנון כי גשתה דר דיג אנדאכת. באייד דר אן דיג קייאצי שסת גנדאני המון כפליזי פור וקאשוקי פור גיז דאשתה באשד כי תא אן באטיל שודה חלאל שווד: (שם ובאה"ט)

ו) אגר המין כפליז וקאשוק אז גוב באשד. דר באבתי שסת יך. אז המון מוקאמי כי תא גי קדרי דסתהי אן גוטידגי רא חיסאב מיכונים. ליכין אגר המין כפליז וקאשוק אז מיס יא אז אהן באשד. גמיעי גומלהי המון דסתה רא חיסאב מיכונים. סבב אין כי מיס ואהן אגר יך סרש דר גיזי גרם רסד הם. המהי המון דסתה גרם מישווד. דר תחקיק אן גיזי דורוני דיג בודגי דר המה גאייש גפידה שודסת כי גרם שודסת. אמא דר גאיי הפסד מרובה יא שעת הדחק. אין כיל חומרא גיריפתן בבאר ניסת. בס אז המון גאיי גוטידגי גיריפתה חיסאב כונגד כיפאיית הסת ואן כפליז וכפגיר וקאשוק לאזימי הגעלה כרדן הסת: (שם)

ז) כסי כי ארד רא שיר קטי כמיר מיכונד כי יעני כולגהי שירי מי כונד. באייד צורת ושכלי אן כולגהי שירי רא מיסלי שכל וצורתי דיגר נאן הא וכולגה הא נכונד. אמא צורתי אין רא תגייר נאך ותפריקה נאך כונד. כי מקצד אדם גלט אפתאדה אן רא בהמראיי גושת יא דהאני גושת אלוד קטי נכורד. וניז דר תונורי כי כולגה וסמוסהי גושתי רא גספאנדה פוכתה באשד. דפעתן כולגהי שירי רא דר מוקאמי המון גספאנדה נפזד. לאזים כי אוול אן תונור רא אלאב קטי סירך כונד. תא רווגן האיי גפידגיש סוכתה תמאם שווד. בעד גיזי שירי רא גספאנד. ואינגונין דר הפך אגר אוול שירי רא פוכתה באשד הם באייד תונור רא סורך כרדה בעד גושתי רא פזד. ודר אין באבת האיי בשר בחלב באייד גי מיקדאר הר אדם בר חזר שודה דיקת כונד. זירא כי ביסייאר דר אין וג הא כם גלט אפתאדה בהמדיגר אליש מיכונד: (שם סי' צ"ז)

דיני פת של עבו"ם סימן ט"ז

א) **חֲכָמִים** עֲלֵיהֶם הַשָּׁלוֹם נָאנִי אַזָאנִי גוֹיִים רָא דַר יִשְׂרָאֵל כוֹרְדַנֵש רָא אָסוּר כַרְדָה גְזֵרָה כַּרְדִין. אַז סַבַבִּי כִּי אַגַר נָאנֵש רָא כוֹרַד כַּם כַּם אַז יַיִן וְשֵׁכָרִי אוֹ הַם מִיכוֹרַד. וְבַעְד כַּם כַּם עָאיִיד מֵישַׁוַוד כִּי דַר אוּמוֹת הָעוֹלָם קוֹדָא הַם מֵישַׁוַוד. לֵיכִּין יִשְׂרָאֵל דַר אִין גְזֵרָהִי חֲכָמִים בוּתוּן אִיסְתָאדַה טָאקַת כַרְדַה נַתַוָואנִיסְתַנְד. וְבַעְד הַתָּרָה כַרְדַה נָאן בָאזָארִיי נָאן וָאי הָא מֵי פוּכְתַגִי רָא דַר יִשְׂרָאֵל מוּתָּר כַרְדַן. וְאַמָא נָאנִי כָאנַגִי גוֹיִים דַר יִשְׂרָאֵל אָסוּר שוּדַה אִיסְתָאד. דַר כוּלִי דוּנְיָא הַר כוּגָאיִי כִּי יִשְׂרָאֵל הַסְת בְּכוּד קַבוּל כַרְדַה נָאנִי כָאנַה גִּי גוֹיִים רָא אָסוּר כַרְדַנְד. וְהַמִין הַם אָסוּר כַּרְדַנְד כַּם נָאנִי אַז פַּנְג גִינְסִי דָאנַה וְגַנְה בוּדַגִי רָא יַעְנֵי נָאנִי גַנְדוּם וְגַוִו וְכוֹר גַנְדוּם. וְבָאקִי גִינְסִי גַנְדוּם וְגַוִו. גוּנָאן כִּי דַר חֵלֶק אוֹרַח חַיִּים דַר סִימָן מ"ו מוּוָאפִּירַה כַרְדַה בוּדֵים. הַמוּן גִינְס הָא רָא אָסוּר כַרְדִין. וְאַמָא נָאנִי אָזָאנִי גוּוָארִי אַרְזַן וְדִיגַר אַבְגַה הָא כִּי אוּן קַדַר פִּיסַנְד נֵיסְת. וַיִי רָא אָסוּר נַכַּרְדִין: (יו"ד סימן קי"ב)

ב) **בִּינָא** בר אִין דַר כוּלִי מַמְלַכַת הָא הַר כוּגָאיִי יִשְׂרָאֵל הָא הַסְתַנְד. נָאנִי בָאזָארִי אַזָאנִי נָאן וָאי רָא מֵי כוּרַנְד וּמוּתָּר הַסְת. אַז סַבַבִּי כִּי אָן נָאן פוּרוֹשׁ דַר פוּרוֹכְתַן וְפַיְידָאיִי כוּדַשׁ מַשְׁגוּל הַסְת. דַר אִין בְּהַמְרָאיִי יִשְׂרָאֵל קִירוּב הַדַעַת כַּרְדַה אַשְׁנָאיִי נַמֵי כוּנַד כִּי מָאיְיָאן דַר אִין חַשַׁשׁ וְגוּמָאנִי קוֹדָא שוּדַן מֵי כַרְדַה בָאשִׁים. וְדַר אִין סַבַב אַגַר דַר גָאיִי כִּי נָאן וָאי וְנָאן פוּרוֹשִׁי יִשְׂרָאֵל הַם מַווּגוּד יָאפְת מֵי שוּדַה בָאשַׁד הַם כִּי. אַז יִשְׂרָאֵל נַכַּרִידַה אַז נָאן פוּרוֹשִׁי גוֹיִים הַם אַגַר כַרְד דוּרוּסְת וּמוּתָּר. בְּשַׁרְטֵי כִּי הַמִין נָאן וָאיִ גוֹיִים אָב רָא צָאף כַרְדַה בָאשַׁד: (ש"ס)

ג) **נָאנִי** כָאנַה גִּי גוֹיִים רָא כִּי אָסוּר גוּפְתֵים. יַעְנֵי קַטְעִי אָסוּר הַסְת. אַגַר יַעְנֵי נָאנִי כָאנַה גִּי רָא גוֹיִים אַז כָאנֵיש אָוְורְדַה דַר נָאן וָאי וְדַר נָאן פוּרוֹשׁ הָאיִי בָאזָאר פוּרוֹכְתַה בָאשַׁד. יָא בַּכְשִׁישׁ דָאדַה בָאשַׁד. יָא אִין כִּי גוֹיִים נָאנִי כָאנַגִישׁ רָא דַר כָאנַהִי יִשְׂרָאֵל פִּירְסָאנְדַה בָאשַׁד הַם כִּי כוּרְדַן אָסוּר הַסְת. יַעְנֵי נַגוּיַיד אָדָם כִּי אוּן הַסְת גְזֵרָה כַּרְדִין אַז וַגִי קוֹדָא שוּדַן. וְאַכְנוּן מַן כִּי דַר כָאנַהִי גוֹיִים נַרַוִום. אוֹ נָאן רָא דַר כָאנַהִי מַן פִּירְסָאנְדַה בָאשַׁד. יָא דַר נָאן וָאי פִּירְסָאנְדַה בָאשַׁד. כוּרְדַנִי אִין מוּתָּר הַסְת גוּיַיד. נֵיה. כָאהֵי כִּי דַר כָאנַהִי כוּדִי גוֹיִים הַמִין נָאנִי

כאנה ג׳י רא כורד. וכאהי דר באזאר. וכאהי דר כאנהי כודי ישראל הם כורדנש אסור הסת. אמא נאני באזארי רא כי מותר גופתים. אין הם יך סרה דר המה ג׳א מותר הסת. יעני אגר גויים בעל הבית. נאני באזארי אז באזאר כרידה דר כאניש בורדה באשד. ויִשראל דר כאנהי המון גויים רפתה המון נאני באזארי רא כורד דורוסת הסת : (שם)

ד) שבסי דר ג׳איי טיפאק אפתאד כי נאני באזארי מווג׳וד נמי שוד. אגר או מודתי סה שבו סה רוז באז נאן נכורדה באשד. וזיאדה פזמאן ומושתאקי נאן שודה באשד. או אז נאני כאנה ג׳י גויים כורד עייבי נדארד. ניז אנג׳ונין אגר שבת באשד. ונאני באזאר מווג׳וד נבאשד. אז בראיי עונג וסעודהי שבת נאני כאנה ג׳י רא כורד דורוסת הסת. הר גנדי כי סה רוז נשודה באשד ואו נאן רא פזמאן נשודה באשד הם. כי אז בראיי עונג שבת נאני כאנגי רא כורדנש דורוסת הסת. ליכין באייד אוול ג׳י מיקדאר תרדות כונד כי שאייד נאני באזאר בדסתש דראייד. ואגר נשוד לא עילאג׳ סעודהי שבת רא נאני כאנה ג׳י גויים קטי כונד : (בן איש חי)

ה) ישראל האיי צחרא גרד. כי דיה גרדי כרדה דר דיה הא דר מאבייני גויים הא מיגרדנד. ודר אן דיה הא הרג׳יז נאני באזארי יאפת נמי שוד כי או כורד. נכונד כי או נאני כאנה ג׳י גויים רא גירפתה מי כורדה באשד. אמא צבר כרדה ברדאשת כונד תא סאעתי כי המון זני גויים נאן פוכתני שוד. ואנגה המין ישראל יך בולך היזום דר דורוני תונורי. אן גויים פרתאפתה סוזאנד. דר נייתי כי המין נאן במן בכורדן חלאל שוד גופתה. ובעד הר ג׳י קדרי כי אן זני גויים היזום אפזודה פוכתה תמאם כונד. אן נאן מותר הסת. זירא כי המין יך בולך היזומי דר תונור פרתאפתגי ישראל הם דר נאן פוכתן מדד שודה נפע כרד. גרמיי אזאני תונור רא זייאד מי כונד. ואן נאן זוד תר פוכתה מי שוד. ואין הם גוייא כודי ישראל פוכתגי חיסאב הסת : (שם)

ו) שבסי ישראל כי אגר דר כאנהי כוד נאן פזי גויים רא אוורדה דר תונורי כודי ישראל נאני ישראל רא פז גוייד. באייד לאזים אוול כודי ישראל דר תונור כמתר היזום רא דר ג׳יראנד. ובעד אן רא גויים באז הר ג׳י קדר היזום אפזודה נאן רא פזד דורוסת הסת. ואגר יך

פרתייה

פרתייה נאן רא אן גויים פוכתה שוד. ובעד אן תונור כם פושת שוד. יעני באז לאזים דר היזומי תאזה אנדאכתן שוד. דר אין הם באז חאגת ניסת כי ישראל אמדה באז היזום גיראנד. אמא כודי גויים היזום אנדאכתה פזד דורוסת הסת, זירא כי המון קוותי אלאבי אוול הנוז דר תונור הסת. ליכין אגר גויים דו פרתייה נאן רא פוכתה שוד. ובעד דר פרתייהי סהום תונור כם פושת שודה לאזימי היזום תאזה אנדאכתן שוד. דר אין לאזים באז כודי ישראל כמתר היזום רא דר גיראנד. זירא כי תא סה פרתייה נאן פוכתן רא און קוותי היזומי אוול סוכתה תמאם מישוד. באייד באז ישראל תאזה דר אלאב קוות דיהד. ואינגונין הר גנד פרתייה נאני כי פוכתני שוד. דר הר בעדי דו פרת פוכתה שודן באייד ישראל היזום דר גיראנד: (שם)

ז) **ישראל** כי נאנש רא גויים פוכת. ואן ישראל פראמוש כרד יא שריעת רא נדאניסת ודר תונור היזום דר נה גיראנד. אן נאן מיסלי נאני באנה גי גויים חיסאב הסת ואסור הסת. באייד אן נאן רא גיריפתה בולך בולך פרגה פרגה כרדה דר גויים פורושד. זירא כי אגר פרגה נא כרדה פורושד. בלכי אן גויים אן נאני בותון רא באז גשתה דר ישראל פורושד. בינא ברין בולך כונד ודר גויים פורושד. והיג מחל ישראל נאני בולך רא אז גויים נמי כרד: (ש"ע יו"ד ס"י קי"ב)

ח) **ארמי** כי אז נאני באזארי גויים פרהיז דאשתגי. יעני הרגיז נאני באזארי נמי כורדגי. אגר טיפאק אפתד בהמראהי יך ישראלי נאני באזארי גויים רא מיכורדגי הם טבק שוד. ודר אן טבק הם נאני באנה גי ישראלי דאשתה באשד. והם נאני באזארי דאשתה באשד. או אז המון טבק נאני באנה גי רא גיריפתה כורדן גירד זלר נדארד. הר גנדי כי טעם ומזהי המון נאני באזארי דר אין נאני באנגי גפידה באשד הם כי. דר אין קדר הא חשש כרדן חאגת ניסת ומותר הסת: (שם)

דיני בישולי גוי סימן י"ז

א) **גיז** האיי כי טריקי שאן דר כאם כורדן ניסת. והרגיז כסי המון גיז הא רא כאם כורדה נמי תואנד. אמא פוכתה מיכורד. והמין גיז

כודש

כודש עזיז. כי אגר יעני פאדשאה הא הם אין רא דר דסטרכאן שאן אווירדה מיכורנד. אז סבבי נאן כורוש. כי מקצד אין אשתיהא רא ילה כרדה צאף מיכונד. ונאני תנהא רא כורדן. און קדר רווגני נדארד. גון מיסלי כרם. שלגם. לבלבו. כדו הא. ופייאז. וסיר. באדינגאן. כרטוף. גנדנא. בגדורה. ניז גמיעי המין טריקה גיז האיי כי כאם נמי כורנד אמא פוכתה וגושאנדה מיכורנד. אגר המין טריק גיז הא רא גויים פוכתה באשד. דר ישראל כורדנש אסור הסת: (יור"ד סי' קי"ג)

ב) דר אין באבתי גיזי כאמש רא כורדה נמי שודגי. מאייאן דר ביסייאר תריי אהלי עאלם ניגא מיכונים. יעני אגר יך אדם דו אדם. המין גיז הא רא כאם גיריפתה המתור מיכורדה באשד הם כי. דעת אזאני און אדם באטיל הסת. מאייאן דר או ניגא נמי כונים. אמא דר דעת אזאני גומלהי אהלי עאלם ניגא מיכונים. בינא בר אין תוכמי מורק רא. הר גנדי כי הסתנד בעזי אדם הא קולט זדה תוכם רא כאם מיכורנד. בא וגודי המין הם. תוכמי גויים פוכתגי. דר ישראל כורדנש אסור הסת: (שם)

ג) והמין לבלבו שלגם וכרתוף רא כי גויים פוכתגיש אסור גופתים. בשרטי כי אגר גויים אן גיז הא רא דר דיג ודר תאבה פוכתה באשד אסור מי שוד. ואמא אגר המין לבלבו. ושלגם וכרתוף רא דר דורוני אלאבי קור גור פוכת כרדה פוכתה באשד. ויי מותר הסת. זירא כי ויי דר כאך וכאכיסתר הא גולידה. אלודה ואיפלאין מי שוד. היג מחל אין טריקה גיז האיי איפלאין שודני רא דר דסטר כאני פאדשאהא נמי ביארנד. ניז נמי גויים כי אין הא רא פוסת כנדה אז כאכיסטר ואיפלאצי פאכיזה כרדה בעד בפישי פאדשאהא מי ביארנד. יכש המין הר גנדי פוסת כנדה פאכיזה הם כונד. עילאג נדארד כי כמתר אלודגי אן כאכיסטר דר אן הא נמאנד. ודוויום אין כי. אז סבבי כי אין גיזי תר הסת אין רא דר דסת בי פוסת גיריפתה בפישי פאדשאה אוורדן דרך ארץ ניסת. זירא כי רמקי פאדשאה רא מיגרדאנד בינא בר אין דר אלאב גור פוכת כרדני מותר הסת: (בן איש חי)

ד) קהווהי כי גויים דר גאי גוש מיגושאנד. הסתנד פוסקים כי אסור כרדין. והסתגד פוסקים כי מותר כרדין. באין סבב אן האיי

כי

כי דר כאנהי גויים מירונד. יא דר פישי אדם האיי כלאן שונדה מירוונד ודר גיזתי שאן קהווה מיבייארנד. גיריפתה נושנד דורוסת הסת עייבי נדארד : (שם)

ה) **און** הסת כי דר באלא נויסתים אגר ישראל דר תונור כמתר היזום רא דר גיראנד ואן גויים נאן רא פזד מותר גופתים. ויי דוקא דר נאן מיבאשד. אמא דר אין גיז האיי בישולי גוי. אלאב דר גיראנדני ישראל היג מונפיעת נמי כונד. אמא באייד לאזים המין הסת כי. כודי ישראל דר כודי אצלי המין גיזי מיפוכתני גויים יארי ומדד תייד. באין תקריר. יא כי כודי המין גיז רא ישראל גיריפתה דר באלאיי אלאב דר גאיי גושידה מישודגיש דסתי בורדה מאנד. יא אין כי יגאן כארי מצריפי פוכתן רא ישראל כונד. מסקן המין רא דר אלאב רוי גרדאנד. יא דר דיגי באלאיי אלאב בודגי כודי ישראל המין לבלבו ושלגם רא אנדאזד. דר טריקי כי בי המין. גיז פוכתה נמי שודה באשד. אז המין כאר הא יגאן תא כונד. בעד אן גיז דר ישראל כורדנש מותר מי שוד : (שם)

ו) **תונור** האיי וילאיתי אורוס. ותונור האיי ירושלים מיסלי תונורי שהר האיי בוכארא בארין ניסת. אמא דיגר ביל הסת. ודר אין שהרי ירושלים רסם המין הסת כי ביסייאר גיז הא רא דר טאבה האיי אהן ומים אנדאכתה דר נאן ואי כאנה דר דורוני תונור מאנאנדה מי פזנד. בינא בר אין כסי אגר מאהי רא דר טאבה אנדאכתה דר נאן ואי כאנהי גויים בורדה פוכתני שוד. באייד כודי ישראל בדסתי כוד המון תאבה רא תא מייאן גאיי תונור רא דראוורדה דר המון גאיי פוכתה מי שודגי מאנד. ונכונד כי יך סהל טאבה רא דר דהני תונור דראוורדה מי מאנדה באשד. ובעד אן גויים תילה דאדה דורון תר דר גאיי פוכתה מי שודגיש בורדה מי מאנדה באשד. אגר אין טריקה כונד. אן מאהי רא כורדנש אסור הסת אז גיהתי בישולי גוי. ניז אינגונין המון סמוסהי קטלמגי בארין ורק ורק כאהי אז רוגני מסכה. וכאהי אז רוגני כונגית ודומה כי דר טוי הא מיכונגד. ודר דורונש קנד ובאדאם כופתה מיסלי קימה. בארין פור מיכונגד. כי נאמי אן רא דר ירושלים באקלווא מי גויינד. המין רא הם כסי דר נאן ואי כאנהי גויים בורדה פוכתני שווד באייד כודי ישראל המון טאבה רא דר מייאן גאיי תונור. יעני דר גאיי

פוכתה מי שודגיש דראוורדה מאנד. גים כאלה דראוורדה אין רא הם בדסתי גויים נמאנד. נגוייד כי אין הם ארד דארד. שריעתש מיסלי נאן בארין בודגיסת. אין תור נגוייד. אמא אין מיסלי נאן גיסת. ואין מיסלי יך עאשי מי באשד. שריעתי בישול גוי דארד. ונה מיסלי נאן מי באשד: (שם)

ז) **אגר** אז בראיי אדמי כסל דר חאלתי גויים קטי עאשי יא שורבאיי דר רוזי שבת פזאנדה דאדה באשנד. דר שבי מוצאי שבת זייאדיי המון עאש ושורבא רא דר ישראל כורדנש אסור הסת. אגר יעני כודי המון כסל הם דר שבי יך שבת כורדנש אסור הסת. זירא אין כי ויי רא דר רוזי שבת רא עילאגן בראיי כסל מותר כרדה בודים. ואכנון כי דר שבי יך שבת ישראלי עאש מי פוכתגי מוגוד הסת. און עאש ושורבאיי זייאדי בישול גוי נאם דארד וחראם הסת: (כן איש חי)

דיני שכר ומשקים של גוי סימן יח

ח) **דר** לפזי חכמים ערקי אז אנגור ואז מויז ואז טיקף הא ואז קאי האיי יין כשידה שודגי. יין שרף נאם דארד. אגר גויים המין רא כשידה גי באשד ויי מוטלק נושידנש דר ישראל אסור הסת. אז גיהתי יין נסך. ואמא דר הר כוגאיי כי חכמים שכר גופתה נאם בר מיכוננד. אין ערקי אנגור גיסת. אמא דיגר כיל שרבתינה האיי נושאכי אדם רא מסת מי כרדגי רא שכר גופתה נאם מי ברנד. גון מיסלי פיווה. קוואץ. וערקי כי אז אנגיל. יא אז כורמא. יא אז גוו. יא אז סבוץ. יא אז הר דיגר גינס האיי מיווה וגלה כשידה מישודגי באשד. המין הא רא בלפזי חכמים שכר מיגויינד. כי יעני אדם רא מסת מיכרדגי. והמין כיל שכר האיי גויים רא חכמים דר ישראל נושידנש רא אסור כרדגי הסתנד. אז סבבי חתנות. כי דר גויים קודא נשוונד. והמין הסת כי אסור גופתין. אין דר המון טריקהי כי אגר ישראל דר דוכאן האיי ערק פורוש הא רפתה מגרים נישסתה. יא דר טרקתיר כאנה הא ועאש כאנה האיי גויים רפתה נושד אסור הסת. ליכין אמא אגר ישראל אז המין ערקי גון וערקי הר כיל מיווה האיי כי מוזאכירה כרדים גיירי ערקי אנגור. כרידה דר כאנהי כוד אוורדה נושד דורוסת הסת. ודר אין חששי קודא שודן נדארים. ואנגונין אגר ישראל דר כאנהי גויים טיפאק אפתדה דראייד. ואן

גוֹיִים דַר אוֹיךְ פִּיָאלַה פֵּיוַוה. יָא עֲרַקִי אַנְגִיל וְכוּרְמָא וְדַגַר כֵּיל נוֹשָׁאכִּי הָאִיִ מַסְת מֵיכַרְדַגִי בִּיָארַד. גַיְרֵי עֲרַקִי אַנְגוּר. יִשְׂרָאֵל גִירִיפְתָה נוֹשַׁד דוּרוּסְת הַסְת וּמוּתָר. כָאהֵי כִּי הַמִין גוֹיִים הַמִין עֲרַק דַר כָאנְהִי כּוֹדַש דָאשְׁתָה בָּאשַׁד. וְכָאהֵי אַז דוֹכָּאנִי עֲרַק פּוּרוּשׁ וְאַז גָאיִי דִיגַר אָוורְדַה דַר יִשְׂרָאֵל תִיַיד נוֹשִׁידַנַשׁ מוּתָר הַסְת : יור״ד סימן קי״ד

ג) וְהַמִין שַׁרְבַתִינַה הָאיִ גוֹיִים רָא כִּי מוּתָר גוּפְתָה מוּזָאכִירַה כַּרְדִים. לָאזִים הַסְת פַּרְזַנְדִי יִשְׂרָאֵל כִּי אַוַול כּוּב סַנְגִידַה בְּדִיקָה כַּרְדַה פַּהְמַד כִּי. בָאז דַר דוּרוּנִי הַמִין הָא אַז לָאיִי יַיִן קְטִי כַּרְדַגִי נַבָאשַׁד. וְאַגַר טַרִיקִי הַמוּן וִילָאיַית בָּאשַׁד כִּי דַר הַמוּן פֵּיוַוה וְשַׁרְבַתִינַה הָא אַז לָאיִי אַזָאנִי יַיִן אַנְדָאכְתָה קְטִי מֵיכַרְדַה בָּאשַׁנְד. אָן שַׁרְבַתִינַה הָא רָא מוּטְלַק נוֹשִׁידַנַשׁ דַר יִשְׂרָאֵל אָסוּר הַסְת : (שם)

דיני דברים האסורים לאכול משום סכנה סימן יט

א) שַׁרְבַתִינַה הָאיִ כִּי דַר שַׁב סַרְשׁ יַלַה מָאנְדַה בָּאשַׁד. אָן הָא רָא נוֹשִׁידַן אָסוּר הַסְת. אַז גִיהַתִי סַכָּנָה. כִּי מַבָאדָא. יָגָאן מָאר אַז וַיִי נוֹשִׁידַה דַר אָן זַהְרִי כּוּד רָא אַנְדָאכְתָה בָּאשַׁד. וְאִין כֵּיל שַׁרְבַתִינַה הָא מֵיבָאשַׁנְד. אָב. יַיִן. וְסִרְכָּאה. וְשֵׁכָר הָא. שִׁיר. וּמַסְכַּה. וְגוֹרְגָאט. עַסַל. וְשִׁירְנִי. וְנִישָׁאלָא. וּמוּרַבָּא. וְנַמַךְ אָבִי כִּי דַר אָן סַלָאטַה אָנָאר מֵיכוּנַנְד. וְאָן כּוּנָאב גָהִי מָאהִי. הַמִין טַרִיקָה גִיז הָא אַגַר דַר שַׁב סַר וָאה מָאנְדַה בָּאשַׁד כּוֹרְדַן דוּרוּסְת נֵיסְת. הַר גַנְדִי כִּי דַר אִין זְמָאנַה הָא. דַר מָאבַיְינִי מָאיָאן אוּן קַדַר מָאר מְווּגוּד נַבָאשַׁד הַם כִּי. בָאיַיד יִשְׂרָאֵל אַז אִין בַּר חַזַר בָּאשַׁנְד. זִירָא כִּי דַר קַוְולִי האר״י ז״ל וּבְכִתְבֵי הַמְקוּבָּלִים גוּפְתִין כִּי דַר גִיזִי סַר וָאה מָאנְדַה רוּחַ רָעָה מַסְכַּן מֵי גִירַד. וְכוֹרְדַנַשׁ דַר אָדַמִי זַהַר דָארַד. בִּינָא בְּרִין בָאיַיד אָדָם דַר אַהְלִי בַיְיתִי כּוּד בַּר חַזַר פַּרְמָאיַד. כִּי הַרְגִיז סַרִי נוֹשָׁאכִּי הָא רָא יַלַה נַמָאנַן. יָגָאן גִיז קְטִי פּוּשָׁאנַן וְבֵיהְתַר הַסְת כִּי דַר אָבִי סַר וָאה מָאנְדַה נְטִילָה נַכוּנַד. וְדַר הֵינְג כָאר נַפַּרְמָאסַד. אַמָא רֵיזַד : (שע יו״ר קט״ז)

ב) בַּר חַזַר בָּאשַׁד אָדָם. כִּי הַרְגִיז גוּשְׁת. וּמָאהִי רָא יַךְ גָאיִיה נַכוּרַד. אַז סַבַבִי כִּי אִין דַר מְצוֹרָעִי כַּהֲרִיַית דָארַד. כּוּדָא נָא כַּרְדַה דַר אָדָם מַרַז וּמְצוֹרָעִי מֵי בִּיָארַד. בִּינָא בְּרִין בָאיַיד אַוַול גוּשְׁת יָא מָאהִי רָא תִנְהָא

בתוורי

בתורי כוד כורד. ובעד דר מייאנה דסתו דהנש רא שוסתה מים אמצעיים כונד. ובעד און דיגר רא כורד. ניז ביהתר וכובתר הסת כי דר מאביני מאהי וגושת. יגאן גיזי דיגר כורד כי דהאנש פאכיזה שוד. והם דר מיעדה הרדוייש באלאיי יך דיגר נדראייד. ודר אין באבת גושתי מורק הם שריעתש מסלי גושתי חייואן הסת. קטי מאהי כורדנש דורוסת ניסת. אמא תוכמי מורק רא קטי מאהי כורד דורוסת הסת. והר גנדי כי דר אין זמאנה הא טבע אזאני עולם דיגר כיל שודה תגייר שודה באשד הם כי. דר אין באבת הא הרגיז סהל נגירנד. זירא כי חמירא סכנתא מאיסורא. אדמי מאהי כורדגי אול דסתו דהני כוד רא פאכיזה כרדה בעד גושת כורד ביהתר הסת : (שם)

ג) דר חבליי כי כודא נא כרדה יגאן מורדה שודה באשד. לאזים הסת אז גהאר טרפי המון חבלי בודגי חמסאייה הא. תא סה חבלי רא אב האיי דר כום ודר פיראייה בודגי הא רא ריזנד. באין תקריר. כאנהי כודי מורדה בודגי. וכאנהי שפתי אוולש. וכאנהי שפתי דוויום. ואנגונין אז גהאר גאניבי שפת בודגי המון מורדה. זירא כי מלאך המות תא סה חבליי המון חמסאייה הא רא. שמשירשרא דר. אן אב הא גולאנדה מישוייד. ודר אדמי אז המון אב מי נושידגי סכנה דארד : (יור"ד ס' של"ט)

ד) וליכין דר אין באבתי אבי מורדה רא ריכתן. מכאן תא מכאן רא תפאוות דארד. באין תקריר. אגר המין מורדגי מסכן דר המין חבלי דה כאנה יא ביסת כאנה הם דאשתה באשד. והמהי המין כאנה הא אזאני כודי המון מורדגי באשד. גמיעי אין כאנה הא יך תא חיסאב הסת. זירא כי דר רוכסתי יך אדם הסת. ואגר המין חבלי גנד כאנה דאשתה באשד. וליכין כודי מורדגי דר יך כאנהי אן מינישסת. ובאקי כאנה האיי המין חבלי דר דיגר חמסאייה איגארה מאנדגי באשד. דר אין הר יך אדם רא רוכסתש יך כאנה חיסאב הסת. בינא בר אין דר ירושלים עיה"ק כי בישתרי חבלי הא תנהאיי ניסת. וכסי בי חמסאייה ניסת. בינא בר אין המון סה כאנהי דורוגי המין חבלי בודגי הא אב הא שאן רא מיריזנד ובס. ואמא און חבלי האיי שפת בודגי נמי ריזנד. ואמא אגר חבלי גהי כורדי באשד כי מסכן בס כודי המין מורדגי דר המין מי נישסת ויא יך חמסאייה דאשת. אנגה און שפת בודגי חבלי הא הם תא

כאנהי

כאנהי סהום רא אבשאן רא מי ריזנד. יעני מעניי המין סה כאנה גופתגי מא המין כי. רוכסתי סה צאחיבי כאנה באשד. כאהי דד דורוני יך חבלי באשד. וכאהי שפת באשד כי דרוואזהש דיגר באשד: (בית עובד ושמ"ח המעתיק)

ה) גין דר המין אבי מורדה שודגי פרמאסידן הם אסור הסת. אגר יעני דסת שוסתן. יא גאמה שויי כרדן. יא רנגו באר כרדן. ויא דר היוואן דאדן דורוסת ניסת. באייד כי ריזד. ואגר כסי נא פהמידה דר גלטי המין אב קטי כמיר כרדה נאן פוכתה באשד. יא עאש פוכתה באשד. אן נאן ואן עאש אסור הסת. באייד דר גויים פורושד. ליכן מנהג כרדיכי חמסאייהי שפתי סהום אגר נא דאניסתה המין אב קטי נאן יא עאש פוכתה באשד. דר או אסור נמי כונגד וסבוך מיגירנד. אז סבבי כי דר כאנהי כודי מורדה מורדגי אב בוד. היג מחל מלאך המות אין אבי תייאר רא מאנדה. דר כאנהי שפתי סהום רפתה זלר נמי רסאנד. אמא אגר דר כאנהי כודי מורדה היג אב נבאשד. אנגה גיזי פוכתגי המין שפתי סהום רא הם אסור מיכונים. כי באייד או דר גויים פורושד: (ברכ"י)

ו) הסתנד פוסקים האיי גופתין כי אגר דר שבת מורדה שודה באשד. אב רא חמסאייה הא נה ריזנד. ליכן הלכה בקוולי אן פוסקים הא ניסת. לאזים כי דר שבת הם אגר מורדה שודה באשד. באייד חמסאייה הא הם אבשאן רא ריזנד. אמא תפריקהי שבת תא רוזי הפתה רא המין כי. אגר דר כאנהי כודי מורדגי אב בוד. ואין חמסאייהי אוול יא דוום נא פהמידה רוזי ערב שבת דר אב הא שאן גיזי רא פוכתה באשנד. מסלן יא גאי יא עאש יא נאן. בראיי כבודי שבת פוכתה מאנדה באשנד. דר אין סבוך מיגירים ומותר מיכונים. זירא כי עונג שבת אז המה זייאד הסת. אמא אגר אז אבי כאנהי כודי המון מורדגי כסי נא דאניסתה בראיי שבת גיזי פוכתה באשד. ויי מוטלק אסור הסת. באייד דר גויים פורושד: ברכ"י

ז) והמין הסת כי דר רוזי מייאנה הפתה אבי סה חבלי רא מיריזנד. בשרטי כי המין אב אבי כאלי ותנהא באשד. אמא אגר דר וקתי מורדני המין מורדה דר דורוני אב גיז אנדאכתגי באשד. מסלן יא גושת יא בירינג יא גאי יא שיר. יא סבזי ושלגם. יא הר גיזי דר אב אנדאכתגי באשד. אן אב מותר וחלאל הסת. ויי רא נה ריזנד. זירא כי דר

אבי ג׳ז דאשתגי מאך המות זכר נמי רסאנד. והסתנד גופתין כי אגר אבי גרם דר באראיי אתש דאן באשד הם. ויי רא ריכתן חאגת ניסת ומותר הסת : (בן איש חי)

ח) **אגר** בגהי הפתך שודה סי רוזה נה שודה מורדה באשד הם כי. אב רא ריזנד. הר גנדי כי דר בגהי אז סי רוזה פאייאן אבלות נדאשתה באשד הם כי. אין דר אבלות באר נדארד. אין שריעתי סכנה אז איסור הם חמור תר מיבאשד. אגר יעני המון בגה יך סאעת הם דר רויי עולם זינדה איסתאדה מורדה באשד הם כי. לאזים הסת אב רא ריזנד. ואינגונין אגר גויים דר כאנהי ישראל מורדה באשד. ויא ישראל דר חבלי גויים חמסאייה נישסתה באשד. ואן גויים כי מורד. באייד ישראל אבש רא ריזד. ליכין אגר גויים מורדה באשד. ודר כאנהי כודי המון גויים מורדגי אב מווגוד באשד. ואן ישראלי חמסאייה נא פהמידה אבי כוד רא נה ריכתה דר אן אב קטי נאן יא עאש פוכתה באשד. אין נאן ועאשי או רא אסור נמי כונים. ודר גויים פורוכתן חאגת ניסת. כורדנש מותר הסת. בם תפריקה אז מורדהי גויים תא ישראל רא המין מי באשד : (שם)

ט) **הר** סאלי גהאר כרת תקופה מי אפתד. יעני דר ניסן. ודר תמוז. דר תשרי. ודר טבת. ודר וקתי המון תקופה הם דר דורוני המון יך סאעתי תקופה אפתאדן אב נושידן דורוסת ניסת. סכנה דארד. ליכין אגר יגאן כארד יא יך אהן רא דורוני אב מאנדה באשד. אז אן אב נושידן דר סאעתי תקופה דורוסת הסת וזרר נדארד. בינא ברין כסי כי סאעתי תקופה רא אגר אז רויי לוח דאנד. לאזים דר אב יך אהן רא אהתייאגן מאנד. ואגר נדאניסתה כסי אב כורדה באשד. דר אין באבת גוצה כורדה דילי כוד רא סייאה נכונד. שומר פתאים ה׳ : (שם)

דיני להזהר מכמה דברים המזיקן לאדם

סימן ב׳.

א) **קדם** האיי כלאן כלאן מאנדה רה רפתן דר אדמי זרר דארד. כי נורי גשמי אדם כם מישווד. ואמא חכמים דוואיי אין רא

גופתין כי דר שבי שבת דר יין קידוש פישי גיראק ניגאה כונד. נורי שמש באז גשתה רוושן מישווד. אין בשרטי דר גלטי יא דר זלורן אגר קדמי כלאן מאנדה באשד. ואמא נכונד כי דאניסתה קדם האיי כלאן מי מאנדה באשד. ומי גופתה באשד כי מן דר יין גיראק ניגאה מיכונם. דוואיי אן מישווד. דר דאניסתה וקצדן מי כרדגי. יין וגיראק נפע נמי כונד. וקיאצי קדמי כלאן המין כי. אז פאשנהי אין פאי. תא גישי און פאי רא אגר יך גז מיאמדה באשד. המין קדמי כלאן נאם דארד:

(שבת קי"ג ש"ע א"ח ש"א)

ב) **אדמי** כי חאנתש יא פיש אבש כודוך דאדה כבר תייד. באייד או דפעתן רפתה חאגת ופיש אבש רא כונד. הרגיז דרנג דאדה בכוד קוגארידה נאיסתד. זירא כי אין דר אדם זלר וסכנה דארד. כסלי ורם וכסלי זרד פרמי אז המין פיידא מישווד: (תמיד כ"ז)

ג) **דרבתי** מיווה מי אנדאכתגי רא אז גאייש בר כנדה גלתאנדן דורוסת נית. ואגר כסי דר גאיי מוקאמי המון דרבת מצדיף דאשתה באשד. מסלן מי כאסתה באשד כי דר מוקאמי המון דרבת עימארתי מי כרדה באשד. או דר יגאן גויים פרמודה המון דרבת רא דר חאלתי גויים קטי גלתאנד. וכודי ישראל נגלתאנד:

(יו"ד קט"ז בהגהה)

ד) **שבצי** דר כסי דעווא יא נגאלי דאשתה באשד. דר או נגוייד כי אגר חק דר גאנבי תו באשד. כודא במן נישאן תייד. ואגר חק דר גאנבי מן באשד כודא דר תו נישאן דיהד. ואז תו אנתיקאם גירד. אמא דר בית דין ודר קאזי ברד גי כי שריעת פרמאייד המון רא כונד. זירא כי כודא ונד אין דין ושריעת הא רא דר עולם מטה מאנדסת. הר גאהי דין ושריעת דר מטה נמי שוד. או אין גב רא מיגופת. ואכנון כי דין ושריעת דר עולם מטה הסת. או אין רא דר כודא חוואלה כרדנש גלט הסת. כודא רא קהרש מיבייאייד. המין הסת חכמים גופתין. אין דין למטה יש דין למעלה. יש דין למטה אין דין למעלה: (שם)

ה) **דר** הר מוקאמי סכנה רה רפתן אסור הסת. גון מיסלי כי אז זירי דיוארי מייל דאדה גשתגי. יא כופרוך ופולי לרזאן. אז אין טריקה מוקאם הא גוזשתה ראה רפתן אסור הסת. כי סכנה דארד.

ואנגונין

ואנגונין דר שבי תאריך אדם יכה ותנהא דר כוגה נרוד. אמא יגאן גיראק ופאנוס גירד. יא יך אדמי דיגר המראה ברד. וגיז דר שבי תאריך אדם אז גוי ואז חבז אב גיריפתה דר תאריכי נכורד. יא דר רוזאנה הם אדם דהנש רא דר זירי נאוהי אבי בארן דאשתה אב נה נושד. זירא כי אין הא המה דר אדם זלר דארד וסכנה הסת: (שם)

ו) גיזי כוראכי יא נושאכי רא דר זירי כט וביסתרי כאב מירפתגי מאנדן אסור הסת. הר גנדי כי באלאיי אן הא פושאנדגי באשד הם כי. דר אן רוח רעה מסכן מיגירד. וכורדנש אסור הסת. אגר יעני זלור באשד הם כי. און גיז רא כורדן דורוסת ניסת: (שם)

ז) אדם בר חזר באשד כי ערקי בדני אדמי זאד הרגיז דר דהנש נה דראיד. זירא כי ויי מיסלי סם המות הסת דר אדמי זלר דארד. ליכין ערקי רויי אדמי זאד. יא ערקי דסתי אדמי זאד כי אין מוקאם הא ילה הסת ופושאנדגי ניסת. ויי זלר נדארד. בינא ברין אגר כסי רא אז רוייש ואז דסתש בוסה כונד זלר נדארד. דר אין סימן דאדין בזעת אפך תאכל לחם. ודר אין סבב בר חזר באשד אדם כי הרגיז בדני כסי רא נה ליסד. יא נה מכד. ואנגונין בר חזר שוד אדם כי גיזי כוראכי רא דר בגלש מאביני כורתה וגאמהש נמאנד. זירא כי אז כורתהי גאזוך ערק מי גוזרד. דר אן גיזי כוראכי מי רסד. וגיז בר חזר באשד כי הרגיז פול יא תנגה רא דר דהנש נכונד. זירא כי מבאדאיי יגאן תופכיי אדמי פים יא מרזי דר אן פול ותנגה גספידה כושך שודה מאנדה באשד. ויא יגאן דארויי בד דר אן פול גספידגי באשד. וגיז אדמי כי דאיים תחתי קולטוקש ערקי באשד. או נאן רא דר זירי קולטוקש נגירד. זירא כי ערקי קולטוק ביסייאר הסת אז גאמהי פכתה נאך הם מי גוזרד. דר המין באבת הא באייד ישראל גי מיקדאר בר חזר באשנד. ואז סכנה דור גרדנד: (שם)

ח) שבצי כי יגאן גיזי כוראכי רא דיד. ואישתיהאיי או אמד. יעני דילש דר המון גיז רפת ודהאנש אב דאד. כי תופכייש דר דהאנש גמע שוד. או המון תופכי דר דהאנש גמע שודגי רא גשתה פורו נה ברד. אמא דר בירון תוף כרדה פרתאוד. כי אין הם דר אדם זלר דארד: (שם)

ט) שבסי רג זדה באשד. יא שולוך מאנדה הגאמת פרדה כון פס כרדה באשד. אן כון הא רא דפעתן דר תשנוו ריזד. יא יך זמין רא פגדה גור כונד. רויי ראסת נמאנד. אז סבבי כי אגר אז המין כון רא פישיך יא סג כורד. דר אדם זלר דארד פי דר אדם בי קוותי ופסלי פיידא מישווד. ואנגונין אגר כסי רא אז דימאגש כון אמדה באשד הם. יא פסלי באוואסיר דאשתה באשד כי אז תהתש כון אמדה באשד. הרגיז אן כון הא רא רויי ראסת נמאנד כי פישיך וסג אמדה מי כורנד. אמא דפעתן בר הם זנד: (שם)

י) גיין בר חזר באשד אדם דר זירי נאוהי באם הם נשינד. גיז דר שב אגר דר באלאיי ביסטרש כאב רפתני שווד. מסחי ומוזה האיי כוד רא אז פאייש פשידה כאב רווד. קטי מחסי ומוזה כאב נה רווד. דר גמיעי המין סוכן האיי כי דר המין סימן מוזאכירה שודגי באייד אדם בר חזר שודה בא כבר באשד. ואגר כסי נא דאניסתה ונא פהמידה בר חזר נשודה באשד. שומר פתאים ה': (שם)

דיני יין בשר ועוף ודג הנעלם מן העין
סימן כ"א.

א) ישראל כי יין. יא גושת ומורקי רא. יא יגאן פרגה מאהי רא דר נזדי גויים אמאנת מאנדה באשד. בי מוהר ולאך ובי נישאני. יא אין כי המין גיז הא רא בדסתי גוי דאדה באשד כי תו אין רא דר כאנהי מן בר. יא דר כאנהי פלאן ישראל בר. והיג מוהר ולאך ונישאניי נה כרדה באו דאדה באשד. אן גיז רא ישראל כורדנש אסור הסת. ולאזים המין הסת כי באייד. ישראל דר באלאיי המין גיז דו מוהר יא דו נישאני כונד בעד בדסתי גוי דיהד. זירא כי גויים חשוד הסתנד. כי אן גיז רא אליש מי כוננד, והסתנד פוסקים כי גופתין יך מוהר יא יך נישאני כיפאיית הסת דו מוהר ודו נישאני כרדן האגת נסת: (יור"ד סי' קי"ח)

ב) גיין חיוואני שחיטה שודגי ומורקי שחיטה שודגי רא הם בי מוהר ובי נישאני דר דסתי גויים דאדה פירסאנדן אסור הסת. נגויד פס כי

אין גאיי שחיטה ברדגי כודי המין גישאגיש הסת ומן מישיגאסס. ויי גאיי שחיטה הרגיז נישאני חיסאב נמי שווד. דר ויי איעתימידי נכוננד. נישאניי דיגר כרדה דיהנד: (שם)

ג) שבסי ישראלי כי גויים רא דר כאנהש תנהא מאנדה רפתה באשד. ודר המין כאנה יין יא גושת ומורק ומאהי דאשתה באשד. אגר ישראל הר זמאן דר כאנה דראמדה מיבוראמדה באשד מותר הסת. הר גנדי כי המין ישראל בוראמדה רפתה ביסייאר חייל כרדה באשד הם כי מותר הסת. זירא כי או דר גוי נגופתסת כי מן ביסייאר חייל מיכונם. ואן גוי היג מחל דר גיז הא דסת נמי רסאנד דר דילש מי גוייד כי המין זמאן צאחיבי כאנה מי אמדה גיסת. אין בשרטי כי המין גוי דרוואזה רא נה בסתה באשד. ואגר דר רא בסתה באשד. יא אין כי ישראל דר או גופתה רפתה באשד כי מן גאיי דור מירוום. יא ביסייאר חייל מי כונם. אין כיל באשד אסור הסת: (שם)

ד) בר חזר באשד ישראל מורק האייש רא תנהא דר דסתי גויים כיזמת גארש דאדה דר שוחט ראהי נכונד ונגוייד כי תו בר. אין רא שחיטה בונאנדה בייאר. הר גנדי כי המין צאחיבי כאנה גשתה רפתה אז שוחט פורסד. ואן שוחט הם דר או גוייד כי ארי כיזמת גארי גויים תו מורקת רא במן אוורד. ומן שחיטה כרדה דאדם גוייד הם אסור הסת. זירא כי כרת הא מי שווד כי כודי גוי שחיטה מיכונד. ודר צאחיבי כאנה מיגוייד כי שוחט שחיטה כרד. יא כרת הא מישווד כי מורק הא. יא מורגאבי הא. יא כפתר הא מאנגדי המדיגר הסתנד ושינאכתה נמי שוונד. בלכי און שחיטהי כשר רא דר נבלהי דיגר אליש כרדה בייארד. בינא ברין אסור הסת. תנהא בדסתי גויים דר שוחט נה פירסאננד: (שם)

ה) ניז אינגונין זעיף האיי כי אז כאנה עאשי פוכתגי יא יגאן נהארי כי דר דסתי כיזמת גארי גויים שאן דאדה דר באזאר ודוכאן דר שווהר שאן מי פירסאננד. באייד אחתייאג כרדה יגאן מוהר יא נישאניי כוננד. כי שווהרשאן המון נישאני רא שינאכתה אז דסתי או גיריפתה כורד. ואגר נישאני נדאשתה באשד אסור הסת. וניז דר חבלי הם דר דורוני עאש כאנה דיגי עאש רא תנהא בדסתי זנכי גויים מאנדה בוראמדה גאיי דור רפתה חייל כרדן דורוסת ניסת. אמא אגר הר זמאן זני ישראל

דר

דר עאש כאנה דראמדה מי בוראמדה באשד. עייבי נדארד : (שם)

ו) מרדומי צחרא גרד האיי כי הפתה הפתה דר צחרא הא רפתה דיה גרדי מיכוננד. שבת בשבת דר כאנה הא שאן מי ביאיינד. ואן האיך דיג וטבקי כשר בורדה דר המון צחרא הא דר כאנהי גוים הא אשנא הא שאן מי מאננד. ואז שהר גושת ורווגן בורדה עאש פוכתה מיכורנד. דר אין באבת אן הא הם באייד המון דיג וטבקי דר כאנהי גוים מאנדה מי רפתגי שאן רא יגאן נישאני כרדה מאנן. מסלן דיג רא עאש אלוד נא שוסתה מאנן. וכמתר עאשי זיאדי דר כוני דיג מאנן. כי אמדה המון נישאני שאן רא שינאסן. ויא אין כי דר דורוני כורגין וגוואל מאנדה דהנש רא ריספאן קטי בסתה גיריה האיי נישאני נאך כוננד. ואגר נישאני נא כרדה המתור מאנדה בוראמדה רפתה באשנד. לאזים כי אוולן הגעלה כוננד. בעד עאש פזנד : (שמ"ח הצעתיק)

דיני טבילת כלים סימן כ"ב.

א) הר פיראייהי מצריפי סעודה רא ישראל אגר אז גוים כרד. לאזים הסת כי טבילה דיהד. בעד דר אן כאר פרמאייד. באין תקריר. אגר פיראייהי כוהנה באשד יעני דר אן פרמאסידה כאר פרמודגי באשד. לאזים אוול ויי רא דר אבי גוש הגעלה כונד. ובעד דר אבי כונוך טבילה דיהד. בעד כאר פרמאייד. ואגר פיראייהי נו באשד. ויי רא דר חבזי אב יא דר גויי אב. יא דר גאהי אב. יא דר מקוה טבילה דיהד. במענאיי כי. המון אב אז ארבעים סאה יעני גיהיל קפיץ זייאד באשד. כי אגר זעיפי נדה דר אן אב טבילה כונד הם טהור מישודה באשד. טבילהי פיראייהי נו באייד המין תקריר שווד : (יור"ד סי' ק"כ)

ב) והמין טבילהי כי דר פיראייהי נו פרז כרדין. נה אז בראיי כי ויי גירכין ומורדאר באשד. יא נבלה וטרפה בכוד גפידגי באשד אמא אין טבילה אז סבבי המין כי אז טומאהי ופלידי נגיצי גוים בוראמדה דר קדושהי אזאני ישראל דראייד. מיסלי כי גוייא יך רוח רעה דר אן מסכן גיריפתגי הסת. והמין טבילה קטי רוח רעה אז אן מי פרד. נבאשד אגר אז סבבי נבלה וטרפה באשד. לאזים דר אבי גוש

הגעלה

הגעלה מי פרמודן. אכנון כי אין רא דר אבי כונוך טבילה דאדן פרמודין.
אין מחז אז בראיי נגאסת וטומאה אז ויי בראייד גופתין : (שם)

ג) וניז המין פיראייה האיי נוו רא כי טבילה דיהד גופתין. אגר בשרטי כי המין פיראייה הא אז מיני מתכות באשד. יעני אז גיזי כי אגר המון יך באר שיכסתה ויראן שודה אז באר בוראייד. באז הם המון רא אוסתאד דר אתש דראוורדה ריכתה אז סרי נוו פיראייה כרדה מי תוואניסתה באשד. גון מיסלי כי. מים. ואהן. ותונוכה. וקורגאשים. וקלעי. ונוקרה. ותילא. וגינס האיי מעדני כי תאזה דר עולם יאפתין. וניז גינסי בולור הם אגר שיכנד. באז אוסתאד דר אלאב ריכתה אן רא אז סרי נוו פיראייה סאכתה מי תוואנד. אן הם במיסלי גינס האיי מים ואהן חיסאב הסת. ולאזימי טבילה מיבאשד : (שם)

ד) דר סאעתי כי אז המין פיראייה הא טבילה דאדני מי שוד. לאזים אוול ברכה גוייד בעד טבילה דיהד. אגר המון פיראייה יך תא טאקה באשד על טבילת כלי גוייד. ואגר דו תא יא זייאד תר באשד על טבילת כלים גוייד. אין מזמון. ויהי נועם ה' אלהינו וכו' :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על טבילת כלי (כלים) : (שם)

ה) פיראייהי כי אז כאך ולאיי כולאר סאכתה שודגי באשד. ליכין בי סיר באשד. גון מיסלי כוזהי ספאלי בי סיר. יא כוזה וכוזה גה האיי בי סיר. וסר כוזמי אבי בי סיר. דר אין טריקה גיז הא האגתי טבילה ניסת. יך אב דאוואנדה גייקה כונד כיפאיית הסת. ליכין פיראייה האיי ספאלי כי ויי סיר דאשתה באשד. גון מיסלי גיני הא. יא דיג ומבק וכאסה האיי ספאלי סיר נאך. דר אין חכמים הא מחלוקת. יעני בחס דארנד. בעזי שאן גופתין כי אין רא דר אוולש ניגא מיכונים. כי אז כאך דורוסת כרדה שודה בוד. והר גנדי כי דר אכיר דר אין סיר דוואנדה באשנד הם כי. טבילה דאדן חאגת ניסת. ובעזי אז חכמי הגמרא גופתין כי דר אכירש ניגא מיכונים. הר גנדי כי אוולש כאך בוד ואהאל כי דר קלעי וקורגאשים קטי כי סיר דוואנדה שודה אן פיראייה פיסנד וחשוב שודסת. לאזים הסת כי טבילה דיהנד. וסאני פוסקים אמדה אין מחלוקת רא צולח כרדה פרמודין כי. המין גיני הא ופיראייה

האיי

האיי ספאלי סיר נאך לאזימי טבילה הסת. ליכן דר טבילה דאדנש ברכה נה גוייד. זירא כי בלכי הם הלכה בקוולי אן האיי כי טבילה חאנת ניסת מי גופתני הא באשד. ואין ברכה. ברכה לבטלה שווד. בינא ברין טבילה דיהד. אמא ברכה נגוייד גופתין. ואכנון בעזי מחמירים אגר פיראייהי גיני יא ספאלי סיר נאך רא טבילה דאדני שוונד בתנהאיי טבילה נמי דיהנד. אמא יגאן שישה יא איכתיפאן בוּלור. יא יגאן פיראייהי מים ואהן רא קטיש אוורדה ברכה רא דר המון בוּלור יא מים גופתה דר המיש כוונה בסתה. אן גיני וספאלי סיר נאך רא הם אז חאלתי ואגיבי מי בוראנד. בינא ברין אגר מוייסר שווד כס המין טריקה כונד. ואגר מוייסר נשווד. בס כודי גיני וספאלי סיר נאך רא בי ברכה המתור טבילה דיהד: (שם)

ו) הרף כדאם גיזי רא כי טבילה דאדני שווד. אגר המון גיז דסתה דאשתה באשד. באייד דסתהי אן רא הם טבילה דיהד. ואגר זנג זדגי יא גירפין באשד. לאזים זנגי אן וגירך וגרבי אן רא פאכיזה כונד. בעד טבילה דיהד. ניז דר וקתי טבילה דאדנש המון מוקאמי כי דר דסתש דסת גיריפתסת. המון דסתי כוד רא סוסת וכאוואך גירד כי דר זירי אן אב דראייד חציצה נשווד: (שם)

ז) לאזים המה גאיי פיראייה רא יך בארה דר אב גוטאנד. ואגר פיראייהי כלאן הם באשד. נכונד כי מיסלי דר הגעלה מיכרדגי בארין אוול יך טרפי אן רא מי גוטאנדה באשד. ובאז אין רויי אן רא גרדאנדה אין טרפש רא מי גוטאנידה באשד. אין טבילה מיסלי הגעלה ניסת כי גיזי חראם גפידגיש רא קייד כונד מי גופתה באשים. אמא אין טבילה באייד מיסלי זעיפי נדה טבילה מיכרדגי בארין באייד שווד. כי המה גאייש יך בארה דר אב גוטאנידה שווד: חכמת אדם כ"ל נ"ג

ח) פיראייהי גוב. יא פיראייהי כי אז סנגי כוה תראשידה סאכתגי. יא פיראייהי אז פוסת. ואז אוסתוכאן. ואז שאכי חייוואנאת סאכתה שודגי רא האגתי דר חבז ומקוה טבילה דאדן ניסת. יך אב דוואנדה גייקה כונד כיפאיית הסת. וגיז אן פיראייה האיי כי מיסלי חוואן וסיך האיי בכבאב מי כרדגי. וכארדי שחיטה. ולגנדי כלאני כמיר מי כרדגי. ודיג האיי כלאני עאשי טוי הא רא מי פוכתגי ולעלי וגובה האיי

מים כי בם אז בראי מצה דר ויי כאר מי כוננד. ופיראייה האיי גובין כי חלקה האיי מים ואהן פרגין כרדגי דאשתה באשד. ובי המין פרגיני אהן דר ויי כאר כרדה נמי שודה באשד. דר גמיעי אין גיז הא ברכה נגוייד. אמא המתור טבילה דיהד. ואגר יגאן פייאלהי בולור יא מים ואהן קטי אן הא באייד. דר המון בולור יא מים ברכה גופתה כוונה בנדד. ואין הא אז האלתי ואגיביש מי בוראייד: (שם)

ט) **שבצי** כי פיראייהי נוו רא אז גויים דר כירא. יא דר עאריית קרז גירד. דר ויי חאגתי טבילה דאדן ניסת. זירא כי ויי אזאני גויים הסת והנוז דר ישראל כרידה נשודסת כי ואגיבי טבילה שוד. בינא בר אין אגר כסי כומי ספאלי סיר נאפי כלאני רא כרידה באשד. יא דיגי כלאני עאשי טויי כרידה באשד. ואין הא רא דר חבז ודר מקוה בורדה טבילה דאדן מושכיל ומשקת הסת. אין הא אז טבילה פטור מי באשנד. ליכין אגר אדמי חומרא גירד. אין טריקה יך חילהי שרעי כונד. אויל המין כום יא המין דיגי כלאן רא דר יך גויים דר מתנה דיהד כי אין מאלי גויים שוד. ובעד המין רא או אז גויים עאריית יא כירא גירד. וניז הר כיל דיג האיי כלאני גאמה שויי מי כרדגי הם אז טבילה דאדן פטור הסת. הר גנדי כי גיתו שודה דר ויי דר טוי הא עאש מי פוכתה באשן הם כי. מא דר עאקיבי בסייאר תריי כארי דר המין מי פרמאסידגי ניגאה מי כונים. ואין דיג מכסום אז בראיי גאמה שויי כרידה שודה הסת. ליכין דיג האיי כלאני כי אז בראיי זבותי ערק כשי מיכרנד. יא אז בראיי שירני פוכתן כרידה באשנד. ויי רא אויל דר גויים דר מתנה דיהנד. ובעד אז או עאריית גיריפתה כאר פרמאיינד: (בן איש חי)

י) **פיראייה** רא באייד אדמי כלאני אז סיזדה סאעה באלא טבילה דיהד. בדסתי בגהי כורד נמאנד. זירא כי כארי בגהי כורד וייראני הסת. נגז טבילה דאדה נמי תוואנד. וניז המון אדמי טבילה מי דאדגי לאזים כי אויל דסתי כודש רא דר אבי. המון מקוה תר כונד בעד פיראייה רא כאוואך בדסת גיריפתה טבילה דיהד: (שם)

יא) **שבצי** אגר פיראייהי רא אז גויים כרידה טבילה נא דאדה דר ויי עאש פוכתה באשד. און עאש רא כורדנש חראם ניסת אמא חלאל הסת. ליכין לאזים הסת כי בעד אז עאש פוכתן באייד טבילה

רא

רא דיהד : (שם)

יג) **שבצי** פיראייהי רא אז אוסתאדי מיס גר יא אהן גר וזרגרי ישראל כרידה באשד. ויי רא חאגתי טבילה דאדן גיסת. זירא כי ויי היג טומאהי נדארד. ישראל כולם קדושים הסתנד. פסוק פרמודסת כי עם קדוש אתה ליי אלהיך : (שם)

דיני יין נסך סימן ב"ג

א) **דר** תורתנו הקדושה פסוק גופתסת אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם וגו'. יעני יין אזאני אומות העולם אגר דר נזדי עבודה זרה ניסוך כרדה שודה באשד. אן יין רא ישראל נושידנש אסור הסת. ואז אן יין הנאה ומונפיעת בורדני ישראל הם אסור הסת. אז סבבי כי יין רא דר פסוק בהמראיי זבחי גויים יך נוישתה בראבר היקש כרדסת. גי מריקהי כי זבחי עבודה זרה אסור בהנאה הסת. אנגונין יין אן הם אסור בהנאה. אין סוכני כלאמי אזאני מתני תורה : וליכין חכמים עליהם השלום אסור כרדין במאייאן אגר יעני סתם יינם רא הם. גי כילי יין כי אזאני גויים באשד. כאהי כי דר עבודה זרה ניסוך כרדגי באשד. וכאהי ניסוך נא כרדגי באשד. ישראל אז אן יין נושידן יא הנאה בורדן אסור הסת. וניז אגר גויים בות פרסת דר יין אזאני ישראל רסידה דסת רסאנד הם. אן יין דר נושידן ודר הנאה בורדן אסור מישוד. דר אין באבת היג פרקי ותפאותי נה כרדין אז אן יין דר נזדי עבודה זרה ניסוך שודגי. ותא יין ניסוך נא שודגי רא. המה רא יך זייל בראבר כרדה אסור כרדין : (יור"ד ס' ק"גב)

ב) **אז** גי גיהת חכמים אין קדר דר שריעתי יין אזאני גויים חומרא גיריפתין. ותא חתא דר יין אזאני ישראל דסת רסאנדגי גויים הם אסור מי גופתין. אין סוכן הא פשט הם דארד כי דר גמרא גופתין. גזרו על פתן משום יינן. ועל יינן משום בנותיהן. ועל בנותיהן. משום דבר אחר. ועל דבר אחר. משום דבר אחר וגו'. ובא וגודי המין הם באז רמז ואישארתי דיגרי דארד. כי נשמות אזאני ישראל. מעדן ומקור ושורש אן אז תחתי כסא הכבוד הסת. כי סודי אן. יין המשומר בענביו

נאם דארד. ואגר ישראל נאם. אמדה אז יין אזאני גוים. יא יין כי גויים דסת רסאנדגי רא נושד. או בר מינן ביסיאר גיכי הא רא אז כוד בר הם מי זנד. ואון נשמהי או רוונק ורושנאיי האייש בר טרף מי שוד. היג הארהי אז עולם מעלה דר און נשמה נמי מאנד. סבבי גזרהי סכת כרדה הומרא גיריפתני חכמים המין מי באשד: (בן א״ש ח״)

ג) דר באבתי יין נסך. הר גנדי כי דר אין זמאנה הא אומהי אזאני ישמעאל בות פרסת ניסתנד. בא וגודי המין הם. דר אין שריעת ישמעאל הם מיסלי דיגר אומות הא בארין חיסאב הסת. אז גיהתי חתנות. יעני קודא שודן. ליכין פרכי אזאני ישמעאל תא דיגר אומות הא רא דר אין באבת המין כי. ישמעאל אגר דר יין אזאני ישראל דסת רסאנידה באשד. או יין דר הנאה בורדן מותר הסת. אמא בס דר נושידן אסור הסת. ודיגר אומות העולם רא דסת רסאנדגי שאן הם דר הנאה הם אסור מי שוד: (ספר תקנות ירושלים)

ד) יין כי דר באלאיי אתש גושידה שודגי באשד. אגר גויים דר ויי דסת רסאנד. ויי אסור נמי שוד. בשרטי. כי המין יין המתור גושידה באשד כי גסף שודה בם שודה באשד. ניז שכר כי אז אנגור. יא אז יין דר חאלתי גויים שודה באשד. ויי רא ישראל נושידנש אסור הסת. זירא כי ויי אז אוול אבי אנגור בוד. יעני יין בוד. הר גנדי תגייר שודה אלחאל שכר שודה באשד הם כי אסור הסת: (בן א״ש ח״)

ה) אבי אנגור אז כדאם וקת יין באנדה מישווד כי אגר גויים דר אן דסת רסאנד חראם מישודסת. אז וקתי כי שרבתי המון אנגור אז טילף ואז טעם גודא שודה גארי שוד. והר מאדאמי כי טילף וטעם הנוז גודא נה שודה באשד. אבי שרבתי אן צאף שודה גארי נשודה באשד. גויים אגר אמדה דר אן וקת דר אן דסת רסאנד. ויי מותר הסת. הר גנדי כי המון גויים דסתש רא גוטאנידה אז המין טעם וטילף ושרבת דר גנגאלי כוד גירד ובאז גשתה המין רא דר דיגש יא דר איספארש פרתאווד. הם כי מותר הסת. זירא כי ויי הנוז יין חיסאב ניסת. וליכין אגר המין גויים דר כאסה ופייאלה קטי אז אבי המין גירד ודר כוונהי כי מן אין רא אז טילף וטעם גודא מי כונם גוייד. ויי אסור הסת. וגמיעי המון אנגורי דר דיג יא דר איספאר לגד כרדה שודגי הם אסור מישווד.

ואלל כוסוס כי אגר אן שרבת דר יך כנארי המון איספאר גארי שודה אז טילף וטגם גודא שודה איסתאדגי באשד. ויי גמיעש אסור מישווד :
(יור"ד סי' קכ"ג)

ו) **שבצי** אנגור יא מויז רא לגד כרדה יא אב אנדאכתה דר כום אנדאכתה פאנזדה רוז יא ביסת רוז יא זייאד תר מאנדה באשד. הר רוזה דסת רסאנדה קטי כרדה דר מיעייאר מי רסאנדה באשד. אגר גויים אמדה דר המין דסת רסאנד ויי אסור נמי שווד. גון כי הנוז ויי אז טילף ואז טגם גודא נשודסת : (שם)

ז) **רסידני** גויים כי יין רא אסור בהנאה מי כונד. בשרטי אגר דסתש קטי יא פאייש קטי. ויא גיזי רא בדסתש גיריפתה המון קטי דסת כאפתה באשד. והמון יין רא אז גאייש גומאנדה דאניסתה לט דאדה באשד. ויא אז שישה יין רא גיריפתה נושידה באשד. ויא אן שישה פרש ילה באשד ואו אמדה המין שישהי יין רא אז גאייש ברדאשתה באשד. הר כדאמי המין כיל כאר הא רא אגר כונד. אן יין אסור בהנאה מי שווד. וליכן אגר דר יין ניגאה כונד ואמא גומבאנדה לט נדאדה באשד. און יין מותר בהנאה הסת. ליכין דר נושידן אסור מיבאשד : (שם)

ח) **פיראייהי** כי יין דאשתה באשד. וסרי אן ילה באשד. אגר גויים אמדה אן פיראייה רא גומבאנדה לט דיהד. הר גנדי כי המין פיראייה רא אז גאייש נברדאשתה באשד. ודר כודי יין דסת נרסאנדה באשד הם כי. און יין אסור בהנאה הסת. וליכן אגר פיראייה רא סרש מחכם פושאנדגי באשד. כאהי כי המין פיראייה אז יין פור באשד. וכאהי פור נבאשד. והר גנדי כי המין פיראייה שישהי בולור באשד כי יין אז פושתי אן מי נמאיידה באשד הם כי. אן יין מותר הסת. זירא כי סרי פיראייה מחכם הסת. וטריקי ניסוך כרדן אינגונין ניסת : (שם)

ט) **ישראל** מומר שודגי. אגר דר דיני ערלים האיי בות פרסתאן דראמדגי באשד. ודר יין רסידה דסת רסאנד. און יין הם אסור דר נושידן הסת. והם אסור בהנאה הסת. ואגר מומר שודה ישמעאל שודה באשד. בס יין דר נושידן אסור מישווד. ואמא דר הנאה בורדן מותר מי

באשד. וניז אן כיזמת גאר האיי גויים כי דר באנהי ישראל כיזמת גאר הסתגד. באהי זני גויים ובאהי מרדש. באהי גולאם וגורי זר ברידי כודי ישרא: הב באשד. אגר דר יין אמדה דסת רסאנגד אן יין רא אסור מיכונגד. אמא אגר המון גולאם מילה כרדה. גר שודה באשד. יא אן גורי טבילה כרדה גיורת שודה באשד. דר יין דסת רסאנגד מותר הסת: (שם)

י) ישראל כי אגר באהד יין רא אז וילאית דר וילאית בדסתי גויים דאדה פירסאנדני שוד. לאזים הסת כי סרי אן פיראייה רא מחכם כרדה דו נישאני כונד. באין תקריר. אוול סרי אן פיראייה רא מחכם כונד. ובעד באלאיי המון מחכם כרדגיש רא לאך יא סורגוג כונד. אין רא כודש יך נישאני חיסאב הסת. ובעד אגר מוהר דאשתה באשד. באלאיי המון לאך רא מוהרש קטי מוהר כונד. ואגר מוהר נדאשתה. באשד. יגאן ריספאן קטי גיריה האיי תגייר כונד כי נישאני נאך שווד. והמון גויים הרגיז אין טריקה גיריה כרדן רא נמי תוואניסתה באשד. והמין קטי דו נישאני חיסאב מישווד. ואגר רפתו המין ישראל לאך יא סורגוג מוגוד נדאשתה באשד. ואן פיראייה רא מחכם כרדה דר באלאיי סרי אן דו גינס גיריהי גלטי כונד. דר טריקי כי המין דו גיריה רא הר כדאמש יך גינסי בתוורי כוד באשד. ודר המדיגרש מאננד נבאשד. אין הם דו נישאני חיסאב הסת. וניז אגר דר באלאיי המין מחכם כרדגיש דו הורף בלימהי נויסד כי הבירי דר און שהר בודגיש המין דסת נוישתי חברש רא מי שינאכתה באשד. אין הם דו נישאן חיסאב הסת. והמין ביל נישאני הא נה אין כי בס בראיי יין באשד. אמא ניז דר הר גיזי איסור תורה רא כי דר דסתי גויים דאדה פירסאנדני שווד. גון מיסלי גושת. עאש. מאהי פוכתגי. פניר. ובאקי המין ביל גיז האיי כי דו נישאני כרדן דר כאר הסת גופתין. באייד דר המין טריקהי מזכור נישאני כרדה שווד. ואין דר גיז האיי איסור אז מתני תורה. ליכין דר גיז האיי כי איסור אן אז דרבנן יעני אז חכמים בודגי הא חאגתי דו נישאני כרדן ניסת. אמא יך נישאני כיפאיית הסת: (שם)

יא) ישראל וגויים אגר דר יך מגלים יא דר עאש כאנה וטרקתיר יך גא נישסתה יין יא שכרי אנגורי מי נושידה באשנד.

דר המון פיאלהי גוים נושידגי ישראל נה נושד. אמא דר פיאלהי דיגר נושד. ואגר פיאלהי דיגר מווגוד נבאשד. לאזים כי אול המון פיאלהי גוים נושידגי רא אב קטי שוסתה פאכיזה בונד. בעד אז שישה דר ויי יין ושכר רא אנדאזד. ואגר נא שוסתה אז שישה דר אן פיאלה יין יא שכר רא אנדאזד. בס גיסת כי דר פיאלה אנדאכתגיש אסור הסת. גיז אגר יעני המון יין ושכרי באקי דר שישה בודגי הם אסור מישוד. סבב אין כי. אין דיני ניצוק דארד. יעני מעניש המין כי. כאה מכאה דר המון פיאלה יך גכלה דו גכלה יין נסך אלודגיש זיאדי הסת. ואז אן שישה כי דר פיאלה אנדאכתני מישוד. המון ריספאני תנאב בארין כי אז שישה דראז שודה תראווידה דר פיאלה מיריזד. יך גישי המון דראזי יין דר שישה פיווסתה הסת. ויך גישי אן דר פיאלה. אין המון יך גכלה דו גכלהי זיאדי דר פיאלה בודגי. גוייא כי דר דורוני שישה בודגי קטי המראה שודה באשד. זירא כי בהמדיגר רסידה פיווסתה שוד. ואין דיני שסת יך הם נדארד כי. מא גויים דר שסת יך באטיר מישודה באשד. בינא בר אין יין ושכר דורוני שישה בודגי הם נסך שודה אסור שוד: (קכ״ח סולת)

דיני עבודה זרה וביטולה ודין כליהם

סימן כ״ד.

א) עבודה זרה יעני בות. כאהי אזני ישראל באשד. וכאהי אזאני אומות העולם באשד. אז ויי מונפיעתי יא הנאה בורדן אסור הסת. ואגר יעני גיריפתה המין ע״ז רא סוזאנדה באשד. אז אלאבי המון יא אז אנגישת וכאכיסתרי המון הנאה בורדן אסור הסת. גיז אנגונין אז אווזאר ואסבאב האיי ע״ז. יא אז גיז האיי זינתי ע״ז. ויא אז גיז האיי פישכשי האיי ע״ז הם הנאה בורדן אסור הסת: (יו״ד קל״ט)

ב) אסבאבי ע״ז כדאם מיבאשד. מסלן [illegible] דאן למפה. וטבק ועלי יא כאסה ושולחן המין טריקה ג״ז. האיי כי בפישי עבודה זרה יך כרת דראוורדה מאנדה באשן. אז אן הא הנאה בורדן

אסור

אסור. וג'יז האיי זינתש כדאם הסת. אין גון מיסלי גילים וקאלין ודסתרכאן
כי דר פישי ע"ז מיאנדאזנד. יא ליבאם האיי כי דר ע"ז מיפושאננד. יא
דר גרדנש אוויזאן מיכונגד. אין טריק ג'יז הא זינת נאם דארד. ואסור
בהנאה הסת. פיש בשיי ע"ז המין כי. גון מיסלי: להבדיל ג'יז האיי כי דר
באלאיי מזבח קרבן מיבורדגי בארין. מסלי גושת. והר כיל רוגן. וארדי
גול. ואב. ויין. ונמך המין טריקה ג'יז האיי כי דר פישי ע"ז דראוורדה יך
באר מאנדה שודגי באשד. גמיעי המין ג'יז הא אסור בהנאה הסת.
ישראל אז ויי מונפיעת בורדן דורוסת ניסת: (שם)

ג) **ואלחאל** דר אין זמאנה הא. הר כיל צורת האיי כי כאהי דר
שהר. וכאהי דר קסב גה הא יאפת מישווד. אגר ואקיען
כסי דאניסתה שינאסד כי המין צורת ע"ז הסת. ודר נאמי ע"ז כרדה
שודה הסת. אן צורת רא ישראל גיריפתה דר כאנה אוורדן יא אז ויי
הנאה בורדן אסור הסת. וניז אן צורתי כי יך גוב. יא מים. יא נוקרה.
יא תילאה רא ערלים ג'האר פרה מיסאזנד. ואן דר לפזי לשון הקדש
שתי וערב נאם דארד. כי ויי רא הם בות פרסתאן דר דורוני גירבאב
שאן מאנדה דר המון איטאעת מיכונגד. ויי הם עבודה זרהי תעין
הסת. ניז הר כיל שתי וערב כי בות פרסתאן דר גרדן שאן אויזאן
מיכונגד. ויא דר דיוואר האיי כאנה הא שאן אוויכתה מי מאנן. אגר
אומות המין רא הם עיזת כרדה. תילפך שאן רא אז סר גיריפתה דר
המין סר מיזדה באשנד. אין הם ע"ז ממש הסת ואסור הסת. ואגר
צורתי שתי וערב אז בראיי יך יאד כירד כרדגי באשד. ונה אז בראיי
ויי רא איטאעת כרדה סגדה כרדן שודגי באשד. אז ויי הנאה בורדן
זלר נדארד: (בן איש חי)

ד) **דר** זמאני סאביק גויים הא ביסייאר וזייאדה דר עבודה זרה
אגישתה בודנד. דר באלאיי הר כיל פיראייה הא שאן צורתי ע"ז
רא נקש מי כנדנד. ודר המון נקש איטאעת מיכרדנד. ואגר דר אין
זמאנה הר ישראל כי אז המון פיראייה האיי כוהנהי צורתי ע"ז דאשתגי
יאבד באייד אן צורת רא באטיל כונד. ודר ביסאטי כוד גינה נדארד. כי
אסור בהנאה הסת. ולכין דר אין זמאנה הא כי אומות העולם און קדר
ביסייאר אגישתהי ע"ז ניסתנד. אגר צורתי שתי וערב דר באלאיי
פיראייה

פיראייה האיי נוו נקש בנדגי באשד. ויא צורתי יך זעיף בי בגיש רא סינה דאדה איסתאדגי באשד. דר באלאיי פיראייה באשד. ויא דר באלאיי גית הא ולטה גינה הא באשד. ויא דר באלאיי סוזני וגילים וקאלין הא נקש בנדגי באשד. ויי אז בראיי יאד כירד כרדה שודגי הסת. דר ויי תילפבי כוד רא גיריפתה איטאעת נמי כונגד. בינא בר אין ויי מותר בהנאה הסת. אמא אסור הסת כי אגר ישראל אן צורת רא דר ביסאטש גיריפתה ניגא דארד. ליכין אגר אן צורת בולט נבאשד. יעני לונדה שודה בוראמדגי נבאשד. ואמא המוואר צאוויג גון מיסלי באלאיי קאגז צורת כשדגי בארין באשד. ויי זלר נדארד. וניז צורת האיי כי דר באלאיי סיכה הא הסת. יעני דר באלאיי תנגה יא סום. יא רופייה. יא דר תילאה. יא דר פולי סייא הא. הר גנדי כי אן צורת בולט באשד כי לונדה גי אן בדסת מי נמודה באשד הם כי ויי אסור ניסת. זירא כי ויי אז בראיי איטאעת כרדן כרדה נשודסת. אמא ויי בראיי יאד כירד וזכרון כרדה שודה הסת. בינא בר אין ויי רא דר ביסאט ניגא דאשתן מותר הסת. ומותר בהנאה מיבאשד: (שם)

ה) הר ישראל כי אגר עבודה זרה יאבד. לאזים הסת ומצות עשה הסת כי אן עבודה זרה רא באטיל כרדה ברהם זנד. באין תקריר. יא כי המין רא סוהאן כרדה מיידה גרד גרד כרדה דר שמאל פאש דיהד. יא אגר יעני מיידה נא כרדה הם בורדה דר דורוגי דרייא פרתאווד. ואינגונין אגר אוזאל ואסבאבי עבודה זרה רא יאבד הם. באייד המין טריקה כרדה ברהם זנד. גון כי דר פסוק גופתסת אבד תאבדון וכו'. ואגר כסי ברהם נא זדה דר ביסאטש דראוורדה אגר יעני יך סאעת הם ניגה דארד. אז לאו מי גוזרד. גון כי פסוק גופתסת. ולא תביא תועבה אל ביתך: (שם)

ו) כרת הא מישווד כי בדסתי אדם גיז כוהנהי אנטיק ואה מי כורד. גון מיסלי פרגה האיי נוקרה. יא תילאה. יא מיס. יא גוב. יא סנגי צורתי עבודה זרה דאשתגי. אגר המין גיזי אנטיק דר באלאייש כלימה נויסתה גי דאשתה באשד כי אן אז בראיי זכרון ויאד דאשת כרדה שודה גי באשד. אז ויי הנאה בורדן ופורוכתן דורוסת הסת. ליכין אגר נוישתגי נה דאשתה באשד. ושינאכתה שווד כי אין תעין אז בראיי

עבודה זרה כרדה שודגי באשד. ואגיב הסת הר ישראלי כי המין טריקה גיז אגר בדסתש אפתד. באטיל כרדה ברהם זנד : (שם)

ז) **ודר** שהר האיי הינדיסתאן דר המין וקתו זמאנה הא הם אדם האיי עבודה זרה פרסת ביסייאר הסתן. כי דר צורת האיי סנג ונוב טאעת מיכונן. אגר אז המין עבודה זרה הא בדסתי כדאם ישראל כי ואה כורד ואגיב הסת כי באטיל כרדה ברהם זנד : (שם)

ח) **אסור** הסת כי אגר ישראל ליבאס האיי צורתי שתי וערב דאשתגי רא דר תנש פושד. דר תקרירי כי אגר המין צורת. כשידה דוזי. יא דרפש דוכתגי באשד. כי אן צורת בולט באשד לונדה גי אן בדסת מי נמודה באשד. אסור הסת. ואגר באפתגי והמוואר באשד מותר הסת. גיז אנגונין אסור הסת כי אגר ישראל דר דרו דיוואר האיי כאניש צורתי לונדהי נא המוואר נקש כונד. ויא צורתי גהאר פרה שתי וערב הם כרדן אסור הסת. בשרטי כי המין שתי וערב גודא בתוורי כוד איסתאדה לונדגי אן עייאן מישודגי באשד אסור הסת. ליכן אגר המין שתי וערב לונדה בתוורי כוד נבאשד. אמא המוואר באפתגי באשד כי נישי פרה האיי אן דר דיגר נקש הא קטי שודה יך תא שודגי באשד. אן מותר הסת עייבי נדארד : (סש)

דיני שאר דברים האסורים משום ע"ז
סימן כ"ה.

א) **דר** תורתנו הקדושה פסוק פרמודסת. לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב וגו'. חכמים ז"ל אין פסוק רא מעני כרדה בר חזר פרמודין כי. פרזנדי ישראל צורת ונקשי חיות הקדש רא. גהארי אן רא יך גאייה צורת כשידנש דורוסת ניסת. יעני בחאלתי נביא במאייאן מעלום שודה הסת כי דר עולם מעלה כביכול דר תחתי כסא הכבוד דר גהאר פאיי אן. גהאר צורת דארד. צורתי אדם. צורתי גאוו. צורתי. שיר. וצורתי סימורג. המין גהאר צורת רא ישראל יך גאייה צורת כשידנש אסור הסת. אגר יעני בראיי יך נמאייש ובראיי זינת הם צורת

כשידנש

כשידנש אסור הסת. והר גנדי כי ישראל המין רא בראיי כודש נכונד אמא בראיי יגאן גויים מי כרדה באשד הם כי. אסור הסת. וגי תקרירי כודי ישראל המין צורת הא רא כרדן אסור הסת. אנגונין דר גויים פרמודה כונאנדן הם אסור הסת. וניז אגר גויים פיש אז כוד המין צורת הא רא כרדה דר ישראל דיהד הם. אסור הסת כי אגר ישראל אן צורת הא רא דר ביסאטש ניגה דארד : (שם)

ב) **ואין** סוכן האיי שודגי המה דר צורת האיי בולט. כי יעני לונדגי אן עייאן בודגי. אמא צורת האיי נקאש הא דר דיוואר אבי סורך וסיאה וסבז וזרד כרדה גול פרתאפתה נקש מיכשנד. כי ויי בולט ניסת. אמא המוואר הסת. ויי מותר. מיבאשד. וניז דר אין זמאנה הא יך כיל איינהי ומאשיני דר עולם פיידא כרדה בוראוורדין כי. שכל וצורתי אדם רא המון מאשין קטי צורת כשידה מי גירנד. ואן צורת בולט ניסת. אמא דר רויי קאגז המוואר הסת. ומרדום הם כי אין רא מותר הסת גופתה הר כדאם צורתי כוד רא מיכשנד. עייבי נדארד. אמא בעזי חסידים המין הם נמי כונד. אז סבבי חסידות. ובעזי הא המין טריקה צורת שאן רא מי כשנד. אמא ניבה מיכשנד. יעני בי דסתו פאי. בהר חאל אגר זלור באשד כסי צורתי כוד רא כשידה אז שהר בשהר דר כישו תבארש פירסאנדני באשד. צורתי בותון כשד הם מותר הסת : (שם)

ג) **גויים** אגר פיסר יא דובתרש רא טויי כרדה באשד. ודר טויי ישראל רא כבר כרדה באשד. דר און טויי רפתה ישראל דר מגליסי אומות העולם נישסתה גיז כורדנש אסור הסת. זירא דר תורה נוישתה אמדסת וקרא לך ואכלת מזבחו. הר גנדי כי אן גויים בראיי ישראל שחיטהי גושתי כשר אוורדה דיג וטבקי כשר אוורדה אשפזי ישראל אוורדה באשד הם כי אסור הסת. ואגר יעני ישראל רא דר יך כאנהי גודאיי בתוורי כוד נישאנד הם אסור הסת. אין סוכנאן בשרטי כי מהז בראיי טוי כבר כרדה באשד. ודסתרכאן אז בראיי אין הא ארסתה כרדה באשד. ודר פישי אין הא יין ושכר יא נוקל ונבאת אוורדה באשד. ליכין אגר בנאמי טוי ניה. אמא דר סבבי דיגר כאר ישראל דר כאנהי גויים רפתה באשד. ודר פישי או גאי

וקהווה

וקהווה יא נאן וקנדלאת בוראוורדה עיזת כונד. אין דורוסת הסת אסור גיסת. בם אסור כרדגי חכמים אז בראיי טוי הסת. יעני סי רוז פיש אז טויי הם. יא סי רוז בעד אז טוי הם. אגר מועיין דר זבאן טלבידה אורא וגי טוי גופתה כבר כרדה באשד אסור הסת. ליכין אגר פיש אז סי רוז. יא בעד אז סי רוז המתור גאמי טוי רא נא בורדה סתם כבר כרדה באשד ויי מותר הסת זלר נדארד: (ש"ע יו"ד סי' קנ"ב)

ד) **ודר** מוזאפאת האיי שהר האיי בוכארא כי ממלכתי ישמעאלים הסת. בעזי ישמעאלים האיי אדם שוונדהי באברוי. ישראל הא רא דר טוי הא שאן כבר מי כונד. כרת הא גושת ורוגן ואסבאבי כשר הם בורדה אשפזי ישראל בורדה אין הא רא בזם דאדה זייאפת מיכונד. וכרת הא בי עאש המתור נאן וקנדלאת יא נישאלא ומורבא דאדה זייאפת מיכונד. ואן ישראל הא אין רא אז קדים רסם כרדין כי דר המין כיל טוי הא מי רונד. ואין רא מולא הא וחכם האיי קדים גוזשתגאני בוכארא מנע כרדה אסור נכרדין. בלכי מגר המין כי אומהי ישמעאל בות פרסת ניסתנד גופתה. כינה ועדאוות נשווד גופתה דר סברהי כיתאבי דרישה ז"ל רפתה דר אין הא מנע נכרדה מאנדין. אין רא חקיראן מנע כרדה אסור כרדה נמי תואנים. זירא כי אין רסם אז זמאני סאביק רסם שודה מאנדסת. אגר מנע כונים. אן גויים הא דושמן שודה לעג וקלס מי כונד. בהר צורת אדמי כודא תרס ואז כוד בא כבר תרזי כרדה בהאנה כרדה אן גויים רא דחייה כונד. והרגיז דר טוייש נרווד ביהתר הסת. ואגר לא עילאג באשד רווד עייבי נדארד:

(שמ"ח המעתיק)

ה) **פיסר** בגהי ישראל רא דר מכתבי גויים. יא דר אשכולי גויים דראוורדה שאגירד כרדה תעלים דיהאנדן אסור הסת. ויא אין כי דר נזדי אוסתאדי גויים שאגירד מאנדה צנעת והונר יאד דאדן אסור הסת. הר גנדי כי גומאני פושתן נדאשתה באשד הם דורוסת גיסת. זירא כי בלכי אין בגהי בי עקל אז מנהג ורסם האיי אן גויים הא יאד גירפתה. אפיקורוס שווד. ובאז אין כי גויים חשודים במשכב זכור הסתנד. אין בגה רא דר עבירה פיריב מי דיהנד. בינא בר אין בגהי בי ריש נאם רא דר גויים שאגירד מאנדן אסור הסת. ניז אנגונין דוכתר גה

יא זני ישראל הם דר גויים כיזמת גאר מאנדן דורוסת ניסת. אמא מרדי ריש בוראוורדגי אגר הונר וצנעת. יאד מי גירם גופתה רווד דורוסת הסת זלר נדארד. בשרטי גומאני שפיכות דמים נדאשתה באשד: (שם)

דיני ולא תלכו בחוקות הגויים סימן כ"ו

א) **פרזנדי** ישראל כאבול האיי סרי כוד רא מיסלי כאבול האיי אומות העולם בארין נכונד. מויי סרש רא מיסלי מויי סר האיי ערלים נכונד. וניז נכונד כי טיפהי פרקי סרי כוד רא תראשידה. דוורא דוורי סרש רא נא תראשידה כראתי כרדה מי מאנדה באשד. ויא איקבי דוורא דוורי סר רא תראשידה דר מייאנהי פרקי סר כאבול מאנדה נא תראשידה מי מאנדה באשד. אין טריקה כרדן אסור הסת. זירא כי אין המה רסם האיי גויים האיי סאביק הסת. אמא טריקי כאבול האיי ישראל פאה מאנד כי המה מכבוק ישראל בודני אורא שינאסנד: (יור"ד קע"ח)

ב) **באז** אומות העולם רסם דארנד כי דר מורדה הא שאן גירייה כרדה נווא זדה. מויי סרשאן וריש שאן רא מי כננד. ובדן שאן רא נאכון קטי כראשידה כון אפגאר מי כוננד. וניז זעיף הא שאן הם אנגונין מי כוננד, בינא ברין. ישראל נאם, באייד הרגיז דר מורדה אין כאר הא רא נכונד. אגר ישראל אמדה או הם המין כאר גויים רא מי כרדה באשד אז לאו מי גוזרד. ואגיבי מלקות מי שווד. באין סבב דר כלאן האיי גמאעת דיין הסת כי דר אין באבת הא. המון זעיף הא יא מרד האיי המין כאר הא מיכרדגי רא בר חזר פרמודה מנע כוננד. אגר יעני כי דו דאנה אז בראיי מורדה מוייש רא כנד הם כי חייב מלקות מי שווד. זירא דר תורה פסוק גופתסת לא תתגודדו ולא תשימו קרחה וגו' ושרט לנפש וכו': (שם)

ג) **ניז** גאדו גרי ופאל ביני וטונגימי טריק ורסמי אומות העולם מיבאשד. זירא דר תורתינו הקדושה פסוק בר חזר פרמודסת. לא ימצא בך וגו' קוסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף וגו' כי הגויים האלה אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן וכו' תמים תהיה עם ה' אלהיך. יעני פרזנדי ישראל דר אין כאר הא הרגיז אגישתה נשווד. ודר אין כאר הא הרגיז אכלאין נבייארד. ואן מרדומי כי כודא נא כרדה

יאן כסלי בימארי סכנת נפשות דאשתגי דר כישו תבאר שאן באשד. ודר פאל בין רפתה פאל בין מי גויינד. יא גיזי רא דוזאנגדה באשנד. פאל בין כי כי דוזדידסת מי גויינד. אין הם אסור אז תורה הסת. ואמא הרב תשובת נ"ש ז"ל. דר סכנת נפשות. ודר גניבה רפתה פאל כושאיידן רא מותר כרדין. סבב המין גופתין כי דר אין זמאנה הא הרגיז גאדו גר ופאל בין מיסלי זמאן קדים בארין פיידא גיסת. המה דורוק דברים בטלים והבל וריק הסת גופתין. ואז דו סר כי אין ממשות נדאשתה באשד וביכאר באשד. או דר אין רפתה פאל דידן קטי אז לאו נמי גוזרד. מאנן אז בראיי סכנת נפשות יא דוזד. רפתה פאל דידן גירד. חסרת וקוגאריש דר דילש נמאנד. ודר המין סבב מרדום האיי סאדה ונאדאן דר אין גב הא אבלאין מיביארנד. תעין ותחקיק דר אין זמאנה הא גאדו גרי ופאל ביני דורוסת ניסת. המה דורוק הבל וריק הסת. בס ישראל באייד דר הר באבת אעתיקאד ותוכול שאן רא דר כודא כונד. אז כודא בקשת רחמים כונד. ניז טביב רא הם תורה פרמודסת ורפוא ירפא. טבאבת כרדן פרז הסת אמא פאל ביני וגאדו גרי וכוגולמה כרדן. אין כאר הא המה דורוק הסת: (שם יור"ד סי' קע"ט ובאה"ט שם)

ד) ניז באז יך כיל סוכני דיגרי הסת כי ויי דרכי אמורי נאם דארד. כי ישראל באייד אן כאר הא רא נכונד. מסלן כסי נאן רא מי כורם גופת ואן נאן אז דהאנש אפתאד. יא עצאיש אז דסתש אפתאד. יא אז פישי ראהש אהו יא מאר בוראמדה פסק כרד. יא שגאל אז פישש גוזשת. יא מורקי מאכייאן מיסלי כורוס בארין באנג זד. יא עבה וכפתר וחייואן ופישך אין כאר כרד. במיסלי המין כיל כאר הא באו רוי דאד. ואו יא דר צפר רפתני בוד. ויא יך כארי רא אבתידא כרדני בוד. נגוייד כי אין חאדיסה אז פישם כי בוראמדה רוי דאד. ומן פירוזי נמי יאבם גופתה. צפר רפתן יא אבתידאיי כאר מי כרדנש רא באטיל מי כרדה באשד. הרגיז דר אין סוכן הא אבלאין נביארד. בר מופת דילי כוד רא סייאה נכונד. ואגר המין וסווסה רא דר דילש גוזראנדה דר דמיון כוד דראוורדה דילש רא סייאה כונד. אגר נא שודני באשד הם. בתר מי שוד. גרא כי אין סוכן הא דר דמיון ודר כיאלי כודי אדם תעלוק דארד: (שם)

ס) **בָּאז** ־יָךְ בֵּיל סוֹכְּנִי .דִיגֵּרִי הַסְּת פִּי וֵיי אִירִים נָאם דָאֲרַד. וְאָסוּר
נֵיסְּת. מַסַּלְן נוּן מִיסְלִי מִנְהַנִי יְרוּשָׁלַיִם כִּי אַז ט"ו אוּם מְאַה בְּעַד.
תָּא רֹאשׁ חוֹדֶשׁ נֵוו שׁוּדַן רָא חוּפָּה וְקִידוּשִׁין נַמִי כּוּנְנֵד. כִּי ־וְקַתִּי כַּם
מֵישׁוּדַנִי מְאַהְתָּאב הַסְּת גוּפְתַה. אַמָּא הַמַּה חוּפָּה הָא שָׁאן רָא אַז
רֹאשׁ חוֹדֶשׁ תָּא ט"ואוּם רָא מֵי כּוּנְנֵד. כִּי ־וְקַתִּי פוּר שׁוּדַנִי מְאַהְתָּאב כּוּב
הַסְּת מֵיגוּיֵינְד. יָא כַּסֵי צַפַר רַפְתַנִי שַׁוַד יָא כָארֵי רָא אֶבְתִידָא כַּרְדַנִי
שַׁוַד. רוֹזִי דוּ שַׁבְּת יָא גָאר שַׁבָּת נַמִי כּוּנֵד. אֵין מַתְחִילִין בבּ"ד גוּפְתַה,
וְיָא דַר בָּאנֵהִי מוּלָא דַרָאמַדַה מֵיבִינַד כִּי בַּגַּה הָא כְּדָאם פָּסוּק .דַר
דַהָאנִי שָׁאן הַסְּת. יָא דַר פֵּישִׁי סוֹפֵר מֵידַרָאיַיד פִּי כְּדָאם פָּסוּק רָא נַוִיסְתַה
אַסְתָּאדַסְת. יָא ־יָךְ כִּיתָאב רָא יַהַה מֵיכוּנַד כִּי כְּדָאם פָּסוּק מֵי בוּרְאַיִיד.
אַגַּר מַסַּלְן פָּסוּקִי נַגְז בָּאשַׁד כּוּשׁ וְכַת שׁוּדַה כָּארִי כּוּד רָא כַּרְדַן מֵיגִירַד.
וְאַגַּר נַה. נַמִי כּוּנַד. אֵין בֵּיל כָּאר הָא הַמַּה אִירִים הַסְּת וּמוּתָּר
מֵיבָאשַׁד: (שם)

הלכות ריבית סימן כ"ז.

א) **אַז** דִין וְשַׁרִיעַתִּי תּוֹרָה. פַרְזַנְדִי יִשְׂרָאֵל אַז יִשְׂרָאֵל סוּד וְפָאיִידַה
כּוֹרְדַן יָא סִיד וְפָאיִידַה דָאדַן אָסוּר הַסְּת. אָדַמִי פוּל רָא דַר
תַנְזִיל וְפָאיְדַה דַר .יִשְׂרָאֵל מֵי מָאנְדַגִי. אַז שַׁשׁ לָאו מֵי גוּזַרַד. אַוַּל. אַז
לֹא תִּהְיֶה לוֹ כְּנוֹשֶׁה מֵי גוּזַרַד. דוּיוּם. אַז אֶת כַּסְפְּךָ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ.
סֵהוּם אַז וּבְמַרְבִּית לֹא תִתֵּן אָכְלֶךָ. גְּהָארוּם אַז לֹא תִקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית. פַּנְגּוּם. אַז לֹא תְשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ. שַׁשׁוּם אַז לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן
מִכְשׁוֹל. וְכוּדִי אָן אָדַמִי פוּל רָא דַר תַנְזִיל וְפָאיְדַה מֵי גִירִיפְתַגִי. אַז סֶה
לָאו מֵי גוּזַרַד. אַז לְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ. וְאַז לֹא תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ. וְאַז לִפְנֵי .עִוֵּר
לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל. הַר גַּנְדֵי כִּי הַמִּין פְּסוּקִים הָאִי תּוֹרָה רָא הַמַּה. מַעֲנֵייִשׁ
־יָךְ בָּאשַׁד הַם כִּי . תּוֹרָה כִּי פֶּרֶק דָאדַה גוּדָא גוּדָא נַוִיסְתַּסְת. ־יַעְנֵי דַר
מָאיָאן פִּהְמָאדַסְת כִּי אַז גַּנְד לָאו מֵי גוּזַרַד. נִיז הַמּוּן אָדַמֵי כִּי דַר
מָאבַיְנִי פוּל דַר סוּד וְפָאיְדַה מֵידָאדַנִי וְמֵיגִירִיפְתַגִי כַּפִּיל מֵישׁוּדַגִי הַם אַז
דוּ לָאו מֵיגוּזַרַד. ־יַכֵּי אַז לֹא תְשִׂימוּן עָלָיו. דוּיוּם אַז לִפְנֵי .עִוֵּר. נִיז אָדַמִי
דַר אִין הָא שָׁאהִיד וְגוּוָאה מֵי שׁוּדַנִי הַם אַז הַמִּין דוּ לָאו מֵי גוּזַרַד. וְנִיז

המון

המונכאתיבי דר המינהא חוגת מינוישתגי הם אז המין דו לאו מי גוזרד. והר אדמי כי דר מיאנה דלאל מי שודגי. דלאלת וסייע מיכרדגי כי אן ישראל אז חבריש בפאיידה גירד. יא פאיידה דיהד. אין דלאל ודלאלת מיכרדגי הם אז לפני עור לא תתן מכשול מיגוזרד : יור"ד סי' (קנ"ט)

ב) הר גנדי כי המין פאיידה כור מידאניסתה באשד כי אגר או דר המין אדם פולש רא בפאיידה נמאנד אן אדם רפתה אז ישראלי דיגר בפאיידה מי גירד. בא וגודי המין הם אן פאיידה כור אז לאו לפני עור מי גוזרד. ניז אנגונין המין בפאיידה. מי גירפתגי הם. הר גנדי דאנד כי אגר או המין פול רא בפאיידה נגירד. אן פאיידה כור דר דיגר ישראל בפאיידה מי מאנד. בא וגודי המין הם. אז לאו לפני עור מי גוזרד. ליכין אן כפיל ואן גוואה. ואן כאתיב ודלאל אז לאו לפני עור נמי גוזרנד. מגרא אין כי בי המין הא כאר נמי שודה באשד. יעני אגר המין כפיל יא גוואה יא כאתיב יא דלאל נמי שוד. הרגיז פאיידה כור דר אן אדם פול נמי דאד. יא אגר המין הא נמי בודן או הם פול רא בפאיידה נמי גירפת. דר אין טריקה באשד. אז לאו לפני עור מי גוזרנד. ואמא אגר בי אין כפיל ובי אן גוואה וכאתיב ודלאל הם המון כאר מי שוד. כי פאיידה כור הם בי אין הא מידאד ואן בפאיידה מיגירפתגי הם בי אין הא אז דו סר מיגירפת. דר אין אן כפיל ושאהיד וכאתיב ודלאל. בס אז לא תשימון מיגוזרנד. ונה אז לפני עור. והר גנדי אז לפני עור נגוזרנד הם כי אז איסורי חכמים מי גוזרנד. סבב אין כי דר אדמי עון ועבירה כוננדה אין הא מדד דאדה באו סייע כרדנד : (בן איש חי)

ג) דר אומות העולם בפאיידה מאנדן. ואז אומות דר פאיידה גירפתה סוד דאדן דורוסת הסת ומותר. והר ישראל פולי כודש רא אזאני פלאני אומות הסת גופתה. חילה סאכתה דר יגאן ישראל דר תנזיל מי מאנד. אין עון רא כודא כודש אז המון פאיידה כור אנתיקאם מיגירד : (ש"ע שם)

ד) ישראל כי מומר שודה קטעי וגוזי אז דתי ישראל בורואמדה גשתה דר דתי אומות העולם בות פרסתאן דראמדה באשד. דר או פול דר תנזיל ופאיידה מאנדן מותר הסת. ליכין אז או פול דר פאיידה גירפתן אסור הסת. ליכין אגר דר דיני ישמעאל דראמדה

מוסולמאן שודגי באשד. דר או פול רא בפאיידה מאנדן אסור הסת. זירא כי ישמעאלים דר יחוד השם קאעיל הסתן. וכודא יכה ויגאנה בודן רא מי דאננד. ואנגונין קראים הם כי דר פשט תורה קאעיל הסתנד. ודר סוכני חכמים קאעיל ניסתנד. דר אין באבת אן הא הם מיסלי ישראל חיסאב מי שוונד. דר אן הא פול בפאיידה מאנדן. יא אז אן הא בפאיידה גיריפתן אסור הסת: (שם)

ה) **אצלי** איסור אזאני תורה דר פאיידה כורי המין הסת כי כסי דר כסי פולי נקטה דר תנזיל מאנד. מסלן ביסת תילאה דר או דאדה ביסתו יך יא ביסתו דו תילאה אז או מי גיריפתה באשד אסור הסת. ליכין חכמים אמדה באז דר באלאיי אין דיוואר זדה ביסייאר תר סוכן רא קווי כרדין. וגופתין כי. כולסי סוד כורי המין כי. הר גי טריקהי כי חקי כסי בנזדי כסי גנד רוז אסתד. ודר מוזדי אסתאדני המין פאיידה כור פיידא גירד. וקרז דאר פיידא דיהד. הרדויי אן הא אז שריעת מיגוזרנד. כאהי כי המין סומהי פול דר דסתי קרז דאר דר טריקהי קרז דראמדה באשד כי קרז גופתה גיריפתה בעד פאיידה דאדה באשד. וכאהי כי המין דר כרידו פורושי מאל באשד כי מסלן המין מאל רא אגר נקדה גירי ביסת תילא נרכש. ואגר שש מאה ועדה גירי כ"ב תילא נרכש גוייד אסור הסת. וכאהי דר טריקי איגארה. יעני כסי דר כסי מיגוייד כי מן צד תילא בתו מידיהם פישת ניגאה דאר. ודר מוזדי אן מן דר חבלי תו יא דר יך דר כאנהי תו מי נישינם. ויא צד תנגה דר דסתת מידיהם אספת יא גאוות רא גנד רוז במן דיה. באז אוורדה בדסתת סופארידה צד תנגהי כוד רא אז תו מיגירם. וכאהי כסי דר כסי גוייד כי תו פלאן כארי מן רא כון ודר מוזדי אן מן בתו ק' תילאה יך סאל בי פאיידה מי דיהם בעד מיגירם. גמיעי המין ביל כאר הא רא חכמים אסור כרדין כי אין כאר הא הם תעין פאיידה כורי מי באשד: (שם)

ו) **ובאז** יך ביל כארי דיגרי הם חכמים אסור כרדה הסתנד. כי נאמי אן ריבית מוקדמת. יא ריבית מאוחרת נאם דארד. ריבית מוקדמת המין כי שכסי אז כסי מסלן ק' תילא קרז טלבידני הסת. ודר או פישכי יגאן גיז יא יגאן דיבאם דאדה מי מאנד. ובעד אמדה דר מוזדי

המין אז או צד תילא פול דר פלאן ועדה בי תנזיל מי גירד. אין ריבית מוקדמת מיבאשד ואסור הסת. גון כי או פאיידיש רא פישכי ופישתר דאדה מאנדה בוד. ריבית מאוחרת המין כי. אז או אמדה פול רא אול קרזי חסנה בי פאיידה גופתה מי גירד. ובעד וקתי ועדה רסידן דר או אדם גרי וסולוכת כרדה בפאיידהי גנד רוז פולי או רא ניגא דאשתנש גיזי מידיהד. יא אין כי אז או ו' מאהה מאלי רא נסייה כרידה באשד. ובעד דר המין קרז כאה גיזי מידיהד כי מקצד או דר סרי ועדה אורא קיסטה נכונד. גנד רוזי דיגר ברדאשת כונד. אין הם ריבית מאוחרת נאם דארד. וחכמים המין כיל כאר הא הם אסור כרדין: (שם)

ז) גיז אגר יעני ראובן דר שמעון מסלן צד תילא מידיהד. ונאמי תנזיל רא נמי ברד. ודר או מי גוייד כי תו גיר אין צד תילא רא גלאן. אגר פיידא כוני במן אז פיידאיי כרדגית גיזי דיה. ואגר פיידא נכוני זרר כוני. כודי המין צד תילאיי מן רא תיה בי פאיידה. המין הם דורוסת ניסת. זירא כי ראובן דר פאיידה ופיידא נזדיך הסת. בינא בר אין חכמים המין הם אסור כרדין: (שם)

ח) אגר ראובן דר שמעון גוייד כי תו צד תילא דר מן דו מאהה קרז דיה. ובעד דר מוזדי המין מן הם דר תו צד תילא דו מאהה קרז מידיהם. אין הם אסור הסת. ואגר יעני ראובן הרגיז גב נא זדה סתם אז שמעון צד תילא גיריפת. ודר ועדה פולש רא דאד. ובעד צד תילאיי דיגר ראובן אוורדה דר שמעון דאד כי. גיר אין צד תילא רא תו הם במוזדי גנד רוזי במן קרז דאדגית ניגא דאר. המין הם אסור הסת. אמא באייד הרגיז נאמי מוזדי קרז דאדגית נא גופתה סתם בהמדיגר קרז דאדה גירנד ואן דורוסת ומותר הסת: (שם)

ט) אגר ראובן דר שמעון יך מאלי רא דר ועדה פורוכתה באשד. ושמעון דר סרי ועדה פולי ראובן רא דאדה נתאניסת. גנד וקת גוזשת ובעד אמדה פולי ראובן רא זייאד תר אוורדה דאד. הר גנדי כי דר ראובן נגופתה באשד כי אין פול רא תו זייאד תר אז בראיי גנד וקת אז ועדה גוזשתן גיר. בא וגודי המין הם אסור הסת. זירא כי אן מאל פול שודה מאנדה בוד. וגוייא כי שמעון דר ראובן תנזילי פולש רא דאדה באשד: (שם)

י) **שבצי** דר אוסטאדי דרזי יא נגאר יא הר כדאם סאחיב צנעת כארי מיפרמודגי באשד. ואן כאר רא נרכש מועין דר המון שהר באשד. מסלן מוזדי דוכתי יך גאמה יכונים סום. ואן בעל הבית אגר דר המון דרזי גויד כי מן אז אימרוז דר תו פישכי יך סום יא יך סומו גאריך מידיהם. ודר המין סבבי פישכי פול רא דאדנם תו נים סום יא גאריכי סום כם גירפתה במן ארזאן דוז. המין הם ריבית הסת ואסור הסת. גוייא המין דרזי המון נים סומי אז חקי כוד כם כרדגי רא דר או תנזילי פולש רא דאדה באשד. ליכן אגר המין דרזי דר המון רוז יא המון סאעת דר המון כארי בעל הבית אבתידא כרדה באשד פולש רא אז סרש גירד דורוסת הסת. הר גנדי כי נרכש רא באו ארזאן תר כרדסת כי פול רא אז סרש דיה כי במן זכור הסת גופתה. אין דורוסת הסת ריבית חיסאב ניסת: (שם)

יא) **ראובן** חבלי יא כאנהי כוד רא דר שמעון יך סאלה יא דו סאלה איגארה מי מאנד. מיתואנד ראובן כי דר שמעון גויד. אגר המין רוז פולי איגארה רא במן נקדה דיהי מן המין כאנה רא סאלי מסלן דה תילאיי מי מאנם. ואגר בעדי דו סה מאה יא פיש פיש דורוני המין סאל מידיהם גויי נרכי איגארהי כאנה י"ב תילא מיבאשד. אין סוודא דורוסת הסת חששי ריבית נדארד. זירא כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף. יעני האלי הנוז שמעון דר חבליי או יך סאלי כאמיל נגישסתסת כי אז ראובן י"ב תילא קרז דאר שודה דה תילא דאדה באשד. ודו תילאיי אן רא מא תנזיל חיסאב מי כרדה באשים. ליכן אגר ראובן אז שמעון אול זכלאתי כאנה רא גירפתה באשד. כי המין כאנה רא בתו דר כירא מאנדם, ובעד אמדה ראובן באו גויד כי אגר פול רא פישכי אז סרש דיהי נרכש דה תילא. ואגר בעד אז סה מאה יא פיש פיש דיהי נרכש י"ב תילא. אין פאיידה כוריי תען מיבאשד ואסור הסת: (שם)

יב) **ראובן** יך מאלי יא גיזי רא דר שמעון סוודא כרדה דר פולי נקדה מסכן צד תנגה פורוכת. ובעד שמעון פול רא נקדה דאדה נתאניסת ודר ראובן גופת מסכן פולת רא סה מאה בעד מידיהם. וראובן גופת כי מן דר אין נרכי ארזאן בתו פורוכתה בודם אז סבבי

כי

כי פול רא נקטה מידיהם גופתי. ואבנון כי סה מאה בעד מידיהם גויי. מאלם נרכש פלאן פולי מיבאשד. יעני אז נרכי אול זיאד. ושמעון אגר קבול דאר שודה דר סה מאהה המין מאל רא זייאד גירד. הם ראובן והם שמעון אז איסור מיגוזרד ריבית הסת וחראם הסת: (שם)

יג) **ראובן** אז שמעון צד תילאה טלב דאשת. כי ועדיש רא סה מאה מאנדה בוד. מיתואנד ראובן דר שמעון גוייד כי. המין צד תילאה רא מן בתו דו תילא כם מיכונם. פולי מן רא חאזיר צ"ח תילאה יאפתה דיה וחונתי כוד רא גירפתה כלאן שוו. דורוסת הסת. ודר אין היג חששי ריבית נדארד: (שם)

יד) **ראובן** אז שמעון טלב דאשתה באשד צד תילאה בי שטר. יעני בי חונת. מיתואנד ראובן המין צד תילאה דר שמעון דאשתגיש רא כם כרדה דר צ"ז תילאה בקוי פורושד. בשרטי כי דר המין סוודא הר סהי שאן יעני ראובן שמעון וליי דר יך גא באשנד. וראובן דר שמעון גוייד כי תו צד תילאה אז מן קרז דאר בודגית רא דר המין קוי דיה. ומן אז קוי גירפתם. זירא כי שריעתי קרזי בי חונת המין הסת כי באייד הר סהי אישאן יך גא באשנד. ואגר הר סהי אישאן דר המין סוודא יך גא נבאשנד. פולי שמעון קרז דאר בודגי תני קוי נמי שוד. ואון פולי כי קוי דר ראובן דאדגיש קרז דאדה גי חיסאב מי שוד. והמון סה תילאהי לוי פידא מי כרדגי כי צ"ז דאדה צד מיגירד ויי ריבית הסת ואסור: (שם)

טו) **ואגר** ראובן אז יך גויים צד תילאה בי חונת טלב דאשתה באשד. והמין רא כם כרדה דר צ"ז תילא מסלן דר שמעון מי פורושם גוייד. הר גנדי כי הר סהי אישאן דר יך גא דר המין סוודא באשנד. הם כי. המון צד תילאהי גויים קרז דאר בודגי תני שמעון נמי שוד. אמא באייד אין תקריר כונד. שמעון דר ראובן גוייד כי תו המון צד תילאהי דר המין גויים דאשתגית רא. דר המין גויים מחילה כרדה באו בכש. ואורא סיווא כון. דר ואסיטהי המין צ"ז תילאהי כי מן דר תו מידיהם. ודר ואסיטהי המין פול מן אז תו המין רא מיכרם. הר גנדי פולי כי מן זור זדה אז המין גויים גירפתה תוואנם. תני כודם. ואגנה הר גנדי כי המין קרזי דר כלהי גויים בודגי דר שריעת תני ישראל נמי שודה באשד הם כי. בהר צורת ראובן טלבש רא דר גויים בכשידה אז אין מיאנה

סיווא

מיאנה סיווא שוד. ואין שמעון אז ראובן היג ג׳יזי נמי גירד. הר ג׳י כי גירד אז גויים מיגירד. ליכין בשרטי כי הרגיז כודי ראובן. דר אין מיאנה תאבאן וטולך רא דר גרדנש גיריפתה כפיל נשווד. וגומלהי תאבאן וטולכי כי רוי דיהד כודי שמעון דאנד כי כאהי סוזד וכאהי סאזד: (שם)

טז) **ראובן** אז שמעון צד תילאה טלב דאשת ואז זבאני שמעון חוגת דאשת כי מן המין צד תילאה רא מסלן בעד אז סה מאה יא שש מאה דר ראובן מידיהם. וראובן מיכאהד כי אז ועדה פישתר המין חוגתי שמעון רא כם כרדה דר לוי פורושד. זירא כי ראובן דר פול מעתל שוד. לאזים המין כי אז רויי שריעתי ישראלי. ראובן דר פושתי המון חוגתי שמעון ויא דר יך קאגזי דיגר נוישתה דסת מאנדה דר לוי סופארד. ואינגונין נויסד. מן כי ראובן בן פלוני הסתם המין חוגתי שמעון בן פלוני כי דר סומהי פלאן מוולק דר ועדהי פלאן רוז בודגי רא דר לוי בן פלוני קטעי וגוזי בי גברו גורור פורוכתם. וגמיעי זילייתי דר המין חוגת דאשתגים רא הם פורוכתם גון תקנהי חכמים ז"ל. ובעד המין נוישתגיש רא ושטר וחוגתי שמעון קטי דר דסתי לוי דיהד. ודר לוי גוייד גיר אין חוגת ואין נויסתה רא גומלהי זילייתש קטי צאחיב שודה זכייה כון. ואן גה אן שטר ופולי שמעון קרז דאר בודגי אזאני לוי מישווד. ואן פולי כי לוי כם כרדה אז ראובן פיידא כורדגיש חלאל הסת וריבית ניסת: (שם)

דיני אסור להלוות סאה בסאה סימן כ"ח.

א) **דר** שהר האיי ארץ ישראל וערביסתאן רסם המין הסת כי גנדום וגוו והר כיל גלה רא דר תראזו בר נמי כשנד. ואמא יך מנך אוקגי דארנד כי אן גלה רא דר המון מנך אנדאכתה פור כרדה דר כרידאר מיפורושנד. והמון מנך רא דר לפזי תורה סאה מיגויינד. יעני קפים. בינא ברין חכמים דר המין לפז סוכן גופתין. שכצי אז ישראל דר חברש אגר גנד קפים גלה רא קרז דאדני שווד. ואן חבר אז

המין גינם גלה דר אמבארש הרגיז נדאשתה באשד. אין כיל קרז גיריפתה דאדן אסור הסת. זירא כי אמרוז יך קפים גוו א׳ סום הסת. פנא פרדא אגר נרכש אז יך סום זייאד תר שוד. ואן קרז גיריפתגי המין גוו יא גנדומי קרז גיריפתגיש רא דר צאחיבש דאדני שוד. יאפת מי שוד כי אן קרז דאדגי אז אין פיידא כרד. זירא כי דר וקתי נרך יך סומי בודן דאדה. ודר וקתי יכונים סומי שודן גיריפת. נים סום באו פיידא שוד. ואין ריבית בארין חיסאב שוד ואסור הסת. ליכין אגר דר וקתי קרז גיריפתן נרך כונד. ובאו גוייד כי המין רוז נרכי גוו א׳ סום הסת. אגר גוו קימת שוד. מן בתו המון יך סום רא מידיהם. ואגר ארזאן שוד יא דר המין נרך אסתד. מן בתו גוות רא באז גוו מידיהם. אין דורוסת הסת חששי ריבית נדארד: (יור"ד סי׳ קס"ב)

ב) וליכין אגר כסי דר כסי יגאן גיזי כמי רא קרז דיהד. כי יעני דר אן גיזי כם אין קדר אהלי דונייא פרווא נדארנד אגר כאהי קימת שוד יא ארזאן שוד. אין מותר הסת. מסלן המין כי זעיפהי אז חמסאייה יך תא נאן. יא יך פייאלה רוגן קרז מי גירד. הר גנדי תא וקתי המין נאן יא רוגן רא דר חמסאייהי כוד דאדה קרזי כוד רא אדא כרדנש. דר באזאר נאן יא רוגן קימת שודה באשד הם כי. אין ריבית חיסאב נימת. דר גיזי כם בראיי קימתי וארזאני כסי פרווא נדארד: (שם)

ג) אן כרדאני נורה באז הא. יא אן זעיף האיי דוגאנה באז כי דר כאנה האיי המדיגר שאן עאש מיכונגד. ויא יך לעלי חלווא. יא סמוסה. יא דגים. יא מורקו גושת. דר חברשאן מיפירסאננד. ואו אז אין הא קרז דאר שודה מימאנד. תא כי באז יך מנצובי דר אין הא שוד. ניז או הם המון טריקה גיז דר כאנהי אן הא ראהי מיכונד. אגר המין חבר הא בהמדיגר דיקת מיכרדגי באשן. כברו כבר פירסאני מיכרדה באשנד כי גיזי מן דר כאנהי או פירסאנדגי מורק האיי מאכייאני פרביה בוד. ואו דר מן מורקי כורוסי לאגר פירסאנדסת. דר המין באבת הא מקפיד מישודגי באשנד. אין ריבית הסת ואסור מיבאשד. ואגר דר כמו זייאדי אן הרגיז מקפיד נמי שודה באשנד. ודר המדיגר כבר פירסאני נמי כרדה באשנד מותר הסת: (שם)

ד) ראובן אז שמעון צד תילאה קרז דאר בוד דר ועדהי סה מאה. אגר המין ראובן אוורדה דר לוי צ״ז תילאיי נקטה חאזיר דיהד. ודר המין לוי גוייד כי אין צ״ז תילאה רא תו חאזיר נקדה אז מן גיר. ואון צד תילאהי מן דר שמעון סה מאה בעד דאדני בודגי מן רא תו בעד אז סה מאה דאדה סאף כון. אין ריבית מי שווד ודורוסת ניסת. זירא כי צ״ז תילאה רא גוייא ראובן דר לוי קרז דאדה באשד. ולוי גוייא דר ראובן סה תילאה תנזילי פול דאדה באשד.

ואין ריבית תעין הסת ואסור: (שם)

ה) ראובן ושמעון הרדויי שאן דר פול מעתלי דאשתנד. מסכן המין רוז צד תילאה דר ראובן דר כאר וזלור. ניז צד תילא דר שמעון הם דר כאר וזלור הסת. והרדויי אן הא מסליהת רא יך גא מאנדה יך כארי כרדה עילאגי כארי כוד רא יאפתנד. דר אין תקריר. שמעון יך חוגתי דו צד תילאהי נוישתה דר ראובן דאד. וכוד רא אז ראובן דוצד תילאה קרז דאד כרד. ובעד ראובן המין חוגתי דוצד תילאהי שמעון רא בורדה דר יאודה דר ק״צ תילאה פורוכת. והמין ק״צ תילאה רא ראובן אוורדה תקסים כרד צ״ה תילאה דר שמעון דאד. צ״ה תילאהי אן רא כודי ראובן גיריפת. המין תקריר בדרדי כוד דווא כרדנד. ועדה כי רסיד. יאודה חוגתי שמעון רא אוורדה דו צד תילאהי כוד רא אז שמעון טלב כרד. ושמעון צד תילא אז ראובן גיריפת צד תילאה אז כודש. גמע דו צד תילאה כרדה דר יאודה דאד. חוגתי כוד רא גיריפת. המין הם אסור הסת. אז סבבי כי הר גנדי כי יאודה חוגת כרידה באשד. ודר או גונאה נדאשתה באשד. ניז ראובן הם פול רא אז יאודה גיריפתה פאידה רא דר שמעון דאדה באשד הם כי. אז מייאנהי המין מוולקי סומה כי צד תילאהי אן דר כודי שמעון שייכות דארד. ושמעון רא פנג תילא אז כיסהש זייאד בוראמדה דר כיסהי יאודה כי מידראייד. בינא בר אין המין ריבית הסת ואסור: (ש״ך)

ו) ישראל כי אז גויים פולי דר פאידה גירד. אסור הסת כי אגר יך ישראל דיגר אמדה דר המין ישראל כפיל שווד. זירא כי גויים רא תאמוני שאן המין הסת כי פול רא אז כפיל טלב מיכונגד. ואן כפיל היסאב מישווד כי גוייא כודי כפיל פול רא אז גויים גיריפתה קרז דאר

שודה באשד. ודר ישראל בפאיידה מאנדה באשד. ליכן אגר ישראל רפתה פול רא אז גוים בפאיידה גירפתה תנזילי אן רא פישכי דאדה באשד. ובעד אין ישראלי דיגר אמדה דר או אז בראיי תני מאייהי פול כפיל שוד. דורוסת הסת ומותר: (שם)

ז) **ראובן** ושמעון כי הרדויי שאן דר פול מעתל שודנד. דר נזדי יך גוים רפתה הרדויי שאן צד תילאהי דו צד תילאה דר פאיידה גירפתנד. נכוננד כי הרדויי שאן דר גוים יך חוגת דאדה הרדויישאן דר יך חוגת דסת מאנדה מוהר כרדה דר גוים מי דאדה באשנד. סבב אין כי דר חוגתי דו כם דסת מאנדגי תעאמולי סוודא גר הא המין הסת כי. כאהד גמיעי פולי כוד רא אז שמעון מיגירד. וכאהד אז ראובן גירד אכתיאר דארד. ואגר רוזי ועדה רסד גוים פולי כוד רא המיש רא אז ראובן גירד. ובעד ראובן אז שמעון מיגירד. אין הם גוייא ראובן דר שמעון כפיל שודגי בארין חיסאב מישוד ואסור הסת. אמא באייד הר כדאם שאן גודאיי חוגתי בתוורי כוד דר גוים דסת מאנדה דיהנד. וליכן אגר ראובן ושמעון הרדויי שאן המין דו צד תילא רא אז גוים גירפתה פאיידיש רא אז סרש פישכי דאדה באשנד. דר אין אגר הרדויי שאן יך חוגת דיהנד דורוסת הסת. זירא כי בם מאייהי פול רא גוים אמדה אז יכי אישאן גירפתה מיתואנד. ודר אין חששי ריבית נדארד:

ח) **ראובן** דר שמעון פולי יא מאלי רא דר מוזאריבה דאדה שריך מי שוד. איז תקריר. ראובן דר שמעון צד תילאה פולי נקד. יא צד תילאה מאלי רא דאדה דר או מיגוייד כי גיר אין פול יא אין מאל רא כרידו. פורוש כרדה גלאן. והרגי כי כודא דר המין פיידא דיהד. גיספי פיידא אז תו. גיספי פיידא אז מן. דר אין באייד המין כוגהיני פול מידאדגי כי ניספי פיידא רא מיגירד. לאזים דר ניספי זלרי המין הם שריך שוד. יעני הר גוכום ותאבאן טולבי וסוכתו סאכתי כי דר המין שוד. באייד ראובן ניספי זהר רא דר כלה גירד. סבב אין כי גוייא ניספי סומהי המין מולק רא ראובן דר שמעון קרז דאדה באשד. וניספי דיגרי אן אמאנתי ראובן בדסתי שמעון באשד. זירא כי ניספי פיידא רא שמעון מיגירד. ניספי פיידא רא ראובן. ואמאנת רא דר שריעת תאבאן וטולבש דר כלהי שמעון ניסת. אמא דר כלהי כודי ראובן הסת. וניז לאזים המין

כי ראובן דר שמעון גיזי מוזדי כיזמת דאדני שוד. אז בראיי כי שמעון אמאנתי אורא מי גלאנד. ואגר ראובן דר שמעון מוזדי כיזמת גיזי נדיהד. ושמעון מופת כיזמתי או רא פרדה המין אמאנת רא גלאנד. יאפת מי שוד כי שמעון כיזמתי ראובן רא דר הקי און ניספי פולי ראובן. בשמעון קרז דאדגי מיכרדה באשד. ואין אבק ריבית נאם דארד. יעני יך גרדו גובארי תנזיל כורי במייאנה דראמד. כי ראובן תנזילי פולי בשמעון קרז דאדגיש רא גיריפתגי בארין חיסאב מישוד. נבאשד שמעון פולי אמאנתי אורא אז גי סבב מי גלאנד ובאו פיידא בוראוורדה מידיהד. בינא ברין לאזים ראובן דר שמעון. גיזי מוזדי כיזמתש דאדני שוד. הרגי כי דיהד כאהי יך תנגה כאהי הזאר תנ' גי טריקהי פרדה שמעון רא ראזי כונד יגאן גיזי סהלי מוזדי כיזמת דר או דיהד כי תא אז חששי ריבית בלאין שוד: (שם)

ט) **והמין** הסת כי ראובן דר שמעון גיזי מוזדי כיזמת דיהד גופתים. אין בשרטי כי כודי שמעון תנהא בתוורי כוד מחנת מיכרדה באשד. וראובן הרגיז דר אין מחנת נמי כרדה באשד. ליכין אגר כודי ראובן הם גאהי אמדה בהמראהי שמעון דר המין כרידו פורוש יארי דאדה מחנת מי כרדה באשד. דר אין חאגתי בשמעון מוזדי כיזמת דאדנש גיסת. והמין הם לאזים אז אול שרט כונד כי מן כודמם אמדה קטי תו דר דאדו גיריפת מחנת כרדה יארי מידיהם: שם

י) **ודרך** אין זמאנה הא הכמים האיי זמאנה דידין כי ישראל דר אין גלותי דראז המה דרויש ומיסכין. וכסי דר כסי פול קרז נמי דיהד. ואגר דיהד הם. פולי כם רא מידיהד ביסייאר רא נמי דיהד. והם דר ועדהי דראז נמי דיהד. ואן ביגארה האיי מעתל ומוהתאג בודגי הא אז רויי לא עילאגן אז איסור גוזשתה פאיידה מידיהנד. כי פול דר דסהשאן בוקתי מעתלי דראיד. וניז הסתן מרדומי כי פול דארנד אמא כרידו פורוש כרדה גלאנדה נמי תוואננד. ואז לא עילאגי וחירצי דוגייא רא אז איסור גוזשתה פול הא שאן רא דר ישראל דר תנזיל מי מאננד. ודר איסור פיש פא מיכורנד. אז המין סבב הא חכמים האיי סאני אמדה יך ביר פארי יאפתה דר שריעת ארסתה כרדין כי מרדום אז איסור כלאין שונד. יך ביל חוגתי בייעו שרא ובנדו בסת תייאר כרדין כי נאמי אן דר

ישון הקודש שטר. עיסקא נאם דארד. באין תקריר. מסלן ראובן דר שמעון צד תילא פול מידיהד כי תו המין פול רא תא יך סאל גלאנדה כרידו פורוש כון והר פיידאיי אז המין שוד. בראבר מן ותו תקסים מי כונים גיסף אז מן וניסף אז תו. ודר מוזדי מחנת וביזמתי מי כרדגי תו. גיזי אז המין תו גודא בכוד גיר. ובאקייהי אן פיידא רא בראבר מיגירים. והר גאהי כודא נא כרדה אגר פיידא נכרדי וזרר ונוקסאן שווד הם ניספי זרר דר כלהי מן. ואגר כאהי כי אז המין סר תו תקסימי מן רא דר הר גנד פולי כי כרידה במן בי גנגאל פלאן פול דאדני שווי הם אכתייאר בתו. ושמעון דר נזדי דו גוואה המין טריקה חוגתי שטר. עיסקא נוישתה דר ראובן מידיהד. צד תילאה אז ראובן מיגירד. מסלן מי נויסד כי המון גיספי פיידא מיכרדגי ראובן רא מן דר בדלי דה תילאה כרידם. ואינשאלא דר סרי ועדה יך צדו דה תילא דר ראובן מידיהם. דר שטר שמעון דסת מי מאנד. וגוואה הא שאהיד שודה אז שמעון קניין מי גירנד. גונאן כי נוסקהי המין חוגת דר שטר. עסקא נוישתה הסת. ודר אין היג חששי ריבית נמי מאנד. מותר וחלאל מישווד : (המוציא לאור ס"ט)

הלכות נדה סימן כ"ט

א) גומלהי זנאני כי דר דונייא הסתנד. הר כדאם דר בטני כוד יך מעדני כון דארנד. כי יעני כוני חייזי נדה. ובישתריני זן הא מולגרו וקת דארנד. הסת זעיפי כי דר הר ביסת רוז יך כרת סר גירכין שודה נדה מישווד. והסת זני כי כ"ה רוז יך כרת נדה מישווד. והסת כי כ"ה רוז יך כרת. והסתנד כי ל' רוז יך כרת. והסתנד כי אז ל' רוז זייאד. גיז הסתנד זן האיי כי מולגרי קבוע נדארנד יעני יך קראר ניסתנד. גאהי דר כ"ה רוז. גאהי דר ל' רוז. גאהי דר מ' רוז. יעני מודאם יך זייל ניסתנד. והר זני כי אז מעדנש המין כוני נדה בירון אייד יעני נדה שווד. כאהי כי דר ריזאיי באשד יעני בי גוור ובי זור כוד אז כוד נדה שווד. וכאהי כי גוורן באשד. מסלן יך כארי זורי כרדה באשד. ויא אז גאיי גהידה באשד כי זור אמדה אן כון אז מעדן בירון אמדה באשד. אן זן טמא הסת יעני מורדאר מיבאשד. ופליד. בשרטי כי המין זן פהמידה דאנד כי כון

אז מעדני אן בר כנדה שודה בירון אמדן רא. הר גנדי כי הנוז המין כון בותון בירון נבוראמדה באשד הם אז מעדן כי כנדה שוד. אן זן טמא מיבאשד. ואגר יעני יך גבלה כון מיסלי יך כאשכאש בארין בינד הם כי טמא מישוד. ולאזים הסת כי הפת רוז דר פאכי איסתד ובעד חלאל שוד. כאהי זני שוהר דאר באשד. וכאהי בי שוהר באשד. שריעתי אן יך הסת והיג תפאותי אז הם נדארד ; (יו"ד סי' קפ"ג)

ב) דר תורתנו הקדושה פסוק פרמודסת. ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקורה הערה והוא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם. יעני הר מרדי כי דר זני נדה כופתו כאב כונד. הרדויי אן הא יעני הם המין מרד. והם המון זן כרת מישונד. מעניי כרת רא דר באלא חלק אורח חיים דר ענין חמין סימן קמ"ה מוזאכירה כרדה בודים. כי נשמות אזאני ישראל חלק אלוה ממעל אז תחתי כסא הכבוד כודא ונד דר נסדי אדמי זאד דר עולם ממה פירסאנדה הסת. והר נשמה יך צינור יעני יך נאבה דאן מיסלי יך זנגילה יא יך ריספאני דראזי כי יך נוגי אן דר בדני אדמי זאד. ויך נוגי אן דר מעדנש דר תחתי כסא הכבוד מיבאשד. ודר מצות לא תעשה ל"ו מצוה הסת כי אגר כסי אז אן הא גוזרד כרת מי שוד. תפסירי כרת יעני בורידה שודן. כי המון נאוה דאגי מיסלי ריספאני דראז בודגי בורידה מישוד. ובעד אן נשמה כי אז גסד פרדא גודא שוד ראהי נמי יאבד כי דר מעדני כוד בוראייד. דר הואיי עאלם סר גרדאן מי גרדד ואנגה לאזים דר גלגול אמדן מי שוד. מעניי כרת המין מיבאשד. באין סבב באייד ישראל קדושים באשנד. גי מיקדאר וגי מיקדאר אז עון אזאני כרת בר חזר שודה פרהיז כונגד. תא תואננד גי מיקדאר דיוואר זדה כוד רא אז אין דין האיי כרת דאשתגי דור תר גירנד כי פיש פא נכורנד ; (צמ"ח המעתיק מכתבי המקובלים)

ג) פסוק דר תורה אמדה הסת והזרתם את בני ישראל מטומאתם. דר תלמוד מסכת נדה דף ס"ג. רבי יאשיה אן פסוק רא מעני כרדה גופתין כי אין והזרתם אז לשון נזורו אחור מיבאשד. יעני עאקיב גוריכתה פס רפתן. גון מסרי אדם אז פישי אתש פס גוריכתה עאקיב רפתה מיאיסתד. אנגונין באייד. אז פישי אתשי עון הם אדם

עאקיב

עאקיב חר פס גוריזד כי סוכתה שודה טמא נה שוד. ואז המין איתי תורה אספאד כי. שכצי רא אגר זנש מולגרי קבוע מוקרר שודגי דאשתה באשד. באיד שוהר אז אן זן יך עונה אז מולגר פיש גודא שוד. מעניי עונה רא רבא ע"ה פירוש כרדין י"ב סאעת. יעני באהי יך רוזי בותון. ובאהי יך שבי בותון. דר אין תקריר. מסכן אגר מולגרי אן זן דר רוזאנה באשד. לאזים כי שוהרש המון רוזי בותון אז צובח תא שאם רא אז זן דור שוד נזדיכי נכונד. ואגר יעני מולגרי או דר וקתי נמאזי עצר באשד הם כי אז אולי פגא גודא שוד כולי המון רוז נזדיכי נכונד. ובעד דר שב חלאל וגאהיז הסת. ואגר מולגרי זנש דר שב באשד. כולי המון שב אז זן גודא שוד. ואגר יעני מולגרש קריבי צובח באשד הם כי אז סרי שב תא פגא אפתאב בוראמדן רא גודא שוד. המין טריקה הר זני כי מולגרי מוקררי דאשתה באשד. שוהרש באו דר וקתי בי מולגר בי פרווא נזדיכי מיכונד. וחאגתי פיש אז תשמיש. יא בעד אז תשמיש כוד רא בדיקה כרדן ניסת. מטלב אין כי מקצד שוהר רא דילש סיאה שודה אז זנש גודא נשוד. ליכין דר זמאני כודי תשמיש הר זני כי כוד רא בדיקה כונד. הרי זה משובח. ונור עלא נור: (יור"ד קפ"ד)

ד] זני כי מודאם מסלן סי רוז יך באר מורדאר מישוד. ובעד המין וקתי מולגרי אן תגייר שוד. אין דפעה דר כ"ח רוז. יא דר כ"ט רוז מורדאר שוד. לאזים כי אין דפעה שוהרש הם דר כ"ח אום יא כ"ט אום אז אן גודא שוד. יעני שוהר דר דילי כוד נגויד כי מודאם מולגר דר ל' בוד. וגיתו שוד כי או יך דפעה דר כ"ח רוז דיד. ואין חיסאב ניסת. ומן בס דר אן שבי ל' אום גודא מישוום. אין תור נגוייד. אמא אז המין שבי כ"ח אום גודא שוד. ניז אנגונין אגר מוקרר דר ל' רוז מורדאר מישוד. ויך דפעה תגייר כרדה דר ל"א יא דר ל"ב רוז מורדאר שודה באשד. באיד לאזים שוהר אין דפעה הם אז רוזי ל' אום אז אן גודא שוד. יעני דר הר דו טרפה הם חומרא גירד: (בן איש חי)

ה) מולגרי מוקרר כדאם הסת. תא אין כי סה דפעהי בותון דר יך זמאן ויך כיל מורדאר שוד. אין תקריר. מסלן אול דר ל' רוז

מורדאר שוד. ובאז דפעהי דוויום הם דר ל' רוז שוד. דפעהי סהום הם דר ל' רוז. ובאז דר דפעהי גהארום הם דר ל' רוז מורדאר שוד. אנגה אין רא מולגרי מוקרדי מיגויים. יעני ג' מולגרי בותון יך זייל שוד. ואמא אגר דו דפעה יא סה דפעה דר יך זמאן מורדאר שודה באשד. ויי מולגרי מוקרר נמי שווד תא כי דפעהי גהארום הם המין טריקה שווד. כי סה מולגר בותון אז סרש גוזרד. ואין מוקרדי נאם דארד: (ש"ס)

ו) ערוסי כי המין רוז נישואין כרדה שבעה ברכות כרדה באשד. והמון שב מולגרי נדה שודנש באשד. מא נמי גוויים כי אין בעילת מצוה הסת. ואן חתן דר אן נזדיכי כונד דורוסת באשד. באייד דר המין הם אן חתן אז אן כרה המון שב גודא שווד נזדיכי נכונד. הר גנדי כי מולגרש טרפי סחר באשד. ואן חתן סרי שב נזדיכי מיכרדה באשד הם כי. דורוסת ניסת. ליכין עולם רסם כרדין דר המין טריקה ערוס ודאמאת שבעה ברכות רא בר וקת כרדה. ערוס ודאמאת רא דר רוזאנה מי סופארנד: (ש"ס)

דיני לבישת ליבון ובדיקתה סימן ל'.

א) זני כי נדה שוד. יך רוז כון דיד. יא דו רוז דיד. יא סה רוז דיד. ויא ד' רוז. ויא פנג רוז. ויא שש רוז. ויא זייאד תר. הר גנד רוזי כי דם בינד. לאזים באייד אז כון דידן פסק שווד. ובעד כוד רא שושתה ליבאסי תאזה פושד אבתידא כרדה הפת רוזי בותון פאכי רא שומארידה סאני טבילה כונד. באין תקריר. מסכן רוזי יך שבת נדה שוד. ב' שבת. ג' שבת. ד' שבת. ה' שבת. יעני פנג רוז דם דיד. ודר המון רוזי פנג שבת פסק שוד. כי דיגר נדיד. או באייד אז רוזי ערב שבת אבתידא כרדה הפת רוז פאך שומורד. ודר שבי השתום יעני שבי גומעהי איינדה בעד אז נמאזי שאם טבילה כונד. ניז המין טריקה אגר זני מסכן ח' רוז דם בינד. מסל אין יך שבת נדה שוד. תא אין יך שבת רא הם כון דיד. ודר אן יך שבת פסק שוד. או אז רוזי ב' שבת אבתידא כרדה הפת רוז כוד רא פאך מישומורד. ודר שבי דו שבתי איינדה בעד אז שאם טבילה מיכונד. אין אצלי עיקר הדין. ואמא אחרונים אמדה באז הומרא אפזודין.

וזעיף הא הם דר כוד קבול כרדין כי. אגר יעני זני כי בס יך רוז כון דידה באשד הם ודר המון רוז פסקיית יאפתה באשד הם. פנג רוז צברו ברדאשת מיכונד. ובעד אז רוזי ששום אבתידא כרדה הפת רוזי פאכי רא שומארד. ואנגונין אגר דו רוז. יא סה רוז. דידה פסק שודה באשד הם כי. ה' רוזי בותון מי גוזראנד. ואז ששום אבתידא כרדה. הפת רוזי פאכי מישומורד. ודר שבי השתומי פאכי בעד אז שאם טבילה כרדה חלאל מישווד: (יור"ד קצ"ו)

ב) והר זני כי הפת רוזי פאכי רא בותון נא שומורדה. מסכן אגר שש רוז פאך אסתאדה טבילה רווד. גוייא דר נדהי בפישי שוהר נזדיכי כרדה באשד. דיני כרת דארד. ואן רוזי הפתום רא פיש אז נמאזי שאמש שש רוז חיסאב הסת. באייד כי הפת רוז בותון פאך גוזרד. נמאזי שאמי שבי השתום דאכיל שווד. בעד טבילה כונד: (שם)

ג) זמאני בדיקה כרדני זן כי כוד רא בדיקה כרדה דר פאכי פסק כרדה. אבתידאיי הפת רוז שומורדן מיכונד. באייד תקמיני נים סאעת פיש אז נמאזי שאם. כוד רא בדיקה כונד. אגר פאכיזה באשד. בעד אז פגא אבתידא כרדה הפת רוזי פאכי שומורד. דר אין תקריר יך פכתהי יא לטהי רא דר דורוני דורון מחכם אחתייאג דראוורדה מי מאנד. והמין פכתה יא לטה אז המון נים סאעת פישתרי שאם. הא תאריך שודן רא דר המון מוקאם מי איסתד. ובעד אז תאריך שודן. אן לטה יא פכתה רא בוראוורדה דר יך גאיי ניגה מידארד. תא כי פגא רוז רוושן שווד. ובעד דר רושנאיי רוז אן פכתה יא לטה רא בינד. אגר כון נדאשתה באשד אז עודי המון רוז אבתידא כרדה הפת רוזי פאכי רא שומורד. ואגר כון יאבד. באז אז סרי נוו דר אין נמאזי שאם יך לטה יא פכתהי תאזה המון טריקה מאנדה בעד אז תאריך שודן גירד ופגא דר רושנאיי רוז בינד. כי פאכיזה באשד. אנגה אבתידא כרדה אז המון רוז הפת רוז שומורדה טבילה רווד: ונכונד כי יך פארה זעיף האיי נאדאן בארין יך המתור סר סרכי לטה קטי בדיקה כרדה דידה בס גוייד. אמא לאזים כי לפחות אקלי יך סאעת המון פכתה ולטה אחתייאג דר המון גא

מחכם אסתד ובעד בוראוורדה. מיסלי גופתגי מא פגא ברושנאיי רוז דידה בדיקה כונד: (שם)

ד) זעיפי כי נמאז כאן באשד. באיד פיש אז ערבית באנדנש בדיקה כונד. הר גנדי כי בעד אז ערבית רא כאנדה שודנש הם רוז בר מהל באשד. ואפתאב דר דונייא באשד הם כי. או כי ערביתי כוד רא כאנד. דר או שב חיסאב שוד. ובעד אז ערבית בדיקה כרדנש ביכאר הסת. ואנגונין אגר גיראקי שבת יא יו"ט רא גיראנדני באשד באיד פיש אז גיראק גיראנדן כוד רא בדיקה כונד. ואגר בעד אז גיראק גיראנדן בדיקה כונד הר גנדי כי רוז בר מהל באשד הם ביכאר הסת. זירא כי או שבת רא דראוורד. רוזי שבת אז תני מורדאריש חיסאב מישוד. ואז רוזי יך שבת אבתידאיי הפת רוזי פאכי שומורדן מי כונד: (שם)

ה) לכתחלה לאזים הסת כי הר זן דר המין הפת רוזי פאכי שומורדנש רוזי דו כרת כוד רא דר המין טריקה פכתה ולטה קטי אחתייאג באז בדיקה כונד. יעני יך באר פגאיי. ויך באר פיש אז שאם. ואגר רפתו זעיפי דר המהי הפת רוז כוד רא בדיקה נכרד. אמא בס יך רוזי אוול בדיקה כרד. ובעד בס יך רוזי אכיר יעני רוזי הפתום בדיקה כרדה פאכיזה יאפת. דורוסת הסת. אוולאן ביהתר המין כי גומלהי הפת רוז רוזי דו כרת בדיקה כונד: (ש"ע)

ו) הפת רוזי פאכי כי מישומורד באיד המין הפת רוז בהמדיגר פיוסתה באשד. באין תקריר. אגר אז כון דידן פסק כרדה. אבתידאיי הפת רוזי פאכי רא שומורדן כרד. ובעד דר מאביינגי הפת רוזי פאכי שומורדנש דם דיד. און שומורדגי האייש ויראן שודה ביכאר מישוד. באיד המין כון דידגיש רא אז סרי נוו פיש אז שאם בדיקה כונד כי אגר פאך באשד. בעד אז פגא אז סרי נוו הפת רוז פאכי שומורד: (שם)

ז) זעיפי כי הפת רוזי פאכי רא שומורד. ודר או גיתו זכורי רוי דאד כי שבי השתום טבילה כרדה נתאניסת. ובעד אז גהאר פנג רוז טבילה כרד. אין הם דורוסת הסת. המון הפת רוזי שומורדגיש איעתיבאר הסתי כדאם וקת טבילה כונד דורוסת. ליכין זני כי שוהריש דר שהר באשד. והיג זכורי יא גנגו בחסי דר מייאנה הא שאן נבאשד.

בי

בי מצריך ביוודה שבי טבילה רא גוזראנדה עאקיב פרתאפתן דורוסת ניסת. פרזש המין כי דר המון שבי השתומי פאכי טבילה כונד. ובישתרי זן האיי ישראל בושת פנים דארנד. איזא מיכשנד רויישאן נמי שווד כי דר שוהר איפאדה כרדה גוייד מן אמשב חלאל מישום. דר אין טריקה זן הא באייד שוהר הושייארי כונד אז כוד דאניסתה דר זנש גוייד כי אין פול רא גיריפתה טבילה ראו. ואגר מרד משגולי בארש באשד כי דר יאדש נמאנד. באייד אן זן יך כארי כרדה דר כאטירי שוהר רסאנד. מסלן נאכון האייש דר נזדי שוהר גירד. ויא גא וביסתרי כוד רא קטי גאיי ביסתרי שוהר טרח דיהד כי מטלב דר כאטירי שוהר רסד. ואו רא טבילה ראו גוייד. מצוה דר המין הסת : (שם)

ח) זני כי הפת רוזי פאכי רא שומורדה. דר שבי השתום טבילה כרדה גון תרתיבש דר כאנה אמדה בנזדי שוהרי כוד גישסת. והנוז שוהר דר אן נזדיכי נכרדה בוד כי באז אן זן מורדאר שודה נדה שוד. דר אין חאגתי פנג רוז מורדאר אסתאדה בעד הפת רוז פאכי שומורדן ניסת. אמא כדאם רוזי כי אז כון דידן פסק שווד. אז פגאיי המון אבתידא כרדה דפת רוז פאכי שומורדה חלאל מי שווד: זירא כי שוהרש באו נזדיכי נכרדסת. ליכין אגר זעיף שבי השתום טבילה כרדה חלאל שודה אמד. ושוהר באן נזדיכי כרד. ובעד אן זן נדה שוד. אגר יעני יך כאשכאש בארין הם כון דידה באשד. באייד פנג רוז מורדאר אסתד. ואז רוזי ששום הפת רוזי פאכי שומורד בעד טבילה כונד: (בן איש חי)

ט) הפת רוזי שבעה נקים רא שומורדנש באייד דר דעת ומחשבהי אזאני זעיפה באשד. יעני אין תקריר. זני כי אבתידאיי הפת רוזי פאכי רא שומורדן כרד. דו סה רוז שומורד. ודר המין מאבין יך חאדיסהי רוי דאד. מסלן יא שוהר קטי זן גנג כרדה ב׳ ג׳ רוז כאנהי מאדרש רפת. ושומורדני פאכי רא אז דילש ומחשבהש כנד. יא אין כי דר מייאנהי המין ז׳ רוז שוהר דר יך שהרי דיגרי רפת. ודר כייאלי זן רסיד כי דר נזדיכי אן שוהר זוד גשתה נמי אמדה באשד. ושומורי הפת רוזי פאכי רא אז דיל ומחשבה כנד. ובעד דפעתן מייאנהי המון הפת רוז באז שוהר דר זן אשתי שוד. יא אז

צפרש זוד גשתה אמד. דר אין לאזים הסת כי אז סרי נוו אז רוזי אשתי שודנש. יא אז רוזי שווהרש אז צפר אמדנש. אבתידא כרדה אז סר הפת רוזי פאכי שומורד. און אוול פיש אז גנג ופיש אז צפר שומורדגיש בי כאר הסת. והיג חיסאב נמי שוד. זירא כי אז דעת ומחשבה יך באר און שומורדגיש רא כנדה בוד: (שם)

דיני כלה הנכנסת לחופה ודם חימוד

סימן ל"א.

א) זני כי שידוכין כרדה שוד. ותיארי כוד רא כרד. ומיכאהד כי נישואין כרדה חופה טוי כוננד. באיד פיש אז חופה הפת רוז פאכי שומורדה פאך שוד. בעד חופה כוננד. אין אז סבבי דם חימוד. יעני זעיף כי וסווסהי חופה דר דילש אפתאד. כרת הא תאוה וארזו מיכונד. ואז אשתיהאיי כוד דם מיבינד. ואכנון כאהי כי המין ערוס כורד באשד והנוז נדה נא שודגי באשד. וכאהי כי כמפיר שודה אז נדהי מאנדגי באשד הם כי שריעתש המין מיבאשד. לאזים הפת רוז פאכי שומורד בעד דר חופה דראיד. ניז דר המין הפת רוז הם או לאזים הסת כי מסלי זעיפי אז נדהי פאך מישודגי בארין הר רוזי דו כרת כוד רא בדיקה כונד. זירא כי חכמים ז"ל דר אין תא נדה רא היג פרק ותפאוותי נכרדין: (יור"ד סי' קצ"ב)

ב) ערוסי כי חופה מי שווס גופתה. אבתידאיי הפת רוזי פאכי רא שומורדן כרד. ודו סה רוז שומורדה בוד כי. בעד אז חופה אז וגי יגאן סבבי באטיל שודה עאקיב אפתאד. באיד אן ערוס אז סרי נוו תאזה הפת רוז פאכי שומורד בעד חופה כונד. און דו סה רוז אוול שומורדגיש בי כאר שוד. אז סבבי כי מא מיגוייים דר או אז סרי נוו ארזו ותאווה אמד. וגומאני דם חימוד דארים. הר גנדי כי או דר המין מאביני תאכיר שודה עאקיב אפתאדגי טו[illegible]ש הר רוזה כוד רא בדיקה כרדה באשד הם כי. ביכאר הסת. ולאזים אז סרי נוו הפת רוז שומורד בעד חופה כונד: (שם)

ג) שבצי זני כוד רא גט דאדה סר דאדה בוד. ובאז מי כאהד כי המין זני סר דאדגי כוד רא גשתה גירד. דר המין הם דאזים הסת כי המין זני גט גירפתגי הפת רוז פאכי שומרד. בעד חופה שוד. הר גנדי כי המין זעיפה האמיה באשד. ויא שיר דאר באשד כי גומאגי או מורדאר שודן נדאשתה באשים הם. בא וגודי המין לאזים כי הפת רוז פאכי שומרד. בעד דר שוהרי סר דאדגיש חופה כונד. אז סבבי דם הימוד: (שם)

דיני דם בתולים סימן ל"ב.

א) דאמאדי כי בתולה יעני דוכתרי ביכר רא חופה כרדה גירפת. ואו דר אן ערוס נזדיכי כרד. הר גנדי כי כון בראמדה גארי שוד או גים באלה אז אן ערוסי כוד גודא נשוד. באר רא דר המין בעילה כוד כונד. תא כי שהותש אמדה וגודש אז סבתי מולאיים שוד. בעד גודא שודיה ביזה. זירא כי אין דם בתולים הסת ונה כוני נדה. ואגר או גים באלה גודא שוד אגה שהוות דר זמין מיריזד. ואין גונאהי כבירה מישוד. ובעד כי תמאם כרד באיד אז אן ערוס גודא שוד. ואן ערוס טמא מיבאשד: (יו"ר סי' קצ"ג)

ב) והר גנדי כי אז המין ערוסי בתולה און קדר כוני מועין נה בוראמדה באשד הם כי טמאה הסת. זירא מאיאן מי גויים כי מבאדא כון בורמדה באשד. ודר שהותי מרד קטי שודה נא מעלום שודה רפתה באשד. דר אין סבב המין ערוסי בתולים רא הם חכמים מיסלי נדה בארין כרדה היג תפריקה נכרדין. ואן ערוסי דם בתולים שודגי הם לאזים הסת. כי פנג רוז אז רוזי דם בתולים שודנש מיסלי נדה בארין מורדאר איסתד. ואז רוזי פנגום אבתידא כרדה הפת רוז פאכי שומורד. ובעד טבילה כרדה חלאל שוד: (שם באר היטב)

ג) ערוסי דם בתולים שודגי רא שריעתי שוהר פרהיז כרדנש מיסלי שריעתי נדה מי באשד. באיד דסת בדסת גיז נדיהד. ודר שפתי או נשינד. יעני הר פרהיז כי שוהר דר זני נדה מיכונד. גיז דאמאד הם דר ערוסש באיד המגונין פרהיז כונד. בס תפאותי דם

בתולים תא זעיפי נדה רא המין כי. דר ביסתרי זני נדה כאב רפתה ביסתה באשד. בעד שוהר דר אן ביסטר כאב מירוום גוייד אסור הסת. ואמא דר ביסטרי ערוסי בתולים כאב רפתה ביסתה באשד. שוהר אמדה דר המון ביסטר כאב רווד דורוסת הסת. הר גנדי המון ביסטר יא גאי כאב אז כוני בתולים כון אלודה שודה באשד הם שוהר המון ביסטר וגאי כאב רא גיריפתה דר אן כאב רווד גאהיז הסת : (שם)

ד) **דאמאד** דר ערוסי בתולה דר שבי שבת נזדיכי כרדה בעילה כונד דורוסת הסת, מאייאן נמי גויים כי או אין רא גראחת כרדה כון אפגאר מי כונד. ודר שבת רג זדן גישתר זדן חגאמת כרדן דורוסת ניסת. ואיז הם מיסלי המון באשד. ניה. הר גגדי כי או אין רא גראחת מי כרדה באשד הם כי. אין בעילת מצוה הסת. ואן כון אמאנת דר אנגא איסתאדה הסת. מיסלי יך מיוהי מסכן אנאר יא לימו יא טרבוז רא פכש כרדה אבש מיגיריפתגי בארי חיסאב הסת ומותר. וליכין זעיפי ביווה יא גט זדה רא דכרי אולי אן רא דר שבת דאכיל שודן דורוסת ניסת, סבב אין שוהר אן רא דר המין ביאה קנייה כרדה זני כוד מי כונד, ודר שבת אן זן באו כודא שודה זנש מישוד. סבב באין זני ביוה וגט זדה רא רוזי ערב שבת שבעה ברכות כרדה נשואין נמי כונגד. אמא רוזי פנג שבת מיכוננד. ואגרי זכור שוד ודר רוזי ערב שבת קידושין ונשואין כרד. אורא דר רוזאנה המון רוזי ערב שבת קטי שוהרש סופארגד כי בארי אול דר או דר מייאנה הפתה נזדיכי כונד. ובעד בארי דוויום דר שבת : (שם)

דיני דברים האסורים בימי נדותה ובימי ליבונה

סימן ל"ג.

ה) **ואגיב** הסת פרזנדי ישראל כי דר וקתי זנש נדה בודן, והם דר רוז האיי פאכי שומורדנש אז אן גודא שוד. ודר אן הרגיז נרסד. תא אין כי הפת רוז פאכי רא שומורדה טבילה כרדה חאר שוד. בעד דר אן דסת רסאנד. ניז אנגונין בהמראהי אן כנדה

וסבוך

וסבוך סרי. ומסקרה והזיל באזי הם הרגיז נכונד. הר גנדי דר: אין כנדה כרדן כו באו דסת נמי רסאנד. בא וגודי המין הם אסור הסת. זירא כי אין באר הא פיש כאנהי עון הסת. הזיל ומוטאייפה וכנדה כי כרד. אז דומארש דר אן דסת הם מירסאנד: (יור"ד קצ"ה)

ב) **ואגר** יעני דר יך אנגושתי כורדי זעיפי נדהי כוד אגר רסידה דסת רסאנד. אסור הסת. ניז יגאן גובי דראז. יא קאשוק יא כארד אז דור דסת בדסת דאדן הם אסור הסת. ניז אז דור אסתאדה גיזי רא דר דסתי המדיגר הווא דאדן הם דורוסת ניסת. ואגר יעני יך גיראק דר דסתי זן יא מרד באשד. ואז אן גיראק יך שמע יא פאפירוס רא אמדה דר מיגיראנם גוייד הם אסור הסת. וניז דר הוואיי גרם יך באד ביזאן קטי המדיגר רא באד כרדן שאן הם דורוסת ניסת. הר גנדי דר אין כאר הא בהמדיגר דסת נמי רסאנדה באשנד הם כי אסור הסת: (שם)

ג) **ודר** וקתי סרי דסתרכאן נישסתן הם. בר חזר באשד כי אז זני נדה דור נישינד יך גא נזדיך נשינד. ואגר יך כסי דיגר מאביני הרדוי שאן נישינד דורוסת הסת. ויא יגאן באלישת יא גיזי רא דר מאבין מאנד כי הפסק שוד. ודר טבקו קאשוקי המדיגר גיז נכורנד. ופיאלהי זיאדי זני נדה רא. ועאשו גושתי זיאדהי זני נדה רא שוהר כורדנש דורוסת ניסת. אמא זיאדיי שוהר רא זעיפי נדה גירפתה כורד דורוסת הסת: (שם)

ד) **דר** באלאיי ביסתרי זני נדה, שוהר רא נישסתנש אסור הסת. ניז אגר זנש יך כטי גודאיי דאשתה באשד הם דר באלאיי אן כט נישסתני שוהר דורוסת ניסת. הר גנדי כי זנש דר כאנה נבאשד הם כי שוהר דר באלאיי אן כט וביסתר נשינד. ואלי כוסוס כי דראז כשידה באב נרווד. ליכן דר אן כט וביסתר רסידן יא פכש כרדה גוזשתן זכר נדארד. ואגר יגאן דיואן ובנכויי דראז באשד כי דר דיואר גספידה גי ופיוסתה נבאשד. יעני מיגומבידה גי באשד. זנו שוהר דר וקתי נדה בודן דר באלאיי אן דיואן ובנכו בא המדיגר נשיננד. הר גנדי כי מרד דר אין סרי דיואן ובנכו נישסתסת. וזני או דר און סרש נישסתסת. ואז המדיגר דור באשנד הם כי דורוסת ניסת. זירא כי אן בנכו ואן

תכתה מיגומבידגי הסת. וגוייא דר המדיגר מי רסידה באשנד: (שם)

ה) **אוולאן** אגר מומכין באשד שוהר בהמראהי זני נדה דר יך עראבה סוואר נשווד. ניז דר יך קייק גהי כורד הם נישסתה דר רויי אבי דרייא גוליט נכונד. ליכין אגר זלור באשד כי דיגר עילאגי נדאשתה באשד. קטי המדיגר סוואר שודה נישיננד דורוסת הסת. ואגר יעני כי דר המון עראבה וקייק הרדויי המין הא תנהא באשנד ודיגר כסי המראה שאן נבאשד הם דורוסת הסת. זירא כי זרור הסת ונאגאר הא עילאג הסת. בשרטי כי דר המדיגר נרסנד: (שם)

ו) **שוהר** דר אנדאם האיי פושידגי זני נדה ניגאה כרדה זין מאנדנש אסור הסת. ואגר יעני דר פאשנהי פאיי אן הם ניגאה כרדה בהרה בורדנש דורוסת ניסת. אמא דר אנדאם האיי דאיים לוג ובהרנה מיאיסתאדגי גון מיסלי רויי אן ופנגה האיי דסתאגי אן ניגאה כונד גאהיז הסת. הר גנדי כי דר המין רויי אן ופנגהאיי אן ניגאה כרדן קטי בהרה מיבורדה באשד הם דורוסת הסת: (שם)

ז) **זעיפי** נדה פייאלהי יין יא שכר יא גאי יא קהוהי אזאני שוהר רא דר פישי נזרי כודי שוהר אנדאכתה דר באלאיי דסתרכאן בפישי או דאדן דורוסת ניסת. אמא אז דסטרכאן בירון דר באלאיי זמין מאנד. יא דר באלאיי אוסתל מאנד. יא דסתי כסי דיגרי דיהד. ואן אדם גיריפתה דר שוהרי אן דיהד. אמא אגר דר פישי נזרי שוהרש נבאשד. אן זן המין יין שכר גאי וקהווה רא דר פייאלה אנדאכתה תייאר כרדה דר באאיי שוקן מאנד. ובעד שוהר אמדה גיריפתה נושד דורוסת הסת: (שם)

ח) גי תקריר זן פייאלהי יין ושכר גאי וקהווה רא דר פישי נזרי שוהרש פור כרדה מאנדנש אסור הסת. ניז אינגונין שוהרש הם דר זעיפיש פייאלהי יין ושכר גאי קהווה רא פור כרדה פישש מאנדן דורוסת ניסת. באז בס ניה כי אגר יעני יך פייאלה יין יא שכר רא אנדאכתה בדסתי כסי דיגר דר זנש פירסאנדן הם דורוסת ניסת. כאהי פייאלהי יין ברכת המזון באשד. וכאהי יין ארבע כוסות פסח באשד. זירא כי אין כאר

הא דר אדם תאוה ומוחבת מי ביארד. ובעד כם כם דר עון פיש פא מיכורד: (שם)

ט) **אסור** הסת כי זעיפי נדה דר פישי נזרי שוהר גאה ובסתרי שוהר כאב מירפתגי רא אנדאכתה תייאר כונד. אמא אגר דר פישי נזרי שוהר נבאשד דורוסת הסת. הר גנדי כי שוהר מי דאניסתה באשד כי המין גאה ובסתר רא זנש אנדאכתה מאנדסת. דורוסת הסת זלר נדארד: (שם)

י) **ניז** זעיפי נדה אסור הסת כי אגר דר פישי שוהרש אפתאבה ותשתך וקרסי דסת פאך. יא שאנהי ריש וסאבון אוורדה מאנד כי גיר דסת רויי כוד רא שוסתה פאכיזה כון גויד. זירא כי אין כאר הא עישק ותאוה מי ביארד. אמא כודי שוהר אפתאבה ודסת פאך אין גיז הא רא גירד. ודר זנש נפרמאייד. אגר יעני אפתאבהי אבי כונוך רא הם דר זנש נפרמאייד כודש גירד: (שם)

יא) **ניז** אגר יעני דר יך טבק פרגה האיי גושת יא מאהי יא מיוה באשד כי אן זני נדה ושוהרש הר כדאם בדסתי כוד יך סיך גה באשד. ודר סיך גה קטי אז אן טבק גיריפתה מיכורדה באשנד הם כי אסור הסת. באייד הם כדאם רא טבקש גודא באשד: (שם)

יב) **לאזים** הסת כי זני נדה דר איאמי נדה בודנש יך ליבאסי נדהי מכסוס אז המין באבת בכוד דאשתה באשד. כי דר וקתי נדהי פושד. מקצד נדה בודנש דאיים דר יאדי שוהרש ודר יאדי כודש באשד. תא כי באז בי איסי ופראמושי קטי בדסתי המדיגר גיזי נדיהנד. ואז זלורי רא מותר כרדין כי זעיפי נדה הם אגר ליבאסי כוב רא פושידה כוד רא ראסת מי כרדה באשד אכתייאר דארד. מטלב אז סבבי כי דר נזרי שוהר בד נמא נה נמאייד. ודיל כונוכי מאביני אישאן נה אפתד: (שם)

יג) **שוהר** אגר כסל שודה באשד ודר או כסי בימאר פאיי מיכרדגי דיגר נבאשד. וזן נדה באשד. מותר הסת כי המין זני נדה או רא בימאר פאיי כרדה כיזמת כונד. ליכין בר חזר באשד כי דסתו פאיי שוהרש רא אב קטי שוסתה תרביית נכונד. ודר אנדאם האיי דורוני שוהר יעני דר גאיי תאוה מי אוורדגי דסת נרסאנד: (שם)

ואגר

יד) **וְאַגַר** זַן נִדָה בָאשַד וְבִימָאר בָאשַד. שַׁוְהַרש דַר אָן דַסְת רַסָאנְדַה רַסִידַנש אָסוּר הַסְת. מַסַלַן כָאב רַוָאנְדַן. כִיזָאנְדַן. תַבִּיַיה דָאדַנש אָסוּר הַסְת. וְאוּן הַסְת כִי דַר בָאלָא גוּפְתֵים אַגַר מַרְד כַּסַל בָאשַד. זַנֵי אוֹ אִין כָּאר הָא בְמַרְד כַּרְדַנש מוּתָר גוּפְתֵים. וַיְי דַר מַרְד. זִירָא כִי מַרְד אַגַר כַּסַל בָאשַד. קוּוַתַש סוּסְת הַסְת. וְדַר אוֹ תַאַוָה נַמֵי בְיָאיַד. לֵיכִּין אַמָא אַגַר זַן כַּסַל בָאשַד. וְמַרְד תַן דוּרוּסְת בָאשַד. דַר אִין חַשַש מֵיכּוּנֵים כִי בַּלְכֵּי יֵצֶר אַזָאנִי מַרְד תַקָאזָא כוּנַד. וְדַר עָון פֵיש פָא כוּרַד. וְלֵיכִּין אַגַר זַלוּר בָאשַד כִּי מַסַלַן כִיזְמַת גָארִי בֵימָאר פָאיִי מֵיכַּרְדַגִי דַר פוּל קְטִי הַם מוּיַסַר וְמַוְנוּד נַשַוַד. וְיָא דַר רָאה בָאשַד כִי כַּסִי דִיגַרִי מַוְנוּד נַבָאשַד. אָנְגָה שַׁוְהַר דַר זַנַש דַסְת. רַסָאנְדַה בֵימָאר פָאיִי כוּנַד דוּרוּסְת הַסְת. וְדַר הַמִין הַם בַר חַזַר בָאשַד כִּי דַסְתוּ רוּיִי זַנַש רָא אָב קְטִי נַשוּיַד. זִירָא כִּי אִין כָארִי מוּחַבַת הַסְת. וְתַאַוָה מֵי בְיָארַד. וְפֵיש פָא מֵיכוּרַד: (שם)

טו) **שַׁוְהַר** בְהַמְרָאהִי זְעִיפִהִי נְדָהִי כוּד דַר יַךְ כָאנַהִי תַנְהָא יִחוּד שוּדַה הַר כַּדָאם דַר בִיסְתַרִי כוּד כָאב רַוַנְד דוּרוּסְת הַסְת. זִירָא כִי שַעַת הַכּוֹשֶׁר דָארַד. יַעְנִי פְּגָא פַרְדָא אָן זַן חָלָאל שוּדַנִי דָארַד. וְהַם פֵיש אַז אִין דַר חָלָאל בוּדַנש נִזְדִיכִּי כַּרְדַגִי הַסְת. הֵיגּ מַחַל אוֹ דַר עָון דָאנִיסְתַה פֵיש פָא נַמֵי כוּרַד. לֵיכִּין חָתָן כִי הַנוּז דַר עַרוּסַש נַזְדִיכִּי נַכַּרְדַה בָאשַד. וְאָן עַרוּס נִדָה שוּדַה בָאשַד. אוּן עַרוּס וְדָאמָאד רָא דַר כָאנַהִי תַנְהָא כָאב רַפְתַן נַמָאנַנְד. עַרוּס נַזְדִי זַעִיף הָא כָאב רַוַד. וְחָתָן נַזְדִי מַרְד הָא. וְיָא יַגָאן דוּכְתַרִי כוּרְד פֵישִׁי עַרוּס כָאב רַוַד. וַיַךְ פִּיסַר בַגָה בְנַזְדִי חָתָן כָאב רַוַד: (יור"ד קצ"ב)

דיני יולדת ומפלת סימן ל"ד.

א) **זַנֵי** כִּי זָאיִידַה בָאשַד. כָאהֵי כִּי אָן בַּגָה זִינְדַה בָאשַד. וְכָאהֵי בַּנָהִי מוּרְדַגִי זָאיִידַה בָאשַד. כָאהֵי נוּה מָאהַהִי פוּר זָאיִידַה בָאשַד. וְכָאהֵי כָאם זָאיִידַה בָאשַד. וְאַגַר יַעְנִי בַּגָה גַלְתָאנְדַה בָאשַד הַם כִּי אָן זַן טְמֵאָה מֵיבָאשַד. וְאַגַר יַעְנִי דַר הַמִין זָאיִידַן יָא בַּגָה גַלְתָאנְדַן הֵיגּ

כון

כון נדידה באשד הם כי או מורדאר הסת. ושווהר דר או דסת רסאנדן דורוסת ניסת. ואייאמי מורדארי אן אז רויי שריעתי מתני תורה: אגר המון בגה פיסר באשד. הפת רוז אן מורדאר מיאיסתד. ואגר המון בגה דוכתר באשד י"ד רוז. ואלחאל דר אין וקת הא המה זן האיי מיזאיידגי. דר סוזאכי ודר גבישיי כון מיזאיינד. ולאזים המין כי אין הא הם מיסלי זעיפי נדה בארין הפת רוז. פאכי שומורנד. יעני אגר פיסר זאייד. הפת רוז מורדאר איסתד. והפת רוזי דיגר פאכי שומורד גמע י"ד רוז. ואגר דוכתר זאייד. י"ד רוז מורדאר איסתד. הפת רוז פאכי שומורד. גמע כ"א רוז. ובעד דר שווהר חלאל מיבאשד. בשרטי כי דיגר כון נבינד: (יור"ד קצ"ד)

ב) ליכין דר בעזי ויلאיית הא מנהג כרדה הסתנד כי הרגיז זני פיסר זאיידגי רא אז מ' רוז פיש. וזני דוכתר זאיידגי רא אז השתאד רוז פיש טבילה נמי פירסאננד. ואין דר מנהג תעלוק דארד. דר כדאם שהרי כי אז קדים המין טריקה מ' רוז והשתאד רוז רסם כרדה באשנד. רוכסת נדארד היג חכם כי אמדה רסמי אן הא רא ברהם זדה. פיש אז מ' ופיש אז פ' דר אן הא מותר כונד. ודר שהרי כי אגר הרגיז חומרא נגיריפתה באשנד. ופיש אז מ' ואז השתאד. זן האיי זאיידגי רא טבילה מי פירסאנדה באשנד. רוכסד ניסת דר היג חכם כי אמדה דר אן הא חומרא גיריפתה מנע כונד. הר כדאם רא באייד דר רסמו מנהגי כודש מאנן. והמון שהר האיי כי חומרא גיריפתה מ' רוז והשתאד רוז רסם כרדין. אין כם דר זאיידגי מיבאשד. ונה דר בגה גלתאנדגי. ואן זני כי בגה כאם גלתאנדה באשד. דר הר כדאם שהרי באשד. כם י"ד רוז דר פיסר. וכ"א רוז דר דוכתר איסתאדה טבילה רווד דורוסת הסת. בשרטי הפת רוזי אן רא פאכי שומורדה באשד: (שם בן איש חי)

ג) ודר ירושלים עיה"ק תובב"א דר אין באבת מנהג קבוע נכרדין. זירא כי גמאעתי ירושלים ליקוטאי הסתנד. ואז הר גאניב האיי עולם אמדה הסתנד. בינא בר אין הר כס רא עצאיי כודש בדסתי כודש הסת. הסת כסאני כי חומרא גיריפתה מ' רוז והשתאד רוז מי

מאנן. והסת כסאגי כי חומרא נמי גירנד פיש אז מ' והשתאד זני כוד רא טבילה מיפירסאננד ; (ספר תקנות ירושלים)

הלכות טבילה וחציצה ומקוה סימן ל"ה

א) זעיף אז מורדאריש דר המאם רפתה כוד רא שוסתן קטי חלאל נמי שווד. הר גנדי כי אגר גמיעי אב האיי דונייא רא דר באליש ריזד הם ביכאר הסת. תא אין כי דר גשמה. יא דר חבז. יא דר רוד כאנה. ויא דר מקוה כי גיהיל קפיין אב דאשתה באשד. דראמדה גוט זדה המה אעזאיי בדנש ומוי האייש רא יך בארה גוט דאדה טבילה כונד בעד חלאל מי שווד ; (יור"ד ס"י ר"א)

ב) ואן מקוהי זני נדה טבילה כרדה חלאל מי שודגי. בשרטי אבש אבי בארנגי אז אסמאן בארידה דר המון מקוה כוד אז כוד דראמדגי באשד. ויא אבי רוואני כי אז רוד באנה גארי שודה דר אן מקוה דראמדגי באשד. ואמא אבי כי אגר אדם דסתי. כוזה ומשך קטי אז חבז וגשמה כשידה דר אן מקוה אנדאכתה באשנד. אן מקוה פסול הסת. וזני נדה דר ויי חלאל נמי שווד. ואן קייאצי אבי מקוה רא הם כי גיהיל קפיין גופתים. באייד המון אב דר מקוה בלנד באשד כי זעיף בותון נגז וכוב גוט זדה תוואנד. מסלן המין אב אז באלאיי נאפי זעיף הם יך ביליסג יעני י"ב כרי קילה באלא גוזרד. הר גנדי כי אגר מקוה כאן באשד ואז גיהיל קפיין ביסייאר אב דאשתה באשד. ואבי אן פחם באשד. ואז נאף באלא נגוזרד. דר און מקוה זעיף לכתחילה טבילה נכונד. מגרא אין כי זרור באשד ; (שם)

ג) זעיפי נדהי טבילה מיכרדגי באייד בדנש לוג וכאליין באשד. יעני היג גיזי גירי דר בדני אן גספידגי חציצה מיכרדגי נבאשד. בינא בר אין לאזים הסת כי פיש אז טבילה כרדן נאכון האיי דסתו פאיי כוד רא גירד. זירא כי דר זירי נאכון גירך ואכלאט דארד. והמון חציצה מיבאשד. וגיז מויי האיי כוד רא הם לאזים אוול שאנה כונד. מטלב כי מבאדא גיזי דר מוי האיי אן גספידה מאנדגי באשד. ואן גיז חציצה מיכונד. וגיז אגר דר אנגושתי כוד אנגושתרין.

יא דספאנה ופאנגה דאשתה באשד. ויא דר גושש חלקה דאשתה באשד. המה אין גיז הא רא כשידה דור כונד. בעד טביליה כונד: (יור"ד קצ"ח)

ד) ואן זני כי אגר יעני יך דאנה אז נאכון האייש נא גיריפתה פראמוש מאנדה באשד וטבילה כרדה באשד. און טביליהי אן ביכאר הסת. לאזים כי אן נאכוני פראמוש כרדגיש רא גירד ואז סרי נוו טביליה כונד. בשרטי כי הנוז שווהר באו נזדיכי נכרדה באשד. ואו פראמוש מאנדגי נאכונש רא פהמידה באשד. וליכין אגר נא דאניסתה בנזדי שווהר כופתו כאב כרדה באשד. ובעד דידה באשד כי אין יך נאכונש נא גיריפתה פראמוש מאנדה בודסת. אין רא שריעתש המין כי המון נאכון רא בינד כי אגר גירכש דר תוגריגי מוקאבילי גושתי לילהי אן נבאשד כו. לאזים באז אז סרי נוו טבילה כונד. ואגר גירכי זירי נאכון בודגי דר תוגריגי מוקאבילי גושתי לילה באשד. חאגתי אז סר טבילה כרדן ניסת. והמין הם דר נאכוני אזאני דסת אגר באשד. אמא דר נאכוני אזאני פאי אין חומרא רא גיריפתן חאגת ניסת זלר נדארד: (שם)

ה) וליכין אגר נאכון פראמוש מאנדה טבילה כרדה באשד. ובעד בינד כי דר זירי אן נאכון כמיר גאי שודה סכת שודה מאנדגי בודסת. דר אין כאהי מוקאבילי גושתי לילה באשד, יא נבאשד. וכאהי פיש אז נזדיכי כרדני שווהר. וכאהי בעדש באשד הם כי. לאזים אז סרי נוו טבילה כונד: (שם)

ו) זני כי נישי ליהש מעיב שודה ורם כרדה באשד. דר תקדירי כי נה נאכוני אן רא גיריפתן טאקת דאשתה באשד. ונה גירכי זירי אן נאכון בודגי רא פאכיזה כרדה מי תוואניסתה באשד. אין טריקה זרור כי באשד. טביליה כונד דורוסת הסת. חציצה ניסת: (שם)

ז) חציצה כי גופתין נה בס ותנהא דר מוקאם האיי מועין בודגי בדני זעיף גופתה באשנד. אמא אגר יעני דר מוקאם האיי פושידהי פינהאני מיסלי גירכי דורוני גוש וביני ומגזי כאוואכי דנדאן הא. ומאביני לילה האיי פא. ותחתי קולטוק. ודהאני מוקעד אז פס ואז פיש. המהי המין מוקאם הא רא לאזים כי אוול גירכו אכלאטי אן הא רא

פאכיזה

פאכיזה כונד ובעד טבילה כונד. גירכי ביני וגוש רא תא גאיי כי דסתש קטי פאכיזה כרדה מי תוואניסתגיש רא פאכיזה כונד. ואמא תא דורון האיי מגזי אן הא רא ביסייאר כאפתן פרז גיסת. ליכין מגזי כאוואכי דנדאן הא רא הם בדיקה כונד כי מבאדא גושתי יא דיגר גיזי דראמדה מאנדגי באשד. ואגר זני טבילה כרד. ובעד דיד כי יך גיז דר מייאנהי דנדאן בודסת. און טבילה ביכאר. ולאזים אז סרי נוו טבילה כונד. בינא בר אין דר ירושלים זעיף הא מנהג כרדין כי דר רוזי טבילה מי רפתן שאן הרגיז גושת נמי כורנד. מי תרסנד כי בהכי דר מאביני דנדאן הא גאי שודה נמאנד. ונגז פאכיזה כרדה נה תוואננד: (שם)

ח) **ואגר** דר שבי מוצאי שבת יא מוצאי יום טוב מולגרי טבילה רפתני אן באשד. ודר רוזי שבת ויום טוב פרז הסת כי גושת כורד. דר אן רוז באייד גי מיקדאר בר חזר שודה מאביני דנדאן האיי כוד רא כוב ונגז דיקת כרדה פאכיזה כונד כי מבאדא גיזי אז גושתי כורדגיש מייאני דנדאן הא גאי שודה מאנדגי נבאשד:

ט) **אגר** מומכין באשד זעיף דר רוזי טבילה רפתנש כמיר נכונד. גיז דר כארי גיז האיי זירי נאכון גספידה מימאנדגי הם משגולי נכונד ביהתר הסת. ואגר מומכין נבאשד. המון כמיר והמון כיל כאר הא רא כונד. ובעד אמא כוב ונגז דיקת כרדה פאכיזה כונד. ובעד טבילה כונד: ובר חזר באשד כי בעד אז גירכו גרמי בדני כוד רא פאכיזה כרדנש. תא טבילה כרדה שודנש רא גיז כורדה אז סרי נוו דסתו דהנו בדנש רא אלודה נכונד. ואגר גיז כורדה אלודה כרד. באייד אז סר בדיקה כונד בעד טבילה כונד: (שם)

דיני חפיפה ביום טבילתה סימן ל"ו

א) **חפיפה** המין כי זעיף דר רוזי מולגרי טבילה רפתנש. לאזים כי אוול תנו בדני כוד רא ומוי האיי כוד רא דר אבי גרם יא אבי שיר גרם שוסתה המה גירכו גרבי כוד רא פאכיזה כונד ובעד טבילה כונד. ואגר מוייסר שוד אוול דר חמאם רפתה כוד רא שוייד אז המה ביהתר. והמין חפיפה באייד דר המון כודי רוז הפתומי פאכי שומורדן

באשד

באשד. ודר שהרי כי מנהג כרדה באשנד המה זעיף הא מוי האיי קולטוק ומויי ערוה רא כאהי פאכו קטי. וכאהי דארו קטי. וכאהי יגאן שירהי קנד וריספאן קטי תראשידה פאכיזה מי כרדה באשנד. לאזים המהי המון מוי האייש רא פאכיזה כונד גירד בעד טבילה כונד. ליכן אשכנזים כי מנהגי אין מוי הא רא תראשידן הרגיז נדארנד. און זן האיי אשכנז המה מוי האיי אן מוקאם וקולטוק הא שאן רא אול כוב דיקת כרדה שאנה מיכוננד. בעד טבילה מיכוננד: (יו"ר קצ"ט)

ב) זעיפי כי מוי האיי באלא ופאייאני כוד רא נא גיריפתה המתור טבילה כרדה באשד. אגר גוזשתה פיש אז טבילה פאכיזה דיקת כרדה שוסתה באשד כי היג גירפי ונספידגיי דר אן נא הא נמאנדה באשד. אן טבילה כרדגיש דורוסת הסת וחששי חציצה נדארד: (שם)

ג) זני כי דרדי גוש באשד. וטביב דר אן גופתה באשד כי אגר אב דר גושש דראייד זרר מיכונד. באז נכונד כי יגאן פכתהי רא דר גושש דראוורדה מאנדה טבילה מי כרדה באשד. זירא כי אין תעין חציצה מי שוד. אמא באייד אין תקריר כונד. כי יך זעיפי דיגרי לוג שודה בא המראהי אן דר מקוה דראייד. ואז אן. דור תר איסתד. ודסתש רא אול דר אבי מקוה תר כונד. ודסתי כוד רא דראז כרדה אנגושתש קטי גושי אן זני טבילה מיכרדגי רא מחכם כרדה נגאה דארד כי אב נדראייד. ביסייאר סכת נגאה נדארד. אמא סוסת תר דר תריקי כי סהל נם דר זירי אן רסד. ובעד אן זני חלאל מישודגי גוט זדה טבילה כונד. ליכן נכונד כי כודי המין זני חלאל מישודגי אנגושתי כודש קטי גושש רא דסת גיריפתה טבילה מי כרדה באשד. זירא כי כודי אי לאזים הסת דר וקתי גוט זדנש פנגה האיי דסתש רא יהה גיריפתה באלא גיריפתה גוט זנד. תא כי המהי בדנש יך גאייה דר אב גוטידה שוד. ואו חלאל שוד: (בן איש חי)

ד) ודר חפיפה כרדנש כי אול כוד רא דר אבי גרם מי שוייד באייד המה מינה האיי גשם רא אז גירך ומורדארי האיי גספידה מאנדגיש סכת דסת קטי מאלידה פאכיזה כונד כי היג נוקטי צואה דר אן נמאנד. ואלל כוסוס אן זן האיי כי גשמאן שאן כאם הסת ודאים מורדארי דר אן גספידה מי מאנד באייד כוב דיקת כוננד. וגיז

דר

דר מויי אברו הם דיקת כונד. ובעזי ערוס הא דר שהר האיי כי רסמי קדים דארנד דר אברו הא שאן אוסמה כשידה רנג מיכונגד. ובעזי זן הא דר רוי האיי כוד סורכי וספידי מי מאלנד. באייד אין כאר הא רא דר קריבי מולגרי טבילה רפתן שאן הרגיז נכוננד. ואגר רפתו המין טריקה כרדה באשנד באייד אבי גרם וסאבון קטי גי מיקדאר שוסתה פאכיזה כוננד. ובעד טבילה כוננד: (שם)

ה) והמין אבי גרם קטי כי מוי ובדני כוד רא שוסתני מי שוד. באייד גי מיקדאר דיקת כרדה מוי רא פאכיזה שאנה כונד כי היג מויי ביך דיגר אנדד מאן שודה גספידגי נמאנד. והמהי אן טאר טאר שוד. וניז כרת הא דר מויי אדם שופושך הא וכייך הא מורדארי מיכוננד כי דר מוי גספידה מי מאנד. באייד המון הא רא הם שאנהי מיין קטי פאכיזה כונד. וניז המה גירכו גרבי אז ערקי כדן דר בדני אן פיידא שודגי רא אב וסאבון יא כלתהי חמאם קטי כיתה כרדה פאכיזה שוייד. וניז גירך ולאיי האיי מאביינגי לילה האיי פאייש בודגי רא הם דסת קטי מאלידה אבי גרם קטי שוסתה פאכיזה כונד. יגאן אז אן פראמוש נמאנד. המין טריקה דר המה גאיי אעזאיי בדני כוד גיגאה כרדה זין מאנד. כדאם גאיי כי גומאן גירך דאשתן באשד גי מיקדאר דיקת כרדה פאכיזה כונד: (שם)

ו) דיר נגדי כי אוול דר כאנה יא דר חמאם כוד רא שוסתה פאכיזה כרדה באשד. ומויי כוד רא הם אחתיאג שאנה כרדה באשד הם כי. באז דר פישי מקוה כי כוד רא לוג כרדה טבילה כרדני מי שוד. לאזים באז בדיקה כרדה דר המה גאיי בדני כוד זין מאנד. ותכתי פושתי כוד רא דסת דסת כרדה בינד כי יגאן גיזי נגספידה באשד. ואגר באז בהמראייש דר מקוה הם יך שאנה בורדה מוי האייש רא יך בארי דיגר אז סרי נוו שאנה כונד. אז המה ביהתר ונור עלא נור. דר אין באבת הא הר זעיפי גי מיקדאר אחתיאג דיקת כונד ביסיאר גיכי הא ופרזנדאני לאייקנדה מיבינד. זירא כי שריעתי הציצה אז מתני תורה הסת: (שם)

ז) זני כי מולגרי טבילה כרדני אן דר שבי יך שבת אפתאדה באשד. או באייד כוד רא שוסתה אז רוזי ערב שבת תייאר שודה

אִיסְתַד. וּמוֹיי כוּד רָא הַם אַז רוֹזִי עֶרֶב שַׁבָּת שָׁאנַה כַּרְדַה דַר סַרש יַךְ רוֹייִמָאל פֵּיגָאנְדַה אֶחְתִיָיאג בָּא כַבַר נִיגָא דָארַד. וְבָא וגוֹדִי הַמִין הַם בָּאז דַר שַׁבִּי יַךְ שַׁבָּת בַּעְד אַז הַבְדָלָה פֵּיש אַז טְבִילָה כַּרְדַנש יַךְ כַּמְתַר סַהְל אָבִי גַּרְם קְטִי כוּד רָא שׁוֹיַיד. נִיז יַךְ שָׁאנַה קְטִי יַךְ בָּאר בָּאז מוֹייש רָא שְׁאנַה כוּנַד בַּעְד טְבִילָה כוּנַד. נִיז אִינְגוּנִין אַגַר מוֹלְגַרִי טְבִילָה שַׁבִּי מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב בָּאשַׁד הַם שְׁרִיעַתש הַמִין כֵּיל הַסְת׃ (שם)

ח) **אַגַר** יוֹם טוֹב רוֹזִי פַנְג שַׁבָּת וְרוֹזִי עֶרֶב שַׁבָּת אַפְתָאדַה בָּאשַׁד. וּמוֹלְגַרִי טְבִילָהִי אָן דַר שַׁבִּי יַךְ שַׁבָּת בָּאשַׁד. אוֹ אַז רוֹזִי ד׳ שַׁבָּת כִּי עֶרֶב יוֹם טוֹב הַסְת כוּד רָא שׁוּסְתַה נָאכוּן הָאִי כוּד רָא גִּירִיפְתַה וּמוֹי הָאִי כוּד רָא שָׁאנַה כַּרְדַה תַיָיאר שׁוּדַה אִיסְתַד. לֵיכִין מוֹיי הָאיַש רָא בַּסְתַה מָאנַד וְהַר זְמָאן בַר חַזַר שַׁוַד כִּי דַר בַּדַנש וּמוֹייש בָּאז גִּיזֵי נַגַּסְפַד. וְאַגַר אָן זַן עֲקֶרֶת הַבַּיִת בָּאשַׁד כִּי כוּדִי אָן הַמָה פוּכְתוּ סָאכְתִי כָּאנֵיש רָא מֵיכַּרְדַגִי בָּאשַׁד. אוֹ בָּאיַיד הַר בָּארֵי כִּי גִּיז כוּרַד. יָא דַר עָאש כָּאנַה עָאש מֵיפוּכְתַה בָּאשַׁד. לָאזִים בַעְד אַז כָּארש דַסְתָאנַש רָא פָּאכִּיזַה שׁוֹיַיד. וְדַר שַׁבִּי טְבִילָה אַגַר הַמוֹן שַׁב חוֹל הַמּוֹעֵד בָּאשַׁד. אָב גַּרְם כַּרְדַה בָּאז כוּד רָא כַּמְתַר שׁוּסְתַה מוֹיי כוּד רָא שָׁאנַה כוּנַד. בַּעְד טְבִילָה כוּנַד. וְאַגַר שַׁבִּי טְבִילָה מוֹצָאֵי שַׁבְּתִי בַּעְדִי יוֹם טוֹב בָּאשַׁד. אוֹ כַּמְתַר אָבִי אַז רוֹזִי יוֹם טוֹב גַּרְם כַּרְדַה מָאנְדַגִי קְטִי מוּקָאם הָאִי פֵּינְהָאנֵיש רָא שׁוֹיַיד. וְדַר הַמַה גָּאִי בַּדַנש וּמוֹי הָאיַש זֵין מָאנְדַה בְּדִיקָה כוּנַד כִּי גִּיזֵי נַסְפִּידַה חֲצִיצָה נַכַּרְדַה בָּאשַׁד. וְדַנְדָאן הָאִי כוּד רָא אַז גּוּשְׁת וְגִיז הָאִי דַר שַׁבָּת ויו״ט כוּרְדַגֵיש פָּאכִּיזַה כוּנַד. וּבַעְד טְבִילָה כוּנַד׃ (שם)

ט) **זַעִיפֵי** כִּי דַנְדָאנִי כִּירְם כוּרְדַה סוּרָאךְ שׁוּדַגִי דָאשְׁת. וְטַבִּיב הַמוֹן דַנְדָאנִי סוּרָאךְ רָא דַר דוּרוּנַש קוּרְנָאשִׁים רֵיכְתַה פוּר כַּרְד. הַמִין דַנְדָאן קְטִי טְבִילָה כוּנַד דוּרוּסְת הַסְת וַחֲצִיצָה נַמִי שַׁוַד. וְנִיז אִינְגוּנִין זַנֵי כִּי דַנְדָאנִי עָארְזִי יַעְנִי עִירַתִי כָּאהֵי אַז אוּסְתוּכָאן וְכָאהֵי אַז נוּקְרַה דַר מוּקָאמִי אָן דַנְדָאנִי גַּרְתִידַגִי כוּד שִׁינָאנְדַה בָּאשַׁד. אוֹ הַם הַמִין דַנְדָאנִי עִירַתִי קְטִי אַגַר טְבִילָה כוּנַד דוּרוּסְת הַסְת חֲצִיצָה נֵיסְת׃ (שם)

י) **לָאזִים** הַמִין כִּי דַר סַרִי זַן הָאִי טְבִילָה מֵיכַּרְדַגִי. יַךְ זַעִיפַהִי דָאנָא בָּא כַבַר אִיסְתָאדַה בִּינַד כִּי מַבָּאדָא יַגָאן נוּגִי מוֹיי אָן דַר אָב

נָא גוֹטִידָה דַר רוֹיִי אָב בּוּרָאמַדָה נַאִיסְתַד. זִירָא כִּי אַגַּר יַךְ קַטְרָה אַז מוֹיִי אָן נָא גוֹטִידָה מָאנַד. אוּן טְבִילָה בֵּיכָּאר הַסְת. בָּאיַד אַז סַרִי נַוְ טְבִילָה כּוּנַד. וְנִיז בָּאיַד זַנִי טְבִילָה מֵיכַרְדַגִּי כּוּדַשׁ דַר הָאלַתִי כּוּד אִיסְתָאדַה גוֹט זַנַד. יַעְנִי דוּגָאנַהִי אָן אז דַסְתַשׁ דַסְת גִירִיפְתַה נַאִיסְתַד. וְאַגַּר זָרוּר בָּאשַׁד. מַסַּן גּוֹן מִיסְלִי נַוְ עָרוּס הָאיִי כִּי הַרְגִיז טְבִילָה נַכַּרְדִין וְמִי תַרְסִידַה בָּאשַׁנְד. דַר אִין טַרִיקָה בָּאשַׁד אַנְגַה יַךְ זַעִיפִי דִיגַּר אַוַּל דַסְתִי כּוּד רָא תַר כּוּנַד. וְבַעְד יַךְ סוּסְת וְכָּאוַואךְ דַסְתַשׁ קַטִּי אָן עָרוּס רָא דַסְת גִירַד כִּי אָן טְבִילָה כּוּנַד וְנַה תַרְסַד דוּרוּסְת הַסְת : (שם)

יא) זַנִי טְבִילָה מֵיכַּרְדַגִּי בָּאיַד וַקְתִי גוֹט זַדַן אוּן קַדַר קָאמַתַשׁ רָא בַלַנְד הַם גִירִיפְתַה נַאִיסְתַד. אז סַבַבֵי כִּי בַעְזֵי אַנְדָאם הָאיִי אָן דַר רָאסְת אִיסְתָאדַן דַר זֵירַשׁ אָב נַמִי דַרָאיַד. גּוֹן מִיסְלִי סִינַה הָאיַשׁ. וְנַה בִיסְיָאר כַּם כַּרְדַה קָאמַתִי כּוּד רָא דוּ קַד מֵיכַרְדַה בָּאשַׁד כִּי פּוּסְת הָאיִי שִׁיכַּמַשׁ בָּאלָאיִי הַמְדִיגַר כָּאב רַפְתַה דַר אָגִינְג הָאיִי אָן אָב נַמִי דַרָאמַדַגִי נַשַׁוַד. אַמָּא מִיָאן כֵּיל יַךְ סַהֹל קָאמַתִי כּוּד רָא כַּם גִירִיפְתַה גוֹט זַנַד. תָא כִי דַר תַחְתִי סִינַה הָא אָב דַרָאיַד. וְאָן שִׁיכַּם וְבָאקִי אַנְדָאם הָא הַם בּוּרְמַה שׁוּדַה אַז אָב נַמָאנַד. וְנִיז דוּ רָאנִי כּוּד רָא הַם בִיסְיָאר אַז הַמְדִיגַר דוּר נַגִירַד. וְנִיז דַסְתָאנַשׁ רָא הַם בִיסְיָאר אַז בַדַנַשׁ דוּר נַגִירַד. אַמָּא גּוֹן מִיסְלִי כִּי דַר כּוּגַה גִי טַרִיקָה רָאה מֵירַוַד דַסְתָאנַשׁ וְפָּא הָאיַשׁ רָא קָאוִים דַר וַקְתִי טְבִילָה הַמִין טַרִיקָה גִירִיפְתַה אִיסְתַד : (שם)

יב) וְנִיז דַר וַקְתִי גוֹט זַדַן חָאגַת נִיסְת כִּי דַהַנִי כּוּד רָא יַלַּה גִירִיפְתַה גוֹט זַנַד. נִיז לַב הָאיִי כּוּד רָא בִיסְיָאר סַכְת מַחְכַּם נַגִירַד. דַר מַיְלִי כּוּדַשׁ מוּקַרֵיש בָּארִין מָאנְדַה גוֹט זַנַד. הַר גַּנְדִי כִּי לַב הָאיַשׁ רָא אַגַּר בִיסְיָאר סַכְת מַחְכַּם פּוּשָׁאנְדַה טְבִילָה כּוּנַד אוּן טְבִילָה בֵּיכָּאר בָּאשַׁד הַם כִּי. אַמָּא דַנְדָאנַשׁ רָא אַגַּר דַר הַמְדִיגַר מַחְכַּם סַכְת גִירִיפְתַה אִיסְתַד זַרַר נַדָארַד. וְנִיז גַשְׁמָאנַשׁ רָא הַם בִיסְיָאר סַכְת נַפּוּשָׁאנַד. זִירָא כִּי אַגַּר סַכְת פּוּשָׁאנְדַה אִיסְתַד דַר בָּאלָאיִי קָבָאק הָא וְזִירִי פִּיךְ הָאיִי גַשְׁם אָב נַמִי דַרָאיַד. וְנִיז גַשְׁמָאנַשׁ רָא בִיסְיָאר יַלַּה הַם גִירִיפְתַה נַאִיסְתַד. זִירָא כִּי דַר בָּאלָאיִי קָבָאק אָב נַמִי רַוַד. אַמָּא יַךְ הַמְתוֹר סוּסְת גַשְׁמָאנִי כּוּד רָא פּוּשָׁאנְדַה גוֹט זַנַד : (שם)

יג) תא כי אפתאב אז דוניא פרידה גורוב נשוד. טבילה כרדן דורוסת ניסת. באייד נמאזי שאמי מוסולמאן הא הזאן גוייד בעד טבילה כונד. ניז הר גנדי רוזי השתומי פאכי שומורדנש טבילה מיכרדה באשד הם כי בעד אז שאם טבילה כונד. אז סבבי גזרה. כי מבאדא יך דוכתרי כורדי אן ויא יך זני נאדאן אין כארי או רא בינד. ודר דיגש גוייד כי פיש אז שאם טבילה כרדן הם דורוסת בודסת. ורפתה או הם פיש אז שאם טבילה כונד. ואו נמי דאנד כי אין רוזי השתום בוד. בינא ברין הר זעיפי רוזי השתום טבילה מיכרדגי הם לאזים כי בעד אז שאם טבילה כונד. ליכין אגר גיתו זלורי שווד דר רוזי השתום פיש אז שאם אגר טבילה כונד זרר נדארד. אמא דר רוזי הפתום אגר הזאר זרור שווד הם כי פיש אז שאם: טבילה כרדן דורוסת ניסת. ואן ערוס האיי פיש אז חופה טבילה מי כרדגי אגר זלור באשד דר רוזאנה טבילה כונד דורוסת הסת. זירא און הא דר שב פורצתי טבילה כרדן נדארנד: (שם)

יד) דר וקתי טבילה כרדן באייד פאי האייש דר דורוני אב דר מקוה דר כודי פרגי זמיני מקוה אסתד. יעני נכונד כי יך לנגד יא דיג רא אוורדה דר זירי פאי דר דורוני אב מאנדה דר באלאיי אן אסתאדה גוט מי זדה באשד. אין אסור הסת. זירא כי אן דיג לגן גיזי מקבל טומאה נאם דארד. ואמא אגר ביסייאר מקוה גוקור באשד ב' ג' כישתי פוכתה יא סנג אוורדה דר אב זירי פאייש מאנד זרר נדארד: (שם)

טו) זעיפי הלאל מישודגי לאזים דר טבילה כרדנש ברכה גוייד. דר אין תקריר אוול דראמדה בי ברכה יך גוט זנד כי המה גאייש תר שווד. ובעד דר המון דורון אסתאדגיש קטי ברכה גופתה דו גוטי דיגר הם זנד. ואנגה טהורה וחלאל מי שווד. ליכין גי מיקדאר דיקת כרדה זין מאנד כי באז יגאן גאייש יא יגאן מוייש גוט נא כורדה נמאנדה באשד. ואן זעיף האיי חסידות מי כרדגי דר וקתי ברכה גופתן שאן יגאן רויימאל יא גיזי קטי באלאיי מרשאן רא פושאנדה ברכה מיגויינד. ובעד אז ברכה אן רויימאל רא גירפתה בירון מי מאנן ובעד גוט מי זננד. ויא דוגאנה הא שאן אן רויימאל רא אז סרשאן

מיגירד

מיגירד. כי אן זן גוט זנד. הר גנד גוטי כי זנד אכתייאר דארד.
ונוסקהי ברכה אין מיבאשד ויהי נועם וכו׳:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על הטבילה:

טז) זני טבילה מיכרדגי באייד דר סתר ודר נהופתה גי טבילה כונד דר הר בני אדם נגוייד כי מן אמשב חלאל מישוום. ואן זעיפי כי טבילה רפתני כוד רא דר מרדום אוואזה כרדה שוהרת מיכונד ויי חייואן חיסאב מי שוד. ודר שאני שווהרי או פסוק מיגוייד. ארור שוכב עם כל בהמה. ואגר המון חבליי מקווהי גאיי טבילה דר מייאנהי כוגה ובאזאר באשד. ואן זן רא מרדום מי שינאכתה באשנד. בארי כונד המון פרנגין כוד רא תגייר כרדה יך פרנגין דיגר גיריפתה רווד כי מרדום אורא נשינאסנד ביה חר הסת:

יז) זני כי שווהרש דר שהר באשד. מצוה הסת כי דר המון שבי מוהגרי חלאל מי שודגיש רפתה טבילה כונד דרנג נדיהד. ואגר דידה ודאניסתה יך שב רא פס פרתאפתה שווהר רא אז פריה ורביה באטיל כונד. און זן רא גרימהש ביסייאר הסת. ואגר שווהרדר שהר נבאשד ואו טבילה נכונד אכתייארש. הר גאה שווהר בייאייד בעד טבילה כונד. גיז בר חזר באשד זעיף כי שווהרי כוד רא עזאב נדיהד. יעני דר שווהר נגוייד כי תא במן פלאני גיז רא נכרי. יא פלאן כורתה רא נכוני מן טבילה נמי רוום. אין כאר כוב ניסת. באייד זן שווהרי כוד רא דר סרי כוד פאדשאה חיסאב כונד. אז חוכמי שווהר נבוראייד. ובאקי שריעת האיי תשמיש המטה רא גוזשתה דר באלא דר חלק אורח חיים סימן נ״ח מוזאכירה כרדה בודים: (שם)

הלכות נדרים סימן ל״ז.

א) שריעת האיי נדר כרדן דו ביל מיבאשד. יכי מצוה ויכי רשות. יך ביי אן המין כי מסלן אדם אז דהאנש נדר מי

בוראורד מן פלאן פול דר צדקה מידיהם. יא פלאן בארי מצוה רא מיכונם. יא פלאן כיתאב רא מיכאנם. ויא מסלי המין בארין בודגי כאר הא רא נית כרדה נדר מיכונד. אין בתוורי כוד יך כיל נדר מצוה מיבאשד. כילי דוויום המין כי מסלן גיזי חלאל ומותר רא דר כוד נדר כרדה אסור מיכונד. למשל נדר מיכונד כי מן פלאן גיז רא נמי כורם. יא דר כאנהי פלאני נמי רום. יא דר פלאני הרגיז גב נמי זנם. יא אז פלאני בהרה נמי ברם. ומיסלי המין בארין כאר הא. אין הם בתוורי כוד יך כיל נדר רשות הסת. אז המין דו אנוואע נדר הא אגר כסי נדר אז דהאני כוד בראורדה באשד. לאזים כי באייד נדר אזאני כוד רא בגא ביארד. והר שכסי כי נדר כרדגיש רא אגר בגא נה ביארד. או הם אז לא תעשה מיגוזרד. והם אז מצות עשה מיגוזרד. זירא כי דר אייתי תורה נויסתה אמדסת לא יחל דברו. אין לא תעשה מיבאשד. ובאז דר יך פסוקי דיגר נויסתסת מוצא שפתיך תשמור ועשית. אין מצות עשה מיבאשד: (יור"ד סימן ר"ג)

ב) דר אין סבב באייד אדם אוולאן אז נדר כרדן בר חזר שודה כוד רא דר אין אמוכתה נכונד. מטלב כי כייאנת בגאנש נשווד. גופתין חכמים עליהם השלום. הר שכצי כי נדר אז דהאן בוראוורדגיש רא תאכיר מיכונד. יא התרה נא כרדה המתור מי מאנד. און אדם רא דפתרי אעמאלש דר עולם מעלה דאיים ילה ובושאיידה מיאיסתד. דר המה עמלאתי או דיקת מיכונד. ומי בינד כי בלכי יגאן כארי ניך דר דונייא כרדה באשד. תא כי דר אין עון סיפר שודה רדי אין רא כונד: (בן איש חי)

ג) שכצי כי נדר אזאני רשות רא נדר כרדה באשד. מסלן גיזי חלאל רא בכוד אסור כרדה באשד. ויא גון מיסלי יגאן תא דר באלא גופתה שודגי הא. בארין כרדה באשד. ודר או מומכיני רהי התרה כרדן הם באשד. ואו דידה ודאניסתה המון נדר רא התרה נא כרדה המתור מי מאנדה באשד. און אדם רשע נאם דארד. וליכין אגר דר המין נדר כרדגיש היג פתח ורהי התרה כרדן נייאפתה באשד. הר גנדי כי בגא מיאוורדה באשד הם כי או כטא גאר נאם דארד. תא מאדאמי המין נדר דר כלהי או בודן רא. אין דר נדר רשות.

ייני דר נדר אכתיארי. אמא דר נדר האיי צדקה ומצוה אגר דפתו אז דהאן נדר בוראוורדה באשד. דר אין מצוה הסת כי נדר כוד רא בגא רסאנד. ואין רא התרה נכונד. אמא אגר זלורי זרור באשד כי תא התרה נכונד הם דרדש דווא נה דאשתה באשד אנגה התרה כונד מיתוואנד: (שם)

ד) וידר המין נדר מצוה וצדקה הם אוולאן כם אז דהן נא בוראוורדה המון צדקהי מידאדגיש רא המתור תייד ביהתר הסת. ווליכין אגר דר גאיי באשד כי מטלב אז דהאן מי בוראורד מקצד דיגר הא הם פהמידה אז מן עברת גירנד גוייד. דר אין אז דהן בוראוורדנש דורוסת הסת: (שם)

ה) ליכין אדמי כי דר יגאן כאהיש ודר תנגי ודר צער מאנדה באשד. או נדר כרדה אגר אז דהאנש בוראוורדה גוייד כי כודא ונד מן רא אז המין גם נגאת דיהד. אין קדר פול דר צדקה מידיהם. יא אין כאר רא מי כונם. אין כיר באשד דר אוולאן דורוסת הסת. זירא כי יעקב אבינו דר וקתי אז פישי עשו גוריכתן שאן כי דר תנגי מאנדה בודן המין טריקה נדר כרדה בודנד. וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך גופתנד, ואין גאהיז הסת: (שם)

ו) החכמים דר מסכת אבות גופתה הסתנד נדרים סייג לפרישות. ייני נדר כרדן דר יך טריקה כאר נפע וכאסייתש מירסד. גון מסלי כי יין ושכר ביסייאר מינושיד. ומסתיי או בד בוד. כי דר הר כס כעם מיגירפת יא נבלות הפה וסוכן האיי נא לאייק אז דהאן מי בוראוורד. ואו אגר דר כוד נדר כרדה דיוואר זנד כי מן הרגיז דיגר יין ושכר דר דהן נמי כונם. אין נדר כרדנש כוב ונגז הסת. ובא וגודי המין הם דר הר סוכן אדם דהאני כוד רא אמוכתה כונד כי בלי נדר גוייד. כאהי דר כארי צדקה. וכאהי דר סבק כרדני כיתאב באנדן. ודר הר כיל גיית כי כרדני שווד. בלא נדר גוייד ביהתר הסת. סבב אין כי אגר נדר כונד תא וקתי המון נדר רא בגא רסאנדנש רוז ברוז סאעת בסאעת אז לא תאחר מיגוזרד. הר נדרי כי אכיר בגא מי אוורדה באשד הם: (שם)

ז) נגוייד אדם כי מן נדר מיכונם. ואגר בגא רסאנדה נתאניסתם. באז התרה מיכונם. ואין במן גי זרר דארד. דר המין הם או גורם

וגריסה

וגרימה באייד כשד. זירא אין דר ני מאננד הסת. מאננד דר אדמי כי כוד רא דאניסתה דר דורוגי מורדארי מי גלתאנד ובעד בייאייתאן מן רא שוסתה פאכיזה כוניתאן מיגוייד. ופוסקים אחרונים פרמודין כי אדמי נדר כרדגי כי דר נזדי חכם בייאייד דר מן התרה כוניד גוייד. לאזים הסת כי המון חכם אול אורא יגאן גיז קנס כונד ובעד התרה כונד. מקצד המין כי דו בארה תובה כונד. וכוד רא דר נדר כרדן אמוכתה נכונד: (שם)

ח) **שבצי** דר אין זמאנה הא אז דהאנש נדר בוראורד גיית כרד כי מן דר ארץ ישראל רפתה המון גא אסתוקאמת כרדה מי נישינם. אין הם נדר מצוה נאם דארד. באייד נדר כוד רא בגא אורד. ודר או אין רא התרה נכוננד. מגרא אין כי גי מקדאר זור שודה באשד ורפתן באו מומכין נבאשד. אנגה התרה כוננד עייבי נדארד. וגיז שבצי נדר כרד כי מן דר ארץ ישראל רפתה קבורה האיי צדיקים רא זייארת כרדה באז גשתה מי בייאיים. אין הם נדר מצוה בארין חיסאב הסת. ואגר מאניע שוד לאזים באו התרה כוננד: (שם)

דיני האוסר עליו באיסור תורה סימן ל"ח.

א) **שבצי** רא חבר האייש גופתה גקידנד כי אין גיז רא כור. ואו גופת כי גושתי כוג שוד. יא כוני כוג שוד אגר מן כורם. אין דר או אסור שוד. באייד התרה כונד בעד כורד. גיז שבצי גופת כי המין נאן מיסלי גושתי כוג במן חראם. יא המין נאן במן חראם. יא דר אין זובאן גופת כי המין נאן במן חראם ואסור באשד. דר כדאם טריק כי אסור יא חראם אז דהן בוראורד. אן גיז דר או אסור מיבאשד. כורדה נמי תואנד. תא כי התרה נכונד: (יו"ד סימן ר"ה)

ב) **אדם** גיזי הנוז דר עולם מוגוד נא בודגי רא דר כודש חראם כרדה מי תואנד. אמא דר דיגראן חראם כרדה נמי תואנד. דר אין תקריר. מסלן דיהקאן הא אכנון תוכמי יך מיוה יא כרבוזה טרבוז רא כישתין. והנוז כרבוזה וטרבוז בעולם מוגוד שודה נבוראמדסת. ואו

דר

דר כוד חראם כרדה גופת כי במן אסור באשד אגר המין סאל כרבוזה יא טרבוזי מי בוראמדגי רא כורם. ויא אין כי הגוז מאכייאן גוגהי או דר זאיידן אבתידא נכרדסת. ואו גופת כי תוכמי המין מורק מי זאיידגי במן חראם. אין דבר שלא בא לעולם נאם דארד. דר כודי או אסור הסת. תא התרה נכונד כורדנש דורוסת ניסת. ליכין אגר דר כסי דיגרי גוייד כי מסלן המין סאל כרבוזה וטרבוזי מי בוראמדגי יא תוכמי המין מורק מי זאיידגי דר תו אסור באשד. אין דר און חבר אסור נמי שוד. זירא כי אין גיזי מווגוד נא בודגי רא דר כסי דיגר או אסור כרדה נמי תואנד: (שם)

ג) מרדי דר זני כוד גופת כי תו דר מן חראם באשי. יא אז המין רוז תו דר מן חראם גופת. אן זן דר או חראם הסת. ולאזים כי התרה כונד. ליכין אגר המתור הוואיי גב זדה גוייד כי זנם דר מן חראם. אין ביכאר הסת והראם נמי שווד: (שם)

ד) נדר דר כלהי כם נמי אפתד תא אין כי אז דהאן בוראוורדה דר זובאני כוד גארי כונד. ודילו דהני או יך באשד. באין סבב. שכצי דר דילו נייתש באשד כי אז נאני גנדום נמי כורם גופתה נדר כונד. ואז דהאנש נאני גוו בוראוורד. אין באו נדר נשוד. אז הרדוייש יעני באהי נאני גנדום. וכאהי נאני גוו רא כורד מיתוואנד ומותר הסת. ליכין אגר דר דילו נייתש נאני גנדום באשד. ואו סתם נאן אז דהאנש בוראוורדה בכוד נדר כרדה אסור כרדה באשד. או בם דר נאני גנדום כורדן אסור מי באשד. אז סבבי כי סוכני אז דהאנש בוראוורדגי נייתי דר דילש בודגי רא ביכאר נמי כונד. זירא כי הר כם נאני גנדום רא נאן גופתה נאם מי ברד. ואמא נאני גוו רא נאן סתם נמי גויינד. ואמא נאני גוו גופתה נאם מי ברנד: (שם)

ה) שבצי דר כאב נדר כרד. ויא דר כאב שבועה כורד. הסתנד פוסקים גופתין כי לאזים הסת או התרה כונד. ואין נדר ושבועהי כאב כי אז שמים שודגי כאר הסת. ואו דר ריזאיי ודר בידארי אז דהן נבוראוורדסת. אין התרה דר סה כס קטי עיראגי התרה כרדן נדארד. באייד יך עשרה אדם דר או התרה כוננד. ולאזים כי המין דה אדם עמאם נבאשנד תורה רא כאנדה מי תוואניסתה באשנד. ואמא

אגר דר גאיי כי דה אדם מוגוד ומויסר נשוד. יא עילאג סה נפר אדם הם דר או התרה כונגד דורוסת הסת. ולאזים המון דר כאב נדר כרדגי ושבועה כורדגי הם מיסלי דר בידארי נדר כרדגי בארין אמדה פושיימאן שוד. ודר או רהי פתח חרטה יאפתה התרה כונגד: (שם)

ו) גיז אנגונין אגר זעיפי הם כי דר כאב נדר כונד יא שבועה כורד. לאזים דר או הם יך עשרה אדם מיסלי מרד בארין התרה כונגד. ודר אין אגר שוהר דאר באשד הם שוהרש דר או שבועהי בידארי בארין מופר ליך גופתה באטיל כרדה נמי תואנד. הר גנדי כי המין נדר ושבועה אגר אז גיז האיי מופר ליך מיגופתגי באשד הם. בא וגודי המין לאזים הסת כי יך עשרה אדם באו התרה כונגד: (שם)

ז) שבצי כסי דיגרי רא כאהי מרדי וכאהי זני רא דר כאב דיד כי. או נדר כרדסת, יא שבועה כורדסת. לאזים המון כאב דידגי אמדה דר אן הא גוייד כי מן תורא המין טריקה כאב דידם כי נדר כרדי. ובעד המון אדם גוייא כודש כאב דידגי בארין חיסאב הסת. ולאזים כי דר נזדי יך עשרה אדם רפתה התרה כונד: (שם)

ח) שבצי בכוד מנהג כרד דר תענית דאשתן. מסלן יא הר ערב ראש חדש תענית דאשת. ויא הר סאל שובבים תענית דאשת. ויא דר עשרת ימי תשובה תענית דאשת. והמין תעניתי מי דאשתגיש רא אז אול דר דהן גארי כרדה נדר נכרדסת. אמא סתם המתור תענית דאשדסת. ואכנון אז סבבי כם קווּתי ובי חאלי, ויא אז יגאן סבבי דיגר מיכאהד המין מנהג רא אז כוד באטיל כונד. ודיגר תענית נדארד. או באייד דר כוד יך פתח חרטה יאפתה אז המון מנהג פושיימאן שודה אמדה התרה כונד. ליכין המין פושיימאני כי או פושיימאן שודם מי גוייד. נה דר תענית האיי דאשתגיש פושיימאן מי שודה באשד. אין טריקה נגוייד. כי בתר און כאסייתי תענית האיי דאשתגיש מי פרד. אמא המתור גוייד כי מן אז המין מנהגי כרדגים פושיימאן שודים. כי דר כוד לפז ושרט נא כרדה בלא נדר נא גופתה אין רא בכוד מנהג כרדים. ואכנון קווּתי תענית דאשתן נדארם במן התרה כוניתאן. ואמא כסי כי דר כוד מנהג כרדה תענית דאשתני שוד. ואז אול דר דהאן גארי כרדה גופת כי מן אין תענית מידאשתגיב

רא דר כוד נדר נמי כונם. כי תא עולם רא דאיים תענית מי דאשתה באשם. אמא כדאם וקתי כאהם מידארם. ואגר נכאהם נמי דארם. המין טריקה או דאיים פיש וקתי מנחה קבלת תענית כרדה תענית מידאשת. דר אין חאגתי התרה כרדן ניסת. הר גנדי כי באו היג זלורי נשודסת. וכוד אז כוד מיכאהד דיגר המין מנהג רא נכונד ותענית נדארד. בא וגודי המין הם התרה כרדן בכאר ניסת. דיגר קבלת תענית נכונד ותענית נדארד רוכצד דארד: (ש״ך)

ט) **ואן** אדם האיי בתוורי כוד חסידות כרדה ג׳יז האיי מותר והאי בודגי רא דר כוד אסור כרדה באשנד. ובעד דר אן הא חאלי שוד ודאניסתנד כי אין אסור נבודסת ומותר בודסת. דר אין הם חאגתי התרה כרדן ניסת. זירא כי ויי אז רויי נאדאני רא גלט כרדה ג׳יזי חלאל רא בכוד אסור כרדה בודסת. ואגר יעני כי המין רא איסור גדול יעני חראם בוזורג כייאל כרדה בכוד אסור כרדה באשד. ובעד באו חאלי שודה באשד כי אין און קדר איסור גדול נבודסת. אמא יך חומרא בעלמא בודסת. בא וגודי המין הם חאגתי התרה ניסת: (ש״ם)

דיני התרה והרטה סימן ט״ר

א) **שכסי** נדר כרדה ג׳שתה פושיימאן שודה באשד. דר המין פושיימאני או עילאג׳ הסת כי אין רא התרה כונד. דר אין תקריר. או רווד דר נזדי סה אדמי תלמיד חכם. ואגר סה תלמיד חכם מוייסר נשווד. דר נזדי סה אדמי הדיוט יעני אגניבי ופשוט כי הר גנדי מולא נבאשן הם אגר דר אן הא כם יך הלכה רא תעלים דיהד. ואן הא דר עקל שאן דראמדה יאד מיגירפתה באשנד. המין הם מיסלי תלמיד חכם חיסאב הסת. ודר אן הא ג׳וייד כי מן המין טריקה נדר כרדה בודם. ואכנון פושיימאן שודה הסתם. שומאייאן רהי עילאג׳י המין רא יאפתה במן התרה כוניתאן. ואן סה אדם דר או ג׳וינד כי מסכן. דר וקתי נדר כרדנת אגר מידאניסתי כי אין כאר המתור והמתור מישודסת. תו המין רא נדר מיכרדי יא ניה. ואו מי גוייד כי. אלבתה אגר המין רא מידאניסתם כו. מן הרגיז אין נדר רא אז דהן נמי בוראוורדם. אז נא דאניסתן רא כרדה

כודה. ואכנון פושייאן הסתם במן התרה כוניתאן. ובעד אן הא באו התרה כונגד : (יור"ד סי' רכ"ח)

ב) סדר התרה אין תקריר מיבאשד. אן סה נפר אדם יך גא מינישינד. ואן אדמי נדר כרדגי יא שבועה כורדגי אז גייאש כיסתה ראסתי איסתאדה אוול מיגוייד. נחמתי וחזרתי בתשובה. ובעד אן סה אדם דר או מי גויינד. מותר לך. מותר לך. מותר לך. מחול לך. מחול לך. מחול לך. שרוי לך. שרוי לך. שרוי לך: אין כאן לא נדר. ולא שבועה. אדרבה יש כאן מחילה וסליחה וכפרה. כשם שהסכמנו והתרנו מבית דין של מטה. כך יסכימו ויתירו מבית דין של מעלה. וסר עונך וחטאתך תכופר:

ג) וגיז אגר כסי דו תא סה תא נדר רא יך בארה התרה מיכרדה באשד הם דורוסת הסת. ודר או לשון רבים גופתה התרה מיכונד. יעני מותרים לך מחולים לך וגו' מיגויינד. וגיז דר דו אדם סה אדם הם יך גאייה התרה כונגד דורוסת הסת. דר אין זובאן מי גויינד. מותרים לכם. מחולים לכם. וגו' : (שם)

ד) הר נדרי כי דר באבתי שריעתי קאזי גי ודייני ודר שהאדת דאדן בישו תבאר פסול הסת. ליכין דר אין באבתי התרה כרדן בישו תבאר אמדה באו התרה כונגד דורוסת וגאהיז הסת. זירא כי אין התרה כרדן דין וחוכם ניסת. וליכין זעיף ובגהי כורד הר גנד אגר מולא באשנד. הם כי אי הא אדמי נדר ושבועה כרדגי רא התרה כרדה נמי תוואננד. אמא בס לאזים המין כי סה נפר אדמי רישנאך אמדה באייד התרה כונגד : (שם)

ה) גיז הר נדרי כי קאזי גי כרדה דין ושריעת וחוכם כרדן דר שבי ודר שבת. יא יום טוב. דורוסת נבאשד הם כי. דר אין שריעתי התרה דר שב התרה כרדן דורוסת הסת. וגיז דר רוזי שבת הם אגר המין התרה אז סבבי כודי שבת באשד. יעני כי או נדר כרדה באשד יא קסם כורדה

באשד כי מן פלאן גיז רא דר שבת נמי כורם. יא דר כאנהי פלאני דר שבת נמי רוום. דר שבת התרה כוננד דורוסת הסת. הר גנדי כי פיש אז שבת אגר המין התרה רא מיכרד מומכן בוד. בא וגודי המין הם דר שבת התרה כונד דורוסת הסת זירא כי אין כארי מצריפי כודי שבת הסת. ליכן אגר גוייד כי במן המין רוזי שבת התרה כוניתאן אז בראיי פגא רוזי יך שבת מן פראן גיז רא כורם. יא פלאן מוקאם רוום אין רא דר שבת התרה כרדן דורוסת ניסת. באייד בר דאשת כונד. בעד אז שבת התרה כונד. וליכן נדר אזאני גמאעת. הר גנדי מצריפי כודי שבת נבאשד הם כי. ויי רא דר שבת התרה מיכונד. אז סבבי כי דר רוזי שבת המה גמאעת מוגוד וגמע הסתנד. פגא אין טריקה המה גמאעת גמע ומווגוד בודן שאן גומאן הסת. בינא ברין אגר דר שבת נדר ושבועהי אזאני גמאעת רא התרה כונד דורוסת הסת. הר גנדי דר כודי שבת מצריה נבאשד הם : (שב)

ו) **המון** אדמי נדר כרדגי. יא קסם כורדגי רא לאזים הסת כי כודש דר פאיי כוד בנזדי התרה מיכרדגי רא אמדה התרה כונאנד. נכונד כי יך אדמי דיגרי רא אז גאניבי כוד וכיל כרדה מיפירסאנדה באשד כי תו דר פישי חכם רפתה אין נדר אין קסמי מן רא התרה כרדה בייא. אין נפע נמי כונד. באייד כודש רווד. גיז אנגונין המין אדמי נדר כרדגי וקסם כורדגי. המין אז נדר וקסם פושימאן שודנש רא אגר דר כת נויסתה דר חכם פירסאנדה במן התרה כון גוייד הם דורוסת ניסת. דר כת נויסתה פירסאנדן נפע נמי כונד. תא אין כי כודש בפאיי כוד ניסתה אמדה התרה כונאנד : (שם)

ז) **גיז** אגר המין התרה מי כרדגי הא לפזי המין אדמי נדר כרדה קסם כורדגי רא נמי פהמידה באשנד. באייד או בהמראהי כוד יך אדמי לפז דאן יאפתה ביארד. והמון לפז דאן דר או תורגמאן שודה דר אן הא סוכני או רא פריוואד כונד. כי מטלב התרה מי כרדגי הא המון נדר וקסמי או רא פהמידה התרה כונד. ואגר אז המין סה נפר אדמי התרה מי כרדגי. קתא שאן לפזי או רא מי פהמידגי באשד. ואון דו נפר המראהי או נמי פהמידה באשנד הם דורוסת הסת. אז המין סה נפר אדם יך תא כי לפזי או רא דאנד כיפאיית הסת : (שם)

ח) התרה פרדני נדר ושבועה. דר דו אנוואע מיבאשד. יכש המין כי המין אדמי נדר פרדגי יא קסם כורדגי. אגר ואקיען המו אז המון אצלי נדר פרדגיש ושבועה כורדגיש קטעי פושיימאן שודה דר נזדי חכם בייאיד וגוייד כי. מן כאשכי אז אול המין נדר רא נמי פרדם. יא המין שבועה רא נמי כורדם. ואן חכם הם זין מאנדה פהמד כי תעין או פושיימאן אז תחתי דיל חסת. דר אין אדם בואסיטהי המין פושיימאן שודנש קטי התרה כונד דורוסת הסת. ואמא אגר המין אדמי נדר פרדה שבועה כורדגי אז אצלי נדר ושבועה פושיימאן נשודה באשד. יעני אז נדר פרדן יא אז שבועה כורדני כוד כורסנד וראזי באשד. אמא פושיימאניש אז סבבי פיש אמדי אין גאניבה באשד. יעני מי גופתה באשד כי אז המין רוז באין גאניב מן דר המין נדר פרדגים יא שבועה כורדגים כאהיש נדארם. המין רא נמי כאהם. ושומאייאן דר מן התרה כוניתאן. אגר אין כיל באשד התרה פרדן דר אין נפע נדארד. ונדר ושבועהי או מאדאמי עומרש דר כליש הסת. ואו דאים דר המין איסור גירפתאר מי באשד. זירא כי בי סבב ובי זרור התרה מי כונאנד. אין כודש יך נוע. נועי דוויום המין כי. דר המין אדמי נדר פרדגי יא שבועה כורדגי. יגאן חאדיסהי רוי דאדה באשד. מסכן תא אל וקת רא תן דורוסת ובקוות בוד. ואלחאל נא סיחת ובי קוות שודה באשד. ויא אין כי יארו דוסתאנש או רא דר אין ראה נמי מאנדה באשנד והמישה דר או מי גקידה באשנד כי יא ולא תו המין רא התרה כון מי גופתה באשנד. ואו רויי אן הא רא דר זמין מאנדה סוכני אן הא רא גרדאנדה נמי תוואניסתה באשד. הר גנדי כי כודי או אז פרדהי פיש פושיימאן נשודה באשד. ואצלי עיקר הנדר דר גאייש אסתאדה באשד הם כי. בא וגודי המין אז כודי המין. רה סאכתה. המין רא דר או פתח יאפתה התרה כונד דורוסת הסת. דר אין תקריר המון התרה מי פרדגי הא דר או גויינד כי. תו אגר דר המון וקתי נדר פרדנת. יא דר המון וקתי שבועה כורדנת. מי דאניסתי כי נא סיחת שודה כם קוות מישודי. יא המין טריקה אז חאדיסהי דונייא בתו רוי מידאר. הרגיז המין נדר ושבועה בכוד קבול מיכרדי יא גיה. ויא מספן אגר דר המון וקתי נדר פרדנת מידאניסתי כי אין

יארו

יארו דוסתאנת אמדה בתו גקה מישוונד כי תו המין רא התרה כון.
ותו רויי אין הא רא דר זמין מאנדה נמי תואני. וסוכני אין הא רא
גרדאנדה נמי תואני. אגר אז אול המין אויילה הא רא הם מיכרדי.
הרגיז תו המין כיל נדר כרדה יא שבועה מיכורדי, יא ניה. ואו כי
מיגוייד אלבתה אגר אז אול מן אין רא מידאניסתם כו הרגיז נדר נמי
כרדה ושבועה נמי כורדם. דר אין כיל באשד התרה כרדן דורוסת
וגאהיז הסת. זירא כי במאייאן מועיין שוד כי נדר כרדגי או דר גלטי
בודסת. ואו חאדיסהי פיש אמד רא אויילה וכייאל נא כרדה גלט
אפתאדסת. סבב כי המין טריקה חאדיסה הא דר אדמי זאד גארי
ומומכין הסת. ואחתימאל דארד כי אדם כסל ובי קוות שווד. ויא יארו
דוסתאנש אורא אז ראה זננד ונמאנן. בינא ברין המין פתח דר או נפע
מיכונד. ונאמי אין רא פתח מתוך חרטה מיגויינד: (יור"ד רכ"ח)

ט) ליכין באז יך כילי דיגר סוכני הסת כי דר ויי התרה כרדן נמי
גוננד. סבב כי פתח יאפתה נמי שווד. ויי רא חאדיסהי
נוקד מיגויינד. ודר דונייא דר מאביייני אהלי עאלם און קדר גארי
ומומכין ניסת. גון מיסלי כי שבועה כורדה בוד כן הרגיז דר פלאן חבלי
נמי דראיים. ובעד אז גנד וקת המין חבלי בית הכנסת שוד. דר או
פתח יאפתה נמי גוויים כי אגר אז אול תו מידאניסתי המין חבלי בית
הכנסת מי שודסת תו המין נדר רא מיכרדי יא ניה. זירא כי אין סוכני
נא שוד הסת דר דונייא גארי ניסת. היג מחל הם אין דר אולי נדר
כרדנש דר אויילה וכייאלי או נמי בוראייד. ואגר דר אויילה וכייאלש המין
גב מי בוראמד הם כי אז בראיי אין קדר הא או אז נדר כרדנש מאניע
נמי שוד. בינא ברין המון התרה מיכרדגי הא באייד בר חזר באשנד.
ואין טריקה כארי גארי נא בודגי רא דר או פתח כרדה התרה
נכוננד: (שם)

י) דר אין זמאנה הא עולם מנהג כרדין פתח מתוך חרטה יאפתה באו
התרה מיכוננד. באין תקריר. אול אז או מיפורסנד כי אז אולי
אצלי המין נדר כרדגית פושיימאן הסתי. ואו מיגוייד ארי. ובעד דר או מי
גויינד כי. אגר תו דר המון וקתי נדר כרדנת מידאניסתי כי אכירש
פושיימאן מי שווי. הרגיז נדר מיכרדי. ואו מיגוייד ניה. וכודי המין פתח

מתוך

מיתוך חרטה מישוד. ודר או התרה מי כונד. סבב אין כי דד המין סוכן קטי אצלי נדר אז עיקר בר כנדה שוד. ואו המון נדר כרדגיש רא גלט כרדסת. הר גנדי כי אז אול או פושיימאן נבוד. ואכנון חאזיר פושיימאן שודה באשד הם כי. בא וגודי המין. נדר או אז עיקר בר כנדה שוד. זירא כי מאייאן אלחאל חאזיר באו פתח יאפתה התרה כרדה אסתאדים : (שם)

יח) דרך חרם ודר נידוי הרגיז האנתי פתח וחרטה יאפתן דר כאר ניסת. בי פתח ובי חרטה חרם ונידוי או רא התרה מיכונד. מסכן אדמי כי גופת דר חרם באשם. יא דר נידוי באשם. כי אגר המין כאר רא כונם׳ יא המין כאר רא נכונם. דר או פתח וחרטה נא יאפתה התרה מיכונד. סבב כי המין אדם כי דר כוד המין חרם וגידוי אז דהן בוראורדגיש רא דר כוד קבול כרדה התרה כרדן כי אמדסת. כודי המין באו פתח וחרטה מיבאשד כם : (שם)

יב) נדר ושבועה רא התרה נמי כונד. תא אין כי וקתש דאכיל שוד. ובעד התרה באיד כונד. באין תקריר. מסכן שכסי כי דר דורוני מאהי ניסן אסתאדה נדר כרד כי אז ראש חדש אייר און גאניב מן גושת נמי כורם. יא יין נמי נושם. ובעד אגר דר כודי דורוני המון מאהי ניסן או פושיימאן שודה בייאיד כי התרה כוניתאן גופתה. דר או התרה נה כונד. תא כי ראש חודש אייר דאכיל שוד ובעד התרה כונד. ניז אנגונין כסי נדר כרד כי בה"ב. יעני דו שבת. פנג שבת. ודו שבת תענית מידארם. ובעד פושיימאן שוד. התרה מיכונם גופתה אמד. דר או הם התרה כרדן דורוסת ניסת. תא אין כי המון יך רוזי דו שבתי תענית אוולש דאכיל שוד בעד באו התרה כונד : ואין הם בשרטי כי אגר או אז דהאנש נדר ושבועה בראורדה באשד. דר אין באבת חומרא מיגירים זירא כי אין אז מתני תורה הסת. ליכין אגר אז דהן נא בוראורדה המתור מנהג בכוד כרדה באשד. דר אין הר מחל התרה כונד דורוסת הסת. זירא כי אין אז דרבנן מיבאשד : (שם)

יג) תקיעת כף רא דין ושריעתש מיסלי שבועה כורדגי בארין היסאב הסת. ולאזים הסת כי התרה כונד. אין דר המון כארי כי בהמדיגר דסת בדסת דאדה שרט מיכונד וכפז מיכונד כי

מן

מן ותו אז המין ש"ט נמי גרדים. ואמא און יך ביל דסת דאדני סוודא גר הא כי יך מאלי רא יא סוודאיי רא דסת דאדה ברכה מיכוננד כי מקצד המין סוודא רא גרכש מועין ואחתיאג שווד. ויי שבועה חיסאב ניסת. אגר כדאמש פיריב כורדה באשד אז לפוש מי גשתה באשד. דר ויי חאגתי התרה כרדן ניסת. ניז שבצי כי דר נאמי כודא גופתה שבועה כורדה באשד. יא דר ארוואחי משה רבינו. יא דיגר נביאים רא דר דהן גיריפתה שבועה כורדה באשד. הר גנדי כי אין און קדר שבועהי תעין נבאשד הם כי לאזים התרה כונד. מטלב כי מין בעדה תובה כונד דהאני כוד רא דר אין אמוכתה נכונד: (שם)

יד) **ניז** באייד אדם בר חזר באשד דר הר סוכן בחייאתי גאנם גופתה קסם נכורד. הר גנדי כי אין איסור שבועה נדאשתה באשד הם כוב ניסת. דר אדם זהר דארד. וניז שבסי כי ישראל נבאשם יא יהודי נבאשם גופתה קסם מי כורד. ואין כו איסור שבועה נדארד. אמא דר תוגריגי דין ודייאנת ואמונהי יהדות מזלמת ומלאמת הסת וכוב ניסת. המין עאדת רא הם אז כוד ברהם זנד. וניז בעזי מרדום הסתנד דר וקתי סוכן גופתן שאן כודא יך. סוכן יך מיגויינד. יעני גי כי כודא אמת הסת סוכני מן הם אמת הסת מיגויינד. המין הם גונאהי כבירה מי באשד. דר הר גב נאמי כודא רא דר דהן גיריפתן כוב ניסת. ואין שריעת רא גזשתה דר חלק אורח חיים סימן מ"ה מוזאכירה כרדה בודים: (שם)

טו) **פיסר** בגהי כי דוואזדה סאלה ויך רוזה שודה באשד. ודוכתר בגהי כי יאזדה סאלה ויך רוזה שודה באשד. אגר מעניי נדר ושבועה רא מידאניסתה באשנד כי דר נאמי כי אן הא נדר כרדה שבועה כורדה באשנד. אן הא הם אגר נדר יא שבועה אז דהן בוראוורדה באשנד. לאזים הסת כי התרה כוננד: (שם)

דיני הפרת האב לבתו והבעל לאשתו

סימן מ'

א) **דרך** תורתנו הקדושה דר אויי פרשת מטות פרמודסת כי נדר אזאני

דוכתרי בי שוהרי רסידה נא שודגי רא פדרש באטיל כונד. ויא מוסתקים כרדה מאנד. אמא נדר אזאני זני שוהר דאשתגי רא שוהרש באטיל מי כונד. ויא מוסתקים כרדה מי מאנד. אין רא אכתייארש דר פדר ודר שוהר דאדה שודסת. ואין באטיל כרדן יעני התרה כרדן ניסת. אמא אצלי המון נדרי דוכתר וזן רא באטיל מיכונד. זירא דוכתר רא האלא הנוז אכתייארש בדסתי כודש ניסת. אמא בדסתי פדרש הסת. ניז זן רא הם רוכסד ואכתייארש בדסתי כודש ניסת. אמא בדסתי שוהרש הסת:

ב) **דוכתר** נאם סה פצל דארד. קטנה. נערה. בוגרת. תא דר סנגי דוואזדה סאלה ויך רוזה שודנש רא ויי קטנה נאם דארד. ואז דוואזדה סאלה ויך רוזה תא דוואזדה נים סאלה שודנש רא נערה נאם דארד יעני שש מאה נערה מי אסתד. ואז דוואזדה ונים סאלגי באון גאניב בוגרת נאם דארד. יעני בלאגת רסידגי. ואכנון תא מאדאמי כי המין דוכתר קטנה באשד ונערה באשד. נדר אן רא פדר באטיל מיכונד. ובעד בוגרת כי שוד דיגר פדר נדרי אן רא באטיל כרדה נמי תואנד. זירא כי אן דוכתר כביר שוד ואכתייארש דר כודש שוד. והמין קטנה ונערה רא הם כי פדר באטיל מיכונד. בשרטי הנוז שוהר נכרדה באשד. ואגר שוהר כרדה באשד. הר גנדי קטנה ונערה באשד הם כי. ויי רא שוהרש באטיל מיכונד. ונה פדרש: (יו"ד סי' רל"ד)

ג) **שוהר** נדרי זני כוד רא אז רוזי חופה כרדנש תא מאדאמי עומרי כי המין זן זני או באשד באטיל כרדה מיתואנד. ואגר סר דאדה גם דיהד. גם כי דר דסתי זעיפה דראמד אנגה דיגר שוהרש באטיל כרדה נמי תואנד: (שם)

ד) **באהי** פדר ובאהי שוהר. נדר אזאני דוכתר יא זן רא באטיל כרדה נמי תואנד. אמא בם דר המון רוזי כי נדר כרדני אן הא רא שונידה באשנד. ונה דר פגא ופרדא. בינא בר אין אגר דר שב שונידה באשד. כולי המון שב ופגיש יך רוז חיסאב הסת. דר גומלהי המון שב והמון רוז דר כדאם סאעתי כאהד באטיל כרדה מיתואנד. ואמא אגר דר רוזאנה קריבי נמאזי שאם הם שונוד. דפעתן באטיל כונד דורוסת הסת. ובעד כי אגר רוז תאריך שוד דיגר באטיל כרדה נמי תואנד. זירא פירוזי דיגר דאכיל שוד. ואין ביום שמעו נאם דארד: (שם)

ואגר

ה) **ואגר** רפתו המין פדר יא שווהר נדר אזאני דוכתר יא זן רא דר המין רוז שונידנד. והרגיז גב נזדה כאמוש אסתאדנד. יעני נה מותר ליך גופתנד. ונה קיים ליך גופתנד. הר גנדי כי דירי המין פדר יא שוהר דר באטיל כרדן באשד. ואמא דם אסתאדה כאמוש אסתאדן שאן מטלב המין באשד כי במתר המין דוכתר יא זן רא עזאב דיהים כי דו בארה אין נא מעקול רא נכונד מי גופתה באשנד הם כי. המון רוזי שונידן שאן כי גוזשת ובאטיל נא כרדה מאנדנד. דיגר הרגיז באטיל כרדה נמי תוואננד. זירא כי תורה ביום שמעו גופתסת. ליכין אגר המין פדר יא המין שווהר רא דם איסתאדן שאן אז סבבי נאדאני באשד. יעני דין ושריעת רא נדאניסתה באשנד כי. נדר דוכתר רא פדר באטיל מי כרדסת. יא נדר זן רא שווהר באטיל מיכרדסת. ובעד פגא פרדא אין שריעת רא פהמידה יאד גירפתה באשנד. דר אין אגר דר המון רוזי המין שריעת רא יאד גירפתנש אמדה מופר ליך גופתה באטיל כונד דורוסת הסת. זירא כי או המין דין ושריעת רא אמרוז יאד גירפת. והמין ביום שמעו חיסאב הסת. והמון רוז תא נמאזי שאם רא באטיל כונד מי תוואנד:

ו) **נדר** זן יא דוכתר רא באטיל כרדנש אין תקריר מי באשד. דר אן סה כרת מיגוייד מופר ליך. מופר ליך. אז בראיי אחתיאג כרדני סוכן סה כרת באיד גוייד. ואגר רפתו סה כרת נה גופת אמא יך כרת גופתה באשד הם כי דורוסת הסת ובאטיל מי שוד. ניז אנגונין אגר אן נדר רא מוסתקים כרדני באשד באיד סה כרת קיים ליך גוייד. ואגר יך כרת גופתה באשד הם דורוסת הסת ומוסתקים מישווד. ולאזים מישווד כי נדר כוד רא בגא אוורד. ואגר אן פדר יא אן שווהר יך באר קיים ליך גופתה מוסתקים כרדה באשנד דיגר באו הרגיז מופר ליך גופתה באטיל כרדה נמי תוואננד. זירא כי גוזשתה יך באר מוסתקים שוד: (שם)

ז) **דר** תורה איית אמדסת כל נדר וכל שבועת אסר לענות נפש. יעני שווהר באטיל כרדה מיתוואנד בם המון נדר ושבועהי כי עינוי נפש. יעני רנגידני גאן. גון מיסלי כי נדר כרדה באשד אין גיז רא מיכורם יא נמי כורם. אין ליבאס ואין תכשיטין רא מיפושם יא נמי פושם.

דר כאנהי פלאני מירווים יא נמי רווים. דר המין טריקה נדר הא שווהר רוכצדי באטיל כרדן דארד. ואמא אגר עינוי נפש נבאשד. גון מיסלי כי מסלן מן דר גאווי תו כאה וויים נמי דיהם. אין טריקה נדר הא רא שווהר באטיל כרדה נמי תוואנד. זירא כי עינוי נפש ניסת: (שם)

ח) פסוק דר תורה גופתסת דר אוולי פרשת מטות זה הדבר אשר צוה ה'. יעני מיעוט כרדסת כי באייד דר המין זובאן גופתה באטיל כונד. דר עיבארתי מופר ליך. ואגר מותר ליך יא שרוי ליך גוייד ויי ביכאר הסת באטיל נמי שווד. וניז אגר דר הר לפז הם המין מופר ליך רא תפסירש רא גוייד מסלן באטיל באשד בתו גוייד דורוסת הסת. יא אין כי אין נדר כרדגית בי כאר הסת והיג פוג הסת גוייד הם דורוסת מי באשד ובאטיל מי שווד. ואמא אגר דר או גוייד כי מן נמי כאהם תו נדר כוני. יא אינגא נדר ניסת גוייד. דר אין טריק סוכן קטי באטיל נמי שווד. ניז אינגונין אגר המין נדרי זנש רא מוסתקים כרדני באשד. באייד דר המין זובאני קיים ליך גוייד. ויא מוסתקים בתו גוייד: (שם)

ט) שווהרי כי זנש נדר כרד יא שבועה כורד מסלן פלאן גיז רא מיכורם יא נמי כורם גופת. ושווהר דר דילש וודר כאהישש המין שוד כי המין רא באטיל כונד. אמא דר זובאן גארי כרדה מופר ליך נגופת וליכין סהבאן זדה באו גופת כי גיר כור. יא נכור. אין הם דורוסת הסת ובטיל מי שווד. זירא כי אעתיבאר דילי שווהר הסת. דר דילש כי באטיל כרדני שוד. הר נגדי מופר ליך נגופתה באשד הם דורוסת הסת: (שם)

י) ודף אין דין ושריעתי הפרת נדרים. המה שווהר הא עאמיל ניסתנד בעזי הא אין דין ושריעת הא רא מידאננד. ובעזי הא נגז נמי דאננד. ביהתר המין כי הר שווהרי נדר אזאני זן רא פהמד. דפעתן המון רוז דר פגא נא מאנדה מופר ליך גופתה באטיל כונד. ובעד אז יגאן חכם אמדה פורסד כי. זנם המתור נדר כרדה בוד. ומן באו מופר ליך גופתה באטיל כרדם. המין באטיל כרדני מן דורוסת הסת. ויא נא דורוסת הסת. שומא שריעתש רא במן חאלי כוניד. ובעד אן חכם דר או מיגוייד כי כוב ונגז כרדי באטיל שוד. ויא אין שריעת רא נדאניסתי דר אין נדר אין טריקה באטיל כרדנת נפע נדארד.

המין טריקה כונגד כאטיר גמע מישוונד. ותבוא עליו ברכת טוב: (שם)

הלכות כבוד אב ואם סימן מ"א.

א) **דר** באבתי פדרו מאדר רא עיזת וחורמת כרדן. ואז פדרו מאדר תרסידן. תורה הקדושה דר גנד גאי גשתה תעין כרדה נויסתסת ואין מצות עשה הסת כי שכר ומוזדש דר פישש תייאר נויסתה אמדסת. דרין סבב באייד אדם דר אין מצוה גי מיקדאר וגי מיקדאר בר הזר באשד. ואין רא סהל נדאנד: (יור"ד סי' ר"מ)

ב) **איש** אמו ואביו תיראו כי דר תורה גופתה שודסת. יעני אז פדרו מאדר תרס. ואין תרס דר אין תקריר מיבאשד. מסכן אגר פדר יך גאיי מוקרר מי נישסתגי דאשתה באשד. כאהי דר בית הכנסת ובית המדרש. וכאהי דר מגלים וחוגרהו דוכאני סוודא גרי וכאהי דר סרי דסתרכאני כאנהי כודש. באייד פיסר דר המון גאי ומוקאמי פדר נשינד. כאהי דר פישי נזרי פדר. וכאהי דר פושתי פדר. דר אן מוקאם נישסתן אסור הסת. זירא כי אין איסור אז תורה הסת: (שם)

ג) **פדר** בהמראהי כסי אגר דר יך סוכן כחס כרדה אסתאדה באשד. פיסר אמדה דר מייאני שאן צוחה כרדה תגריבה מיכרדגי נשווד. ואגר יעני סוכני פדרם מעקול מי נמאייד גופתן הם דורוסת ניסת. ואלל כוסוס כי סוכני פדר רא פיסר דר פישי נזרי פדר אמדה וייראן כרדן אסור הסת. כאהי כי כודי המין פיסר בהמראהי פדר דר יך סוכן בחס מיכרדה באשד. וכאהי כי פדר קטי דיגר כם בחס כרדה איסתאדה באשד ואן פיסר אגר אמדה דר המון אדם גוייד כי סוכני שומא אז סוכני פדרם מעקול תר מי נמאייד אסור הסת. וגיז נאמי פדר רא דר דהאן גיריפתה נאם בורדן מסכן אברהם יא יצחק גופתן אסור הסת. באייד פדרם גוייד. יא מור אבי. אבא מארי. אדוני אבי גופתה גב זנד. ואין שריעת באהי דר זנדוגאני פדר וכאהי בעד אז מורדני פדר באשד הם כי לאזים נאמי פדר רא נאם בורדה אבא מארי מור אבי גוייד: (שם)

ד) **וליבין** אגר פיסר דר כתי יא חוגתי נאמי כוד רא נוישתני שווד. דר אין נאמי כודש ונאמי פדרש רא נויסד דורוסת הסת. זירא דר אין באבתי נויסתן מיסרי דר זובאן גב זדן חיסאב גיסת. ובא וגודי המין הם אגר נאמי פיסר יצחק באשד. ונאמי פדרש אברהם באשד. דר המין הם אגר בן לאדוני אבי אברהם גופתה נויסד אז המה ביהתר וליבין אגר דר כודי פדרש כת נויסתה פירסאנדני באשד. באייד נאמי פדרש רא נברד. אמא עטרת ראשי מור אבי גופתה נויסד. וניז אגר דר אדמי דיגר כת נויסתה פירסאנדני באשד כי דר פדרם אין תור גוי. יא המין כת רא דר פדרם סופאר. לאזים כי דר המין הם מור אבי פלוני גופתה נויסד. וניז דר דפתרש הם אגר נויסתני שווד. יא דר יך כיתאבי חיבור פרדגיש נאמש רא נויסתני שווד לאזים המין טריקה יצחק בן לאדוני אבי אברהם גופתה נויסד: (שם)

ה) **גיז** המין שריעתי נאם בורדן ונאם נוישתן גי תקרירי כי דר פדר גופתים. ניז דר מאדר הם שריעת המין. באייד דר הר וקתי נאם בורדן ונאם נוישתן. מרת אמי. יא אמי מורתי גוייד: (בן איש חי)

ו) **אז** פדרו מאדר תרסידן חדי אן תא כוגא ותא גי קדר הסת. חדי אן תא מעייארי כי. פיסר ליבאס האיי פושידני וכוד רא זינת דאדה ארסתה בררדני. דר יך מגליסי מייאנהי גמאעת דר פיש גהי מגלים גושתה נישסתה באשד. ופדרש יא מאדרש אמדה. אגר ליבאס האיי או רא דראנדן. ואורא דר סרו כייש מושת זדנד. ודר רוייש תוף כרדה. או רא בי אברוי ובי עיזת כרדנד. דר המין קדר הם באייד אן פיסר סרי כוד רא באלא כרדה דר פדרו מאדר גב גוואב נדיהד. וכאמוש אסתד. ואז אן הא גילה נכונד. אמא גילה רא אז כודא כונד. ואז כודא תרסד. כי כודא ונד המין טריקה באו פרמודסת. איש אמו ואביו תיראו גופתסת: (שם)

ז) **עיזתי** פדרו מאדר גי תקריר הסת. עיזת כרדן המין כי. פדרו מאדר רא. מיכוראנד. ומי נושאנד. ומי פושאנד. ואז דסתשאן גיריפתה ראה מירוואנד. מסכן דר כדאם גאיי כי רפתני באשנד בורדה מי מאנד. ובאז אמדני שונד אוורדה מי מאנד. ואגר פדרו מאדר כם

ביזאעת באשנד. ואו הר גיזי כי דר אן הא מי דאדני באשד. דר סבר פנים יפות דר כוש וקתי וכורסנדי וגיהרהי שוכופתה קטי דיהד. זירא אין כי. אגר יעני דר הר רוז גושתו מורק האיי פרביה והמה נאזו ניעמתי דונייא רא דר פדרו מאדר דיהד. ואמא אגר דר כורסנדי וגיהרהי שוכופתה נדיהד. אן פיסר גרימה מיכשד. ואגר דר כורסנדי וריזאיי וגהרהי שוכופתה דיהד מוזדי או דר דו דונייא פראוואן ובי חד מיבאשד : (שם)

ח) נ״ז אינגונין דר הפך. אגר פדרש מסלן דר אסייא אס מיכרדגי בוד. ואז אין באז יך כארי זורי דיגר רא מיכאסת כונד. ופיסר אמדה אגר פדר רא מנע כרדה גוייד כי. אין כארי זור מיכונם גופתגי תאן רא מן שומא רא נמי מאנם. והמין אם כרדני אסייא דר שומא ביהתר הסת. ודר פדר מקצדש וכוונהש דר נפע וניכיי פדר בודן רא נישאן דיהד. ואן פדר דר המין אם כרדני אסייא ראזי שודה כורסנד שוד. אן פיסר אהלי עולם הבא מיבאשד : (שם בהגהה)

ט) פדר ומאדר רא כיזמתי שאן רא באייד כונד. גון מיסלי כי כזמת גאר כזמתי כוגהינש רא מיכרדגי בארין. גי טריקהי כי כיזמת גאר בארי וזבין רא אז דסתי כוגהין גיריפתה כודש מי בררארד. המגונין כונד. ויא מכלן ליבאס וכפש ומחסי פושאנדן וכשאנדן. אב דראוורדה נטילה כונאנדן. דר חמאם בורדה שוסתן. גמיעי המין טריק כאר האיי כיזמת גאר דר כוגהין מי כרדגי הא רא. פרז הסת כי פיסר דר פדרו מאדר כונד : (שם)

י) והמין הסת כי דר באזא גופתים פיסר פדרו מאדר רא מיכוראנד ומי נושאנד. אין אז מאל ופולי כודי פדרו מאדר. ליכין אגר פדר ומאדר בי גארה באשנד. והיג נוואי נדאשתה באשנד. ואן פיסר דארם באשד וקתש כוש באשד. ודר פדרו מאדר ניגאה נמי כרדה באשד. לאזים הסת כי בית דין אן פיסר רא דר תוורש נא מאנדה בזורי דר כליש דין כונד כי פדרו מאדרש רא כוראנדה פושאנד. גון מוואפיקי קוות ואחוואלש. ליכין אגר כודי המון פיסר הם בי גארה וכם ביזאעת באשד. קוותי אין הא רא כוראנדה פושאנדן נדאשתה באשד. או אז שריעת ואגיב ניסת כי דר בדר גשתה גדאיי כרדה אין הא רא מיכוראנדה ומי

פושאנדה

פושאנדה באשד. אמא תנו בדנו גסדי כוד רא דר אן הא סביל כרדה כזמתי שאן רא כונד כיפאית הסת, הר גנדי כי אז כארו בארי כודש מאנדה באטיל מי שודה באשד הם. בשרטי כי המון רוזה אווקאת בראיי כודש דאשתה באשד. ליכין אגר אז בראיי המון רוזי כודש אווקאתי נדאשתה באשד. ואו המון רוז מהנת כרדה דר כודש וזנו פרזנדש אווקאת גוזרי מי כרדה באשד. דר אין או ואגיב ניסת כי אז כארי כוד באטיל שודה גמי פדרו מאדר רא מי כורדה באשד: (שם)

יח) **פדרי** כי גנד פיסר דאשתה באשד. ואן פדר ביגארה באשד. בית דין רא לאזים הסת כי אווקאתי פדרו מאדר רא דר כלהי פיסראן אנדאז כונד. מוואפיקי קוותי שאן ואחוואלי שאן. ואגר אז אן פיסראן בעזי שאן עשירים באשנד, ובעזי שאן עניים באשנד. לאזים אין רא בתנהא דר כלהי המון עשירים פרתאוונד. ונה דר עניים: (שם)

יט) **פיסר** רא ואגיב ופרז הסת כי אז פישי פדר ומאדר אז גאיי כוד כיסתה עיזת כונד. ואגר פיסר תלמיד חכם באשד. ואן פדר דר פישי פיסר תעלים גירפתה שאגירד שודה באשד. לאזים המין כי הם פיסר אז פישי פדר כיסתה עיזת כונד. והם פדר אז פישי פיסר כיסתה עיזת כונד. ואגר רפתו פיסר דר פדרש מהיקה כונד ואז פישש כיסתן נמאנד. אכתייאר דארד. ניז אגר פיסר דר המין פדר הר גנדי אוסתאד הם שודה באשד. ובא וגודי המין כיזמתי פדרש רא מי כונם גוייד אכתייאר דארד. ואין הם דר פינהאני ונה דר רויי ראסת. ליכין אגר דר שהרי כוד באשנד. והמה אדמי אהלי שהר מי דאניסתה באשנד כי אין פדרי או הסת. דר אין אגר רויי ראסת הם כזמתי פדרש רא כונד אכתייאר דארד. ועיזתי תורהי או כאר נמי שווד. גון כי המה אין הא רא מישינאסנד: (שם)

יג) **פיסרי** כי פדרי כוד רא עיזת כרדה אז גאייש כיסתה באשד. וכודי אן פיסר לאזים באשד כי בירון בורואמדה רפתני באשד. המין כיסתגיש קטי בורואמדה בירון גרווד. אמא אז און דר פדר כיסתגיש יך באר דר גאייש נישינד. ובעד אז סרי נוו כיסתה בירון בוראייד. מקצד המין כי או רא דר עיזתי פדר כיסתנש עייאן ומעלום שווד. וליכין אגר בסיאר זלור וקוגאריש דאשתה באשד. כאהי בראיי פיש אב כרדן וכאהי

בְּרָאִיְ חָאגַת כַּרְדַן בָּאשַׁד. הַמוּן כֵּיסְתַּגֵיש קַטִי אַגַר בַּרָאיַד דוּרוּסְת הַסְת. זֵירָא כִּי חָאגַת וְפֵיש אָב רָא הַרְגִיז תַּאֲכִיר כַּרְדַה דַּרַנְג דָאדַן כּוּב נֵיסְת. וְאָסוּר הַסְת. זֵירָא כִּי דַר תוֹרָה בַּל תְּשַׁקְּצוּ גּוּפְתַסְת : (שם)

דיני עד היכן כבוד אם ואם סי' מ"ב

א) **תָא** פַּדְאם חַד רָא פִּיסַר דַר עִיזַתִי פַּדַר וְמָאדַר וָאגִיב הַסְת. תָא חַדֵי כִּי הַמִין פַּדַר יָא מָאדַר אָמַדַה יַךְ חַמְיָאן תִילָאהִי הַמִין פִּיסַר רָא אַז אוֹ גִירִיפְתַה אַגַר דַר דַרְיָיא פַּרְתָאוּנְד הַם. בָּאיַיד פִּיסַר דַר אִין הָא נִיגָאה כַּרְדַה אִיזָא וְכִיגָאלַת נַדִיהַד. וְדַר אִין הָא דַר אִין כָּארִי כַּרְדַנִי שָׁאן כַּשַׁם גִירִיפְתַה נַגוֹייד כִּי גְרָא אִין טַרִיקָה כַּרְדִיתָאן. אַמָא דַם בְּכוּד אִסְתָאדַה בָּאמוּשׁ אִיסְתַד. וְחוּכְּמֵי תוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה רָא דַר כוּד קַבּוּל כּוּנַד. וְאִין הַם דָוְקָא בְּשַׁרְטֵי כִּי גוּזַשְׁתַה הַמִין הָא אָן חַמְיָאן רָא דַר דַרְיָיא פַּרְתָאפְתַה בָּאשַׁנְד. וְאַגַר הַנוּז נַפַּרְתָאפְתַה בָּאשַׁנְד. מֵי תַוָאנַד פִּיסַר כִּי אָן הָא מָאנֵיע כַּרְדַה אַז דַסְתְשָׁאן גִירַד וְפַרְתָאפְתַן נַמָאנַד : (יור"ד סי' ר"מ)

ב) **פַּרְזַנְד** וָאגִיב הַסְת כִּי פַּדַרוּ מָאדַרִי כוּד רָא אַגַר יַעְנֵי בַּעְד אַז מוּרְדַנִי שָׁאן הַם עִיזַת כּוּנַד. בְּאִין תַקְרִיר. אַגַר מוּרְדַנִי פַּדַר יָא מָאדַר רָא הַנוּז דְוָואזְדַה מָאהִי כָּמִיל נַשוּדַה בָּאשַׁד. אַגַר אָן הָא רָא נָאם בוּרְדַנִי שַׁוַד. לָאזִים' כִּי הֲרֵינִי כַּפָּרַת מִשְׁכָּבוֹ גּוֹייד יַעְנֵי תַצַדוּקִי אַרְוָואחִי שָׁאן שַׁוַם גּוֹייד. לֵיכִין בַּעְד אַז דְוָואזְדַה מָאה אַגַר נָאם בוּרְדַנִי שַׁוַד בָּאיַיד זִכְרוֹ לְחַיֵי הָעוֹלָם הַבָּא גוֹייד. יָא זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה גּוֹייד. יַעְנֵי כּוּדָא רַחְמַת כּוּנַד פַּדַרַם רָא יָא מָאדַרַם רָא גּוּפְתַה נָאם בַּרַד. יָא עָלָיו הַשָׁלוֹם פַּדַרַם גוֹייד : (שם)

ג) **שַׁבְּסֵי** רָא כִּי פַּדַרַשׁ יָא מָאדַרַשׁ רָא עַקְל שָׁאן רַבוּדַה שוּדַה בָּאשַׁד. מַסְכַּן וַסְוָואס יָא כַוָאס נַמָא שוּדַה בָּאשַׁנְד. אָן פִּיסַר בָּאיַיד דַר רַהִי הַמוּן הָא רַוַויַה כַּרְדַה סָאזִישׁ כּוּנַד. תָא כִּי כּוּדָא וַנְד רַחְם כּוּרַד וְרְפוּאָה יָאבַנְד. וְאַגַר רוּז בְּרוּז בַּתַר שַׁוַנְד. וְאָן פִּיסַר טָאקַת אָוְורְדַה דִידַה נַתַוָאנַד. אוֹ אָן הָא רָא דַר דִיגַר כַּסֵי פַּרְמָאיְישׁ כַּרְדַה סוּפָּארַד. וְכוּדַשׁ בוּרָאמַדַה רַוַד פָּטוּר הַסְת : (שם)

ד) **פיסרי** כי פדרש רא דיד כי יך כארי אז שריעת בירון רא כרדה אסתאדסת. ואז סובני תורה גוזשתה אסתאדסת. או דר רויי פדר אסתאדה נגוייד כי אין כארתאן ביגא הסת. ואז שריעתי תורה גוזשתיד. אמא אין טריקה גוייד. פדרם. דר תורה אין ואין נויסתה אמדסת. יעני כודש רא גון מיסלי יך סוואל מיכרדגי בארין סאזד. ונה גון מיסלי בר חזר מיפרמודגי. ובעד אן פדר כוד אז כוד מיפהמד. ואיזא נמי כשד. גיז אגר יעני פדר יגאן מעניי תורה רא גלט כרדה נא דורוסת מעני דאדה איסתאדה באשד. פיסר פדר רא גלט זדה נגוייד אין תור נגוייד. ואין מעניי שומא גלט הסת. זירא כי פדר איזא וכינאלת מי כשד. ודר אן פיסר עון מישווד. אמא דר המין הם יך רהי קטי דר טריקי סוכן גוייד כי הרגיז פדר איזא נא כשידה כוד אז כוד פהמד. ואגר פדרש עמאם ועם הארין באשד. ואן פיסר דיד כי פדרש אז סובני תורה גוזשתה אסתאדסת. דר פדר גוייד כי. פדרם. יך רוז יך אדם המין טריקה כארי שומא כרדגי בארין כרד. ופלאני חכם או רא מנע כרד. כי אין כאר נכון אסור הסת גופת. ובעד אן פדר כוד אז כוד מי פהמד כי אין כארי כרדגיש אסור בודסת : (שם)

ה) **פדרי** כי פיסר רא יך כאר פרמוד. ואן פיסר רא דר פישש יך כארי מצוהי זרור בוד. גון מיסלי יך מורדה רא קבורה כרדן ויא לוייה כרדן. ואגר או דר כארי פדרש פרמודגי משגול שווד. אן מצוה בי כם מי מאנד. אין רא אן פיסר בינד כי אגר המין קבורה כרדני מורדה ולוייה בי או הם דר חאלתי דיגראן קטי מישודה באשד כו. אן פיסר המון כזמתי פדר פרמודגי רא כונד. ואגר בינד כי אן מצוה בי או נמי שודה באשד, כארי פדר רא מאנדה דר המון כארי מצוה רווד דורוסת הסת. וליכין אגר המין כארי מצוה רא אבתידא כרדה באשד והנוז תמאם נכרדה באשד ופדר אמדה או רא כזמתי פרמאייד. או אול המון מצוהי אבתידא כרדגיש רא תמאם כונד. ובעד כארי פדר פרמודגי רא כונד ; (שם)

ו) **פיסרי** רא כי פדר פרמוד במן יך כאסה אב בייאר כי נושם. וגיז מאדרש הם פרמוד במן יך כאסה אב בייאר כי נושם. אן פיסר באייד אול דר פדר המון אב רא בייארד. פדר מוקדם הסת. זירא

כי

כי כודי מאדרש הם דר כיזמתי שוהר ואגיב הסת. ליכין אגר מאדרש אז פדרש גט גירפתה סר דאדה שודגי באשד. אנגה עיזתי הרדויישאן בראבר מי באשד. דר הר כדאב שאן מוקדם אב רא בייארד אכתייאר דארד. אין דין דר וכתי כי הרדויי המין פדרו מאדר זנדה בר חייאת בודן. ואמא אגר פדרי דר זינדוגאני כוד דר פיסרש יך כארי רא פרמודה באשד. ואן פיסר הנוז כיזמתי פרמודגי פדרש נא כרדה אן פדר מורדה באשד. ומאדרי או אמדה ניז באו יך כארי וכזמתי רא פרמודה באשד. דר אין באבת כארי מאדרש מוקדם הסת. באייד אוול כזמתי מאדר פרמודגי רא כונד. זירא כי עיזתי זנדה אז מורדה אפזל הסת: (שם)

ז) פדרי כי דר פיסר גופת אז מצוהי תורה גוזר. כאהי אז מצות עשה. וכאהי אז מצות לא תעשה. וכאהי אז יגאן מצוהי דרבנן. פיסר באייד דר אין באבת דר סוכני פדר נדראייד. ואין סוכן רא קבול נכונד. ודר אין סבב אגר פדר דר פיסר גוייד כי תו דר פלאני אדמי גנגי בודגית הרגיז גב נזן ואשתי נשאו. ואן פיסר שלומי ואשתי שודן רא מי כאסתה באשד. דר אין באבת הם דר סוכני פדר נדראייד ושלומי כרדה אשתי שווד. ניז אנגונין אגר פדרי דר פיסרש חוכום כונד כי תו המין זנת רא גט דאדה סר דיה. דר אין הם בסוכני פדר נדראייד. וניז אנגונין פיסרי כי נייתי ארץ ישראל רפתן כרדה באשד. ופדרש דר או חוכם כרדה נראוו גוייד. דר אין הם בסוכני פדר נדראייד. נייתש רא בגא רסאנד. ניז אגר פדר אורא גוייד כי בהמראהי פלאני קטי תו תורה נכאן. דר אין הם בסוכני פדר נדראייד. ליכין אגר פדר דר סוכנש טעמי מועיין דיהד וגוייד כי אין אדמי תו בהמראייש תורה מיכאנדגי כד באר הסת. יא אפיקורוס הסת. ומן מיתרסם כי תו אז פיעלי או ואז כירדארי או יאד נגירי. ואו תורא אזירה נבוראדד. דר אין קביל באשד דר סוכני פדר אגר דראייד דורוסת: (שם)

ח) דרך כיבוד אב ואם כאהי פיסר. וכאהי דוכתר בראבר ואגיב הסתנד. הר שריעת וטריקהי כי דר פיסר גופתים. דר דוכתר הם המגונין ואגיב הסת כי אז פדרו מאדר תרסידה עיזתי אן הא רא בגא רסאנד. ליכין דוכתרי שווהר כרדה באשד גנד כאר האיי הסת. כי. אז דסתי זני שווהר דאר נמי ברייאייד. ואון טריקה מיסלי בי שווהר בודנש בארין כרדה נמי

תואנד. זירא כי או זירי דסת וחוכמי שוהר הסת. בינא ברין אז המון כאר הא פטור הסת. תא מאדאמי שוהר דאר באשד פטורה מיבאשד. ליכין אגר ביוה שודה באשד. יא שוהרש אן רא סר דאדה באשד. באז דר המון עיזתי פדר ומאדר מיסלי דוכתר בודנש בארין ואגיב מישוד כי עיזתי אן הא רא בגא ראנד : (שם)

ט) דרך פדר הם אסור הסת כי אגר ביסיאר באר רא דר פיסרי כוד וזבין כרדה דר הר גב ודר הר סוכן גקידה אן פיסר רא ביזאר מיכרדה באשד. זירא כי אגר דר הר באבת ביסייאר הם פדר גקיש שודה דר פיסר דיקת כרדה נגג כרדן גירד. ובעד אכיר כי דר גאני פיסר רסד. דר רויי פדר דראמדה לגד מיזנד. ואז אין פיש פא ור פא מישוד. בינא ברין אגר פיסר דר פדר גיתו יגאן כארי נא מעקול רא כונד. אן פדר דר סוכני מולאיים או רא נסיחת דיהד. ודר או גוזראיי כרדה מחילה כונד. אב שמחל על כבודו כבודו מחול. בשרטי כי אן פיסר פדר רא חקארת ודושנאם נדאדה באשד ועזאב נדאדה באשד. ואגר פיסר פדרש רא זדה באשד. יא חקארת ודושנאם כרדה באשד. דר אין אגר הזאר באר פדר מחילה כונד הם כי מחילה נמי שוד. והר פיסרי כי פדרש רא בארי דאדה חקארת ודושנאם כונד. כאהי דר סוכני מועיין קטי. וכאהי דר רמז ואישארת קטי באשד הם. או ארור מפי הגבורה הסת. יעני לענת כרדהי כודא ונד מיבאשד. זירא פסוק גופתסת ארור מקלה אביו ואמו : (שם)

י) אגר מאדר דר פיסרי כוד יגאן כארי רא פרמודה באשד. ופדרש אמדה אז פיסר פורסידה גוייד כי אין כאר רא דר תו כי פרמוד. ואן פיסר מי דאניסתה באשד כי אגר מאדרם במן פרמוד גוייד. אן פדר כשם גיריפתה מאדרי או רא כארי וחקארת מי דאדה באשד. הרגיז אין רא אן פיסר דר פדר נגוייד כי מאדרם במן פרמוד. זירא כי אן פיסר סבב שודה מאביינין זן ושוהר גובאר מי אנדאזד : (שם)

יא) גי טריקהי פיסר דר עיזתי פדרו מאדרי כוד ואגיב הסת גיז אנגונין פלנגי מאדרש רא. ויא מאדרי אונה רא הם לאזים כי עיזת כונד. תא מאדאמי כי פדר זנדה בודן רא. ואינגונין אגר מאדרש שוהרי דיגר כרדה באשד. או לאזים הסת כי שוהרי מאדר רא הם עיזת כונד. הר

גנדי

גנדי כי המין מאדר אז שוהר גם גיריפתה שוהרי דיגר כרדה באשד. ואגר אן פיסר שוהרי מאדר רא עזת כרדני שוד. ופדרי כודש דר אן פיסר קהר גיריפתה ראזי נבאשד הם כי. לאזים שוהרי מאדרש רא עזת כונד. תא מאדאמי מאדרש זנדה בר חייאת בודן רא. זירא כי אין סוכן הא המה דר תורתנו הקדושה אישארת כרדה שודגי הסת. גון כי פסוק גופתסת. כבד את אביך ואת אמך. המין את הא זייאדי הסת את לרבות אשת אביך. ואת לרבות בעל אמך: (שם)

יב) ניז אינגונין ואגיב הסת אדם כי אפהי כלאני כוד רא עזת כונד באהי כי המין אפהי ואיידה אז פדרו מאדרש באשד. ובאהי אז פדר יכי ואז מאדר גודא. ובאהי אז מאדר יכי ואז פדר גודא באשד. ואגר יעני אדם כודש תלמיד חכם באשד. ואפיש און קדר תלמיד חכם נבאשד הם כי באייד עזת כונד: (שם)

יג) ואז רויי טריקתי דרך ארץ דונייא. בירדארי כורד נאם אפהי אז כוד כלאן רא באייד עזת כונד. ניז אפהי כלאני כוד רא הם לאזים כי עזת כונד. ניז דאמאת אן פדר ערוס ומאדר ערוסי כוד רא. ופיזין אן פדר שוי ומאדר שו רא לאזים גון פדרו מאדרי כוד דאניסתה עזת כונד. ניז נוירה, באבא וביבי כוד רא הם באהי אז טרפי פדריש בודגי. ובאהי אז טרפי מאדריש באשד. לאזים כי אן הא רא עזת כונד: (שם)

דיני כבוד רבו ותלמיד חכם סימן מ'.

א) הר שאגירד ואגיב הסת כי עזתי אוסתאדי כוד. ותרסי או רא אז עזת ותרסי פדרו מאדרש זייאדה תר בגא אוורד. זירא פדרו מאדר אדם רא דר חייאתי עולם הזה ארזאני כרדה הסתנד. וליכן אוסתאדי כי שאגירד רא תורה תעלים דאדה באשד. אורא דר חייאתי עולם הבא ארזאני מיכונד. בינא בר אין לאזים הסת כי שאגירד עזתי אוסתאד רא אז פדרו מאדר אפזון תר דאנד: (יור"ד סי' רמ"ב)

ב) הר שאגירדי כי דר אוסתאדי כוד עאצי שודה תיג כשד. גוייא כי דר כבייבו"ה שכינה עאצי שודה תיג כשידה באשד. והר שאגירדי דר אוסתאד גנג וגנגאל ומאגרא מיכונד. גוייא בהמראהי שכינה גנג כרדה באשד. והר שאגירדי אז דומבאלי אוסתאדי כוד גייבת ושיכאיית מי כונד. גוייא אז דומבאלי שכינה כרדה באשד. ניז הר שאגירדי כי אז דומבאלי אוסתאד וסווסהי בד כונד. גוייא דר שכינה וסווסהי בד כרדה באשד: (שם)

ג) דר אוסתאד תיג כשידן ג' נוע הסת. אין המון שכצי כי אז אוסתאדי כוד רוכסת וגוואב נא גיריפתה בתוורי כוד דר בית המדרש נישסתה דרש מי כרדה באשד. ויא בי רוכסתי אוסתאד או מלמד שודה דיגראן רא תעלים מי דאדה באשד. והנוז אוסתאדי או זנדה ובר חייאת באשד. ואו באלאיי דסתי אוסתאד דסת מאנדה באשד. והר גנדי אוסתאד דר שהרי דיגר ואו דר שהרי דיגר באשד הם כי דורוסת ניסת. תא אין כי באייד אוול אז אוסתאד רוכסד גירד. וליכן דר באבתי בחסו גוואבי תורה כאנדן ודין ושריעת. אגר אוסתאד דר פתווא יא דר פסק דין גלט כרדה באשד. ואן שאגירד דליל האיי צחיח יאפתה דר אוסתאד מונאזירה כרדה סוכני אוסתאד רא באטיל כונד. אכתייאר דארד ומותר הסת: (שם)

ד) שאגירדי רא כי אוסתאדש פתווא דיהנדה באשד. ואן אוסתאד דר או אוסתאדי תאמיל באשד כי יעני בישתרי עילמי יאד גיריפתגייש אז המין אוסתאד באשד. הר גנדי כי המין שאגירד דר וילאיית האיי דור רפתה פתווא דיהנדה שווד. דורוסת ניסת. תא כי אוול אז אוסתאדי כוד רוכסד וגוואב גירד: (שם)

ה) הראם הסת דר שאגירד כי אוסתאדי כאמילי כוד רא נאם גיריפתה מ"ו פלאני אגר גוייד. כאהי דר פישי נזרש וכאהי דר גאיבאנה. כאהי דר זנדוגאני אן אוסתאד. וכאהי בעד אז פרש. אמא לאזים אין כי רבי גוייד. יעני אוסתאדם כיפהם פלוני גופתה גב זנד: (שם)

ו) סלאמי שאגירד דר אוסתאד מי דאדני. באייד מיסלי סלאם דאדני דיגר אהלי עאלם בארין נבאשד. אמא באייד דר אוסתאדש

תעזים כרדה דר תרס ודר עזת קטי שלום עליך רבי גויד. ואגר אול
אוסתאד דר או סלאם דאדה באשד. או באיד דר גוואב גויד עליכם
שלום רבי ומורי : (שם)

ז) **אז** שאגירד לאזים גיסת כי או תפילין כוד רא אסתאדה דר פישי
נזרי אוסתאדש כשד. ויא דר מגליסי אמדה דר שפתי אוסתאד
מי נישסתה באשד. ניז דר עמידהי תפלה כאנדן דורוסת ניסת כי
שאגירד דר שפת האי אוסתאדש אמדה אסתאדה תפלה כאנד. נה
אז פישי אוסתאד. ונה אז עאקיבי אוסתאד. ואגר ראסת אסתאדגי
באשד נה נישינד. תא כי אוסתאד אורא נישין גופתה רוכסד דיהד. ואגר
אז פישי אוסתאד רפתני הם שוד. באיד אול רוכסד גירד ובעד רוד.
וניז דר וקתי אז פישי אוסתאד רפתנש נכונד כי עאקיבי פושתי כוד
רא דר אוסתאד כרדה מי בוראמדה באשד. אמא לאזים המין כי
רויי כוד רא אז אוסתאד נא גרדאנדה פושת נאכי רה רפתה בוראיד.
סוכני אוסתאד רא הרגיז נגרדאנד. דר הר באבתי אוסתאד דר או
גב זנד. כאהי דר סוכנאני תורה. וכאהי דר סוכנאני עאלמי. הרגיז
סוכני אוסתאד רא ויראן נכונד : (שם)

ח) **ניז** שאגירד רא לאזים הסת אגר אמדני אוסתאד רא אז דור בינד.
באיד אז גאיי כוד כיסתה דסת פיש גירפתה ראסת אסתד. תא
כי אוסתאד אז פישי או גוזשתה רוד. ואורא דידה נתואנד. ויא כי תא
אוסתאד גוזשתה דר מקאמשי נישינד. ובעד אן שאגירד דר גאיי כוד
נישינד. ואגר יעני אוסתאד סווארה באשד הם באיד שאגירד תא גוזשתה
רפתני אוסתאד רא ראסט אסתד. וניז אגר שאגירד סווארה אמדה
אסתאדה באשד. ואוסתאד דר או ואה כורד. לאזים כי אן שאגירד אז
מרכב פוראמדה פיאדה שודה אז פישי אוסתאדש גוזרד. וגמיעי כאר
האיי כי גוהאם דר מרזאיי כוד מיכונד. ניז שאגירד באיד ביזמתי אוסתאד
רא המון טריקה כונד : (שם)

ט) **שאגירד** אגר אוסתאדי כוד רא בינד כי אז שריעתי תורה
גוזשתה [illegible] באשד .
ואגר יעני אז איסור דרבנן, או דר רויי אוסתאד אסתאדה נגויד כי גלט
כרדיד. אמא דר אוסתאד גויד כי. אוסתאדם מאיאן רא שומא אין טריקה

תעלים

תְעָלִים דָאדַה בּוּדִיד. וְבַעד כוּדִי אוּסְתָאד מִיפַּהְמַד ׃ (שם)

דיני קימה והידור מפני שיבה וחכם

סימן מ"א.

א) דר תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה פָּסוּק מִצְוַת עֲשֵׂה פַּרְמוּדַסְת. מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וכו'. שֵׂיבָה רָא מַעְנֵייש הַמִין הַסְת כִּי אַדַמִי מוּי סְפֵּידִי הַפְּתָאד סָאלַה. זָקֵן רָא חֲכָמִים מַעְנֵי כַרְדַה גוּפְתִּין זֶה שֶׁקָּנָה חָכְמָה. יַעְנֵי אָדַמִי תַלְמִיד חָכָם. דַר הַר פַּרְזַנְדִי יִשְׂרָאֵל וָאגִיב הַסְת כִּי. אַז פֵּישִׁי מוּי סְפֵּיד אַז גָאיַיש כֵיזַד. הַר גַנְדִי כִּי אָן מוּי סְפֵּיד אַגַר עַם הָאָרֶץ בָּאשַׁד הַם. בָּאיַיד אוּרָא עִזַת כַּרְדַה אַז גָאיִי כוּד בְּעִיזַתִי אוּ כֵיזַד. בְּשַׁרְטֵי כִּי אָן מוּי סְפֵּידִי עַם הָאָרֶץ כוּדָא תַרְס בָּאשַׁד. אָדַמִי בְּרָאה בָּאשַׁד. וַאגַר אָן מוּי סְפֵּיד רָשָׁע בָּאשַׁד. אַז פֵּישִׁי אוּ בֵיסְתַן לָאזִים נֵיסְת. רָשָׁע גוּפְתַה כִּי רָא מִי גוּיַינְד. הַמוּן מוּי סַפֵּידִי כִּי הַר רוּזַה תְפִלָּה נַמֵי כָאנַד. וּתְפִילִין נַמֵי בַּנְדַד. הַמוּ דַר אִין בָּאבַת רָשָׁע כָאנְדַה מֵיאָיַד. דַר אִין טַרִיקַה מוּי סְפֵּיד תּוֹרָה פַּרְמוּדַגִי נֵיסְת כִּי אַז פֵּישִׁי אוּ בֵיסְתַה אוּרָא עִזַת כוּנַנַד ׃ (יור"ד סי' רמ"ד)

ב) וְדַר קַוְלִי הָרַב הָאר"י ז"ל אַגַר יַעְנֵי אַז פֵּישִׁי פִּירִי שַׁסְת סָאלַה הַם בָּאיַיד אָדַם אַז גָאיַיש כֵיזַד. וְאַז כִּיִי וָאגִיב מֵישַׁוַד אָדַם דַר בֵיסְתַן אַז פֵּישִׁי מוּי סְפֵּיד. אַז אָן זְמַאנֵי כִּי מוּי סְפֵּיד דַר דוּרוּנִי גָהָאר גַזִי הַמִין אָדַם אָמַדַה דָאכִיל שַׁוַד. אַנְגַה וָאגִיב מֵישַׁוַד אָדַם כִּי אַז פֵּישִׁי אוּ כֵיזַד. תָא כִּי אָן מוּי סְפֵּיד אַז פֵּישַׁשׁ גוּזַשְׁתַה רַפְתַן רָא. יָא תָא דַר גָאיִי כוּד רַפְתַה נִישַׁסְתַנַשׁ רָא ׃ (שם)

ג) וְאַגַר יַעְנֵי הַמִין מוּי סְפֵּיד כָאהֵי דַר בָּאלָאיִי מַרְכַּב. וְכָאהֵי דַר עָרָאבַה סַוָארַה בָּאשַׁד הַם כִּי בָּאיַיד אָדַם דַר עִזַתִי אוּ כֵיזַד. וְנִיז בַּר חַזַר בָּאשַׁד אָדַם. נַכוּנַד כִּי אַגַר יַגָאן מוּי סְפֵּיד רָא אַז דוּר אָמַדַה אַסְתָאדַנַשׁ רָא דִידַה. כוּד רָא דַר נָאדָאנִי אַנְדָאכְתַה גַשְׁמָאנִי כוּד פּוּשָׁאנְדַה אַז פֵּישִׁי אוּ נַמֵי בֵיסְתַה בָּאשַׁד. דַר אִין סַבַּב תּוֹרָה דַר אָכִירִי הַמִין פָּסוּק גוּפְתַסְת וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְיָ. כָּל דָּבָר הַמָּסוּר לַלֵּב נֶאֱמַר בּוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ. מַחְשָׁבָה

ואנדישה

ואנדישה האיי דורוני דילי אדמי זאר בדרגאהי כודא מעלום הסת, כודא
רא פיריב דאדה נמי תואנד. בינא ברין אני יי גופתסת : (שם)

ד) זקן זה שקנה חכמה. ואגיב הסת אדם כי אז פישי אדמי תלמיד חכם
הם ביזד. ואגר יעני המין תלמיד חכם בגה גואן באשד . ואן
מיכיסתגי דר סאל אז או כלאן באשד הם כי באיד דר עיזתי תורה באן
תלמיד חכם אז גאייש ביסתה עיזת כונד. גופתין דר זוהר הקדוש
ואי לון לאינון טפישין וכו'. ואי בחאלי אן נאדאן האיי כי ספרתורה רא
עיזת כרדה אז פישי ספר תורה מיכיזנד. אמא תלמיד חכם אז פששאן
גוזרד דר או נמי כיזנד. נמי דאננד כי תלמיד חכם אז ס"ת זייאד הסת.
זירא כי אגר המין תלמיד חכם אמדה תורה רא כאנדה מעניי אן רא דר
אהלי עאלם משהור נכונד. אן ס"ת יך פרגה פוסת דר סייאהי קטי
נויסתגי גיז מיבאשד. יאפת שוד כי ס"ת רא בעיזת כרדגי המין תלמיד
חכם בודסת. בינא בר אין עיזתי תלמיד חכם אז ס"ת הם אפזל תר
הסת : (זוהר)

ה) הר גנדי כי אדם סבקי תורה כאנדה אסתאדה באשד . יא נישסתה
זמירות ושמע ישראל כאנדה איסתאדה באשד הם כי. אגר בינד
תלמיד חכם יא מוי ספיד אמד. לאזים כי פסק כרדה אז גאיי כוד דר אן
הא ביזד. ניז הר גנדי כי המין תלמיד חכם יא אן מוי ספיד כור נא בינא
באשנד. ואו רא דידה נמי תואניסתה באשנד הם כי באיד אז פישי אן
הא ביזד. זירא כי הר גנדי אן הא נבינגד הם הקב"ה כודאיי אן הא דידה
אסתאדסת. באין סבב פסוק ויראת מאלהיך גופתסת : (יור"ד סי' רמ"ד)

ו) זני תלמיד חכם ניספי בדני שוהרש הסת. באיד אז פישי זני חכם
הם אדם ביסתה עיזת כונד. וגוייא כי כודי שוהרי אן רא עיזת
כרדה באשד : (שם)

ז) דר בית הכסא. ודר חמאם. לאזים ניסת אדם אז פישי מוי ספיד ות"ח
ביזד. זירא כי תורה תקום והדרת גופתסת. אין גאי גאי קימה
והדור ניסת. אמא דר כאנהי בירוני אזאני חמאם. יעני גאיי ליבאס רא
כשידה מיפושידני. באיד כי ביסתה עיזת כונד. ואן אדם האיי אהלי
צנעת כי מסכן דרזי. זרגר. כאבש דוז בארין אדם הא כי דר כארשאן
משגול הסתנד. ויא אן חמאל האיי רוז מוזד. דר אין הא פרז ניסת כי

אז בארשאן באטיל שודה אז פישי מוי ספיד ותלמיד חכם מי ביסתה באשנד. אן הא דר גאיי כוד נישינגד נה ביזנד. זירא כי אן הא פטור הסתנד: (שם)

ח) אגר יעני כודי תלמיד חכם הם לאזים הסת כי אז פישי מוי ספיד ביזד. ליכן און קדר מיסלי דיגר הא בארין אז גאייש בותון נביזד. אמא נים ביז שוד כיפאיית הסת. ואנגונין דו אדמי תלמיד חכם, יא דו מוי ספיד. דר המדיגר נים ביז שונד כיפאיית הסת. ואנגונין אוסתאד דר שאגירדש הם. נים ביז שוד בס הסת: (שם)

הלכות תלמוד תורה סימן מ"ה

א) דר גנד גאי תורה הקדושה איית אמדסת מצות עשה נויסתסת כי פדר ואגיב הסת פיסרי כוד רא תורה תעלים דאדה דר תורה או רא ארזאני כונד. אוול נויסתסת. ושננתם לבניך. ובאז ולמדתם אותם את בניכם וכו'. והודעתם לבניך וכו'. ואת בניהם ילמדון וכו'. המין טריקה גשתה גשתה תעיין כרדה נויסתסת. גון מיסלי אדמי כי יך כזמת רא דר כסי פרמאייד ואו רא גשתה ובר גשתה תעין מי כונד. זנהאר בצד זנהאר מיגוייד. כי מטלב או אן כאר רא סהל נגירד. אנגונין תורה הם זנהאר בצד זנהאר גופתה תעיין הא כרדסת כי אין רא סהל נגירנד. והר פדר רא פרז ודיין הסת כי פיסרי כוד רא תורה יאד דיהד: (יור"ד סי' רמ"ח קידושין כ"ט)

ב) ני טריקהי כי פדר רא ואגיב הסת דר תורה יאד דאדני פיסרי כוד. ניז אינגונין ואגיב הסת כי פיסרי פיסרש יעני נוירהי כוד רא הם תורה יאד דיהד זירא כי פסוק גופתסת והודעתם לבניך ולבני בניך. ונה אין ובס כי פיסרו נוירהי כוד רא יאד מידאדה באשד. ודר דיגראן גרזי נדאשתה באשד. אמא פרז ודיין הסת ומצוה הסת דר הר תלמיד חכם כי. אז בגה האיי ישראל פיש גירפתה אן הא רא בכוד שאגירד כרדה תורה יאד דיהד. זירא כי שאגירד הם דר כם פיסר באנדה מיאייד. ואכנון וקתי כי המתור באשד. גרא תורה והודעתם לבניך ולבני בניך גופתסת. בס שאגירד רא תעלים דיה מי גופת בס בוד. ופרזנד הם כו דר קטארי שאגירד חיסאב מי

שוד. ניה. אין פסוק רא אישארתש המין הסת כי. אוול מצוה מוקדם המין כי פיסרש רא יאד תייד. ואגר באז מומכין באשד גוירה הא רא הם תעלים דיהד. ואגר באז מומכין באשד שאגירדאן גמע כרדה יאד תייד : (יור"ד רנ"ה)

ג) **ואן** שכצי כי פדרש או רא תורה יאד נא דאדה מאנדה באשד. ואגיב הסת כי כודש כודש רא תעלים דיהאנד. יעני כודש פול דאדה דר כוד יך כליפה גירד כי או רא תעלים דיהד : (שם)

ד) **ואגיב** הסת הר מרד כי דר מלמד חק דאדה פיסרי כוד רא פישי מלמד פירסאנדה תורה תעלים דיהאנד. אמא פיסרי חברש רא פול דאדה דר מלמד בורדן באו ואגיב ניסת. אגר כודש מולא באשד פיסרי חברש רא מופת יאד דיהד : (שם)

ה) **אז** כדאם וקת דיין ואגיב דר כלהי פדר מי שווד בראיי פיסר יאד דאדן. אז וקתי פיסר דר סה סאלגי דאכיל שודה סוכן גופתן רא יאד גירד. אנגה פדר ואגיב הסת כי דר פיסרש תורה צוה לנו וכו' שמע ישראל וכו' אז יאדי כליכה בכלימה הר רוזה יאד דאדה או רא אמוכתה כונד. ובעד אל"ף בי"ת יאד דאדה אורא בנזדי כליפה ברד. ואן כליפה הא דם בר חזר באשנד כי בגה רא ביסייאר תרסו בים אנדאכתה דר גוב ודר עצא קטי הרגיז נזננד. אמא יגאן תסמהי נאזוך קטי הייבת כרדה סהבאן זננד כיפאיית הסת. מטלב אן בגה אז כאנדן דיל גיר נשווד. ואז תרסו בים רא כודא נא כרדה בסלי נשווד : (שם)

ו) **ואן** מלמד ואגיב הסת כי אז תחתי דיל בגה רא תעלים דאדה דר עקליש דראדד. ואגר דר יך פרת ודו כרת יאד נגירד. ואגיב הסת כי גשתה יאד דיהד תא כי דר עקלש דראמדה יאד גירד. וניז מלמד רא ואגיב הסת כי הר רוזה בגה הא רא תעלים דיהד. בגייר אז רוזי ערב שבת וערב יום טוב כי אן רוז הא תא גיספי רוז יאד דיהד אז גיהתי עיזתי שבת ויום טוב : (שם)

ז) **הונרי** אזאני מלמדי מלאכת שמים נאם דארד. יעני כארי כודא ופסוק דר ירמיה נוישתה אמדסת. ארור עושה מלאכת השם רמיה. כי יעני דר נפרין באשד המון שכסי כי דר כארי כודא

מכר וחילה אגר כונד. דר אין סבב באייד מרדי מלמד בר חזר באשד כי בגה הא רא מאנדה בירון דורון בוראמדה הר טרף נרווד. שב הא ביסייאר בידאר כאב נישסתה כוד רא אז יאד דאדן באטיל נכונד. וגיז דר הר טוי הא ומערכה הא אגר זכור נבאשד נרווד. ואו ביסייאר תענית הם נדארד. בם המון תענית האיי ארבע תעניות ואגיב בודגיש רא דארד ביפאיית הסת. זירא כי אין כאר הא המה סבב מישווד כי בגה הא רא אז כאנדן באטיל מיכונד: (שם)

ח) ודרף כלאנאני. גמאעת פרז הסת כי אגר מלמד נישינאנדני שוונד. באייד אול או רא סנגידה בינגד כי גי טריקה אדם הסת. כודא תרם הסת יא ניה. עילמש גי טריקה הסת. לוטף ולכאמי בגה יאד דאדנש גי טריקה הסת. בעד אורא דר מלמדי שינאננד: (שם)

דיני חיוב עסק התורה על כל איש ישראל

סימן מ"ו.

א) הר פרזנדי ישראל ואגיב הסת דר תורה כאנדן. כאהי עני. וכאהי עשיר. כאהי אדמי תן דורוסת. וכאהי אדמי כסל מנד. כאהי גוואן וכאהי פיר. ואגר יעני אן אדמי עני דר בדר גדאיי מי כרדגי הם. הר גנדי צאחיבי זן ופרזנד ועייאל מנד באשד הם כי. ואגיב הסת שבו רוז סבק כרדה יך וקתי רא דר כוד מוקרר כרדה נישסתה תורה כאנד. זירא כי פסוק גופתה הסת והגית בו יומם ולילה: (יו"ד סי' רמ"ו)

ב) ואן כסי כי עם הארץ מאנדגי באשד כי תורה כאנדן רא נמי דאניסתה באשד. ויא אשגאלש ביסייאר באשד סר גרדאניש דר דוניייא ביסייאר באשד כי הרגיז פורצתי תורה כאנדן נדאשתה באשד. או דר דיגר כם יעני דר יגאן תא אז תלמידי חכמים חק ופול דאדה אז גאניבי כוד או רא וכיל כונד. כי או נישסתה אז בראיי או תורה כאנד.

והמין

והמין חק ופול דאדני או חיסאב מי שוד כי גוייא כודש נישסתה תורה כאנדה באשד : (שם)

ג) מיתואנד אדם כי דר המראהי חברש שרט כרדה שיריך שוד. באין הקריר. דר חברש גוייד כי תו נישסתה דאיימאן דר תורה משגולי כון. והרגיז דר כארו בארי דונייא תו משגולי נכון. אמא מן תורה נא כאנדה דר משא ומתן ובארי דונייא משגולי כרדה אווקאתי תו רא מידיהם. יעני מן דר מוזדי תורה מי כאנדגי תו ניסף שיריך. ותו דר פיידאיי מיכרדגי מן שיריך. המין טריקה אגר כונד רוכסד דארד ומותר הסת. ליכין אגר כסי דר חברש גוייד כי תו מסלן פלאן תילאה דר מן דיה. ומן בתו מוזדי תורה האיי גוזשתה פיש אז אין כאנדגי האיים רא דר בדלי המין פול מי פורושם כי המה מוזדי אן אזאני תו שוד. אין דורוסת ניסת. ביכאר הסת: (שם בהגהה)

ד) תלמוד תורה וזם כרדה הסת גון מוקאבילי כולי מצות האיי תורה. איז דר המון אדמי כי תורתו אומנותו. יעני צנעתש תורה כאנדן בודגי. ומי כאנדגיש רא מעניש מי פהמידגי כי אגר או תורה כאנדה מעניש רא פהמידה הידושים ופסקי דינים כרדה אסתאדה באשד. אן אדם און וקת אזדיגר מצות הא פטור הסת. ואן אדם האיי פשוט. כי תורה רא יא תהלים ומשנה רא המתור מי כאננד. ומעניהש רא נמי פהמנד. אן הא דר דילשאן נגויינד בי מא דר תורה משגולי כרדה איסתאדים. ואז דיגר מצות הא פטור מי באשים. אן הא דר המה מצות הא חייב הסתנד. ואין נישסתה כאנדני אישאן אז סבבי כי בי כאר אסתאדה דר דברים בטלים משגולי כרדה עומרי כוד רא דר היג ופוג נגוזראננד הסת. בינא בר אין אן האיי כי תורה כאנדה מעניש רא נמי פהמידגי הא רא פרז הסת כי כיתאב דר דסת גיריפתה דר מגליסי תלמידי חכמים רפתה גוש כרדה תורה רא יאד גירנד. יא פול דאדה דר כוד יגאן כליפה גירנד כי שאן רא יאד דיהד. והר גיזי כי יאד גירנד. המון יאד גיריפתגי שאן רא אמדה דר פישי כוד סה בארה גהאר בארה תכראר כונונד. אגר פרשה באשד. יא נביאים באשד

כודי המון רא דאים גשתה סבק כרדה באנדן גירנד. ונכונגד כי אן כיתאב האיי מעניהש רא נמי פהמידה גי שאן רא מסלן תלמוד ומדרשים רא בדסת גירפתה בר דורוק גלט גלט באנדה רפתן גירנד אין כאר שאן כוב ניסת. המון כדאם כיתאבי מעניהש רא מי פהמידגי שאן רא באננד. ואגר דילשאן דר כאנדני הר כיתאב באשד. פישי אוסתאד רפתה אוול יאד גירנד. בעד כודשאן המון יאד גירפתגי שאן רא סבק כרדה בפישי כוד באננד. ליכן אן אדמי כי סברא דארד אגר דר פישי כוד זור זדה סה גהאר כרת באנד בעד מעניהש רא מי פהמידה באשד. או הר כיתאב רא בדסת גירפתה. עיון כונד באנד דורוסת מיבאשד. ואז המין סבב הא דר אין ולאיית הא הר כדאם גמאעת תורה נביאים ומדרשים והר כיתאב האיי מוסרים ודינים רא דר לפז האיי כודשאן תפסיר כרדה נויסתה תיאר כרדה גאפה כרדין כי. אן המון העם מעניי לשון הקודש רא אז רויי כודי תורה ונביאים ומדרש נמי פהמידגי הא. המין רא דר לפזי כודשאן באנדה פהמנד המין רא סבק כונגד. אז און לשון הקודש באנדה נא פהמידן אין ביהתר הסת: (ס׳ חסידים תשפ״ח מגן אברהם או״ח סימן ג׳)

ה) אוולי דין ופורסישי אדם דר קבורה אז תלמוד תורה הסת. יעני דפעתן אז או המין רא מי פורסנד כי. קבעת עתים התורה. יעני דר עולם דר תורה סבק כרדי. ובעד אז דיגר עמלאת האיי או מי פורסנד: (שם)

ו) סובגאני תורה דר אדם האיי סוסתי ובאהלי מי כרדגי הרגיז גאי נמי גירד. וניז דר אדם האיי נאזוך נישין ודר הוזור והאוות כוד רא פרווריש מי כרדגי הא הם גאי נמי גירד. אמא דר אן האיי כי כוד רא דר באלאיי תורה מימיראנד. יעני דר תורה ביסייאר עזאב כשידה מחנת מיכוננד. וגיסמו גסדי כוד רא דר תורה סביל מיכוננד. והמישה כאב רא אז דידהי כוד כם כרדה בידאר כאבי הא מי כשנד. דר המין טריקה בנדה האיי חק תורה גאי מיגירד: (שם)

ז) ואין אדמי תורה מי כאנדגי. באייד הרגיז דר מחשבה ופיכרו ביאלי כוד נגוראנד כי מן אין תורה רא מי כאנם. מקצד כי מן אז באלאיי

אין

אין תורה דוולת ועיזת פיידא כונס. ומן רא מרדום רבי גויינד כליפה גויינד. אגר דר אין פיכרו כייאל או תורה רא מי כאנדה באשד. הרגיז תורה דר או גאי נמי גירד. ואו בכתרה של תורה ארזאני נמי שוד. אמא לאזים המין כי תורה רא בנאמי כודא כאנד. וסוף הכבוד לבוא. משגולי תורה רא אילזימי ומוקימי סאזד. וכארו בארש רא עראי וסר סרכי דאנד. הירצי דוניא רא כם תר כונד. הירצי תורה רא ביסייאר כונד. חוזורו חלאוות ועיישו עישרתי דוניא רא אז דילי כוד דור כונד. דר טריקהי יך כסבו כאר כונד כי בנוועי אווקאתש גוזרד כיפאיית הסת. נמי פגא ופרדא רא נכורד. שבאנה רוז דר תורה משגול באשד: (שם)

ח) **גופתין** חכמים ע"ה יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ. ובאז גופתין אם אין תורה אין קמח. ואם אין קמח אין תורה. בינא בר אין הר אדמי תורה מיכאנדגי יך סר גשמהי סרי כארי באייד בכוד תייאר כונד. כי קוטי רוזגארש הם אז מתנתי כודש באשד. ודר גמאעת ומכלוק בארי כוד רא נפרתאווד. גופתין הרמב"ם ז"ל. הר שכסי כי דר דילי כוד עהד מי כונד ומי גוייד כי מן כארו בארי דוניא רא נמי כונם. אמא גישסתה תורה מי כאנם. ואווקאתי מן רא גמאעת אז קופהי צדקה דיהנד. אין חלול השם הסת. כי או תורה רא כאר מיכונד. ואז דברי תורה מונפיעת בורדן אסור הסת. והר תורה כאנדגי כי בהמראייש כארו בארי דוניא נדאשתה באשד. ויי ביסייאר גונאה הא רא סבב שודה בכוד מיבייארד. ואכירי אזן אדם דוזדי וקרקגי גי הם מיכונד: (שם הרמב"ם הל' ת"ת)

ט) **ואין** סוכנאני כי גופתה שוד אז נאמי הרמב"ם. אין דר אדמי כי כודש תן דורוסת ובקוות. וכארו באר רא עודה בראמדה אווקאת יאפתה מי תוואניסתגי. ליכין אן האיי פיר שודגי באשנד. יא כסל מנד ובי קוות באשנד. כי הרגיז כארו באר כרדן רא עודה נמי בוראמדה באשד. דר אן הא מותר הסת כי אז באלאיי תורה הנאה בורדה אווקאת כונגד. וגמאעת הספקהי אן הא רא דיהנד. ונייז דר בישתרי שהר הא. ישראל מנהג כרדין כי דר רב ודיין אזאני שהר אווקאתש רא גמאעת מי מידיהנד. ואו דר אן הא רב שודה רה ברי מיכונד. ואו רא גמאעת נמי מאנן כי דר כארו באר משגולי כרדה אווקאתש רא אז מתנתי כודש יאבד. זירא כי עיזתי תורה כאר מי שווד.

אגר

אגר הרב ודיין דר פישי נזרי מרדום דוכאן ודסת גאה כרדה שינד, יא דר צנעתי משגול שוד. אין דר עיזתי תורה ורבנות כהריית מירסד. בינא ברין או אז תורה הנאה ברד דורוסת. ואמא אגר כודי אן רב עשיר באשד. דר או אסור הסת כי אז גמאעת הספקה גירד. או באיד משה רבינו ושמואל הנביא בארין מופת דר גמאעת בזמת כונד. והמון הם דר רבי כם ביזאעת אז גמאעת כורדן רא מותר גופתים. אין דר המון פול ותנבאיי כי אן גמאעת דר או סאל בסאל מוקרר כרדה ואורוש פרדה מאנדגי. ואמא אז אין זייאד דר סלאמו סוגאת וסולוכת ופישכש הא הרגיז דיל נמאנד וקבול נכונד: (שם)

י) ביהתר הסת כי תורה כאן סבקי מיכאנדגיש רא דר בית הכנסת נישסתה כאנד. זירא כי הר שבצי דר בית הכנסת נישסתה תורה רא כאנד. און תורה אז או בזודי פראמוש נמי שוד. וגיז באייד מיכאנדגיש רא בלנד בלנד כאנד כי גושש שנווד. ואגר איסתה כאנד. און כאנדגיש הם אז יאדש בוראמדה פראמוש מישווד: (שם)

יא) שבצי מי כאסתה באשד כי דר תאגי אזאני תורה ארזאני שוד. או אז רוזאנה כרדה בינאיי כאנדנש רא דר שב מאנד. יגאן שב רא דר ניסתי ונאבודי נגוזראנד. כאב רפתן כורדן ונושידן וגב זדני ביוודה רא כמתר כונד. בישתרי סוכן גופתנש דר דברי תורה באשד. ואז ט"ו באב באון גאניב תא שבועות רא שב נישיני פישה כונד. גונאן כי יפי אז חכם הא גופתה מן שכבי ועד קומי שכבי. מן קומי ועד שכבי רני. יעני שכבי עד הבקר פסוק דר רות הסת. קומי רני בלילה. פסוק דר איכה הסת: (שם)

יב) הר שבצי רא כי באו מומכין דר תורה כאנדן באשד. ואו דאניסתה וקצדן תורה רא נמי כאנדה באשד. ויא אין כי תא אלהאל דאים נישסתה תורה מיכאנד. ואכנון כוד רא אז תורה גודא כרדה דר היג ופוגי דוניא בוראמדה דר כארו באר דראייד. און אדם דר כטארי דבר ה' בזה כאנדה מי אייד. ועונת כרדהי השם יתברך מי באשד: (שם)

יג) תלמיד חכם כי יגאן כיתאב יא יגאן מסכת רא סבק כרדה פוראוורדה אנתיהאם כרדה באשד. מצוה הסת כי יך סעודה

כרדה

כרדה שאדמאני וכורמי כונד. ואן סעודת מצוה הסת. וסיום מסכתא נאם דארד. ואנר כאהד כי דיגר יארו דוסתאני כוד רא הם דר אן סעודה כבר כרדה תפליף כונד. וגאן פרק יא כמתר אז המון אכירי כיתאבי סבקש באקי מאנדה דר פישי אן יארו דוסתש פיש אז המון סעודה כאנדה פוראר. ובעד אן יארו דוסתאנש הם שיריך שודה אז אן סעודה כורדה נושנד דורוסת הסת. באסייתי סיום מסכתא המין כי ארזאני מישווד באז דר יך סיום מסכתא דיגר. דר אין סימן דאדה הסתנד כי אותיות נעלמות אזאני סיום. באז בגימטרייא סיום מי בוראיד. סמ"ך מ"ך. יו"ד ו"ד. ו"ו ו'. מ"ם מ'. אין גמיע באז גימטרייא סיום הסת:

(דרושים ורמזים)

מוסרים לתלמוד תורה מספר פלא יועץ.

סי' מ"ז

א) גופתין הרב פלא יועץ ז"ל. קדרי עילמי תורה רא חאגתי גופתן ניסת. ואין דר המה אהלי עולם מעלום הסת. כי גמיעי דולתי דונייא והוזור והלאותש ונאזו גיעמתש. דר פישי עילמי תורה באנדן, המה היג ופוג הסתנד. קדרי יך גוו בארין הם ארזיש נדארנד. וניז אן דאנאיי באמיל. ואז גמיעי בני אדם עאמיה. כי שלמה המלך ע"ה באשנד. גונין פרמודה דר ספר משלי. טוב סחרה מסחר כסף. ודר אכירי מסכת קידושין רבי נהוראי גונין גופתין בי. מן גומהי הונר וצנעתי דונייא רא מאנדה תרך מי סאזם. ופיסרי כוד רא יאד ותעלים נמי דיהם. אמא בס הונר וצנעתי תורה. ואכנון אי יאראן גמאעתי ישראל. אן נא כי עייאן הסת. בייאן חאגת ניסת. גומלהי אהלי עאלם דר בוזורג בודן ועזיז בודני עילמי אזאני תורה. אגר יעני או"ה הם המה קאעיל הסתנד. כי אין עילם קדרו קימתי נדארד. בי בהא ובי פאייאן הסת. ואמא מרדום דונייא גאפיל הסתנד. ודר באבי גפתי דונייאיי בי בקא מגרור גשתהנד. כי דר המין טריקה מצוהי עזיז. ונפע דאשתהי עולם הזה ועולם הבא גאן כופארי

ותרדות כרדה פיסרי כוד רא דר תורה ארזאני כרדה מולא נמי כונד. ודר דילי כוד מי גוינד כי אין פיסרי מא רא מיינהש דר תורה כאנדן אטום וסתום וחתום ובר בסתה הסת. אייא מולא מי שוד. ואייא מולא נמי שוד. בינא בר אין דורוסת סייע כרדה כושיש נמי כונד: ואמא גב אין ניסת. הר כס אמדה דר תורה אז תחתי דיל מחנת כונד. אכירש דר גאיי מי רסד. יגעתי ולא מצאתי אל תאמן. והר שכצי מי כאסתה באשד כי פרזנדש אסאן ובי מאל ובי מחנתי ביסייאר זוד תורה באן שוד. אין דרד הם דוואיי דארד. דוואיי אן המין כי. אן מרד דר שבי טבילת מצוה דר וקתי תשמיש המטה כודש רא קדוש וטהור סאזד. הם כודש והם זנש מחשבות ואנדישה האיי באטיל רא אז כוד דור כונד. והרדויי אישאן דילו נייתי כוד רא צאף ופאכיזה כונד. ואז תחתי דיל תשובה כרדה בדרגאהי הקב"ה. נאלה ותוולא כונד. וגוייד. כודאייא כודא ונדא. דר מן פיסרי תורה כאני בא עמל דיהי. פיסרי מוכמל ותן דורוסת. בי עייב ובי עילת דיהי. בצלת האיי ניך דאשתה באשד. ואנגונין דאיים דר וקתי חאמילה בודני זנש. וניז בעד אז זאיידנש דם. הרגיז תפלה ותוולא שאן רא פדרו מאדר אז דהאן שאן כנדה נכונד. והמישה דר תלמיד חכם האיי עניים פול צדקה דיהנד. ודר אישאן גוייד כי אן הא הם בדרגאהי כודא תפלה באננד כי כודא פיסרי תורה כאני בא עמל דיהד. ואן זעיפה דר וקתי חאמילה בודנש. המישה דר נזדי חכמים הא רפתה דברי תורה גוש כונד. וניז בעד אז זאיידן הם בגה רא דר נזדי תורה כאן ומגליסי חכמים בישתרי גישינאנד. כי נשמהי בגה הארהי תורה גירד. גונאן כי דר נקלי רבי יהושע בן חנניה אשרי יולדתו מוזאכירה שודה הסת. וניז חכמים בר חזר פרמודה הסתנד כי. מאדר כי בגהי גירייה מי כרדגיש רא דר גבארה אלה גופתה מי גומבאנד. ביית וגזל האיי עשקו עאשיקי סוכן האיי גויים הא רא נכאנד. זירא. כי דר נשמהי אן בגה סטרא אחרא מסכן מיגירד. ואמא שירה האיי ישראלי. יא מזמור האיי תהלים. ידיד נפש אב הרחמן. אודה לאל. המין טריקה שירה הא כאנד כי קדושהי דר נשמהי אן בגה מסכן גירד: ובאז דר בעזי שהר הא

יך מנהג ורסמי בדי פרדין כי שב הא דר כאנהי זאיידה גי כאנה גוואן בגה האיי גאהיל רפתה בזם פרדה דאיירה נמאכתה. חאפיזי האיי דברים בטלים מיכונונד. ואנגונין דר שבי מילה כי שבי ברית יצחק נאם דארד. בגאיי תורה וזוהר כאנדה דברי תורה כונד. גק גק האיי דברים בטלים מיכונונד. ואין כאר הא הבה דר נשמהי אן בגה זבר מי כונד. ואן בגה רא מיינהש בסתה מי שוד. וסטרא אחרא דר או מסכן מיגירד. באין סבב אן האיי כי תורה דוכת באשנד. וכודא תרם באשנד. הרגיז אין כאר הא רא נכונונד. ואז אין מנהג הא דור שונד. מן כפיל מישוום דר המין באבת כי בגה הא שאן תורה כאן ותלמיד חכם מישוד: (פלא יועץ)

ג) ובאז המין הרב פלא יועץ פרמודין כי. פיסר בגהי כי דר גב זדן דאכיל שוד. ואגיב הסת פדרש כי דר אן בגה תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב יאד דיהד. וניז אל״ף בי״ת גופתה הר רוזה דר גושי בגה דראוורדה אז יאדי יאד דאדן גירד. וניז פסוקי שמע ישראל רא הם דר גושי בגה דראוורדן גירד. ובעדי כי בגה כלאנך שוד גיריפתה אן בגה רא דר פישי מלמד ברד. ואן פדר אומידש רא בם דר יך מלמד מאנדה איחתימידי כרדה נאיסתד. ואמא דר הר שבו הר רוז ודר שבת הא והר וקתי ביכאר בודנש כודי פדר הם בגה רא פיש גיריפתה יאד דיהד. ואגר בגה כלאן שודה דר פישי פדר כאנדן רא סר נמאנד. לאזים הסת. דר אן פדר כי באז יך מולאיי דיגר רא חק דאדה מוקרר כונד כי בגייר אז יאד דאדני מלמד. אן מולאיי דיגר הם בגה רא אמדה יאד דיהד. מטרב אז דעת וקונתי דו כליפה בגה זוד פיש רוו מישוד. ואגר אן פדר כם ביזאעת באשד. וקוותי דר כליפה הא פול דאדן נדאשתה באשד. או דר פישי מולא הא רפתה זארי והוולא כונד. ואגר יעני כאפי פאיי שאן רא ליסד הם. וגוייד כי פיסרי מן רא תורה יאד דיהיתאן. ישראל רחמנים בני רחמנים הכתנד. מצוה דוסת הסתנד. מופת הם תורה יאד מידיהנד: ואמא מא מיבינים כי המה עייב הא אז כודי פדר הסת. דר אין באבת הרגיז דיל דאדה גם כורי גמי כונד. ודר כאר ואשגאלי הבל וריק האיי עולם הזה שבו רוז אגישתה הסתנד. ודר מחנתי עולם הזה הרגיז כאהלי נמי כונד. צפר הא רפתה דר כוה הא וגקאטה הא. דר דשתו צחרא הא. ודר דריא ורוד כאנה הא בי פרווא רפתן מיגירנד.

כונוך נמי גויינד. גרם ותפת באד נמי גויינד. ראטתו דורוקי ביסייארי גופתה עומר רא דר היג ופוג מיגוזראנגד. כי דוולת גמע כונים. ויא מעאשי אווקאתי רוזגאר כונים. אמא דר אין באבתי פיסר הא שאן רא תורה כאן כונאנדן. הרגיז דיל דאדה גאן סופארי נמי כונד. כאר האיי אסור בודגי רא דר כוד חלאל מי כונגד. ואן כארי חלאל רא דר כוד אסור מיכונד. ואי דר און טריקה פדר הא. ואי דר אחוואלי אישאן דר עולם הזה ודר עוה"ב : וליכין בצלת האיי מרדאני ניך. ותלמידי חכמים האיי באדראך. ואז כוד בא כבר בודגי הא אין טריק גיסת. אן הא רא דאיים איסו עקלשאן דר תורה ומצות הסת. גמי פרזנד המישה דר דיישאן הסת כי או רא מולא כונד. זירא אין כי גייר אז מצות עשה תורה בגא אוורדן שאן. באז מי דאננד כי פיסר רא מולא שודנש גנדין נפע הא דר פדר דארד הם דר עוה"ז והם דר עוה"ב. אוולש המין כי אן פיסר תורה כאן שוד. דר עוה"ז כארי וזארי רא נמי בינד. פדר אז אין גם כלאין הסת. אגר בי דוולת שוד הם באז המון עיזתו אברוייש הסת. ואגר דר שהר האיי דור אפתד. הרגיז כארו זאר נמי שוד. אדמי עאלים רא אפילו אומות העולם הם עיזת מיכוננד. ואלל כוסוס גמאעתי ישראל. דוויום . אין כי אן פיסר אגר תורה כאן שווד. תלמוד מביאה לידי מעשה. בצלת האיי ניך פיידא מיכונד. דר המה מכלוק סאזיש מיכונד. המה הם דר פדרש רחמת מיגויינד. ואז באלאיי אן פיסר אברויי פדר זייאד מישווד. סחום המין כי אן פיסר תורה רא כי כאנד. דר מצות האיי תורה בר חזר מישווד. כיבוד אב ואם רא כמאחקו בגא מיבייארד. ניז דר וקתי פירי ואפתאדגי פדרש. אן פדר רא דר כארי וזארי נמי מאנד. אין דר זינדוגאני פדר. ובאז בעד אז מורדני פדר. המין פיסרי תלמיד חכם רא דר נשמהי פדרש גי מיקדאר נפע הא וכאסיית הא מיכונד. דר קוותי קדיש גופתה חידושים האיי תורה כרדנש. גאני פדר רא אז גיהנם כלאין כרדה דר גן עדן מיברד. ודר מחיצהי צדיקים מי דראורד. רוז ברוז דר נשמהי אן פדר מרתבה דאדה דרגהי אן פדר רא דר גן עדן זייאד מיכוננד. ואגר דר אדמי זאד רוכסד דאדה מי שוד כי אז און עולם גשתה אמדה כאסיית הא ונפע האיי אז באלאיי פיסרש דידגיש רא חיכאיית מי כרד. אנגה המה פדר הא צדיק גמור שודה גאן הא שאן רא דר אין באבת סופארידה שבאנה רוז תרדותי פיסר הא שאן רא מולא כרדן מי כרדנד : ואכנון בינא בר אין סבב הא. אן פדראני כי דר מיינה

עקל דארנד. וקדרי תורה רא מי דאננד. לאזים כי המישה המין נמי פיסר רא מולא כרדן דר דילשאן באשד. גאן שאן רא דר המין באבת סופארידה כושיש ותרדות כוננד. אגר המה פיסר הא שאן מולאיי בותון נשווד ונימנה מולא שווד הם. אז און עם הארץ מאנדן ביתר הסת. וכאה מכאה הר מרדי כי דו תא סה תא פיסר דאשתה באשד. לפחות יגאן תא אז אן הא מולאיי בותון נא שודה נמי מאנד. עיקר פדר הסת. פדר השתדלות כרדה דר אין כאר סייע כונד. כודא ונד דר מוראדש מי רסאנד. אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה. היג בנדה רא מתנתש זאייע נמי מאנד. תורה כאן שודני פיסר יך מונפיעת דר כודי פיסר דאשתה באשד. דה מונפיעת דר פדר דארד. ואז אן פדר ופיסר כודא הם ריזא מישווד. מבחוק הם ריזא מישוונד: (שם)

ד) בעזי פדר האיי אז כודא אומיד נמי דאשתהי כם אעתיקאר הסתנד. פיסר רא נים כאלה אז כאנדן באטיל כרדה בוראוורדה דר משא ומתן מידארנד. ומיגויינד כי אין פיסרי מא אז דו סר מולאיי תמאם נמי שווד. ביהתר המין כי בר וקת תר משא ומתן רא יאד גירד. ופול גמע כונד. המין מולא שודניש כי נמאזו נייאז וברכת המזון רא יאד גיריפת כיפאיית הסת. ואו רא מולא שודנש גי נפע דארד. אגר אז מולאייש או קאזי כלאן מי שודה באשד הם דר כאר ניה. משא ומתן כרידו פורוש רא יאד גירד ביהתר הסת. אין כארי פדר הם גלט הסת. תא רפתה בד תר אן פיסר רא אז הרדו טרפה רסוואיי דו גיהאן מיכונד. דר עייני כמאלי כאנדן כי אבנון דר עקלש אמדסת סהלו סול דר עייון דראמדה אסתאדסת. אורא באטיל מיכונד. המון מידאניסתגי או הם כם כם אז יאדש פראמוש מישווד. זירא או הנוז דר סברא דאביל נשודה בוד. כי בי כליפה אמדה יך תורה רא בדסת גיריפתה כאנדה מעניייש רא פהמד. ואגר יך באר דו באר תורה בדסת גירד הם מעניייש רא כי נפהמד. דילש דיק מי גירד. נא כאנאדה מי מאנד. והמין קטי פיש כאנדני האיי או אז יאד מי בוראייד. ובעד דר משא ומתן דראייד הם כודא מידאנד כי או צאחיב מזל מישווד ועשיר מי שווד יא פוקרא מי שווד. ודר סהל רוז כי כלאן שודה דר עקל אמדה דונייא רא פהמד. בעד הושייאר שודה פושיימאן מישווד כי גרא דר מחלש וקתש

תורה רא נגז כאנדה יאד נגיריפתם. אין משא ומתן דר וקתו זמאן כאר נדאשתסת. ואין רא בי כליפה הם אדם הר מחל יאד גיריפתה מי תואניסתסת. ודר המון משא ומתן ונות וחיסאב הם מולאיי דר כאר בודסה. מן נא מעקול פרדם דר סוכני פדרם כוד רא נים כאלה עמאם כרדב. אקיי כת נוישתני דורוסת רא הם יאד נגיריפתם. ואגר מן תורה רא מי דאניסתם. כארו כאנאל רא בדסתי גומאשתה הא מאנדה כודם נישבתה תורה מי כאנדם עוה״ב רא צאחיב מי שודם. ואי בסן כי עומרם רא דר היג ופוג גוזראנדם. אין דונייא כו ביכאר בודסת מיגויינד: יארען אז כאבי גפלת בידאר שויד. דר דונייא זין מאנדה סנגידה ביניד כי. יגאן אדמי נים כאלה עם הארין מאנדגי בי פושיימאני הסת. יגאן תא אין אפסוז רא נמי כורדני הסת. אז הר מרדי גוואן ופיר אגר פורסיד. או מיגוייד כי מן אז נא כאנדנם ומולא נא שודנם פושיימאנם. המין קדר גב הא רא אן פדר הא דר דונייא דידה בעיין מיבינגד. ובאז דר פייר שייטאן ויצר הרע רפתה. בנה הא שאן רא אז כאנדן נים כאלה בראוורדה דר משא ומתן מי ברנד: (שם)

ה) ואבנון אי פיסרי פושיימאן שודה. ואי יארי נים כאלה עמאם מאנדה. אין פושיימאני. ואין אפסוז כורדנת כו אכנון סוד נדארד. בייא כי מן אז תו יך סוכן ויך מסלהי פורסם. תו רא אגר פיסרת. יא בירארדת. ויא חברת יך גיזי נא באב כורד. ויא דר יך מוקאם וגאיי כונוך ושמאל רווד. ויא דר גרמי ותפת באד רפתה כסל ובימאר שודה דר רויי ביסתר אפתד. ותו אמדה אן כסל רא פורסי גוי כוני כי אין כסל בתו אז כוגא פיידא שוד. ואו גוייד אז פלאן גיז. ואז פלאן כארי נאדאני כרדגים במן אין בימארי אמד. ותו המין בימאר רא בחאלש מאנדה מירווי כי. נגז שוד. וכוב שוד. גרא און גיזי נא באב רא כורדי. גרא דר כונוך ואפתאב בוראמדי. ואז גאנת בר חזר נשודי. גשמת בוראייד גופתה אן בימאר רא המין טריקה מאנדה מירווי כי רוז ברוז בתר שודה מורד. ויא אין כי או נאדאני ובי עקלי כרדה כוד רא בכסל כרדה באשד הם כי. האלא כי אן בימאר הנוז זנדה הסת. תו דר או רחם כורי כרדה רפתה טביב וטבאבת כרדה עילאני אורא דרמאן האדן מיכוני. אלבתה כי תו זוד אז דומאלי טביב הא

מֵידוּוִי דָארוּ דַוָוא אָוַורְדַה עֵילָאגִ'י אָן בֵּימָאר רֶא מֵיבִּינִי כִּי שַׁפָּא יָאבַד. אֵי בִּירָאדַרִי פּוּשֵׁייְפָּאן, תוּ כּוּ נָאדָאנִי בֵּרְדַה כוּד רָא כַּסַל כַּרְדִי עֶמָאם מָאנְדִי. בִּייָא מַן בְּתוּ טַבִיב שׁוּדַה עֵילָאגִ'י אִין רָא גּוֹיִם. תוּ כִּי אַכְנוּן כוּדַת אַז עֶמָאם מָאנְדַנַת פּוּשֵׁייְמָאן הַסְתִי. נַכּוּן כִּי הַמִין טַרִיקַה אַז דוּנְיָיא נָא אוּמֵיד שׁוּדַה מוּרְדַה רַוִוי. הָאגֵ'י הַם וַקְת הַסְת זִנְדַה הַכְּתִי טַבְאבַת וְעֵילָאגִ'י כּוּנִי שַׁפָּא יָאפְתַה זִנְדַה מֵי מָאנִי. טַבָאבַתִי תוּ הַמִין כִּי. פִּיכְרָאנַת רָא תוֹרָה כָּאן כּוּן. וְאַז בָּאלָאיִי פִּיסַרִי תוֹרָה כָּאן, עוֹלָם הַבָּא רָא צָאהִיב מֵישַׁוִוי. וְאַז כַּסַלִי עֶמָאם מָאנְדַנַת שַׁפָּא מֵי יָאבִי. וְאַגַר פִּיכַר נַדָארִי. וְיָא דָארִי. וְאוֹ הַם כַּלָאן שׁוּדַה עֶמָאם מָאנְדַה בָּאשַׁד. בָּאז יַךְ דַוָואיִי דִיגַר הַסְת. תוּ הַר רוֹז רַפְתַה דַר מַגְ'רִיסִי תוֹרָה כָּאנָאן נִישַׁסְתַה סוּכַנָאנִי תוֹרָה גּוֹשׁ כּוּן. וְמִצְוֹת וְמַעֲשִׂים טוֹבִים כּוּן. דַר תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הָאיִי כַּם בִּיזָאעַת פּוּל דָאדַה מַחֲזִיק שׁוּדַה דַר כָּאנְדַנִי אָן הָא שִׁירִיךְ בָּאשׁ. וְהַמֵישַׁה דַר תוֹרָה כָּאנָאן מַדַד כּוּן. גּוּן מִסְלֵי יִשָּׂשכָר וּזְבוּלוּן בָּאשׁ. הַר גַּנְדִי יִשָׂשכָר אַז זְבוּלוּן דַר סָאלַשׁ כַּיָאן בּוּד. דַר תוֹרָה אַוַּול נָאמִי זְבוּלוּן רָא מוּקַדַּם נַוִישְׁתַּסְת. שְׂמַח זְבוּלוּן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאֹהָלֶיךָ גּוּפְתַסְת, יַעֲנֵי פּוּל מֵידָאדַגִ'י רָא אַפְזַל גּוּפְתַסְת. אַגַר הַמִין טַרִיקַה כַּרְדַה מִצְוֹת וְמַעֲשִׂים טוֹבִים כּוּנִי דַרַגַּ'הִי תוּ אַז תוֹרָה כָּאן הַם זְיָאד הַסְת.
הֵיגְ' גּוּסַה נַכּוּר: (שם)

י) וְאַגַר פַּדַרֵי כִּי בֵּיגָ'ארַה וְכַּם בִּיזָאעַת בָּאשַׁד. וְאַז זַרוּרִי זְמָאנַה וְמַעָאשִׁי רוּזְגָ'ארִי כוּד. פִּיסַרַשׁ רָא נִים כָּאלַה אַז תוֹרָה כָּאנְדַן מָאנְדַה אוֹ רָא דַר מִחְנַת וְדַר דוּכָּאן וְדַסְת גָּ'אהִי כוּד בּוּרְדַה דַר כָּאר מֵי אַנְדָאכְתַה בָּאשַׁד. כִּי אוֹ דַר מַן מַדַד שַׁוַד וְכָּאר כוּנַד תָא מַן אַוְוקָאתַם רָא יָאבַם. וְדַר אִין בַּגַּ'ה הַם יַךְ סַר גִּ'שְׁמַהִי הוּנַר יַיַה שׁוּדַה מָאנַד גּוּפְתַה. אִין הַם גַּלַט וְנָאדָאנִי הַכְּתִי. זִירָא כִּי כוּדִי אָן פַּדַר כִּי אִין קַדַר סָאעִי אָזָאד דַר הַמִין הוּנַרִי עָנִיוּת גִּירִיפְתָאר שׁוּדַה. הַרְגִּיז רוּיִי בְּרָכָה וְהַצְלָחָה רָא נַדִידַה בָּאשַׁד. גִּ'י גּוּנַה אוֹ אִין בַּגַּ'הִי בֵּיגָ'ארַה רָא הַם דַר הַמִין הוּנַרִי עֲנִיּוּת דַרָאוַורְדַה נָאבּוּד מֵי כּוּנַד. כוּדִי אוֹ אִין קַדַר וַקְת גִּ'י סוּד וְגִ'י פַּיְידָא בֻּרְד כִּי בָּאז פִּיסַרַשׁ כּוּנַד. אַדְרַבָּה אַגַר אִין פִּיסַר

רא

רָא דַר הַמוֹן תוֹרָה כָאנְדַנְש מָאנַד כו. אָן בַנָה כָאה מַכָאה מוּלָא שַׁוַד. וְאַז בָאלָאיִ עִילְמַש נָאנַש רָא בְרֵיוַוה יָאפְתַה מֵי כוּרַד. מָאנַד כִי שָׁאיַיד אָן בַנָה מוּלָא שוּדַה. יְגָאן שוֹחֵט שַׁוַד. יָא מְלַמֵד שַׁוַד. יָא שָׁלִיחַ צִבּוּר וְחַזָן שוּדַה אַווְקָאתִי כוּד רָא יָאבַד. וְיָא סוֹפֵר שַׁוַד. וְיָא כָאתִיב שַׁוַד דַר נַזְדִי יְגָאן אָדָם מַרְזָאיִ כַּרְדַה בְעִיזַת וּבְאָבְרוּי. הַם דַר עוה״ז כָארוּ זָאר נָא שוּדַה נָאן יָאבַד. וְהַם אַז בָאלָאיִ תוֹרָה. מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כַרְדַה. הַם כוּדַש וְהַם פַּדַרַש רָא אַהְלִי עוֹלָם הַבָּא כוּנַד. וְאַגַר גוּיִי כִּי אִין גִיתוֹ דַר דוּנְיָיא מוּמְכִּין בוּדַסְת כִי הַמַה אָדָם תוֹרָה בָאנְדַה מוּלָא מֵי שוּדַסְת. יָא הַמַה אָדָם בָאי וּבְדַוְלַת מֵישוּדַסְת. פַּס אִין הוּנַר הָאיִ פַּסְת מִיסְלִי קַצָאבִי. כוֹהְנַה דוֹזִי. חַמָאלִי. גָרַם גַרִי. אִין כָאר הָארָא כִי מֵיכוּנַד. בֵי אִין כוּ עָאלַם אָבָאדִי נַדָארַד גוּיִי. דַר אִין סוּכַן הַם חַכָמִים גוֹוָאב גוּפְתַגִי הַסְתַנְד. דַר מַסֶכֶת קִידוּשִׁין דַף פ״ב גוּנִין גוּפְתִין כִי אִי אֶפְשַׁר לְעוֹלָם בְלֹא בַשָׂם וּבְלֹא בוּרְסְקִי. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאוּמָנוּתוֹ בַשָׂם. וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁאוּמָנוּתוֹ בוּרְסְקִי. יַעֲנִי עָאלַם הַרְגִיז בֵי עַטָאר הַם נֵיסְת. וּבֵי גָרַם גַר הַם נֵיסְת. תַעְרִיף הָאיִ אָן בַנְדַהִי נֵיךְ בַכְתֵי כִּי הוּנַרַש עַטָארִי הַסְת. וְאוֹ הַר רוֹז כוּש בוּיִי הָא רָא בוּי מֵיכַשַׁד. וְאִי בְחָאלִי אוּן בַנְדַהִי בַּד בַכְתֵי כִי הוּנַרַש גָרַם גַרִי בָאשַׁד. וְדָאיִם דַר דוּרוּנִי בַּד בוּיִי וּמוּרְדָארִי הָא מֵי גַשְׁתַה בָאשַׁד. בִינָא בְרִין תָא הַר גִ׳י קַדַר כַּס גָאן: דָארַד תַרַדוּת וְכוּשִׁיש כַרְדַה הוּנַרִי כוּש בוּיִי רָא בְדַסְת דָרָארַד. וְאָן הוּנַרִי בַּד בוּיִי דַר חָאלַתִי דִיגַרָאן מֵי שַׁוַד. כוּדָא וַנַד דַר וַיִי מַכְלוּקִי דִיגַרֵי כַלְק כַרְדַנִי דָארַד. עוֹלָמַש רָא כַרָאב שוּדַן נַמֵי מָאנַד. תוּ אִין גַם הָא רָא נַכוֹר: (שם)

ז) **וּבָאז** הַסְתַנְד פַּדַר הָאיִ כִּי. כוּדִי שָׁאן תַלְמִיד חָכָם. וְדָאיִם דַר תוֹרָה מַשְׁגוּלִי כַרְדַה מֵי נִישִׁינַנְד. וְאַמָא בָא הַמְרָאהִי פִיסַר הָא שָׁאן אַגַר נִישַׁסְתַה תוֹרָה כָאנַנְד. וְאָן רָא הָא תַעְלִים דִיהַנְד. מַלָאל מֵירַסַד. וְדַר אִין כָאהִיש נַדָארַנְד. זֵירָא אָן פַּדַר דַר דִילִי כוּד מֵיגוּיַיד כִּי מַן אַגַר כוּדַם אִימְרוֹז דַר יְשִׁיבָה נִישַׁסְתַה סַבַקִי כוּדַם רָא כָאנַם. דַה בִיסְת וַרַק גְמָרָא וּפוֹסְקִים מֵי כָאנַם. וְאַגַר דַר אִין פִיסַרַם סַר גַרְדָאן שוּדַה אוֹ רָא יָאד דִיהַם. דַר יַךְ וַרַק. רוֹז

שב מישוד . ואין דר מן ביטול תורה מישוד . כי אז כאנדני
כודם מי מאנם . אין הם גלט הסת. אדרבה פיסרש רא ושאגירדש
רא תורה יאד דאדנש. אז כאנדני כודש אפזל תר הסת. זירא כי
אין זיאדה תר בדרגאהי כאליק נחת רוח מי שוד. גר גנדי כי דר
יך פסוק תורה פרמודה באשד ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם .
באז דר גנד פסוקים האיי דיגר גשתה בר גשתה תעין כרדסת
ושננתם לבניך וכו'. ולמדתם אותם את בניכם וכו'. והודעתם לבניך
ולבני בניך. והמון כי פיסר ושאגירד רא יאד דיהד. או כודש הם.
בהמראהי המון הא מיכאנד ומשגולי או דר תורה הסת. הר דו מצוה
בדסתש מי דראיד. ואון הכת כי התנא גופתסת למוד תורה הרבה,
מעניי אן אין נסת כי ביהאבי ביסייאר כאנד יא ורקי ביסייארי
כאן גופתה באשד . אמא מעניהש המין הסת כי רוזי ביסייאר
וסאעתי בסייארי רא דר לימוד תורה גוזראן כון. אין הקב"ה מונה
דפין. ודליל אז אולי מאמר כי גופתסת אשרי מי שעמלו בתורה
ועושה נחת רוח ליוצרו. יעני דר תורה מחנת מיכונד דר טריקהי
כי בכאליקש נחת רוח מיכונד . כי הם פיסרש רא דר תורה
מוזכי מיכונד. והם כודש אז חאלתי ואגיבי ולמדתם אותם מיבוראייד.
ואגר יעני המין פיסרש יא שאגירדש רא אל"ף בי"ת יאד מידאדה
באשד הם כי. המין עסק התורה נאם דארד. וגוייא כי או דר
מסכת נגעים ואהלות משגולי כרדה באשד. ולפום צערא אגרא. ודר
דילי כוד נגוייד כי אין כם דר בנה נפע דארד. ודר כודי מן גי
נפע דארד כי מן דר אין קטי אז חאלתי ואגיבי כודם הם
מיבוראמדים . מן כו אין רא גוזשתה גנד סאל פיש כאנדה יאד
גירפתגי הסתם. אין סוכני או הם באטיל הסת. זירא כי חכמים
גופתה הסתנד. כי הר כסי דר תורה דורוכת עאלים נשודה באשד.
או המון הרגי מי דאניסתגיש רא כאהי יך מאמר באשד וכאהי
יך פסוק באשד. המון רא הזאר כרת הם אגר גשתה בר גשתה
כאנד. מוואפיקי המון מוזד מיגירד. והמין בדרגאהי הקב"ה חיסאב
מישוד גוייא כי דר גנדין מסכתות משגולי כרדה באשד. בס או
ביכאר נה נישסתה רוזש רא דר עסק התורה גוזראן כרדה באשד.

המין קטי אז חאלתי ואגיבי מי בוראייד : (ש״ם)

ח) ואן זן האיי כי הסתנד. ג׳י מיקדאר גיך בכת הסתנד כי אז אין עון ואז אין גנגאלי ביטול תורה אזאד וכראין הסתנד. דיכין בא וגודי המין הם. הסתנד זן האיי כי דר אין גונאה חק דאשתגי. ואז שרבתי אין עון מי גשידגי. ואן הא כדאם דסתנד. אן זגאני כי גרמא בנזיקין מי שונד. יעני סבב שודה שוהרשאן ופסראני שאן רא אז תורה כאנדן באטיל מיכוננד. ואי בחאלי אין טריקה זן הא. אדרבה אין מצוה פרז ודיין הסת דר כלהי אן זן הא כי שוהרשאן ופרזנדשאן רא רוגוע כרדה דר תורה ומצוה סייע כוננד. ואלי כוסוס זני תלמיד חכם רא לאזים הסת כי דר שב הא אז כאבי כושש ביזד. שוהרי כוד רא בידאר כונד. ודר או בזמת כרדה גאי וקהווה גושאנדה דיהד. והמישה רוגוע כרדה שוהרי כוד רא סייע נמאייד. כי דר שב הא ודר שבתות ומועדים. ודר הר וקתי פאריג ובכאר מאנדנש דר תורה משגולי כונד. וניז המישה סייע ותרדות וכושיש כונד כי פסראנש דר תורה משגולי כוננד. ואן הא רא הר רוזה בנזדי כליפה ראהי כונד. כי אז תורה באטיל שודה דר כוגה הא בהמראהי בגה האי בד בירדאר גורה שודה באזי תאזי כרדה נגרדנד. תא ג׳י קדרי כי אן זעיפה קוות דאשתה באשד. ואז דסתש מי אמדגי רא דר אין באבת דריג נכונד. ואין מצוה רא סהל נגירד. ואנגה אן זעיפה מנשים באהל תבורך. ואן זן דר מגמועי נשים צדקניות ארזאני מישוד. ודרגהי אן. אז מרד הא הם זיאדה תר מי באשד. בשאני אן פסוק מי גוייד. תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה : (שם)

ט) ואבנון גמיעי אין סוכן האיי כי דר אין סעיף הא מוזאכירה שוד. אין המה דר אן פיסר האיי פדרו מאדר דאשתגי. וקוות ותוואנישי פול דאדה פיסר רא דר מלמד בורדה תורה כאן כרדה מי תוואניסתגי גופתה שוד. אבנון חאלי אן יתים בגה האיי בי פדרו מאדר. ואן פיסר האיי עניים כי היג נוואיי נדארנד. כי דר כליפה פולי דאדה פיסרי כוד רא תורה כאן כוננד. חאלי

אן

אן הא גי מי שוד . אין באר דיין וחיוב דר כלהי כלאנאני גמאעת הסת. כי אן הא באייד סר שודה דארא בדארא אז גמאעת פול גינדה דר הר שהר מלמדי תינוקות האיי בני עניים וביית היתומים כוננד. בגה האיי עניים ויתומים רא אז בגה האיי עשירים כרדה ביסייאר תר רונוע וכושיש וסייע כרדה דר תורה ארזאני כוננד . הר הפתהי יך באר דו באר אמדה אז כאנדני אן הא כבר גירנד. גונאן כי רז"ל דר מסכת נדרים פ"א גופתהנד . הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה. והר שכצי פרזנדי בי פדרי רא פיש גיריפתה תורה תעלים דיהד. או גוייא גנדין מצוה הא רא בגא אוורדה באשד. ואהבת לרעך כמוך, כלל גדול דר תורה הסת : (אין המה ט' סעיפים מוסרים האיי הרב פלא יועץ שוד)

י) **ואין** כמינה רא מאדאמי עומר דר המין באבתי תלמוד תורה. וכלאמי הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה רז"ל פרמודגי. דילם גוסה דארד . ודר המין גם הסתם . זירא כי דר שהר הא ומוזאפאת האיי בוכארא. אז זמאני סאביק דר אין בר חזר נשודין. ואז בראיי בגה האיי יתומים ועניים יגאן בית המדרש ת"ת גודאיי בתווריי כוד נכרדין . ואן בגה האיי פדר דאשתגי ובגה האיי עשירים דר כליפה הא פול דאדה תורה רא כאנדה יאד מיגירנד. אמא אן יתימאני בי פדר. ומיסכינאני עניים בגה הא . בי סר ובי סרדאר גשתה עמאם מי מאנן. וביניא בר המין סבב מרדומי בוכארא ומוזאפאת האייש דר מלמד ושוחט ושליח צבור וחזן ותוקע וסופר מוהתאגי דארנד. זירא כי אן בגה האיי עשירים גר גנדי דר זורי פול קטי מולא שוונד הם. דר סינגי י"ג סאלה י"ד סאלגי כי דראיינד פדר הא שאן אן הא רא דר סוודא גרי מי דארד . ודר צפר מי פירסאנד. והיג מחל אן באי בגה הא שוחט ומלמד וסופר נמי שוונד. ואין הונר האיי עניות רא נמי כאהנד . והמין קדר סאל הא גוזשתהסת. אן כלאנאני גמאעת הם היג פיכר וכייאר נמי זננד כי אז גי סבב תורה כם שודה אסתאדסת ואן הא דר מלמד ושוחט מוהתאגי דארנד. ואין גאניב דר שהר האיי אירופא ועריי הקדושה. ניסת פרזנדי ישראל כי אקלי יך נמאז וקריית שמע

וברכת

וברכת המזון רא נמי דאניסתה באשד. כס בסיוואיי המין מוזאפאת האיי בוכארא. כי אגר כסי דר בית הכנסת הא ניגאה כרדה בינד. גהאר יכי אזאני גמאעת עב הארין הסתנד. ודר חזרת עמידה כוונה בסתה ברוך הוא וברוך שמו אמן מיגויינד כס. ליכין אז רויי סידור אפילו אותיות רא הם נמי שינאסנד. ואז גנדין אז אישאן אין כמינה סוואל מי כרדם. כי תו גי מעני עמאם מאנדי. ואו דר גוואב מי גופת כי מן רא פדרם עני בוד. יא מן יתים מאנדה בודם. וכסי מן רא סרישתה וסר דארי כרדה דר נזדי כליפה נמאנדסת. כי מן תורה יאד גירם. ואז וקתי בנה גי מן רא בורדה דר פישי קצאב. יא רנג ריז. יא באפנדה שאגירד מאנדין. בינא בר אין מן עמאם מאנדה הסתם. ואין כמינה יך דפעה דר וקתי דר בוכארא בודנם שנת התרמ״ו התרמ״ז התרמ״ח. רוגוע כרדה דר. המין כאר כושידם. ואז יחידים פנג שש נפר דר כוד רפיק יאפתה חברה כרדם. דפתר כרדה בוראמדה אז הר כדאם עשירים ובעלי בתים האיי נזד גיר פול גינדה. הר כדאם רא דר דפתר דסת מאנאנדה. סאלאנה קראׂרי הם כונאנדים. דר דו מחלהי ישראל דו תלמוד תורה כרדה. דו כליפה נישינאנדים. תקמין ע׳ בנה גמע שוד. וסאלי דו כרת דר אן בנה הא פושאך האיי נוו הם כרדה דאדים. המין מריקה סה סאל המין ת״ת רא רה רוואנדים ואן בנהא פישש תפסיר כאן עאקיבש פרשה כאנדה בת כאן שודן. ודר אכיר דו סה כס אז כודי כלאן, האיי נא תוואן בין אז רויי בי עקלי הא שאן דר אין כאר קנאה כרדה ויראן כרדנד. ובעזי מרדום רא דיל הא שאן רא רמאנידנד. כי דר אין פול גדיהנד. בקיצור דברים כי אסתוקאמת נשוד ברהם כורד. ואן אדם האיי דר אין כאר סבב שודה ויראני כרדגי הא הם דר המין דונייא גרימהי כוד רא יאפתנד. ואכנון אי בוראדראן. בידאניד אין חקיר מזהיר ניסתם. אמא מזכיר הסתם. גי מישווד כי אגר מסלי אין שהר הא בארין. דה נפר. יא הפת נפר. שירה מרדי. דיל סוזי. מצוה דוסתי. כודא תרס. דר המין באבת כמר בסתה אסתאדה חברה שוונד דפתרי כרדה אז הר כדאם עשירים ובעלי בתים פול גינדה סאלאנה

קרארי

קארי כרדה דר דפתר דסת מאנאננד. אשריהם ישראל דר אין
באבת הא המישה דיהנדה הסתנד. גונאן כי חכמים גופתהנד.
אין אדם יכול לעמוד על אופייא של אומה זו. נתבעין לעגל
ונותנין. נתבעין למשכן ונותנין. והמין דה נפר שירה מרדי חברה
מי שודני. מיסרי סמרקנד בארין שהר רא דר אין באבת. מרתב
כונגד. יעני דר המון שהר יך חבלי כאן רא איגארה גירנד. כי
גנד כאנה דאשתה באשד. ואז גמיעי שהר הא ובוכארא ומייאן
כאלאת ושהר סבז וקוקנד ותאשכנד. הר בגהי כי בי פדר באשד
יא עני באשד. אורא טלבאנדה דר המין סמרקנד ביארנד. דו סה
כליפה מואכל כרדה נישאננד כי אן הא רא תורה וכת נויסתן
תעלים דיהנד. ודר כדאמי לאזימי כוראך ופושאך באשד הם
דיהנד. ואינשאלא בעד מיבינינד כי דר דורוני פנג שש סאל אז
אז פנגא בגה לפחות סה תא דר רבנות לאיק מיבוראיד. דה
תא לאיק דר שוחט שודן. דה תא לאיק דר מלמד ושליח צבור
וחזן מישוד. ואן באקי בגה הא בהר צורת אז עם הארץ מאנדן
בראין מי שונד. אקלי יך כת כאן כת נויס שודה בפישי הר כס
מרזאיי כרדה נאנשאן רא יאפתה מיכורנד. גוש אנדאזיד כי דר
אין באבת יך מסלהי גויים. יך שדכן. יעני כאסת גאר אמד
בנזדי יך גוואן בגה. ודר או גופת כי ביא מן תורא ברם דר שהרי
אסטמבול. ודר אנגא יך מרדי עשיר גדול הסת. ויך דוכתרי יכה
עזיז דארד. ואו מיכאהד יגאן מולא בגהי אציל זאדה כי פנג לפז
רא מידאניסתה באשד. בכוד דאמאד כונד. ומי כאסתני או תו
מיבאשי. אמא מידאנם כי תו יך עייב דארי. דר פישי גשמי תו
יך אבלהי בד דאנהי גורונג בארין אזק שודה הסת. ומן אוול
תורא דר נזדי יך טביבי כאמיל בורדה המין אבלהי בדי תורא
סיחת מי כונאנם. ובעד תורא בורדה דר אן עשיר דאמאת
מיכונאנם. ואן גוואן גוואב דאדה גופת. כי מן רא ביודה הלאך
מי כוני. אן עשיר הרגיז מן בארין אדמי עני פסת רא כוש נמי
כונד. מן דר או לאיק נמי באשם. ואן שדכן גופת. פיסר. תו דר
סוכני מן דראמדה רוואן שו. אגר שוד. גי כוב וגי ביהתר. ואגר

גשווד הב. אז אין מייאנה תו פיידא מיכוני כי אבלהי רויית כו
סיחת מישווד. ובי עייב מישווי. הנמשל מובן מאליו. שירה
מרדאני חברה מסלי שדכן כושיש כונגד. אוואן אומיד בכודא
רבנים וחכמים אז בני עניים מיבוראייד. ואגר נשווד הם. אז עמאם
מאנדן כו כלאין מי שווגד. ודר דילי כוד נגוייד כם כי אין כאר
אגר נשווד בדסתם נדראייד מחנתם זאייע מירווד. אין תור גיסת.
גוזשתה דר ס' חסידים גופתה הסתנד. חשב לזכות את הרבים ולא
עלה בידו. מעלה עליו הכתוב כאלו זיכה אותן. אז גמיעי מצות האיי
תורה אין בוזורג יזייאד הסת. ותלמוד תורה כנגד כולם גופתגי
חכמים המין הסת. והמין שירה מרדאן אגר ביסייאר הם דר עזאב
מאנן. ופור כמי כונד בפאיידה גירפתה קרז דאר הם שוונד כי.
בם עזאבי שאן יך סאלי אוול ודוויום הסת. ובעד אז דו סאל כאר
כוד אז כוד פיש רוו מי שווד. כל כניסייה שהיא לשם שמים
סופה להתקיים: (הצב"י שמ"ח המעתיק)

הלכות צדקה סימן מ"ח

א) **מצות** עשה אז תורה הסת. כי הר אדם מוואפיקי אחוואלש
דר עניים צדקה דיהד. ונגדין דפעה אין סוכן דר
תורתנו הקדושה מוזאכירה שודה הסת. וניז לא תעשה הם גופתה
שודסת. דר אן שכצי כי אז צדקה גשם פושאנדה כוד רא דר
נאדאני מי אנדכתגי. אז רויי אין איית כי גופתסת לא תאמץ
את לבבך ולא תקפוץ את ידך. והר שכצי כי אז צדקה דאדן מי
גוריזד. ודר עני צדקה נמי דיהד. און אדם בלייעל באנדה אמדסת.
וגוייא כי או עבודה זרה פרסתידה באשד. ודר אין באבת באייד
אדם גי מיקדאר בר חזר באשד. זירא כי מומכין הסת. דר אדמי
דר צדקה דאדן סוסתי מי כרדגי. כי דר חאלתי שפיכות דמים
יכוני נא חק הם בייאייד. גון מיסלי מעשה אזאני נחום איש גם
זו כי דר מסכת תענית מוזאכירה הסת: (יור"ד סי' רמ"ז)

לעולם

ב) **לְעוֹלָם** הרגיז אדם דר צדקה דאדן קמי עני נמי שוד. והיג ג׳יזי בדי הם דר או ואקיעה נמי רסד. והיג זרי הם אז באלאי צדקה דאדן באו נוקצאן נמי רסד. זירא פסוק גופתכת והיה מעשה הצדקה שלום. יעני אדמי צדקה מידאדגי דאים סלאמתי מי בינד: (שם)

ג) **הַר** שכצי כי רחמי עניים רא מי כורד. כודא רחמי או רא מי כורד. באייד אדם פיכר כונד ודאנד כי גי טריקהי כודי אדם הר זמאן והר סאעת אז כודא טלביש כרדה ריזק ופרנסהי כודש רא מי טלבד. וכודאונד הם כי נאלהי או רא שונידה דר או ריזק ורוזי מידיהד. אנגונין ניז או הם לאזים הסת כי נאלהי עניים רא שנוד ורחמי אישאן רא כורד. ודר דילי כוד פיכר כרדה דאנד כי אין דונייא רא דוולתש גרכי פלך בארין דוור מי גרדד. ודר אכירש כי מידאנד. כי בלכי הם יא כודי או ויא פרזנדי או. ויא פרזנדי פרזנדי או דר המין האלתי עניות מי אמדה באשד. בידתר הכת כי האלא דר וקתי תוואניש דאשתנש דר דילי ניך צדקה דיהד. וכודאונד או רא ופרזנדאנש רא הרגיז מוחתאג כרדה דר האלתי עניות נמי ביארד. הר שכצי רחמי מכלוקאת רא מי כורד. אז עולם מעלה רחמי או רא מי כורנד: (שם)

ד) **צְדָקָה** רדי בלא רפת. ודמה גזרות רעות רא דפע מי כונד. אז אפת הא ואז קחטי וגורוסנגי. ואז בימארי האיי בד. ואז מיתה משונה. ואז מרגי בי מהל. אדם רא כלאץ מי כונד. עומרי דראז דהם דר ואסיטהי צדקה אדם מי בינד. ואין סוכנאן המה דר תורה ודר נביאים וכתובים ומאמרי רז״ל יפא יך מוזאכירה שודגי רכת. גונאן כי דר זכותי צדקה אליהו הנביא פיסרי צרפית רא זייאנדה בודנד. ודר זכותי צדקה בנימין הצדיק עומרי דראז דידנד. ובאז צדקה באסיית דארד כי אדם רא דוולת מנד הם מי כונד. גונאן כי פסוק דר נביא גופתכת. ובחנוני נא בזאת וכו׳ אם לא אפתח. לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די. יעני דר דיגר מצות האיי תורה הקב״ה רא אזמאיש כרדן דורוכת ניכת. ואמא דר באבתי צדקה כביכו״ל כודי.

הקב״ה

הקב"ה פרמודםת וגופתםת כי דר אין באבת מן רא אזמאייש כונייתאן צדקתי קאייקנדה כונייתאן. בינייתאן כי מן גי קדר דר שומא ברכה והצלחה מי דיהם. תא׳ כורתאן בם גופתן רא. ואלל כוסים דר אן שבצאני כי מעשר מידיהנד. אז פיירא שאן דה יך גודא כרדה דר עניים ודר בתי החסד. מיסלי תלמוד תורה. ואושפיטל האיי ביקור חולים מידיהנד. יקין כודא ונד דר אן הא דוולתי פראוואן מי דיהד. זירא כי כודא ונד כודש דר חאלתי נביא המין טריקה ועדה כרדםת, הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני וכו׳. בית האוצר כי יעני גבאים קופה, טרף בביתי כי בתי החסד מיסלי תלמוד תורה בתי כנסיות ובתי מדרשות ובתי בקור חולים באשר. וכידא ונד צאדיק אול ועד הםת. ועדה כי כרדםת מי דיהד. לא איש אל ויכזב. ודאי יקין הר שבצי אז פיידאיי כוד מעשר גודא כרדה דאדה באשד. עילאג נדארד כי תא כודא ונד דר טלאפי אין אורא דוולת מנד נכונד: (שם בהגהה)

ה) הר אדם דר אין מצות עשה ואגיב הםת כי באיד צדקה רא בגא ביארד. ואגר יעני המון אדמי עני כי כודש אז קופה צדקה מי כורדגי הם. באיד אז המין, צדקה מי גיריפתגי כודש. גיזי דר יגאן עני דיגר דיהד. מטלב כי מצות עשה רא בגא ביארד: (שם)

ו) ואן שבצי קמצנות וםבתי כרדה. מוואפיקי קוותש ודוולתש צדקה רא אז גאק ונמהי בית דין מי כרדגי כמתר אגר דיהד. לאזים הםת כי בית דין או רא זדה וכופתה דר תוורש נא מאנדה דר זורי גירנד. דר פישי נזרש פולש ומאלש רא גיריפתה בורדני שוונד. תא כי מוואפיקי ריסאלה אז רויי גאק ונמהי בית דין צדקה רא דורוסת דיהד: (שם)

ז) גבאים האיי צדקה כי צדקה גינדני מי שוונד. אז זעיף הא. ואז בנה האיי כורד. ואז כיזמת גאר הא. יגאן גיזי כם אז בראיי צדקה גירנד בם הםת. אן הא רא גיזי ביסייאר דיה גופתה חוכום נכוננד. זירא כי אן הא פולי כוד דסמאייה נדארנד.

ואגר

ואגר ביסייאר דר צדקה דיהנד. אן מי דאדני שאן אן חקי בעל הבית גזל כרדה דוזדידה מידיהנד. ואין ען רא גבאים סבב מישונד ודורוכת גיסת. והמין גוזי במי גירנד כי נופתים. יעני אז רוי נאק וגמהי המון דיזתי בעל הבית באשד. והמין הם בשרטי כי אן בעל הבית יא שוהר דר דאדני אין הא הרגיז גב נמי זדה באשד. אמא אגר המין בעל הבית יא שוהר הרגיז אז מאליש צדקה דאדני אין הא רא ראזי נבאשד ינמי כאסתה באשד. אסור הכת כי אגר גבאים אז אן זן ובנה וכוזמת גארי או. אגר יעני נגאן כס הם גירנד: (שם)

ח) **כסי** מי כאסתה באשד כי כוד רא דר צדקה דאדני קאיקנדה וכוב ונגז ארזאני כינם נויד. או בננהי יצר הרע רא תאבד. דסתי כוד רא דר צדקה יזה כרדה וסיע כונד. יעני דר דילי גיך ושם שמיב. אז גוזי נגז וכוב דיהד. מסכן אגר נאן כאנה עימארת כרדה בית המדרש יא בית הכנסת כרדה קודש מי כרדה באשד. נון מיסרי באנהי כודש מינישסתני בארין בשובה עימארת כונד. נוריסנהי רא מיכירהנדה באשד. אז המין כוראך האי נגז וכוב והזיז כודש מיכורדני בארין דר אן יעני דיהד. גיז פושאך מיפושאנדה באשד. דבאסי כוב דר המין עני מי זיבדני דיהד. זירא פסוק גופתבת כל חלב לה'. יעני בהתרין גיז רא דר באבתי ביירא ת דיה גופתסת: (שם)

דיני במה חייב ליתן צדקה וכיצד יתנו

סימן מ"ט.

א) **קייאצי** דאדני צדקה דר אוהאן המין כי. אדמי תוואניש דאשתני. המון דרכארי מסריפי עניים דר גי קדרי כי באשד. באיד דיהד. ואגר אין קדר רא תואניש נדאשתה באשד. מצוה מן המובחר המין כי. פנג יך אז מאליש דיהד. ואגר

אין

אין רא הר כיד איב נבינד. דה יך אז מאלש דיהד הם דורוסת. יאין הב מויאפיקי ריסאלה הסת. יעני צדקתי מייאן כיה. ואן אדמי כי אז דה יך הב כמתר מידאדה באשד. ויי אדם בד גשם תנג גשם מי באשד. והמין הסת כי מצוה מן המובחר פנג יך דיהד גופתים. דר אין תקריר. פארי אוול המין פנג יך רא אז תני מאיהי פולש דיהד. ואז פארי דויום באון גאניב המין פנג יך רא אז פיידאיי מי כרדניש דיהד. ולייכין בר חזר באשד אדם כי און קדר אז פנג יך זייאד הם פולש רא סביל נכונד. יעני נכונד פארי כי ביסייאר אז פנג יך הם זייאד דאדה. מאיהי כוד רא תמאם כרדה. כודש רא דר מכלוק מיהתאג מי כרדה באשד. אין כאר רא דר זנדגי הרגיז נכונד. ולייכין שבציי דר וקתי מורדנש כי בחאלתי נזם אמדה באשד. או מיתואנד כי הר גי קדר דר צדקה דיהד. זירא כי אכנון תרסי דר מכלוקאת מוחתאג שודן נדארד: (יור"ד רמ"ט)

ב) **פורי** מעשר. ויא פנג יכי כי אדם אז פיידאיי כוד גודא מיכונד לאזיב המין הכת כי אן פול רא דר צדקה דיהד. יעני נכונד כי אז אן פול דר פולי גזייה יא זכאתי אז פאדשאהי קרז דאר בודניש מי דאדה באשד. ויא שמע דאן והמפה כרידה דר בית הכנסת מי דאדה באשד. ויא גון מסרי המין בארין מצוה האיי קרז דאר בודה דר כייש דיין בודגי מי דאדה באשד. דר אין טריקה כאר הא דאדנש דורוסת ניסת. ואמא מי תואנד כי אז המין פולי מעשר אגר אז יגאן עני סנדק כרידה סנדק שוד. יא יגאן יתום ויתומה רא טוי כונד. יא כי כיתאב כרידה קודש כונד. ויא כיתאב כרידה דר כאנה ניגה דארד הם כודש כאנד. והם דר מרדום קרז ועאריית דיהד כי אן הא כאנדה ארזאני שונד. ולייכין באייד דר באלאיי אן כיתאב קודש גופתה נוישתה מאנד. מטלב כי יך רוזי מיראם כוראנש אין מאלי פדרי מא גופתה צאחיב נשונד: (שם)

ג) **שבציי** כי דר דסתש פולי מעשר דאשתה באשד. ודר דסתי או יך כארי מצוה ואה כורדה באשד. ואו גייר אז המין פולי מעשר דיגר פולי נה דאשתה באשד כי אן מצוה רא בגא רסאנד. או אגר אז המין פולי מעשר דר אן מצוה מצריף כונד דורוסת

הסת

הסת. ויא אין כי פדרו מאדרי עני דאשתה באשד. ודר אן הא בגייר אז הכין פולי מעשר דיגר פולי נה דאשתה באשד כי דיהד. ויא פיסר האיי כלאן וגני דאשתה באשד. כי או ואגיב דר אין פיסראן אווקאת דאדן נא בודגי. דר גמיעי אין טריקה מצוה אגר אז פולי מעשר דיהד דורוכת הסת. בשרטי אגר פולי דיגר בגייר אז אין נדאשתה באשד כי דיהד: (שם)

ז) **אז** פולי מעשר באייד דר תורה כאן האיי כב ביזאעת מדד כונד ואלל כוסוס דר אן כליפה האיי בגה האיי עניים רא תורה תעלים מידאדגי הא. והר שכצי תוואנגרי כי דר תורה כאנאני כב ביזאעת מדד נמי כונד. או דר תחיית המתים מיסכי בגהי פושת רפתה חיסאב מישווד. בשאני או פסוק גופתסת וארץ רפאים תפיל. ואן שכצי כי דר תורה כאנאן דכת גירי מי כונד. מרתבהי או הם גון כסכי יך תלמיד חכם מיבאשד. גי בריקהי כי מורדני תלמיד חכם דר דכתי מלאך המות דר פארדי פגימה דאשתגי ניסת. ואמא דר דכתי מלאך גבריאל דר פארדי בדיקה כרדגי הסת. אנגוגין המין אדמי דר תורה כאן דכת גירי כרדגי הם ארזאני מישווד דר דסתי מלאך גבריאל דר פארדי בדיקה כרדגי נשמה מי סופארד ואז דיני גיהנם כלאין מי שווד. ונשמהי או דר האלתי מיכאל המלאך דר מזבח עולם מעלה קרבן בראוורדה מי שווד. והר גנדי כי המין אדמי דר תורה כאן דכת גירי כרדגי כודש עם הארץ באשד הב. דר עולם הבא אורא סודות הא ורז האיי תורה רא תעלים דאדה דר מגליסי תלמידי חכמים מי נישאנאנד. ובהמראהי תלמידי חכמים נישסתה תורה מי כאנד ומונתזיר הסת הקב"ה פרדא דר עולם הבא דר המון אדם האיי דר תורה כאן דסתי גירי כרדגי הא. דר כרי שאן סאייה באן דר גן עדן כונד. זירא כי פסוק גופתסת בצל החכמה בצל הכסף: (קמח סולת)

ח) **לאזים** הסת כי אדמי צדקה מי דאדגי. צדקה רא דר שאדי ודר גהרהי שוכופתה. ודר דילי ניך בידיהד. ודר עזאב וגוסהי אן עני קטי או הם גוסה כורד. ואן עני רא דיל ברדארי דאדה תסלי דיהד. וליכן אגר כבי צדקה רא דר דילי כשאר וגיהרהי גם

גין

ג'ז וכי דימאגי מי דאדה באשד. אין צדקהי או היג נפע נדארד.
תיוף כי זכותי צדקהי או בר מופת רפתה נאבוד מישוד : (יו"ד רמ"ט)

ו) **אגר** עני אמדה צדקה טלבד. ואורא דר פישש ג'יזי מוג'וד נבאשד. כי דר אן עני דיהד. נבוגד כי אן עני רא סהבאן זדה איואוש רא בלנד כרדה סוכני סבת גופתה אזאר מי דאדה באשד. אמא דר או סוכני מילאיים גופתה דר כושי אוזאד כונד. יעני דר או גויד כי מעזור דאר. כי מן רא הם ריזאיים בוד כי דר תו דיהם. ואמא ני כונם כי דר פישם מוג'וד נדארם. ואגר ג'יזי כמי דאשתה באשד הם דר המון עני דיהד. או רא כארי נגרדאנד אז המה ביהתר. ואגר יעני יך דאנה גורונג הם באשד דיהד ייבי נדארד. ודר אן עני גויד כי חאזיר דר פישם אז אין זיאד מוג'וד ג'יזי נדארם. ג'ון כי פסוק גופתסת אל ישוב דך נכלם : (שם)

ז) **צאחיבאני** כייר דאבילאני כייר. וחכמינו ז"ל גופתהנד גדול המעשה יותר מן העושה. שכצי אגר תואנד כי דיגראן רא דלאלת כרדה סייע כונד כי צדקה דיהנד. מוזדי או אז אן כודי צדקה מי דאדני הם זיאד הסת. ואלל כוסוס אן שכצי כי הם כודש צדקה מידיהד. והם דיגראן רא דר ראהי צדקה דלאלת כרדה סייע מי כרדני : (שם)

ח) **השת** מרתבה הסת דר צדקה. כי הר יכי ויכי אז המדיגר זיאד. דר אין תקריר. מרתבהי אול צדקהי אצלי ונגז וכוב ופיסנד המין כי. שכצי מיבינד יך ישראל רא כי דר או נא אמדי כאר שודסת. ואו לבגירדה אסתאדסת. ומעתלו מוחתאג' שודסת. אגר כסי באו דסת גירי נבונד המין דבגירדן קטי שיכסתה נאבוד מישוד. אגר שכצי אמדה המין אדם רא קנתש רא כרדארד. ודר אי דסת גירי כרדה פול קרז דיהד. יא דר או שירך שוד. כארי כרדה יך עילאגי או רא סאזד כי או מופלים שודה נאבוד נשוד. ויא רה ברי כרדה דר או יך סרי כאר נישאן דיהד. ונה מאנד כי או דבגירדה דר מכלוק מוחתאג' שוד. המין צדקה רא דרג'הש אז המה דיגר צדקה הא אפזל הסת.

והחזקת בו גופתגי תורה המין הסת: מרתבהי דויום אז אין פסת תר המין כי. שכצי צדקה רא מידיהד. אמא כודש נמי דאנד כי דר כדאם עני דאדסת. ואן כודי עני הם נמי דאניסתה באשד כי המין צדקה רא או אז כי גיריפתה באשד. גון מיסזי כי דר דסתי גבאים ודר קופהי צדקה מידאדגי אדם הא. וליכן באייד בשרטי דאנד כי המין גבאי האיי צדקה אדמי נאמן ומועתבר באשנד כי הרגיז גדר וכיאנת נמי כרדה באשנד. מרתבהי סהום אז אין פסת תר המין כי. המין כודי אדמי צדקה מי דאדגי. מי דאניסתה באשד. כי או דר כדאם עני המין צדקה רא דאדה איסתאדה באשד. ואמא אן עני נמי דאניסתה באשד כי אז כי גיריפתסת. גון מסלי כי חכמים האיי סאביק פול רא דר חמייאן אנדאכתה בורדה דר חבלי ודר דאלאן ודרוואזה האיי עניים מי פרתאפתנד כי או יאפתה גירד. והמין כאר הם נגו וכוב הסת. אגר דאנד כס כי גבאי האיי שהר נא לאיק ונא איעתיבאר באשנד. המין טריקה כונד ביהתר הסת. מרתבהי נהארום אז אין פסת תר המין כי. אן עני מידאניסתה באשד כי המין צדקה רא אז כדאם אדם גיריפתסת. ואמא צדקה דאדגי נמי דאניסתה באשד כי דר כדאם עני דאדסת. גון מסלי כי חכמים האיי סאביק פול רא דר כנארי גאדרי דר כיתף שאן בודגי גיריה כרדה דר פושתי כוד אוויזאן מי כרדנד. ואן עני אמדה גיריה רא אז פושת ילה כרדה פול רא מי גיריפת ואן עני איזא נמי כשיד. מרתבהי פנגום אז אין פסת תר המין כי. שכצי צדקה רא הנוז עני אז או נא טלבידה. פיש תר אז כוד דאניסתה בוראוורדה מי דיהד. מרתבהי ששום המין כי. עני אמדה צדקה רא מי טלבד. ובעד או צדקה נגו ולאייק דאדה אן עני רא כורסנד כרדה אוזאד מיכונד. מרתבהי הפתום המין כי. עני אמדה צדקה מי טלבד. ואמא או יך גיזי כמי נא לאייק מידיהד. ליכין דר כוש וקתי וגיהרהי שוכופתה מי דיהד. מרתבהי השתום אז המה פסתי פסת המין כי. צדקה רא דר דילי כשאל ודר כפה גי ובי דימאגי קטי מידיהד: (שם)

ט) **ובהר** צורת אן אדמי צדקה מי פרדגי. תמנא כרדה דר כוד נה נאזד כי מן אין כיל צדקה פרדם. ודר פישי הר כסי נא פס כודש רא תעריף כרדה נגוייד כי מן דר פלאני יא דר פלאן מצוה אין מוולק פול דאדם. ואגר המין טריקה כוד נמאיי כונד. בס ניסת כי צדקהי או בדרגאהי כודא מקבול נמי שוד. והם באז או רא גרימה מי זננד. וריכין. אגר שכצי דילו נייתש בנאמי כודאיי באשד. וגוייד מן אין מוולק צדקה דאדם. מקצדש המין באשד כי דיגר הא הם אז מן עברת גירפתה המין טריקה דיהנד. אין דורופת הסת. וניז אגר ג׳יזי רא הקדש כונד דר באלאיי המון ג׳יז נאמש רא נויסאנדה גוייד כי. אין הקדש פלאני כרדגי. אין הם דורוסת הסת. ולאזים הסת ניז הר אדמי ג׳יזי רא הקדש מי כרדגי כי המין טריקה נאמש רא נויסאנדה גוייד כי מן פלאני הסתם המין רא דר פלאן מוקאם הקדש כרדם. מטלב אז או יאד כירד ויאד דאשת מאנד : (שם)

י) **ביהתר** וכוב תר הסת כי אדם פיש אז הר תפלה כאנדנש כאהי שחרית. כאהי מנחה וערבית אוול יגאן צדקה דיהד. זירא פסוק גופתה אני בצדק אחזה פניך. ואנגה תפלהי או מקבול מי שוד. וניז אדמי צפר מי רפתגי הם פיש אז רפתנש לאזים צדקה דיהד. גון כי פסוק גופתסת. צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. בעד צפרש בי כטר מי שוד. וניז כסי עימארת כרדני מי שוד הם. לאזים כי אוול צדקה דיהד. זירא פסוק גופתסת הוי בונה ביתו בלא צדק. ובעד עימארתי או ריוואג מי יאבד. ודר אן חבלי טוי הא ומערכה הא מי שוד : (שם)

יא) **גבאי** האיי צדקה כי דר דסתשאן פולי צדקה גמע שודה באשד. לאזים אז המה פיש. אז אן פול דוכתר האיי עניים כלאן שודה בלאגת רסידגי הא רא דר שוהר טוי כרדה דיהנד. כי אין מצוה הם זכותש בוזורג מיבאשד. ואז אין פסת תר המין כי אז אן פול. בגהאיי כודכאני עניים רא תורה תעלים דיהאנד. ואז אין פסת תר דר בימאראני עניים דיהנד. יא דר ביקור חולים וואושפיטל הא. ואגר אז אין הם זיאדי באשד. אנגה דר מצריפי בית הכנסת דיהנד : (שם)

דיני למי נותנין צדקה ואיזה קודם להבירין סימן נ׳

א) **לאזים** דכת אדם כי צדקה מי דאדגיש רא באייד דר גאיי נגז וכוב ולאייקנדה דיהד. ודר דר גאיי נא לאיק נדיהד. כי דר כודי המון מידאדגי זלר דארד. דליל אז ירמיה הנביא כי. דר וקתי דושמן הא שאן רא כארי דאדני שודנד. גונין גופתנד. ויהיו מוכשלים לפניך וכו׳ רז״ל אין רא מעני כרדה גופתין כי. אפילו בשעה שעושים צדקה הכשילם בבני אדם שאינם מהוגנין כדי שלא יקבלו עליה שכר. יעני דר צדקה כרדן שאן. דר פישי שאן אדם דאיי נא לאיק רא טיפאק אוורדה מוהייא כון גופתנד. ואז אין סוכן יאפת שוד. כי אגר כסי דר גאיי נא לאיק צדקה מי דאדכת בי כאר ובאטיל בודסת. היג מוזד נה דאשתכת. דר אין סבב. דר אן אדם האיי עבריין כי דר קסדן אז יגאן מצות האיי תורה מיגוזשתגי. ואו תשובה נכרדה באשד. דר אין טריקה אדם הא ואגיבי צדקה דאדן ניסת. ונה ואגיבי קרז דאדה באו דסת גירי כרדן דכת. וליכין דר עניים האיי גויים הם אגר דר קמארי עניים דאיי ישראל דיהנד מותר הסת. אז סבבי דרכי שלום. כי כינה נה גירנד. דושמן נה שונד: (שם)

ב) **רבותינו** ז״ל מעני כרדה דכתנד דר פסוק אם כסף תלוה את עמי וכו׳ עמי ונכרי. עמי קודם. עני ועשיר עני קודם. ענייך ועניי עירך. ענייך קודמים. עניי עירך ועניי עיר אחרת. עניי עירך קודמים. מעניש המין כי דר גאיי עני אזאני ישראל באשד. או דר עני גויים נדיהד. ודר ישראל דיהד. דו כס פול קרז דיה גופתה בייאיד. יכי אן עשיר. ויכי אן עני. באשד המון עני מוקדם דר דמו דידד. כסי רא כישו הבארש עני באשד. אז דיגר עניים האיי שהר. כישו הבאר מוקדם. דר שהרי כודש עניים בי נווא גשתה אכהאדה באשנד. ואז שהרי דיגרי באו צריה כויל פירכאננד כי בכא דיה. דר אין דם עניים שהרי כודש מוקדם: (ב״מ ע״א)

ג) **הר** נגדי כי פדר דר פיסר האיי בלאנש ואגיבי אווקאת דאדן נבאשד הם כי. אגר אן פיסראן כם ביזאעת באשנד. ודר ראהי תורה רה מי רפתה באשנד. צדקה רא דר המון הא דיהד מוקדם הסת. ניז דוכתר האיי עני דאשתה באשד הם דר אן הא ניגאה ובין כונד. וניז אגר פדרו מאדרש הם עני וכם ביזאעת באשנד. צדקה רא דר המון הא דיהד. ואגר יעני פיסרש ופדרו מאדרש נבאשד. אמא דיגר כישו תבארש באשד הם כי. אין הא אז עניים ביגאנה מוקדם הסתנד. בוראדרי זאיידה אז בוראדרי אוגה מוקדם. עניים האיי כאנהי כודש אז עניים האיי אהלי שהרש מוקדם. ניז דר באבתי פדיון שבויים הם שריעת המין מי באשד. כי אגר הם אז כישאני או. והם אז אהלי שהרי או יסיר שודגי באשנד. ואגיב הסת כי אוול המון כישי כוד רא באז כרידה גירד : (יור"ד רמ"ט)

ד) **פדרי** כי דר פיסראני כם ביזאעתי כודש. ויא דר כישו תבאר האיי עני כודש. אגר צדקה נדיהד. ואן הא רא דר כלהי גמאעת פרתאווד. לאזים הסת כי בית דין או רא דר תורש נמאנן. זדה וכופתה אז או גירפתה. דר פיסרש ודר כישו תבארש דיהנד. בשרטי כי המין מרד תוואניש דר צדקה דאדן דאשתה באשד : (שם)

ה) **שבצי** כי עני באשד. ואייקי צדקה אז קופה כורדן שודה באשד. אמא עאר כרדה שרם מי כרדה באשד. ונמי גירפתה באשד. באייד דר או יך רהי חילה קטי דיהנד כי איזא נבשד. מסקן קרז גופתה דיהנד. יא מתנה גופתה דיהנד : (יור"ד רנ"ג)

ה) **דר** תלמיד חכם באייד מוואפיקי עיזתש. דר כאריש רא דיהנד. מסקן באו נגויינד כי תו הם מיסלי דיגר עניים הא בארין המין יך גאמה רא הם הפתה והם שבת פושי מישווד. יא המין טלית ריספאני בתו בס הסת. אמא באייד דר או מוואפיקי עיזתי תורה ליבאסי כוב וטלית פשמין דיהנד. וכן ע"ז הדרך. ואגר אן תלמיד חכם עאר מיכרדה באשד ונמי גירפתה באשד. באייד

גמאעת

גמאעת כארי כרדה דר נוועי דיגר קטי דר או רסאננד. מסלן אגר או מאלי מי פורוכתגי דאשתה באשד. מאלי או רא דר בהאיי תמאם. ואז נרכי באזאר קימת תר כרידה גירנד. ויא גיזי רא דר או בנרכי ארזאן פורושנד. וארזאן כרידים גופתה באו דיהנד. תא כי מונפיעת באו רסאננד. ואגר אן תלמיד חכם כרידו פורוש כרדן רא מי דאניסתה באשד. דר או פול קרז דיהנד. כי כארי כרידו פורוש כרדה אווקאת כונד: (שם)

ו) **אסור** הסת כי אגר ישראל אז גויים רוויי ראסת דר זאהירי צדקה גיריפתה כורד. ואגר דר גאיי כי אז צדקהי ישראל מי דאדגי אווקאתי או נמי גושתה באשד. ואין דר או כיפאיית נמי כרדה באשד. אנגה דר פינהאני אז גויים גירד. ונה דר רוויי ראסתי: (שם)

ז) **אוולאן** לאזים המין כי הר אדם כוד רא אז צדקה כורדן דור גירד. כוד רא דר עזאב ותנקיסי גיריפתה דאיים קנאעת כונד כי דר חאלתי צדקה כורדן גבייאייד. גופתין חכמים ע"ה עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות. יעני שבתי כוד רא מיסלי הפתה בארין כון. ומוחתאגי מכלוק נבאש. מסלן אגר תואניש נדאשתה באשי ליבאסי שבתי כוד רא וכוראכי שבת רא מיסלי מייאנה הפתה בארין כון. וכוד רא דר בשר ודם מוחתאג נכון. והר גנדי אדם תלמיד חכם בעיזת באברוי באשד. ובעד עני שודה באשד. לאזים כי או יגאן כסבו כאר דר כוד פישה כונד. ואגר יעני הונרי פסתי כי לאייקי או נבאשד הם טאקת אוורדה המון הונר רא כונד. וכוד רא דר צדקה כורדן עאיד נכונאנד: (שם)

ח) **הר** שכצי כי נפקהי רוזגארי כוד דאשתה באשד. ובאז מכרו חילה כרדה כוד רא דר גמאעת עני נישאן דאדה אז צדקה מי גיריפתה באשד. און אדם אכירש נמי מורד תא כי צדקה כורדה בותון דר גמאעת מוחתאגי תעין נשווד. והר שכצי כי עני באשד ולאזים אז קופהי צדקה כורדן באשד. יעני ביסייאר דר תנקיסי באשד. כי היג עילאגי כאר והונר כרדן נדאשתה באשד. מסלן אדמי פיר. יא כסל מנד באשד. ואו דר כוד ננג ונאמוס

ברדה

כרדה אז צדקה נמי כורם גופתה. גאנש רא דר עזאב מי מאנדה באשד. אין כיל אדם דר גאני כוד זאמין מישוד. גוייא כוני נא חק מי כרדה באשד. ואין כוד רא דר עזאב מאנדנש המה עון וכטא דר או מישוד. והר שכצי כם ביזאעת הסת. דר המון דאשתגיש קאניע שודה. דאניסתה כרג כרדה בי מצריף אז רגה בירון כראגאת נמי כונד. וכוד רא דר תנקיסי וסכתי גיריפתה המון דאשתגיש רא דר רוזגארש מי רסאנד. ובארי כוד רא דר באלאיי גמאעת נמי פרתאוד. אין כיל אדם נמי מורד. תא כי דר דונייא פול דאר שודה דיגראן רא אווקאת דיהד. בשאני או פסוק גופתסת ברוך הגבר אשר יבטח וכו׳ : (שם)

ט) **שכצי** אז דהן בוראוורד כי פלאן פול יא פלאן גיז דר צדקה מידיהם. ובעד יגאן זרורי יא חאדיסהי שוד כי דאדה נתואניסת. או באייד דר נזדי חכם רפתה התרה כונד. נבאשד דר כלהש דיין הסת כי אז דהן בוראוורדגיש רא דיהד. ואגר המין אז דהן בוראוורדגיש גוזשתה דר דסתי גבאי דראמדה באשד. הר גנד התרה מי כונם גשתה מי גירם גוייד הם דורוסת ניסת. ודר אין התרה כרדן נפע נמי כונד. זירא דר דסתי גבאי כי דראמד. מאלי עניים שוד : (יור״ד רנ״ח)

מוסרים לענין צדקה מספר פלא יועץ
סימן נ״א

א) **צדקה** רא בוזורגיש וקוותש וכאסייתש דר גמיעי אהלי עאלם משהור הסת. והפתאדו דו מילת אומות העולם הם דר אין קאעיל הסתנד. ודר גמיעי כיתאב הא ומדרשים האיי רז״ל גיכי ותעריפי אזאני צדקה מוזאכירה הסת. גי תקריריי מצוהי אזאני צדקה בוזורג ועזים הסת. אנגונין יצר הרע אזאני צדקה הם בוזורג ועזים הסת. שטן דר אין באבת ביסייאר דושמני דארד. ואז פיי אדם אפתאדה דיי אדם רא סכת מיכונד. צדקה

לאייקנדה

לאייקנדה דאדן נמי מאנד. סוכן הא וכייאל האיי פאסיד ובאטיל
רא דר דילי אדם מעקול מיכונד. ואז ראהי צדקה אדם רא מי
גרדאנד. חכמינו ז"ל גופתה הסתנד אדם ניכר בכיסו. אדמי זאד
רא כם שינאכתה אעתיבאר כרדה נמי תוואנד. תא כידר חמייאן
ופולש או רא אזמאייש כרדה נבינד. זירא אין יצר הרע אזאני
פול וממון בוזורג הסת. הר גיתו אדם פנגהי אין יצר רא תאפתה
נמי תוואנד. ואלל כוסוס דר אין וקתו זמאנה הא כי סאל האיי
ממון הסת. והמה אז דומבאלי אין אגישתה הסתנד. ודר אין סבב
תעריף האיי אן בנדהאיי חק ואן מרדאני כודא כי רוז ברוז דר
אין באבת קווי אסתאדה כוד רא אז נגאהי אין יצר הרע ממון
כלאין כרדה דר ראהי צדקה כושיש מי כונד. תעריף האיי
אישאן. ותעריף האיי קיסמי אישאן הם דר עולם הזה והם דר
עולם הבא. הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד. מאלו דוולתי
פראוואן דר כוד פיידא מי כונד. ודוולתי או פאייה דאר דר הרדו
דונייא מי באשד. תעריף דר אין טריק סוודא גרי חריף בי. פולש
רא דה צד ודה דר הזאר בפיידה מי מאנד. דר באנקי אחתייאג
וגי כטרי כי הרגיז אז אין באנק פוטור נמי רפתגי. אין באנק
כי באשד כבייכו"ל הקב"ה באשד. כי אדמי צדקה וכייר וסבאוות
מי כרדגי. הקב"ה רא קרז דאד כרדה מימאנד. כי מיווהי אין
רא דר עוה"ז מי כורד. וגאני או הוזור ונאזוך נישיני הא מיכונד
דר עוה"ב: אי בנדהי גאפיל. תו הרגיז גמי פגא ופרדא רא
מכור. ודר דילת נגויי כי מן אין פול רא צדקה כונם. דר כודם
בראיי פגא ופרדא כם מי מאנד. ואז דסת מאייהם כם מישווד.
תו אז עומרי כוד כפיל גיריפתה ניסתי. שמשירי קזא בר סרי
אדמי זאד מועלק הסת. ואספי אגל המישה זירי זין הסת. ואדמי
זאד דר אין דונייא מיסאלי יך מוצאפירי רה גוזר הסת. בנאגאה
וגאפיל מרג אז דר מידראייד. ודר וקתי מורדן. פול ודוולת. נוקרה
ותילאה. זרו זיבר. לעלו גוואהיראת. דר כם בכאר נמי אייד.
בגייר בסיוואיי תורה ומצות וצדקה ומעשים טובים. ואי גאפיל.
בייא תו אמרוז בכוד אנדישה כרדה פיכר זן. גוי כי. מן כי אמרוז

דר

דר אין דונייא מוצאפיר באשם. ואז אין דוולתי אין שהר דר שהרי כודם כי עולם הבא באשד המראה בורדה נתוואנם. והמה רא באז דר כודי המין שהר כי מאנדה מי רפתה באשם. גי גונה מני נאדאן ואחמק רוז ועומרי כוד רא דר אין באטילי גוזראן מיפרדים. ואז דומבאלי אין גיז מחנת ועזאב כשידה מי דוידים. בייא כי מן דר כוד יך גיזי גירם כי המראהי כוד דר שהרם בורדה תוואנם. ודר אנגא רפתה חוזורי אן רא בינם. ואגר דר דילי כוד מי גופתה באשי כי מן אין דוולת רא גמע כרדה. דר פרזנדאני כוד גם כורי כרדה מי מאנם. כי בעד אז סרי מן פרזנדאנם כארו זאר נשוונד. והמין דוולת דר אן הא מאייה שודה אסתד. אין בייאלת הם פאסיד וגלט הסת. אגר פרזנדאנת כוש מזל באשנד. וטאליעי כוב דאשתה באשנד. חאגתי אין גם רא כורדני תו ניסת. המון כודאיי כי המין דוולת רא דר מזלי תו דאדה בוד. באז כודי המו דר טאליעי פרזנדאנת הם מידיהד. ואגר מזל וטאליעי פרזנד האיית בד באשד. הזאראן הם אגר דוולתי קארון. ובוהי תילאה. דר אן הא מאנדה רוי כי. באז המה ניסת ונאבוד שודה מירווד. דר פרזנדי ניך הם פול מאנדני תו דרכאר ניסת. ודר פרזנדי בד הם. ואכנון אי בוראדר. גשמי עקלית רא ילה כון. כוב זין מאנדה פהם. כי אכנון דר דונייא גב המין כי באשד. תו גי מעני דר באבתי צדקה סכתי כרדה גאני כודת רא דר עזאב מי מאני. אז בראיי ראחתי גאני דיגראן שודה. דר דונייא נפהמידהי כי דאנאייאני סאביק גופתין. חייך קודמים לחיי אחרים. יעני גאני כודת רא אז גאני דיגראן אפזל תר דאן. גמי גאני כודת רא כור. גמי פרזנד רא כורדנש דר תו חראם. תו דר דונייא אגר יך מולכי דאשתה באשי. ובגייר אז המין מולך דר דסתת היג פולי דיגרי נדאשתה באשי כי אווקאת כוני תו המין מולך רא דר מיראס כורם אסתד גופתה כוד רא אז גושנגי רא מי כושי. ויא אין כי המין מולך רא פורוכתה דר כוד אווקאת גוזרי מיכוני. אלבתה כי המין מולך רא פורוכתה

גמי

גַמִי גָאנִי כוּדַת רָא מֵיכוּרִי. אִם כֵּן. יָאפְּת שׁוּד כִּי חַיֶּיךָ קוֹדְמִין לְחַיֵּי אֲחֵרִים בוּדַסְת. וְאַכְנוּן אֵי מַרְדִי מוּצָאפִּיר. בִּיָיא כָּאַרֵי כַּרְדַה בְגָאנִי כוּד גַם כוֹרִי כּוּן. וְדַר אִין רָאהִי צַפַּרֵי דוּרִי כוּד תוֹשַׁהֵי בֵּרְדָאר. וְאַז רַפְתַנִי כוּדַת פֵּישׁ תַר מָאל וְדַוְולַתַת רָא דַר שַׁהְרִי כוּדַת כִּי עוה"ב בְּאַשַׁד רָאהִי כוּן. תָא כִי דַר אָן גָא רַפְתַה חוּזוּר וְחַלָאוַתִי דַוְולַתַת רָא בִינִי. וְאַגַר בִיסְיָאר הַם פַרְזַנְד דוּסְת בָאשִׁי. גַמִי אָן הָא רָא מֵי כוֹרְדַה בָאשִׁי. נַכּוּן כִי גַמִיעִי דַוְולַתַת רָא דַר אָן הָא מָאנִי. דַר בְּרָאיִ כוּדַת הַם. אַוַול אַז נַגְזוּ כוּבִי דַוְולַתַת גוּדָא כַרְדַה הַמְרָאה בַר. דַר צְדָקָה וּמִצְוֹת הַרְגִיז קְמִצָּנוּת נַכּוּן. מִחְנַתוּ רַנְגִי כַּשִׁידַגִית. וְמָאלֵי דַר דוּנְיָיא גַמְע כַּרְדַגִית רָא. דַר דִיגַרָאן מָאנְדַה נַרַאוו. כִּי מֵידָאנַד. כִּי בַּלְכֵּי הַם. בַעְד אַז סַרַת אִין מָאלִי תוּרָא דוּשְׁמַנָאנַת צָאחִיב שַׁוַנְד. הוּזוּרִי נָאזוּ נֵיעְמַתִי תוּ רָא רְקִיבָאנַת כוּנַנְד. בָאנַה וְחַבְלִי וְעִימָארַת הָאיִ כוּב וְעָאלִי כַרְדַגִי הָאיִ תוּ רָא. דוּשְׁמַנָאן חוּזוּרַשׁ רָא בִינַנְד. תוּ מָאדָאמִי יַךְ עוּמְרִי כוּד. מִחְנַת וּגַפָא כַרְדִי. דַר עַרַקִי גַבִין. וְדַר גִי מִיקְדָאר רַנְג וְמַשַׁקַת הָא דַר דוּנְיָיא תַשְׁוִישׁ וְעַזָאב הָא כַשִׁידִי. תָא אִין חַבְלִי הָא רָא עִימָארַת הָא כַּרְדַה דַר כוּדַת אָרַסְתַה כַרְדִי. גִיתוֹ מֵי מָאנִי. כִּי חוּזוּרִי אִין רָא דִיגַר הָא בִינַנְד. וְתוּ הַר רוּזַה דַר גַשְׁמִי כוּד דִידַה אִסְתָאדִי. כִי אָן הָאיִ כִי דַר אַסְנָא וְדָארָאיִ תוּ. דַר דוּנְיָיא עִימָארַת הָא וְכוּשְׁךְ וְאַיְיוָואן הָא סָאכְתַנְד. וְדַר וַקְתִי מוּרְדַנִי שָׁאן. הֵיג כָּאר נַאמַד. וְהֵיג נַפְע נַכַרְד. אַמָא דִיגַרָאן אָמַדַה דַר אָן עִימָארַת הָאיִ אוֹ נִישַׁסְתַה חוּזוּרַשׁ רָא דִידַה גַשְׁתִין. וְבָאז אַז אוּן הָא הַם כָאהַד כִי סַבִיל מָאנַד. דוּנְיָיא הַמַה הַמִין טַרִיקַה הַסְת. יַקִין דַר אִין עוֹלָם בֶּן אָדָם מוּצָאפִּיר הַסְת. תַעְרִיף הָאיִ אָן שַׁכְצֵי כִי עִימָארַת אַז בְרָאיִ כוּדַשׁ תַיָיאר וְאָרַסְתַה מֵיכּוּנַד. וְנַה אַז בְרָאיִ דִיגַרָאן. חוּזוּרוּ חַלָאוַתִי דַוְולַתַשׁ רָא כוּדַשׁ דַר עוה"ב מֵיבִינַד. מִחְנַת וְמַשַׁקַתִי אוֹ זָאיֵיע נַמִי רַוַד: יַעְנֵי דַר זִינְדוּגָאנִיִ כוּד צְדָקָה מֵידִיהַד. דַר תוֹרָה כָאנָאן אַוְוקָאת מֵידִיהַד. וְדַר בֵיגָארַה גָאן יָאר מַנְדִי מֵי כוּנַד. וְדַר אַפְתָאדַה גָאן דַסְת גִירִי מֵי כוּנַד. עִיזַתִי תוֹרָה כָאנָאן רָא בֵגָא רַסָאנְדַה דַר אָן הָא

הֲדִייָה וּפִּישְׁפַּשִׁי מִיאָוַרֵד. צְדָקָה רָא דַר גְּאִיִּ דוּרוּסְת וְלָאִייַקְנְדַה
מֵדִיהַד. וְגִ׳י מִיקְדָאר דַּרַגְּהִי אִין כֵּיל אָדָם בַּלַּנְד וְבוּזוּרְג הַסְת
זְיָיאדַה תַר אַז כוּדִי אָן תַלְמִידֵי חֲכָמִים. גוֹנָאן כִּי חֲכָמִים גוּפְתַה
הַסְתַנְד גָּדוֹל הַמְעַשֶּׂה יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה. בִּיָיא וּבוּבִין. כִּי זְבוּלוּן דַר
יִשָּׂשכָר פוּל דָאדַה דַר תוֹרָה כָאנְדַנִי אוֹ שִׁירִיךְ מִישׁוּד. וְדַר תוֹרָה
הַקְּדוֹשָׁה נָאמִי זְבוּלוּן רָא אַז נָאמִי יִשָּׂשכָר פֵּישׁ תַר וּמוּקְדַם תַר
נַוִישְׁתַסְת. כִּי יַעֲנִי דַרַגְּהִי זְבוּלוּן אַז דַרַגְּהִי יִשָּׂשכָר בַּלַנְד גוּפְתַה
בְּמָא אִישָׁאַרַת כַּרְדַה מָאנְדַסְת. וּמוּנְתַזִיר הַסְת הקב"ה פַרְדָא דַר
עוה"ב דַר סַרִי הַמּוֹן אָן הָאִיֵּ כִּי דַר תוֹרָה כָאנָאן דַסְת גִירִי
כַּרְדִין. יַךְ סָאיַה בְּאֵנִי דַר גַּן עֵדֶן סָאזַד. גוֹנָאן כִּי פָּסוּק גוּפְתַה
בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף. וְחָאלִי תַלְמִידֵי חֲכָמִים דַר הַמָּה
אַהֲלֵי עָאלַם מַעְלוּם הַסְת, כִּי אָן הָא מִיסְלִי דִיגַר עֲנִיִּים בְּאַרִין דַר
בְּדַר גַּשְׁתַה צְדָקָה נַמִי טַלַבַנְד. זֵירָא כִּי עִיזַתִי תוֹרָה בָּאַר מִישַׁוַד.
וְכָאהֵי דַר בָּאבֵתִי כוֹרָאךְ וְכָאהֵי דַר בָּאבַתִי פוֹשָׁאךְ כַּרָאגָאתִי
תַלְמִיד חָכָם אַז דִיגַר עֲנִיִּים זְיָיאד תַר הַסְת. וְדַר אָן הָא לָאזִים הַסְת
כִּי אַוְקָאת שָׁאן דָאיִם אָמַדַה אִסְתַד. תָא כִּי כָאטִיר גַּמְע נִישַׁסְתַה
תַן דוּרוּסְת וּבְקוּוַת בְּאַשַׁנְד. הַמֵּישַׁה תוֹרָה וַעֲבוֹדָה כוּנַנְד. אֵיסוּ
כִּיאָלִי אִישָׁאן פְּרֵישָׁאן נַה שַׁוַד. סַרִישְׁתַהִי כָאנְדַן שָׁאן וַיְרָאן בָּאטִיל
נַשַׁוַד. תַּעְרִיף הָאִיִּ אָן בַּנְדֵהִי כִּי דַר תַלְמִידֵי חֲכָמִים דָאִיִּ עֲנִיִּים
דַסְת בְּסַרִי כַּרְדַה מַחֲזִיק מִישַׁוַד. גִ׳י מִיקְדָאר נֵיכּוּיִי הָא וְכָאסִיַת
הָא מִיבִינַד. הַם דַר דוּנְיָיא וְהַם דַר אָכִירַת. בְּשַׁאנִי אוֹ פָּסוּק גוּפְתַסְת
עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר. וְדַר וַקְתִי אָדָם
צְדָקָה מֵי דָאדַנִי שַׁוַד. בָּאיַד דִידַה פַּרְךְ כוּנַד. מַאבַיְנִי אָן עָנִי
לָאיִק בוּדַנִי דַר אָן עָנִי נָא לָאיִק. וְאַלַּל כוּסוּס כִּי אַגַּר אָן עָנִי
בֶּן טוֹבִים בְּאַשַׁד כוּ. דַר אוֹ זְיָיאדַה תַר וְכוּב תַר דִיהַד. הַר
גִ׳י קַדַרִי כִּי צְדָקָה רָא דַר גְּאִיִּ לָאִייַקְנְדַה דִיהַד. הַמּוֹן קַדַר מוּוָאפִיקִי
הַמּוֹן כָּאסִיַתַשׁ בַּלַנְד תַר הַסְת. אַגַּר יַךְ תַנְגַּה דַר גְּאִיִּ לָאִייַקְנְדַה
צְדָקָה דִיהַד. אַז דַה תַנְגַּהִי גְּאִיִּ נָא לָאיִק דָאדַן זְיָיאד תַר
כָּאסִיַת מֵי בַּכְשַׁד. וְדַר הַר צוּרַת דַר דִיגַר עֲנִיִּים הָא הַם
מוּוָאפִיקִי חָאל צְדָקָה דִיהַד כָּאלִי נַמָאנַד. בָּאיַד דַר אִין בָּאבַתִי

צדקה . אדם אז כצלת האיי כאליקש יאד גירד . גי טריקהי הקב"ה ורחמיו על כל מעשיו הסת. אנגונין באייד אדם הם רחמי מכלוקאת רא כורד . צדקה רא אדם דר קיאצי דר כארי ומצריפי המון עני ניגאה כרדה, באייד דיהד. כם בודי ודושוארי המון עני רא דידה באו סר פור כונד . ואנגא רחמי או רא הם אז עולם מעלה מיכורנד. כם בודי כודי או רא הם כודא ונד סר פור מיכונד . בינא בר אין שכצי דר עני דר רוזי ערב שבת יא ערב יום טוב צדקה דאדני כי שוד. דר און רוז באייד דר או בסייאר תר דיהד . זירא כי אן עני דר און רוז כראגאתש אז דיגר רוז הא ביסייאר תר הסת. ואגר עני רא זנש זאיידה באשד. יא דוכתרש יא פיסרש רא טוי מיכרדה באשד. דר מוואפיקי המון כראגאתש ניגאה כרדה דר און טריקה וקת צדקה רא באו ביסייאר דיהד. ואלל כוסוס כי אגר דוכתר טוי מי כרדה באשד. ויי תעין מסלי פדיון שבויים חיסאב הסת. כי פדרו מאדרי אן ערום אז איזא וביגאלת כלאין מי שונד. ואן בנדהי צדקה מי דאדני באייד המין צדקה דאדנש דר נאמי כודאיי באשד . ונה דר כוד נמאיי. ואגר המין צדקה רא דר פינהאני דיהד כי כסי נפהמד כו. אז המה ביהתר וכוב תר. זירא פסוק גופתסת מתן בסתר יכפה אף . יעני צדקהי פינהאני. כשם וקהרי כודא רא מי תאסאנד ופסת מיכונד . ניז יך כיל צדקה דאדן הסת כי אז אן צדקה כודא רא כושש מי איד . דר אין טריקה . אגר מיבינד המין עני ביגארה רא זנש זאיידסת. ואו נוואיי נדארד. ואגר צדקה טלבד נאמוס מי כונד וביגאלת מיכשד. דר אין טריקה עני אגר או יך רהי חילה קטי מסכן דר או גוייד בי תו סנדקי רא דר מן פורוש. ואגר טויי פרזנדש באשד. באו פול רא טוייאנה גופתה פירסאנד. יא מאלי מי פורוכתני דאשתה באשד. מאלש רא בנרכי קימת כרידה גירד . ויא יך מאלי רא דר או דר נרכי ארזאן פורושד. יעני הר טריקה כארי כרדה בי איזא ובי כיגאלת דר באנהי המין עני נפע ומונפיעתש רא רסאנד. כודא רא ראזי מי כונד . והקב"ה הם דר כודי או שפע ברכה והצלחה מי דיהד. וניז

שלמה

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ דַּר מִשְׁלֵי גּוּפְתַה הַסְתַנְד. יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד. יֶעְנֵי הַסְת כַּסֵּי כִּי דַוְולַתִי כוּד רָא פָּאשׁ מִי דִיהַד. וְאַז אִין כְּאַרַשׁ בָאז דַר כוּדַשׁ פַּיְידָא אַפְזוּדַה מִי שַׁוַד. אִין דַר טַרִיקַהִי כִּי. אָדָם אַגַּר דַר הַמִּין מִצְוֹהִי צְדָקָה פַּנְגַּהִי יֵצֶר הָרָע רָא תְאפְתַה תַוָאנַד. גִּיז אַז בָאלָאיִי הַמִּין אוֹ דַר דִיגַּר מִצְוֹת הָא הַם דַר אָסָאנִי אַרְזָאנִי מֵי שַׁוַד. זַירָא אִין כִּי דַר הַמַּה אַהְלִי עָאלַם עַיְיאַן וּמַעְלוּם הַסְת כִּי פּוּל וְדַוְולַתִי דוּנְיָיא שִׁירִין. וְיֵצֶר הָרָע אַזָאנִי מָמוֹן מִסְלִי אָהַן בָאַרִין סַכְת וְקַוִּוי. מַרְד אָן כַּסֵּי כִּי הַמִּין יֵצֶר הָרָע רָא מוּלְזַם כַּרְדַה זוֹר בוּרָאיַד פַּהְלַוָואן הַמּוֹ הַסְת. דַר הַמִּין פּוּל מָאנְדַן כִּי עוּדַה בְּרָאמַדַה יֵצֶר רָא זֵיר כַּרְד. אָנְגַּה אָן דִיגַּר מִצְוֹת הָא רָא יֵצֶר הָרַע הָאיַישׁ נַזַר דַר אִין הַיַג חִיסָאב נֵיסְת. דַר אָסָאנִי וְדַר סַהְל אוּן יֵצֶר אַזָאנִי דִיגַּר מִצְוֹת הָא רָא הַם מוּלְזַם כַּרְדַה מֵיתַוָואנַד. יָאפְת שׁוּד כִּי. יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף. אוֹ פּוּלִי כוּד רָא פָּאשִׁיד. יֵצֶר הָרָע אַזָאנִי פּוּל רָא כִּי מוּלְזַם כַּרְדַה תַוָאנִיסְת. דַר וָאסִיטַהִי אִין גֶּנֶד מִצְוֹת הָאיִי דִיגַּר הַם צָאחִיב שׁוּדַה פַּיְידָא כַּרְד. וְאוֹ כָאטִיר גָּמְע בָאשַׁד כִּי דִיגַּר הַרְגִּיז בְּחָאלַתִי גּוּנָאה נַמֵי בִיָיאיַד. וְדָאיִם כָּאר הָאיִי נֵיךְ רָא פֵּישַׁה מֵי כוּנַד. וְגִיז אָן שַׁבְצֵי כִּי חָם וְשָׁלוֹם דַסְתַשׁ כּוֹתָאה שׁוּדַה בָאשַׁד. יָא עַיְיאל מַנְד בָאשַׁד כִּי אַוְוקָאתִי כוּד רָא בְזוֹר מֵי יָאפְתַה בָאשַׁד. וְיָא אִין כִּי אַז מַרְדוּם קַרְז דָאר שׁוּדַה בָאשַׁד. הַמּוֹ הַם לָאזִים כִּי יְגָאן גִּיזִי סַהְלֵי אַז כוּרָאכַשׁ כַּנְדַה יַךְ בַּרְגֵּי סַבְזֵי צְדָקָה כוּנַד. אַז אִין מִצְוַת עֲשֵׂה כוּד רָא בָאטִיל נַכוּנַד. זֵירָא אִין כִּי אַפִילוּ כוּדִי עֲנִיִּים הָאיִי צְדָקָה מֵי כוֹרְדַגִּי הַם וָאגִיב הַסְתַנְד דַר הַמְדִיגַּר שָׁאן צְדָקָה דִיהַנְד. אַז צְדָקָה כַּרְדַן דַר אָדָם הַרְגִּיז זַלַר וְנוּקְצָאנִי נַמֵי בִיָיאיַד. גּוּנָאן כִּי פָּסוּק גּוּפְתַה אַסְת וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם. וְדַר זְכוּתִי אַזָאנִי צְדָקָה גְּאוּלָּה הַם גַּזְדִיךְ מֵישַׁוַד. גּוּנָאן פָּסוּק גּוּפְתַה צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה׃ (פלא יועץ ע' צדקה)

הלכות מילה סימן נ"ב

א) **מצות** עשה אזאני מילה. הקב"ה דר אברהם אבינו ע"ה גונין פרמוד. ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדורותיכם וכו'. וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה וכו'. ואהיר ומעלום הסת ג' מיקדאר עזיז בודני מצות מילה. בדרגאהי הקב"ה חיסאב מישוד גוייא כי פיסרי כוד רא בדרגאהי הקב"ה קרבן בוראוורדה באשד. ואין מצוה רא דר אוולאן פרזש דר כודי פדר הסת כי פיסרי כוד רא כודש ערלהי או רא בורידה מילה כונד. ואן מרדי כי כודש מילה כרדן רא עודה נמי בוראמדה באשד. או דר יך מוהל פרמודה. המון מוהל רא אז גאניבי כוד וכיל כונד. ידר אן מוהל רפתה דר זובאן גארי כרדה גוייד כי. מן תו רא וכיל כרדה אז גאניבי כודם מי גומארם כי אן פיסרי במן חאציל שודגי רא תו מילה כוני. ואנגה שלוחו של אדם כמותו. המין וכיל מיסלי כודש מילה מי כרדגי בארין חיסאב מישוד. נבאשד אצלי אין מצוה דר כודי פדר פרז הסת כי פיסרש רא כודש מילה כונד. זירא פסוק גופתסת וימל אברהם את יצחק בנו וכו'; (יור"ד סי' ר"ס)

ב) **ולאזים** הסת כי יך מוהל כוב ונגז רא בר גוזינד. כי אן מוהל עאקיל ואוסתאד באשד. מילה ופריעה רא כוב ונגז עודה מי בוראמדה באשד. וניז אן מוהל מרדי ירא שמים באשד. זירא כי אגר אן מוהל ירא שמים נבאשד. דר אן בגה הם בהריית מירסד. כי אן בגה מיכרי מוהל כוד בארין כודא נא תרס מי שווד. וניז סנדק הם יך אדמי כוב ונגז רא בר גוזידה סנדק כונד. סבב כי גומלהי אין דר נשמהי אזאני בגה נפע מיכונד. קדושהי דר אן בגה אז כורדי מסכן מי גירד. וביהתר הסת כי גומהי השת שבו רוז דר באנהי אן זאיידגי כאנה לימוד תורה שווד. דר נשמהי בגה נפע ובאסיית דארד. בינא בר אין דר שהר האיי ארץ ישראל מנהג ברדין כי דר

אן השת שבי פיש אז מילה בידאר נישסתה עסק תורה דר סרי בנה מי כוננד. ודר שבי השתום לימוד זוהר דר ספר ברית יצחק בודגי רא כאנדה. סעודה כרדה כוש וקתי מי כוננד: (קמח סולת)

ג) גנגוּ גנגאר דר כאנהי זאיידגי כאנה כרדן. דר בנה סכנה דארד. גיז דר כאנהי חתן וכלה הם גנגו גנגאר כרדן כוב ניסת. כי חם ושלום. בדי הא רא סבב מי שווד: (שם)

ד) דר רוזי כי דר בית הכנסת מצות מילה באשד. דר תפלה נפילת אפים ותחנונים כאנדן דורוסת ניסת. והר גנדי כי מילה רא דר כאנה מי כרדה באשנד הם. אבי הבן יא סנדק דר כדאם בית הכנסת כי תפלה מי כאנדה באשד. דר און בית הכנסת נפילת אפים ותחנונים נכאננד. וגיז דר תפלת מנחה הם כי דר כאנהי המון מילה שודגי מנחה אגר כאננד. נפילת אפים וידוי כאנדן חאגת ניסת. וגיז הר גנדי כי אבי הבן כודש דר שהר נבאשד. ואן סנדק הם הנוז דר בית הכנסת נאמדה באשד. אמא מרדומי כישו תבארי המין בגהי מילה מישודגי דר בית הכנסת אז בראיי מילה אמדה באשנד. ושמש בית הכנסת יך כסא אליהו כי תייאר כונד. אנגה דר און בית הכנסת הם נפילת אפים נכוננד. הר גנדי אבי הבן וסנדק דר בית הכנסת נאמדה באשנד הם: (בית עובד)

ה) דר רוזי תענית צבור דר בית הכנסת אגר מילה באשד וידוי רא מי כאננד. אמא נפילת אפים והוא רחום רא נמי כאננד. ולאזים הסת כי אבי הבן טלית ותפילין קתי מצות מילה כונד. ואגר מוייסר באשד. אן סנדק הם טלית ותפילין פושד ביהתר הסת: (שם)

דיני זמן מילה לבריא והחולה סי׳ נ״ג

א) זמאני וקתי מילה דר רוזי השתום מיבאשד. דר רוזאנה

ונה דר שב. אז וקתי כי רוזי השתום אפתאב בוראיד . ונומהי
המון רוז תא נמאזי שאם אפתאב פרידן רא דורוסת הסת .
אמא זריזין מקדימין למצות . יעני מצוה רא נוסת וגאלאך בדסת
דרארים גופתה דר פגאי בעד אז תפילת שחרית מי כונד .
ואגר יעני מילהי אז וקתש גוזשתגי יעני דר רוזי השתום מילה
נא כרדה מאנדגי רא דם. באיד דר רוזאנה מילה כונד. ונה
דר שב : (יור"ד רס"ב)

ב) **בגהי** כי סיחת ותן דורוכת נבאשד. אורא מילה נא כרדה
מאנן. ניגה דארנד תא כי סיחת ותן דורוסת שוד.
ובעד אז סיחת שודנש הם. באז הפת שבו הפת רוזי דיגר צבר
כונד ובעד או רא מילה כונד. אין בשרטי כי אן בגה כסלי
כלאן שודה באשד. יעני תב כרדה באשד והמה גסדש כסל
שודה באשד. ליכן אגר יך כסלי סהלי מסכן דר יך אנדאמש
באשד נון מיסלי דרדי גשם. דר אין תא סיחת שודנש רא
בדראשת כונד כיפאיית הסת. באז הפת רוזי דיגר דר אין ניגאה
כרדה אסתאדן חאגת ניסת : (שם)

ג) **ואגר** בגה רא דר וקתי בין השמשות זאידה באשד. יעני
במא מועין ניסת כי אין אלחאל רוז הסת . ויא שב
הסת. אין ספק מיבאשד. ואזים המין כי אין רא דר פגא
מילה כונד. כי יעני רוזי נוהום כי ספק השתום בודגי. ואגר
אן בין השמשות ערב שבת יא ערב יום טוב באשד. אגר
יעני ערב יום טוב שני של גליות באשד הם. אין רא דר
רוזי שבת יא יו"ט מילה כרדן דורוסת ניסת. סבב כי אין
ספק הסת. ואז סבבי יך מצוהי ספק שודה שבת יא יום טוב
רא חלול נמי כונים. באיד כי אין רא ניגה דארנד. ובעד אז
שבת יא בעד אז יום טוב מילה כונד. ואגר יעני המין
בגהי זאידה שודגי רא כהש אז בטני מאדר דר בין
השמשות בוראמדה באשד כי אוואזי גירייהי או רא פהמידה
באשנד. ובאקי גסדי אן בגה בעד אז סיתארה בוראמדני שבי
שבת יא יום טוב זאידה שודה באשד הם כי. אן בגה רא

דר שבת ויום טוב מילה כרדן דורוסת ניסת באייד בעד אז שבת ויום טוב מילה כוננד. ואין שריעתי אזאני מילה דר נמאז באנדני גמאעת באר נדארד. יעני הר גנדי כי גמאעת בר מהל ערביתי אזאני שבת יא יום טוב רא באנדה שודה באשנד הם כי הנוז סיתארה האיי כורד נא בוראמדה תאריכי כי נשודסת. ויי בין השמשות הסת. ואן רא דר שבת מילה כרדן דורוסת ניסת באייד בעד אז שבת ויום טוב מילה כוננד. ואין דין ושריעת הא וקיאצי וקתי בין השמשות כדאם בודן רא. המה רא גושתה דר באלא דר חלק אורח חיים דר הלכות שבת סימן ק"י נוישתה מוזאבירה כרדה בודים : (שם)

ד) בגהי כי רנגי בדנש כבות יא סבז ונאפרמאן תוולוד שודה באשד. אין כודש נישאני הסת כי אן בגה רא הנוז כונש דר המה אנדאמש נה דוידה בודסת. ואין הם כסל חיסאב הסת. אין רא הם מילה נכוננד. תא אין כי כונש דר המה אנדאמש דוידה רנגי בדנש מסלי רנגי דיגר בגהאיי עאלם בארין שוד. ובעד או רא מילה כוננד. ניז אנגונין אגר בגהי תוולוד שוד והמה גאיי בדנש סורך באשד. אין הם נישאני הסת כי כוני אן בגה הנוז דר מייאנהי פוסת וגושתש אסתאדסת. דר המה אנדאם נה דוידסת. אין הם מיסלי כסל חיסאב הסת. ואורא מילה נכוננד. תא כי כונש דר המה אנדאמש רפתה גא בגא שודה בדנש רא רנגש מיסלי בגהאיי עאלם שוד. בעד או רא.מילה כוננד : (שם)

ה) ודר אין באבת הא באייד גי מיקדאר בר חזר שוונד. יך כרת דו כרת באייד מוהל האיי עאמיל יא טביב רא אוורדה אן בגה רא נישאן דיהנד. אגר יגאן גומאני כסלי דר בגה באשד. תא סיחת נשווד. הרגיז מילה נכוננד. זירא כי. אין סכנת נפשות הסת. ואז פישי כטרי גאן גומלהי מצות האיי תורה רא היי מיכוננד. זירא כי תורה וחי בהם גופתסת. ולא שימות בהם. ואלל כוסוס אין מצות מילה כי באז סאני תר בעד אז סיחת שודן עילאגי מילה כרדן דארד : (שם)

אגר

ו) אגר פדרי בגה דר רוזי השתום דר שהר נבאשד. באייד כישו תבאר האיי או אן בגה רא דר רוזי השתום מילה כונאננד. נכוננד כי מילה רא תא אמדני אבי הבן רא ניגה מי דאשתה באשנד. אין כאר הרגיז דורוסת ניסת. דידה ודאניסתה מילהי רוזי השתום רא אז בראיי פדרי בגה שודה דר רוזי נוהום מאנדן אסור הסת. ואין כמינה דר ירושלים דר גשמי כוד דידם. כי פדרי בגה רא אז יפו תילי גיראפש אמד כי בגה רא מילה נכוניתאן. כודם המין רוז האזיר דר גיריז דרוגה סוואר שודה מי רוים. ואן בגה רא תא קריבי אפתאב פרידן ניגאה דאשתנד. תקמין דו סה מינוט אפתאב פרידן רא מאנדה בוד כי. אוואזי אמדני גיריז אמד. ובא ונודי המין הם חכמי ירושלים נמאנדנד כי אפתאב פרד. דו מינוט דיגר צבר נא כרדה בגה רא מילה כרדנד. ודר וקתי פריעה כרדן פדרי בגה אמד. דר ברכתי בורא פרי הגפן וכורת הברית ארזאני שודה בגה רא כודש נאם מאנד: (שכ"ת המעתיק)

ז) מילהי אז וקתש גוזשתגי יעני דר רוזי השתום מילה נשודגי רא דר רוזי שבת יא יום טוב מילה כרדן דורוסת ניסת. באייד דר רוזי מיאנה הפתה מילה כונד. והמין הם דר רוזי פנג שבת יא רוזי ערב שבת מילה נכוננד. אז סבבי כי בגהי מילה שודגי תא רוזי סהום רא דרד גין ונא סיחת הבת. בלכי הם אן בגה נא סיחת שוד. ואז בראיי או דר חאלתי שבת חלול כרדן בייאינד. בינא ברין אין מילה רא דר רוזי יך שבת יא דו שבת יא סה שבת יא גהאר שבת מילה כוננד. ונה דר פנג שבת ע"ש ושבת: (בית מנוחה קמח סולת)

ח) בגהי כי נכוסת זאד בוד. ואו תן דורוסת נבוד כי מילה כוננד. בינא ברין תא סיחת שודנש רא צבר כרדנד. ורוזי סיחת שודן רוזי סיחו יכום בוד כי באייד פדר אן בגה רא פדיון הבן כרדה אז כוהן מי כריד. והם המין רוז או סיחת שודסת כי באייד או רא מילה כונד. כדאם מצוה מוקדם. אול מילה כונד. ויא אול פדיון רא כונד. דר אין ראבי ריואיית דאדכת

כי באייד אוול מילה רא כונד. ובעד פדיון רא. זירא כי אגר מילה נבאשד דר ערך פדיון ניסת. והם אין כי פסוק דר מילה חיוב כרדסת וביום השמיני ימול יעני אז השתום נגוזראן. ואמא דר פדיון פסוק גופתסת ופדויו מבן חודש תפדה: יעני אז יך מאה און גׁאנב. ונה אז יך מאהה פאייאן : (קמח סלת)

ט) בגהי כי הפת מאהה תוולוד שודה באשד. או רא דר רוזי שבת כי רוזי השתום באשד מילה כונד. הר גהי כי הנוז מוייש ונאכון האייש תיאר נשודה באשד הם. ליכן אגר בגהי השת מאהה תוולוד שודה באשד ויי רא אגר מוייש ונאכונש תיאר שודה באשד דר שבת מילה כונד. ואגר מוייש ונאכונש תיאר נשודה באשד דר שבת מילה כרדנש דורוסת ניסת. ניז בגהי ספק כי נמי דאניסתה באשד. אין בגה הפת מאהה תוולוד שודה הסת. יא השת מאהה. אין הם דר שבת מילה נכונד : (יור"ד רס"ו)

י) ישראל כי מומר שודה באשד. וזני או ישראלית באשד. והמין זני ישראלית פיסר זאיידה באשד. או רא דר שבת מילה כונד דורוסת. זירא כי דר מאדרש מא ניגאה מי כונים. ליכן ישראל אגר אז גויה פיסר רוייאנד. ויי רא דר שבת מילה כרדן אסור הסת : (שם)

דיני נולד מהול מתו אחיו מחמת מילה

סימן נ"ד

א) בגהי כי מילה כרדגי תוולוד שודה באשד. ויי רא דיגר חאגתי מילה כרדן ניסת. אמא איסתה יגאן גאיי פוסתי אן ברית מילה רא באלך מי זדני בארין גירט כרדה יך גבלה כון בראוורנד כיפאיית הסת : (שם סי' רס"ג)

ב) זני כי יך באר פיסר זאייד ואן פיסר רא מילה כונאנד. ואן בגה דר סבבי המין מילה כרדן זינדה נאיסתאד ומורד. ובאז

דפעהי

דפעהי דווום הם פיסר ואיד אין הם מילה כונאנד. וניז אין הם אז כסבי המין מילה כרדן רא בי קוות שודה מורד. אכנון דפעהי סהום כי אגר אן זעיפה פיסר ואיד. אן בגה רא מילה נא כרדה המתור מאנן כי דר דוניא ערי בארין גרדד תא כי כראן ובקוות כי שוד בעד דר אמרי טביב מילה כונד. כסב דו באר כי אן זעיפה בגהאיי כוד רא מילה כרד. ואייאן נאיסתאדה כי מורדנד דר המון דו כרת קטי דר או חזקה שוד. אגר אין הם מילה כונד בקפי מורד. תורה וחי בהם גופתסת. דר אין כסב דיגר בגהאיי אן זעיפה רא מילה נכונד. זירא כי זאתי אן זעיף המין טריקה בודכת. כאהי כי המין בגהא רא אז יך שוהר האציל כרדה באשד. וכאהי כי אז דו סה שוהר. ניז אנגונין מרד הם אגר אז דו זנש דו כרת פיסר האייש רא מילה כרד. ואז סבבי מילה בי קוות שודה כי מורדנד. אין דפעה אגר יעני אז זני סהום הם פיסר תוולוד כונד כי, מילה נא כרדה מאנד: (שם)

ג) **פיסר** בגהי כי השת רוזה נא שודה הפתך שודה מורד. אן בגהי מורדה רא פיש אז קבורה כרדנש יגאן סנג תיז יא יגאן ניי קטי בורידה מילה מי כונגד. אמא ברכהי מילה נמי גוינד. ואורא נאם מי מאנן. מקצד כי דר תחיית המתים דמו הם מי ביזד: (שם)

דיני שאר סדר המילה וברכותיה

סימן נ"ה

א) **סנדק** כי בגה רא דר וקתי מילה דכת גריפתה מי אכתד או גון מכדי דר באלאיי מזבח קטורת מי אוורדני חיסאב הסת. סנדק שודן תיקון פגם הברית דכת. יעני תיקון זרע לבטלה מי באשד. דר אין סבב אדב השתדלות כונד כי סנדק שוד. ואין ביסיאר באמיית הא דארד. ואגר כוסום דר איאמי רוז האיי שובבי"ם. והאזים הכת אן

סנדק כי אגר מהיר נבאשד רפתה אול טביקה כרדה פאפיזה שוד. דרגהי סנדק אז מוהל בכנד הסת. באין סבב אגר אן הא רא דר עיניהי ספר תורה כבוד כונד. אין טריקה באייד שוד. אול מוקדם אבי הבן. דויום סנדק. סיום מוהל: (יור"ד סי' רס"ה)

ג) דר וקתי כי בגה רא דר מילה כרדן כי אוורדנד. לאזים הסת המה אדם האיי דר אן גא בודני אז גאיי כוד כיסתה ראסט איסתנד. זירא פסוק גופתה ויעמוד העם בברית. והם דר עיזתי אליהו הנביא. ודר הר ברכת המילה אול אליהו הנביא בדרגאהי הקב"ה אסתאדה מיגויינד כי בודאיא מן דר אין ברכת המילה נמי רוום. זירא כי דר און גא אדם האיי גונה גאראן בסייאר הסתנד. והקב"ה דר אן זמאן דפעתן גונאה האיי אן גונה גאראן רא מחילה מיכונד כי מקצד אליהו דר אנגא בייאיד: (קמח סלת)

ג) ישבצי רא זנש דר יך אישכם דו פיסר יא סה פיסר זאיידה באשד. דר אין בעזי פוסקים הא גופתה הסתנד כי המין בגה הא רא יכי יך גאייה אוורדה דר יך ברכה קטי מילה כונד. להכניסם בבריתו של אברהם אבינו גוייד. וליכן פוסקים אחרונים אמדה גופתין כי. דר אין ביל באר תרגיז עילאג נדארד כי מאביני מילה דר פסק נשווד והסיח הדעת נשווד. ביהתר המין הסת גופתין כי הר כדאם בגה רא גודא גודא אוורדה דר הר כדאמש בתוורי כוד ברכה גודאיי גוייד. ודר דו מוקאם מילה כונד. יעני יך תא דר אין בית הכנסת. יכי דיגר דר דיגר בית הכנסת. דר מאביין יגאן סאעת תאכיר כונד. ניז דר ירושלים הם מנהג המין הסת כי גודא גודא מילה מי כוננד: (יור"ד רס"ה ובאר היטב שם)

ד) מוהל רא לאזים הסת כי גי מקדאר בר חזר באשד ודליר באשד כי טילבה נא שודה דאניסתה מילה כונד. באז כודא נא כרדה יגאן רגי רא בורידה אן בגה רא כרות שפכה יעני בי זורייאת נמאנד. ויא אז אן ערלה גיזי אז פוסתי אן זייאדי נמאנד. חס ושלום אגר אן בגה עורל בארין נמאייד ויי דיני כרת דארד. מצות עשה מילה רא באטיל מי כונד. ולאזים מי שווד כי באז אז סרי נוו ויי רא מילה כוננד. בינא בר אין אול תא אן מוהל הא דר נזדי

יך מוהל אוסתאד אסתאדה דורוסת עאמיל נשוונד. מא מוהל הסתים גופתה פיש דראמדה הר בנה רא מילה כרדן נגירנד. ואן מוהל כי הנוז יך תא דו תא רא מילה נה כרדה באשד. ואו נוו מוהל מי שודה באשד. או דר רוזי שבת מילה נכונד. זירא כי הנוז או מוהל עאמיל ניסת. בלכי הם נגז מילה כרדה נתוואנד. ואז בראיי אין דר חאלתי שבת חלול בייאינד: (ש״ב)

ה) **ממזר** חאציל שודגי רא הם באיד מילה כונד. ניז ברכה הם מי גויינד תא כורת הברית רא. אמא קיים את הילד הזה כאנדה אין בנה רא דועא נמי כונד. ונאמי או רא כידור מי מאננד. יעני כידור תדפוכות המה. מטלב אין רא שוהרת כונד כי אהלי עאלם ממזר בודני או רא דאננד. ואין ממזר רא דר אן מוקאמי דיגר בנה הא רא מילה מיכרדגי מילה נכוננד. אמא דר גאיי דיגר. מסכן דר דאלאן יא דר דהני דרוואזהי בית הכנסת אין רא מילה כוננד: (שם)

י) **סעודה** כי דר כאנהי בעל ברית מי כוננד. ויי סעודת מצוה מדרבנן מיבאשד. כסי רא אגר דר אין סעודה תכליף כרדה כבר כוננד. ואגר נרווד. ח״ו מנודה לשמים מי באשד. ואגר זכור באשד כי או רפתה נמי תוואניסתה באשד. או אוול פיש תר דר המון כבר מי כרדגי גוייד כי מן רא כבר נכון כי רפתה נמי תוואנם. וליכן אגר כס דאנד כי דר אן מגלים וסעודה אדם האיי בודגי אדם האיי נא לאיק ודר או מונאציב נא בודגי הא הסתנד. ואו דר אן מגלים נישסתן כוב נבאשד. דר אן סעודה נרווד ונבירד עייבי נדארד: (שם)

ז) **אדם** האיי כי תענית שובבי״ם ויא תענית עשרת ימי תשובה מי דאשתגי הא. ויא תעניתי בה״ב גשתי יום מידאשתגי הא. אגר דר סעודהי ברית מילה אן הא רפתה כורדני באשנד. התרה נא כרדה המתור רפתה כורדן גירנד מצוה הסת. ודר אין התרה כרדן חאגת ניסת: (שם)

ח) **וניז** אן סעודהי כי שבי שבתי המון הפתהי זאיידן דר כאנהי אן זאיידגי פיש אז מילה רפתה מי כורנד. ויי הם סעודת מצוה

הֶסְת. וְנִיז מִנְהָג הַסְת כִּי דַר רוֹזִי שַׁבָּת הַם יָארוּ דוּסְתָאן דַר כָּאנַהִי זָאיִידַגִי מֵי רַוַנְד. טַעְמַשׁ הַמִּין הַסְת כִּי אָן פִּיסַרִי חָאצִיל שׁוּדַגִי אָבֵל הַסְת. אַז סַבַבִּי תוֹרָה הָאיִי דַר בַּטְנִי מָאדַר כָּאנְדַגִישׁ רָא כִּי פַרָאמוּשׁ כַּרְדַסְת בִּינָא בְּרִין אָבֵל הַסְת. וּמַסְלִי דַר אָבֵל דִּיל פּוּרְסִי מֵי כַּרְדַגִי בָּארִין מַרְדוּם כָּאנַהִי זָאיִידַגִי רוֹזִי שַׁבָּת בַּעְד אַז שַׁחֲרִית מֵי דַרָאיַינְד : (קמח סולת)

הִלְכוֹת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן נ"ו

א) **מִצְוַת** עֲשֵׂה פַּרְז הַסְת דַר הַר מַרְדִי יִשְׂרָאֵל כִּי דַר נָאמִי כּוּדַשׁ יַךְ סֵפֶר תּוֹרָה נַוִיסָאנַד. וְהַר גַּנְדֵי כִּי אַז פַּדַרוּ בָּאבָאיַישׁ דַר אוֹ מֵירָאסִי סֵפֶר תּוֹרָה מָאנְדָה בָּאשַׁד הַס כִּי. אַגַר תַּוָואנִישׁ דָאשְׁתָה בָּאשַׁד. בָּאז אַז פּוּלִי כּוּדַשׁ דַר כּוּדַשׁ יַךְ סֵפֶר תּוֹרָה כּוּנַד מִצְוָה הַסְת. לֵיכִּין אָן סֵפֶר תּוֹרָה רָא גַשְׁתָה פּוּרוֹכְתַנַשׁ אָסוּר הַסְת. הַר גַּנְדֵי כִּי כַּם בִּיזָאעַת שׁוּדָה דַר פּוּל מַעְתַל שׁוּדָה בָּאשַׁד הַם כִּי פּוּרוֹכְתַן דוּרוּסְת נִיסְת. וְנִיז אִנְגּוּנִין אַגַר אִין סֵפֶר תּוֹרָהִי כּוֹהְנָה רָא פּוּרוֹכְתָה בְּגָאיַישׁ ס"ת נַוְ מֵי כּוּנַם גוּיַיד הַם דוּרוּסְת נִיסְת. וְלֵיכִּין אַגַר אִין ס"ת רָא פּוּרוֹכְתָה מַן פּוּלִי אָן רָא דַר כַּלִיפָה דָאדָה תוֹרָה כָּאנְדַן יָאד מֵיגִירַם גוּיַיד. וְיָא אִין רָא פּוּרוֹכְתָה דַר פּוּלַשׁ זַן גִירִיפְתָה פְּרִיָה וְרִבְיָה מֵיכּוּנַם גוּיַיד. דַר אִין מוּתָּר הַסְת. בְּשַׁרְטֵי כִּי בּוּתוּן בֵּי נַוָוא בָּאשַׁד. וְגַיְר אַז אִין דִּיגַר מֵי פּוּרוֹכְתַגִי גִיזֵי נַדָאשְׁתָה בָּאשַׁד. וְאִנְגּוּנִין דַר פִּדְיוֹן שְׁבוּיִים הַם. כִּי אַגַר יִשְׂרָאֵלִי יַסִיר שׁוּדַגִי בָּאשַׁד וּפּוּלִי דִיגַר נַבָּאשַׁד כִּי אוֹרָא בָּאז כַּרִידָה גִירַנְד. דַר אִין הַם אַגַר סֵפֶר תּוֹרָה רָא פּוּרוֹכְתָה דַר פּוּלַשׁ אָן יַסִיר שׁוּדַגִי רָא בָּאז כַּרִידָה גִירַנְד מוּתָּר הַסְת : (יור"ד סי' ע"ר)

ב) **לֵיכִּין** מָרָן ז"ל פְּסַק כַּרְדָה פַרְמוּדִין כִּי דַר אִין וַקְתוּ זְמָאנָה הָא כִּי וַקְת הָאיִי קַדִים בָּארִין תוֹרָה רָא הַר כַּס אַז רוּיִי סֵפֶר תּוֹרָה נַמֵי כָּאנַד. אַמָּא אַז רוּיִי חוּמָּשִׁים הָא מֵיכָאנַד. דַר אִין סַבַב מִצְוָה הַמִּין כִּי בְּגָאיִי סֵפֶר תּוֹרָה. אָדַם כִּיתָאב הָאיִי חוּמָּשִׁים מִשְׁנָה

גמרא ופירושים האבי איעאן רא נויסאנד. יא פיתאב האבי דסת נוים רא דר דפוס בוראד. יא אז הר ביל פיתאב האבי דרפארי ברידה דר בתי כניסיות ודר בתי מדרשות קודש פרדה דיהד. מטלב אן מרדומי הוואנישי כרידן נא דאשתגי הא ובגהאי עניים אז אין פיתאב הא הר פס כאנד ארזאני שווד. ואין מצוה אז מצוהי ס"ת פרדן זייאד תר ואפזל הסת : (שם)

ג) **ספר** תורהי פור גלט רא ניגה דאשתן אז סי רוז זייאד אסור הסת. ולאזים אין כי גלט האבי אן רא זוד דורוסת כונד. ואגר דורוסת פרדה נשווד. זוד בורדה גנוזה כונד. יעני דר יגאן מקאמי פינהאני גור פרדה ניהאן כונד. כי דו בארה דסתי כסי דר אן נה רסד : (שם ס' רע"ט)

ג) **דר** בית הכנסת כי דר עליה בוראמדה ברכה גופתה ס"ת רא באנד. ואן ספר תורה גלט בוראמד באייד דפעתן פסק פרדה אן ס"ת רא ברדאשתה בגאייש יך ס"ת דיגר אוורדה אז המון גאי גלט בוראמדגי אבתידא פרדה באנדה אתמאם כונד. ברכהי אכיר רא דר אין ס"ת תאזה גויינד. ליכין ברכה אול אשר בחר בנו דר המון ס"ת פסול בוראמדגי גופתגיש כיפאיית הסת. והמון אדם האבי דר ס"ת גלת נאך כאנדגי הא אז תני היסאב מיבאשנד. יעני מסלן דר רוזי שבת כי הפת נפר באייד דר עליה מיבראמדנד. פה נפר דר ס"ת באנדנד. ובעד גלט בוראמד. מא נמי גויים כי אז כרי נו הפת נפר דר אין ס"ת בי גלט באננד. אמא המון פה נפר דר און ס"ת גלט בוראמדגי תני חיסאב. ואגהאר נפר דר אין ס"ת בי גלט באננד כיפאיית : (שם)

ד) **דר** באבתי גלט בוראמדני ספר תורה. כאהי המון רוז שבת תנהא באשד ובס יך ס"ת בוראוורדה באשנד. וכאהי שבתי ר"ח יא יום טוב יא שקלים בארין באשד כי דר ס"ת דוויום גלט בורמדה באשד הם כי באייד ברדאשתה בגאייש דיגר ס"ת בוראוורנד : (שם)

ה) **ס"ת** כי יך פרה אז אן גלט בוראמד. ואן גלתש רא דורוסת פרדנד ובעד באז יך פרתי דיגר הם דר יגאן

פרשה

פרשה המגוגין אז המון ספר תורה גלט בוראמד. ואין גלט הם דורוסת. כרדן. ובאז כרתי סהום הם אגר אז המון ס"ת גלט בוראיד. ויי רא באייד דר הגהה מי כרדגי דאדה אז סרי בראשית תא אבירי וזאת הברכה רא בותון הגהה כוננד. זירא דר סה כרת אן ס"ת מוחזק שוד כי פור גלט בודסת. תא כי אז אול תא אבירש רא בותון הגהה כרדה דורוסת כרדה נשוד. דר ויי כאנדן אסור הסת : (שם)

ו) דר דסתי יך אפיקורוס יא דר דסתי יך גויים יך ספר תורה יאפת שוד. ודר מא מעלום ניסת כי המין ס"ת רא כודי אפיקורוס נוישתה באשד. ויא אז ישראל הא דוזידה יא כרידה באשד. דר אין ס"ת הסתנד פוסקים כי ברכה גופתה כאנדן רא מותר גופתין. והסתן פוסקים כי אסור גופתין. ליכין גמאעת ואגיב הסתנד כי אן ספר תורה רא דר דסתי המין גויים והמין אפיקורוס נמאנן. אמא דר הר בהאיי באשד באיי כרדה אז דסתי או כרידה גירנד ובורדה אן רא גנוזה כוננד. מטלב כי או דר ס"ת באיי ובי עיזתי נרסאנד. וליכין אגר מועיין אן גמאעת דאנגד כי המין ס"ת רא אפיקורוס יא אן גויים אז ישר' הא דוזידין יא גזל כרדין. דר ויי ברכה גופתה כאנן דורוסת הסת : (שם)

דיני לנהוג כבוד בס"ת ותשמישה

סימן נ"ג

א) ואגיב הסת הר פרזנדי ישראל כי ספר תורה רא עיזת כונד. עיזתי בוזורג. יעני גאיי מקאמי ס"ת מי מאנדגיש גאיי נגז ופאכיזה באשד. ואגר בקגמי או בייאייד דר מוקאבילי ס"ת תוף נכונד. פאיי כוד ועורוהי כוד רא דר מוקאבילש דראז כרדה נה נישינד. ואגר אז מוקאם דר מוקאם בורדני שווד

דר

דר אדב ודר עיזת דר אגושי כוד בדראשתה. ברד. נכונד כי מיסלי באר בארין דר באלאיי סרש מי גיריפתה באשד. ויא דר כורגין אנדאכתה דר פושתש מי גיריפתה באשד. וגיז עאקיבש רא דר ס"ת גרדאנדה נה נישנד. אמא אגר ס"ת דה קבזה בלנד אסתאדגי באשד. אנגה עקיבש רא גרדאנדה נישנד עיבי נדארד. ודר פישי ספר תורה לאזים כי אדם דר אדאב. ייר דרך ארץ. דר סהם ודר תרס אסתד. זירא כי המין ס"ת דר כולי איינדה גאני עאלם גוואהי מועתבר הסת. פסוק גופתה. והיה שם בך לעד. בינא ברין באיד ס"ת רא גי מיקדאר עיזת כונד: (יו"ד רפ"ב)

ב) **שבצי** אגר בינד כי יך אדם ספר תורה רא בדראשתה דר יך מקאמי בורדה אסתאדסת. לאזים הסת כי דר עיזתי ס"ת אז גאיי כוד ביסתה ראסט אסתד. תא כי המין ס"ת רא דר מקאמש בורדה שוד בעד דר גאיי כוד נישנד. יא תא חדי המין ס"ת אז נזר פושידה שודן רא. וגיז שכסי שוניד אוואזי כי ס"ת רא בדרשתה בורדה אסתאדין. הר גנדי רויי אן ספר תורה רא נדידה באשד הם כי באיד אז גאייש ביזד עיזת כונד: (שם)

ג) **שבצי** אגר ספר תורה רא אז שהר בשהר בורדני שייד, נכונד כי ס"ת רא דר גוואל יא כורגין אנדאכתה דר באלאיי כר באר כרדה ודר באלאיי אן כודש סוואר מישודה באשד. אמא לאזים המין כי כודש דר כר סוואר שוד ס"ת רא דר בגל ודר אגושש גירד. ולכין אגר דר גאיי כוואטיר נאך באשד ואז דוזד הא מי תרסידה באשד. אנגה דר גוואל וכורגין אנדאכתה דר תהי כוד זדה באלאייש סוואר שוד מותר הסת. המין הם בשרטי כוני כוד רא ממש דר באלאיי כודי ס"ת נבאשד, אמא דר יך גושה ונכנאר: (שם)

ד) **ספר** תורה רא רוג ברהנה בי יך רויימאל דר דסת גירפתן אסור הסת. באייד יך רויימאל וגטה דר דסת גירפתה בעד דר אן דסת רסאנד. דר אין סבב באייד דר אן ס"ת תורה

האיי בית הכנסת דר דורונש דאיים מוקרר יך רוייםאל רא מאנן כי אן עליה מיבוראמדני ואן חזן דר המון לטה קטי דר ס"ת דסת רסאננד : (שם)

ה) שבצי דר דסתש אגר ספר תורה באשד. ויי קטי דר בית הכסא. יא דר חמאם דראמדן אסור הסת. קאזים אייי ס"ת רא דר יך גאיי דיגר מאנד. בעד דר בית הכסא יא חמאם דראייד. ניז אנגונין ספר תורה קטי דר פישי מורדה. ודר בית הקברות. דראמדן הם אסור הסת. הר גנדי כי אן ס"ת דר לטה וכלתה בסתה פיגאנדגי באשד הם כי אסור הסת. ותא גאר גז רה דור אז בית הכסא ואז מורדה ואז בית הקברות נרווד ס"ת רא יגה כרדה כאנדנש דורוסת ניסת : (שם)

ו) ניז אנגונין אגר ס"ת דר באלאיי כט יא דר באלאיי סנדלי מאנדגי באשד. אדם אמדה דר פישי המון ס"ת באלאיי המון כט והמון סנדלי נה נישינד. זירא כי דר ס"ת בזיון מי רסד ובי אדבי מישווד. וניז ס"ת רא דר באלאיי זמין יא דר באלאיי זינה פאייה האיי פישי היכל בודגי הם נמאנן כי דר ס"ת בזיון מי שווד : (שם)

ז) דר כאנהי כי ספר תורה באשד. דר און כאנה מרד פישי זנש כופתו כאב כרדן דורוסת ניסת. תא כי אן ספר תורה רא אז און כאנה בוראורד דר כאנהי דיגר מאנד. ואגר כאנהי דיגר נדאשתה באשד. פישי אן ספר תורה רא יך פרדה קטי תבארה גירד. ואן תבארה באייד אז דה קבזה בלנד תר וזייאד תר באשד : (שם)

ח) הר אדמי טמא. יעני כאהי אדמי קרי שודגי. וייא דר דיגר גיזי טמא רסידה טמא שודגי. מותר הסת דר ספר תורה דסת רסאנדה כאנד. זירא אין כי תורה אתש הסת. ודר פישי אתש היג מורדארי וטומאהי נמי איסתד. בשרטי כי דסתו בדנש אלודה ומורדארי מועין נבאשד. והסתנד תקווא דאראן וחסידים כי תא טבילה כרדה כוד רא נשויינד ס"ת נמי כאננד. אין אז רויי חסידות. ואמא דר שריעת בי טבילה הם דורוסת הסת : (שם)

ט) **ניז** אנגונין זעיפי גדה וזאיידגי הם דר ספר תורה דסת רסאנדן ודר בית הכנסת דראמדן תפלה וקריאת שמע ותורה כאנדן מותר הסת. אמא זעיף האיי תקווא דאר דר כוד חומרא גיריפתה מנהג כרדין כי דר הפת רוזי אוולי טמאה בודנשאן הרגיז בית הכנסת נמי רוונד ודר ס"ת דסת נמי רסאננד. אמא דר הפת רוזי ליבון שבעה נקיים בית הכנסת רפתה דר ס"ת דסת מי רסאננד. אין יעני חומרא. אמא אצלי שריעת מותר הסת. ודר רוז האיי ראש השנה וכפור. המון זעיפי מודאם חומרא מי גיריפתגי. אין חומרא גיריפתנש בכאר ניסת. טמא באשד הם כי דר בית הכנסת רפתן גירד. אז קטארי דיגר זן הא כוד רא בירון מאנדה דר כודש עגמת נפש נכונד. וניז דר ימים נוראים אגר כאהד דר כותל מערבי מי רפתה באשד. רווד זער נדארד. המה זן הא כי רוונד. או כוד רא בירון מאנדה כפה ובי דימאג נשווד:

(ש"ע אורח חיים סי' פ"ח)

י) **רמונים** הא. וקולמוס ורויימאל. וקאף. ופרוכת. אזאני ס"ת אין גיז הא תשמישי קדושה נאם דארד. אין הא רא גיריפתה ויראן כרדה גיזי דיגרי חולין סאכתן אסור הסת. וליכין אגר אין הא רא פורוכתה דר פולש ספר תורה יא חומש מיכרידה באשד דורוסת הסת. דר דיגר באבת דורוסת ניסת: (יור"ד רפ"ב)

יא) **דיגר** הר גיזי דר ס"ת כונד. ואז אוול תנאי כרדה שרט כונד כי מן אין רא אמאנת דר ס"ת מי מאנם. והר גאה כאהם באז מיגירם גופתה באשד. תנאי ושרטי כרדגיש נפע מי כונד ומותר הסת: (שם)

יב) **דן** ס"ת רא באלאיי המדיגר מאנדן מותר הסת. ואמא דיגר גיזי רא באלאיי ס"ת מאנדן דורוסת ניסת. דר אין סבב בר חזר באשנד כי סידור האיי תפלה ויא טלית ותפילין רא דר היכל דר באלאיי ס"ת נמאנן. אמא דר שפתי ס"ת מאנן זער נדארד: (שם)

יג) **ספר** תורה כי כוהנה שודה פרסודה שודה באשד. ויי רא

באייד דר דורוני יך כוזה יא יך כומבי ספאל אנדאכתה דר נזדי קבורהי יך תלמיד חכם בורדה קבורה כונד. גיז אינגונין תפילין ומזוזה האיי פרסודה והר כיתאב האיי פרסודה רא הם באייד המין טריקה קבורה כרדה גנוזה כונד: (ש"ע א"ח סי' פ"ח

הלכות מזוזה סימן נ"ז

א) **מצוה** עשה אז תורה הסת כי הר פרזנדי ישראל באייד דר דרו דרוואזה האיי כאנה האיי כוד מזוזה כונד. יעני פרשהי אזאני שמע ישראל והיה אם שמע רא דר קקף נויסתה. ואז בירונש שם שדי נויסתה דר פהלו דרי אלזים כרדה גספאנדה מאנד. והר שכסי כי דר אין מצוה בר חזר באשד או ופרזנדאנש עומרי דראז מיבינד. גון כי דר תורתנו הקדושה מועיין מוזאכירה כרדסת וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך למען ירבו ימיכם וכו'. ואגר כסי אין מצות עשה רא בי פיסנדי כרדה בנא נבייארד ודר כאנהי בי מזוזה נישינד. בר מינן דר הפך מישוד. מכלל הן אתה שומע לאו. ובאז המין מזוזה דר דרי כאנה בודן כאסיית דארד כי. אן אהלי כאנה רא אז מזיקים כלאין מיכונד. גונאן כי דוד המלך גופתין יי' שומרך יי' צלך על יד ימינך. ודר תלמוד מסכת ע"ז דף י"א דר נקלי גר שודני אונקלוס. גונין גופתנד כי. מנהגו של עולם מלך בשר ודם יושב מבפנים ועבדיו משמרים אותו מבחוין. ואלו הקב"ה עבדיו מבפנים והוא משמרן מבחוין וכו'. יעני טריקהי פאדשאהאני מיזאגי המין הסת כי פאדשאה דר דורוני כאנהש מי נישינד. ובנדגאני או אז בירוני דר אסתאדה אורא קראבולי כרדה פאסבאני מי כונד. וליכין פאדשאהי פאדשאהאן הקב"ה רא מנהגש אין גיסת. בנדגאנש גמאעתי ישראל דר דורוני כאנהי כוד כאב מי רונד. והקב"ה אז בירון אן הא רא פאסבאני כרדה נגה מידארד. יעני המין מזוזה שב שדי המון אהלי כאנה רא אז מזיקין נגה באני מי

כונד

כונד. ובא וגודי המין הם אדמי כי דר דרש מזוזה כרדני כי מי שוד. באייד דר אול כוונהי או דר אין נבאשד. ונה גוייד כי מן אין מזוזה רא מיכונם. מטלב אז מזיקין כלאין שיוב. יא דר עולם הבא הקב"ה דר מן מוזד דיהד. אין תור נגוייד. ומזוזה רא דר אין כוונה קטי נבונד. אמא או אקהאל אן מזוזה רא דר נאמי כודאיי כונד. ודר כוונהי כי מן פרמאני כאליקם מצות עשה רא בגא מי אורם גוייד. ובעד הקב"ה כורש מוזדי או רא הם דר דוניא והם דר אכירת מוכפה מידיהד: (כן איש חי)

ב) דר אין מצוהי אזאני מזוזה המה ואגיב הסתנד. אגר ייני זנין הא בנה הא וגוזאם הא. הר כסי כי דר כאנה מי נשינד וכאב מי רוד. ואגיב הסת כי דר דרש מזוזה כונד: (ש"ע)

ג) והר בארי כי אדם אז כאנה בוראמדני שוד. דסתי כוד רא דר באלאיי אן מזוזה מאנדה אנגונין גוייד. יי ישמור צאתי ובואי לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם. אל שדי יהיה בעזרתי ויברך אותי ויתן לי רחמים אמן כן יהי רצון. היכין באייד אדם כר חזר באשד כי אגר אן מזוזה דר רוייש שישהי איינה נדאשתה באשד. יא יגאן לטהי פרדה נדאשתה באשד. ואו דסתי כוד רא כי דר באלאיי שם שדי מי מאנד. כרת הא דסתי אדם ערק נאך ותר הסת. ואן שם שדי ערקי דסת קטי כור מי שוד. ואין גונאהי כבירה הסת. כסי שמות הקודש רא כור כונד חייב מלקות מישוד. דר אין אוולאן לאזים המין הסת כי הר כס דר רויי אן שדי יגאן שישהי איינה יא יגאן לטה רא פרדה כרדה מאנד. כי הר בארי דסת רסאנד דר שם שדי זהר נמי רסאנד. ואגר דר גאיי טיפאק ואה כורד כי אן מזוזה בי שישה ובי לטה באשד. בר חזר באשד כי הרגיז דסת נרסאנד. אמא יגאן לטה קטי דסת רסאנד. ויא אז גאיי שם שדי פאייאן תר דסתש רא מאנד. ואלל כוסוס אן בעזי בי עקל האיי גאדאן הסתנד כי דהני כוד רא דר מזוזה מאנדה בוסה מי כונד. אין כאר הרגיז דורוסת ניסת. זירא כי עיאג נדארד אבי דהני או קטי יגאן גאיי שם שדי אלקדה וגירכין נשוד. ואמא אגר איינה דאשתה

באשד דהנש קטי בוסה כונד הם זהר נדארד : (יו"ד רפ"ה והאחרונים)

ד) דר כאנהי בי מזוזה נישסתן דר פרזנדי ישראל דורוסת ניסת. ודר אין סבב. כסי כי דר רוזי שבת יא יום טוב דר או מעיוב שוד כי אין כאנהש מזוזה נדאשתסת. יא אין כי דאשתה בוד ודוזדידה בורדין. או אגר כאנהי דיגרי מזוזה נאך דאשתה באשד כו. אז אין כאנה בוראייד ודר המון כאנהי מזוזה נאך רפתה נישינד. ואמא אגר כאנהי דיגר נה דאשתה באשד. אז זרורי נא עיאגן תא גשתי שבת ויום טוב רא דר אן כאנה שינד. ואז שבת ויום טוב כי בוראייד. זוד רפתה מזוזה כרידה גספאנד. נגוייד כי האלא יך רוז דו רוז בעד מזוזה מי כונם. לאזים כי דפעתן המה כארש רא מאנדה אוול דר מזוזה כרידן רוד. זירא כי דר רוזי מייאנה הפתה כי מומכין דר מזוזה כרדן הסת. אגר זוד נכונד הר סאעה וסאעת גונה גאר מי שוד : (שם)

דיני סדר קביעת המזוזה וברכתה

סימן נ"ט

ה) מזוזה רא טריקהי פיגאנדה גספאנדנש המין כי. אז טרפי אכירי רגה יעני אז אחד פיגאנדה דר טרפי שמע לולה כרדה בייארד. ואן רא דר גילט דוזד. יא דר דורוני יגאן ניי. יא גובי נאוה כרדגי. יא יגאן תונוכה. יא נאייגהי שישה. באשד. דר המון דראוורדה ראסת דר פהלו דרי כאנה גאניבי ראסטי אדמי כאנה מידראמדגי. מיך זדה אלזים בונד. ואגר אן פהלו דרי אז סנגי כוה באשד מיסלי כאנה האיי ירושלים. אן סנג רא איסכנה קטי כאפתה נאווה כונד. ודר המון דורוני סנג דראוורדה אז באלא ופאייאן דו בולך תונוכה רא פרגין כונד. כי מזוזה נאפתד. ואן מגזי סנג רא ביסייאר הם גוקור יך קבזה בארין נכנד. אמא לאייקי המון מזוזה כאפתה גירד כיפאיית. זירא כי אגר ביסייאר יך קבזה בארין דורוני מגזי פהלו דרי רא כאפתה

מי מאנדה באשד. אן מזוזה פסול מיבאשד. זירא כי דר תורה על מזוזות גופתסת. ונה תוך מזוזות. וכאהי דר שב. וכאהי דר רוז מזוזה רא דר דרי כאנה זדנש מותר הסת. ואין מסלי דיגר מצות הא בארין אז שב תא רוז רא פרך נדארד : (יור"ד רפ"ט)

3) **פיש** אז גספאנדני מזוזה אין נוסקה רא כאנד. לשם יחוד קבה"ו וכו' הרי אני מקיים מצות עשה לקבוע מזוזה. כמו שכתוב בתורה וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך. ולתקן את שורשה במקום עליון. ויהי. נועם וכו' ובעד אין ברכה רא באנדה מיך זדה גספאנד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לקבוע מזוזה :

ובעד אז גספאנדן בוסה כונד וגוייד זה השער ליי צדיקים יבואו בו : ואמא כסי כי אגר עימארת כרדה בדסתי כוד כאנה אנדאכתה באשד. או באייד חינוך הבית כונד ודר המון רוזי חינוך הבית כי מזוזה דר דר הא מיזנד. או לאזים הסת כי ברכה שהחיינו הם גוייד. זירא כי כאנהי נו עימארת כרדסת. ובשרטי כי המין כאנהי עימארת כרדגיש תנהאיי אז כודש באשד. ודיגר כסי דר אין כאנה שיריך נבאשד. ואגר שיריכי באשד דר ויי שהחיינו נגוייד. בינא בר אין סבב. אחרונים גופתין כי הר כסי חינוך הבית כרדה מזוזה כרדני שוד. או יך גאמהי נו אוורדה פושד. שהחיינו רא דר גאמה גופתה כוונה בסתה כאנה רא הם אז חאלתי ואגיביש בורארד. זירא הסתנד פוסקים גופתין כי זנו פרזנדי או דר אין כאנה שיריך בארין הסתנד. ואז שהחיינו פטור הסת. בינא בר אין דר גאמה גוייד :

(ברכי יוסף)

ג) **ואגר** או גנד דר כאנה דאשתה באשד. וגנד מזוזה מי זדה באשד הם כי. המין יך ברכה דר גומלהי אן כיפאיית הסת. בשרטי כי דר מאבין פסק כרדה היסח הדעת נכונד. ואגר פסק כרדה כוד רא דר דיגר כאר הא סר גרדאן כרדה באשד. אנגה לאזים מישווד כי באז אז סרי נו ברכה גוייד.

ואגר

ואנר כסי דר דו חבלי מזוזה מי זדה באשד. ביהתר המין כי יך הבלי רא ברכה גופתה מזוזה זנד. ובעד יגאן סאעת דר מייאנה פסק כרדה כוד רא דר דיגר באר סר גרדאן כונד. וסאני רפתה אז סרי נוו ברכה גופתה אן כאנהי דויום רא מזוזה זנד. ודר אין אליבא דכולי עלמא אז. חאלתי ואגיבי ברכה מי בוראייד: (שם)

ד) מזוזה רא באייד דר המון פהלו דריי גאניבי דסתי ראסתי אדמי דר כאנה מידראמדני נספאנד. ואגר דר גאניבי גף נספאנד אן מזוזה פסול הסת. וייך כיל כאנהי הסת כי, מעלום נמי שווד כאנהי בירון כדאם באשד. וכאנהי דורון כדאם באשד. כי מזוזה רא דר גאניבי ראסתש נספאנם גוייד. מסכן דו כאנה שפת. והר דויי אן אז בירון דרי דראמד בתוורי כוד דארד. והמון דו כאנה אז דורון בהמדיגר ראה הסת. יעני דר דיווארי מייאנהי דו כאנה יך דר דארד. ואכנון פהלו דריי טרפי ראסתי המין דרי מייאנהי דו כאנה בודגי כדאם באשד. כי מא מזוזה רא דר ויי נספאנים. ראבייאן דר אין ריוואיית דאדין כי אין רא דר המון דרש ניגאה מיכונים. יעני אגר דר המין דיווארי מייאנה דרי שינאנדגי דאשתה באשד. מיבינים כי תורמכי המין דר דר כדאם כאנה הסת. ואן דר אנר ילה שווד דר כדאם כאנה מי אסתד. ודר כדאם כאנהי כי דר ילה שודה מי אסתאדה באשד כאנהי דורון המון מיבאשד. מזוזה רא אז גאניבי ראסתי אדמי דר המון כאנה מי דראמדני מי נספאנים. וליכין אגר אן דיווארי מייאנה דרי שינאנדגי נדאשתה באשד. ויי אז מזוזה פטור הסת. דר קוולי יש מי שאומר גופתגי מרן דר סימן רפ"ו סעיף ט"ו: בן איש חי

ה) והמין הסת כי דר תורמך האיי אן דר ניגאה מיכונים. ומי בינים כי אן דר רא ילה שודה אסתאדש דר כדאם כאנה הסת גופתים. אין דר הסון דו כאנהי כי שפת בודגי ואז בירון הר כדאם דרי בתוורי כוד דאשתגי. אמא אן כאנה האיי כי דו כאנה דורון בדורון הסת. מסכן מסלי כאנה וקנדאק כי

מראן

מַדָאן נָאם דָארַד. וַיְי רָא תּוּרְמַבַּש דַר כַּדָאם טַרַף בָאשַׁד. וְדַר הַר כַּדָאם טַרַף דַרִי אָן יַלַה שׁוּדַה מֵיאִיסְתָאדַה בָאשַׁד הַם כִּי. אָן קַנְדָאק כָּאנַהִי דוּרוּן נָאם דָארַד. וּמְזוּזָה רָא דַר טַרַפִי רָאסְתִי הַמוּן דַר קַנְדָאק מֵי דַרָאמַדַגִי מֵי גַסְפָאנֵים: (שם)

ו) **מְזוּזָה** רָא בָאיַד רָאסְת מָאנְדַה דַר דַרָאזֵיש קְטִי דַר דַרָאזִי פַהְלוּ דַר גַסְפָאנַד. וְנַה דַר בַּרִי פַהְלוּ דַרִי. יַעְנֵי מְזוּזָה רָא כְּאָבָאנְדַה גִּי נַבוּנַד. וְדַר רוֹיי חָלָל. יַעְנֵי רוֹיי הַמוּן פַהְלוּ דַרִי כִי יַעְנֵי גָאיִי תוּגְרִיגִי בָאלָא דַרִי מֵי אִיסְתָאדַגִי. וְנַה דַר אוּן טַרַפִי דַר רוֹיי חַבְלִי נִיגָאה מֵי כַרְדַגִי פַהְלוּ דַרִי. וְנַה דַר אִין רוֹיי טַרַפִי דַר דוּרוּנִי כָאנַה נִיגָאה מֵי כַרְדַגִי פַהְלוּ דַרִי. וְנִיז בָאיַד אָן מְזוּזָה רָא דַר גָאיִי אִבְתִידָאיִי תַקְסִימִי סֶה יַכִי בָאלָא בוּדַגִיי אָן פַהְלוּ דַרִי נַסְפָאנַד. בְּאִין תַקְרִיר הַמִין פַהְלוּ דַרִי רָא סֶה תַקְסִים אוּלַגַךְ כוּנַד. דַר תַקְסִימִי אַוַולִי בָאלָאיִי אָן אֶסְתָאנַה בוּדַגִי נַה גַסְפָאנַד. וְדַר תַקְסִימִי דוּוִים כִי מִיָאנַהִי פַהְלוּ דַרִי בוּדַגִי הַם נַגַסְפָאנַד. אָמָא דַר אַוַולִי אִבְתִידָאיִי תַקְסִימִי סֶהוּם גַסְפָאנַד. נִיז אַגַר הַמִין פַהְלוּ דַרִי בִיסְיָאר סִיר פַר בָאשַׁד. מַסַלַן דוּ קַבְזַה בַרַשׁ בָאשַׁד. מְזוּזָה רָא דַר הַמוּן קַבְזַהִי טַרַפִי בִירוּן בוּדַגִי גַסְפָאנַדִי וְנַה דַר אִין קַבְזַהִי טַרַפִי כָאנַה בוּדַגִי. וְאַגַר רַפְתוּ כַּסֵי מְזוּזָה רָא דַר אָן דוּ תַקְסִימִי פָאיִיאנִי. פַהְלוּ דַרִי גַסְפָאנַד. אוּן מְזוּזָה פָסוּל הַסְת. בָאיַד וַיְי רָא בֵיזָאנְדַה גִירִיפְתַה דַר תַקְסִימִי בָאלָא אַוַולִי אִבְתִידָאיִי סֶהוּם גַסְפָאנַד: (זו"ד רפט)

ז) **וְלֵיכִּין** אַגַר כַּסֵי מְזוּזָה רָא דַר תַקְסִימִי סֶהוּמִי בָאלָא גַסְפָאנְדַה בָאשַׁד. וְאָמָא אַז גָאיִי אַוַולִי אִבְתִידָאיִי תַקְסִימִי סֶהוּם הַם בָאלָא תַר גַסְפָאנְדַה בָאשַׁד. וַיְי בְדִיעַבַד יַעְנֵי דַר זַלוּרִי וְשַׁעַת הַדַחַק כָּשֵׁר הַסְת. בְּשַׁרְטֵי כִי אַז בָאלָא דַרִי יַךְ קַבְזַה פָאיִיאן גַסְפָאנְדַה בָאשַׁד. וְאַגַר בוּתוּן דַר תַחְתִי בָאלָא דַרִי בוּרְדַה גַסְפָאנְדַה בָאשַׁד. לָאזִים כִּי בֵיזָאנְדַה פָאיִיאן תַר גַסְפָאנַד: וְהַר בָּארִי כִי דַר אִין תוּר כָּאר הָא מְזוּזָה רָא אַז גָאיִי נָא בָאב מָאנְדַגִיש בֵיזָאנְדַה דַר גָאיִי בָאבִי כוּדַשׁ מֵי גַסְפָאנְדַנִי שַׁוַד. דַר אִין דִיגַר בְרָכָה גוּפְתַנַשׁ חָאגַת נֵיסְת. הַמוּן בְרָכָהִי אַוַול כִּיפָאיַת: (שם)

ח) **ואגר** שכצי מזוזה רא אז גאייש פאייאן תר גספאנדה באשד. יעני דר תקסימי סה יכי פאייאן יא דר תקסימי סה יכי מייאנה גספאנדה באשד. ודר אן ברכה הם גופתה באשד. באייד זוד כיזאנדה אן מזוזה רא דר תקסימי אולי סה יכי באלא גספאנד. ודר אין גספאנדנש דיגר ברכה נגוייד. המון באר ברכה גופתגיש דר אין נפע מיכונד. זירא כי ספק ברכות להקל: (שם)

ט) **שבצי** כי מזוזה רא אז גאייש כיזאנדה גיריפת כי מן דר אין יך גילאף מי כונם גופתה. אגר אז וקתי כיזאנדן תא וקתי גילאף כרדה גספאנדנש רא ביסייאר חייל ותאכיר נה כרדה באשד. ואיסו כייאלש רא אז מזוזה כנדה דר דיגר כאר הא משגול נשודה באשד. או דר אין דיגר ברכה גופתן חאגת ניסת. ואמא אגר דר אין גילאף מיכונם גופתה דר פישי אוסתאד גאיי דור בורדה תייאר כרדה אוורדה אגר גספאנדני שוד. באייד דר אין ברכה גופתה גספאנד. זירא כי גאיי דור כי רפת. כאה מכאה דר דיגר כאר הם סר גרדאן שוד. ודר כסי גב זד. והיסח הדעת כרדה איסו כייאלש אז מזוזה בר כנדה שוד. וניז אנגונין אגר מזוזה רא הגהה מי כונם גופתה אז גאייש כיזאנדה באשד הם שריעת המין הסת. כי אגר ביסייאר חייל. שודה היסח הדעת כרדה באשד. לאזים דר גספאנדן באז ברכה גוייד: (שם)

י) **נין** אגר כסי מזוזה רא דר רויי פהלו דריי זירי חלל באלא דרי בודגי נגספאנדה באשד. אמא דר און רויי פהלו דריי דר רויי חבלי ניגאה מי כרדגי. יא דר. רויי פהלו דרי דר כאנה ניגאה מי כרדגי כי אז חלל באלא דרי בירון גספאנדה באשד. ויי פסול הסת. באייד ויי רא כיזאנדה דר המין רויי זירי כאוואכי באלא דרי גספאנד. ודר אין גספאנדנש הם ברכה גופתן חאגת ניסת. המון ברכהי אול כיפאיית: (שם)

דיני מקום קביעת המזוזה והנהגות האדם בפניה סימן ס׳

א) דרי ואגיבי מזוזה כדאם הסת. המון דרי כי דו פהלו דרי דאשתה באשד. ובאלא דרי הם דאשתה באשד. וחלל כאואכי אן דר רא בלנדיש אז דה קבזה זייאד באשד. המין דר ואגיבי מזוזה הסת. ואגר דו פהלו דרי ובאלא דרי נדאשתה באשד. ויא בלנדיש אז דה קבזה פסת באשד. ויי אז מזוזה פטור הסת: (יור״ד רפ״ט)

ב) דרי כי דו פהלו דרי דאשתה באשד. ואמא באלא דריש מיחראב כרדגי באשד. אין רא באייד אז באלאיי אסתאנה אולנך כונד כי המון פהלו דרי אז אסתאנה תא גאיי אבתידאיי המון מיחראב רא אגר דה קבזהי ראסת ותוגרי בגיירי כגי מיחראב דאשתה באשד. אן דר ואגיב דר מזוזה הסת. ואגר פהלו דרי ראסת ותוגרי אז דה קבזה כם באשד. און דר אז מזוזה פטור הסת. זירא כי און מחראב. אז אבתידאיי חדי כנ מי שודגיש באלא דרי חיסאב מישווד. ונה פהלו דרי: (שם)

ג) דרי כי כם יך תא פהלו דרי דאשתה באשד. אין בגי קביל. אין דר תקרירי כי. מסלן המין כאנה רא סה דיווארש פנג גזי. ודיווארי גהארומי אן מסלן שש גז. ואז כנארי גושהי דיווארי פנג גזי דר שפתי דיווארי שש גזי יך דרי יכה כרדה באשד. כי דר יך גאניב. יעני דר דיווארי פנג גזי. פהלו דרי דר אין מי אפתד. אמא דר אין דיווארי שש גזי פהלו דרי נמי גונגד. זירא כי אן דיוואר יך גז זייאד דראז שודה אז תוגריגי אן דיווארי פנג גזי בירון בוראמדה איסתאדסת. אין רא שריעתש המין כי. אגר המון יך פהלו דרי דר דיווארי פנג גזי בודגי. דר טרפי דסתי ראסתי אדמי דר כאנה מי דראמדגי באשד. אן פהלו דרי ואגיבי מזוזה הסת. ואגר המון יך פהלו דרי דר טרפי גף באשד. ויי אז מזוזה פטור הסת. ליכן אגר דר אין הם שכצי חומרא

גיריפתה מזוזה מי כונם גוייד. אן מזוזה רא בי ברכה גספאנד : (שם)

ד) באנהי כי סה דיוואר דאשתה באשד. ודיווארי גהארומי אן
סר תא סר דר באשד. יעני מסלי איוואן גה בארין
שודה מאנדה באשד. דר המין ביל דר הם ואגיבי מזוזה כרדן
הסת. הר גנדי פהלו דרי נדאשתה באשד. הם כי. כודי
אוסתון גושה האיי המון דו דיואר פהלו דרי חיסאב
הסת : (שם)

ה) אן האיי כי מגזי פהלו דרי רא ביסייאר גוקור כאפתה מזוזה
רא ביסייאר דורון מי מאנן. ואז בירון מחכם מי כוננד תא
כי מזוזה דאשתני המון דר הרגיז מעלום נמי שוד. אין כארי
שאן כוב ניסת. באייד יך כארי כוננד כי מזוזה דאשתני המון
דר מעלום שודה אסתד. באין סבב אן מזוזה האיי כי דר
דרוואזהי חבלי יא דוכאן הא מי כוננד. ואז תרסי כי רה גוזר הא
אין מזוזה רא כנדה דוזדידה נברנד גופתה ביסייאר גוקור כאפתה
מזוזה רא נא מעלום מי כוננד. באייד המון הא אקלי יך גאיי
שדי רא כת כשידה נישאני כרדה סהל מאנן. תא כי מזוזה
דאשתני אן דר מעלום שודה אסתד. וכודי צאחיב האיי חבלי
ודוכאן שינאסנד. אמא רה גוזר הא נדאננד ונה דוזדן : (שם)

ו) דר כאנהי כי דר פישי דרי אן הרגיז מורדארי והשתנה נמי
כרדה באשנד. אן מזוזה רא האנתי אחתייאג כרדה פושאנדן
ניסת. ואמא דר כאנהי כי כרת הא דר פישי דרי אן מורדארי
והשתנה מי כרדה באשנד מסכן בגהאיי יאש. אן מזוזה רא
לאזים הסת כי גילאף כרדה יך בוכך שישה קטי באלאיי שדי
רא פושאנדה מאנן. והר גנדי אז שישה אן שם שדי נמודה מי
אסתאדה באשד הם כי. עייבי נדארד. אין רא אז רויי שריעתי
קריאת שמע תעלים מי גירים. גון כי דר קריאת שמע כאנדן
חכמים גופתה הסתנד. אגר צואה דר דורוני שישה באשד. דר פישי
ויי קריאת שמע כאנדן מותר הסת. הר גנדי צואה אז בירון
שישה מי נמודה באשד הם. בינא בר אין דר מזוזה הם
שריעת המין מי באשד ׳ ואין הם בשרטי כי גאהי גיתו שודה

דר פישי און דר מורדארי והשתנה מי כרדה באשנד. ועיכין אגר דאים מוקרר דר המון פישי דר מורדארי והשתנה מי כרדה באשנד. דר ויי הרגיז פושאנדני שישה הם נפע נמי כונד ואן מזוזה חס ושלום גוייא כי דר דרי בית הכבוד כרדגי באשד. ודר אין סבב באייד אדם בר חזר שוד מודאם מוקרר אן תשתך השתנה ואבי רוח רעה רא דר פישי דרי מזוזה נמאנד. וניז אן לטה האיי שמני בגה רא הם פישי מזוזה נשוייד: (שם)

ז) ואין פושאנדני שישה נפע מי כרדגי בס דר פישי מורדארי מי באשד. אמא כסי כי לוג וברהנה דר פישי מזוזה מי אסתאדה באשד דר ויי שישהי בולך קטי פושאנדני או נפע נדארד. אמא באייד אול יגאן כום קטי גספאנדה באלאיי שדי רא מחכם כונד. ובעד דר פישש לוג וברהנה אסתד: (שם)

ח) דרך כאנהי כי שוהר בא המראהי זני כוד כופתו כאב מי כונד. לאזים המין כי גייר אז אן קאף וגילאפי כודי מזוזה באז יגאן לטה יא גיזי רא דר באלאיי אן מזוזה פושאנדה מחכם כונד. ובעד תשמיש המטה כונד. הר גנדי שישה וגילאף הם דאשתה באשד כי. ויי קודש שודה כודי מזוזה בארין חיסאב הסת. זירא כי ספר תורה קודש ונרתקו קודש גופתין. באין סבב באייד באז יך גיז באלאיי אן פושאנד. ואגר דרי אן כאנה דר דורון יעה מי שודגי באשד כי. במענאיי אגר אן דר רא פושאנדה בסתה כונד. אן מזוזה אז דר בירון אסתד. ויי מותר הסת. זירא כי אן דר. פישי מזוזה רא תבארה כרד. ואין שריעת הא רא גוזשתה דר חלק אורח חיים סימן נ"ח מוזאפירה כרדה בודים: (שם)

ט) מזוזה רא באייד דר פהלו דריי כי דר כאנה שינאנדה שודני גספאנד. ואגר אן פהלו דרי רא הנוז דר גאייש נא שינאנדה. יעני דר וקתי המין פהלו דרי דר זמין בודנש. כסי אמדה אול מזוזה רא דר אן גספאנדה בעד פהלו דרי מזוזה גאך רא ראסת כרדה דר גאייש מי שינאנדה באשד. ויי פסול הסת. זירא כי תעשה ולא מן העשוי. וניז אגר אול המין דר

ופהלו דריש דר כאנה שינאנדגי באשד. ניז מזוזה הם דר אן פהלו דרי גספאנדגי באשד. ואן כאנה רא שיכסתו ריכתש רא עימארת כרדני שודה אן דר ופהלו דרי רא מזוזה קטי המתור כיזאנדה בר דאשתה באשד. ובעד אז עימארתי שיכסתו ריכת. גשתה אן דר ופהלו דרי הא רא כי דר גאיי אוולש שינאנדגי מי שוד. לאזים המין כי אן מזוזה רא אז פהלו דריש אוול כיזאנדה גירד. דר ופהלו דרי הא רא דר גאייש שינאנד. ובעד אז סרי נוו ברכה גופתה מזוזה רא דר גאייש גספאנד: (שם)

דיני איזה פתחים חייבים במזוזות

סימן ס"א

א) דר האיי ואגיב דר מזוזה בודגי אין הא מיבאשנד. דר האיי כאנה וחוגרה האיי אדם מי נישסתגי. ודרוואזה האיי חבלי. ודר האיי תה כאנה ואמבארי כי דר ויי כומב האיי יין ורוגן מי אסתאדגי. דרי כאה כאנה, ודרי היזום כאנה. ודרי גאוו כאנהי כי מורדארי נה דאשתה באשד. והר גנדי כי כם דר אין כאנה הא מנזיל נמי גיריפתה באשד הם כי. המישה ודאיים כי דר אן כאנה הא דראמדה מי בוראייד. לאזים כי דר גמיעי המין דר הא מזוזה גספאנד: (יור"ד רפ"ו)

ב) באנהי כי דרו דיוואר דאשתה באשד. אמא שיפתי אן פושיש ובאלאר נדאשתה באשד יעה באשד. ויי אז מזוזה פטור הסת. והר גנדי רויי חבלי כו באלאר פושאנדגי ניסת. ובא וגודי המין דרוואזהי חבלי רא מזוזה כונד גופתים. ויי רויי חבלי רא טריקש המין כיל בי באלאר הסת. אמא כאנה תא דר באלאייש פושיש פושאנדגי נבאשד. ואגיב דר מזוזה נמי שווד. ואגר המין כאנה אז אוולש פושיש ובאלאר פושאנדגי באשד. ודר דר האיי אן מזוזה הם דאשתה באשד. ובעד פושיש ובאלרי

אן

אן רא גיריפתה ילה כרדה באשד. ובאז אז סרי נוו באלאר ופושישי תאזה מי כרדה באשנד. לאזים מי שוד כי אן מזוזה רא אז גאייש כיזאנדה באז אז סרי נוו דר פהלו דרי גספאנד. והר גנדי כי דר אין כיל כאר חכמים בעם כרדגי הסתנד. בעזי שאן אין רא מזוזהש רא כנדה אז סר גספאנד גופתין. ובעזי שאן נא כנדה המתור מאנד דורוסת הסת גופתין. בא וגודי המין הם מאיאן דר אין שריעת חומרא מי גירים. זירא כי ספיקא דאורייתא הסת. וליכן דר אין מזוזה גספאנדן ברכה רא בי שם ומלכות גוייד. יעני ברוך אשר קדשנו וכו׳ לקבוע מזוזה גוייד כיפאיית הסת: (שם)

ג) דר כאנה הר גנד תא דרי כי דאשתה באשד. גמיעי אן ואגיב דר מזוזה הסת. הר גנדי כי או אז דיגר דר האיי אן כאנה מוקרר נמי דראמדה נמי בוראמדה באשד. אמא כם אז יך דרי אן מי דראמדה מי בוראמדה באשד הם כי. לאזים הסת דר המה דר האיי אן מזוזה כונד. בגייר אז תריזה הא ואפושכה הא כי אן הא אז בראיי דראמדה בוראמדן ניסת. אמא אז בראיי רושנאיי כרדה שודה הסת: (שם)

ד) ניז הר גנד תא כאנהי כי דורון בדורון באשד הם. גמיעי דר האיי אן ואגיב דר מזוזה הסת. ואגר כאנהי כי כם המתור גאיי דר דאשתה באשד. וליכן דר ופהלו דרי נשינאנדה באשד. דר אין מאביני חכמים בחס הסת. בעזי שאן ואגיב דר מזוזה גופתין. ובעזי שאן פטור אז מזוזה גופתין. בינא בר אין דר אין כיל דר הם חומרא מיגירים. מזוזה מי גספאנים. ואמא בתנהאיי דר כודי און דר ברכה נמי גויים. ברכה רא דר דרי דיגרי דר ופהלו דרי דאשתגי גופתה כוונה בסתה אין רא הם אז חאלתי ואגיבי ברכה מי בוראריים: (שם)

ה) כאנה גהי כורדי כי וסיעי אן גהאר גזי דר גהאר גז נמי אמדה באשד. און כאנה גה אז מזוזה פטור הסת. והמין גהאר גז כי גופתים. דר גזי חכמים כי מקדארי הר גזי אישאן ביסתו גהאר ברי לילהי נרין מיבאשד. ואגר המון. כאנה גה רא מסלן ברש כם בר באשד וקדש סיר בר באשד. יא אין כי קדש

כם בר באשד. ואמא ברש סיר בר באשד הם. אן כאנה גה רא מורבע חיסאב מי כונים. יעני גהארי דר גהאר ט"ז גז חלל כי פוריי המין כאנה גה באשד. ואג'יב דר מזוזה מישוד. ואגר אז אין קייאץ כם באשד. פטור אז מזוזה הסת. ניז הר גנדי כי המין כאנה גה מורבע נבאשד. אמא גירד באשד. יא כי פנג כונגה שש כונגה באשד הם חקלי וסיעי גמיעי המין ט"ז גז כי מי אמדה באשד. ואג'יב דר מזוזה הסת. והמין ט"ז גז גופתגי מא רא אולנך כרדנש אין טריקה. ט"ז תכתה קאגזי יך גז ברש יך גז קדש מי אמדגי רא דר זמיני פרגי המין כאנה גה פחם כרדה בינד. אגר המין ט"ז תכתה קאגז דר אן כאנה גה מי גונגידה באשד. ואג'יב דר מזוזה הסת: (שם)

ו) **ואגר** דהליזי דר המין כאנה מי דראמדגי ביסייאר כורד באשד כי גהאר גזי דר גהאר גז נמי אמדה באשד. אמא כודי כאנה כלאן באשד. אין דהליז גה ואג'יבי מזוזה הסת. זירא כי אז דורוני המין דהליז גה או גוזשתה דר כאנה מי דראייד. והר גנדי דר המין הם מאביני חכמים בחס הסת כי בעזי שאן פטור גופתגי הסתנד. בא וגודי המין הם. דר חומרא מירוים. זירא כי אין ספיקא דאורייתא הסת. ואמא מזוזה רא בי ברכה גספאנד. ניז אנגונין כאנהי כלאני כי דר דורונש גנד תא כאנה גה קנדאק גה האיי כורד דאשתה באשד. אז בראיי גיזו גארה מאנדן. אן דר האיי כאנה גה וקנדאק גה הא הם ואג'יב דר מזוזה הסת וליכין מזוזה רא בי ברכה גספאנד: (שם)

ז) **באנה** גה האיי כורדי כי זן האיי עשירים דר כאנה הא שאן מי כונגד. אז בראיי כוד רא שוסתן. יעני אב גרם כרדה דר דורוני המון כאנה גה דראמדה כוד רא מי שויינד. אן דרי המון כאנה גה אז מזוזה פטור הסת. זירא כי דר אן גא תנו בדני לוג וברהנה כי מי אסתנד דרך ארץ ניסת ולאזימת נדארד כי דר פישי מזוזה תני לוג אסתנד. וליכין אגר דרי המין כאנה גה דר דורון יכה מי שודגי באשד. והרגאה כי אן דר רא בסתה כוד רא לוג

מיברדה באשה. אן מזוזה אז דר בירון מי מאנגדה באשד. דר אין ואגיב הסת כי מזוזה כונגד :

ה) בית הכבא. והמאב. וכאנהי מקוה טבילה. וכאנהי גרם גר כי דר אן גא גרם הא רא דוואקת מי כונד. אין כאנה הא אז מזוזה פטור הסת. אז סבבי כי אין מוקאם הא גאיי מנזירי כבוד ניסת. ודר מזוזה בי עיזתי מירסד : (שם)

ו) דאלאני דראזי כי דו דר דאשתה באשד. יעני יך דר דר כוגה. ויך דר דרוני חבלי. דר הרדויי אין ואגיבי מזוזה הסת. וניז אן דרי כי אז כאנה דר גאר באג יהה כרדה באשנד הם. ואגיב דר מזוזה הסת. ניז דרי בית הכנסת. אגר דר אן גא יתאן גאי כסי באב מי רפתגי באשד. ויי הם ואגיב דר מזוזה מישווד : (שם)

ח) דרוואזה האיי חבלי כי דר כוגה יהה מי שודגי. אגר בווף ותרסי דוזד הא דאשתה באשד כי אן מזוזה הא רא דוזד הא כנדה נברנד מי גופתה באשד. אן דרוואזה אז מזוזה פטור הסת. אז סבבי כי מקצד כתבי הקודש דר דסתי גויים הא נאפתד. ודר האלתי דר מזוזה ביזיון אמדן נשווד. ואן דוכאן האיי כי דוכאן דאר הא כוירי כאר, הר רוזה דר ויי נישסתה, ושב הא דר כאנה הא שאן רפתה באב מי רוונד. המון דוכאן הא הם ואגיב דר מזוזה הסת. ליכן מזוזה רא דר דוכאן בי ברדה גספאנד : (שם)

דיני מתי נבדקת המזוזה והשוכר חייב במזוזה סימן ס"ב

א) הר בעל הבית לאזים הסת כי אז מזוזות האיי כאנהי כוד כא כבר באשד. זירא כי ברת הא דר זמיסתאן באראן דר מזוזה מי זנד. ומזוזה רא פסול מיכונד. יאגר דר גאיי באראן הב נבאשד. דפהות אקרי הר כהיי נים כאר

יַךְ כַּרֵת בָּאיַיד מְזוּזָה הָא רָא יֵיֵה כַּרְדַה בִּינַד בְּדִיקָה כוּנַד . פִּי פְּסוּל נַה שׁוּדַה בָּאשַׁד ; (יור"ד רצ"א)

ב) **שַׁבְצֵי** דַר כָּאנַהֵי אִיגָ֫ארַה מֵי נִישַׁסְתַה בָּאשַׁד . פַּרְזִי מְזוּזָה כַּרְדַן דַיְין דַר כַּלַהִי הַמּוֹן אִיגָ֫ארַה גִישִׁין הַסְת. וְאַגַר דַר אַוַוּל דַר בַּעַל הַבַּיִת לַפְּז כַּרְדַה בָּאשַׁד כִּי מְזוּזָה בָּאיַד כוּדַת כוּנִי גוּפְתַה. אַגַר בַּעַל הַבַּיִת מְזוּזָה רָא בָּאיַד כַּרְדַה דִיהַד. וְאַגַר דַר אַוַול כָּאנַהִי מְזוּזָה נָאךְ גוּפְתַה אִיגָ֫ארַה גִירִיפְתַה זַכָּלָאת דָאדַה בָּאשַׁד. וְבַעְד אָן כָּאנַה בֵי מְזוּזָה יָאפְת שַׁוַוד. אִין מֶקַח טָעוּת חִיסָאב נֵיסְת כִּי אַז לַפְּזַשׁ מֵי גַשְׁתַה בָּאשַׁד. וְהַר פַּרְזַנְדִי יִשְׂרָאֵל אִיגָ֫ארַה נִישִׁין כִּי אַז אָן כָּאנַה בוּרָאמַדַה כוּגִירַה רַפְתַנִי שַׁוַוד. בַּר חַזַר בָּאשַׁד. מְזוּזָה הָאִי דַר אָן כָּאנַה כַּרְדַגִישׁ רָא גַשְׁתַה כַּנְדַה נַבַרַד. כִּי אִין דַר אוֹ זַלַר וְנוּקְצָאן דָארַד. לֹא עָלֵינוּ וְעַלֵיכֶם בַּנַה הָאִיַישׁ מֵי מוּרַנְד. בִּינָא בַּר אִין מְזוּזָה רָא דַר גָ֫אִיַישׁ מָאנְדַה רַוַוד. וְאַגַר אָדַמִי בֵי גָ֫ארַה וְכַּם בִיזָאעַת בָּאשַׁד. אַז הַמּוֹן אָדַמִי בְּגָאִיי אוֹ דַר הַמִּין כָּאנַה מֵי דַרָאמַדַגִי. יָא אַז בַּעַל הַבַּיִת פוּלִי מְזוּזָה רָא טַלְבִידַה גִירַד. וְבַעְד כִּי אוֹ טַלְבַד. וְאָגִיב הַסְת הַמּוֹן דַר גָ֫אִיִי אוֹ מֵי דַרָאמַדַגִי פוּלִי מְזוּזָה רָא דַר אוֹ דִיהַד. וְדַר אוֹ נַגוּיַיד כִּי גִיר אִין מְזוּזָהִי כוּד רָא כַּנְדַה בַּר. וְמַן כוּדַם מְזוּזָה מֵי כוּנַם ; (שם)

ג) **וְאַגַר** דַר כָּאנַהִי גוֹיִים אִיגָ֫ארַה נִישַׁסְתַה בָּאשַׁד. וַקְתִי כוּגִידַן מְזוּזָה הָא רָא כַּנְדַה בַּרַד. וְדַר דַסְתִי גוֹיִים נַמָאנַד . וְאַגַר בְּגָ֫אִיַישׁ בָּאז יִשְׂרָאֵל מֵי דַרָאמַדַה בָּאשַׁד. נַכַּנַד . וְדַר אָן יִשְׂרָאֵל נִישָׁאן דָאדַה גוּיַיד כִּי אִין מְזוּזָה רָא מַן דַר תוּ מָאנְדַם. וְאַגַר גוֹיִים אַז יִשְׂרָאֵל טַלְבַד כִּי דַר מַן יַךְ מְזוּזָה דֵיה מַן דַר דַרִי כָּאנַהַם מֵי זַנַם. אָסוּר הַסְת דַר אוֹ נַדִיהַנְד. וְאַמָּא אַגַר דַר גָ֫אִיִי כִּי אָן גוֹיִים זוֹר אָוַור בָּאשַׁד. וְאַז אִין בָּאבַת דַר יִשְׂרָאֵל כִּינַה גִירִיפְתַה בַּדִי מֵי רַסָאנְדַה בָּאשַׁד דַר אוֹ דִיהַנְד מִשּׁוּם דַרְכֵי שָׁלוֹם דוּרוּסְת הַסְת. בְּשַׁרְטֵי אוֹ רָא דָאנַנְד כִּי דַר אִין מְזוּזָה אִכְלָאץ בַּסְתַה עִיזַת מֵי כַּרְדַה בָּאשַׁד ; (שם)

ד) **שַׁבְצֵי** כָּאנַהֵי רָא סִתָם אִיגָ֫ארַה גִירִיפְת. יַעְנִי בָּאו נָאמִי מַסְכַּן

שש מאה יא יך באל גופתה גב נזד. תא ר׳ רוז רא אז מזוזה פטור הסת. ואז סי רוז כי גוזרד בעד לאזים מזוזה כונד. אין דר חוצה לארץ. אמא דר ארץ ישראל כדאם רוזי דר המון כאנה כי דראמד דפעתן באיד מזוזה כונד. אז סבבי אבאדי ארץ ישראל. ניז כסי דר חוגרהי סראי. יא דר פאדוואר אגארה נישינד הם שריעת המין הסת. אגר סתם דראמדה באשד. תא סי רוז רא פטור הסת. וליכן אגר כסי אז אול דר בעל הבית שש מאה יא יך סאל דר באנהי תו דר פלאן פול איגארה מי נישינם גופתה סוודא כרדה באשד. או באיד דפעתן המון רוזי כונ׳ אוורדנש מזוזה גספאנד. דר אין תא סי רוז צבר כרדן דורוסת ניסת. והר שכצי דר מצוהי אזאני מזוזה בר חזר שודה מזוזהי כוב דר סופר כוב ונגז פרמודה מי נויסאנד ועיזתי מזוזה רא בנא מי אוורד. דר הר באר כאנה דראמדה בוראמדן בוסה מיכונד. הקב״ה או רא ואהלי באנהי או רא אז בלא הא ואפת הא ובימארי האיי בד כלאין מי כונד. כודי או ופרזנדאני או. ופרזנד פרזנדאני או עומרי דראז מיבינד. הם דר עולם הזה והם דר עולם הבא ניכי האיי בסיאר מיבינד: (שם)

הלכות מעקה

דיני להסיר כל מכשול שיש בו סכנת נפשות

ועשיית מעקה לגגו סי׳ ס״ג

א) דר תורתנו הקדושה איית אמדסת כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו. יעני מצות עשה פרמודסת כי הר פרזנדי ישראל ואגיב הסת כי דוורי באמי כאנהי כוד רא תבארה כונד. מקצד כי כסי אז באלאי באם דר חבלי או נה אפתד. ודר או כון בהא תאוואן

נאפתד. באין סבב הר שבמי כי אגר באמי כאנהי כוד רא בי תבארה מאנד. או אין מצות עשה רא באטיר מי כונד. ואז קאו לא תשים דמים לא תעשה הם מי גוזרד : (ש"ע חשן משפט סי' תכ"ז)

ב) הר כאנהי כי אז בראיי מאווא גיריפתן שודה באשד. באמי אן כאנה קאזים דר מעקה הסת. בגייר אז באמי היזום כאנה וגאוו כאנה. זירא כי אין כאנה הא אז בראיי מאווא גיריפתן כרדה שודה ני ניסת. הר גנדי. המין גאוו כאנה ואמבארי היזום כאנה דר מזוזה ואגיב באשד הם כי. דר אין הא מעקה ואגיב ניסת ופטור הסת. זירא כי המישה דר אין כאנה הא כם ביסייאר דראמדה נמי בוראיד. ודר אין גומאן נמי כונים כי אז באמש כם מי אפתאדה באשד: (שב)

ג) באנהי כורדי כי גהאר גז ברש וגהאר גז קדש נמי אמדה באשד הם באמי ויי אז מעקה פטור הסת. זירא כי אין כאנה נה לאייקי מאווא גיריפתן ניסת. וניז דר כאנהי כי דו אדב שיריך באשנד הם. לאזים הסת כי מעקה כונד. הר גנדי דר תורה כו פסוק לגגך גופתסת. יעני באמי כודת גופתסת. אין בראגאתי מעקה רא כי דו שיריך בראבר כרג מי כוננד. הר בדאב שאן מצות עשה לגגך רא בגא מי ביארנד. ואז גי סבב פסוק לגגך גופתה לשון יחיד גב זדסת. אין מעגייש המין כי דר באמי אזאני כודת מעקה כון. ונה דר באם האיי בית הכנסת ובית המדרש. זירא כי באמי בית הכנסת ובית המדרש כאנהי כודא הסת. ונה כאנהי מאוואיי תו הסת: (שם)

ד) קייאצי מעקה רא בלנדיש באייד אז דה קבזה כם נבאשד. כאהי המין מעקה רא אז כישת וראיי סאזד. וכאהי אז גוב וסנג. וכאהי אז אהן סאזד. כאהי בותון דיוואר בארין מהכם כונד. וכאהי פנגרה כונד. דורוסת הסת. אמא באייד גי מיקדאר סבת וקווי ומוסתחכם סאזד. מיך האיי קווי פרגין כונד. מטלב כי זור קטי דבה כורדה נאפתד. הר אדמי כלאן וזור דב אגר תכייה כונד. אן מעקה לגר כורדה אז גאייש נה גומבד : (שם)

ה) נה תגהא אין מצות עשה אזאני מעקה דר באראיי באם באשד ובם. אמא ניז הר גאיי ומיקאמי כי גומאן וכמר דאשתה באשד כי אגר אדם דר אן גא אפתאדה מי מורדגי גומאן דאשתה באשד לאזים כי דר המון מוקאם הא הם מעקה כונד. גון מסלי מכן כסי דר רויי חבלי וצחראיי כוד גאה וגוקורי כנדה באשד. באהי כי המין גאה וגוקורי אב דאשתה באשד. וכאהי אב נה דאשתה באשד הב כי באיד דווירי המין גאה וגוקורי רא דה קבוה תבארהי מעקה כונד כי. מטלב כסי דר אן נה אפתד. ויא אין כי דר אן גאה יך סר פוש כרדה דאים פושאנדה מאנד: (שם)

ו) ניז אנגונין הר גיזי כי דר מרדום זהר מי כרדה באשד. ומרדום דר המון פיש פא מי כורדה באשנד. באיד ישראל המון גיז רא בר הם זדה דורוסת כונד. ודר היג כם זהר נרסד. מסכן כסי כי דר חבליש דרכת דאשתה באשד. ושאכה האיי אן דרכת דר כוגה בוראמדה סרי ראהי מרדום רא גיריפתה דר סרו גשתי מכלוקאת דכה מי כורדה באשד. באיד המין שאכה הא רא בורד. אז סרי ראהי מרדום דור כונד. ניז הר גיזי כי אז באראיש דר מרדום סכנה מי שודה באשד. באיד דור כרדה ברהם זנד. ואגר אן בעל הבית המין רא דור נמי כונם ודר כודם זהר נמי כונם גופתה דר סוכן נה דראיד. באיד בית דין או רא מכת מרדות שטה זננד. והר שכסי כי דר המין באבת הא בר חזר שודה זהרי כוד רא דר מכלוקאת נה רסאנד. אז גיבי הא ופירוזי וברכה והצלחה מי בינד: (שם)

ז) דר אין מצות עשה אזאני מעקה. לאזים ברכה גויד. אין תקריר.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לעשות מעקה:

ואמא דר אין ברכה שהחיינו גופתן האגת ניסת. ניז המין כודי ברכה לעשות מעקה רא הם בב דר כודי מעקה מי גויד.

ונה דר סר פוש כרדני גאה. ודיגר מבשולות. ניז ביהתר המין הבית כי אגר בראיי דורוסת כרדני מעקה אוסתאדי דוריז גר יא גיר כאר. יא אהן גר אוורדה באשד. דר או רוז מוזד חק דיהד ואנגה דסתי אוסתאד דסתי כודי בעל הבית מישווד. וברכה רא אן בעל הבית גופתה מי תואנד. ואגר דר אוסתאד המין מעקה תייאר כרדן רא קראר כרדה דאדה באשד. דר אין הכתנד פוסקים כי גופתין באייד ברכה רא המון אוסתאד גוייד. בינא ברין דר אין כמינה מעקול מי אייד כי. אן בעל הבית כי דר כדאם אוסתאד קטי המין מעקה רא מי סאכתה באשד כאהי רוז מוזד וכאהי קראר. כאהי אוסתאדי ישראל. וכאהי אוסתאדי גויים באשד. אז המין כארי מעקה יך כמתרי אן רא דר אכיר כודי בעל הבית כונד. מסלן תישה רא אז דסתי אוסתאד גיריפתה יך דו תא מיך אזאני מעקה רא כודי בעל הבית זנד. אנגה אליבא דכולי עלמא כודי בעל הבית ברכה רא מי גוייד. ואנגה הכל יבא על מקומו בשלום. כדכתיב יי יברך את עמו בשלום: (שערי תשובה שם. הצב"י שמ"ח המעתיק)

נשלם חלק ראשון יורה דעה.

ה׳ יעזרנו להתחיל ולהשלים החלק השני. אכי"ר:

